SOLVAY

asking more from chemistry®

ASKING MORE

Jaarverslag
2015

DUURZAME WAARDECREATIE

Onze strategie is een deugdzame cirkel waarin positieve acties op elkaar inwerken om verrijkende bijdragen te creëren rond één doelstelling: een toekomst met meer potentieel creëren.

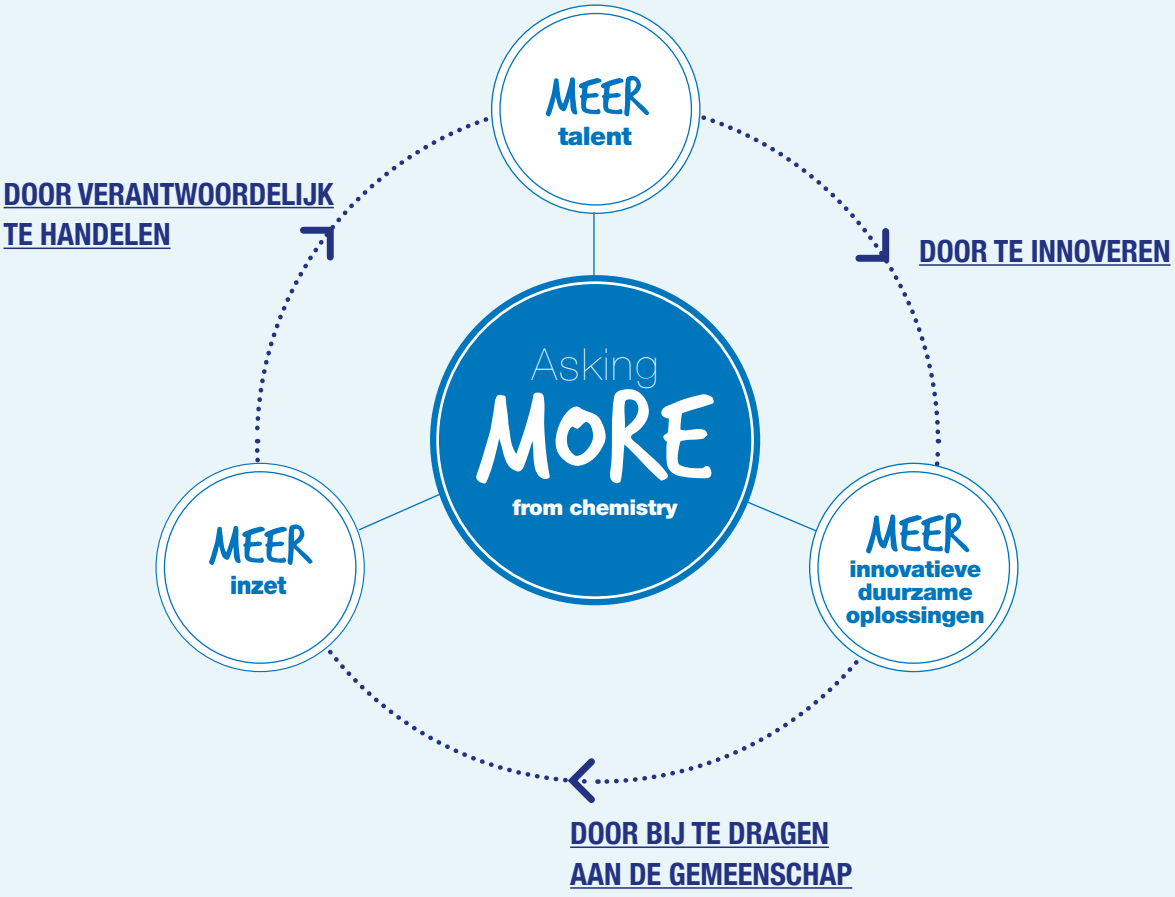

€ 12,4 mld
OMZET

30 900
MEDEWERKERS

145
INDUSTRIËLE VESTIGINGEN EN AANWEZIG IN 53 LANDEN

Wie zijn we?

Als internationaal bedrijf in de chemie en in geavanceerde materialen, staat Solvay klanten bij in het innoveren, het ontwikkelen en het leveren van hoogwaardige, duurzame producten en oplossingen die het energieverbruik en de CO_2 uitstoot verminderen, het gebruik van hulpbronnen optimaliseren en de levenskwaliteit verbeteren. Solvay bedient verschillende eindmarkten, zoals auto en luchtvaart, consumptiegoederen en gezondheidszorg, energie en milieu, elektriciteit en elektronica, alsook de bouw en industriële toepassingen. De Groep, met hoofdkwartier in Brussel, telt ongeveer 30 000 werknemers in 53 landen. Solvay haalde een pro forma netto-omzet van € 12,4 mld in 2015, met 90% uit activiteiten waar de Groep tot de wereldtop-drie behoort. Solvay nv (SOLB.BE) staat genoteerd op Euronext in Brussel en Parijs (Bloomberg: SOLB:BB - Reuters: SOLB.BR).

Asking MORE from chemistry

In het Solvay jaarverslag van 2015 nemen we u mee doorheen ons transformatieproces. We passen een ambitieuze strategie toe om te werken aan een nieuw model van duurzame chemie dat de milieugerelateerde en sociale factoren aanpakt die een impact hebben op onze wereld.

We willen deze strategische doelen verwezenlijken terwijl we op een duurzame manier verder blijven werken aan meerwaarde en rendabele groei. We geven ons portfolio nieuwe vorm met geavanceerde oplossingen voor duurzame ontwikkelingen en een groter concurrentievermogen voor onze klanten. Tegelijkertijd willen we onze operationele uitmuntendheid over de hele organisatie optimaliseren, van de toeleveringsketen, de aankoop en de productie tot de kapitaalinvesteringen.

We innoveren aan een sneller tempo. Duurzame ontwikkeling vormt nu het hart van onze bedrijfsvoering om innovatie te stimuleren. Wij richten onze aandacht op een select aantal overnames en strategische investeringen. Tot slot, besteden we speciale aandacht aan de diversiteit van onze medewerkers om tegemoet te komen aan de diversiteit van onze klanten.

Ontdek hoe "meer eisen van de chemie" eerst en vooral meer eisen van ons is.

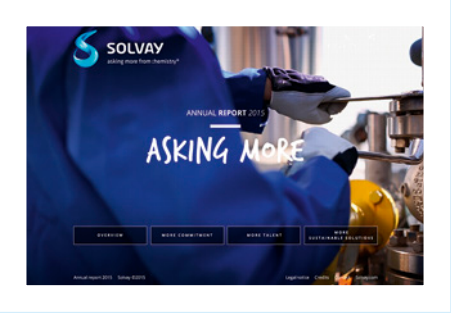

Meer informatie
Voor meer informatie, raadpleeg de online versie van ons jaarverslag.

www.annualreport2015.solvay.com

Inhoudsopgave

02 Kerncijfers
04 Strategische beslissingen binnen onze operationele segmenten

05 MEER Inzet
06 Overname van Cytec
08 Boodschap van de Voorzitters
10 Interview met Jean-Pierre Clamadieu
12 Vijf verbintenissen tegen 2025

13 MEER Talent
14 Diversiteit en Inclusie
16 Uitvoerend Comité
17 Het Directieteam

19 DUURZAMERE oplossingen
20 Innovatie
22 Onze markten
28 Gedreven door innovatie

29 Bestuur en financiële en extra-financiële gegevens
30 Deugdelijk Bestuur
72 Financiële & extra-financiële gegevens

SOLVAY PRO FORMA 2015 *
(niet-geauditeerd, inclusief Cytec)

NOORD-AMERIKA

6 700	47	6	27%
medewerkers	industriële vestigingen	belangrijkste O&I-centra	van de totale netto-omzet

EUROPA

15 300	59	10	30%
medewerkers	industriële vestigingen	belangrijkste O&I-centra	van de totale netto-omzet

LATIJNS-AMERIKA

2 700	9	1	10%
medewerkers	industriële vestigingen	belangrijkste O&I-centrum	van de totale netto-omzet

AZIË STILLE OCEAAN en rest van de wereld

6 200	30	4	33%
medewerkers	industriële vestigingen	belangrijkste O&I-centra	van de totale netto-omzet

KERNGEGEVENS*

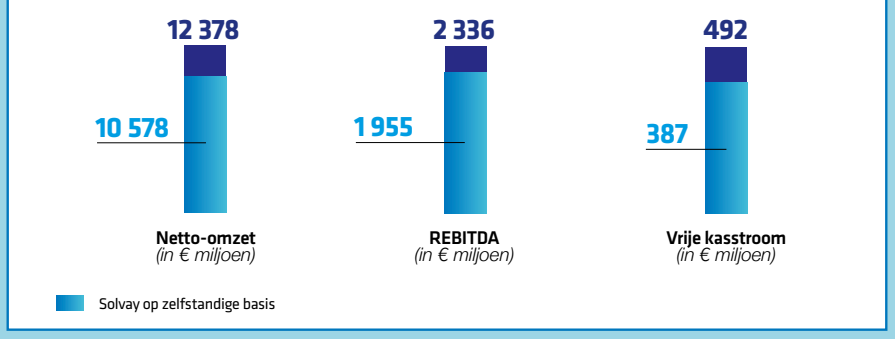

** Na de overname van Cytec op het einde van 2015 en om een referentiekader te bieden voor de toekomstige prestaties van de Groep, geeft Solvay pro forma informatie voor het jaar 2015, zowel op IFRS als op onderliggende basis. Deze niet-geauditeerde cijfers geven de situatie weer alsof de overname op 1 januari 2015 had plaatsgevonden.*

SOLVAY (zonder Cytec)

Vanaf 31 december 2015

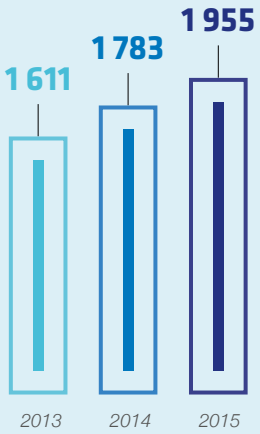

REBITDA
(in € miljoen)

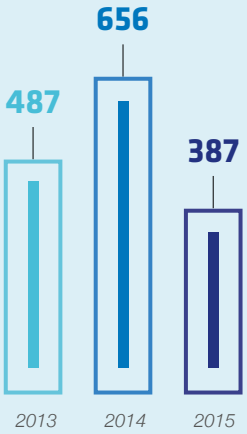

Vrije kasstroom
(in € miljoen)

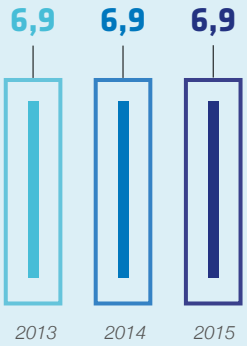

CFROI-ratio
(in procent)

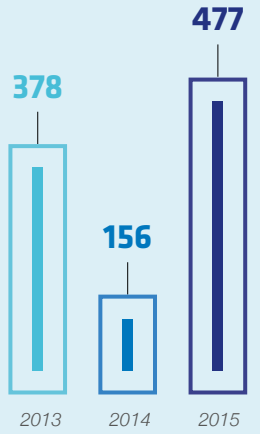

Aangepaste nettowinst, aandeel Solvay
(in € miljoen)

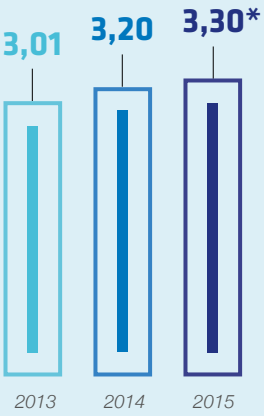

Dividend **
(in €)

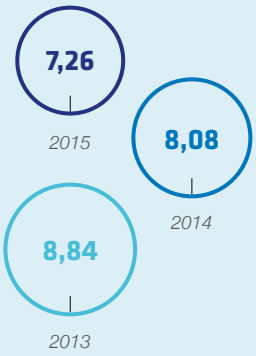

Intensiteit van de uitstoot van broeikasgassen
(Kg CO_2 eq. per € REBITDA)

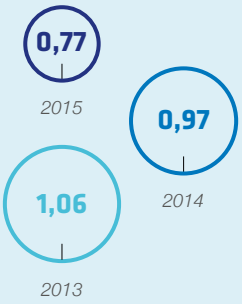

Arbeidsongevallen in vestigingen van de Groep
(aantal werkongevallen met medische behandeling als gevolg (andere dan eerste hulp), per miljoen werkuren)

Medewerkers die zich maatschapelijk inzetten
(in procent)

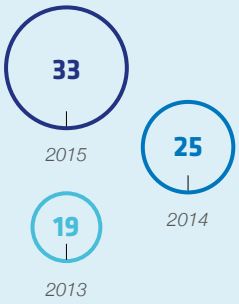

Duurzame bedrijfsoplossingen (SPM)
(als percentage van de omzet)

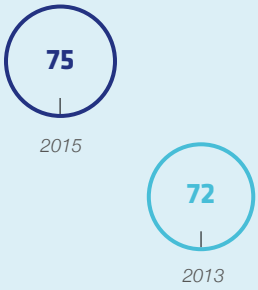

Index van het engagement van de medewerkers
(in procent)

** Voorgesteld tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 10 mei 2016.*
*** De historische data voor 2013 en 2014 werden aangepast voor de bonusfactor van 0,9398, die voortkomt uit de voorkeurrechten verbonden aan de kapitaal verhoging van 2015.*

STRATEGISCHE BESLISSINGEN BINNEN ONZE OPERATIONELE SEGMENTEN

In het licht van onze strategie zijn we voortdurend op zoek naar opwaarderingen voor ons portfolio, naar manieren om onze groeimotoren te verstevigen en onze veerkracht, rendabiliteit en rendement te verhogen. We doen selectieve investeringen om onze organische groei en innovatiecapaciteiten te versnellen. In 2015 hebben we belangrijke stappen gezet om ons portfolio en onze bedrijfsprocessen te optimaliseren.

GROEIMOTOREN STIMULEREN

— Het merendeel van onze kapitaalinvesteringen in 2015 was bestemd voor Advanced Formulations en Advanced Materials, de groeimotoren van de Groep. Er werden acht nieuwe productievestigingen in gebruik genomen die allemaal een antwoord bieden op de stijgende vraag naar duurzame oplossingen met een grote meerwaarde. Deze vestigingen bevinden zich vooral in regio's met groeipotentieel, zoals Azië en Oost-Europa.

— De twee meest recente overnames, Ryton en Flux, zijn met succes opgenomen in Advanced Materials. De nieuwe Special Chem GBU werd opgericht om schaalvergroting en innovatief vermogen te bevorderen. Het portfolio werd opgewaardeerd door de activiteit koelmiddelen en farmaceutisch drijfgas te verkopen aan Daikin.

— De overname van Cytec was een belangrijke stap in onze transformatie. Het versterkt het portfolio van de Groep, vooral op het vlak van duurzame oplossingen door het gebruik van lichtere materialen in de transportsector. Dankzij deze overname ontstonden er twee nieuwe Global Business Units. Composite Materials GBU behoort tot Advanced Materials en combineert Cytec's compositie activiteiten voor de lucht- en ruimtevaart en voor de industrie. Technology Solutions GBU maakt nu deel uit van Advanced Formulations en bundelt Cytec's 'In Process Separation', de activiteiten op het vlak van polymeren additieven en geformuleerde harsen, met de op fosfor gebaseerde halffabricaten van Solvay's Novecare.

SELECTIEVE INVESTERINGEN EN VOORTDURENDE OPTIMALISATIE

— Performance Chemicals heeft in 2015 selectieve investeringen gedaan om regionale bedrijfskansen te ondersteunen. Eén daarvan was de bouw van de grootste natriumbicarbonaatfabriek van Zuidoost-Azië in Thailand om tegemoet te komen aan de groeiende vraag in de regio. In Saudi-Arabië is de bouw van een nieuwe megafabriek (de derde van dit type) in het Sadara Chemical Complex bijna afgerond. Er zal H_2O_2 worden geproduceerd voor de productie van propyleenoxide.

— Het Functional Polymers Segment blijft verder optimalisatiestrategieën ontwikkelen om kosten te besparen. In juli 2015 is Inovyn, de Europese joint venture tussen Solvay en Ineos voor chlorovinyl operationeel geworden. Solvay heeft zijn voornemen aangekondigd om zijn participatie eerder op te heffen tegen eind 2016. De Energy Services GBU van het Corporate & Business Services Segment heeft de inspanning van de hele Groep begeleid om de energie-efficiëntie met 10% te optimaliseren tegen 2020 en de broeikasgasintensiteit met 40% te verminderen tegen 2025.

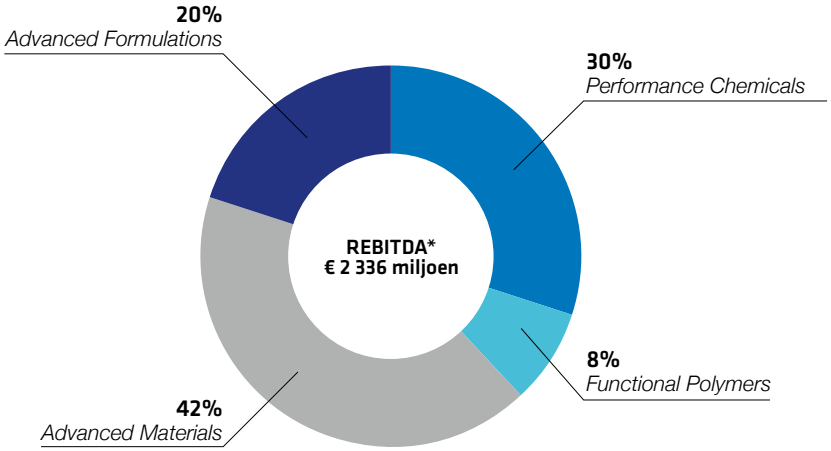

** Pro forma 2015, niet-gedauditeerd, inclusief Cytec*

MEER

INZET

In 2015 ging Solvay's transformatie door op hetzelfde elan, dankzij dynamisch portefeuillebeheer, organische groei, innovatie met het oog op duurzamere chemie en een sterke cultuur van uitmuntendheid.

OVERNAME VAN CYTEC

Een zwaargewicht worden op het vlak van lichtgewichtmaterialen

— In december 2015 hebben we met succes de overname afgerond van het Amerikaanse bedrijf Cytec.

+10%

DE JAARLIJKSE GROEI
VERWACHT VOOR LICHTE COMPOSIETMATERIALEN MET CYTEC.

€ 100 m

DE JAARLIJKSE SYNERGIEËN
VERWACHT BINNEN DRIE JAAR.

NIEUWE PERSPECTIEVEN VOOR GROEI EN INNOVATIE

— Dankzij deze overeenkomst wordt Solvay de tweede grootste speler ter wereld in composietmaterialen voor de lucht- en ruimtevaart. Daarnaast helpt het ons om onze groeimotor Advanced Materials te versterken en andere markten voor composietmaterialen, zoals luxewagens, aan te spreken. Onze geavanceerde formuleringen voor de mijnindustrie werden aanzienlijk versterkt dankzij onze ondersteuning ter plaatse. "*Cytec is een belangrijke mijlpaal in de transformatie van Solvay tot leider op het vlak van duurzame chemie en opent nieuwe horizonten voor groei en innovatie*", aldus CEO Jean-Pierre Clamadieu.

Een groot team van Solvay en Cytec werd gemobiliseerd om te verzekeren dat kostensynergieën zo snel mogelijk tot stand zouden komen.

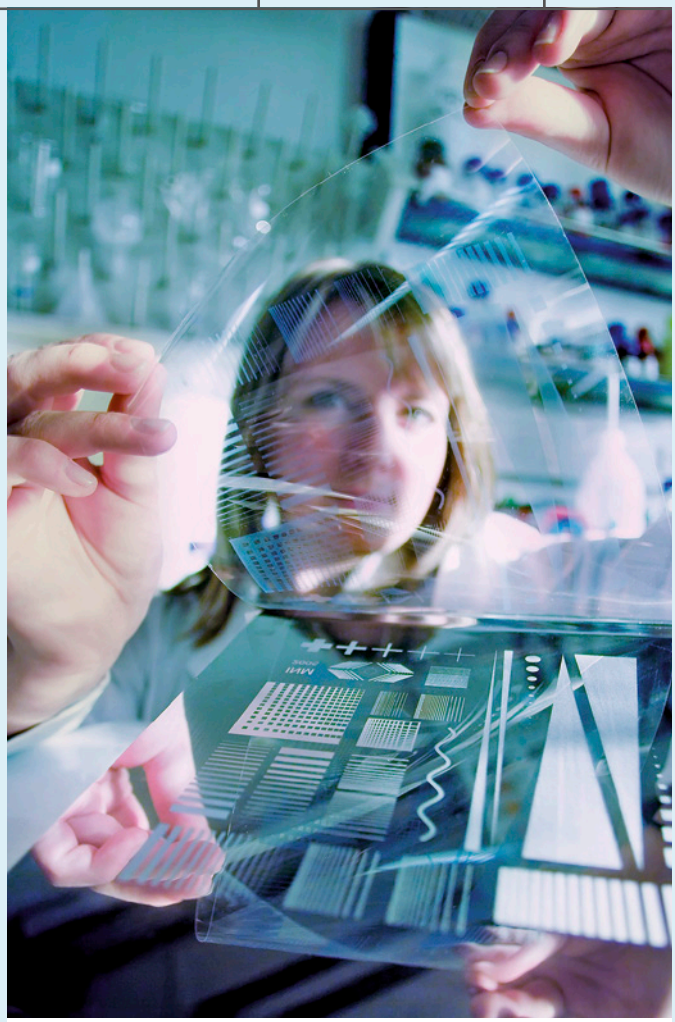

LICHTGEWICHT IS DE SLEUTEL

— De wereldwijde tendens naar CO_2-reductie en efficiënter gebruik van grondstoffen stuurt de groeiende vraag naar lichte composietmaterialen aan. We verwachten dat het gebruik van lichtgewichtmaterialen in alle sectoren een belangrijke stijging zal kennen. De lucht- en ruimtevaartsector is momenteel de belangrijkste gebruiker, terwijl de automobielsector massaal inzet op het gebruik van lichtere materialen. Lichte composietmaterialen worden momenteel al gebruikt in de Formule 1 en supercars, en men verwacht dat ze binnenkort ook hun weg zullen vinden naar andere segmenten van de automobielindustrie.

ONZE KLANTEN HELPEN

— Nu kunnen we onze klanten het grootste gamma geavanceerde materialen bieden waarbij we composieten en technologieën voor speciale polymeren combineren. Zo daalt het gewicht van hun producten en stijgt de zuinigheid zonder dat de structurele stevigheid of veiligheid in het gedrang komt. Cytec's lichte composietmaterialen worden momenteel gebruikt in de Airbus A350 en de Boeing 787. Alleen al in de lucht- en ruimtevaartsector verwachten we een jaarlijkse groei van 10% voor dergelijke materialen.

— Dankzij deze overeenkomst verwachten we een minimum van € 100 miljoen aan jaarlijkse synergieën tussen Solvay en Cytec binnen de drie jaar. We hebben een groot team samengesteld van Solvay- en Cytec-medewerkers om de integratie af te handelen en ervoor te zorgen dat de kostensynergieën zo snel mogelijk gebeuren.

Meerwaarde leveren vanaf dag één

Het speciaal hiervoor opgerichte Integration Management Team kreeg de taak om ervoor te zorgen dat de teams bij Solvay en Cytec klaar waren om samen te werken zodra de overname was afgerond. Het zorgde vanaf de eerste dag van de integratie voor een duidelijke organisatiestructuur en een gedetailleerd integratieplan om het enorme zakelijke en innovatieve potentieel vrij te maken.

Bij de ondertekening werden twee Global Business Units opgericht om de werkzaamheden van Cytec op te nemen in de Solvay-organisatie. Composite Materials combineert de activiteiten op het vlak van composieten voor de lucht- en ruimtevaart en voor de industrie. Technology Solutions bundelt de specialiteiten van de reagentia mijnbouw, fosfor derivaten en oplossingen voor het stabiliseren van polymeren.

BOODSCHAP VAN DE VOORZITTERS

— Op 25 februari legde onze Groep stevige jaarresultaten voor, ondersteund door zijn uitmuntendheids programma's en een gunstig wisselkoerseffect.

Met deze solide basis als troef in een macro-economische omgeving die sterk vertraagde aan het eind van het jaar, kunnen wij het hoofd bieden aan de huidige onzekerheden.

TRANSFORMATIE

— 2015 betekende een hoogtepunt in de transformatie van de Groep naar minder cyclische en meer waardecreërende activiteiten. In juli werd Inovyn, de Europese pvc-joint venture samen met Ineos, operationeel, en rekening houdend met haar solide basis, kondigden we half maart ons voornement aan om onze participatie in 2016 op te heffen. Solvay versterkte bovendien zijn twee groeimotoren met de overname van Cytec. Hiermee werd Solvay de tweede grootste wereldproducent van composietmaterialen voor de luchtvaartindustrie en een belangrijke speler in formuleringen voor de mijnbouwindustrie. Zowel de overname als zijn financiering, onder meer door de eerste kapitaalverhoging in Solvay's geschiedenis, werden afgerond in minder dan vijf maanden tijd! Dit bewijst nogmaals de continue dynamiek van onze transformatie.

— De nieuwe activiteiten vanuit Cytec helpen vorm te geven aan het nieuwe gezicht van Solvay, namelijk dat van een wereldleider in de gewichtsvermindering van structuren voor de luchtvaart- en automobielsector. Composieten samen met hoogwaardige polymeren bieden als ultralichte en ultra-resistente materialen een belangrijk groeipotentieel bij het vervangen van metalen onderdelen in vliegtuigen en in auto's.

— Solar Impulse, waarvan 50% van de structuur bestaat uit producten van Solvay, is een markant voorbeeld van wat we kunnen bereiken dankzij onze gecombineerde expertise. Bovendien tekent zich een nieuw geografisch evenwicht af, met een grotere prioriteit voor de Verenigde Staten die tegenwoordig de belangrijkste talentpools van de Groep zijn.

DUURZAME VERBINTENISSEN

— Solvay bereikte eind 2015 een mijlpaal in zijn doelstellingen voor duurzame ontwikkeling met zijn gekwantificeerde verbintenissen die Solvay's strategische dimensie onderstrepen. Onze Raad van Bestuur is zeer begaan met deze verbintenissen die een ambitieus beleidskader vastleggen voor de Groep.

— De toekomst van de Groep hangt ook af van het doelgericht aantrekken van talenten met uiteenlopende achtergronden, die onze wereldwijde aanwezigheid en de diversiteit van onze klanten weerspiegelen. Solvay zelf zorgt voor vooruitgang op dit gebied met zijn diversiteitsbeleid en ambitieuze doelstelling om de betrokkenheid van medewerkers te vergroten.

CHEMISTRY FOR THE FUTURE

— Solvay zet zijn lange traditie voort van een positieve en geëngageerde wetenschapsvisie ten dienste van toekomstige generaties. De Solvay-prijs voor de Chemie van de Toekomst werd in 2015 voor de tweede maal toegekend, dit keer aan Professor Ben Feringa voor zijn baanbrekend werk op het vlak van moleculaire motoren.

— Dankzij de geslaagde kapitaalverhoging in december kan Solvay zijn aandeelhoudersstructuur behouden en tegelijk een ambitieus groei- en transformatiebeleid blijven voeren. Gesterkt door de steun van onze aandeelhouders en onze solide basis, zullen wij op de Algemene Vergadering in mei 2016 voorstellen om het dividend voor 2015 met 3,3% te verhogen.

— Solvay gaat de uitdagingen van 2016 met vertrouwen tegemoet, vastbesloten om zijn transformatiestrategie voort te zetten en zijn plaats onder de leiders van de veranderende chemische industrie te bevestigen.

Nicolas Boël,
Voorzitter van
de Raad van Bestuur

Jean-Pierre Clamadieu,
Voorzitter van het Uitvoerend
Comité en CEO

Jean-Pierre Clamadieu
Voorzitter van het Uitvoerend Comité en CEO

JEAN-PIERRE CLAMADIEU

Uitvoering van een strategie gedreven door duurzaamheid en innovatie.

HOE PAST DE OVERNAME VAN CYTEC IN SOLVAY'S STRATEGIE?

_ **Jean-Pierre Clamadieu**: De huidige macro-economische context is zeer volatiel en er vinden grote veranderingen plaats in onze industrie. Het tempo van innovaties versnelt en het belang van duurzaamheid groeit, zowel voor wat betreft onze impact op de planeet als voor de mogelijkheden die zich aandienen op het vlak van strategie en ontwikkeling.

Wij streven ernaar om Solvay veel bestendiger te maken tegen onzekerheden op korte termijn en om ervoor te zorgen dat we voor de lange termijn hogere rendementen en beloningen realiseren voor onze stakeholders, zowel intern als extern.

Welke hefbomen gebruiken wij om deze strategie in te voeren? De eerste is portefeuillebeheer, en hierin past Cytec. De overname van Cytec is een belangrijke meerwaarde voor onze portefeuille, we zijn nu een belangrijke wereldspeler in composietmaterialen voor de luchtvaart- en de automobielsector. De integratie verloopt zeer snel en het is onze topprioriteit om hiervan een volledig succes te maken en de synergieën te laten werken. De tweede hefboom is operationele uitmuntendheid of de voortdurende verbetering van al onze interne processen. En de derde hefboom is ons managementmodel en de kwaliteit van onze teams.

WAT DE MENSEN BETREFT, WELK TYPE MEDEWERKERS HEEFT SOLVAY NODIG OM AAN DE EISEN VAN MORGEN TE VOLDOEN?

_ **J-P.C.:** Wij hebben toegewijde en vindingrijke mensen met een ondernemingsgeest nodig. Wij zullen onze vaardigheden moeten verruimen. Veel van onze medewerkers hebben uitstekende technische kwaliteiten, maar nu hebben we mensen nodig die meer marketing- en klantgericht zijn. En aangezien digitale technologieën onze manier van samenwerken en handelen veranderen, moeten we een digitale manier van denken bij ons personeel ontwikkelen. Tot slot moet de wereldwijde uitbreiding en aanwezigheid van de Groep ook terug te vinden zijn in de diversiteit van onze werknemers.

WAT BEDOELT U MET DIVERSITEIT?

_ **J-P. C.:** Diversiteit bevorderen gaat niet over politieke correctheid. Het gaat om efficiëntie en prestaties. Feit is dat divers samengestelde teams betere beslissingen nemen op alle niveaus, van de werkvloer tot het hoogste management. Zoals ik al zei, krijgt onze industrie te maken met enorme veranderingen en snel evoluerende uitdagingen. Dit kunnen wij niet aan met een homogene mentaliteit. Wij hebben nieuwe ideeën, meer standpunten, meer creativiteit nodig. Diversiteit is zowel een bron als een accelerator van innovatie.

> *Ik ken niet veel bedrijven in onze industrie die even ambitieuze stappen hebben ondernomen om hun portefeuille te transformeren zoals wij dat de laatste jaren hebben gedaan.*

HOE ZIET U INNOVATIE?

_ **J-P. C.:** Innovatie maakt de uitvoering van onze strategie mogelijk. Er is innovatie in ons managementmodel, in al onze operationele uitmuntendheidsprogramma's en uiteraard in nieuwe producten, nieuwe materialen, nieuwe oplossingen. Innovatie is essentieel voor het succes van het bedrijf. Zo kunnen wij onze klanten dienen en anticiperen op hun behoeften in een snel veranderende omgeving. Dat is ook een van de belangrijkste redenen waarom wij Cytec hebben overgenomen. We maken hiermee een stap voorwaarts in de ontwikkeling van lichtere materialen en toepassingen, en kunnen zo beter voorzien in de toenemende behoeften aan meer efficiëntie en een lagere CO_2-uitstoot van vliegtuigen en auto's. Wij hebben een belangrijke vordering aangekondigd in onze strategische leveranciersrelatie met een grote commerciële vliegtuigfabrikant, gebruikmakend van de gecombineerde voordelen van onze composietmaterialen en onze hoogwaardige polymeren.
Lichtere materialen staan in verband met duurzame ontwikkeling.

WAT ZIJN UW DOELSTELLINGEN OP HET VLAK VAN DUURZAME ONTWIKKELING VOOR 2025?

_ **J-P. C.:** Duurzaamheid behoort vandaag tot de kern van onze strategie. Wij spannen ons in om de gevolgen van onze eigen activiteiten op de planeet terug te dringen. Maar wij moeten ook begrijpen wat duurzaamheid betekent voor onze klanten, welke type kansen het schept. Tegen 2025 willen wij de broeikasgasintensiteit van onze activiteiten met 40% verminderd hebben. Om dit te bereiken, passen we sinds het begin van 2016 een interne prijs voor CO_2-emissies toe van € 25/ton om in onze investeringsbeslissingen rekening te houden met de klimaatuitdagingen. Wat betreft de mogelijkheden in duurzaamheid, wij hebben als ambitieuze doelstelling om 50% van de inkomsten te halen uit uiterst milieuvriendelijke producten en oplossingen.

WAT MAAKT SOLVAY ANDERS DAN ANDERE CHEMIEBEDRIJVEN?

_ **J-P. C.:** Solvay is een uniek bedrijf. Er zijn weinig bedrijven die ouder dan 150 jaar zijn en ik ken geen enkel ander bedrijf van ons formaat dat al zo lang door dezelfde groep familiale aandeelhouders wordt ondersteund. Deze langdurige eigendomsstructuur maakt het mogelijk om enkele zeer belangrijke transformaties door te voeren. Ik ken ook weinig bedrijven in onze industrie die even ambitieuze stappen hebben genomen om hun portefeuille te transformeren zoals wij dat de laatste jaren hebben gedaan. Dit was allemaal mogelijk dankzij de kwaliteit van onze mensen en door ons vermogen om de behoeften van onze klanten snel te begrijpen en oplossingen aan te reiken die precies voldoen aan deze behoeften.

WAT ZIJN DE VOORUITZICHTEN VOOR SOLVAY IN 2016?

_ **J-P. C.:** Wij verwachten in 2016 opnieuw een groei ondanks de even onzekere omgeving als in 2015. Deze groei zal gedreven worden door de synergieën met Cytec, door grotere volumes dankzij de acht nieuwe fabrieken die we in 2015 hebben opgestart en het door continue succes van onze innovaties. En we gaan verder met de opwaardering van onze activiteitenportefeuille.

VIJF VERBINTENISSEN TEGEN 2025

Met Solvay Way versterkt de Groep zijn belofte van duurzame chemie.

BROEIKASGASINTENSITEIT VERMINDEREN

↓

– 40%

De broeikasgasintensiteit van onze werkzaamheden met 40% verminderen door energie-efficiënter te werken en onze industriële procedés te optimaliseren.

DUURZAME OPLOSSINGEN VERHOGEN

↓

x 2

Verdubbeling van het aandeel van de omzet gegenereerd door duurzame oplossingen van 25% nu tot 50%.

BETROKKENHEID VAN MEDEWERKERS VERHOGEN

↓

+ 5 punten

De betrokkenheid van de werknemers verhogen van 75% naar 80%. De belangrijkste hefbomen hiervoor zijn erkenning en persoonlijke ontwikkeling, met respect voor de werk-privébalans en de bevordering van een cultuur van openheid.

HET AANTAL ONGELUKKEN VERMINDEREN

↓

– 50%

Het aantal ongelukken in onze vestigingen met 50% verminderen dankzij veiligheidsbeheer gebaseerd op de betrokkenheid van mensen en een plan voor blijvende verbetering.

MAATSCHAPPELIJKE INITIATIEVEN VAN MEDEWERKERS STIMULEREN

↓

X 2

Het aantal werknemers dat zich inzet voor de samenleving als geheel verdubbelen door bestaande acties te bundelen en de betrokkenheid van de werknemers te bevorderen.

MEER

TALENT

Ook dit jaar zijn we de ontwikkeling van onze mensen blijven ondersteunen, zijn we blijven samenwerken met onze sociale partners en hebben we ons personeelsbestand verder getransformeerd om de diversiteit van onze klanten en onze geografische aanwezigheid te weerspiegelen.

DIVERSITEIT EN INCLUSIE

ANDERS DENKEN, BETER BESLISSEN

— Ons bedrijf versterken dankzij diversiteit en integratie.

EEN CONCURRENTIELVOORDEEL

— In november werd het beleid voor Diversiteit en Inclusie binnen de Groep gelanceerd als onderdeel van de beslissing van het Uitvoerend Comité om meer diversiteit te creëren onder onze werknemers en zo dichter bij onze klanten te staan. Jean-Pierre Clamadieu legde het als volgt uit aan alle werknemers: "*Een team met meer diversiteit neemt betere beslissingen, beheert de zaken beter, kan beter en sneller innoveren.*" Kortom, in onze wereldeconomie betekent diversiteit een competitief voordeel.

— Het beleid zal zich vooral richten op het verbeteren van de diversiteit van talent op vier belangrijke vlakken: ervaring en persoonlijke achtergrond, geslacht, geografische afkomst en leeftijd. De voortgang zal worden gemeten op basis van twee duidelijke doelstellingen. Ten eerste moeten vrouwen tegen 2020 minstens één vijfde van alle hoge leidinggevende posities bekleden. Ten tweede moet het aantal leidinggevenden uit het Amerikaanse continent en Azië, in vergelijking met 2015, in diezelfde periode verdubbelen.

WEERSPIEGELING VAN DE SAMENLEVING EN DE REGIO'S WAARIN WE ACTIEF ZIJN

— Het beleid definieert een kader voor diversiteit en inclusie binnen de Groep. "*Het is fundamenteel voor ons bedrijf dat onze werknemers een afspiegeling vormen van de gemeenschappen en regio's waarin Solvay actief is,*" aldus Brigitte Laurent, Verantwoordelijke Change, Engagement & Diversity. Het beleid zal een richtlijn vormen voor de Groep die diversiteit en inclusie opneemt in alle relevante HR-processen, zoals aanwerving, talentmanagement en successieplanning.

CÉCILE TANDEAU DE MARSAC

Na de personeelsenquête voor 2015 in de maand april, nam Solvay maatregelen op vier belangrijke HR-vlakken. Het hoofd van de afdeling HR van de Groep legt uit hoe deze maatregelen de bredere transformatiestrategie van de Groepondersteunen.

"Omdat Solvay zeer gefocusd is op groei, moeten we onze medewerkers aanmoedigen en begeleiden om te groeien."

Cécile Tandeau de Marsac
Algemeen Directeur Human Resources van de Groep

WAT IS DE HR-STRATEGIE VAN DE GROEP?

_ **Cécile Tandeau de Marsac:** De HR-strategie ondersteunt de wereldwijde ambities van de Groep. We kunnen niet succesvol zijn zonder de volledige betrokkenheid van onze werknemers en onze sociale partners. Om te zien hoever we hierin staan, hebben we in april een personeelsenquête georganiseerd.

WAT HEEFT DE ENQUÊTE U GELEERD?

_ **C.T.d.M.:** De resultaten bevestigden de noodzaak om de link tussen de groeidoelstellingen van de Groep en de ontwikkeling van mensen te versterken. Sinds 2015 is het jaarlijkse evaluatieproces aangepast zodat managers tijdens interviews meer belang hechten aan de professionele ontwikkelijkingsmogelijkheden van hun team en niet alleen rekening houden met de prestaties. We hebben ook een betrokkenheidsindex bepaals om de voortgang te kunnen meten. Om ons bedrijf te hervormen, hebben we ook managers nodig met diverse achtergronden, diverse standpunten, die in staat zijn om innovatieve oplossingen te vinden voor de uitdagingen waar we voor staan. Dat was het doel van het tweedaagse seminarie "Transformational Leadership" dat vorig jaar gehouden werd. De leidinggevenden van het bedrijf werden uit hun comfortzone gehaald door het stimuleren van interactie met collega's van verschillende achtergronden.

HET KLINKT ALSOF DIVERSITEIT STEEDS BELANGRIJKER WORDT VOOR HET BEDRIJF, KLOPT DAT?

_ **C.T.d.M.:** Wij zijn ervan overtuigd dat we door het stimuleren van diversiteit en team cohesie de beste oplossingen zullen brengen voor onze medewerkers, onze klanten en al onze stakeholders. Voor ons omvat diversiteit alle traditionele criteria, maar ook overtuigingen, cultuur, onderwijs en plaats van herkomst. Ons succes evenals onze prestaties zijn gebaseerd op ons vermogen om diversiteit te stimuleren en openheid en respect aan te moedigen. We moedigen een cultuur aan waarin medewerkers worden gewaardeerd en betrokken worden bij het succes van de Groep.

HOE LINKT U UW MEDEWERKERS AAN DE SUCCESSEN VAN DE GROEP?

_ **C.T.d.M.:** Het is vrij duidelijk dat compensatie en erkenning hierbij essentiële instrumenten vormen. In 2015 werd er een performance sharing plan voor de Groep ontwikkeld in samenwerking met de Europese Ondernemingsraad. Het stelt alle medewerkers in staat om financieel mee te genieten van de prestaties van de Groep. De kwaliteit van de sociale dialoog is van cruciaal belang om een plan van deze omvang op het niveau van de Groep succesvol te implementeren.

UITVOEREND COMITÉ

Het Uitvoerend Comité is verantwoordelijk voor de strategie van de Groep en vergewist zich van het behalen van de doelstellingen en het maximaal inzetten van de middelen bij de verschillende Global Business Units. Het is collectief verantwoordelijk voor de globale prestatie en de bescherming van de belangen van de Groep. Op 31 december 2015 telde het Uitvoerend Comité vijf leden; elk van hen is verantwoordelijk voor een aantal GBU's, functies of gebieden.

JEAN-PIERRE CLAMADIEU
Voorzitter van het Uitvoerend Comité en CEO

ROGER KEARNS

KARIM HAJJAR
Chief Financial Officer

VINCENT DE CUYPER

PASCAL JUÉRY

HET DIRECTIETEAM*

Het Directieteam bestaat uit de Voorzitters van de GBU's, de Algemene Functionele Directeuren, de Regionale Voorzitters. In 2015 werden de Voorzitters van de twee nieuwe GBU's, die ontstonden naar aanleiding van de overname van Cytec, lid van het Directieteam.

*Op 1 april 2016

Functionele Directie
G. BUCCO
Multi Business Unit
Commercial Network
J-P. LABROUE
Legal & Compliance
C. TANDEAU
DE MARSAC
Human Resources
M. DEFOURNY
Corporate Secretary
A. FAESSLER
Industrial
S. DESORMIÈRE
Marketing
& Sales
M.CHOLLET
Strategy
K. HAJJAR
Finance
X. LANCKSWEIRT
Business Services
P. CHALVON-DEMERSAY
Sustainable
Development
C. CANET-TEIL
Communication
N. CUDRÉ-MAUROUX
Research & Innovation
A. BROUHNS
Government
& Public Affairs
K. SAKSIDA
Purchasing & Supply
Chain Excellence

Regionale Directie
M. LAUDENBACH
Asia Pacific
M. LACEY
North America
J. MATIAS
Latin America
A. BROUHNS
Europe

DUURZA-MERE

OPLOSSINGEN

Dankzij dynamisch portefeuillebeheer en de inzet van het hele bedrijf om werk te maken van duurzame ontwikkeling, kunnen we onze klanten innovatieve en concurrerende oplossingen aanbieden om tegemoet te komen aan hun evoluerende behoeften.

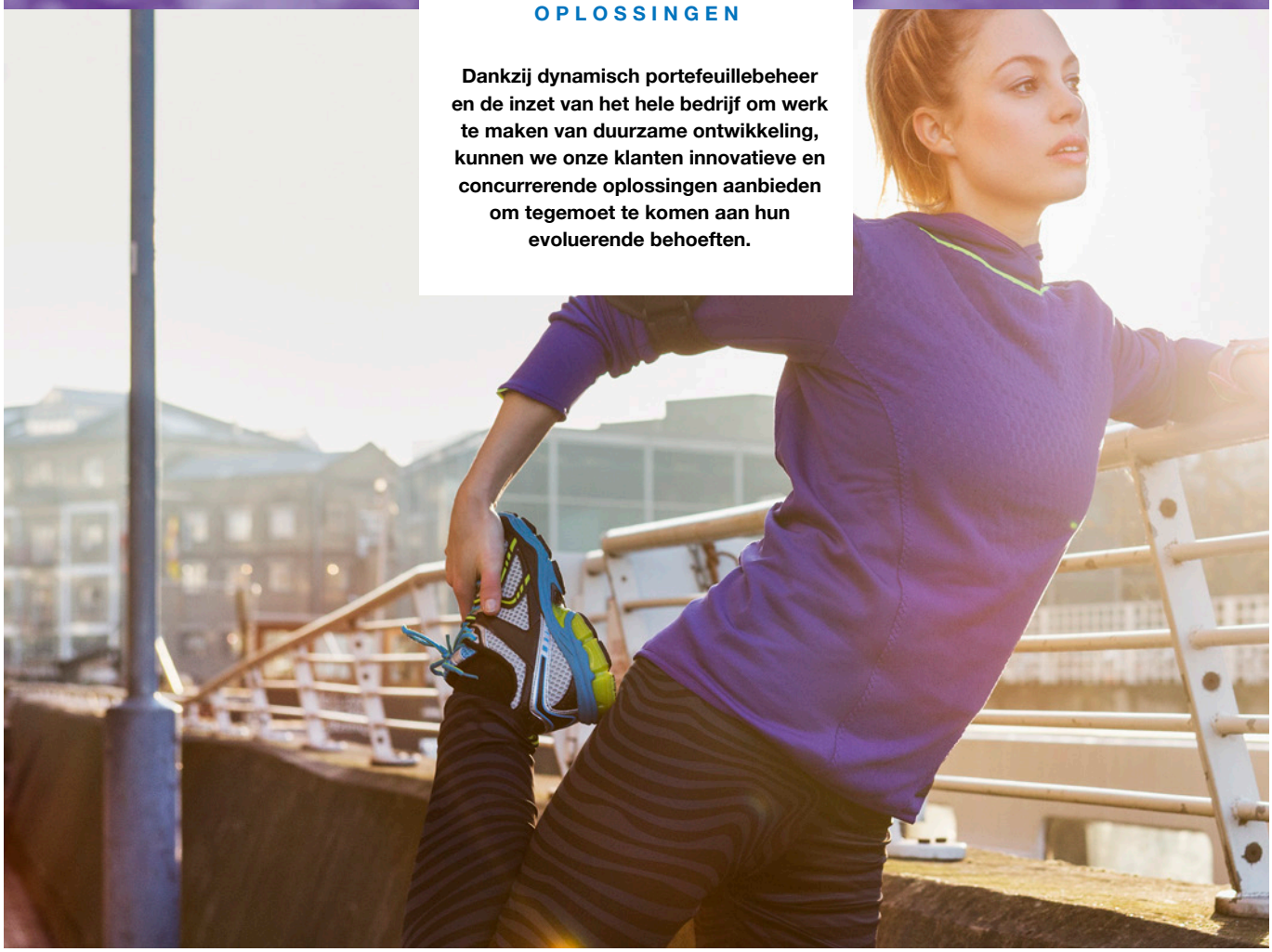

We zijn niet bang om buiten onze comfortzone te treden.

Nicolas Cudré-Mauroux
Algemeen Directeur Onderzoek & Innovatie van de Groep

NIEUWE MANIEREN OM TE INNOVEREN

NICOLAS CUDRÉ-MAUROUX

Nicolas Cudré-Mauroux, Algemeen Directeur Onderzoek & Innovatie, heeft het over 2015 en hoe een samenwerkingsaanpak gericht op meerwaarde voor O&I een boost geeft aan Solvay's portfolio van technologieën en oplossingen.

HOE ZIET INNOVATIE ERUIT BIJ SOLVAY?

_ **Nicolas Cudré-Mauroux**: Innovatie heeft altijd een belangrijke rol gespeeld in onze wereldwijde strategie. We hebben de ambitie om alle beschikbare technologieën te combineren om nieuwe oplossingen te creëren. Dit doen we niet alleen door veel te investeren in Onderzoek & Innovatie (O&I), maar ook door nieuwe ideeën te zoeken, zowel binnen als buiten de Groep.

Solvay's innovatietroeven bestaan uit degelijke, gefocuste onderzoeksteams die nauw samenwerken met de business- en marketingteams. Samen zorgen ze voor een evenwichtig innovatie-ecosysteem en zorgen ze ervoor dat de Groep ambitieuze stappen kan zetten op het vlak van innovatie gericht op duurzame ontwikkeling. In 2015 heeft dit ecosysteem bijvoorbeeld geleid tot een nieuwe technologie voor batterijen met een hoge energiedichtheid en tot N PROTECT™ voor de landbouw. Het heeft ook bijgedragen tot de ontwikkeling van EFFICIUM® voor energiebesparende banden en zoutloze vanilline.

Ons innovatie-ecosysteem strekt zich ook uit buiten de grenzen van het bedrijf. We werken samen met universiteiten, investeren in startende bedrijven en ondersteunen baanbrekende projecten zoals Solar Impulse. We zijn niet bang om buiten onze comfortzone te treden.

2 350* MEDEWERKERS WERKEN IN O&I

WAT IS HET VERBAND TUSSEN INNOVATIE EN DUURZAME ONTWIKKELING?

_ **N.C.M.**: Alle projecten waaraan we in 2015 hebben gewerkt, zijn gericht op de uitdagingen van duurzame ontwikkeling. We maken ook gebruik van ecodesign om milieuvriendelijk denken vanaf dag één in al onze projecten te integreren. Een erg tastbaar voorbeeld is ons werk op het vlak van batterijen en energieopslag dat bijdraagt aan de volgende generatie elektrische voertuigen en oplossingen voor energieopslag voor een beter beheer van het stroomnet. Ons onderzoek op het vlak van lichtgewichtmaterialen zal het brandstofverbruik van auto's en vliegtuigen verminderen.

WAT BETEKENT DE OVERNAME VAN CYTEC VOOR INNOVATIE BIJ SOLVAY?

_ **N.C.M.**: Voor lichtgewichtoplossingen brengen ze uitvoerige expertise aan op het vlak van composietmaterialen die, in combinatie met onze expertise op het vlak van geavanceerde thermoplastische materialen, zullen helpen om de innovatie voor de productie van concurrentiële thermoplastische composietmaterialen te bevorderen. De chemische activiteiten van Cytec zijn uiterst complementair, zowel vanuit technisch als markttoegangsstandpunt, met verschillende Solvay-activiteiten. Daarnaast brengen ze allebei een groot gehalte klantgerichtheid mee die erg zichtbaar is door de manier waarop innovatieprojecten worden geleid. Tot slot verhoogt deze overname ook onze O&I-aanwezigheid in Noord-Amerika, dat wereldleider blijft op het vlak van onderzoeksinvestering en universiteiten.

**Solvay pro forma 2015, niet-geauditeerd, inclusief Cytec.*

SOLVAY-PRIJS

DE CHEMIE VAN MORGEN SCHETSEN

De Chemie voor de Toekomst Solvay-prijs voor 2015 ging naar professor Ben Feringa van de Universiteit van Groningen in Nederland, voor zijn baanbrekend werk met moleculaire motoren.

Hij manipuleert moleculen op nanometerschaal en maakt er motoren van. Zijn ontwerp van de eerste roterende moleculaire motor baant de weg voor een aantal toepassingen in de toekomst, zoals het opslaan van informatie op moleculaire schaal, de ontwikkeling van responsieve materialen, slimme katalysatoren voor chemische processen, kunstspieren, en medicatie die in- of uitgeschakeld kan worden voor precisietherapie.

GECOMBINEERDE INNOVATIE

EEN NIEUWE MANIER OM HET GEBRUIK VAN MESTSTOFFEN TE VERMINDEREN

Stikstof is een belangrijke voedingsbron voor planten. Landbouwers vullen de natuurlijke stikstoftoevoer aan met meststoffen. Ureumkunstmest in korrelvorm is momenteel één van de meest gebruikte soorten.

Door onze expertise op het vlak van milieuvriendelijke solventen en agrochemische formuleringen te combineren, hebben we N PROTECT™, ontwikkeld, een vloeibare stabilisator voor ureumkunstmest die de hoeveelheid stikstof beperkt die verloren gaat door ammoniakvervluchtiging. Daardoor bevat ureumkunstmest meer stikstof en wordt het gebruik van toxische en onwelriekende solventen vermeden. Tests hebben aangetoond dat landbouwers met N PROTECT™ meer oogsten terwijl ze minder ureumkunstmest gebruiken.

ONZE **MARKTEN**

— In de wereldwijde uitdagingen op het vlak van duurzaamheid speelt chemie een belangrijke rol. Megatrends zoals demografische verschuivingen, evoluerend gedrag van de consument, snellere innovatie en de schaarste aan bronnen herdefiniëren de manier waarop mensen contact hebben met elkaar, communiceren, zich voortbewegen en winkelen. Solvay helpt onze klanten om van deze uitdagingen opportuniteiten te maken dankzij zijn innovatieve, competitieve en duurzame oplossingen.

Consumptiegoederen en gezondheid

De kwaliteit van leven verbeteren

Demografische evoluties zoals een ouder wordende bevolking in volwassen economieën en de opkomst van de middenklasse in Afrika, Azië en Latijns-Amerika veranderen het gedrag van de consumenten. Ze willen handige en multifunctionele oplossingen die op maat gemaakt, veilig en duurzaam zijn en die bijdragen tot hun gezondheid en welzijn.

_CONSUMPTIEGOEDEREN

Van slimme stoffen tot persoonlijke verzorging: ons portfolio biedt innovatieve, duurzame en concurrentiële oplossingen. We verbeteren voortdurend de prestaties van onze producten door innovatie en duurzaamheid te combineren, zoals bij EURECO® organisch peroxide voor detergenten en de recente licentieovereenkomst voor inkapselingstechnologie met Revolymer.

_GEZONDHEID

We beschikken over een uniek gamma thermoplastische materialen voor implanteerbare en niet-implanteerbare medische hulpmiddelen. Ons portfolio geavanceerde medische polymeren zoals RADEL® PPSU biedt een veelzijdig gamma oplossingen voor ontwerpers van medische instrumenten. Daarnaast vervaardigen wij BICAR® natriumbicarbonaat voor bruistabletten.

Automobiel en luchtvaart

Schonere mobiliteit

Constructeurs moeten voldoen aan nog strengere richtlijnen inzake CO_2 en de uitstoot van fijn stof en tegelijk tegemoetkomen aan de eisen van de consument voor veilig en ecologisch duurzaam transport. Onze oplossingen dragen bij tot schonere, veiligere en energiezuinigere vervoerswijzen.

_LICHTGEWICHTMATERIALEN

We zijn een geïntegreerde speler met een uitgebreid aanbod lichtgewichtmaterialen die gaan van hoogperformante polymeren tot langvezelige stoffen, tapes, schuim en de meest geavanceerde composieten voor semistructurele en structurele toepassingen. Onze overname van Cytec in 2015 heeft ons aanbod op het vlak van composieten beduidend versterkt, zowel voor de lucht- en ruimtevaartsector als voor de automobielindustrie.

_EEN EFFICIËNTE AANDRIJVING

Onze polymeren en gefluoreerde producten vormen doeltreffende oplossingen voor de thermische controle, geoptimaliseerde akoestische systemen en roestwerendheid van de aandrijving van auto's. Ons NOCOLOK® Flux-soldeerproduct is de norm voor aluminiumwarmtewisselaars.

_ELEKTRIFICATIE

Onze oplossingen voldoen aan de allerhoogste eisen op het vlak van veiligheid, temperatuur en chemische weerstand. Onze nieuwe generatie additieven voor elektrolyten, zouten, bindmiddelen en separatoren verbeteren de prestaties van lithium-ionbatterijen.

_GROENE TECHNOLOGIE

Ons aanbod hoogdisperseerbaar silica helpt om de rolweerstand van banden te verminderen waardoor het brandstofverbruik en de CO_2-uitstoot. Onze zeldzame aardkatalysatoren beperken vervuilende uitstoot zoals NOx.

Bouw en constructie

Duurzaamheid & energie-efficiëntie

Er is meer en meer vraag naar gebouwen met een langere levensduur die minder energie verbruiken en het welzijn verhogen. Onze oplossingen zijn gericht op de naleving van de steeds strengere accreditatiesystemen die de milieuperformantie meten in passieve residentiële woningen en commerciële gebouwen.

_ENERGIEPRESTATIES

Onze oplossingen worden gebruikt voor zuinige ramen van driedubbelglas en muurisolatieschuim voor lage-energiewoningen. Dankzij de unieke transparantie en weerbestendigheid van HALAR® ECTFE-film kunnen architecten innovatievere ontwerpen tekenen.

_BESCHERMING EN BEVEILIGING

Om tegemoet te komen aan de stijgende vraag naar veiligere gebouwen met een langere levensduur, leveren we materialen die beter bestand zijn tegen corrosie, UV-stralen en brand. Dit zijn onder meer een groot aanbod componenten zonder VOS[1] of APE[2] voor architectonische verf en coatings op waterbasis, een uitgebreide expertise op het vlak van kleuroplossingen en vuurbestendige materialen voor draden, kabels en toestellen.

_BEHEER VAN NATUURLIJKE HULPBRONNEN

Onze hoogwaardige kunststoffen garanderen de stevigheid van waterleidingen en de kwaliteit van het drinkwater. Ons TECHNYL eXten® van biologische oorsprong bijvoorbeeld, vormt een uitstekend alternatief voor polyamide 12-beschermende coating voor metalen leidingen.

1_VOC: Vluchtige organische stoffen
2_ APE: Alkylfenolethoxylaten

Voeding, veevoeder en landbouw

Duurzaam leven, bescherming van het leefmilieu

De toenemende wereldbevolking vraagt om grotere landbouwopbrengsten en beter grondstoffenbeheer. Solvay heeft hiervoor een uniek portfolio van innovatieve oplossingen om zijn klanten, van landbouwers tot voedselproducenten, te ondersteunen bij een verantwoorde, kwalitatieve en duurzame manier van werken.

_LANDBOUW

Onze milieu-efficiënte biopolymeren en RHODIASOLV® Polarclean-solventen verbeteren de gewasbescherming en opbrengst. Onze AGRHO® oplossingen zorgen ervoor dat planten meer water en voedingsstoffen vasthouden. PROCrop is een doeltreffend en duurzaam alternatief voor conventionele bestrijdingsmiddelen in graansilo's.

_VEEVOEDER

Onze oplossingen op basis van silica en natriumbicarbonaat voldoen aan de kwaliteits-, voedselveiligheids- en productiviteitseisen van deze markt. Een voedingssupplement voor vee, natriumbicarbonaat BICAR® Z helpt bij het bestrijden acidose en draagt zo bij aan de gezondheid van dieren. In 2015 hebben we de grootste natriumbicarbonaatfabriek van Zuidoost-Azië geopend in Thailand om tegemoet te komen aan de groeiende vraag in de regio.

_VOEDING

Door twee nieuwe natuurlijke VANIFOLIA™-smaakstoffen te introduceren en de ons GOVANIL®-gamma uit te breiden, benutten we onze unieke knowhow op het vlak van vanille-aroma. In 2015 was de wereldwijde productie van onze vanilline 100% FSSC 22000 gecertificeerd. Daarnaast kregen onze AMODEL® PPA en KETASPIRE® PEEK-polymeeroplossingen van de National Safety Foundation (VS) de goedkeuring voor gebruik bij voedselverwerking. Zo werden Solvay's oplossingen voor de verpakkingsindustrie verder uitgebreid.

Connectiviteit en energie-efficiëntie

Onze miniaturisatie technologie en geavanceerde materialen openen nieuwe perspectieven voor fabrikanten op het vlak van design, veiligheid en technologie en energieprestaties.

_DESIGN EN CONNECTIVITEIT

Onze KALIX® HPPA-polyamiden maken het mogelijk om dunne en stijlvolle smartphones te produceren die toch erg degelijk zijn.

_VEILIGHEID

Dankzij onze polyamide-oplossingen zijn elektrische uitrustingen beter bestand tegen hoge temperaturen, brandwerender en veiliger in gebruik. Onze TECHNYL®-vlamvertragende producten bijvoorbeeld voldoen aan de meest recente internationale voorschriften inzake elektrische veiligheid.

_DUURZAME OPLOSSINGEN

Wij leveren materialen voor LED-lampen voor energiezuinige oplossingen. Spaarlampen met LUMINOSTAR® verbruiken tot zeven keer minder energie dan gloeilampen.

_EFFICIËNTE PROCEDÉS

Bij de productie van elektronica zijn uiterst zuivere bestanddelen nodig voor de hoogtechnologische componenten. Ons INTEROX® PICO-waterstofperoxide is de norm voor fabrikanten van halfgeleiders.

Elektriciteit en elektronica

Energie en leefmilieu

Beschermen en verzorgen

De wereldwijde vraag naar energie blijft stijgen en milieubescherming is de norm geworden. De olie- en gasindustrie streeft ernaar om zijn ecologische voetafdruk te reduceren en energieleveranciers blijven hernieuwbare energiebronnen toevoegen aan hun aanbod. Solvay biedt gedegen oplossingen en expertise, waarbij de aandacht ligt op bescherming van het milieu en de vermindering van de CO_2 uitstoot.

_OLIE EN GAS

SOLEF® PVDF wordt gebruikt om pijpleidingen te produceren die bestand zijn tegen corrosie en hoge temperaturen en lekkages voorkomen. Onze oplossingen voor oliewinning zijn onder meer additieven zoals natuurlijk guarderivaat en oppervlakteactieve stoffen die het rendement doen stijgen en de milieu-effecten van de boringen beperken.

_ALTERNATIEVE ENERGIE

Onze oplossingen worden toegepast voor de productie en opslag van hernieuwbare energie. HALAR® ECTFE verhoogt de prestatie van zonnepanelen en beschermt ze tegen UV-stralen. Dankzij ons LiTFSI-lithiumzout gaan Li-Ionbatterijen tot 20% langer mee, terwijl de veiligheid en prestatie ervan toenemen. We zijn een partner van het LIFE+ GLEE-project dat werkt aan alternatieve technologieën voor batterijen. Het werd in 2015 benoemd tot "Best in Class-Growth & Sustainability" door de Fondazione Sodalitas (Italië).

_ENERGIE-EFFICIËNTIE

Onze SOLWATT® geïntegreerde dienst is ontwikkeld om energieprestaties te verhogen en de CO_2-voetafdruk van Solvay en zijn externe energieverslindende industriële klanten te verminderen.

_MILIEUBESCHERMING

Onze oplossingen ondersteunen de behandeling van lucht en water door middel van filtering, de scheiding van gassen, absorptie en chemische reacties. UDEL® PSU en ALGOFLON® PTFE bijvoorbeeld zorgen voor een betere filtering van water bij membraanprocedés, terwijl INTEROX®-waterstofperoxide een wijdverspreid gebruik kent voor de behandeling van drinkwater

Industriële toepassingen

Efficiëntie en meerwaarde

Industriële spelers zijn op zoek naar een evenwicht tussen innovatie en regelgeving om concurrentiëlere producten te maken op een efficiëntere manier. Wij ontwikkelen intermediaire producten, materialen en procedés waardoor fabrikanten meer halen uit hun apparatuur op een duurzamere manier.

_INDUSTRIËLE EN BESCHERMENDE COATINGS

Naast een groot aanbod van bindmiddelen, solventen en additieven, hebben we in 2015 de JEC Innovation award gewonnen in Singapore voor EPICEROL®, een epichloorhydrine dat 100% van biologische oorsprong is en gebruikt wordt bij de productie van epoxyharsen. Ons milieuvriendelijk RHODIASOLV® IRIS, een biologisch afbreekbaar solvent, wordt gebruikt voor industriële reiniging, het verwijderen van harsen, gietharsen, om verf af te bijten, voor verf en coatings.

_3D-PRINTEN

We vervaardigen polymeren voor het 3D-printen van prototypes, zoals SINTERLINE® TECHNYL®, dat een wijdverspreid gebruik kent in de lucht- en ruimtevaartsector.

_METAAL- EN OPPERVLAKTEBEHANDELING

Onze oplossingen verbeteren de prestaties van afgewerkte producten. Onze RHODOCLEAN®-formulering (industriële reiniging) en het solvent op biobasis AUGEO® SL191 (leerbewerking) zijn twee voorbeelden van milieuvriendelijke oplossingen.

_BESCHERMING VAN INDUSTRIËLE APPARATUUR

Onze SOLEF® gefluoreerde polymeren en TECHNYL® hoogwaardige polyamide zijn uiterst bestand tegen corrosie, hoge temperaturen en chemische agressie.

_MIJNBOUW

Door onze recente overname van Cytec zijn we marktleider geworden voor het aanleveren van chemische reagentia, waardoor onze klanten hun productiviteit kunnen opvoeren en de productiekost kunnen drukken voor het winnen en de produceren van vele metalen en mineralen, vooral van koper, aluminiumoxide, goud, zilver, uranium, nikkel/kobalt en metaalertsen.

GEDREVEN DOOR INNOVATIE

VERANDERINGEN IN DE BEVOLKINGSAMEN-STELLING EN DE CON-SUMPTIEPATRONEN

SNELLERE INNOVATIE

TOENEMENDE SCHAARSTE VAN DE HULPBRONNEN EN TOENEMENDE VRAAG NAAR DUURZAAMHEID

— Al meer dan 150 jaar koestert Solvay een traditie van durf en zin voor innovatie. Het is onze manier om meer uit chemie te halen. Onze manier om verder te kijken dan chemische verbindingen en moleculen om duurzame, verantwoorde oplossingen voor reële uitdagingen te vinden.

— Deze passie voor innovatie komt in de gehele onderneming tot uiting. Dit was de reden waarom we meer dan tien jaar geleden het Solar Impulse-project wilden ondersteunen. Solar Impulse is een vliegend proefproject en een showcase van onze hypermoderne materialen.

— Het is onze pioniersgeest die het werk van onze onderzoeks- en innovatielaboratoria in de hele wereld kracht geeft. Sinds Ernest Solvay 150 jaar geleden zijn technologische doorbraak kende met het ammoniak-sodaprocédé, hebben wij steeds nieuwe concepten ontwikkeld zoals biologische alternatieven voor fossiele grondstoffen, silica voor energie-efficiënte banden en hoogwaardige polymeren die het gewicht van auto's en vliegtuigen verminderen.

— Deze innovatiegeest reikt tot ver buiten de onderneming. Momenteel beheren wij meer dan 100 'open innovatie'-projecten in samenwerking met klanten, de academische wereld, start-ups en andere bedrijven. Daarom geven wij ook erkenning aan grote wetenschappelijke ontdekkingen met onze Chemie voor de Toekomst Solvay-prijs, die dit jaar is toegekend voor baanbrekend werk op het gebied van unidirectionele moleculaire motoren.

— Ons streven naar innovatie richt zich ook op het aanpakken van de uitdagingen van onze planeet, dankzij de diepe integratie van duurzaamheid in onze strategie. Ons doel is duidelijk: een bron zijn van vooruitgang en concurrentievermogen voor onze klanten in de gehele waardeketen.

— Ten slotte drijft deze zin voor innovatie onze druk op om het aandeel duurzame oplossingen in het portfolio van de Groep te verhogen van de huidige 25% naar 50% tegen 2025. Het is de reden waarom we besloten om Cytec over te nemen, een marktleider in het gebruik van composieten om vliegtuigen en auto’s lichter te maken. De geest van innovatie transformeert Solvay elke dag.

De Solar Impulse begon zijn vlucht om de wereld op 9 maart 2015 in Abu Dhabi en landde op Hawaii op 3 juli na tussenstops in Oman, India, Myanmar, China en Japan. Na een technische stop op Hawaii in de winter van 2015-2016 voor onderhoud aan de accu's, zou het vliegtuig in april 2016 opnieuw moeten opstijgen van Hawaii naar het Amerikaanse vasteland, en vervolgens de Atlantische Oceaan over voordat de cirkel in de zomer van 2016 wordt rondgemaakt in Abu Dhabi.

BESTUUR EN FINANCIËLE EN EXTRA-FINANCIËLE GEGEVENS

1

Deugdelijk Bestuur

Verklaring inzake Deugdelijk Bestuur....**31**

Risicobeheer....**59**

2

Financiële & extra-financiële gegevens

Duurzame waardecreatie....**73**

Financieel beheerverslag....**76**

Extra-financiële jaarrekening....**100**

Jaarrekening....**127**

Verslagen van de commissaris....**216**

Verklaring van de personen met verantwoordelijkheid....**220**

1

DEUGDELIJK BESTUUR

Dit hoofdstuk is een bijlage bij het verslag van de Raad van Bestuur

VERKLARING INZAKE DEUGDELIJK BESTUUR 31

1 Juridische structuur en aandeelhouders van Solvay nv 31

2 Beleid inzake maatschappelijk kapitaal en dividend 32

3 Algemene Aandeelhouders vergaderingen 34

4 Raad van Bestuur 36

5 Uitvoerend Comité 43

6 Verslag over de remuneraties 45

7 Rol van de voorzitters in de harmonische samenwerking tussen de Raad van Bestuur en het Uitvoerend Comité 49

8 Voornaamste kenmerken van de systemen voor risicomanagement en interne controle 50

9 Externe audit 52

10 Gedragscode 52

11 Preventie van het misbruik van voorkennis 53

12 Interne organisatie van de Solvay-groep 53

13 De relatie met aandeelhouders en beleggers 54

14 Bijlage 1: Het Auditcomité – Mission Statement 56

15 Bijlage 2: Remuneratiebeleid voor de Algemeen Directeurs 57

RISICOBEHEER 59

1 Voornaamste riscio's 60

Mislukken van innovatie 60

Transportongelukken 61

Beveiliging van informatie en cyberrisico 61

Ethiek en compliance 61

Gebruik van chemische producten 62

Selectie en beheer van projecten 62

Industriële veiligheid 62

2 Nieuwe risico's 63

Klimaatverandering 63

Veiligheid 63

3 Andere risico's 63

Markt en groei – Strategisch risico 63

Risico's verbonden aan bevoorrading en productie 64

Regulatoire, politieke en juridische risico's 65

Financieel riscio 66

Beroepsziektes en pandemierisico's 67

Leefmilieurisico's 67

IT-risico 68

Risico verbonden aan de reputatie 68

Belangrijke geschillen 69

VERKLARING INZAKE DEUGDELIJK BESTUUR

Referentiecode en inleiding

De Solvay-groep heeft de Belgische Corporate Governance Code 2009 aangenomen als referentie inzake Deugdelijk bestuur. Dit verslag[1] geeft toelichting bij de toepassing van de aanbevelingen uit deze Code volgens het "pas toe of leg uit"-principe. De Belgische Corporate Governance Code editie 2009, is te raadplegen op de website van het Belgisch Corporate Governance Committee (www.corporategovernancecommittee.be).

1 Juridische structuur en aandeelhouders van Solvay nv

1.1 Solvay nv is een naamloze vennootschap naar Belgisch recht. De maatschappelijke zetel is gevestigd te Ransbeekstraat 310, 1120 Brussel, België.

Haar statuten zijn na te lezen op de Solvay-internetsite: www.solvay.com.

1.2 Solvay aandelen zijn ofwel op naam, ofwel gedematerialiseerd. Sinds 1 januari 2008 zijn er geen papieren aandelen (aan toonder) meer beschikbaar. De aandelen aan toonder die in een aandelendossier zaten, zijn automatisch geconverteerd in gedematerialiseerde aandelen. Ook heeft de Algemene Aandeelhoudersvergadering van 8 mei 2007 besloten dat de door de vennootschap uitgegeven aandelen aan toonder die uiterlijk op 1 juli 2011 niet waren ingeschreven als gedematerialiseerde aandelen of aandelen op naam in een effectenrekening, zullen van rechtswege worden omgezet in gedematerialiseerde aandelen.

Krachtens de wet van 21 december 2013 heeft Solvay nv in juli 2015 alle niet-opgeëiste Solvay-aandelen (33 099 aandelen) te koop aangeboden op de beurs. De netto-opbrenst van deze verkoop werd gedeponeerd bij de nationale Deposito- en Consignatiekas op 20 augustus 2015.

Per 31 december 2015 bestond het kapitaal van Solvay nv uit 105 876 416 aandelen.

In het kader van de financiering van de overname van Cytec, afgerond op 9 december 2015 heeft Solvay nv rechten uitgegeven ter waarde van € 317 629 245 door de uitgifte van 21 175 283 nieuwe gewone Solvay-aandelen met een uitgiftepremie van € 1 182 216 050.

Deze uitgifte werd afgerond op 21 december 2015. Dientengevolge werd het maatschappelijk kapitaal van Solvay nv verhoogd van 84 701 133 aandelen op 31 december 2014 naar 105 876 46 aandelen in 2015. Elk aandeel geeft recht op één stem (behalve de aandelen die Solvay nv of haar dochterondernemingen in bezit hebben, waarvan het stemrecht is geschorst). Het gaat uitsluitend om gewone aandelen met een gelijke waarde.

Het aandeel is genoteerd op Euronext Brussel en sinds 23 januari 2012 eveneens op de beurs van Euronext Parijs. Het aandeel is in een aantal indexen opgenomen:

- de Euronext 100, met de 100 meest toonaangevende Europese ondernemingen genoteerd op Euronext, waarbij Solvay per 31 december 2015 de 60ste plaats innam (0,46% van de index);
- de BEL 20-index, gebaseerd op de 20 belangrijkste aandelen genoteerd op Euronext Brussel. Per 31 december 2015 vertegenwoordigde Solvay 6,96% van de waarde van deze index (7de plaats in de rangorde). Het Solvay-aandeel maakt deel uit van de categorie Chemicals – Specialties van de sectorindex van Euronext Brussels;
- de CAC 40-index, gebaseerd op de 40 belangrijkste aandelen genoteerd op Euronext Parijs, waar Solvay de 36ste plaats innam (0,76% van de index) per 31 december 2015;
- de DJ Stoxx, DJ Euro Stoxx, FTSE 300, MSCI en andere indexen.

In mei 2014 heeft Solvay Stock Option Management BVBA, in het kader van een liquiditeitscontract, Kepler Chevreux gemandateerd om de lquiditeit van het aandeel op Euronext te verbeteren. Voorheen werd dit liquiditeitscontract beheerd door de Bank Rothschild & Cie.

1.3 De grootste aandeelhouder van Solvay nv is Solvac nv. Per 31 december 2015 bezat Solvac iets meer dan 30% van het kapitaal (32 115 770 aandelen) en de stemrechten in Solvay. Solvac nv heeft ad hoc transparantieverklaringen afgelegd telkens in Solvay wanneer het een drempel bereikte waarop het daartoe wettelijk of statutair verplicht was. Solvac heeft ook de door de wet vereiste kennisgeving gedaan betreffende het Openbaar Bod tot Aankoop.

Solvac nv is een naamloze vennootschap naar Belgisch recht waarvan de aandelen genoteerd zijn op Euronext Brussel.

Op 31 december 2015 bezat Solvay Stock Option Management BVBA 1,989% van de door Solvay nv uitgegeven aandelen (2 105 905 aandelen), met de bedoeling om het aandelenoptieprogramma van Solvay te dekken (zie ook 2.1. "Beleid inzake maatschappelijk kapitaal").

(1) Met het oog op de leesbaarheid bevat dit document ook informatie vereist door de Belgische Corporate Governance Code uit 2009 voor het Corporate Governance Charter.

JP Morgan Asset Management Holdings Inc. heeft Solvay geïnformeerd dat de totale deelneming van zijn verschillende dochterondernemingen onder de drempel van 3% van het uitstaande kapitaal gezakt is gezakt op 3 augustus 2015.

Prudential Plc deelde Solvay op 7 januari 2015 mee dat de totale deelneming van haar verschillende dochterondernemingen onder de drempel van 3% van het uitstaande kapitaal gezakt is.

De recentste transparantieverklaringen zijn na te lezen op de internetsite www.solvay.com.

De overige aandelen zijn in het bezit van:

- individuele aandeelhouders die rechtstreeks aandelen in Solvay nv aanhouden. Geen van deze personen, individueel of samen met anderen, bereiken de initiële drempel van 3% waarboven een kennisgeving omwille van de transparantie vereist is;
- Europese en internationale institutionele beleggers wiens aantal en de belangstelling af te leiden zijn uit de intense contacten tijdens de vele roadshows, uit de regelmatige publicaties van analisten en uit het aantal in de afgelopen jaren op de beurs verhandelde aandelen (gemiddeld handelsvolume op Euronext van 325 619 aandelen per dag in 2015, in vergelijking met 193 011 aandelen in 2014, en op alle handelsplatformen 538 210 per dag tegenover 328 398).

De onderneming is op de hoogte gebracht dat sommige individuele aandeelhouders die een directe participatie in Solvay nv hebben, onderling overleg wensen te plegen wanneer de Raad van Bestuur vragen van groot strategisch belang voorlegt aan de Algemene Aandeelhoudersvergadering. Ieder van deze aandeelhouders blijft echter volledig vrij om te stemmen zoals hij/zij wil. Geen van deze personen, individueel of samen met anderen, bereiken de initiële drempel van 3% waarboven een kennisgeving omwille van de transparantie vereist is.

1.4 Tijdens de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering van 12 mei 2015 vertegenwoordigden de gewone aandeelhouders met hun stemmen 60,32% van het kapitaal van Solvay nv.

1.5 Per 31 december 2015 had Solvay nv geen enkel aandelenbezit waarvoor een wettelijke of statutaire transparantieverklaring vereist was.

2 Beleid inzake maatschappelijk kapitaal en dividend

2.1 Beleid inzake maatschappelijk kapitaal

2.1.1 Sinds haar omvorming tot *naamloze vennootschap* en haar beursintroductie in 1967, heeft de onderneming haar aandeelhouders slechts een keer opgeroepen om het kapitaal te verhogen: in 2015 in het kader van de overname van Cytec.

Ze haalt de nodige financiële middelen uit haar winst, waarvan ze slechts een deel uitkeert (zie hieronder: Dividendbeleid).

Het maatschappelijk kapitaal van de onderneming bedraagt € 1 588 146 240 na de kapitaalverhoging van 21 december 2015 in het kader van de financiering van de overname van Cytec.

De kapitaalverhoging werd uitgevoerd bij besluit van de Raad van Bestuur, die zich hiervoor baseerde op de toestemming die door de Buitengewone Algemene Aandeelhoudersvergadering van 17 november 2015 werd gegeven.

2.1.2 In december 1999 heeft de onderneming een jaarlijks aandelenoptieplan geïntroduceerd voor de leidinggevenden van de Groep over heel de wereld. Het plan wordt geheel of ten dele gefinancierd met de eigen aandelen die de Solvay-groep op de beurs terugkoopt. Sinds januari 2007 wordt het dekkingsprogramma uitgevoerd door Solvay Stock Option Management BVBA.

Op 31 december 2015 was het belang van Solvay Stock Option Management BVBA in Solvay nv goed voor 1,989% (2 105 905 aandelen) van het maatschappelijk kapitaal.

In 2015 zijn er voor een totaal van 563 540 aandelenopties van dit type uitgeoefend. Opties kunnen in principe gedurende vijf jaar na een verwervingsperiode van drie jaar worden uitgeoefend.

De uitgeoefende aandelenopties zijn ingedeeld als volgt:

- aandelenoptieplan 2005: 16 940 aandelen;
- aandelenoptieplan 2006: 18 200 aandelen;
- aandelenoptieplan 2007: 96 250 aandelen;
- aandelenoptieplan 2008: 33 250 aandelen;
- aandelenoptieplan 2009: 40 400 aandelen;
- aandelenoptieplan 2010: 88 800 aandelen;
- aandelenoptieplan 2011: 269 700 aandelen.

In de periode dat de Groep deze aandelen zelf bezit, zijn stemrecht en recht op dividenduitkering van Solvay nv opgeschort.

Tenslotte moet vermeld worden dat in het kader van het openbaar overnamebod van Solvay nv op de aandelen van Rhodia SA, liquiditeitscontracten zijn afgesloten met medewerkers die recht hadden op gratis aandelen of opties op Rhodia-aandelen, zodat deze begunstigden hun recht konden behouden en hun Rhodia-aandelen konden verkopen of afstaan gedurende een bepaalde periode na de beëindiging van het openbaar overnamebod. Deze blootstelling aan gratis aandelen is volledig gedekt.

AANDELENOPTIEPLANNEN

Uitgiftedatum	Uitoefenprijs (In €)[1]	Uitoefendatum[2]	Aanvaardingsgraad
2001	62,25	02/2005-12/2009	98,6%
2002	63,76	02/2006-12/2010	98,4%
2003	65,83	02/2007-12/2011	97,3%
2004	82,88	02/2008-12/2012	96,4%
2005	91,45	02/2009-12/2013	98,8%
2006	102,53	02/2010-12/2014	97,2%
2007	90,97	01/2011-12/2015	97,6%
2008	55,27	01/2012-12/2016	96,9%
2009	67,99	01/2013-12/2017	98,2%
2010	71,89	01/2014-12/2018	98,1%
2011	61,76	01/2015-12/2019	93,8%
2012	83,37	01/2016-03/2020	97,2%
2013	104,33	01/2017-03/2021	100%
2014	101,14	01/2018-02/2022	100%
2015	114,51	01/2019-04/2023	100%

(1) De uitoefenprijs van de plannen van 2005 tot 2015 werd gecorrigeerd voor de kapitaalsverhoging volgens de ratioberekening van Euronext (ratio = 0,93984) zoals beslist door de Raad van Bestuur op 2 december 2015.
(2) Verhoogd tot acht jaar voor aandelenoptieplannen van 1999 tot 2002 voor begunstigden in België. Verhoogd tot 10 jaar voor aandelenoptieplannen van 2005 tot 2007 voor begunstigden in België.

2.2 Dividendbeleid

2.2.1 Het beleid van de Raad van Bestuur bestaat erin om de Algemene Aandeelhoudersvergadering voor te stellen om telkens wanneer dit mogelijk is het dividend te verhogen, en voor zover mogelijk, dit nooit te verminderen. Dit beleid wordt sinds vele jaren aangehouden. De grafische voorstelling hieronder geeft een overzicht van de voorbije 25 jaar.

2.2.2 De uitbetaling van het jaarlijks dividend gebeurt in twee schijven: een voorafbetaling (interimdividend) en een betaling van het resterende saldo.

De methode voor het bepalen van het interimdividend wordt deels bepaald bij wijze van referentie van 40% (afgerond) van het dividend van het vorige boekjaar en houdt ook rekening met de resultaten van de eerste negen maanden van het lopende boekjaar.

Wat het saldo betreft stelt de Raad van Bestuur bij het opstellen van de jaarrekening een dividend voor aan de Algemene Aandeelhoudersvergadering, in lijn met het hierboven beschreven beleid.

Het tweede deel van het dividend, zijnde het saldo na aftrek van het interimdividend, dient uitbetaald te worden in de loop van de maand mei.

Zo heeft de Raad van Bestuur op 12 november 2014 voor het boekjaar 2014 een interimdividend goedgekeurd van € 1,33 bruto per aandeel (netto € 1,00 na aftrek van de Belgische roerende voorheffing van 25%) dat uitgekeerd werd op 22 januari 2015.

Voor het boekjaar 2014 bedroeg het brutodividend per aandeel dat door de Algemene Aandeelhoudersvergadering van 12 mei 2015 goedgekeurd werd € 3,40 bruto (netto € 2,55 per aandeel), een stijging van 6,3% in vergelijking met het jaar voordien. Rekening houdend met het uitgekeerde interimdividend, werd het resterende saldo van € 2,06 bruto per aandeel (netto € 1,55 net per aandeel) uitgekeerd op 19 mei 2015.

Het dividend over 2015 dat aan de Algemene Aandeelhoudersvergadering van 10 mei 2016 wordt voorgesteld, bedraagt € 3,30 bruto per aandeel (€ 2,41 netto per aandeel[1]). Tengevolge van de claimemissie voltooid in december 2015 en om ervoor te zorgen dat het dividend over 2015 vergelijkbaar is met deze betaald in 2014 en voorgaande jaren, dient deze laatste aangepast te worden door middel van een correctiefactor. Deze correctie bedraagt 93,98% in overeenstemming met artikel 6.3 van de Euronext Derivatives Corporate Actions Policy zoals toegelicht in sectie 13 op pagina 54. Dit betekent dat het voorgestelde dividend over 2015 vergeleken moet worden met het aangepaste dividend over 2014 van € 3,20 per aandeel (afgerond, aangepast van € 3,40 bruto waarde per aandeel), wat goed is voor een verhoging van 3,3%.

Een interimdividend van € 1,36 bruto per aandeel werd op 21 januari 2016 uitgekeerd aan alle uitstaande aandelen op registratiedatum van 20 januari 2016. Rekening houdend met het interimdividend dat uitbetaald werd, zal het saldo van € 1,94 bruto per aandeel (€ 1,42 netto per aandeel) uitgekeerd worden vanaf 17 mei 2016, mits goedkeuring van de Algemene Aandeelhoudersvergadering van 10 mei 2016.

(1) Indien onderworpen aan Belgische roerende voorheffing.

EVOLUTIE VAN HET SOLVAY DIVIDEND (BRUTO) VAN 1995 TOT 2015 (IN €)

Totaal dividend aangepast voor de bonus factor van 0,9398 (voor rechten uitgifte)

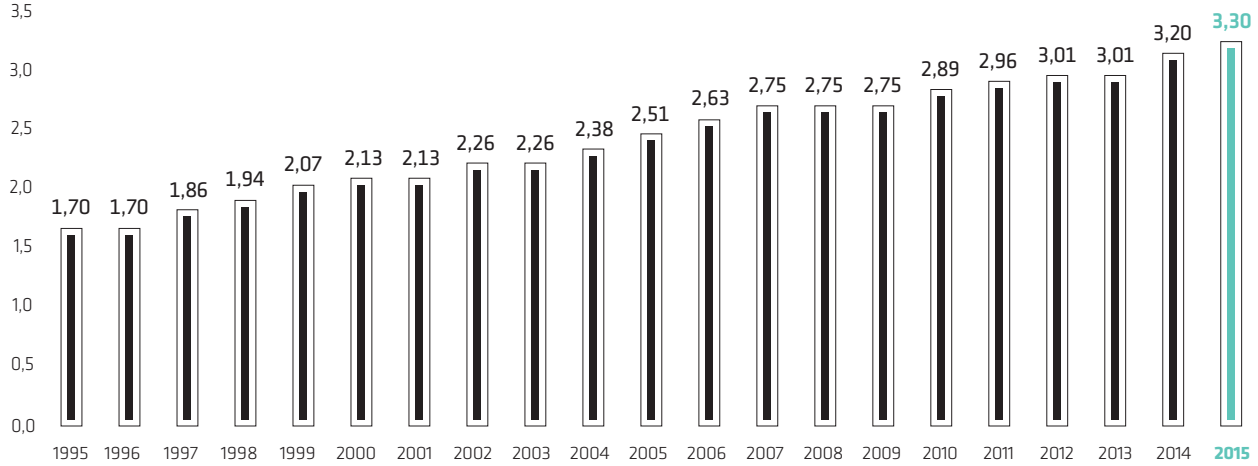

2.2.3 Aandeelhouders die opteerden voor aandelen op naam ontvangen het interimdividend en het saldo van het dividend automatisch en gratis via een overschrijving op de opgegeven bankrekening en dit op de uitkeringsdatum van het dividend. Aandeelhouders die gedematerialiseerde aandelen bezitten, krijgen hun dividend via hun bank of volgens de regeling die zij verkiezen.

De coupons voor interimdividend en saldo worden uitbetaald door de KBC Bank nv en CBC Banque SA:

- KBC Bank nv, Havenlaan 2, 1080 Brussel (België);
- CBC Banque SA, Grote Markt 5, 1000 Brussel (België).

2.2.4 Tot op heden heeft de vennootschap geen optioneel dividend, d.w.z. een dividend dat in nieuwe aandelen *wordt uitbetaald*, en niet in speciën, aan haar aandeelhouders voorgesteld. Dit type dividend biedt in België geen enkel fiscaal of financieel voordeel voor de aandeelhouders.

3 Algemene Aandeelhouders vergaderingen

De wet van 20 december 2010 betreffende de uitoefening van bepaalde rechten van aandeelhouders in beursgenoteerde vennootschappen heeft de voorwaarden gewijzigd voor de organisatie van algemene vergaderingen. De statuten van Solvay nv werden dientengevolge aangepast.

3.1 Plaats en datum

De jaarlijkse Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering vindt steeds plaats op de tweede dinsdag van de maand mei om 10.30 uur in de bedrijfszetel of op welke andere plaats ook die vermeld staat in de oproepingsbrief.

Is een Buitengewone Algemene Aandeelhoudersvergadering nodig, dan probeert de Raad van Bestuur die onmiddellijk voor of na de jaarlijkse Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering te doen plaatsvinden.

3.2 Agenda

De jaarlijkse Algemene Aandeelhoudersvergadering wordt bijeengeroepen door de Raad van Bestuur. Diezelfde Raad stelt ook de agenda op. Ook de aandeelhouders kunnen een Algemene Aandeelhoudersvergadering bijeenroepen en de agenda opstellen, als ze samen 20% van het kapitaal vertegenwoordigen, zoals het Wetboek van Vennootschappen dit bepaalt.

Een of meer aandeelhouders die samen ten minste 3% van het kapitaal bezitten kunnen onder de voorwaarden bepaald in het Wetboek van Vennootschappen verzoeken om bepaalde punten toe te voegen aan de agenda van iedere Algemene Aandeelhoudersvergadering. Ze kunnen ook voorstellen tot besluit indienen in verband met toe te voegen of reeds ingeschreven agendapunten voor de reeds bijeengeroepen vergadering.

De agenda van de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering vermeldt gewoonlijk de volgende onderwerpen:

- het verslag van de Raad van Bestuur over het boekjaar, met inbegrip van het Verslag inzake Deugdelijk Bestuur en het verslag over de remuneraties;
- het verslag van de Commissaris over het boekjaar;
- de geconsolideerde rekening van het boekjaar;
- de goedkeuring van de jaarrekening;
- het bepalen van het dividend voor het boekjaar in kwestie;
- de kwijting van de Bestuurders en de commissaris voor het boekjaar;
- het bepalen van het aantal Bestuurders, het aantal onafhankelijke Bestuurders, de duur van hun mandaat en de rotatie van de vernieuwingen van mandaten;
- de verkiezing van de Bestuurders en de commissaris (verlenging van hun mandaat of nieuwe benoemingen);
- het verslag over de remuneraties (zie hoofdstuk 6), dat vooraf is meegedeeld aan de Ondernemingsraad, zoals door de wet bepaald;
- het bepalen van het jaarlijks honorarium van de commissaris voor de externe audit en dit voor de duur van zijn mandaat; en de goedkeuring van de clausules voor de verandering van de controle in belangrijke *contracten (bijvoorbeeld* joint ventures).

Een Buitengewone Algemene Aandeelhoudersvergadering is in elk geval vereist voor alle onderwerpen die te maken hebben met de inhoud van de statuten van de vennootschap. Wanneer de Raad van Bestuur een bijzonder verslag opstelt met het oog op een Buitengewone Algemene Aandeelhoudersvergadering, dan wordt dit bijzonder verslag bij de oproeping gevoegd. Het wordt ook op de website van de vennootschap gepubliceerd.

3.3 Werkwijze voor de oproeping tot deelname

De oproeping tot deelname aan de Algemene Aandeelhoudersvergadering vermeldt plaats, datum en uur van de vergadering, de agenda, de verslagen en de voorstellen tot besluit voor elk agendapunt dat ter stemming wordt voorgelegd. Tenslotte vermeldt de oproeping de procedure tot deelname aan de vergadering en tot het verstrekken van een volmacht.

De bezitters van aandelen op naam ontvangen hun oproep via de post op het adres dat ze hebben opgegeven samen met de formulieren voor bevestiging van deelname en voor het geven van een volmacht, behalve wanneer de bestemmelingen individueel, uitdrukkelijk en schriftelijk zijn overeengekomen om de oproeping voor de vergadering via een ander communicatiemiddel te ontvangen. De bezitters van gedematerialiseerde aandelen worden opgeroepen via de Belgische pers. Deze oproepingen verschijnen in het Belgisch Staatsblad en ook in de financiële pers, in het bijzonder in de Belgische Franstalige en Nederlandstalige kranten. De belangrijkste in België gevestigde banken krijgen ook de nodige documentatie om ze te bezorgen aan de klanten die aandeelhouders van Solvay zijn.

3.4 Deelname en volmachten aan de Algemene Vergadering en verlenen van volmachten

3.4.1 Sinds 1 januari 2012 is de inschrijvingsprocedure verplicht om aan de Algemene Aandeelhoudersvergadering te kunnen deelnemen en om er te kunnen stemmen.

De aandeelhouder moet zijn aandelen ter registratie aanmelden, uiterlijk op de 14e kalenderdag om 00.00 uur (Belgische tijd) die voorafgaat aan de desbetreffende Algemene Aandeelhoudersvergadering.

Voor bezitters van aandelen op naam verloopt deze procedure automatisch. De registratie van hun aandelen vloeit voort uit hun inschrijving in het register van aandelen op naam op registratiedatum.

De registratie van gedematerialiseerde aandelen gebeurt door inschrijving op de rekening van een erkende rekeninghouder of van een vereffeningsinstelling.

De aandeelhouders worden toegelaten tot de Algemene Aandeelhoudersvergaderingen en kunnen er hun stemrecht uitoefenen met de aandelen die de wettelijke registratieprocedure hebben ondergaan. Hierbij wordt geen rekening gehouden met het aantal aandelen dat zij op de dag van de betreffende Algemene Aandeelhoudersvergadering bezitten.

3.4.2 De aandeelhouders dienen verder aan de vennootschap, en in voorkomend geval aan de persoon die zij hiertoe hebben aangewezen, uiterlijk op de zesde kalenderdag voorafgaand aan de Algemene Aandeelhoudersvergadering te laten weten of zij wensen deel te nemen.

De bezitters van aandelen op naam dienen de vennootschap de originele en ondertekende versie van het bij de oproepingsbrief gevoegde deelnameformulier toe te sturen.

De bezitters van gedematerialiseerde aandelen moeten de vennootschap een getuigschrift van de erkende rekeninghouder of de erkende vereffeningsinstelling bezorgen waarin het aantal van de op zijn/haar naam en op zijn/haar rekening ingeschreven aandelen op de datum van de registratie vermeld moet staan, op basis waarvan de aandeelhouder verklaart aan de Algemene Aandeelhoudersvergadering te willen deelnemen.

Meer bijzonderheden over de voorwaarden tot deelname aan de Algemene Aandeelhoudersvergadering zullen ter attentie van de aandeelhouders op de internetsite van de vennootschap beschikbaar zijn. (http://www.solvay.com/en/investors/shareholders-meeting/index.html).

3.4.3 De uitoefening van het stemrecht voor aandelen in onverdeeldheid of opsplitsing (vruchtgebruik/naakte eigendom) of van aandelen die in het bezit zijn van een minderjarige of een persoon die juridisch onbekwaam is, gebeurt volgens bijzondere wettelijke en statutaire regels. Op basis van deze regels wijst men doorgaans één enkele vertegenwoordiger aan die van het stemrecht gebruik mag maken. Als dit onmogelijk blijkt, dan wordt het stemrecht opgeschort tot de vertegenwoordiger is aangewezen.

3.4.4 Aandeelhouders stemmen persoonlijk tijdens de Algemene Aandeelhoudersvergadering of verlenen hiertoe een volmacht. De vorm van de volmacht is bepaald door de Raad van Bestuur en is beschikbaar op de internetsite van de vennootschap zodra de oproep tot deelname aan de Algemene Aandeelhoudersvergadering is verspreid. De volmachten dienen verstuurd te worden naar het aangegeven adres of eventueel naar het in de oproeping vermelde elektronisch adres en dit uiterlijk op de zesde kalenderdag die aan de Algemene Aandeelhoudersvergadering voorafgaat.

De volmachtdrager dient geen aandeelhouder van de vennootschap te zijn.

Wanneer bepaalde aandeelhouders van hun recht gebruik maken om punten of voorstellen aan de agenda van een Algemene Aandeelhoudersvergadering toe te voegen, blijven de reeds aan de vennootschap gemelde volmachten geldig voor alle onderwerpen. Wat de nieuwe punten betreft is het aangewezen de bepalingen hieromtrent te raadplegen in het Wetboek van Vennootschappen.

De aangewezen volmachtdrager mag niet afwijken van de specifieke steminstructies die een aandeelhouder hem gegeven heeft, behalve in de uitzonderlijke gevallen voorzien in het Wetboek van Vennootschappen.

Bij gebrek aan specifieke instructies per agendapunt kan er een potentieel belangenconflict ontstaan tussen de belangen van de volmachtdrager en de aandeelhouder in de zin van artikel 547 bis, §4 van het Wetboek van Vennootschappen. In dat geval mag de volmachtdrager niet stemmen.

Ongeldige volmachten worden niet in de telling meegenomen. De onthoudingen die formeel kenbaar zijn gemaakt tijdens de stemming of op het volmachtdocument, zullen als dusdanig worden geteld.

3.4.5 Elke aandeelhouder die voldoet aan de toelatingsvoorwaarden van de Algemene Aandeelhoudersvergadering heeft het recht om schriftelijke vragen in te dienen over de agendapunten. Deze vragen kunnen per post naar de maatschappelijke zetel worden gestuurd of langs elektronische weg naar het e-mailadres dat op de oproepingsbrief staat. De schriftelijke vragen dienen ten laatste zes kalenderdagen voor de datum van de Algemene Aandeelhoudersvergadering de vennootschap te bereiken.

3.5 Procedure

3.5.1 De voorzitter van de Raad van Bestuur zit de Algemene Aandeelhoudersvergaderingen voor. In zijn afwezigheid treedt een Bestuurder die hiertoe een volmacht kreeg van zijn collega's op als voorzitter.

De voorzitter leidt de discussie volgens de in België geldende regels voor dergelijke vergaderingen. Hij ziet erop toe dat op de vragen die tijdens de vergadering gesteld worden een antwoord komt. Tegelijk zorgt hij ervoor dat de agenda wordt gerespecteerd, met inachtneming van de verplichtingen inzake de vertrouwelijkheid. Hij benoemt de secretaris van de vergadering, gewoonlijk de groepssecretaris van de vennootschap, en wijst twee aandeelhouders aan als stemopnemers.

3.5.2 Een besluit op een Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering wordt goedgekeurd bij gewone meerderheid van de stemmen uitgebracht door de aanwezige of vertegenwoordigde aandeelhouders. Als regel geldt dat één aandeel één stem waard is.

3.5.3 Voor de Buitengewone Algemene Aandeelhoudersvergadering respecteert de vennootschap de wettelijke regels inzake quorum en bepaling van de meerderheid.

3.5.4 In principe is de stemming publiek en gebeurt ze bij handopsteking of elektronisch. De telling gebeurt onmiddellijk en het resultaat van elke stemming wordt onmiddellijk meegedeeld.

In uitzonderlijke gevallen, bij zaken waarin een specifieke persoon is betrokken, is een schriftelijke geheime stemming mogelijk.

Tot op heden is nooit om deze procedure gevraagd. De Buitengewone Algemene Aandeelhoudersvergadering van 9 mei 2006 heeft deze statutaire regel gewijzigd en een minimumdrempel van 1% van het kapitaal ingevoerd voor een individuele aandeelhouder of meerdere aandeelhouders die samen handelen, en dit uitsluitend als er verscheidene kandidaten zijn voor hetzelfde mandaat.

De Verslagen van de Algemene Aandeelhoudersvergaderingen worden opgemaakt en ondertekend door de Voorzitter, de secretaris, de stemopnemers en door de aandeelhouders die dit wensen. Bij een Buitengewone Algemene Aandeelhoudersvergadering wordt het verslag opgemaakt bij notariële akte.

3.5.5 Het verslag met het resultaat van de stemmingen wordt gepubliceerd op de website van de vennootschap (www.solvay.com) en dit uiterlijk op de 15de kalenderdag na de Algemene Aandeelhoudersvergadering. Aandeelhouders kunnen op aanvraag afschriften of officiële uittreksels gehandtekend door de voorzitter van de Raad van Bestuur verkrijgen.

3.6 Documentatie

De documenten in verband met de Algemene Aandeelhoudersvergaderingen (oproepingsbericht, agenda, volmachten, bevestiging van deelname, jaarverslag, eventueel bijzonder verslag van de Raad van Bestuur, enz.) zijn elk jaar beschikbaar op www.solvay.com, en dit vanaf de dag waarop het oproepingsbericht wordt rondgestuurd en op zijn minst totdat de vergadering heeft plaatsgevonden.

De documenten zijn beschikbaar in het Frans en het Nederlands. Als officiële versies. Er is een officieuze vertaling in het Engels beschikbaar.

4 Raad van Bestuur

4.1 Functie en opdracht

De Raad van Bestuur is het hoogste bestuursorgaan van de vennootschap.

De wet geeft hem macht over alles wat wettelijk of statutair niet tot de bevoegdheid van de Algemene Aandeelhoudersvergadering behoort.

In het geval van Solvay nv heeft de Raad van Bestuur een aantal essentiële domeinen aan zichzelf voorbehouden en zijn andere bevoegdheden gedelegeerd aan een Uitvoerend Comité (zie hierna).

De Raad heeft dus niet gekozen voor de oprichting van een Directiecomité (*Comité de Direction*/Directiecomité) naar Belgisch recht.

De essentiële domeinen die de Raad van Bestuur zich voorbehoudt zijn hoofdzakelijk de volgende:

1 de exclusieve bevoegdheden van de Raad, zoals bepaald door de wet of de statuten, bijvoorbeeld:

- het opstellen en goedkeuren van de tussentijdse geconsolideerde rekeningen en die van Solvay nv (de driemaandelijkse – alleen geconsolideerd –, de halfjaarlijkse en de jaarlijkse), alsook de hieraan verbonden communicatie;
- het toepassen van de boekhoudkundige normen (de IFRS-normen voor de geconsolideerde rekeningen en de Belgische normen voor de rekeningen van Solvay nv niet geconsolideerde);
- de oproep tot deelname aan de Algemene Aandeelhoudersvergadering, het bepalen van de agenda en van de voorstellen tot besluit waarover de Algemene Aandeelhoudersvergaderingen zich zal dienen uit te spreken (bijvoorbeeld in verband met de jaarrekening van de vennootschap, het dividend, wijziging van de statuten, enz.);

2 het bepalen van het algemene beleid en de strategische keuzes van de Groep;

3 de goedkeuring van het referentiekader voor de interne controle en het risicomanagement;

4 de goedkeuring van de budgetten en de langetermijnplanning, met inbegrip van investeringen, O&I en financiële doelstellingen;

5 het aanduiden van de Voorzitter en de leden van het Uitvoerend Comité, de Algemeen Directeurs en de Groepssecretaris. Dit omvat ook de omschrijving van hun opdracht en de bepaling van de bevoegdheden die aan het Uitvoerend Comité worden toevertrouwd;

6 het toezicht op het Uitvoerend Comité en de bekrachtiging van de beslissingen van dit comité, voor zover de wetgeving dit vereist;

7 de benoeming binnen de Raad van Bestuur van een Voorzitter, een Auditcomité, een Remuneratie Comité, een Benoemingscomité en een Comité van Financiën. Verder de omschrijving van de opdracht van elk comité, de samenstelling ervan en de duur van hun mandaat;

8 het nemen van belangrijke beslissingen inzake overnames, sluitingen, het aangaan van joint ventures en investeringen. De beslissingen waarmee bedragen van meer dan € 50 miljoen gemoeid zijn, worden beschouwd als belangrijke beslissingen;

9 het vastleggen van de vergoeding van de Voorzitter van het Uitvoerend Comité en van de leden van het Uitvoerend Comité;

10 het vastleggen van interne regels voor deugdelijk bestuur en compliance (het zich gedragen naar de regels, waarden en verwachtingen).

Voor alle aangelegenheden waarvoor de Raad van Bestuur exclusief bevoegd is, werkt de raad nauw samen met het Uitvoerend Comité. Deze laatste heeft namelijk als taak de meeste voorstellen voor te bereiden waarover de Raad moet beslissen.

4.2 Werkwijze en vertegenwoordiging

4.2.1 De leden van de Raad van Bestuur beschikken over alle nodige informatie om zich van hun functie te kwijten, dit door middel van dossiers die voor hen worden samengesteld in opdracht van de Voorzitter en die de Groepssecretaris hen enkele dagen voor elke zitting bezorgt.

Zij kunnen voor bijkomende informatie ook altijd terecht bij de Voorzitter van de Raad van Bestuur, de Voorzitter van het Uitvoerend Comité of de Groepssecretaris, al naargelang van de aard van hun vragen. De Raad van Bestuur mag ook beslissen om voor onderwerpen binnen zijn bevoegdheden een beroep te doen op externe deskundigen indien hij dit wenselijk acht.

4.2.2 De vennootschap is jegens derden geldig vertegenwoordigd mits een gezamenlijk handtekening van minstens twee personen met de volgende functie: de Voorzitter van de Raad van Bestuur en/of Bestuurders die deel uitmaken van het Uitvoerend Comité.

Op de vergadering van 24 oktober 2014 heeft het Uitvoerend Comité de vertegenwoordigingsbevoegdheden voor taken aan het comité gedelegeerd als volgt aangepast:

1. voor het dagelijks bestuur van Solvay nv, aan elk Lid van het Uitvoerend Comité dat alleen handelt;
2. voor overige bevoegdheden die door de Raad van Bestuur aan het Uitvoerend Comité verleend werden: aan elk Lid van het Uitvoerend Comité dat gezamenlijk handelt met de Voorzitter van de Raad van Bestuur of de Voorzitter van het Uitvoerend Comité;
3. aan elke Algemeen Directeur die alleen handelt voor elke beslissing tot maximaal € 10 miljoen binnen zijn/haar toegewezen bevoegdheidsgebied.

Deze delegatie van vertegenwoordigingsbevoegdheden bestaat onverminderd de bestaande bijzondere bevoegdheden die door de Raad van Bestuur toegekend werden aan het Uitvoerend Comité.

4.2.3 De Bestuurders werden in 2015 niet geconfronteerd met belangenconflicten die de toepassing van de wettelijke procedures zouden vereisen zoals in het Wetboek van Vennootschappen in dergelijke gevallen voorzien.

Er waren daarentegen wel een zeer beperkt aantal gevallen, waar een Bestuurder om ethische redenen heeft afgezien van de beraadslaging of de stemming.

4.2.4. De opdrachtbeschrijving van de Raad van Bestuur staat op de website van Solvay (document 'Terms of Reference').

4.3 Samenstelling

4.3.1 Aantal leden en samenstelling

Per 31 december 2015 bestond de Raad van Bestuur uit 15 leden (zie pagina's 39 en 40).

4.3.2 Op de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering van 12 mei 2015

- werd het mandaat van de heren Charles Casimir-Lambert en Yves-Thibault de Silguy hernieuwd voor een termijn van vier jaar.

  Het ontslag van Ridder Guy de Selliers de Moranville werd aanvaard en er werd besloten zijn mandaat niet opnieuw toe te kennen;
- werd Mevr. Marjan Oudemane benoemd tot nieuwe onafhankelijk Bestuurder voor een termijn van vier jaar;

Op de gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering van 10 mei 2016 zal de Raad van Bestuur voorstellen:

- het mandaat van dhr. Jean-Marie Solvay te vernieuwen voor een termijn van vier jaar.

Duur van de mandaten en leeftijdsgrens

De Bestuurders worden door de Gewone Algemene Aandeelhouders vergadering verkozen voor een termijn van vier jaar. Hun mandaat is verlengbaar.

De leeftijdsgrens is vastgelegd op de dag van de eerste Algemene Aandeelhoudersvergadering die volgt op de 70ste verjaardag van het lid.

4.3.3 Selectiecriteria

De Raad van Bestuur hanteert de volgende criteria wanneer hij de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering een kandidaat-Bestuurder voorstelt:

- de Raad let erop dat een ruime meerderheid van de Bestuurders in de Raad geen uitvoerende bevoegdheid hebben. Op 31 december 2015 hadden 14 van de 15 Bestuurders geen uitvoerende functie en alleen Dhr. Jean-Pierre Clamadieu was Lid van het Uitvoerend Comité;
- de Raad ziet erop toe dat een grote meerderheid niet-uitvoerende bestuurders onafhankelijk zijn, volgens de wettelijk geldende criteria, met eventueel daarbovenop de maatstaven die de Raad van Bestuur terzake nastreeft (zie verder "Onafhankelijkheidscriteria");

  Zo erkende de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering 10 van de 14 niet-uitvoerende bestuurders als onafhankelijken per 31 december 2015;
- de Raad zorgt ervoor dat zijn samenstelling van de Raad van Bestuur een goede afspiegeling is van de aandeelhoudersstructuur en dat de vakbekwaamheid en expertise die voor de verschillende activiteiten van de Groep vereist zijn in voldoende mate aanwezig zijn;
- de Raad dient er ook op te letten dat de internationale samenstelling op gepaste wijze de geografische spreiding van de activiteiten van de Groep weerspiegelt. Per 31 december 2015 waren in de Raad van Bestuur zeven verschillende nationaliteiten vertegenwoordigd;
- de Raad waakt er ook over dat de voorgestelde kandidaten tijd beschikbaar hebben om de hen toevertrouwde taak naar behoren te vervullen. In 2015 was de aanwezigheid van de leden op de zittingen van de Raad van Bestuur zeer groot (99,60%);
- de Raad let er ten slotte ook op om geen kandidaat te selecteren die een uitvoerende functie heeft bij een concurrerend bedrijf of die betrokken was, of is bij de externe audit van de Groep.

De Belgische wetgeving en de statuten laten spontane kandidaturen toe voor het mandaat van Bestuurder, voor zover ze ten minste 40 dagen voor de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering schriftelijk aan de vennootschap zijn bezorgd.

De Raad van Bestuur, die op 31 december 2015 uit vijf vrouwen en 10 mannen bestond, voldoet reeds aan de verplichting van de wet die op 1 januari 2017 van kracht wordt, dat minstens een derde van de Raad van Bestuur een vrouw moet zijn.

De Voorzitter van de Raad van Bestuur vergaart, in samenwerking met de Voorzitter van het Benoemingscomité, de informatie die de Raad nodig heeft om na te gaan of aan de vermelde criteria voldaan wordt op het moment van de benoeming, verlenging en tijdens de uitoefening van het mandaat.

4.3.4 Onafhankelijkheidscriteria

De Raad van Bestuur legt op basis van de Belgische wetgeving de criteria vast voor de beoordeling van de onafhankelijkheid van de Bestuurders. Elke Bestuurder die aan deze criteria voldoet wordt ter bevestiging voorgedragen op de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering.

De wettelijke criteria van onafhankelijkheid, zoals vermeld in artikel 526*ter* van het Wetboek van Vennootschappen (ingevoerd door de wet van 17 december 2008, art.16) zijn de volgende:

1 gedurende een periode van vijf jaar voorafgaand aan de benoeming geen mandaat bekleed hebben van uitvoerend lid van het bestuursorgaan of van lid van het directiecomité of van persoon belast met het dagelijks bestuur, noch bij de vennootschap, noch bij een vennootschap of persoon die hiermee banden heeft, in de zin van artikel 11 van het Wetboek van Vennootschappen. De Raad van Bestuur heeft aan dit criterium een minimale wachtperiode van één jaar toegevoegd om door de Algemene Aandeelhoudersvergadering de onafhankelijkheid te doen erkennen van een niet-uitvoerend bestuurder van Solvac, die de Raad van Bestuur van deze vennootschap zou verlaten om toe te treden tot de Raad van Bestuur van Solvay;

2 niet meer dan drie opeenvolgende mandaten of meer dan 12 jaar als niet-uitvoerend bestuurder in de Raad van Bestuur meer dan hebben gezeteld;

3 gedurende een periode van drie jaar voorafgaand aan de benoeming, geen deel uitgemaakt hebben van het leidinggevend personeel in de zin van artikel 19, 2, van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven, van de vennootschap, of van een daarmee verbonden vennootschap of persoon zoals bepaald in artikel 11 van het Wetboek van Vennootschappen;

4 geen vergoeding of ander belangrijk voordeel van vermogensrechtelijke aard hebben ontvangen van de vennootschap of van een daarmee verbonden vennootschap of persoon zoals bepaald in artikel 11 van het Wetboek van Vennootschappen, met uitzondering van de tantièmes en de vergoedingen die hij/zij eventueel heeft ontvangen als niet-uitvoerend lid van het bestuursorgaan of lid van het toezichthoudende orgaan;

5 a) geen eigendomsrechten bezitten die een tiende of meer vertegenwoordigen van het kapitaal, van het maatschappelijk fonds, of van een categorie aandelen van de vennootschap;

b) indien hij eigendomsrechten bezit die een quotum van minder dan 10% vertegenwoordigen:

- mogen die eigendomsrechten plus de eigendomsrechten die in dezelfde vennootschap worden aangehouden door vennootschappen waarover de onafhankelijk Bestuurder controle heeft, geen tiende bereiken van het kapitaal, het eigen vermogen van de vennootschap of van een categorie aandelen van de vennootschap;

of

- mogen de daden van beschikking over die aandelen of de uitoefening van de daaraan verbonden rechten niet onderworpen zijn aan overeenkomsten of aan eenzijdige verbintenissen die het onafhankelijk lid van het bestuursorgaan heeft aangegaan;

c) in geen geval een aandeelhouder vertegenwoordigen die onder de voorwaarden valt van dit punt;

6 geen significante zakelijke relatie hebben, of in het afgelopen boekjaar hebben gehad met de vennootschap of met een daarmee verbonden vennootschap of persoon zoals bepaald in artikel 11 van het Wetboek van Vennootschappen, noch rechtstreeks noch als vennoot, aandeelhouder, lid van het bestuursorgaan of lid van het leidinggevend personeel in de zin van artikel 19,2, van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven, van een vennootschap of persoon die een dergelijke relatie onderhoudt;

7 in de voorbije drie jaren geen vennoot of werknemer zijn geweest van de huidige of vorige externe auditor van de vennootschap of van een daarmee verbonden vennootschap of persoon in de zin van artikel 11 van het Wetboek van Vennootschappen;

8 geen uitvoerend lid zijn van het bestuursorgaan van een andere vennootschap waarin een uitvoerend Bestuurder van de vennootschap zetelt in de hoedanigheid van niet-uitvoerend lid van het bestuursorgaan of als lid van het toezichthoudende orgaan, en geen andere belangrijke banden hebben met de uitvoerende Bestuurders van de vennootschap uit hoofde van functies bij andere vennootschappen of organen;

9 geen echtgenoot, wettelijk samenwonende partner of bloed- of aanverwanten tot de tweede graad hebben die in de vennootschap of in een daarmee verbonden vennootschap of persoon zoals bepaald in artikel 11 van het Wetboek van Vennootschappen, een mandaat bekleden van lid van het bestuursorgaan, lid van het directiecomité, persoon belast met het dagelijks bestuur of lid van het leidinggevend personeel, in de zin van artikel 19,2 van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven, uitoefenen, of die zich bij een van de andere in de punten 1 tot 8 beschreven gevallen bevinden.

Zo erkende de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering 10 van de 15 niet-uitvoerende bestuurders als onafhankelijken per 31 december 2015.

Dhr. Jean-Pierre Clamadieu, Voorzitter van het Uitvoerend Comité en CEO, werd niet erkend als onafhankelijk bij zijn herbenoeming als Bestuurder in 2013 (criterium nr. 1).

Dhr. Bernard de Laguiche, Lid van het Uitvoerend Comité tot 30 september 2013, werd niet erkend als onafhankelijk bij de hernieuwing van zijn mandaat als Bestuurder in 2013 (criterium nr. 1).

Dhr. Nicolas Boël, dhr. Denis Solvay en dhr. Jean-Marie Solvay, die al meer dan 12 twaalf jaar bestuurder zijn bij de vennootschap, zijn om die reden niet onafhankelijk (criterium nr. 2).

	Geboortejaar	Jaar van eerste benoeming	Solvay nv mandaten einddatum bestuursmandaat	Diploma's en activiteiten buiten Solvay	Deelname aan vergaderingen in 2015 (afhankelijk van datum van benoeming)
Dhr. Nicolas Boël (B)	1962	1998	2017 Voorzitter van de Raad van Bestuur, Voorzitter van het Comité Financiën en van het Remuneratie Comité Lid van het Benoemingscomité	Licentiaat Economische Wetenschappen (Université Catholique de Louvain), Master of Business Administration (College of William and Mary – VS). Bestuurder van Sofina.	10/10
Dhr. Jean-Pierre Clamadieu (F)[1]	1958	2012	2017 Voorzitter van het Uitvoerend Comité en CEO, Bestuurder en lid van het Comité Financiën.	Ingenieursdiploma van de École des Mines (Parijs), Bestuurder van Axa, Faurecia. Voorzitter van Cytec Industries Inc.	10/10
Dhr. Bernard de Laguiche (F/BR)	1959	2006	2017 Lid van het Uitvoerend Comité tot 30 september 2013, Bestuurder Lid van het Comité Financiën en van het Auditcomité sinds sinds 13 mei 2014.	Handelsingenieur (Lic. oec. HSG – Universiteit van Sankt Gallen, Zwitserland), Afgevaardigd Bestuurder van Solvac nv, Voorzitter van de Raad van Bestuur van Peroxidos do Brasil Ltda, Curitiba.	10/10
Dhr. Jean-Marie Solvay (B)	1956	1991	2016 Bestuurder lid van de Innovation Board.	Advanced Management Programme – Insead. CEO van Albrecht RE Immobilien GmbH & Co. KG., Berlijn (Duitsland), Lid van de Raad van Bestuur van Heliocentris Energy Solutions AG. Berlijn (Duitsland), Voorzitter van de Raad van Bestuur van International Solvay Institutes.	10/10
Ridder Guy de Selliers de Moranville (B)	1952	1993	Nam ontslag op de AV van mei 2015 Bestuurder lid van het Auditcomité en het Comité Financiën	Burgerlijk Ingenieur mechanica en licentiaat Economische Wetenschappen (Université Catholique de Louvain). Voorzitter en medeoprichter van HCF International Advisers, Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur en Voorzitter van het Risk and Capital Committee van Ageas nv, Voorzitter van de Raad van Bestuur van Ageas UK, Lid van de Raad van Bestuur van Ivanhoe Mines Ltd. (Canada), lid van de Raad van Commissarissen en Voorzitter van het Risicocomité van Advanced Metallurgical Group (Nederland), en diverse andere mandaten in niet-beursgenoteerde bedrijven.	3/3
Dhr. Denis Solvay (B)	1957	1997	2018 Bestuurder lid van het Remuneratie Comité en het Benoemingscomité.	Handelsingenieur – Solvay Business School (ULB). Bestuurder van Eurogentec ,Abelag Holding, Luxaviation Holding Company. Onbezoldigd Bestuurder van de medische instelling BNVTT en de Muziekkapel Koningin Elisabeth	10/10
Prof. Dr. Bernhard Scheuble (D)	1953	2006	2018 Onafhankelijk Bestuurder Voorzitter van het Auditcomité	Master in nucleaire fysica en PhD Display Physics (Universiteit van Freiburg – Duitsland). Voormalig Voorzitter van het Uitvoerend Comité van Merck KGaA, (Darmstadt) en voormalig Lid van de Raad van Bestuur van E. Merck OHG.	9/10
Dhr. Charles Casimir-Lambert (B)	1967	2007	2019 Onafhankelijk Bestuurder Lid van het Auditcomité.	MBA Columbia Business School (New York)/ London Business School (Londen) – Licentiaat en Master (lic.oec. HSG) in Economie, Management en Financiën (Universiteit van Saint Gallen – Zwitserland). Behartigt familiale belangen overal ter wereld.	10/10
Dhr. Hervé Coppens d'Eeckenbrugge (B)	1957	2009	2017 Onafhankelijk Bestuurder Lid van het Comité Financiën en het Auditcomité.	Licentiaat in de Rechten aan de Université de Louvain-la-Neuve, gediplomeerde in Economische en Handelswetenschappen aan het ICHEC, Brussel. Tot 30 juni 2013, Groepsdirecteur Petercam nv, Directeur van Vital Renewable Energy Company LLC (Delaware)	10/10

(1) Voltijds actief binnen de Solvay-groep.

	Geboortejaar	Jaar van eerste benoeming	Solvay nv mandaten einddatum bestuursmandaat	Diploma's en activiteiten buiten Solvay	Deelname aan vergaderingen in 2015 (afhankelijk van datum van benoeming)
Dhr. Yves-Thibault de Silguy (F)	1948	2010	2019 Onafhankelijk Bestuurder lid van het Remuneratie Comité en voorzitter van het Benoemingscomité Lid van het Comité Financiën.	Licentiaat in de Rechten, Université de Rennes, DES publiek Recht, Université de Paris I, gediplomeerde van het Institut d'Études Politiques de Paris en de Ecole Nationale d'Administration. Ondervoorzitter en Lead Director van de VINCI-groep. Bestuurder van LVMH en Voorzitter van de Raad van Toezicht van Sofisport (Frankrijk) en Bestuurder van VTB Bank (Moskou), Voorzitter van YTSeuropaconsultants.	9/10
Mevr. Evelyn du Monceau (B)	1950	2010	2017 Onafhankelijk Bestuurder lid van het Remuneratie Comité en het Benoemingscomité.	Licentiaat Toegepaste Economische Wetenschappen van de Université Catholique de Louvain. Ondervoorzitster van de Raad van Bestuur en Voorzitster van het Comité voor vergoedingen en benoemingen van UCB nv, Lid van de Raad van Bestuur van de Financière de Tubize nv, Bestuurder van FBNet Belgium, Lid van de Commissie Corporate Governance.	9/10
Mevr. Françoise de Viron (B)	1955	2013	2017 Onafhankelijk Bestuurder, lid van het Remuneratie Comité en het Benoemingscomité.	Doctor in de Wetenschappen (UCL, Louvain-la-Neuve). Master in Sociologie (UCL, Louvain-la-Neuve). Professor in de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen (EDEF) en aan de Louvain School of Management (UCL), Academisch Lid van het Center of Research Entrepreneurial Change and Innovative Strategies (CRECIS), van de interdisciplinaire onderzoeksgroep Socialisatie, Vorming en Training, van de interdisciplinaire onderzoeksgroep Volwassenenonderwijs aan de UCL	10/10
Mevr. Amparo Moraleda Martinez (ES)	1964	2013	2017 Onafhankelijk Bestuurder, lid van het Remuneratie Comité en het Benoemingscomité.	Diploma Industrieel Ingenieur, ICAI (Spanje) MBA, IESE Business School (Spanje). Voormalig Algemeen Directeur van IBM Spanje, Portugal, Griekenland, Israël en Turkije. Voormalig Chief Operating Officer, International Division (Spanje) en Acting CEO, Scottish Power (UK) van Iberdrola Lid van de Raad van Bestuur van de volgende beursgenoteerde ondernemingen: Airbus Group, Faurecia (Frankrijk), Caixabank (Spanje). Lid van de Consejo rector van de Consejo Superior de Investigaciones Cientificias.	10/10
Mevr. Rosemary Thorne (UK)	1952	2014	2018 Onafhankelijk Bestuurder Lid van het Auditcomité	Bachelordiploma Wiskunde en Economie, Universiteit van Warwick Bestuurslid van het Chartered Institute of Management Accountants (FCMA en CGMA) Bestuurslid van de Association of Corporate Treasurers (FCT) Voormalig Chief Financial Officer bij J. Sainsbury, Bradford & Bingley en Ladbrokes. Lid van de Raad van Bestuur en Voorzitter van het Auditcomité van de Santander UK tot einde juni 2015, First Global Trust Bank (UK), Smurfit Kappa Group (Ierland)	10/10
Dhr. Gilles Michel (F)	1956	2014	2018 Onafhankelijk Bestuurder Lid van het Comité Financiën.	Ecole Polytechnique Ecole Nationale de la Statistique et de l'Administration Economique (ENSAE). Institut d'Etudes Politiques (IEP) Voormalig CEO van de divisie Ceramics & Plastics , Saint-Gobain, Frankrijk Voormalig lid van het Directiecomité, PSA, Frankrijk Voormalig CEO, Fonds stratégique d'Investissement (FSI), Frankrijk Voorzitter en CEO, Imerys, Frankrijk (beursgenoteerd)	10/10
Mevr. Marjan Oudeman (NL)	1958	2015	2019 Onafhankelijk Bestuurder, lid van het Auditcomité sinds 12 mei 2015	Lid van de Raad van Bestuur van SHV Holdings nv, Nederland Lid van de Raad van Bestuur van Koninklijke Ten Cate, Nederland Lid van de Raad van Toezicht van het Koninklijke Concertgebouw, Nederland Voorzitter van de Raad van Bestuur van het Ronald McDonald Kinderfonds Lid van de Raad van Toezicht van het Rijksmuseum, Nederland	6/6

4.3.5 Benoeming, hernieuwing, ontslag en afzetting van Bestuurders

De Raad van Bestuur legt de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering de benoeming, de hernieuwing van het mandaat, het ontslag en de afzetting van een Bestuurder voor. Hij laat de Algemene Aandeelhoudersvergadering ook stemmen over de onafhankelijkheid van de Bestuurders die voldoen aan de criteria na de Ondernemingsraad hiervan op de hoogte te hebben gebracht. Eerst behoort hij het advies in te winnen van het Comité Benoemingen dat de opdracht heeft het profiel van elke kandidaat te beschrijven en te beoordelen in het licht van de door hem bepaalde benoemingscriteria en specifieke vaardigheden.

De Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering beslist bij gewone meerderheid over de voorstellen van de Raad van Bestuur in dit verband. Is een mandaat tijdens het boekjaar vacant, dan kan de Raad van Bestuur hier voorlopig in voorzien. Hij is er dan wel toe verplicht deze beslissing te laten bekrachtigen tijdens de eerstvolgende Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering.

4.3.6 Frequentie, voorbereiding en verloop van de vergaderingen van de Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur kwam in 2015 tien keer bijeen. Voor 2016 zijn er zes gewone vergaderingen gepland.

De Raad legt zelf de data voor de gewone vergaderingen vast, ruim een jaar voor het begin van het boekjaar. Indien nodig kan de Voorzitter van de Raad van Bestuur beslissen bijkomende vergaderingen te houden, na raadpleging van de Voorzitter van het Uitvoerend Comité.

De Voorzitter van de Raad van Bestuur stelt de agenda van de vergaderingen samen. Hierover pleegt hij overleg met de Voorzitter van het Uitvoerend Comité.

De Groepssecretaris organiseert de vergaderingen, onder toezicht van de Voorzitter van de Raad van Bestuur. Hij stuurt de uitnodigingen en de agenda rond en ook het dossier waarin puntsgewijs alle nodige informatie is opgenomen waarop de Bestuurders hun beslissingen zullen dienen te baseren.

In de mate van het mogelijke zorgt hij ervoor dat de Bestuurders de oproep en het volledig dossier uiterlijk zes dagen voorafgaand aan de vergadering ontvangen. De Groepssecretaris stelt de verslagen van de vergaderingen van de Raad van Bestuur op. Hij legt de eerste versie voor aan de Voorzitter en vervolgens aan alle leden.

In hun definitieve en goedgekeurde vorm worden de verslagen tijdens de volgende zitting ondertekend door alle Bestuurders die aan het overleg hebben deelgenomen.

De Raad van Bestuur neemt de beslissingen collegiaal en bij gewone meerderheid. Sommige beslissingen die volgens de statuten van de vennootschap heel belangrijk zijn, vereisen een drievierde meerderheid van de leden. De Raad van Bestuur kan enkel geldig vergaderen indien de helft van zijn leden aanwezig is of zich laat vertegenwoordigen. Dankzij de grote aanwezigheid op de Raad, kon hij tot op heden altijd geldig vergaderen.

4.4 Evaluatie en vorming

4.4.1 Evaluatie 2015

De Raad van Bestuur heeft in 2015 een evaluatie uitgevoerd van zijn eigen samenstelling, zijn werkwijze, zijn informatie, zijn samenwerking met het uitvoerend management en de samenstelling en werkwijze van de comités die het zelf heeft opgericht. De leden van de Raad van Bestuur werden uitgenodigd om zich over deze verschillende punten uit te spreken tijdens een gesprek met een externe consultant aan de hand van een vragenlijst.

De evaluatie bevestigt de algemene gebaseerd op en vooruitgang die geboekt werd in de werking van de Raad van Bestuur en de Comités sinds de vorige evaluatie in 2013.

De geïdentificeerde verbeteringen, hebben betrekking op de inhoud van de vergaderingen, programma's voor bedrijfsbezoeken en -uitstappen, de gedetailleerdheid van de rapporten van de Comités aan de Raad van bestuur en de nood aan opleiding.

4.4.2 Vorming

Voor nieuwe Bestuurders worden er informatiesessies georganiseerd. Het is de bedoeling zo de Solvay-groep zo snel mogelijk te leren kennen. Het programma bevat een overzicht van de strategie van de Groep en zijn activiteiten en de belangrijkste uitdagingen op de weg naar meer groei, concurrentiekracht en innovatie. Het besteedt ook aandacht aan de financiën, de oriëntatie van onderzoek en ontwikkeling, personeelszaken, juridische informatie, compliance en aan de manier waarop de activiteiten zijn georganiseerd. Het programma staat open voor alle Bestuurders die dit wensen.

Het houdt ook een bezoek in aan industriële sites of onderzoekscentra.

In 2015 bezocht de Raad van Bestuur industriële sites en onderzoekscentra in de VS.

4.5 Comités

4.5.1 Regels voor elk van de comités

- De Raad van Bestuur heeft de volgende gespecialiseerde permanente comités in het leven geroepen: het Auditcomité, het Comité Financiën, het Remuneratie Comité en het Benoemingscomité.
- Deze comités hebben geen beslissingsbevoegdheid. Zij geven advies en brengen dan verslag uit aan de Raad van Bestuur, die de beslissing neemt. De comités worden ook geregeld om advies gevraagd door de Raad van Bestuur en door het Uitvoerend Comité. Nadat ze toegelicht zijn tijdens de Raadszitting, worden de verslagen van de comités toegevoegd aan het verslag van de daaropvolgende vergadering van de Raad van Bestuur.
- De mandaten voor elk van de vier comités hebben een looptijd van twee jaar. Ze zijn verlengbaar. Voor de samenstelling van elk van de comités raadpleegt men de internetsite van de vennootschap.
- De leden van de permanente comités (behalve als ze lid zijn van het Uitvoerend Comité) krijgen een afzonderlijke vergoeding voor deze opdracht.
- De Raad van Bestuur kan een tijdelijk *ad hoc* comité oprichten om gedachten uit te wisselen met het Uitvoerend Comité over belangrijke onderwerpen. Eind 2009 is zo'n comité opgericht voor het bestuderen van de herinvestering van de opbrengst uit de verkoop van de farmaceutische activiteiten van de Groep.
- De opdrachtbeschrijving van elk Comité vindt u op de website van Solvay.

Het mandaat van de leden van alle Comités verloopt op 10 mei 2016, de dag van de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering. Zij zullen hernieuwd worden voor een periode van twee jaar. De nieuwe samenstelling geldt met ingang van 10 mei 2016 en zal eindigen op de dag van de gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering in 2018.

4.5.2 Het Auditcomité

In 2015 bestond het Auditcomité uit de heren Prof. Dr. Bernhard Scheuble (Voorzitter), Ridder Guy de Selliers de Moranville (tot de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering van 12 mei 2015), Charles Casimir-Lambert, Hervé Coppens d'Eeckenbrugge, Bernard de Laguiche en mevrouw Rosemary Thorne. Allen zijn niet-uitvoerende onafhankelijke bestuurders, met uitzondering van Bernard de Laguiche en Ridder Guy de Selliers de Moranville. Na de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering van 12 mei 2015 werd mevr. Marjan Oudeman benoemd tot Lid van het Auditcomité. Het secretariaat van dit Comité wordt verzorgd door een jurist van de Groep.

Het Comité heeft in 2015 vijfmaal vergaderd, waarvan viermaal voor de zitting van de Raad van Bestuur waarop beraadslaagd werd over de publicatie van de driemaandelijkse, halfjaarlijkse of jaarlijkse resultaten.

De deelname aan de vergaderingen van het Auditcomité was zeer groot (99,8%).

De opdracht van het Comité staat beschreven in een intern document getiteld Terms of Reference (zie bijlage 1, afdeling 14). De vereisten van artikel 526 *bis* van het *Wetboek van* Vennootschappen zijn hierin geïntegreerd.

De voornaamste taken van het Auditcomité omvatten:

- het verzekeren van de overeenstemming van de jaarrekening en communicatie van de vennootschap en de Groep in overeenstemming met algemeen aanvaarde financiële boekhoudkundige normen (IFRS voor de Groep, Belgisch boekhoudrecht voor de moedermaatschappij);
- het opvolgen van de doeltreffendheid van de interne controlesystemen en het risicomanagement van de Groep;
- het evalueren van de risicodomeinen die mogelijk belangrijke gevolgen kunnen hebben voor de financiële situatie van de Groep;
- het nakijken van de draagwijdte, de programma's en de resultaten van de interne audit;
- het formuleren van een voorstel aan de Raad van Bestuur met betrekking tot de benoeming van de externe auditor;
- de opdracht van de externe audit en zijn uitvoering onderzoeken;
- het opvolgen van de draagwijdte en de aard van de bijkomende diensten geleverd door de externe auditor.

Op elke vergadering hoort het Auditcomité het verslag van de CFO (Algemeen Directeur Financiën), van de verantwoordelijke van de Group Service Internal Audit en van de commissaris belast met de externe audit (Deloitte, vertegenwoordigd door Eric Nys). Het Comité onderzoekt ook het driemaandelijks rapport van de Juridisch Directeur van de Groep over de belangrijkste lopende juridische geschillen, de fiscale geschillen en de intellectuele eigendomsgeschillen. Het Comité vergadert alleen met de commissaris belast met de externe audit wanneer het dit nodig acht. Eenmaal per jaar nodigt het Comité de Voorzitter van het Uitvoerend Comité (Jean-Pierre Clamadieu) uit om van gedachten te wisselen over de grote risico's waaraan de Groep blootgesteld wordt.

De Bestuurders die lid zijn van het Auditcomité voldoen aan het competentiecriterium door hun opleiding en hun ervaring opgedaan in eerdere functies (zie 4.3. in verband met de samenstelling van de Raad van Bestuur).

4.5.3 Het Comité van Financiën

In 2015, tot de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering van 12 mei 2015, bestond het Comité Financiën uit de heren Nicolas Boël (Voorzitter), Jean-Pierre Clamadieu (Voorzitter van het Uitvoerend Comité en CEO), Bernard de Laguiche, Ridder Guy de Selliers de Moranville (tot de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering van 12 mei 2015), Hervé Coppens d'Eeckenbrugge en Yves-Thibault de Silguy. Na de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering van 12 mei 2015 werd Dhr Gilles Michel benoemd tot Lid van het Comité van Financiën.

Dhr. Karim Hajjar (Lid van het Uitvoerend Comité en CFO) wordt uitgenodigd om de vergaderingen van het Comité van Financiën bij te wonen.

De secretaris van het Comité is Michel Defourny.

Dit comité is in 2015 viermaal bijeengekomen. De deelname van de leden van het Comité van Financiën was zeer hoog (100%).

Het Comité geeft advies over financiële onderwerpen zoals de hoogte van het interim- en slotdividend, de schuldgraad en de valuta's van de schulden in het licht van de evolutie van de rente, het afdekken van wisselrisico's en energierisico's, het indekkingsbeleid voor incentives op lange termijn, de inhoud van de financiële communicatie, de financiering van belangrijke investeringen, enz. Het legt de laatste hand aan de persberichten over de driemaandelijkse resultaten. De Raad van Bestuur kan het Comité om advies vragen in verband met deze onderwerpen.

4.5.4 Het Remuneratie Comité

In 2015 was het Remuneratie Comité samengeteld uit de heren Nicolas Boël (Voorzitter), Denis Solvay, Yves-Thibault de Silguy, Mevr. Evelyn du Monceau, Mevr. Françoise de Viron en Mevr. Amparo Moraleda.

De meerderheid van de leden van dit comité hebben een status als onafhankelijk Bestuurder in de zin van de wet.

De Voorzitter van het Uitvoerend Comité wordt op de vergaderingen uitgenodigd, behalve voor onderwerpen die hem persoonlijk betreffen.

De secretaris van het Comité is Michel Defourny.

De vergaderingen worden voorbereid door de Algemene Directeur Personeelszaken van de Groep, die de vergaderingen bijwoont.

Dit Comité is tweemaal bijeengekomen in 2015. De participatiegraad van de leden van het Comité Vergoedingen was zeer hoog (100%).

Het Remuneratie comité neemt de taken op zich die door de wet opgelegd zijn.

Het geeft meer bepaald advies aan de Raad van Bestuur over het remuneratiebeleid en het niveau van de vergoedingen van de leden van de Raad van Bestuur en van het Uitvoerend Comité en wordt jaarlijks ingelicht over de vergoedingen van de Algemene Directie. Het verstrekt ook advies aan de Raad van Bestuur en/of het Uitvoerend Comité over de beleidsprincipes van de Groep inzake vergoedingen (met inbegrip van incentiveplannen op lange termijn). Voorts bereidt het de rapportering voor over het remuneratiebeleid.

Het Remuneratie Comité beschikt over de nodige knowhow voor de uitvoering van zijn opdracht.

4.5.5 Het Benoemingscomité

In 2015, bestond het Benoemingscomité uit de heren Yves-Thibault de Silguy (Voorzitter), Nicolas Boël, Denis Solvay, Mevr. Evelyn du Monceau, Mevr. Françoise de Viron en Mevr. Amparo Moraleda.

De meerderheid van de leden van het Benoemingscomité zijn niet-uitvoerende, onafhankelijke bestuurders.

De Voorzitter van het Uitvoerend Comité wordt op de vergaderingen uitgenodigd, behalve voor onderwerpen die hem persoonlijk betreffen.

De secretaris van het Comité is Michel Defourny.

Dit Comité is tweemaal bijeengekomen in 2015. De aanwezigheid van de leden van het Benoemingscomité was zeer hoog (100%).

Het Benoemingscomité geeft advies over benoemingen binnen de Raad van Bestuur (Voorzitter, nieuwe leden, verlenging van de mandaten, Comités), van functies binnen het Uitvoerend Comité (Voorzitter en leden) en over de benoemingen in functies op het Algemene Directieniveau.

5 Uitvoerend Comité

5.1 Functie en opdracht

5.1.1 De Raad van Bestuur bepaalt de functie en de taken van het Uitvoerend Comité.

Het voornaamste besluit met betrekking tot de delegatie van bevoegdheden dateert van 12 november 2014. Dit besluit werd onmiddellijk van kracht.

De Raad van Bestuur heeft de volgende bevoegdheden verleend aan het Uitvoerend Comité:

1 Het dagelijks bestuur van de vennootschap;

2 Het toezicht op de goede organisatie en werking van de vennootschap, van haar dochterondernemingen en filialen, en het toezicht op hun activiteiten, met name door de introductie van het procedures voor het vaststellen, beheren en opvolgen van de belangrijkste risico's;

3 Het invoeren van een managementprocedure om talent te vinden en in de onderneming te houden en het benoemen van de leidinggevenden van de Groep (met uitzondering van zijn eigen leden, de Algemeen Directeurs en de Groepssecretaris, waarvoor de Raad het exclusieve benoemingsrecht heeft);

4 Het bepalen van de vergoedingen van leidinggevenden van de Groep (behalve de vergoedingen van zijn eigen leden);

5 Beslissen over overnames en verkopen (inclusief intellectueel eigendom) tot een bedrag van € 50 miljoen (met inbegrip van leningen en andere verbintenissen). De Raad van Bestuur dient ingelicht te worden over beslissingen die het bedrag van € 10 miljoen overschrijden;

6 Beslissen over kapitaalinvesteringen tot een bedrag van € 50 miljoen. De Raad van Bestuur dient ingelicht te worden over beslissingen die het bedrag van € 10 miljoen overschrijden;

7 Beslissen over belangrijke commerciële transacties en over financiële transacties die geen wijziging in de financiële structuur van de vennootschap en/of Groep tot gevolg hebben;

8 De belangrijkste beleidslijnen ter beslissing voorleggen aan de Raad van Bestuur en de overige beleidslijnen bepalen;

9 Het ter beslissing voorleggen aan de Raad van Bestuur van:

- de algemene strategie (met inbegrip van het effect van deze strategie op het budget, het plan en de aanwending van de middelen) en de algemene beleidslijnen van de Groep, meer in het bijzonder wat betreft vergoedingen, de jaarlijkse investeringen en onderzoeksprogramma's;
- het budget en het plan inclusief investeringen, O&I en financiële doelstellingen;
- benoemingen tot de functie van Algemeen Directeur en de positie van Groepssecretaris;
- de algemene organisatie van de vennootschap en/of de Groep;
- belangrijke financiële transacties die de financiële structuur van de vennootschap en/of de Groep wijzigen;
- de periodieke geconsolideerde jaarrekening en de jaarrekening van Solvay nv (kwartaal enkel geconsolideerd, halfjaarlijks en jaarlijks) en de bijhorende mededelingen;

10 De besluiten van de Raad van Bestuur uitvoeren;

11 Aan de Raad van Bestuur alle zaken voorleggen die onder de bevoegdheid vallen van de Raad en regelmatig verslag uitbrengen over de uitoefening van zijn taken.

5.1.2 De opdrachtbeschrijving van het Uitvoerend Comité vindt u op de website van Solvay.

5.2 Delegatie van bevoegdheden

De uitvoering van de beslissingen van het Uitvoerend Comité en het opvolgen van de aanbevelingen wordt toevertrouwd aan het Lid van het Uitvoerend Comité (of een andere Algemeen Directeur) dat verantwoordelijk is voor de activiteit of de functie die relevant is voor de uitvoering van de beslissing of aanbeveling.

De Raad van Bestuur heeft in zijn besluit van 12 november 2014 het recht uitgebreid van het Uitvoerend Comité om zijn taken, op eigen verantwoordelijkheid en in overeenstemming met de procedures en de limieten die door het Uitvoerend Comité gesteld werden, toe te vertrouwen aan één of meerdere van zijn leden, Algemeen Directeurs van de Groep en/of de leidinggevenden van de Global Business Units en functies. In het bijzonder is aan de GBU-managers de bevoegdheid verleend om overname- en fusietransacties en kapitaaluitgaven te verrichten tot een bedrag van € 10 miljoen.

5.3 Samenstelling

5.3.1 Omvang en samenstelling

Per 31 december 2015 telde het Uitvoerend Comité vijf leden.

5.3.2 Duur van de mandaten en leeftijdsgrens

De Raad van Bestuur benoemt de leden van het Uitvoerend Comité voor een verlengbare termijn van twee jaar. Voor de uitoefening van een mandaat in het Uitvoerend Comité heeft de Raad van Bestuur de leeftijdsgrens vastgelegd op 65 jaar.

5.3.3 Selectiecriteria

Het Uitvoerend Comité is een collegiaal orgaan, waarvan de leden over het algemeen afkomstig zijn uit de algemene directie van de Groep. Elk Lid van het Uitvoerend Comité is verantwoordelijk voor het toezicht op een aantal Global Business Units/Functies; voor de CEO en CFO komt deze nieuwe rol bovenop hun respectievelijke eigen verantwoordelijkheden.

Alle leden van het Uitvoerend Comité hebben een arbeidscontract bij de Solvay-groep, behalve Dhr. Jean-Pierre Clamadieu, die het statuut van zelfstandige heeft.

5.3.4 Procedure voor de selectie en de hernieuwing

De Voorzitter van het Uitvoerend Comité wordt benoemd door de Raad van Bestuur, op aangeven van de Voorzitter van de Raad van Bestuur, na advies van het Benoemingscomité en van de aftredend Voorzitter van het Uitvoerend Comité. De overige leden van het Uitvoerend Comité worden eveneens benoemd door de Raad van Bestuur, maar op voorstel van de Voorzitter van het Uitvoerend Comité, in overeenstemming met de Voorzitter van de Raad van Bestuur, en na advies van het Benoemingscomité en het Uitvoerend Comité.

De Voorzitter van het Uitvoerend Comité evalueert jaarlijks de leden van het Uitvoerend Comité. Hij doet dit samen met de Voorzitter van de Raad van Bestuur en het Remuneratie Comité op het moment dat de voorstellen voor de bepaling van de variabele vergoeding ter sprake komen.

Het Remuneratie Comité evalueert jaarlijks de prestaties van de Voorzitter van het Uitvoerend Comité.

	Geboortejaar	Jaar van eerste benoeming	Jaar waarin het mandaat vervalt	Diploma's en hoofdactiviteiten binnen Solvay	Deelname aan vergaderingen 2015 (afhankelijk van datum van benoeming)
Dhr. Jean-Pierre Clamadieu (F)	1958	2011	2017	Ingenieursdiploma van de École des Mines (Parijs), Voorzitter van het Uitvoerend Comité en CEO.	13/13
Dhr. Vincent De Cuyper (B)	1961	2006	2016	Burgerlijk Ingenieur Scheikunde (Université Catholique de Louvain), Master in Industrial Management (Katholieke Universiteit Leuven), AMP Harvard. Lid van het Uitvoerend Comité.	13/13
Dhr. Roger Kearns (US)	1963	2008	2016	Bachelor of Science – Engineering Arts (Georgetown College – Georgetown), Bachelor of Science – Chemical Engineering (Georgia Institute of Technology – Atlanta), MBA (Stanford University). Lid van het Uitvoerend Comité.	13/13
Dhr. Karim Hajjar (GB)	1963	2013	2017	BSC (Hons) Economics (The City University, London). Chartered Accountancy (ICAEW) Qualification. Lid van het Uitvoerend Comité en CFO.	13/13
Dhr. Pascal Juéry (F)	1965	2014	2016	Afgestudeerd aan de Europese Businessschool van Parijs (ESCP – Europe). Lid van het Uitvoerend Comité.	13/13

5.4 Frequentie, voorbereiding en verloop van de vergaderingen

5.4.1 Het Uitvoerend Comité is 13 keer bijeengekomen in 2015. Gewoonlijk houdt het deze bijeenkomsten in het hoofdkantoor, maar ze kunnen ook elders plaatsvinden indien de Voorzitter van het Uitvoerend Comité dit zo beslist. Het Uitvoerend Comité legt de data voor deze vergaderingen voor het begin van het boekjaar vast. Bijkomende vergaderingen kunnen bijeen geroepen worden door de Voorzitter van het Uitvoerend Comité. De Voorzitter stelt de agenda samen onder meer op basis van de voorstellen van de leden van het Uitvoerend Comité.

5.4.2 De Groepssecretaris, die zowel voor de Raad van Bestuur als voor het Uitvoerend Comité werkt, is onder toezicht van de Voorzitter van het Uitvoerend Comité belast met de organisatie van de vergaderingen en het verspreiden van de oproepingen en de agenda.

Documenten en informatie met betrekking tot de agendapunten worden beschikbaar gesteld aan de leden van het Uitvoerend Comité vóór de vergaderingen.

De Groepssecretaris stelt een verslag op, bestaande uit een lijst van beslissingen die genomen werden tijdens de vergadering. Dit wordt nagelezen en goedgekeurd op het einde van de vergadering. Deze verslagen worden meteen verspreid.

Ze worden niet ondertekend, maar de Voorzitter van het Uitvoerend Comité en de Groepssecretaris kunnen wel eensluidend verklaarde kopieën van uittreksels ter beschikking stellen.

Het Uitvoerend Comité organiseert sommige van zijn vergaderingen via tele- of videoconferenties.

5.4.3 Het Uitvoerend Comité neemt zijn beslissingen bij gewone meerderheid, waarbij de stem van de Voorzitter van het Uitvoerend Comité doorslaggevend is. Wanneer de Voorzitter van het Uitvoerend Comité in de minderheid gesteld wordt, kan hij desgewenst de kwestie doorverwijzen naar de Raad van Bestuur, die dan een beslissing neemt. De praktijk wijst uit dat vrijwel alle beslissingen van het Uitvoerend Comité eenparig genomen worden, waardoor de Voorzitter tot op heden nog nooit zijn doorslaggevende stem heeft moeten gebruiken. De deelname aan de vergaderingen bedroeg 100% in 2015.

De onderwerpen behandeld door het Uitvoerend Comité worden voorgesteld en besproken in aanwezigheid van de hoofden van de betrokken entiteiten (GBU's, Functies). Voor belangrijke projecten vormt het *ad hoc*-werkgroepen in de eerste plaats onder de leiding van de leden van het Uitvoerende Comité, die hiervoor aangewezen worden in functie van de vereiste kennis en ervaring.

6 Verslag over de remuneraties

6.1 Beschrijving van de procedure met het oog op:

6.1.1 De uitwerking van een remuneratiebeleid

a) Voor Bestuurders:

Het mandaat van Bestuurder van Solvay nv wordt vergoed met een vast emolument waarvan de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering de basis vastlegt, terwijl de Raad van Bestuur beslist over eventuele aanvullende vergoedingen op basis van artikel 27 van de statuten, dat als volgt luidt: "De Bestuurders ontvangen, ten laste van de algemene als volgt kosten, bezoldigingen waarvan de voorwaarden en het bedrag door de Algemene Aandeelhoudersvergadering worden vastgesteld."

"Het besluit blijft gehandhaafd zolang geen andersluidende beslissing genomen wordt."

"De Raad van Bestuur is bevoegd om aan de met speciale functies belaste Bestuurders (voorzitter, vice-voorzitters, Bestuurders belast met het dagelijks bestuur, leden van het Uitvoerend Comité) vaste vergoedingen toe te staan boven de in de voorgaande alinea voorziene bezoldigingen."

"Ieder met het dagelijks bestuur belaste Bestuurder heeft bovendien recht op een veranderlijke vergoeding die door de Raad van Bestuur wordt vastgesteld op basis van hun individuele prestaties en de geconsolideerde resultaten van de Solvay-groep."

"De in de twee voorgaande alinea's bedoelde bedragen worden eveneens op de algemene kosten aangerekend."

b) Voor leden van het Uitvoerend Comité:

De Raad van Bestuur beslist over het remuneratiebeleid op voorstel van het Remuneratiecomité.

De Groep hanteert een remuneratiebeleid dat overeenstemt met de gangbare marktpraktijk en dat de band versterkt tussen de variabele vergoeding en de bedrijfsprestaties. Het nieuwe remuneratiebeleid wordt verder besproken in bijlage 2.

Het beleid voor de kortetermijnverloning (KTV) hangt voor een deel af van de economische resultaten van de Groep (REBITDA met cashbeperking).

Daarnaast heeft de Groep ook een Lange Termijn Verloningsprogramma (LTV) dat gedeeltelijk afhangt van het al dan niet behalen van vooraf bepaalde economische prestatie-indicatoren voor de Groep over verschillende jaren (REBITDA en CFROI).

De Raad controleert regelmatig of de prestatiedrempels die onder het remuneratiebeleid vastgelegd werden, wel uitdagend genoeg zijn, om er zo voor te zorgen dat de prestatie-indicatoren nauw overeenstemmen met de bedrijfsambities van Solvay. Beide prestatie-indicatoren worden ook dynamisch beheerd om het evoluerende beheer van de portefeuille van Solvay erin te integreren en mechanisch toe te passen binnen het door de Raad van Bestuur aangewezen toepassingsgebied.

6.1.2 Bepaling van de individuele vergoeding

a) Voor Bestuurders:

- de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering van juni 2005 en mei 2012 (voor aanwezigheidspenningen van de Raad) heeft besloten de Bestuurders vanaf het boekjaar 2005 als volgt te vergoeden:
  - een vaste jaarlijkse brutovergoeding van € 35 000 per Bestuurder en een individuele aanwezigheidstoelage van € 4 000 bruto per zitting voor de Bestuurders die aanwezig zijn op de vergadering van de Raad van Bestuur;
  - € 4 000 bruto voor de leden van het Auditcomité en € 6 000 bruto voor zijn Voorzitter per vergadering van het Comité;
  - € 2 500 bruto per lid van het Remuneratie Comité, van het Comité Benoemingen en het Comité Financiën en € 4 000 bruto voor de voorzitters van deze Comités, voor elke vergadering, met dien verstande dat een Bestuurder die tegelijk lid is van het Remuneratiecomité en lid van het Comité Benoemingen geen dubbele vergoeding kan ontvangen;
  - de Voorzitter van de Raad van Bestuur en de Voorzitter van het Uitvoerend Comité en de Uitvoerende Bestuurders ontvangen geen vergoeding voor hun deelname aan deze Comités;
- voor de Voorzitter van de Raad van Bestuur heeft de Raad van Bestuur gebruik gemaakt van de bevoegdheid die artikel 27 van de statuten aan de Raad geeft om een vaste bijkomende jaarlijkse vergoeding van € 250 000 bruto toe te kennen in 2015 wegens het vele werk en de verantwoordelijkheid die zijn taak met zich meebrengt;
- het mandaat van niet-uitvoerend bestuurder houdt geen enkele variabele vergoeding in die verband houdt met het bedrijfsresultaat of met andere performantiecriteria. Het voorziet evenmin in een recht op aandelenopties of Performance Share Units, noch in een aanvullende pensioenregeling;
- de vennootschap vergoedt de reis- en verblijfskosten van de Bestuurders voor de vergaderingen en voor de uitoefening van hun functie in de Raad van Bestuur en de daarbij behorende Comités.

De Voorzitter van de Raad van Bestuur is de enige niet-uitvoerende bestuurder die beschikt over een permanente infrastructuur (kantoor, secretariaat, auto). De andere niet-uitvoerende bestuurders krijgen logistieke steun van het Secretariaat-Generaal in functie van de noodwendigheden. De vennootschap waakt erover dat de gebruikelijke verzekeringspolissen voorzien worden voor de dekking van de activiteiten van de leden van de Raad van Bestuur vereist voor de uitoefening van hun mandaat.

b) Voor leden van het Uitvoerend Comité:

De vergoedingen voor de Voorzitter en voor de leden van het Uitvoerend Comité worden vastgelegd als totale brutobedragen. Ze omvatten dus niet alleen de bij Solvay nv verdiende brutovergoeding, maar ook de vergoeding die de betrokkene als contractuele en onafhankelijke mandataris krijgt bij vennootschappen, waar ook ter wereld, waarin Solvay nv al dan niet een meerderheidsbelang bezit.

De Raad van Bestuur bepaalt de individuele vergoeding, in functie van de aanbeveling van het Remuneratiecomité.

6.2 Verklaring over het Remuneratiebeleid ten gunste van de Voorzitter en de leden van het Uitvoerend Comité

De vergoeding van de leden van het Uitvoerend Comité wordt geregeld door het remuneratiebeleid dat in bijlage 2 (hoofdstuk 15) beschreven staat.

De vergoeding van de Voorzitter van het Uitvoerend Comité wordt geregeld door specifieke afspraken, gezien zijn statuut als zelfstandige in België. Het niveau en de structuur van deze compensatieregeling stemt overeen met de gangbare marktpraktijken voor een gelijkaardige functie in een vergelijkbare organisatie en passen in het algemeen remuneratiebeleid van de Solvay-groep. Het bestaat uit een vaste vergoeding en een jaarlijkse aanmoedigingspremie van minstens 100% van dit basissalaris, met een maximum van 150%.

Deze kortetermijnverloning (KTV) is gebaseerd op het al dan niet behalen van vooraf bepaalde individuele (met een gewicht van 40% van de totale korte termijn verloning) en collectieve doelstellingen, die op hun beurt onderverdeeld zijn in economische doelstellingen (REBITDA met cashbeperking, gewicht van 50% van de totale korte termijn verloning) en doelstellingen op het gebied van Duurzame Ontwikkeling (aanwezigheid van Solvay in extra-financiële indices en vooruitgang van de interne duurzame ontwikkeling met referentie tot Solvay Way) (10% van de totale korte termijn verloning). Ten slotte heeft hij recht op een langetermijnvergoeding, bestaande uit een 50/50 mix van aandelenopties en zogenaamde Performance Share Units met een jaarlijkse economische doelwaarde van 150% van het basissalaris, en een maximale richtlijn vastgelegd op 200% van dat salaris, in overeenstemming met het plan voor langetermijnvergoeding van Solvay, maar onderworpen aan de goedkeuring door de Raad van Bestuur. De ambitie van Solvay om zijn CEO een competitief, maar uitdagend beloningspakket aan te bieden, blijkt duidelijk uit deze compensatieregeling, vermits het globale streefcijfer voor zijn variabele vergoeding substantieel groter is dan zijn basissalaris.

Er worden geen grote wijzigingen in de structuur van de compensatieregeling van de Voorzitter en de leden van het Uitvoerend Comité verwacht in 2016 en 2017. In lijn met de externe marktpraktijken werd er echter besloten om het streefcijfer voor de kortetermijnverloning (KTV) te herzien van 60% tot 70% van het basissalaris voor leden van het Uitvoerend Comité, met ingang van 1 januari 2016.

6.3 Bedrag van de vergoedingen en andere direct of indirect toegekende voordelen aan de Bestuurders (uitvoerende zowel als niet-uitvoerende) door de vennootschap of door een met haar verbonden vennootschap

BRUTOVERGOEDING EN ANDERE VOORDELEN TOEGEKEND AAN BESTUURDERS

	2014		2015	
Vergoeding In €	**Bruto bedrag**	**Inclusief aanwezigheidsvergoedingen Raad van Bestuur en Comités**	**Bruto bedrag**	**Inclusief aanwezigheidsvergoedingen Raad van Bestuur en Comités**
N. Boël				
• Vaste vergoeding + aanwezigheidsvergoedingen	59 000	24 000	75 000	40 000
• Supplement "Artikel 27"	250 000		250 000	
D. Solvay	64 000	29 000	82 500	47 500
J-P. Clamadieu	59 000	24 000	75 000	40 000
J-M. Solvay	59 000	24 000	75 000	40 000
G. de Selliers de Moranville(1)	85 000	50 000	41 701	29 000
J-M. Folz(2)	24 889	12 000		
B. de Laguiche	69 000	34 000	99 500	64 500
B. Scheuble	89 000	54 000	101 000	60 000
A. Van Rossum(2)	28 889	16 000		
C. Casimir-Lambert	79 000	44 000	95 000	60 000
H. Coppens d'Eeckenbrugge	89 000	54 000	103 500	68 500
E. du Monceau	64 000	29 000	78 500	43 500
Y-T. de Silguy	75 500	40 500	93 000	58 000
A. Moraleda	64 000	29 000	82 500	47 500
F. de Viron	64 000	29 000	82 500	47 500
G. Michel	32 610	10 500	87 500	52 500
R. Thorne	50 110	28 000	99 000	64 000
M. Oudeman(3)			50 298	28 000
	1 306 000	**531 000**	**1 567 500**	**792 500**

(1) Tot 12 mei 2015.
(2) Tot 13 mei 2014.
(3) Vanaf 12 mei 2015.

6.4 Bedrag van de vergoedingen en andere aan de Voorzitter van het Uitvoerend Comité direct of indirect toegekende voordelen

Vergoedingen en andere aan de Voorzitter van het Uitvoerend Comité toegekende voordelen In €	**2014**	**2015**
Basisvergoeding	1 000 000	1 100 000
Variabele vergoeding (Korte Termijn Verloning)	1 500 000	1 507 000
Pensioen en vergoeding bij overlijden en invaliditeit (uitbetaald dan wel in voorzieningen opgenomen)	622 899	757 546
Andere onderdelen van de vergoeding (1)	17 674	15 279

(1) Bedrijfswagen, correctie van basisvergoeding 2012.

Afhankelijk van het al dan niet behalen van zijn individuele door de Raad van Bestuur vooraf vooropgestelde doelstellingen en het al dan niet behalen van de collectieve economische doelstellingen voor de Groep en indicatoren op het gebied van Duurzame Ontwikkeling, is de compensatieregeling voor 2015 voor de Voorzitter van het Uitvoerend Comité als volgt samengesteld.

Het basissalaris van de Voorzitter van het Uitvoerend Comité, dat sinds 2012 niet gewijzigd was, werd verhoogd tot € 1,1 miljoen in 2015 in overeenstemming met de marktmediaan van Solvay's peer group. De jaarlijkse aanmoedigingspremie bleef stabiel op 100% van dit basissalaris, met een maximum van 150%. In overeenstemming met het vergoedingsbeleid van de Groep is de Langetermijnvergoeding samengesteld uit een 50/50 mix van aandelenopties en zogenoemde Performance Share Units (PSU). De beoogde langetermijnvergoeding bleef stabiel op 150% van de basisvergoeding, met een maximum van 200%.

In 2015 bedroeg de nominale waarde van deze totale Lange termijn vergoeding € 1,6 miljoen, in lijn met zijn LTV doel, wat 150% van zijn basisvergoeding is. De winst die uiteindelijk op de betalingsdatum zal uitgekeerd worden, zal afhangen van het al dan niet behalen van de prestatiedrempels voor de PSU's, alsook van de koers van het Solvay-aandeel op de beurs. Het uiteindelijke aantal aandelenopties en PSU's wordt berekend volgens het Black Scholes model.

De vergoeding van de Voorzitter van het Uitvoerend Comité stemt volledig overeen met het art. 520 *ter* van het Wetboek van Vennootschappen.

De Voorzitter van het Uitvoerend Comité ontvangt geen aandelen als onderdeel van zijn vergoeding.

Wat het extralegaal pensioen betreft, heeft de Voorzitter van het Uitvoerend Comité wegens zijn Belgisch statuut als zelfstandige een eigen contractuele regeling, met eigen regels inzake pensioen, overlijden en invaliditeit die de voorwaarden weerspiegelen die hij voorheen bij Rhodia had.

6.5 Totaalbedrag aan vergoedingen en andere voordelen direct of indirect toegekend aan de andere leden van het Uitvoerend Comité door de vennootschap of een met haar verbonden vennootschap

Vergoedingen en andere voordelen voor de andere leden van het Uitvoerend Comité In €	**2014(1)**	**2015(2)**
Basisvergoeding	2 453 117	2 182 396
Variabele vergoeding	2 135 155	1 648 133
Pensioen en vergoeding bij overlijden en invaliditeit (uitbetaald dan wel in voorzieningen opgenomen)	862 463	936 092
Andere onderdelen van de vergoeding (3)	113 107	128 057

(1) J. van Rijckevorsel (tot september 2014), V. De Cuyper, R. Kearns, K. Hajjar, P. Juéry.
(2) V. De Cuyper, R. Kearns, K. Hajjar, P. Juéry.
(3) Representatievergoeding, maaltijdcheques, bedrijfswagen.

De variabele vergoeding bestond uit een jaarlijkse incentive op basis van de prestaties met betrekking tot enkele collectieve en vooraf bepaalde economische en duurzaamheidsdoelstellingen voor de Groep, en de prestaties van de manager zelf, gemeten aan de hand van een aantal vooraf bepaalde individuele doelstellingen.

De wet (art. 520 *ter* van het Wetboek van Vennootschappen) bepaalt dat vanaf het boekjaar 2011, bij ontstentenis van andersluidende statutaire bepalingen of de expliciete instemming van de Algemene Aandeelhoudersvergadering, ten minste één kwart van de variabele vergoeding van de leden van het Uitvoerend Comité gebaseerd moet zijn op vooraf vastgelegde en objectief meetbare prestatiecriteria over een periode van minstens twee jaar, terwijl een ander kwart gebaseerd moet zijn op vooraf bepaalde en objectief meetbare prestatiecriteria over een periode van ten minste drie jaar.

Het remuneratiebeleid werd herzien in 2012. Het remuneratiebeleid, dat in bijlage 2 omschreven staat, werd van kracht in 2013 en is volledig in overeenstemming met artikel 520 *ter* van het Wetboek van Vennootschappen.

De leden van het Uitvoerend Comité ontvangen aandelenopties en aandelengerelateerde prestatievergoedingen (de zogenaamde Performance Share Units of PSU's), zoals hierna toegelicht. Ze ontvangen echter geen aandelen als onderdeel van hun vergoeding.

De leden van het Uitvoerend Comité, met inbegrip van de Voorzitter, passen inzake beroepskosten ten laste van de vennootschap dezelfde regels toe als deze die gelden voor alle kaderleden, dit wil zeggen een rechtvaardiging, per post, van de gemaakte beroepskosten. Persoonlijke kosten worden niet terugbetaald.

Indien bepaalde uitgaven gedeeltelijk een privékarakter hebben (bijvoorbeeld autokosten), dan wordt een proportionaliteitsregel toegepast, zoals dat voor alle kaderleden in een dergelijke situatie geldt.

Wat betreft de verzekering zorgt de vennootschap voor de leden van het Uitvoerend Comité voor dezelfde soort voorziening als voor hogere kaders.

Pensioenvergoedingen en vergoedingen bij terugtreden en overlijden voor de leden van het Uitvoerend Comité zijn in principe gebaseerd op de vergoedingen die van toepassing zijn voor de hogere kaderleden in hun land van herkomst.

6.6 Aandelenopties en Performance Share Units

De Lange Termijn Verloning (LTV) van Solvay bestaat uit twee afzonderlijke elementen: enerzijds een courant aandelenoptieplan dat in 1999 ingevoerd werd, en anderzijds een regeling met Performance Share Units, die in 2013 geïntroduceerd werd.

Het aandelenoptieplan heeft de volgende basiskenmerken:

- opties worden "at the money" toegekend;
- voor een termijn van acht jaar;
- de opties worden voor het eerst uitoefenbaar na een wachtperiode van drie volledige kalenderjaren;
- de opties zijn niet overdraagbaar tussen personen;
- het plan bevat een bad leaver clausule.

De regeling werd in 1999 ingevoerd om een competitief LTV-instrument aan te bieden in overeenstemming met de praktijken in België. Het is bedoeld om het leidinggevend personeel van Solvay aan te moedigen om een hoog en duurzaam rendement te genereren voor de aandeelhouders en tegelijkertijd is het een uitstekend middel om talent aan de onderneming te binden. Alle tot nu toe vervallen aandelenoptieplannen die sinds 1999 ingevoerd werden, zijn niet vervallen zonder dat de begunstigden de kans kregen om hun opties te verzilveren, wat duidelijk wijst op de doeltreffendheid van de regeling.

De regeling met de Performance Share Units werd in 2013 uitgewerkt om het beleid van Solvay nog meer af te stemmen op de marktpraktijken, zodat Solvay competitief blijft op de markt en talent kan aantrekken en bijhouden, en is tegelijk een meer resultaatsgebonden instrument waarmee de belangrijkste leidinggevenden aangemoedigd kunnen worden om de vooropgestelde ambities van Solvay te verwezenlijken.

De PSU's hebben de volgende basiskenmerken:

- de regeling is uitsluitend in contanten en omvat geen overdracht van aandelen aan een begunstigde;
- het bevat de volgende twee prestatiecomponenten – 50% gebaseerd op het REBITDA-streefcijfer conform de ambities van Solvay en 50% gebaseerd op het CFROI-streefcijfer;
- voorwaarde dat de persoon in dienst blijft tot de prestatiedrempel bereikt is;
- uitbetaling in contanten op basis van de beurskoers van Solvay op einddatum.

In 2015 heeft de Raad van Bestuur op voorstel van het Remuneratiecomité aandelenopties toegekend aan ongeveer 70 hogere kaderleden van de Groep. De aangepaste uitoefenprijs komt op € 114,51[1] per optie, met een driejarige verwervingsperiode. Aan alle leden van het Uitvoerend Comité samen werden 68 991 opties toegekend in maart 2015, tegenover 84 535 in 2014.

In combinatie met dit aandelenoptieplan heeft de Raad van Bestuur Performance Share Units toegekend aan ongeveer 450 kaderleden van de Groep, met een mogelijke uitbetaling na 3 jaar, indien vooraf bepaalde prestatiedoelstellingen (REBITDA en CFROI) behaald worden. Aan de leden van het Uitvoerend Comité samen werden 14 413 PSU's toegekend in maart 2015, in vergelijking met 18 080 PSU's in 2014.

Als gevolg van de kapitaalverhoging van december 2015 heeft de Raad van Bestuur besloten de uitoefenprijs en het aantal aandelenopties dat nog niet uitgeoefend werd aan te passen door er de formule uit artikel 6.2 van het Euronext Derivatives Corporate Actions Policy op toe te passen, om de de begunstigden zo een regeling aan te bieden die nagenoeg overeenstemt met de regeling die van toepassing zou zijn indien er geen kapitaalverhoging zou zijn uitgevoerd.

Deze formule stemt overeen met de marktpraktijken en compenseert het verwateringseffect voor de begunstigden van de aandelenoptie- en PSU-plannen na de kapitaalverhoging, waarbij voorkeurrechten toegekend werden aan bestaande aandeelhouders.

Bijgevolg werden er 24 077 extra opties toegekend aan de leden van het Uitvoerend Comité voor de lopende aandelenoptieplannen 2005-2015. Om diezelfde reden werden de bestaande Performance Share Units-regelingen voor 2013-2015 aangepast.

Er werden 2 851 bijkomende PSU's toegekend aan de leden van het Uitvoerend Comité.

AANDELENOPTIES EN PSU'S TOEGEKEND IN 2015 AAN DE LEDEN VAN HET UITVOEREND COMITÉ

Land	Naam	Functie	Aantal opties[2]	Aantal PSU's[2]
België	Jean-Pierre Clamadieu	Voorzitter van het Uitvoerend Comité	30 663	6 405
België	Vincent De Cuyper	Lid van het Uitvoerend Comité	9 582	2 002
België	Roger Kearns	Lid van het Uitvoerend Comité	9 582	2 002
België	Karim Hajjar	Lid van het Uitvoerend Comité	9 582	2 002
België	Pascal Juéry	Lid van het Uitvoerend Comité	9 582	2 002
TOTAAL			**68 991**	**14 413**

(2) Aantal opties voor optieplannen van 2013 tot 2015 en aantal PSU's voor plannen van 2013 tot 2015 werden aangepast volgens de Euronext-formule (ratio =0,93984).

(1) Vanwege de kapitaalverhoging werd de uitoefenprijs van de plannen van 2005 tot 2015 aangepast volgens de ratioberekening van Euronext (ratio = 0,93984) zoals beslist door de Raad van Bestuur op 2 december 2015.

EXTRA AANDELENOPTIES EN PSU'S TOEGEKEND IN 2015 AAN LEDEN VAN HET UITVOEREND COMTIÉ VANWEGE DE AANPASSING NA DE KAPITAALVERHOGING[1]

Land	Naam	Functie	Aantal opties	Aantal PSU's
België	Jean-Pierre Clamadieu	Voorzitter van het Uitvoerend Comité	10 249	1 319
België	Vincent De Cuyper	Lid van het Uitvoerend Comité	3 899	421
België	Roger Kearns	Lid van het Uitvoerend Comité	5 672	421
België	Karim Hajjar	Lid van het Uitvoerend Comité	1 273	269
België	Pascal Juéry	Lid van het Uitvoerend Comité	2 984	421
TOTAAL			**24 077**	**2 851**

(1) Aantal opties voor optieplannen van 2013 tot 2015 en aantal PSU's voor plannen van 2013 tot 2015 werden aangepast volgens de Euronext-formule (ratio =0,93984).

AANDELENOPTIES IN HET BEZIT VAN LEDEN VAN HET UITVOEREND COMITÉ IN 2015

		Opties						31/12/2015
Land	Naam	In bezit op 31/12/14	Toegekend in 2015	Uitgeoefend in 2015	Vervallen in 2014	In bezit	Uitoefenbaar	Niet-uitoefenbaar
België	Jean-Pierre Clamadieu	129 434	40 912			170 346	0	170 346
België	Vincent De Cuyper	68 535	13 481	17 200		64 816	13 087	51 729
België	Roger Kearns	84 535	15 254	5 500		94 289	44 688	49 601
België	Karim Hajjar	10 309	10 855	0		21 164	0	21 164
België	Pascal Juéry	37 035	12 566	0		49 601	0	49 601
TOTAAL		**329 848**	**93 068**	**22 700**		**400 216**	**57 775**	**342 441**

6.7 Belangrijkste vergoedingen voor hun contractuele relatie met de vennootschap en/of verbonden ondernemingen, met inbegrip van de vergoeding ingeval van vroegtijdig vertrek

De leden van het Uitvoerend Comité, en dat geldt ook voor de Voorzitter, hebben als onderdeel van hun verantwoordelijkheid bestuursfuncties in dochterondernemingen en fillialen van de Groep.

Indien deze bestuursfuncties vergoed worden, dan zijn de vergoedingen inbegrepen in de eerder vermelde bedragen, ongeacht of het een positie betreft van een loontrekkende dan wel van een zelfstandige in toepassing van lokale wetgeving.

Geen enkel Lid van het Uitvoerend Comité, evenmin de Voorzitter, zal kunnen rekenen op een vertrekpremie verbonden aan de uitoefening van zijn mandaat. Bij een vroegtijdige beëindiging van zijn functie, is enkel het wettelijke systeem van toepassing.

Het contract van Dhr. J-P. Clamadieu bevat een concurrentiebeding met een looptijd van 24 maanden, zonder dat het totale bedrag oploopt tot een vergoeding voor 12 maanden.

De contracten van de leden van het Uitvoerend Comité bevatten geen clausule die zou voorzien in het terugkrijgen van de variabele vergoeding in geval van foutieve financiële informatie.

7 Rol van de voorzitters in de harmonische samenwerking tussen de Raad van Bestuur en het Uitvoerend Comité

De Voorzitter van de Raad van Bestuur en de Voorzitter van het Uitvoerend Comité werken samen middels een opbouwende dialoog en frequente contacten om de samenwerking van de Raad van Bestuur (met inbegrip van de Comités) en dat van het Uitvoerend Comité harmonieus te laten verlopen.

Volgende maatregelen werden genomen om dit te bereiken:

- beide Voorzitters ontmoeten elkaar zo vaak als nodig is om onderwerpen die van gemeenschappelijk belang zijn voor de Raad van Bestuur en het Uitvoerend Comité te behandelen;
- de Voorzitter van de Raad van Bestuur en het Uitvoerend Comité komen maandelijks bijeen om de financiële verslaggeving te bespreken;
- de Voorzitter van de Raad van Bestuur heeft toegang tot alle informatie die nodig is voor de uitoefening van zijn functie;
- de Voorzitter van het Uitvoerend Comité is ook lid van de Raad van Bestuur en legt er de voorstellen van het Uitvoerend Comité aan voor.

8 Voornaamste kenmerken van de systemen voor risicomanagement en interne controle

De Solvay-groep heeft een systeem voor interne controle opgezet om een redelijke mate van zekerheid te bieden in verband met (i) het naleven van bestaande wetten en regelgeving, (ii) de toepassing van het beleid en de doelstellingen die het bedrijf heeft vastgelegd, (iii) de betrouwbaarheid van financiële en niet-financiële informatie en (iv) de efficiëntie van de interne controleprocessen, in het bijzonder deze die betrekking hebben op de bescherming van de activa.

Een redelijk mate van zekerheid betekent een hoge, maar geen absolute zekerheid: elk systeem voor interne controle heeft zijn beperkingen die voortkomen uit menselijke fouten, verkeerde beslissingen of keuzes inzake kosten/baten van controle.

Dit systeem de gemaakte bestaat uit vijf componenten: de controleomgeving, een risicobeoordelingsproces, controleactiviteiten, de informatie- en communicatiesystemen, inclusief het vrijgeven van financiële informatie, en de interne opvolging van de controle.

8.1 De controleomgeving

De controleomgeving vormt de basis van het systeem voor interne controle, omdat dit het bewustzijn en het correct gedrag van alle medewerkers bevordert. Het bestaat uit verschillende elementen die een duidelijk kader scheppen met principes, regels, rollen en verantwoordelijkheden en het illustreert tegelijk het engagement van de Algemene Directie.

Het **Management Book** geeft toelichting bij de organisatie en het bestuur van de Groep: de functies en verantwoordelijkheden van het Uitvoerend Comité, de Global Business Units en de functies worden erin vastgelegd, alsook de draagwijdte ervan. Het vormt ook een management framework dat tot uiting komt in de bestuurs- en personeelsmodellen van de Groep, en het benadrukt onder meer het belang van verantwoordelijkheid en transparantie. Het Management Book bevat ook een goedkeuringsmatrix, waarin aangegeven staat op welk managementniveau belangrijke beslissingen goedgekeurd moeten worden (financiële verbintenissen, aankoop- of verkoopovereenkomsten, kapitaalinvesteringen, overnames of desinvesteringen, gerechtelijke schikkingen). Het bevat ten slotte ook 25 "rode lijnen" voor de belangrijkste risico's van de Groep. Deze regels zijn verplicht voor alle medewerkers.

In de **Gedragscode** worden de principes omschreven die de medewerkers in hun dagelijkse activiteiten moeten toepassen. De Code berust op een sterke traditie van waarden die diep geworteld zijn in de bedrijfscultuur van de onderneming. Wat de financiële verslaggeving betreft, stelt de Gedragscode dat de medewerkers ervoor moeten zorgen dat deze accuraat en in overeenstemming is met de toepasselijke regelgeving. Meer informatie over de Gedragscode en hoe deze door de afdeling juridische & compliance afdeling op Naleving toegepast wordt, kunt u vinden in hoofdstuk 10 van dit verslag.

Een **Ethics Helpline**, die wordt beheerd door een externe partner, wordt ter beschikking gesteld van het personeel om hen de mogelijkheid te bieden om, indien ze dit niet via hun managers of via de afdeling Compliance wensen te doen, eventuele schendingen van de Gedragscode te melden.

Al deze documenten zijn toegankelijk via het intranet van de Groep en er worden regelmatige trainingssessies over de Gedragscode voorzien voor alle medewerkers.

Er zijn gestandaardiseerde personeelsprocedures voor de ontwikkeling, opleiding en evaluatie van het personeel. De functieomschrijvingen van sleutelposities worden consequent georganiseerd volgens beroepstak: Financiën heeft zijn eigen referentiekader voor functieomschrijvingen, waarin de belangrijkste posities aan bod komen die de stiptheid, correctheid en kwaliteit van de financiële verslaggeving waarborgen.

8.2 Risicobeoordelingsproces

Het is een inherent onderdeel in de bedrijfsactiviteiten en handelingen van de Solvay groep om risico's te nemen terwijl evenees de wet- en regelgeving, evenals de Gedragscode worden gerespecteerd en de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling worden nagestreefd.

Het Enterprise Risk Management (ERM) beleid van Solvay staat toegelicht in het Management Book: het stelt dat de Groep alle potentieel belangrijke operationele risico's en opportuniteiten zal identificeren, kwantificeren, beoordelen en beheren door een systematisch risicomanagement toe te passen, dat geïntegreerd is in strategie, operationele beslissingen en activiteiten. Enterprise Risk Management wordt als een essentieel beleidsinstrument beschouwd voor het nemen van noodzakelijke beslissingen om doelstellingen op korte, middellange en lange termijn te behalen.

Het Uitvoerend Comité keurt het beleid en de procedures inzake risicomanagement goed die binnen de hele Groep toegepast worden. De afdeling Internal Audit & Risk Management (IA/RM) is belast met de invoering van een omvattend, systematisch en coherent risicobeheersysteem binnen de Groep als geheel.

Dit risicomanagementproces houdt rekening met de strategische doelstellingen van de organisatie en het verloop volgens verschillende fases:

- de risicoanalyse (identificatie en evaluatie);
- de beslissing over de manier om kritieke risico's aan te pakken;
- de uitvoering van acties die hiermee verband houden;
- het opvolgen van deze acties.

Het ERM-beleid is gestructureerd rond drie hoofdlijnen:

- een jaarlijkse top-down doorlichting, uitgevoerd op het niveau van de Leadership Council (Uitvoerend Comité, Voorzitters van GBU's, Algemeen Directeuren van functies, Voorzitters van regio's en de Algemeen Directeur van Solvay Business Services). Dit wordt aangevuld met een bottom-up doorlichting aan de hand van de risicobeoordelingen op het niveau van de GBU's/functies en wordt afgesloten met een controle en goedkeuring van een lijst van Groepsrisico's door het Risk Committee van de Groep (Uitvoerend Comité en de algemeen directeuren van de functies Personeelszaken, Industrieel, juridische zaken en Duurzame Ontwikkeling). Het Uitvoerend Comité ontvangt regelmatig een Dashboard met een overzicht van de Groepsrisico's, de follow-up van deze risico's en de vordering van de genomen preventiemaatregelen;
- een oefening voor alle GBU's en functies, met een methodologie die aangepast is aan hun omvang en die geïntegreerd wordt in het jaarlijkse strategisch controleproces. Bij deze oefening worden alle kaderleden van de GBU of functie betrokken om de grootste risico's voor hun afdeling te evalueren. Daarna kunnen het management en de Voorzitter van de GBU (of de Algemeen Directeur van de functie) de verantwoordelijkheid voor alle kritieke risico's toewijzen aan één van de managers van de GBU. Een regelmatige opvolging van de maatregelen die genomen worden om deze kritieke risico's te vermijden, is vereist voor alle GBU's;
- specifieke risicobeoordelingen voor grote vereist projecten (investeringen, overnames of belangrijke projecten voor functies).

Daarnaast omvat de methode voor de creatie van interne controleprocessen voor omvangrijke processen een risicobeoordelingsmoment, om te bepalen wat de belangrijkste controledoelstellingen zijn die dit aangepakt moeten worden.

Dit is vooral het geval voor processen op het niveau van de dochterondernemingen, gedeelde diensten, GBU's of op Groepsniveau, die de basis vormen voor de financiële verslaggeving.

Meer informatie over risico's kunt u vinden in het deel Risicomanagement van dit jaarverslag, meer bepaald over de belangrijkste risico's voor de Groep en de acties die worden ondernomen om ze te voorkomen of te verminderen.

8.3 Controleactiviteiten

Solvay hanteert een systematische aanpak om controleactiviteiten te creëren en in te voeren in de meest relevante processen. De belangrijkste verantwoordelijkheden bij deze aanpak zijn vastgelegd in het Management Book van Solvay. De Corporate Process Owner (CPO) is het topmanagement, de Algemeen Directeur van een Functie, de promotor van processen (en subprocessen). De Corporate Process Manager (CPM) is verantwoordelijk voor het definiëren van een standaardprocedure voor de Groep. Hij moet:

1 de risico's identificeren en evalueren;

2 procedures en controleactiviteiten creëren met betrekking tot deze risico's;

3 deze controles invoeren binnen de Groep.

De afdeling Internal Audit & Risk Management helpt de Corporate Process Managers bij het identificeren van de belangrijkste risico's in de processen en bij het uitwerken van controleactivitieten in verhouding tot het belang van elk proces. Ze helpt hen ook bij het opstellen van hun jaarlijks interne controleplan (waarin vermeld wordt welke problemen en controles het komende jaar prioritair zijn, en het plan voor de invoering ervan). Dit plan wordt elk jaar gevalideerd door een stuurgroep voor interne controle, voorgezeten door de CFO van de Groep en waaraan alle Algemeen Directeurs van de Functies deelnemen. Op elk niveau van de Groep (Corporate, Shared Services, platformen en GBU's) is het management dat de verschillende processen leidt verantwoordelijk voor de uitvoering van de controle.

De algemene controles van de informatiesystemen omvatten zowel veiligheidsaspecten, met het oog op de gegevensbescherming, als kwaliteitsaspecten, om ervoor te zorgen dat de oplossingen (beheer van wijzigingen en projecten) en diensten (beheer van IS-activiteiten) perfect tegemoetkomen aan de behoeften van de gebruikers.

De controles van financiële gegevens worden over het hele verslaggevingsproces uitgevoerd. Daarnaast wordt in de **Handleiding Financiële Verslaggeving** uitgelegd hoe de verschillende IFRS-normen toegepast moeten worden binnen de Groep.

De financiële elementen worden maandelijks geconsolideerd en geanalyseerd op alle verantwoordelijkheidsniveaus binnen de vennootschap (zoals Solvay Business Services, de lokale finance manager, de afdeling boekhouding en verslaggeving op groepsniveau en het Uitvoerend Comité), en op verschillende manieren, zoals door variantieanalyses, controles van de plausibiliteit en de coherentie, ratio-analyse of de vergelijking met gemaakte prognoses.

Het Auditcomité valideert de resultaten om de drie maanden en houdt rekening met het werk van de externe audit.

8.4 Informatie en communicatie

De groepsfunctie Communicatie legt een beleid vast voor externe communicatie en een persbeleid en voert dit uit. Deze Functie valideert de mededelingen naar de buitenwereld die mogelijk een impact hebben op groepsniveau (het is een rode lijn).

De Groep gebruikt uitgebreide communicatiekanalen om alle relevante informatie vlot van het topmanagement aan de operationele niveaus door te geven.

Het topmanagement kan voor de communicatie aan alle medewerkers een beroep doen op een aantal instrumenten, zoals het intranet van de Groep of de elektronische nieuwsbrieven, aangevuld met live presentaties door leidinggevenden voor de verschillende teams over heel de wereld.

Naast analyse van de maandelijkse verslaggeving die door Group Controlling analyse van de opgesteld wordt, controleert het Uitvoerend Comité elk kwartaal de resultaten van de GBU's via de zogenaamde Business Forecast Reviews.

De informatiesystemen voor de volledige Groep worden beheerd door Solvay Business Services. Het merendeel van de operaties van de Groep wordt ondersteund door een klein aantal geïntegreerde ERP-systemen. De financiële consolidatie wordt uitgevoerd aan de hand van een speciaal programma. Voor de financiële verslaggeving publiceert Solvay kwartaalresultaten. Vooraleer elk kwartaal afgesloten wordt, geeft de afdeling boekhouding en verslaggeving op groepsniveau schriftelijke en gedetailleerde instructies door aan alle betrokken partijen.

De publicatie van deze resultaten wordt verschillende keren vooraf nagekeken en gevalideerd:

- ze worden opgesteld onder toezicht en controle van het Uitvoerend Comité;
- het Auditcomité valideert ze en ziet erop toe dat de IFRS-normen gerespecteerd worden en dat de communicatie een correct en waarheidsgetrouw beeld geeft van de zakelijke activiteiten van de Groep;
- de Raad van Bestuur keurt de informatie goed.

8.5 Opvolging van de interne controle

Het Auditcomité volgt de efficiëntie van de interne controlesystemen op. Het comité houdt toezicht op het werk van Internal Audit & Risk Management inzake financiële, operationele en conformiteitscontroles. Het wordt meer bepaald geïnformeerd over de draagwijdte, de programma's en het resultaat van het werk van de interne audit en het ziet erop toe dat de aanbevelingen van de audit op correcte wijze worden uitgevoerd. De taak van het Auditcomité wordt in detail beschreven in bijlage 1 van deze Verklaring inzake Deugdelijk Bestuur.

De Group Service Internal Audit is een onafhankelijke en objectieve afdeling die zekerheid en advies verschaft, met de bedoeling om waarde toe te voegen en om de activiteiten van de Groep te verbeteren. Het helpt de Groep bij het behalen van de doelstellingen door een systematische en strikte aanpak te hanteren en zo de doeltreffendheid van risicomanagement-, controle-, en bestuursprocessen te evalueren en te verbeteren.

Planning en inhoudelijke omschrijving van de opdrachten inzake interne audit gebeuren op basis van een risicoanalyse; deze analyses leggen de nadruk op de domeinen waar het risico het grootst geacht wordt. Elke geconsolideerde entiteit van de Groep ondergaat op zijn minst om de 3 jaar een interne audit.

Het management voert de aanbevelingen van de afdeling Internal Audit uit.

Andere entiteiten voeren gelijksoortige activiteiten uit op zeer specifieke domeinen. Enkele voorbeelden:

- de Group Service Health Safety & Environment voert audits uit op het gebied van gezondheid, veiligheid en leefmilieu;
- de afdeling Compliance & Risk Management van Solvay Business Services voert IS-auditopdrachten uit in samenwerking met de GS Internal Audit;
- de Group Service Ethics & Compliance coördineert het onderzoek naar mogelijke schendingen van de Gedragscode.

9 Externe audit

De controle van de financiële toestand van de vennootschap, van de jaarrekening, van de overeenstemming van de jaarrekening met het Wetboek van Vennootschappen en de statuten, en van de activiteiten die in de jaarrekening moeten worden opgenomen wordt toevertrouwd aan één of meer commissarissen, benoemd door de Algemene Aandeelhoudersvergadering en gekozen uit de leden, natuurlijke dan wel rechtspersonen, van het Instituut van Bedrijfsrevisoren.

De opdracht en de bevoegdheid van de commissaris(sen) zijn hen bij wet toevertrouwd.

De Algemene Aandeelhoudersvergadering bepaalt het aantal commissarissen en beslist over hun emolumenten, in overeenstemming met de wet. De commissarissen hebben ook recht op terugbetaling van hun reiskosten voor de controle van de fabrieken en de administratieve kantoren.

De Algemene Aandeelhoudersvergadering kan ook één of meer plaatsvervangende commissarissen aanwijzen. De commissarissen worden benoemd voor een – verlengbare – termijn van drie jaar. De Algemene Aandeelhoudersvergadering kan hen niet ontslaan, tenzij ze hiervoor een grondige reden heeft.

Het auditmandaat van Deloitte Bedrijfsrevisoren BV o.v.v.e. CVBA loopt af op de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering van 2016.

Op voorstel van het Auditcomité zal de Raad van Bestuur op de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering van 10 mei 2016 voorstellen om het auditmandaat van Deloitte Bedrijfsrevisoren BV o.v.v.e. CVBA, vertegenwoordigd door dhr. Michel Denayer, te hernieuwen voor een periode van drie jaar. De Raad stelt ook voor om dhr. Corine Magnin te benoemen tot plaats vervangende vertegenwoordiger van Deloitte Bedrijfsrevisoren BV o.v.v.e. CVBA voor dezelfde termijn.

De jaarlijkse auditvergoeding voor Solvay nv bedraagt € 1,1 miljoen. Deze omvat de audit van zowel de statutaire als de geconsolideerde jaarrekening van Solvay nv. Voor Solvay nv werd er een extra vergoeding van 0,2 miljoen betaald in 2015.

De extra auditvergoedingen voor dochterondernemingen van Solvay bedroegen € 3,9 miljoen. Bovendien is de vergoeding voor de audit van de opname van de beginbalans van Cytec in de jaarrekening van de Groep op het einde van het jaar opgenomen tot € 3,2 miljoen. In 2015 werden er extra niet-auditgerelateerde vergoedingen van € 1,0 miljoen betaald door dochterondernemingen van Solvay.

10 Gedragscode

De Gedragscode, ingeleid met een boodschap van de CEO van Solvay, Dhr. Jean-Pierre Clamadieu, is de hoeksteen van Solvays beleid op het gebied van ethiek en compliance. De Gedragscode van Solvay bepaalt hoe Solvay zaken wil doen en hoe het op ethische en compliant wijze wenst om te gaan met alle betrokken partijen. De Gedragscode van Solvay is gebaseerd op de sterke traditie van waarden die historisch gegroeid zijn in de Groepscultuur. Deze Code geldt voor elke werknemer van Solvay, waar ter wereld Solvay ook actief is of zaken doet.

De Gedragscode van Solvay geeft algemene richtlijnen aan alle medewerkers over hoe ze zich moeten gedragen op de werkplek, in de uitoefening van hun activiteiten voor Solvay en wanneer ze Solvay vertegenwoordigen. Het is geen exhaustief document waarin elke situatie wordt beschreven die een werknemer tijdens zijn dagelijkse werkzaamheden zou kunnen tegenkomen. De Code vestigt echter wel de aandacht op de richtlijnen die de basis vormen van het Groepsbeleid.

De huidige Gedragscode van Solvay werd door het management goedgekeurd in september 2013 en was het resultaat van het redactie- en onderzoekswerk van de afdeling Ethics & Compliance, de opmerkingen en suggesties van vertegenwoordigers van het management van GBU's en Functies van Solvay, en het uiteindelijke oordeel en de slotopmerkingen van het Uitvoerend Comité van Solvay. Nadat de Code door de Raad van Bestuur goedgekeurd werd, werd ze voorgelegd aan en goedgekeurd door de Europese Ondernemingsraad. In 2014 werd de goedgekeurde Code vertaald in 14 talen om direct meegedeeld te worden aan het personeelsbestand van Solvay. De Gedragscode kan geraadpleegd worden op de website van de Groep en er is ook een papieren versie beschikbaar.

De Gedragscode vormt een onderdeel van de voortdurende inspanningen van de Groep om het vertrouwen te behouden en te versterken tussen alle personeelsleden, tussen de Groep en zijn partners, met inbegrip van de medewerkers, hun vertegenwoordigers, de aandeelhouders, klanten en leveranciers, overheidsdiensten of andere betrokken partijen.

Om al zijn medewerkers maximaal bij de uitvoering van de Code te betrekken, blijft de Groep een verrijkende en evenwichtige sociale dialoog tussen de directie en de sociale partners promoten.

De Solvay-groep neemt verschillende maatregelen om ervoor te zorgen dat de Gedragscode nageleefd wordt, zoals gerichte opleidingen en sancties bij schendingen. Het team van Ethics & Compliance is verantwoordelijk voor het jaarlijks inrichten van opleidingen voor het personeel en het management. De taak van het management bestaat erin om deze vorming door te geven aan hun teams. Elk jaar wordt er een specifiek thema uitgelicht voor een meer diepgaande vorming, terwijl er vorming over de volledige Gedragscode voorzien wordt voor medewerkers die nog geen specifieke vorming gekregen hebben van hun management of die nieuw zijn in de Groep. Bij elke vorming wordt het recht van elke medewerker benadrukt om onregelmatigheden te melden.

De afdeling Legal & Compliance draagt onder het toezicht van de Juridisch Directeur van de Groep bij aan de handhaving en verbetering van de compliance-cultuur. De afdeling Ethics and Compliance heeft de meer specifieke taak om een bedrijfscultuur te ontplooien gebaseerd op ethiek en in overeenstemming met de waarden en de Gedragscode van Solvay.

In elk van de vier regio's waarin de Solvay-groep actief is, zijn er Compliance Officers benoemd. Ze worden bijgestaan door een netwerk van ervaren personeelsleden die naast hun andere taken belast zijn met het ondersteunen van de activiteiten op dit vlak.

De Groep moedigt zijn medewerkers aan om elke eventuele moeilijkheid of vraag omtrent de toepassing van de Gedragscode aan te kaarten bij hun oversten of andere bevoegde gesprekspartners (Compliance Officers, bij juristen, vertegenwoordigers van Personeelszaken).

De Groep stelt ook wereldwijd een Ethics Helpline ter beschikking (zowel telefonisch als via het internet), die door een externe partner uitgebaat wordt en opereert volgens de lokale wetgeving. De Helpline is beschikbaar om problemen te melden via het internet in 46 specifieke regio's en in de algemene categorie "overige locaties". Iedereen kan dus contact opnemen met de Ethics Helpline, waar ook ter wereld hij of zij zich bevindt. Daarnaast is de online Ethics Helpline beschikbaar in meer dan 40 talen. De telefoonlijn is onmiddellijk beschikbaar in meer dan 20 talen, afhankelijk van het ingevoerde nummer. Medewerkers van Solvay hebben gratis toegang tot de telefoonlijn en dit 24 op 24 uur, 365 dagen per jaar. In de joint ventures trachten onze vertegenwoordigers in de Raad van Bestuur regels in te voeren die in de lijn liggen van de Gedragscode van de Groep.

11 Preventie van het misbruik van voorkennis

De Groep heeft een eigen beleid ingevoerd gericht op het voorkomen van misbruik van voorkennis en heeft een handleiding opgesteld met strikte regels inzake confidentialiteit en niet-gebruik van voorkennis, zowel voor wie regelmatig toegang heeft tot deze voorkennis als voor wie er occasioneel mee te maken krijgt. Binnen de Groep zijn dit beleid en de handleiding ruim verspreid.

De interpretatie en de controle van de naleving van deze regels zijn toevertrouwd aan een Transparantiecomité samengesteld uit de Secretaris-Generaal (voorzitter), eveneens Algemeen Directeur Communicatie van de Groep, de Algemeen Directeur Financiën, de Juridisch Directeur en de Algemeen Directeur Personeelszaken van de Groep. Dit comité dient zowel de Raad van Bestuur en het Uitvoerend Comité van advies als de werknemer die met een moeilijke situatie te maken krijgt.

Het Uitvoerend Comité en de Raad van Bestuur voeren terzake hetzelfde beleid.

Overeenkomstig de wet van 2 augustus 2002 zijn personen met leidinggevende functies en grote verantwoordelijkheid binnen de Groep en de personen die nauw verbonden zijn met hen, te weten:

- de leden van de Raad van Bestuur van Solvay nv;
- de leden van het Uitvoerend Comité;
- de Algemeen Secretaris;
- de Algemeen Directeur Personeelszaken; en
- de Juridisch Directeur.

ervan op de hoogte en worden zij er regelmatig aan herinnerd dat ze verplicht zijn een verklaring af leggen bij de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA) voor elke transactie met aandelen van Solvay.

12 Interne organisatie van de Solvay-groep

De interne organisatie van de Solvay-groep staat beschreven op pagina 32 van dit jaarverslag.

13 De relatie met aandeelhouders en beleggers

13.1 Evolutie van de beurskoers

Het Solvay-aandeel is genoteerd op Euronext Brussel – de hoofdnotering– en sinds januari 2012 ook op Euronext Parijs onder de unieke code SOLB. Sinds 21 september 2012 is Solvay opgenomen in de CAC 40 beursindex. Beide gebeurtenissen weerspiegelen de lange geschiedenis van Solvay in Frankrijk, als ook zijn economisch gewicht.

In december 2015 heeft Solvay een kapitaalverhoging met voorkeurrechten uitgevoerd om de overname van Cytec gedeeltelijk te financieren. Aan elk aandeel werd een recht toegekend en per vier rechten kon men intekenen op een nieuw aandeel aan € 70,83. De coupon met betrekking tot dit recht werd op 4 december onthecht. Op basis van de slotkoers van 3 december van € 101,30 per aandeel, bedroeg de theoretische waarde van dit voorkeurrecht € 6,09 per recht. De onthechting resulteerde bijgevolg in een automatische aanpassing van de aandelenkoers met 93,98%.

Op 31 december 2015 bedroeg de koers € 98,43, in vergelijking met € 105,64 op het einde van 2014, gecorrigeerd van € 112,40 om rekening te houden met de bonusfactor van de voorkeurrechten. In 2015 bedroeg de gemiddelde koers € 109,41 op aangepaste basis, terwijl de hoogste koers op aangepaste basis € 132,47 bedroeg (€ 140,95 vóór de aanpassing sinds 4 december 2015)

Het gemiddelde handelsvolume per dag volgens de cijfers van Euronext bedroeg 325 619 aandelen in 2015 tegenover 193 011 aandelen in 2014.

13.2 Actieve financiële communicatie

Het hele jaar door staat het Investor Relations-team ter beschikking om op een tijdige en efficiënte manier te communiceren, en financiële en strategisch relevante factoren in verband met de ontwikkelingen van Solvay voor te stellen aan beleggingsgroepen, analisten en andere betrokkenen, en dit over heel de wereld. Hiervoor hield het Investor Relations-team regelmatige contacten met financiële analisten en institutionele en individuele beleggers, door middel van updates betreffende de financiële en strategische evoluties, presentaties, bezoeken en roadshows.

De Groep waakt erover alle aandeelhouders op gelijke voet te behandelen.

Het beleid van de Groep inzake communicatie bestaat erin alle belangrijke en marktrelevante informatie te verspreiden zodra dit redelijkerwijze mogelijk is door middel van persberichten en/of persconferenties en publieke presentaties beschikbaar op de internet site van de Groep.

Solvay nv

Investor Relations
Ransbeekstraat 310
B-1120 Brussel (België)
e-mail: investor.relations@solvay.com
Internet: www.solvay.com

13.3 Individuele beleggers

De Groep onderhoudt al jaren nauwe banden met individuele beleggers, via deelname aan bijeenkomsten of conferenties, of door regelmatig informatie te verstrekken over de activiteiten van de Groep (persberichten, jaarverslag, enz.) die op verzoek verkrijgbaar is.

In 2015 heeft de Solvay-groep opnieuw actief ontmoetingen georganiseerd met individuele beleggers. In april 2015 nam Solvay deel aan het Investors' Event, dat in Brussel georganiseerd werd door de VFB (Vlaamse Federatie van Beleggingsclubs en Beleggers), en dat elk jaar meer dan 1 000 bezoeker aantrekt. De CFO van Solvay stelde de Groep op dit evenement voor in aanwezigheid van 400 individuele beleggers.

Bovendien lanceerde de Groep een campagne met berichten over financiële en bedrijfsresultaten op financiële websites in België en Frankrijk.

Sinds 2014 publiceert Solvay een maandelijkse nieuwsbrief, "Solvay in Actie", die beschikbaar is in het Frans, Nederlands en Engels, waarin naast belangrijke financiële kwartaalberichten ook verhalen, video's en beeldmateriaal aan bod komen die de evolutie van de Groep illustreren aan de hand van de belangrijkste strategische hefbomen. Solvay in Actie is voornamelijk bestemd voor de Beleggersclub van Solvay, maar de volledige inhoud ervan is beschikbaar in de Aandeelhouders corner op www.solvay.com. Sinds de lancering van Solvay in Actie in september 2014, werden al 1 500 personen lid van de Beleggersclub.

13.4 Roadshows en ontmoetingen met institutionele beleggers

Geregeld organiseert de Groep roadshows en ontmoetingen met de bedrijfstop ten behoeve van internationale financiële professionals (analisten, portefeuillebeheerders, pers, enz.). Solvay onderhoudt ook een actieve dialoog omtrent haar duurzaamheidsbeleid en parameters dienaangaande en is de interactie met beleggers die Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen belangrijk vinden aan het opvoeren.

In 2015 werden er een 800-tal contacten gelegd op vergaderingen en evenementen georganiseerd in Europa (België, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Nederland, Zwitserland, Ierland, Italië, Zweden, Finland en Denemarken) en op andere continenten (VS, Canada, Singapore en China).

Telefoonconferenties met de bedrijfsleiding worden systematisch elk kwartaal georganiseerd om de resultaten van de Groep te becommentariëren.

Daarnaast hield in juni 2015 Solvay haar Capital Markets Day in de hoofdzetel van de GBU Speciality Polymers in Bollate, Italë. Dit evenement werd bijgewoond door 38 analisten en fondsbeheerders en werd live uitgezonden via het internet.

13.5 Een eigen website

Er is een website beschikbaar voor aandeelhouders en beleggers: www.solvay.com/investors. Hierop vinden zij de meest actuele financiële en strategische informatie van de Groep. De website, die voortdurend verbeterd wordt, biedt gebruikers diverse en waardevolle diensten. Bovendien is de site nu beschikbaar in drie talen: Engels, Frans en Nederlands. Dankzij het responsive design wordt op om het even welk toestel een optimaal gebruik geboden.

Er staan tevens ook nuttige contactadressen vermeld van analisten die de Groep volgen. Verder biedt de site ook de mogelijkheid om lid te worden van de Beleggersclub en zo in drie talen e-mailberichten te ontvangen over allerlei informatie: agenda's van vergaderingen, inclusief die van de jaarlijkse Algemene Aandeelhoudersvergadering, wijzigingen van de statuten, bijzondere verslagen van de Raad van Bestuur, publicatie van het jaarverslag, de niet-geconsolideerde jaarrekening van de moedermaatschappij, uitkering van dividenden, enz. In 2014 werd de nieuwe Aandeelhouders Corner geïntroduceerd. Men vindt er de nieuwsbrief Solvay in Actie, de in hoofdstuk 13.3 van dit verslag vermelde informatiecampagnes, praktische informatie over de registratie van aandelen en antwoorden op de meest gestelde vragen.

EVOLUTIE VAN DE KOERS EN HET AANTAL VERHANDELDE SOLVAY-AANDELEN VAN 1 JANUARI 2015 TOT 31 DECEMBER 2015[1]

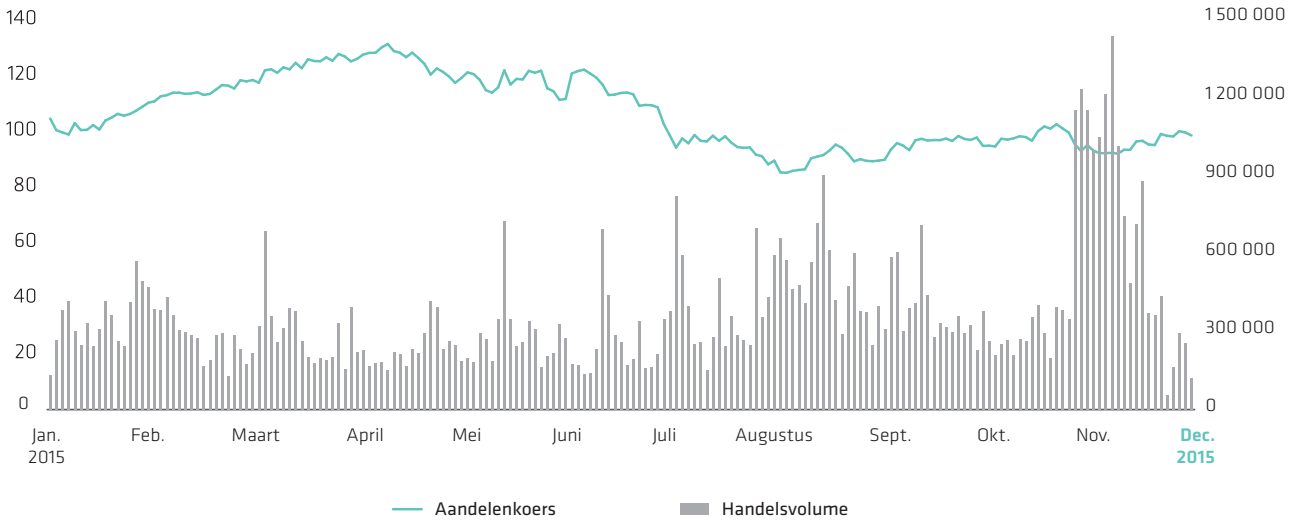

(1) De koers van het Solvay-aandeel voor 4 december 2015 werd gecorrigeerd met factor 93,98% om rekening te houden met de bonusfactor bij de uitgifte van de voorkeurrechten tijdens de kapitaalverhoging.

HET AANDEEL SOLVAY VERGELEKEN MET DE INDICES VAN 1 JANUARI 2015 TOT 31 DECEMBER 2015[1]

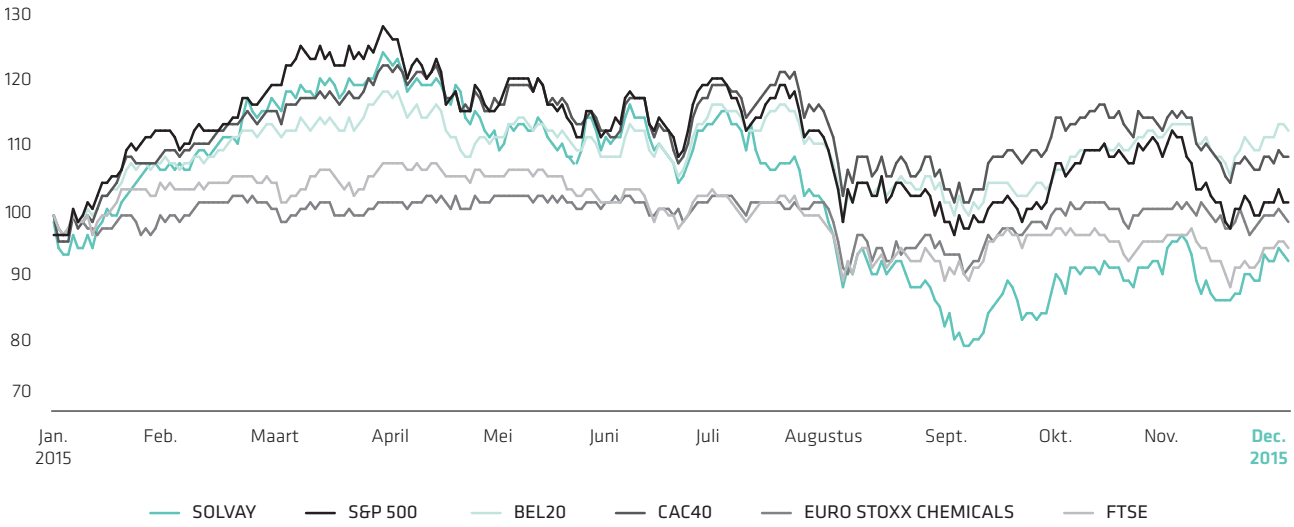

(1) De koers van het Solvay-aandeel voor 4 december 2015 werd gecorrigeerd met factor 93,98% om rekening te houden met de bonusfactor bij de uitgifte van de voorkeurrechten.

14 Bijlage 1: Het Auditcomité – Mission Statement

1 Leden

Het Auditcomité bestaat uit minstens vier leden.

De leden van het Auditcomité zijn niet-uitvoerende Bestuurders en minstens een meerderheid van hen zijn onafhankelijke Bestuurders, zoals bepaald in artikel 526ter van het Wetboek van Vennootschappen.

De leden van het Auditcomité beschikken over een grondige kennis van de activiteiten van de Vennootschap, financieel beheer, financiële verslaggeving en van audit. Deze kennis vloeit voort uit hun opleiding en de ervaring die ze in de loop van hun carrière hebben opgedaan. Minstens één van hen, een onafhankelijk lid van de Raad van Bestuur, is gespecialiseerd in boekhouden en audits.

2 Genodigden

Het Auditcomité nodigt normaal de volgende personen uit om verslag uit te brengen:

- de Financieel Directeur van de Groep;
- de verantwoordelijke voor de boekhouding en verslaggeving;
- de verantwoordelijke van de afdeling Internal Audit & Risk Management;
- de commissaris van de Groep.

De Voorzitter van het Uitvoerend Comité van Solvay nv wordt één keer per jaar uitgenodigd om de voornaamste risico's voor de Groep te bespreken.

3 Vergaderingen – Frequentie

Het Auditcomité komt minstens viermaal per jaar bijeen, vóór elke vergadering van de Raad van Bestuur waarop de jaarlijkse, halfjaarlijkse en kwartaalresultaten goedgekeurd worden.

Extra vergaderingen zijn mogelijk om te overleggen over aandachtspunten bij het afsluiten van het boekjaar, interne controlesystemen, risicobeheer en de kosten van de audits, en om andere belangrijke financiële kwesties te bespreken.

4 Belangrijkste taken van het Auditcomité

a) Het Auditcomité ziet erop toe dat het jaarverslag en de jaarrekeningen, de tussentijdse financiële staten en alle andere belangrijke financiële informatie van de Groep overeenstemmen met de algemeen aanvaarde boekhoudkundige normen (IFRS voor de Groep, de Belgische boekhoudkundige regels voor Solvay nv). Deze documenten dienen een getrouw en correct beeld te geven van de Groep en de moedermaatschappij en moeten voldoen aan alle statutaire en reglementaire bepalingen.

b) Het Auditcomité onderzoekt geregeld de toegepaste boekhoudkundige strategie en praktijken ter voorbereiding van de jaarrekening van de Groep en vergewist zich ervan dat deze conform de goede zakelijke praktijken en de boekhoudkundige normen zijn.

c) Het Auditcomité onderzoekt geregeld de draagwijdte van de externe audit en de toepassing ervan in het geheel van de Groep. Het Auditcomité bestudeert de aanbevelingen van de commissaris en het rapport dat de commissaris aan de Raad van Bestuur bezorgt.

d) Het Auditcomité ziet toe op de efficiëntie van het risicobeheer en de interne controlesystemen van de Groep, in het bijzonder die van de financiële, operationele en gelijkvormigheidscontrole. Ook gaat het Auditcomité na of de elektronische informaticasystemen, gebruikt om financiële gegevens te genereren, aan de vereiste normen voldoen. Het Auditcomité zorgt ervoor dat deze systemen voldoen aan de reglementaire en statutaire vereisten.

e) Inzake de interne audit controleert het Auditcomité de draagwijdte/de programma's/het resultaat van de werkzaamheden van de interne auditafdeling en het ziet erop toe dat de interne audit over de gepaste werkmiddelen beschikt. Het Auditcomité gaat na of de aanbevelingen van de Interne Audit worden uitgevoerd.

f) Het Auditcomité controleert en waakt over de onafhankelijkheid van de commissaris, vooral met betrekking tot de aanvullende diensten die eventueel aan hem gevraagd worden en die buiten zijn wettelijke opdracht vallen. In dit verband is het het Auditcomité dat de commissaris voorstelt aan de Raad van Bestuur, die dan de kandidatuur ter goedkeuring voorlegt aan de Algemene Aandeelhoudersvergadering (inclusief zijn vergoeding). In overleg met de CEO en de Financieel Directeur heeft het Auditcomité tevens een zeg in de keuze van de verantwoordelijke voor de afdeling Internal Audit & Risk Management.

g) Het Auditcomité bestudeert ook de risicodomeinen die een wezenlijke impact kunnen hebben op de financiële situatie van de Groep. Zulke risico's omvatten bijvoorbeeld valutarisico's, belangrijke juridische geschillen, milieukwesties, problemen in verband met productaansprakelijkheid, enz. Bij de doorlichting onderzoekt het Auditcomité de bestaande procedures om grote risico's te detecteren, de mate van hun impact op de Groep in te schatten en de werking van de controlesystemen na te gaan.

5 Verslagen

Aangezien het comité onderdeel uitmaakt van de Raad van Bestuur, stelt het Auditcomité een verslag op van elke vergadering en bezorgt dit aan de Raad van Bestuur.

15 Bijlage 2: Remuneratiebeleid voor de Algemeen Directeurs

Het remuneratiebeleid van de Solvay-groep heeft de volgende doelstellingen:

- de link tussen de variabele vergoeding en de individuele en collectieve resultaten te versterken;
- de variabele verloning beter af te stemmen op de marktpraktijken.

Om de relevante concurrentiële praktijken te beoordelen, maakt Solvay gebruik van een referentiekader met een selectie van Europese chemische en industriële producenten die internationaal actief zijn en een jaarlijkse omzet en een personeelsbestand hebben dat vergelijkbaar is met die van Solvay. De samenstelling van dit kader gebeurt periodiek om de strategische oriëntatie van de onderneming te blijven weerspiegelen. Het bestaat momenteel uit 17 Europese multinationals gevestigd in zes verschillende Europese landen die actief zijn in de chemische en/of de industriële sector.

Voor managers die afkomstig zijn uit een niet-Europees land worden de praktijken in hun thuisland (idealiter specifiek in de chemische sector) als referentie genomen. Voor gegevens met betrekking tot de internationale markt wordt gebruik gemaakt van de diensten van internationaal erkende vergoedingenconsultants.

De doelstelling van Solvay is om een totaal remuneratieniveau aan te bieden dat op of rond de mediaan ligt van het gekozen referentiekader voor gewone prestaties en dicht bij het opperste kwartiel van de markt voor uitmuntende collectieve en individuele prestaties.

De vergoeding van de Algemene Directeuren bestaat uit: het basissalaris (jaarlijks herzien), jaarlijkse aanmoedigingen, langetermijnaanmoedigingen en andere voordelen.

Het verloningsbeleid dekt de leden van het Uitvoerend Comité, de Algemene Directeuren en de verantwoordelijken van de grote Global Business Units.

Remuneratiebeleid

Het Remuneratiebeleid bestaat uit Korte Termijn Verloningen (KTV) die voorzien in de jaarlijkse bonus die verbonden is aan de operationele prestaties van de Groep en Lange Termijn Aanmoedigingen (LTV) om een link te introduceren met de globale Groepsprestaties.

Korte Termijn Verloningen (KTV)

De KTV zullen gedeeltelijk gelinkt zijn aan de Groepsprestaties en gedeeltelijk aan de individuele prestaties.

De vooropgestelde jaarlijkse aanmoediging varieert, afhankelijk van het niveau, tussen 50% (Algemene Directeuren en verantwoordelijken van grote GBU's) tot 70% (leden van het Uitvoerend Comité) van het basissalaris. De vooropgestelde kortetermijnverloning (KTV) zal uit drie componenten bestaan, die als volgt worden gewogen:

- 30% afhankelijk van de individuele prestaties van de manager, gemeten op basis van een reeks vooraf bepaalde doelstellingen, die goedgekeurd zijn door de Raad van Bestuur voor de leden van het Uitvoerend Comité;
- 60% verbonden aan de feitelijk behaalde prestaties ten opzichte van een combinatie van jaarlijkse op voorhand vastgelegde collectieve economische prestatiedoelstellingen voor de Groep (REBITDA met een specifieke vrije-kasstroombeperking);
- 10% verbonden aan de duurzame ontwikkelingsindicator van de Groep.

De reële jaarlijkse aanmoediging kan variëren tussen 0% bij zwakke prestaties tot 200% van de doelstelling bij uitmuntende collectieve en individuele prestaties.

Lange Termijn Verloningen (LTV)

De Lange Termijn Aanmoedigingen of Verloningen bestaan uit een 50/50 mix van aandelenopties (SOP) en Performance Share Units (PSU).

Wat aandelenopties betreft, bepaalt de Raad van Bestuur elk jaar het aantal aandelenopties die verdeeld mogen worden op basis van hun boekhoudkundige reële waarde (gebaseerd op het Black Scholes model) op toekenningsdatum. Het totaal aantal beschikbare opties wordt dan toegekend aan de topmanagers van de onderneming op basis van het aandeel van hun individuele bijdrage/positie in het succes van de Solvay-groep.

Wat de PSU's betreft, valt het opnieuw onder de verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur om te bepalen hoeveel PSU's verdeeld mogen worden op basis van de slotkoers van het Solvay-aandeel op de toekenningsdatum. Het totale aantal beschikbare PSU's wordt dan toegekend aan de kaderleden van de onderneming in verhouding tot hun verwachte bijdrage tot de verwezenlijking van de ambities van Solvay.

Het aandelenoptieplan is een eenvoudige optieregeling waarin elke begunstigde het recht heeft om Solvay-aandelen te kopen tegen een uitoefenprijs die overeenstemt met de reële marktwaarde van de aandelen bij de toekenning. Op dat moment hebben ze geen intrinsieke waarde en ze leveren enkel winst op voor de begunstigde indien het aandeel stijgt. De opties worden toegekend voor een termijn van acht jaar. Ze kunnen niet uitgeoefend worden in de drie kalenderjaren die volgen op de toekenning. Opties zijn niet overdraagbaar, behalve bij overlijden. Het plan bevat een bad leaver clausule.

Het PSU plan, dat vereffend wordt in geld, biedt een mogelijke uitbetaling over een periode van drie jaar als een combinatie van vooraf bepaalde prestatiedoelstelling wordt bereikt (bv. REBITDA en CFROI evolutie op lange termijn gebaseerd op deze periode van drie jaar), met een afwijking van ongeveer 20% tussen de effectieve prestatie en de initiële doelstelling. De minimale uitbetaling kan variëren van 0 (in het geval de minimaal vereiste prestatie of niveau niet wordt bereikt) tot 80% als het minimale prestatieniveau wordt bereikt, en tot 120% voor een prestatie die het vooraf bepaalde prestatieplafond overschrijdt.

Het Uitvoerend Comité (of de Raad van Bestuur voor de leden van het Uitvoerend Comité) kan tot individuele toekenningen van + of -50% van de doelstelling beslissen/aanbevelen om speciale of unieke prestaties of omstandigheden te belonen of om onvoldoende prestaties te erkennen, waarbij evenwel de verhouding 50/50 tussen aandelenopties en PSU's in acht genomen moet worden.

Elke jaarlijkse LTV plan is onderworpen aan de voorafgaande goedkeuring van de Raad.

Het Uitvoerend Comité (of de Raad van Bestuur voor de leden van het Uitvoerend Comité) evalueert de prestaties van de doelstellingen en het Uitvoerend Comité (of de Raad van Bestuur voor de leden van het Uitvoerend Comité) kan ook de doelstellingen herevalueren in geval van belangrijke wijzigingen van de perimeter of andere onverwachte omstandigheden.

Andere voordelen

De Algemeen Directeuren krijgen ook vergoedingen bij hun opruststelling, overlijden, ziekte en invaliditeit. In principe hangt dit af van de regels toepasselijk in hun land van herkomst. Andere voordelen, zoals medische verzekeringen, bedrijfswagens of onkostenvergoedingen voor het gebruik van de eigen wagen bestaan, maar ook hier past men de regels toe van het land waar de begunstigde werkt. De aard en het belang van deze andere voordelen zijn in overeenstemming met de marktmediaan.

Overzicht korte- en langetermijnverloning

KORTE TERMIJN VERLONINGEN - KTV

Uitvoerend Comité			
KTV doel in % v.h. basissalaris	Opgesplitst in drie onderdelen		
	Individuele prestatie	**Prestatie v.d. Groep**	**Duurzame ontwikkelingsindicator**
70%[1]	30%	60%	10%

Algemeen directeuren & Hoofden van grote GBU's			
KTV doel in % v.h. basissalaris	Opgesplitst in drie onderdelen		
	Individuele prestatie	**Prestatie v.d. Groep**	**Duurzame ontwikkelingsindicator**
50%	30%	60%	10%

(1) vanaf 1 januari 2016.

Werkelijke KTV-betaling kan schommelen tussen 0 en 200%, afhankelijk van de geleverde individuele of groepsprestatie.

LANGE TERMIJN VERLONINGEN - LTV

	Uitvoerend Comité
Performance Share Units	Toekenningsdoel
	€ 250 000

Algemeen directeuren & Hoofden van grote GBU's
Toekenningsdoel
€ 200 000

Het overeenstemmend aantal PSU's wordt bij toekenning bepaald op basis van de reële waarde van de PSU's.

Tussen 0% en 120% van de toegekende PSU's, afhankelijk van het al dan niet behalen van de prestatiedoelstellingen die vooraf door de Groep bepaald werden over een periode van 3 jaar.

	Uitvoerend Comité
Aandelenopties	Toekenningsdoel
	€ 250 000

Algemeen directeuren & Hoofden van grote GBU's
Toekenningsdoel
€ 200 000

Het overeenstemmend aantal opties wordt bij de toekenning bepaald op basis van de boekhoudkundige reële marktwaarde van de aandelenopties.

- Elk jaarlijks LTV-plan moet vooraf worden goedgekeurd door de Raad van Bestuur.
- De Raad van Bestuur kan individuele toekenningen beslissen van +/-50% van het doel om speciale prestaties of omstandigheden te belonen of om teleurstellende prestaties te erkennen met behoud van de 50/50 verdeling tussen aandelenoptie- en PSU-toekenningen.

Toelichtingen

1) Niet van toepassing op Jean-Pierre Clamadieu wiens vergoedingen volgens speciale akkoorden verlopen.

2) De Raad van Bestuur oordeelt over het bereiken van de doelstellingen en kan deze ook veranderen bij belangrijke wijzigingen in de perimeter of in andere onverwachte omstandigheden.

RISICOBEHEER

Risico is de mogelijkheid dat er zich een gebeurtenis voordoet die een negatieve impact heeft op de mens, het leefmilieu, de activa en de reputatie of strategische doelstellingen van de Groep, inclusief het missen van potentiële kansen. Berekende risico's nemen en tegelijkertijd handelen binnen een vooraf gedetermineerde risicobereidheid goedgekeurd door de Raad van Bestuur is een inherent aspect van de operationele en industriële activiteiten van Solvay. Deze risicobereidheid vertaalt zich in een aantal beleidslijnen van de Groep die goedgekeurd werden door het Uitvoerend Comité, en in het bijzonder in de 25 "rode lijnen" beschreven in het Management Book van Solvay.

De Groep past systematisch een risicobeheer toe geïntegreerd in de strategie, de bedrijfsbeslissingen en de activiteiten via de ERM-benadering (Enterprise Risk Management) die verzorgd wordt door de afdeling Internal Audit & Risk Management (IA/RM). Deze aanpak zorgt ervoor dat de leidinggevenden van Solvay alle potentiële bedrijfsrisico's en opportuniteiten detecteren, inschatten en beheren. Het risicobeheer wordt geïntegreerd in het strategische en operationele besluitvormingsproces; het wordt gezien als een essentieel beleidsinstrument en een belangrijk hulpmiddel bij het nemen van beslissingen om de bedrijfsdoelstellingen op korte, middellange en lange termijn te bereiken. De ERM-methodologie werd in 2014 herzien, en vervolgens in de hele Groep geïmplementeerd in 2015, om een aantal verbeteringen aan te brengen en zo de juiste prioriteit te verlenen aan risico's en om elke GBU, functie of de Groep meer gericht te laten reageren op risico's.

In een eerste risicobeoordelingsoefening heeft elke GBU en Functie met de hulp van het team van IA/RM de eigen risicomatrix geëvalueerd en bijgewerkt, en de verantwoordelijken, de zogenaamde "Risk Owners" aangeduid, belast met de preventie van de meest kritieke risico's.

Vervolgens werd op een tweede niveau een risicodetectieproces uitgevoerd met de Leadership Council (topmanagers van de Groep): voortbouwend op een analyse door het IA/RM team van de transversale of gecorreleerde risico's van de GBU's of functies, werd een lijst met Groepsrisico's opgesteld, die aan een evaluatieproces werd onderworpen.

De risico's voor de Groep worden beschouwd als de meest kritieke risico's voor de Groep en worden van nabij opgevolgd door het Risk Committee van de Groep (Uitvoerend comité samen met de verantwoordelijken van de functies Industrieel, Juridisch & Controle op Naleving, Personeelszaken en Duurzame Ontwikkeling). Voor elk Groepsriscio wordt er een Risk Sponsor aangeduid in het Uitvoerende Comité, die ervoor zorgt dat deze risico's op gepaste wijze aangepakt worden.

De vordering bij de getroffen preventiemaatregelen werd door het IA/RM team opgevolgd en gerapporteerd in een Dashboard met een overzicht van de Groepsriscio's. Dit Dashboard werd opgemaakt en formeel nagekeken door het Risk Committee van de Groep en twee keer per jaar bijgewerkt, zowel met de vooruitgang bij de getroffen maatregelen als met nieuwe ontwikkelingen op het gebied van risicobeheer. De risico's voor de Groep werden ook op jaarbasis geëvalueerd door het Auditomité van de Raad van Bestuur.

Interne controle is één aspect van het risicobeheer, het is een manier om de bestaande risico's bij de belangrijkste procedures te beheren. Voor een meer gedetailleerde beschrijving van het systeem voor interne controle van de Solvay-groep verwijzen we naar hoofdstuk 8 van de Verklaring inzake Deugdelijk Bestuur van de Solvay-groep.

In een context van wereldwijde economische en politieke onzekerheid, veranderende machtsevenwichten, verschillende groeiritmes, kortere marktcycli, volatiliteit van grondstoffen- en energieprijzen en een snelle technologische evolutie, is Solvay van mening dat een efficiënte opvolging en beheer van risico's cruciaal zijn om de duurzaamheidsdoelstellingen te bereiken.

De opzet van dit verslag is de risico's te beschrijven voor elke categorie en de acties te schetsen die de Groep heeft ondernomen om dit risico te beperken. De beschreven preventiemaatregelen vormen geen garantie dat deze risico's zich nooit zullen voordoen, maar ze illustreren de inspanningen die de Groep levert om de blootstelling aan risico op een proactieve manier te beheren.

1 Voornaamste riscio's

Het Risk Committee van de Groep heeft de impact van de risico's voor de Groep en de mate waarin deze risico's onder controle zijn, beoordeeld. Er werden vier types van impact gebruikt: economische impact, impact op de mens, impact op het leefmilieu en impact op de reputatie.

De mate waarin deze risico's onder controle zijn werd beoordeeld aan de hand van de volgende vragen:

- Werden de risicopreventie- of bestrijdingsmaatregelen bepaald?
- Werden deze maatregelen uitgevoerd, volledig of gedeeltelijk?
- Wordt de doeltreffendheid van deze maatregelen opgevolgd?

Elk van deze criteria werd beoordeeld op een schaal met vier niveaus.

'Ernst' heeft betrekking op de combinatie van beide scores (impact en controleniveau) van het risico op het moment van de beoordeling.

De onderstaande grafiek toont hoe de factor 'ernst' evolueert, rekening houdend met de vordering van de risicobeperkende maatregelen in 2015.

Ernst	Risico	Trend
Hoog	Mislukken van innovatie	↘
	Transportongelukken	→
	Beveiliging van informatie en cyberrisico	↘
Matig tot hoog	Ethiek en compliance	↘
	Gebruik van chemische producten	→
Matig	Selectie en beheer van projecten	→
	Industriële veiligheid	↘

Mislukken van innovatie

Omschrijving

De Groep geeft aanzienlijke bedragen uit aan onderzoek en ontwikkeling en is afhankelijk van de ontwikkeling van nieuwe, betere of kostenefficiënte materialen, methodes en technologieën. Een belangrijk onderdeel van de strategie bestaat erin voortdurend op duurzame wijze te blijven innoveren om oplossingen op maat te vinden voor klanten. Wanneer de Groep er niet in slaagt om nieuwe producten, methodes of technologieën te ontwikkelen, of wanneer de ontwikkeling vertraging oploopt, kan dit ertoe leiden dat de producten of technologieën verouderen, wat op zijn beurt tot waardeverminderingen en omzetverlies kan leiden in de toekomst.

Om de innovatie te ondersteunen worden er daarnaast op vooruitziende wijze kapitaalinvesteringen gedaan op basis van de huidige inzichten in de trends en de vraag van klanten. De Groep kan zich vergissen of inschattingsfouten maken bij de planning en de middelen fout aanwenden, of investeringen kunnen onhaalbaar worden of voor het eindstadium al verouderd zijn. Daarnaast kan de markt voor een nieuw ontwikkeld product onverwachts ophouden te bestaan. Als één van deze risico's realiteit wordt, kan dit een wezenlijk nadelig effect hebben op de activiteiten, de financiële gezondheid en de bedrijfsresultaten van de Groep.

Verder kan het onvoldoende beschermen van innovaties het ontwikkelingspotentieel hinderen.

Preventie en bestrijding

Er worden nieuwe producten, technologieën en activiteiten ontwikkeld door onze afdeling Onderzoek & Innovatie om in te spelen op de behoeften van de klant en aantrekkelijke opportuniteiten in groeiende markten zoals lichtgewichtmaterialen, gewasbescherming, olie - en gasexploratie en intelligente toestellen. Om deze kansen te benutten opende Solvay in 2014 toonaangevende innovatiecentra in Singapore en Zuid-Korea.

Wat productontwikkeling betreft, besteedt Solvay heel wat middelen aan O&I (Onderzoek & Innovatie). Innovatie is een hoeksteen van de strategie van de Groep.

Er werd een welomlijnd proces geïmplementeerd in de Groep om ervoor te zorgen dat de beste projectmanagementpraktijken toegepast worden en de middelen optimaal aangewend worden. Dit maakt het mogelijk om een product snel en efficiënt te laten evolueren van idee tot productlancering.

Het team van New Business Development binnen de functie O&I beheert de investeringen van de Groep in interne en externe onderzoeksprojecten, opstartprojecten en investeringen in risicokapitaalfondsen, zodat Solvay op de voorgrond van opkomende activiteiten blijft zoals hernieuwbare energie. Dit omvat tevens risicospreiding via publiek-private samenwerkingsverbanden of andere vormen van open innovatie voor het ontwikkelen van baanbrekende technologieën.

Solvay implementeert een beleid om zijn innovaties en kennis te beschermen en neemt specifieke maatregelen door de partnerkeuze in onderzoek en innovatie en via de locatie van zijn onderzoeksactiviteiten.

Transportongelukken

Omschrijving

Het risico dat **omwonenden of het publiek verwondingen** of letsels oplopen als gevolg van ongelukken tijdens het vervoer van goederen.

Preventie en bestrijding

Het risico op een ongeval met gevaarlijke chemische transporten wordt beperkt door de optimalisatie van transportroutes, het vertrouwen op geselecteerde en gecontroleerde transporteurs en op de wereldwijde bijstand van Carechem in het geval van ongelukken. Bovendien wordt elke inspanning geleverd om het aantal transportactiviteiten te beperken door het gebruik van geïntegreerde productie-eenheden voor gevaarlijke hulpstoffen. Solvay past de veiligheidsaanbevelingen toe van beroepsverenigingen zoals Eurochlor, ECVM (European Council of Vinyl Manufacturers) of CTEF *(Comité Technique Européen du Fluor)* en van programma's zoals Responsible Care®.

Beveiliging van informatie en cyberrisico

Omschrijving

Informatie- en cyberrisico's omvatten onder meer diefstal, bewerking of vernietiging van informatie, de onmogelijkheid om de continuïteit van de dienstverlening te verzekeren of vertrouwelijke, kritieke of gevoelige informatie te beschermen.

Preventie en bestrijding

Er werd een programma voor cyberveiligheid en preventie tegen het verlies van vertrouwelijke informatie uitgewerkt. In 2015 kwam dit programma tegemoet aan concrete bedrijfsbehoeften in verband met de classificatie van gegevens en de gepaste behandeling ervan, en werden er nieuwe maatregelen uitgewerkt om het vermogen van de Groep om op dit soort dreigingen te reageren, te vergroten.

In het kader van dit programma voor cyberveiligheid, werd er een externe evaluatie en vergelijking uitgevoerd door onafhankelijke experts. Dit omvatte onder meer penetratietesten op verschillende administratieve en operationele afdelingen van Solvay. De erkenning van het cyberrisico op Groepsniveau, samen met een versterkt toezicht op het niveau van het operationeel en uitvoerend management, wordt als een van de sterke punten van het programma gezien. Het programma wordt verder uitgerold in 2016 en zal geïntegreerd worden in de functie Industrieel van Solvay.

Aangezien e-mails een belangrijk aandachtspunt blijven om te vermijden dat er malware binnendringt in de vennootschap, werd er een speciale phising-campagne gelanceerd en uitgevoerd voor bepaalde managers, samen met een speciaal online opleidingsprogramma. IT-medewerkers ontvingen een meer gedetailleerd vormings- en e-learningprogramma, aangepast aan hun specifieke noden. E-mails afkomstig uit het Solvay-domein worden geauthenticeerd op een bepaalde manier zodat externe fraudeurs zich niet kunnen voordoen als medewerkers van Solvay.

Inzake fraudebestrijding werd een pilootoplossing uitgedacht om bepaalde fraudescenario's te detecteren tussen verschillende IT-systemen en het project bevindt zich momenteel in een testfase. Artikels over fraudedetectie en -preventie verschijnen regelmatig in de interne e-magazines en verhogen de waakzaamheid van de werknemers. Er werd een nieuw beleid voor fraudebestrijding uitgerold, waarbij een Fraudecomité en een Fraudeverantwoordelijke in het leven geroepen worden, die de verdachte activiteiten waarop hun aandacht gevestigd wordt, zullen analyseren en onderzoeken.

Solvay heeft een verzekering afgesloten om de financiële impact te verminderen van cybergerelateerde gebeurtenissen, zowel voor activa, bedrijfsonderbrekingen als voor fraudegevallen.

Ethiek en compliance

Beschrijving

Het ethisch risico houdt in dat Solvay mogelijk de eigen Gedragscode en de bijhorende beleidsmaatregelen en procedures niet naleeft, of de wet- en regelgeving niet naleeft van de rechtsgebieden waarin Solvay actief is. (Voor meer informatie over dit specifiek risico zie ook het deel over regulatoire, politieke en juridische risico's hieronder).

Voorbeelden van potentiële risico's: er niet in slagen om een deugdelijk bestuur te implementeren in een joint venture, directe of indirecte betrokkenheid bij de schending van mensenrechten, intentioneel manipuleren van de financiële verslaggeving, corruptie en het omzeilen van interne controles.

Preventie en bestrijding

Wereldwijd heeft Solvay een Gedragscode en heeft het regels en procedures goedgekeurd om het deugdelijk bestuur van de Groep te verbeteren.

De Gedragscode van Solvay geldt voor elke werknemer van Solvay, waar Solvay ook actief is of zaken doet. Ook externe partijen die voor rekening van Solvay handelen worden geacht te handelen naar de Code. In joint ventures waarin Solvay een meerderheidsbelang heeft, wordt de Code van Solvay toegepast of wordt er een afzonderlijke Code opgesteld op basis van vergelijkbare principes en waarden. In joint ventures waarin Solvay een minderheidsbelang heeft, werkt Solvay samen met zijn partners aan aanvaardbare Codes op basis van principes en waarden die overeenstemmen met die van de Gedragscode van Solvay en de beleidslijnen en procedures in dit verband.

Solvay heeft een conformiteitsorgaan opgezet onder de leiding van de Juridisch Directeur van de Groep dat de cultuur van ethisch en correct handelen doorheen de Groep moet versterken en dat naleving van de relevante wetgeving, de Gedragscode van de Groep en het ondersteunende beleid en de desbetreffende procedures dient aan te moedigen en te controleren. Er werden Compliance Officers benoemd in alle vier de regio's waarin de Groep actief is. Zij zorgen ervoor dat de Code kenbaar gemaakt wordt aan het personeel en de handelspartners.

De functie Juridisch organiseert vormingssessies om ervoor te zorgen dat ethisch en correct handelen integraal deel uitmaakt van de manier waarop er te werk gegaan wordt binnen Solvay en om gedragsrisico's aan te pakken in bepaalde specifieke domeinen zoals anti-trust, omkoping en corruptie, mensenrechten en andere aspecten van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. In regelmatige campagnes krijgen nieuwe werknemers terzake een opleiding en wordt erover gewaakt dat deze bewustmaking in de hele Groep voldoende sterk is. De complianceafdeling, in samenwerking met andere afdelingen en functies, gaat na of de toepasselijke wetgeving en de Gedragscode van Solvay nageleefd worden Schending van de Gedragscode zal leiden tot sancties in overeenstemming met de interne regels en de bestaande wetgeving.

De Groep moedigt het melden van inbreuken aan en reikt de werknemers verschillende instrumenten aan, zoals contact opnemen met interne entiteiten zoals het management, personeelszaken en de functie Juridisch & Controle op Naleving. Medewerkers kunnen ook vragen stellen, problemen melden of rapporten indienen via de Solvay Ethics Helpline, een extern hulpmiddel dat online of telefonisch beschikbaar is en toegankelijk is via internet in 46 specifieke regio's in meer dan 40 talen en via de telefoon in meer dan 20 talen, 24 uur per dag, 365 dagen per jaar. Dit wereldwijde Speak Up-programma staat onder toezicht van het Auditcomité van de Raad van Bestuur.

Gebruik van chemische producten

Omschrijving

Het risico verbonden aan productaansprakelijkheid is de blootstelling van Solvay aan letsels aan derden of schade aan hun eigendom door het gebruik van een Solvay-product, maar ook de daaruit voortvloeiende procesvoering. Productaansprakelijkheid kan het gevolg zijn van producten die niet beantwoorden aan specificaties, die oneigenlijk worden gebruikt of waarvan het gebruik gevolgen heeft die tot dan toe niet bekend waren, productiefouten die defecte producten opleveren, productbesmetting, veranderde productkwaliteit of niet-aangepaste veiligheidsaanbevelingen. Gevolgen van een defect product zijn bijvoorbeeld aansprakelijkheid bij verwonding of schade, of ook het terugroepen van het bewuste product. Het risico voor productaansprakelijkheid is over het algemeen groter voor producten die worden gebruikt in de gezondheidszorg en in de voedingsmiddelen- en veevoedersectoren. Producten die een aanzienlijk potentieel gevaar inhouden worden aan industriële gebruikers verkocht met de correcte aanwijzingen en niet direct aan de klanten.

Het risico verbonden aan productontwikkeling is de blootstelling van Solvay aan nadelige gevolgen tijdens het ontwikkelen van nieuwe producten en technologieën of het opschalen van een proces.

Preventie en bestrijding

Solvay controleert de kwaliteit en de zuiverheid van zijn vervaardigde producten door kwaliteitsverzekerings- en kwaliteitscontroleprogramma's, door het controleren van industriële procedures en het invoeren van een globaal gegevensbeheer van de samenstelling van producten.

De blootstelling aan productaansprakelijkheid wordt beperkt door productbegeleidingsprogramma's, waardoor geschikte informatie en technische ondersteuning wordt gegeven aan klanten zodat een goed begrip van veilig gebruik en verwerking wordt verzekerd.

Eerst en vooral worden de risico's van de Solvay producten geïdentificeerd en beoordeeld door onze interne deskundigen inzake productzorg. De Groep classificeert en beheert de risico's met betrekking tot het gebruik en de toepassing ervan, en neemt de nodige preventiemaatregelen om een eventueel foutief gebruik binnen de GBU's te vermijden. Daarna stelt Solvay fiches met veiligheidsvoorschriften op (Safety Data Sheets of SDS) die volledig voldoen aan de regelgeving, en het bedrijf ziet toe op een geharmoniseerde inhoud van deze SDS door wereldwijd een gemeenschappelijk SAP-systeem voor Environment, Health & Safety binnen de Groep te implementeren. Controle door SDS verzendingen laat toe om te bevestigen dat elk door Solvay verkocht product op welke wijze ook vergezeld gaat van een geldig SDS. Solvay volgt de onregelmatigheden op die tijdens de controle vastgesteld worden en verhelpt niet-leveringen. Solvay besteedt bijzonder veel aandacht aan het verstrekken van volledige en duidelijke informatie over het bedoeld gebruik en de mogelijke gevaren door middel van Safety Data Sheets (SDS), labels, conformiteitsverklaringen met de regelgeving en andere documentatie. De veiligheidsvoorschriften voor gebruik en verwerking, het gevaarniveau, de maatregelen van eerste hulp en de noodtelefoonnummers worden geleverd in de taal van onze klanten. Terugroepprocedures, zoals beschreven in de product-stewardshipprogramma's, de beheerssystemen en de gezondheidsbeheerprocedures, worden ook ontwikkeld en doorgevoerd.

Solvay heeft een verzekering afgesloten om de financiële impact te verminderen van het risico voor productaansprakelijkheid, inclusief voor het terugroepen van eigen producten en producten van derden.

Selectie en beheer van projecten

Omschrijving

De toewijzing van middelen aan projecten (CAPEX, M&A) stemt mogelijk niet overeen met de groeistrategie van Solvay, wat betekent dat de financiële middelen van de Groep op een inefficiënte manier aangewend worden. Bovendien kunnen er moeilijkheden ontstaan bij een groot project, waardoor de beoogde doelstellingen niet gehaald worden.

Preventie en bestrijding

Het bestuursmodel voor de belangrijkste projecttypes werd vastgelegd en staat beschreven in het Management Book van Solvay. Er is een Investeringscomité (sinds januari 2014) dat de financiële, industriële en verkoopaspecten van investeringsprojecten onderzoekt. De goedkeuringsmatrix geeft aan welke grote beslissingen, zoals fusie- en overnameprojecten, investeringen of herstructureringsprojecten, goedgekeurd moeten worden door het Uitvoerend Comité, en welke beslissingen er op GBU-niveau genomen moeten worden. Functieraden volgen en controleren belangrijke functieprojecten.

Om de kans op slagen voor een bepaald project te verhogen, past de Groep procedures toe voor het beheren van kapitaalinvesteringen en overnames. Deze procedures omvatten telkens een luik van risicodetectie, risicobeoordeling en preventiemaatregelen. Ze omvatten ook evaluaties a posteriori waardoor de getrokken lessen en de beste praktijken gedeeld kunnen worden.

Industriële veiligheid

Omschrijving

Door ongevallen in industriële vestigingen kunnen medewerkers, aannemers of zelfs de buurtbewoners rond deze sites verwondingen of letsels oplopen, zeker wanneer er op grote schaal chemische stoffen vrijkomen.

Ongevallen met werknemers of derden op onze vestigingen zijn in het algemeen te wijten aan tekortkomingen van het veiligheidsbeheer verbonden aan de risico's op de werkplek. Ongevallen met werknemers omvatten contact met chemicaliën (heet, bijtend of giftig) die lekken uit een vat, een pomp of een pijp, maar ook ongevallen veroorzaakt door explosies of vallende voorwerpen, van een hoogte vallen tijdens een opdracht of werken met mechanische of bewegende apparatuur.

Ongevallen met aannemers omvatten onder meer het vallen tijdens werken op hoogte, tijdens bouw- en onderhoudswerkzaamheden, het gebruik van hulpmiddelen en de interactie met materiaal tijdens het onderhoud, alsook ongevallen die voortvloeien uit het niet-naleven van arbeidsvergunningprocedures.

Risico's verbonden **aan het veroorzaken van letsel bij omwonenden** of het publiek zijn meestal het gevolg van ernstige procesongevallen op productievestigingen of tijdens transportactiviteiten.

Preventie en bestrijding

Veiligheid op het werk is een topprioriteit in het beheer van de activiteiten binnen Solvay. De Groep heeft een lange staat van dienst op het gebied van veiligheid, en het delen van goede praktijken heeft geleid tot een aanzienlijke vooruitgang.

Het Uitvoerend Comité heeft een ambitieus streefcijfer vastgelegd van 0,5 MTAR (werkongevallen met medische behandeling / één miljoen arbeidsuren) tegen 2025 en dringt aan op een drastische vermindering van het aantal zware ongevallen (ongevallen met onomkeerbare gevolgen en ongevallen door contact met chemicaliën) en op het herleiden van de dodelijke ongelukken tot nul. De MTAR bereikte eind 2015 een recordniveau van 0,78. Deze trend wijst erop dat de veiligheid de voorbije vier jaar voortdurend en gevoelig verbeterd is. Deze resultaten hebben niet alleen betrekking op de vaste werknemers, maar ook op aannemers en tijdelijke werkkrachten. De veiligheidsresultaten worden maandelijks gepresenteerd aan het Uitvoerend Comité en verzonden naar elke GBU.

Om dit te bereiken heeft de afdeling Health Safety & Environment (HSE) een nieuw managementsysteem uitgewerkt, het Solvay Care Management System (SCMS), waarin alle HSE-vereisten van Solvay opgenomen zijn en dat voldoet aan de internationale normen (ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001). Na het veiligheidsinitiatief van 2012 werd recent het Solvay Safety Excellence Plan gelanceerd om de resultaten op het gebied van veiligheid te verbeteren. Dit plan legt de nadruk op drie hoofdlijnen: duidelijk de verwachtingen van het management aangeven, het plan op maat invoeren via een stappenplan per vestiging en GBU, en een uitmuntende veiligheidscultuur bevorderen. Het bekendste onderdeel van dit plan is wellicht de omlijning en toepassing van acht levensreddende maatregelen, de "Solvay Life Saving Rules", gericht op de acht gevaarlijkste activiteiten (zoals werken op hoogte), die bedoeld zijn om mensenlevens te beschermen en die op iedereen van toepassing zijn in de hele Groep.

De Groepsafdeling HSE ondersteunt de vestigingen en GBU' s door constant nieuwe bedrijfsprocedures, normen, richtlijnen en tools te ontwikkelen en toe te passen om het risicobewustzijn te verhogen en zo ongevallen te vermijden. Deze afdeling vergaart, valideert en verspreidt feedback over ervaringen, nieuwsbrieven met lessen over vaak voorkomende ongelukken en de gevolgen ervan en veiligheidswaarschuwingen met regels en aanbevelingen.

Het begrijpen en beheersen van menselijke en organisatorische factoren is belangrijk voor de veiligheid en de Groep biedt op gedrag gebaseerde programma's aan om de veiligheidscultuur bij managers, werknemers en aannemers te verbeteren.

Bestaande interne en externe onderzoeken, academische of intragroepsontwikkelingen worden opgevolgd om nieuwe veiligheidsbenaderingen te identificeren (ICSI *(Institut pour une Culture de Sécurité Industrielle)*, EPSC (European Process Safety Centre) of CEFIC (European Chemical Industry Council) initiatieven.

2 Nieuwe risico's

Er werden twee nieuwe risico's gedetecteerd in 2015 die potentieel een groot gevaar vormen voor de Groep. Ze staan hieronder beschreven.

Klimaatverandering

Klimaatverandering verhoogt de kans op extreme natuuromstandigheden die een grote impact kunnen hebben op de vestigingen en bevoorradingsketen van Solvay.

Het risico van klimaatverandering is reëel, met alle mogelijke gevolgen van dien: stijging van de zeespiegel, vaker voorkomen van steeds zwaardere orkanen en tyfoons, aardbevingen, tsunami's en overstromingen. Daarnaast krijgen een aantal productievestigingen mogelijk te kampen met waterschaarste.

Wat het risico op waterschaarste betreft, worden er risicobeperkende maatregelen toegepast, zoals het gebruik van alternatieve waterbronnen, recyclage en het terugdringen van het verbruik na een analyse van de vestigingen die potentieel risico lopen.

Veiligheid

Een terroristische aanval op een vestiging of tijdens het transport kan een grote industriële ramp veroorzaken en de gemeenschap waarin Solvay actief is, treffen.

De Groep nam onmiddellijk maatregelen om het risico in 2015 te beperken, en er wordt gewerkt aan de invoering van een wereldwijd plan.

3 Andere risico's

Markt en groei – Strategisch risico

Het strategisch risico betreft Solvay's blootstelling aan marktontwikkelingen en evoluerende concurrentie en ook het risico op het nemen van een verkeerde strategische beslissing. Voorbeelden van risico's zijn technologische vooruitgang die leiden tot de ontwikkeling van vervangende producten of beter concurrerende productieprocessen, economische vertraging, drastische wijzigingen in prijzen en beschikbaarheid van energie en grondstoffen, het uitblijven van succes voor een nieuw product, vermindering van de vraag op de belangrijkste markten van de Groep als gevolg van een nieuwe wetgeving of concurrerende acties, gebeurtenissen die gevolgen hebben voor zijn belangrijkste klanten, nieuwkomers op een markt, een prijzenoorlog en het bestaan van een aanzienlijke onevenwicht tussen vraag en aanbod op de markten waar het bedrijf actief is.

De verschillende activiteiten binnen de Groep genereren een waaier aan risico's, waarvan sommigen de Groep in zijn totaliteit kunnen raken. Diversificatie draagt echter bij tot de vermindering van een dergelijk totaal risico, omdat de verschillende activiteiten, processen, beleidsonderdelen en structuren bepaalde risico's opheffen dankzij een evenwichtige portefeuille aan producten, eindmarkten, industriële opstelling en geografische spreiding.

Preventie en bestrijding

De mogelijke impact van ongunstige gebeurtenissen wordt zowel op het niveau van de GBU's als dat van de Groep opgevolgd en beheerst en betreft onder meer:

- systematische en formele analyse van de markten en van de marketinguitdagingen gekoppeld aan onze projecten;
- behoud van een evenwichtige productenportefeuille en geografische spreiding;
- diversificatie van het klantenbestand in de verschillende marktsegmenten;
- afstemming van de activiteiten op de evolutie van de macro-economische omgeving en marktomgeving;
- selectieve verticale integratie en gediversifieerde inkoop van grondstoffen en energie;
- strikt financieel beleid en rigoureuze inzet van de middelen;
- investerings- en innovatiestrategie;
- constante opvolging van de voortgang van de risicobeperkende maatregelen;
- business planning en beheerscycli op zowel korte als lange termijn.

Omzetgroei is voor Solvay een belangrijke motor voor opportuniteiten en risico's. De omzetgroei in 2015 was sterk en de Groep verwacht een duurzame groei van haar omzet in overeenstemming met haar strategische planning, voornamelijk dankzij de groei in opkomende markten en snelgroeiende regio's. Dit schept kansen die Solvay wenst te benutten door haar aanwezigheid in deze markten en economieën te vergroten. In 2015 startte de Groep met succes een nieuwe vaniline-entiteit en een nieuwe fabriek op in China, een silicafabriek in Polen, en een alkoxylatiefabriek in Singapore. De Groep boekte ook vooruitgang bij de aangekondigde investeringen in PVDF- en waterstofperoxidefabrieken in China, een silicafabriek in Zuid-Korea, een polyetheretherketon (PEEK) en een alkoxylatiefabriek in de VS, en een waterstofperoxidefabriek (joint venture) in Saoedi Arabië. Economische risico's in Brazilië gerelateerd aan markttendensen hadden een impact op bedrijven in de regio en vormden de aanleiding voor de aangekondigde stroomlijning van de Fibras-activiteiten.

Met de overname van Cytec kan de Groep zijn aanwezigheid in Noord-Amerika en in het snelgroeiende segment van composieten voor de luchtvaartsector versterken.

Naast Cytec ging de herschikking van de portefeuille door in 2015, waarbij cyclische bedrijven en bedrijven met een lage groei afgestoten worden - desinvestering in PCC- en koelmiddelenactiviteiten en oprichting van de Europese joint venture - Inovyn - en de groeimotoren versterkt worden - overname van EPIC Polymers GmbH en ERCA Emery Surfactant B.V. in Nederland.

Risico's verbonden aan bevoorrading en productie

Het risico verbonden aan bevoorrading en productie bij productie-eenheden en transport refereert aan de risico's van de Solvay-groep die te maken hebben met grondstoffen, energie, leveranciers, productie, opslag en inkomend/uitgaand transport. Voorbeelden van risico's zijn het uitvallen of ernstig beschadigd geraken van apparatuur, natuurrampen, stakingen en een nijpend gebrek aan grondstoffen, energie of cruciale apparatuur.

De geografische spreiding van de productie-eenheden in de wereld vermindert de globale impact van een productie-eenheid die beschadigd of onderbroken zou zijn. Sommige gespecialiseerde producten worden slechts in één vestiging geproduceerd.

Preventie en bestrijding

De belangrijkste risico's maken het voorwerp uit van specifieke richtlijnen en risicocontroleprogramma's zoals het programma voor schadepreventie, procedures voor het beheer van de veiligheid van processen, leverancierskwalificaties en -evaluaties, een geïntegreerde planning van middelen en systemen om de bevoorradingsketen te verbeteren (ERP – Emergency Response Plans), het centrale en lokale crisismanagement, plannen voor het verzekeren van de bedrijfscontinuïteit (inclusief het risico op pandemie) en netwerkgroepen voor productie- en bevoorradingsmanagers.

Het detecteren van het bevoorradingsrisico is een essentieel onderdeel van het strategische categoriemanagement. Dit bestaat uit een grondige analyse waarbij selectiematrices en risicoprofielen opgesteld worden. Er wordt ook rekening gehouden met ecologische, sociale en innovatiecriteria en de veiligheid van de bevoorrading. Voor elk specifiek risico wordt er een preventiemaatregel vastgelegd.

Deze strategische doorlichtingen door het management vinden regelmatig plaats.

Bepaalde leveranciers worden als kritiek beschouwd vanwege hun strategisch belang of omdat ze bedrijfs-, landen- of productrisico's inhouden. Deze leveranciers dienen zich vervolgens te onderwerpen aan een MVO-evalutatie (Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen) en aan een proces van continue verbetering van hun MVO-praktijken. Alle kritieke leveranciers moeten ook formeel bevestigen dat ze principes hanteren die analoog zijn met de principes van de Gedragscode voor Leveranciers van Solvay.

Om Maatschappelijke Verantwoord Ondernemen te integreren in de bedrijfscultuur van de kopers, heeft Solvay een 'Every Buyer Every Visit' programma uitgewerkt. Elke inkoper zal bij een bezoek aan een leverancier een deel van het gesprek wijden aan gezondheid, veiligheid en leefmilieu, MVO en innovatieaspecten.

Solvay doet beroep op verzekeringen om de financiële impact te verminderen van eventuele gebeurtenissen die mogelijk zware schade kunnen berokkenen of die een onderbreking van de bevoorrading kunnen veroorzaken. Het schadepreventieprogramma werd uitgevoerd met de steun van een breed netwerk van risico-ingenieurs toegewezen door de verzekeraars en gefocust op de preventie en beperking van schade aan activa en het verlies van winsten als gevolg van brand, ontploffing, accidentele chemische lekken en overige plotse nadelige gebeurtenissen. Het programma is sinds januari 2012 operationeel in de hele Groep en bestaat uit:

- jaarlijkse ingenieursbezoeken aan alle vestigingen met een worst-case verliesscenario van € 100 miljoen;
- opvolging en actualisering van de status van de overeengekomen verbeteringspunten voor alle vestigingen;
- vergaderingen met de GBU's om het risico op schade en productieonderbrekingen aan te pakken;
- stappenplan om het risico op schade en productieonderbrekingen in de fabrieken met een worst-case verliesscenario van € 100 miljoen te verlagen;
- bedrijfsimpactanalyse;
- opleiding over schadepreventie voor de werknemers van de vestigingen.

In 2015 werd er een driejarig stappenplan voor schadepreventie, de Global Property Loss Prevention Road Map - 2015/2018 gelanceerd. Dit stappenplan omvat het jaarlijks uitvoeren van 43% van de aanbevelingen in verband met menselijke elementen, 15% van de aanbevelingen in verband met fysieke bescherming en het aanzienlijk verbeteren van de positie van 15 grote vestigingen in heel de wereld in de benchmark voor de chemische sector Chemical Risk Mark van FM Global.

Naast het bezit van verscheidene mijnen en ertsgroeven voor de ontginning van fluor, trona, kalksteen, zout en celestiet beperkt Solvay het risico op onderbrekingen van de grondstofbevoorrading (beschikbaarheid, betrouwbaarheid en prijs) door, indien mogelijk, belangrijke leveranciers te betrekken bij het schadepreventieprogramma.

Qua energiebevoorrading heeft Solvay al sedert vele jaren systematisch inspanningen geleverd om het energieverbruik te verminderen. Ook al heeft Solvay industriële activiteiten die veel energie verbruiken, voornamelijk in Europa (Fabrieken voor synthetisch natriumcarbonaat, chlorovinyl, polyamide), is het ook actief in een aantal industriële activiteiten waarvan het aandeel van energie in percentage van de verkoopprijs relatief laag is. Dit geldt met name voor de fluorpolymeren-activiteiten van de Specialty Polymers GBU en voor de Novecare GBU. De Groep beschouwt de bescherming en betrouwbaarheid van haar energiebevoorrading als uiterst belangrijk en heeft de volgende strategische initiatieven genomen:

- technisch leiderschap in processen en industriële installaties die zeer performant zijn om het energieverbruik zo laag mogelijk te houden;
- diversificatie en flexibel gebruik van de diverse soorten en bronnen van primaire energie;
- stroomopwaartse integratie voor stoom- en elektriciteitsopwekking (warmtekrachtkoppeling met aardgas, biomassa of met behulp van secundaire brandstoffen, enz.);

- periodiek nazicht van de staat van de energieactiva en verbindingen in de industriële sites;
- een strategie van bevoorradingszekerheid met samenwerkingsverbanden op lange termijn en overeenkomsten op middellange tot lange termijn met prijsindekkingsmechanismen waar nodig;
- rechtstreekse toegang tot energiemarkten waar mogelijk (gashubs, elektriciteitsnet, financiële spot- en futuremarkten, enz.);
- regelmatige rapporten met betrekking tot de vooruitzichten van trends van energie- en grondstofprijzen verstuurd naar de vestigingen om herzieningen van de verkoopprijzen te anticiperen.

Solvay heeft Solvay Energy Services opgericht, dat tot doel heeft de energiekosten en de CO_2-uitstoot voor de Groep en derde partijen te optimaliseren. Solvay Energy Services optimaliseert de energieaankopen en het energieverbruik voor de Groep en ondersteunt de GBU's in hun beheer van energie en CO_2-emissies. De Solvay-groep heeft zichzelf ambitieuze doelstellingen gesteld voor de vermindering van de CO_2-uitstoot.

Met betrekking tot het risico verbonden aan het Europees verhandelingssysteem van emissierechten (ETS[1]) werden er verschillende preventiemaatregelen genomen:

- de uitstoot van broeikasgassen wordt strikt opgevolgd;
- verschillende energiebesparingsprojecten werden uitgevoerd, waarmee gemiddeld 10% aan energie uitgespaard wordt;
- de EUA-positie van de Groep wordt dynamisch beheerd en ingedekt tegen eventuele tekorten.

Regulatoire, politieke en juridische risico's

Een risico met betrekking tot regelgeving verwijst naar de blootstelling van Solvay aan wijzigingen in wetgeving en regelgeving. Dit omvat gebeurtenissen zoals prijsregulering door de overheid, belastingen, tariefbepalingen, handelsbeperkingen of nieuwe regels die een product verbieden of beperkingen opleggen op het vlak van productie, marketing en gebruik, waardoor productie niet meer verantwoord is. Solvay zou aan grote kostenstijgingen of onderbrekingen van de bedrijfsvoering blootgesteld kunnen worden als gevolg van nieuwe wetten of regelgeving of een striktere interpretatie of toepassing van de huidige regelgeving door de rechterlijke macht of andere autoriteiten.

Solvay moet de wettelijke goedkeuring krijgen en behouden voor het opereren van de productiefaciliteiten en het verkopen van zijn producten. Gezien de internationale spreiding van de Groep zijn deze wettelijke goedkeuringen afkomstig van autoriteiten en agentschappen uit verschillende landen. De intrekking van voorheen toegekende goedkeuringen of de faling om een goedkeuring te verkrijgen kan een nadelig effect hebben op de continuïteit van de activiteiten en de bedrijfsresultaten.

Meer specifiek in Europa moeten alle chemische stoffen die geproduceerd, geïmporteerd of gebruikt worden door Solvay geregistreerd worden conform de REACH (Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals) Verordening en moeten ze de door deze regelgeving opgelegde deadlines respecteren. Dit komt bovenop de overige reeds bestaande vereisten. Voor de tweede REACH registratiedeadline van 1 juni 2013 werden er 175 dossiers met succes geregistreerd bij de European Chemical Agency; hiervan werden 59 dossiers geregistreerd in 2012 en 116 dossiers in 2013. De volgende REACH registratiedeadline is 31 mei 2018 en circa 350 stoffen dienen tegen dan geregistreerd te worden.

Een politiek risico verwijst naar de blootstelling van Solvay aan omstandigheden waarin het overheidsgezag niet op een normale manier kan worden uitgeoefend. Dit kan het gevolg zijn van een sociale crisis, politieke onstabiliteit, burgeroorlog, nationalisatie of terrorisme in landen waar de Groep opereert of producten verkoopt, met als gevolg vertraging of faling in het leveren van producten of de onbeschikbaarheid van grondstoffen, energie, logistieke of transportmiddelen.

Het juridische risico verwijst naar de blootstelling aan actuele en potentiële rechterlijke en administratieve vervolgingen. Het simpele feit van zaken te doen stelt Solvay bloot aan geschillen en procesvoering. Nadelige uitkomsten van zulke geschillen of processen zijn altijd mogelijk (zie toelichting "Belangrijke geschillen" hieronder). In het normale bedrijfsverloop kan de Groep partij zijn bij een rechterlijke of administratieve procedure. Zie pagina 69 voor een overzicht van de lopende rechterlijke procedures waar de Groep bij betrokken is en waarvan beschouwd wordt dat ze potentieel belangrijke risico's met zich meebrengen. De Groep is blootgesteld aan het wettelijk risico, vooral op het vlak van productaansprakelijkheid, contractuele verplichtingen, antitrust-wetgeving, inbreuk op octrooien, fiscale nazichten en leefmilieukwesties.

De activiteiten van de Groep hangen af van de controle over zijn voornaamste technologieën en van zijn innovatiecapaciteit. Het in vraag stellen door derden van het recht van Solvay om bepaalde technologieën te gebruiken, kan een impact hebben op de activiteiten.

Preventie en bestrijding

De geografische spreiding van de Groep over de wereld zorgt voor een beperking van de gevolgen van nadelige wettelijke en politieke ontwikkelingen.

Goed ontworpen producten en productieprocessen helpen deze reglementaire en wettelijke risico's te verminderen, net zoals de stipte indiening van vergunningsaanvragen.

Het risico verbonden aan regelgeving en politiek wordt verkleind, zowel binnen als buiten de Europese Unie, dankzij permanent werk van, en overleg met de overheden door de afdeling Government and Public Affairs en via de lokale Belgische ambassades.

Om het juridisch risico te beheren kan Solvay terugvallen op interne medewerkers die gespecialiseerd zijn in recht, intellectueel eigendom en regulatoire zaken. Zo nodig kan het ook een beroep doen op externe professionele inbreng ter aanvulling. Verder bouwt de Groep adequate financiële voorzieningen op. Het zich bewust zijn van wettelijke risico's neemt toe door gerichte trainingssessies, zelfbeoordelingsprocedures en interne audits.

In de chemische industrie kan technologische expertise worden beschermd door het fabrieksgeheim, dat vaak een goed alternatief vormt voor de octrooibescherming. Hoe het ook zij, Solvay neemt, waar nodig, octrooien op nieuwe producten en processen en spant zich constant in om zijn bedrijfseigen kennis en zijn positie als leider in technologische kennis betreffende het productieproces te vrijwaren.

Politieke risico's pakt Solvay aan door een verdeling van de risico's na te streven met plaatselijke of institutionele partners en ook door het nauwgezet opvolgen van politieke ontwikkelingen in onzekere gebieden.

(1) ETS is de afkorting van Emission Trading Scheme. Om de opwarming van de aarde tegen te gaan en de engagementen van het Kyoto-protocol na te komen, heeft de Europese Unie een handelssysteem met een emissieplafond (EU ETS) opgezet waarmee meer dan 12 000 industriële bedrijven hun broeikasgassen moeten verminderen. Elk jaar krijgen de bedrijven een bepaald aantal European Unit Allowances (EUA) toegekend en moeten ze het aantal EUA's inleveren dat overeenstemt met hun CO2-uitstoot. Bij tekorten moeten ze op de markt het ontbrekende bedrag aan EUA's kopen en een boete betalen.

Financieel riscio

Het financieel risico is de blootstelling van Solvay aan het liquiditeitsrisico, het valutarisico, het renterisico, tegenpartijrisico (kredietrisico), het risico op onvermogen om de pensioenverplichtingen te financieren en fiscale risico's, voornamelijk risico's met betrekking tot het nakomen van belastingverplichtingen en transfer pricing. Het beheer van financiële risico's bij Cytec is analoog aan het beheer van de financiële risico's bij Solvay.

Het liquiditeitsrisico heeft te maken met de mogelijkheid voor Solvay om zijn schulden te betalen of te herfinancieren (met inbegrip van uitgegeven obligaties) en om zijn activiteiten te financieren. Dit hangt af van zijn vermogen om kasstromen te genereren met zijn activiteiten.

Solvay wordt blootgesteld **aan het wisselkoersrisico** als gevolg van zijn internationale activiteiten. In de huidige structuur is de blootstelling van de Groep voornamelijk verbonden aan wisselkoersrisico tussen de euro en de Amerikaanse dollar, aangezien de globale activiteiten van de Groep een positieve netto USD-stroom genereren. Daardoor zal een daling in waarde van de Amerikaanse dollar doorgaans resulteren in lagere opbrengsten voor Solvay. In mindere mate is de Groep blootgesteld aan de EUR/Japanse yen en Braziliaanse real/USD wisselkoersen. Een gevoeligheidsanalyse met betrekking tot deze wisselkoersen is opgenomen in Toelichting 37D Financieel risicobeheer van de geconsolideerde jaarrekening van dit jaarverslag.

Het renterisico is de blootstelling van Solvay aan schommelingen van de rentevoet.

Solvay loopt ook het **risico op** insolvabiliteit van een tegenpartij in de context van zijn liquiditeitsmanagement en het beheer van wisselkoers- en rentevoetrisico's en ook in zijn commerciële betrekkingen met klanten.

Wat het **financieringsrisico voor pensioenverplichtingen betreft, wordt** Solvay blootgesteld aan een aantal toegezegde pensioenregelingen. De schommelingen in de disconteringsvoet, de salarissen en de sociale zekerheid, de levensduur en de gelijkwaardigheid van activa en passiva kunnen een belangrijke invloed hebben op de verplichtingen die bij pensioenplannen horen. Voor gefinancierde regelingen moeten de diverse risico's verbonden aan de belegging beheerd worden, rekening houdend met het evenwicht risico/opbrengst. Als de regelingen ondergefinancierd zijn, is Solvay voornamelijk blootgesteld aan inflatie- en renterisico's. Meer informatie vindt u in toelichting 35A Voorzieningen voor personeelsbeloningen bij de geconsolideerde jaarrekening in dit document.

Preventie en bestrijding

Financiële risico's worden geanalyseerd en beheerd door de financiële afdeling van de Groep (thesaurie en belasting). Schadepreventie en inspanningen tot beperking van de gevolgen omvatten een aantal activiteiten, zoals:

- behoud van een sterk liquiditeitsbeleid;
- behoud van een natuurlijke wisselkoersafdekking;
- vaste rentevoeten;
- hybride pensioenregelingen, kassaldo- en toegezegde bijdragenregelingen;
- interne controles van de procedures voor het nakomen van belastingverplichtingen en het documenteren van belastingsituaties met het oog op thesauriebeheer, bedrijfsreorganisaties en fusies en overnames;
- documentatie met betrekking tot transfer pricing opgesteld in overeenstemming met de OESO-vereisten;
- beroep doen op externe fiscale experts, indien nodig.

Van oudsher heeft de Groep de reputatie voorzichtig met haar financiële middelen om te springen. Na de overname van Cytec in december 2015 bevestigen de ratingbureaus de Investment Grade rating van de Groep, met een Baa2/P2 rating met negatieve vooruitzichten bij Moody's en een BBB-/A3 rating met stabiele vooruitzichten bij Standard & Poor's.

Het liquiditeitsprofiel is sterk, voornamelijk ondersteund door de - uitzonderlijke - kapitaalverhoging in 2015 met voor het eerst in de geschiedenis van de Groep een uitgifte van voorkeurrechten van € 1,5 miljard om de overname voor $ 5,5 miljard van Cytec gedeeltelijk te financieren; door de obligatie-uitgiftes op lange termijn (financiële schuld bedraagt momenteel € 5,4 miljard, waarvan € 3,7 miljard voor de financiering van de overname van Cytec en de herfinanciering van de € 665 miljoen aan obligaties die door Cytec uitgegeven werden voor de overname, en € 2,2 miljard aan hybride obligaties die als eigen vermogen worden behandeld volgens IFRS); en de aanzienlijke kasreserves (geldmiddelen en gegarandeerde kredietlijnen, waaronder twee gesyndiceerde kredietfaciliteiten van € 1,5 miljard en € 550), alsmede een bilaterale kredietlijn van € 300 miljoen bij belangrijke internationale bankinstellingen). Bovendien heeft de Groep toegang tot een Belgisch Thesauriebewijsprogramma voor een bedrag van € 1 miljard of als alternatief een Amerikaans commercial paper-programma voor een bedrag van $ 500 miljoen. De geografische spreiding van productie en omzet brengt een natuurlijke wisselkoersafdekking met zich mee tegen de wisselkoersverschillen, als gevolg van de combinatie die voortvloeit uit inkomende kasstromen en basisuitgaven in lokale munt. Verder houdt Solvay de wisselmarkt goed in de gaten en neemt het afdekkingsmaatregelen voor termijnen die gewoonlijk korter zijn dan één jaar en niet langer dan 18 maanden wanneer dit nodig wordt geacht. In de praktijk gaat Solvay termijn- en optiecontracten aan die voor de volgende maanden de waarde (in euro en/of Amerikaanse dollar) van de kasstromen in buitenlandse valuta beveiligen. De Groep beheert zijn wisselkoersrisico voor vorderingen en leningen via CICC (de in-house bank van Solvay) in België voor alle filialen van de Groep waar het mogelijk is om zulke afdekkingstransacties af te sluiten en via lokale financiële filialen voor andere regio's.

In de huidige structuur heeft de Groep het leeuwenaandeel van zijn schulden geblokkeerd tegen vaste rentevoeten. Solvay volgt nauwgezet de rentemarkt en gaat renteswaps aan zodra dit nodig blijkt.

Solvay beheert het risico op insolvabiliteit van een tegenpartij door samen te werken met de degelijkste bankinstellingen (waarvan de selectie is gebaseerd op de belangrijkste evaluatiesystemen) en vermijdt een concentratie van risico's door met zijn blootstelling aan elk van deze banken een bepaalde drempel niet te overschrijden. Die drempel is bepaald op basis van de kredietwaardigheid van de betrokken instelling.

Verder belegt Solvay in kortlopende overheidsobligaties en in thesaurie-instrumenten met de hoogste waardering op het gepaste moment.

De Solvay-groep beheert de externe klantenrisico's en recuperatie van contanten via een sterk netwerk van kredietmanagers en incasso medewerkers gevestigd in operationele regio's en landen.

Kredietbeheer en inningsprocedures worden ondersteund door een aantal gedetailleerde procedures en beheerd via kredietcomités op groeps- en GBU-niveau. Deze maatregelen ter beperking van de verliezen hebben geleid tot een laagterecord wat wanbetaling door klanten ("customer default") betreft.

Solvay heeft richtlijnen voor deugdelijk bestuur voor pensioenvoorzieningen opgesteld om zijn invloed op plaatselijke pensioenfondsbeslissingen uit te breiden binnen de perken van de lokale wet. Meer bepaald gaat het om beslissingen in verband met deelnemingen en financiering, keuze van adviseurs, benoeming door de werkgever van genomineerde beheerders in plaatselijke besturen van pensioenfondsen en andere beslissingen die met kostenbeheer te maken hebben.

De Groep heeft zijn blootstelling aan het risico verbonden aan toegezegd-pensioenregelingen verminderd, door de bestaande regelingen om te zetten in pensioenplannen met een verminderd risicoprofiel voor toekomstige dienstverlening of door ze niet toe te kennen aan nieuwkomers. Hybride regelingen of regelingen van het type kassaldo- en toegezegde-bijdragenregelingen zijn voorbeelden van regelingen met een lager risicoprofiel.

Een globale ALM (Asset Liability Management) analyse van de pensioenregelingen van de Groep, die meer dan 90% van de pensioenverplichtingen van de Groep vertegenwoordigen, wordt periodiek uitgevoerd. De laatste was in 2012 en had tot doel de overeenkomstige risico's op globale basis te identificeren en te beheren.

Solvay beklemtoont het belang van de naleving van de belastingswetgeving. Het controleert permanent de procedures en de systemen door intern nazicht en door controles die verricht worden door erkende externe adviseurs. Interne controles met betrekking tot procedures voor het nakomen van belastingverplichtingen zijn opgezet om mogelijke fouten of mislukkingen te beperken.

Solvay heeft een transfer pricing-beleid en -procedures opgesteld om te voldoen aan de eisen van de autoriteiten. Interne controles met betrekking tot procedures voor het nakomen van transfer-pricingverplichtingen zijn opgezet om mogelijke fouten of mislukkingen te beperken.

De transfer pricing-documentatie wordt jaarlijks opgesteld voor elke juridische entiteit van de Groep waarvoor deze documentatie krachtens de lokale wetgeving en gebruiken vereist is, met behulp van interne of externe experts, om de marktconformiteit van de intragroepsprijzen aan te tonen. Het bestaan en de nauwkeurigheid van de documentatie wordt regelmatig gecontroleerd via interne audit. Interne transfer pricing-specialisten ondersteunen de entiteit door intragroepsprijzen te bepalen, die voldoen aan het transfer pricing-beleid.

De inspanningen op vlak van preventie en vermindering van de risico's van fiscale geschillen zijn gebaseerd op een grondige analyse van de interne financiering van dochterondernemingen, fusies, overnames en verkopen, of voorgestelde veranderingen in de bedrijfsorganisatie en operaties, met de hulp van externe deskundigen of advocatenkantoren wanneer de bedragen dit vereisen. Veranderingen in de wetgeving en regelgeving worden opgevolgd met de bedoeling zich aan te passen aan de wijzigingen.

Solvay wordt, net als andere belastingplichtige bedrijven, geconfronteerd met een aanzienlijke toename van het aantal aanvragen voor fiscale controles en de invoering van vele nieuwe fiscale regels. De belastingafdeling van Solvay besteedt veel aandacht aan de juiste interpretatie van deze nieuwe fiscale regels om toekomstige geschillen te vermijden. De belastingafdeling van Solvay besteedt ook veel aandacht aan alle ontwikkelingen in verband met de invoering per land van het project van de G20/OESO omtrent grondslaguitholling en winstverschuiving (BEPS) en zorgt ervoor dat de belastingposities voldoen aan deze veranderende vereisten.

Beroepsziektes en pandemierisico's

Beroepsgerelateerde ziektes, met inbegrip van chronische ziektes als gevolg van blootstellingen aan beroepsgevaar, zijn meestal verbonden aan blootstellingen in het verleden die resulteren in gezondheidseffecten op lange termijn, *bv.* asbest-gerelateerde ziekten.

Pandemierisico's kunnen zowel het personeel, hun familie als de gemeenschap in het algemeen treffen.

Preventie en bestrijding

Conservatieve benaderingen in risico-evaluatie en beheer verminderen de werkelijke risicoblootstelling wanneer nieuwe gevaren worden bepaald. Dergelijke conservatieve benaderingen worden gedeeld en toegepast door het globaal toxicologisch team en ondersteund door het comité voor de "interne aanvaardbare blootstellingsgrens van Solvay", voorgezeten door de medische adviseur van de Groep.

Solvay heeft eigen experten binnen de onderneming en werkt actief samen met externe netwerken. De hoogste prioriteit wordt gegeven aan nano-materialen en technologie, endocriene verstoorders en gezondheidsgerelateerde toepassingen van Solvay producten.

Reeds tientallen jaren heeft Solvay een globale opvolging van beroepsziektes opgezet alsmede een programma dat focust op een volledige evaluatie van de overeenstemming met beroepshygiëne-standaarden. Om een hoog niveau van gezondheidspreventie voor werknemers te verzekeren, begon Solvay in 2006 met de implementatie en ontwikkeling van een beroepshygiënemodule en in 2008 met een gezondheidsmodules van het systeem MEDEXIS IH-OH om uitvoerige hygiënegegevens alsook het beheer van de gegevens met betrekking tot medisch toezicht te standaardiseren en te leren van programma's van medisch toezicht. De principes van het MEDEXIS IH-OH systeem worden geleidelijk aan uitgebreid naar de hele Groep en worden gedeeld via een uniek en uniform IT-instrument. Het is ontworpen om clusters van nieuwe mogelijke beroepsziektes met verschillende onderliggende oorzaken te identificeren met als doel het verbeteren van de individuele en de collectieve blootstelling en de medische traceerbaarheid en het vergemakkelijken van het dagelijks werk van artsen en hygiënisten bij Solvay.

Solvay heeft een werkgroep met betrekking tot de globale voorbereiding op een pandemie opgezet, die alle vestigingen en activiteiten dekt door middel van een netwerk van coördinatoren die voorbereid zijn op de invoering van regionale en lokale maatregelen ter preventie en inperking.

Leefmilieurisico's

Het leefmilieurisico is de blootstelling van Solvay als gevolg van een plotse of langdurig lek van een chemische substantie, door een defect aan de industriële uitrusting of door een ongeluk bij het transport of door een productieprobleem waarbij stoffen vrijkomen en daarbij de toegestane emissieniveaus worden overschreden. Solvay heeft verscheidene sites waarvoor regels gelden voor installaties met hoog risico.

Het overschrijden van toegestane emissieniveaus kan tot administratieve of strafrechtelijke sancties, nadelige gevolgen bij geschillen en het risico op verlies van vergunningen leiden.

Zoals de meeste andere industriële ondernemingen dient Solvay de historische bodemvervuiling op sommige sites te beheren en ongedaan te maken en de toekomstige wijzigingen in leefmilieuwetgeving te respecteren. In Europa en elders worden leefmilieu-aansprakelijkheid en het "vervuiler betaalt"-principe meer en meer ingevoerd in de leefmilieuwetgeving om schade te vermijden en ongedaan te maken. Voor het eerst werd leefmilieuschade aan land, water, natuurlijke habitats en beschermde diersoorten ondergebracht onder één Europese wetgeving.

De wetgeving introduceert een groter toepassingsgebied van wettelijke bodemreinigingsverplichtingen dan voorheen in Europa, waaronder een verplichting tot initiële reiniging, complementaire reiniging en reiniging ter compensatie. Algemeen vereisen wereldwijd steeds meer autoriteiten een leefmilieubeleid op het vlak van bodem en grondwater. Het risico voor Solvay bestaat erin dat het ELD (European Liability Directive) tot stijgende saneringskosten zou leiden en in dit kader zijn een aantal administratieve procedures aan de gang om de behoefte tot en de aanpak van de reiniging te bepalen.

Naast de bovenstaande risico's, loopt de Solvay-groep een ETS-risico in Europa. Dezelfde regeling is in Zuid-Korea van kracht sinds 1 januari 2015.

Preventie en bestrijding

Voor Solvay is de bescherming van het leefmilieu een essentieel onderdeel van zijn activiteiten. Maatregelen voor de preventie van vervuiling en van ongevallen zijn bij Solvay altijd zeer belangrijk geweest. Solvay introduceert ISO 14001 of geïntegreerde HSE-beheersystemen gelijkwaardig aan ISO 14001 (Solvay Care Management System) voor het leefmilieu in alle betrokken vestigingen. Het beleid en de risicocontroleprogramma's worden toegepast in alle productie-eenheden en overige faciliteiten en worden geleidelijk aan ingevoerd in de nieuw verworven fabrieken. De Groep heeft in het bijzonder de noodzakelijke stappen ondernomen om in overeenstemming te zijn met en zelfs verder te gaan dan de regelgeving voorschrijft op het gebied van de belangrijkste risico's, waaronder gedetailleerde maatregelen ter preventie van ongevallen.

De sites met historische bodemvervuiling worden zorgvuldig gevolgd en beheerd door een specifiek wereldwijd team. Dit team ontvangt opleidingen in kennis van reglementen en stelt regelmatige updates op van gepaste voorzieningen voor opvolging en herstelling, in overeenstemming met de bepaalde auditprocedures. De Groep heeft een eigen expertise ontwikkeld wat bodembeheer betreft. Solvay ziet er op toe dat in al haar sites risicocontrole wordt toegepast. Hydrologische studies en bodemanalyse worden op een systematische manier uitgevoerd om eventuele problemen op te sporen, het risico in te schatten voor het grondwater en eventuele herstel- of begrenzingsmaatregelen te nemen in overleg met de bevoegde overheid. Een aantal van deze inspanningen is al geleverd of is momenteel in uitvoering.

Het respecteren van de toepasbare wetgeving is volledig geïntegreerd in leefmilieubeheerssystemen en wordt constant opgevolgd door alle Solvay vestigingen. Verbeterende maatregelen worden ingevoerd wanneer nodig, in nauwe samenwerking met de leefmilieuautoriteiten om te garanderen dat er geen negatieve effecten op het leefmilieu worden waargenomen.

Solvay volgt de effecten van de klimaatverandering op de voet, aangezien de daaraan gerelateerde risico's en opportuniteiten de bedrijfsdoelstellingen van de Groep kunnen beïnvloeden. Het risico wordt in bepaalde mate gedekt door de geografische spreiding van de productievestigingen en afzetmarkten van de groep.

Solvay sluit verzekeringen af om de financiële impact van leefmilieurisico's te verminderen.

IT-risico

Het risico verbonden aan informatie en informatiediensten voor Solvay is het niet in staat zijn om de continuïteit van de diensten te verzekeren of informatiediensten te verstrekken die het bedrijf nodig heeft.

Preventie en bestrijding

De Groep gebruikt een speciaal datanetwerk en regionale internetgateways die beheerd worden door een betrouwbare dienstverlener. Kritieke gegevens en toepassingen worden opgeslagen in een datacenter dat professionele goede praktijken hanteert, waardoor een gegevensherstel bij incidenten gegarandeerd is.

Om ervoor te zorgen dat de gebruikers van systemen de beste praktijken begrijpen en toepassen, worden er online bewustwordingscampagnes over IT-beveiliging voorzien voor alle medewerkers.

In 2015 werden de Disaster Recovery plannen opnieuw getest in het centrale datacenter van Solvay, en werd het crisisbeheer getest in alle drie de wereldwijde dienstencentra van de functie Solvay Business Services (SBS), met verschillende crisisscenario's zoals een pandemie of sociale oproer, en met volledige medewerking van de functie Corporate Communication.

Als aanvulling op de eerdere certificering van de informatiediensten van Solvay, is de volledige functie SBS intussen ISO 9001/2008 gecertificeerd tegen het einde van 2015. Een bredere en meer veeleisende certificering wordt onderzocht voor 2016.

Op technisch gebied werd er een Mobile Device Management (MDM) oplossing ontworpen, die momenteel uitgerold wordt, die de managementmogelijkheden op afstand van de smartphones van het bedrijf sterk verbeteren. De versleuteling van laptops wordt geleidelijk aan doorgevoerd voor topmanagers en medewerkers die met gevoelige gegevens werken.

Risico verbonden aan de reputatie

Een risico verbonden aan reputatie ontstaat uit de blootstelling van Solvay aan een achteruitgang van zijn reputatie bij de verschillende belanghebbenden (stakeholders). Schade kan ontstaan door het voorvallen van een van de hierboven vermelde risico's of door een onverwachte crisisgebeurtenis (echte, veronderstelde of vermoede) en de publicatie van de resultaten daarvan. Tevens kan schade ontstaan uit om het even welke gebeurtenis of actie verbonden aan de Solvay-naam die een inbreuk vormt op ethiek, wetgeving of principes van deugdelijk bestuur en die, in het algemeen, de verwachtingen van de belanghebbenden van Solvay tekort doen.

Reputatieschade kan versneld en vergroot worden door het internet en de sociale netwerken.

De reputatie van een onderneming is een belangrijk actief. Schade aan de reputatie van een onderneming kan leiden tot een verzwakte concurrentiekracht en waardevernietiging. Het risico verbonden aan de reputatie ligt bij de subjectieve perceptie in haar vele facetten die de onderscheiden belanghebbenden van de vennootschap hebben. Vertrouwen is een essentieel bestanddeel van de reputatie van een onderneming.

Preventie en bestrijding

Behalve een goed reputatiebeheer in de algemene zin van het woord onder toezicht van het departement Corporate Communication, dragen ook controleprocedures en systemen, een doeltreffende communicatie (die zowel transparant, coherent als nauwkeurig is) en solide relaties op lange termijn met essentiële belanghebbenden, zowel binnen als buiten de organisatie, bij tot een geleidelijk groeiend vertrouwen hetgeen onmisbaar is voor een goede reputatie.

Om de eigen goede reputatie te bevorderen, werkt Solvay mee aan specifieke programma's opgezet door belangrijke handelsorganisaties die de reputatie van de chemische industrie verbeteren. De CEO van Solvay is momenteel actief als voorzitter van CEFIC (Europese Raad van de Chemische Nijverheid). Leden van het Uitvoerend Comité van Solvay zijn ook actief als voorzitter van het ICCA (International Council of Chemical Associations) en Plastics Europe.

Solvay heeft communicatieprocessen, -systemen, -plannen en -programma's ingevoerd om op die manier een regelmatige dialoog aan te gaan en te onderhouden, inclusief in crisissituaties, met de belangrijkste belanghebbenden: aandeelhouders en de financiële gemeenschap, werknemers, klanten en leveranciers, autoriteiten, lokale gemeenschappen en opinieleiders. De middelen daartoe omvatten interne en externe elektronische en gedrukte media op maat afgestemd op een intern en extern publiek. Solvay houdt actieve contacten aan met de pers op groepsniveau en lokaal niveau door middel van rechtstreekse contacten, persberichten, persconferenties en ontmoetingen, en ook opendeurdagen en andere evenementen gericht op de lokale gemeenschap in de buurt van belangrijke sites. Solvay beschikt over richtlijnen en adviezen voor het gebruik door werknemers van sociale netwerken.

Duidelijke waarden en opleiding op basis van de Gedragscode in combinatie met een hoog niveau van deugdelijk bestuur zijn noodzakelijk om een gedrag dat kan bijdragen tot reputatieschade te voorkomen.

Specifieke management- en communicatiesystemen om te alarmeren als een actuele of latente crisis dreigt uit te breken, worden geactiveerd als zich onverwacht en plotseling negatieve gebeurtenissen voordoen die tot crisissituaties kunnen leiden die mogelijk schade berokkenen en de reputatie van de Groep aantasten. Speciaal daarvoor aangewezen managers en werknemers krijgen een opleiding om aan dergelijke situaties het hoofd te bieden. Geregeld worden er ook oefeningen in crisisbeheersing georganiseerd binnen de verschillende entiteiten van de Groep.

Belangrijke geschillen

Met zijn diversiteit aan activiteiten en zijn geografische spreiding loopt de Solvay-groep wettelijke risico's, vooral inzake productaansprakelijkheid, contractuele betrekkingen, antitrust-wetgeving, geschillen over octrooien, belastingaanslagen en kwesties in verband met gezondheid, veiligheid en leefmilieu. Betwistingen zijn niet te vermijden en zijn soms noodzakelijk om de rechten en belangen van de Groep te verdedigen.

Het resultaat van een proces kan niet met zekerheid worden voorspeld. Het is dan ook mogelijk dat ongunstige definitieve rechterlijke of arbitrage-uitspraken leiden tot de vaststelling van aansprakelijkheid (en kosten) die niet gedekt zijn, of niet helemaal gedekt zijn door voorzieningen of door de verzekering en dus een materiële impact kunnen hebben op de opbrengsten en winsten.

Lopende rechterlijke procedures waarin de Solvay-groep betrokken is en die een belangrijk risico inhouden worden hieronder kort gepresenteerd. Het gaat hier niet om een volledige lijst.

Het feit dat deze rechtsgeschillen hieronder worden weergegeven heeft niets te maken met hun intrinsieke betekenis. Solvay verdedigt zichzelf met veel overtuiging en heeft vertrouwen in de in de verdediging gehanteerde argumenten.

Voor bepaalde zaken heeft Solvay overeenkomstig de boekhoudkundige regels reserves of een voorziening aangelegd om zo de kosten van financiële risico's en/of andere kosten van de verdediging te dekken (zie toelichting 35D Voorzieningen voor geschillen van de geconsolideerde jaarrekening van dit jaarverslag).

Antitrust-procedures

In 2006 legde de Europese Commissie Solvay boetes op (met inbegrip van Ausimont SpA, door Solvay in 2002 overgenomen) voor vermeende inbreuk op de concurrentieregels op de markt van de peroxideproducten, die na hoger beroep € 139,5 miljoen bedroegen voor Solvay NV en € 12,8 miljoen voor Solvay Specialty Polymers Italy SpA. Gebundelde burgerlijke rechtszaken tegen Solvay en andere producenten zijn aanhangig gemaakt bij de Rechtbank van Dortmund (Duitsland) in 2009 wegens vermeende schending van de antitrustwetgeving, waarbij van de producenten schadevergoeding werd gevorderd op basis van hoofdelijke en gezamenlijke aansprakelijkheid. De waarde van de claims bedraagt circa € 240 miljoen (exclusief rente) tegen alle zes beklaagden. Verschillende vragen met betrekking tot de bevoegdheid van de Rechtbank van Dortmund werden voorgelegd aan het Europese Hof van Justitie en de procedure voor de Rechtbank van Dortmund werd in tussentijd opgeschort.

In Brazilië heeft Solvay te maken met administratieve claims in verband met vermeende kartelactiviteiten op verschillende markten. De CADE (de Braziliaanse mededingingsautoriteit) heeft in mei 2012 boetes uitgedeeld aan Solvay en een aantal andere bedrijven in verband met de H_2O_2 -activiteit (het aandeel van Solvay in de boetes bedraagt € 29,6 miljoen). Solvay heeft beroep aangetekend om de administratieve boetes aan te vechten voor het Braziliaans federaal gerecht.

Geschillen rond gezondheid, veiligheid en leefmilieu (HSE)

In september 2014 bevestigde het hof van beroep van Bologna (Italië) de beslissing van de strafrechtbank van Ferrara van 4 april 2012 waarbij de zaak verworpen werd tegen vier oud-werknemers van Solvay voor vermeend misdadig gedrag vóór 1975, met betrekking tot twee gevallen van voormalige PVC-arbeiders die vermeend blootgesteld waren aan vinyl polyvinyl chloride (VCM). Er werd geen beroep aangetekend voor het Hof van Cassatie van Roma (Italië) door de openbaar aanklagers en/of de burgerlijke partijen. Het vonnis van september 2014 werd dan ook definitief in de eerste helft van 2015.

In oktober 2009 klaagde de openbare aanklager van het Strafhof van Alessandria (Italië) diverse personen aan (onder wie werknemers en oud-werknemers van Solvay, en Ausimont SpA, nu Solvay Specialty Polymers Italy) wegens vermeende schendingen van de leefmilieuwetgeving (nalaten van het saneren) en de volksgezondheidswetgeving (onder meer het opzettelijk vergiftigen van drinkwater). Solvay Specialty Polymers Italy - SSPI (voorheen Solvay Solexis en Ausimont), een dochteronderneming van Solvay en rechtsopvolger van Ausimont SpA, dat deze zaak samen met Edison SpA als burgerlijk aansprakelijke partij heeft aangespannen, lopen het risico van burgerlijke aansprakelijkheidsvorderingen indien het proces een negatieve afloop kent. De burgerlijke partijen die toegelaten werden tot het proces ramen hun burgerlijke schadevergoeding voorlopig op circa € 105 miljoen. In december 2015 veroordeelde het Hof van Assisen van Alessandria (Egypte) (i) drie SSPI-managers tot een gevangenisstraf van 2,5 jaar en (ii) werd er een burgerlijke schadevergoeding van ongeveer € 400k toegekend. Alle partijen zullen tegen dit vonnis, dat niet uitvoerbaar is, vermits het niet definitief is, in beroep gaan in de eerste helft van 2016.

In mei 2008 heeft de openbare aanklager diverse personen in staat van beschuldiging gesteld (onder wie oud-werknemers van Ausimont SpA, door Solvay overgenomen in 2002; geen enkele medewerker van Solvay wordt beschuldigd) met betrekking tot een vermeende schending van de leefmilieuwetgeving (milieuramp) en een vermeende misdaad tegen de volksgezondheid (opzettelijke vergiftiging van drinkwater) die voor 2002 plaatsvond (d.w.z. voor *de* overname van Ausimont SpA door Solvay). Het Hof van Assisen van Chieti heeft de aanklacht van opzettelijke vergiftiging verworpen en verklaarde dat de voormalige werknemers schuldig zijn aan de milieuramp, maar oordeelde dat de zaak verjaard is. De openbare aanklagers en de burgerlijke partijen tekenden beroep aan tegen dit vonnis en de zaak wordt momenteel behandelt door het Hof van Cassatie van Rome (Italië).

In februari 2014 is de openbare aanklager van het strafhof van Pescara (Italië) een geheim vooronderzoek gestart naar zeven managers van Solvay in verband met een vermeende schending van de leefmilieuwetgeving bij saneringsactiviteiten op de vestiging in Bussi die vanaf mei 2002 door Solvay uitgevoerd worden. In maart 2015 heeft de rechter tijdens de voorlopige hoorzitting van het strafhof van Pescara (Italië) de beschuldigingen tegen de beklaagden van Solvay definitief verworpen en hij erkende dat de saneringsmaatregelen die door Solvay uitgevoerd werden (*d.w.z.* de hydraulische barrière) voldoende waren en dat de zware verontreiniging van de vestiging in Bussi die recent aan het licht kwam uitsluitend toe te schrijven was aan het management uit het verleden van (Mont) Edison.

Farmaceutische activiteiten (beëindigd)

In de context van de verkoop van de farma-activiteiten hebben de contractuele afspraken bevredigende regels en voorwaarden opgeleverd voor de toewijzing en verdeling van de aansprakelijkheid inzake activiteiten van vóór de verkoop.

Onder voorbehoud van een aantal beperkte uitzonderingen is de blootstelling van Solvay aan schadevergoeding aan Abbott wegens aansprakelijkheid voor verkochte activiteiten beperkt tot een samengesteld bedrag van € 500 miljoen en beperkt in de tijd.

Dit houdt onder meer schadeloosstelling in voor de mogelijke aansprakelijkheid in de zaak van hormonale substitutietherapieën (HST) in de Verenigde Staten, een hervatte "qui tam" rechtszaak in verband met promotie- en marketingpraktijken die een vermeende invloed hadden op de omzet van de geneesmiddelen ACEON(R), LUVOX(R) en ANDROGEL(R), en nog een paar recent aangespannen rechtszaken in verband met testosteronvervangingstherapieën, eveneens in verband met het geneesmiddel ANDROGEL(R). De snelheid waarmee deze rechtszaken vorderen, varieert.

2

FINANCIËLE & EXTRA-FINANCIËLE GEGEVENS

DUURZAME WAARDECREATIE 73

1 Naar een geïntegreerd denkkader, een geïntegreerd management en uiteindelijk ook een geïntegreerde rapportering 74

2 Hoogtepunten van het jaar 2015 74

FINANCIEEL BEHEERVERSLAG 76

1 Operationele prestatie en analyse 76

2 Bijkomende financiële informatie 95

3 Historische financiële gegevens 98

EXTRA-FINANCIËLE JAARREKENING 100

1 Duurzaamheidsbeheer 100

2 Resultaten op duurzaamheidsgebied 107

3 Overzicht resultaten op duurzaamheidsgebied 125

2015 *Om zeker te zijn van de betrouwbaarheid en geloofwaardigheid van zijn extra financiële rapporten heeft Solvay één van zijn commissarissen, Deloitte, de opdracht gegeven een gedeelte van de duurzaamheidsgegevens te controleren. Dit verificatieproces is gericht op het verstrekken van een rapport over de indicatoren en beweringen van gerichte duurzame ontwikkeling dat ter goeder trouw is.*

JAARREKENING 127

1 Geconsolideerde jaarrekening 127

2 Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening 133

IFRS – Belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving 134

Toelichtingen bij de geconsolideerde winst- en verliesrekening 148

Toelichtingen bij het geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat 158

Toelichtingen bij het geconsolideerd kasstroomoverzicht (voortgezette en beëindigde bedrijfsactiviteiten) 159

Toelichtingen bij de geconsolideerde balans 164

Overige toelichtingen 197

Consolidatiekring 2015 202

Lijst van geconsolideerde entiteiten 203

3 Verkorte jaarrekening van Solvay nv 214

VERSLAGEN VAN DE COMMISSARIS 216

VERKLARING VAN DE PERSONEN MET VERANTWOORDELIJKHEID 220

DUURZAME WAARDECREATIE

DUURZAME WAARDECREATIE

Onze strategie is een virtueuze cirkel waarin positieve acties op elkaar inwerken om verrijkende bijdragen te creëren rond één doelstelling: een toekomst met meer potentieel creëren.

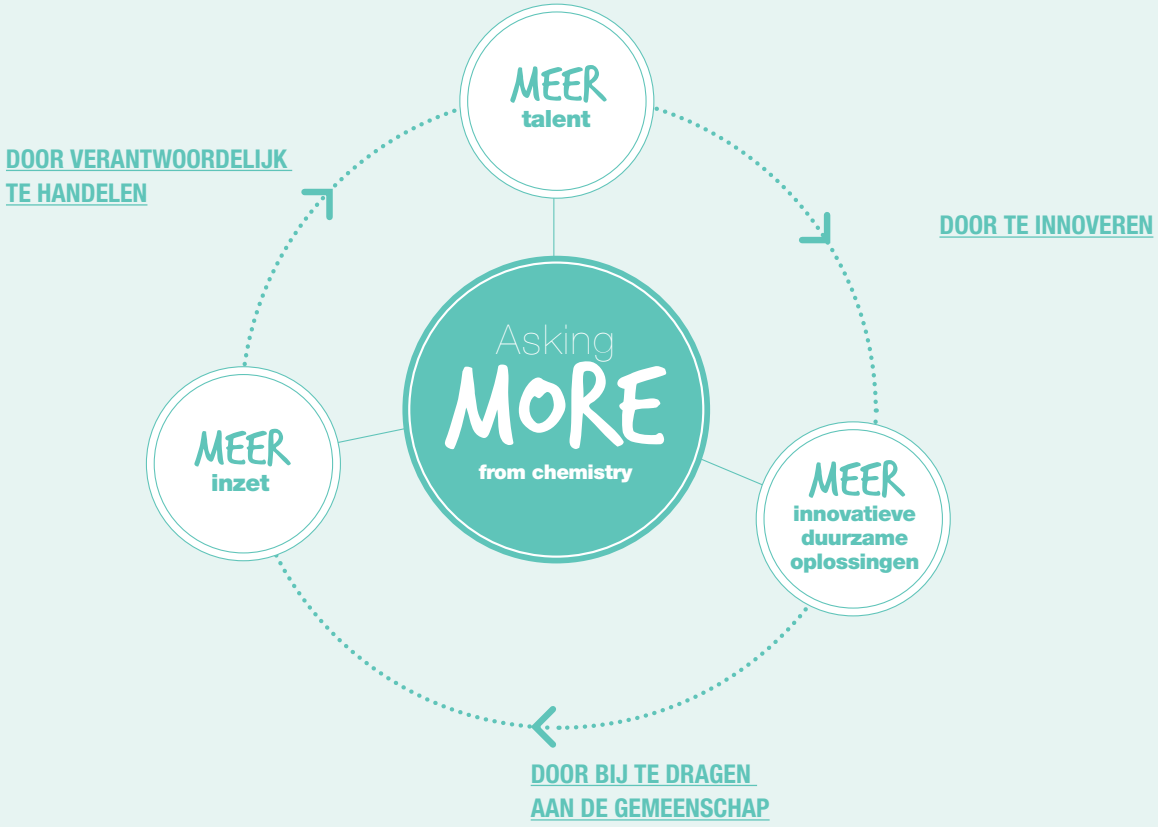

Solvay gelooft dat vernieuwende chemie oplossingen kan bieden voor de toekomstige generaties. Doorheen de geschiedenis van Solvay heeft duurzame waardecreatie steeds synoniem gestaan met het maximaal benutten van technologieën, constant innoveren en ideeën ontwikkelen die de grote uitdagingen waarmee de wereld te kampen heeft mee kunnen helpen oplossen, en dit steeds vanuit de intentie om de toekomst van het personeel, de bedrijfsactiviteiten, de planeet en de maatschappij in het algemeen veilig te stellen.

Om het schijnbaar onmogelijke mogelijk te maken, put de Groep kracht uit haar medewerkers. Een van de belangrijkste doelstellingen is er dan ook voor te zorgen dat Solvay de beste talenten kan aantrekken en ontwikkelen. De werknemers van Solvay, gedreven door wendbaarheid, samenwerking, nieuwsgierigheid en moed, streven naar succes en geloven steevast in de ambities van de Groep.

Gedreven door haar passie voor wetenschappelijke en technische vooruitgang tracht Solvay altijd méér te bereiken met minder: minder risico's, minder grondstoffen en minder afval, om zo tot een duurzamere innovatie te komen.

Voor Solvay staat "Asking more from Chemistry" gelijk aan verantwoord succes in de manier waarop het bedrijf te werk gaat, innoveert en bijdraagt aan de samenleving.

1 Naar een geïntegreerd denkkader, een geïntegreerd management en uiteindelijk ook een geïntegreerde rapportering

De Groep denkt na over hoe het duurzaamheid efficiënter kan integreren in en koppelen aan het strategisch denken en de wijze waarop ze haar bedrijfsactiviteiten beheert. Solvay houdt steeds meer rekening met niet-financiële indicatoren bij het nemen van belangrijke beslissingen en het sturen van de resultaten, om haar globale resultaten zo op een geïntegreerde manier te kunnen evalueren.

Solvay gelooft dat de succesvolle ondernemingen van morgen verplicht zullen zijn om strategisch op een geïntegreerde manier te denken en een geïntegreerd beheer toe te passen, met de bedoeling om duurzame waarde te creëren, die door alle belanghebbenden en de samenleving gedeeld wordt. Solvay is geleidelijk aan een geïntegreerde managementbenadering aan het implementeren, die uiteindelijk zou moeten uitmonden in een geïntegreerde rapportering:

Het referentiekader voor duurzaamheid binnen Solvay – "Solvay Way"– heeft de creatie van duurzame waarde voor de Groep omlijnd via een grondige materialiteitsanalyse die in 2014 uitgevoerd en in 2015 bijgewerkt werd (zie pagina 102 van het hoofdstuk Extra-financiële informatie voor een volledige beschrijving van het materialiteitsproces, de resultaten en de feedback van de voornaamste belanghebbenden van Solvay).

Samen met de financiële kerncijfers, die informatie geven over de operationele en economische resultaten van de Groep en haar afdelingen, heeft Solvay vijf prioriteiten gekozen voor de thema's met de hoogste materialiteit: veiligheid van de werknemers, duurzame bedrijfsoplossingen, uitstoot van broeikasgassen, betrokkenheid en welzijn van werknemers zowel als maatschappelijk engagement. Voor elk van deze thema's heeft Solvay langetermijndoelstellingen vastgelegd, waarvoor het de gepaste indicatoren heeft gedefinieerd om de evolutie van de resultaten in de afdelingen en in heel de Groep op te volgen. Deze indicatoren worden geleidelijk aan geïmplementeerd als een integraal onderdeel van het evenwichtig instrumentenbord waarmee managers van de Groep of de GBU's trachten de capaciteit van de Groep om haar doelstellingen te realiseren en op duurzame wijze waarde te creëren op korte, middellange en lange termijn, te verbeteren.

2 Hoogtepunten van het jaar 2015

De bedoeling van Solvay is om de band te versterken tussen de strategie, het bestuur en de financiële resultaten van de Groep enerzijds, en de sociale, economische en leefmilieucontext waarin de Groep opereert, anderzijds.

Solvay stelt zijn indicatoren voor duurzame waardecreatie voor over 2013, 2014 en 2015.De indicatoren over 2013 werden herwerkt voor:

- de bedrijfsactiviteit Eco Services, die op 1 december 2014 werd verkocht. Sinds het 3e trimester van 2014 heeft Solvay zijn winst- en verliesrekening en zijn kasstroomoverzicht voor 2013 en 2014 herwerkt om de verkoop van deze bedrijfsactiviteit te weerspiegelen;
- de retrospectieve toepassing van IFRS 11 Gezamenlijke overeenkomsten op 1 januari 2014.

		Aangepaste resultaten		
		2015	**2014**	**In 2013**
REBITDA	In € miljoen	1 955	1 783	1 611
REBITDA per operationeel segment	In € miljoen			
• Advanced Formulations		378	426	347
• Advanced Materials		836	709	624
• Performance Chemicals		789	724	682
• Functional Polymers		141	111	89
• Corporate & Business Services		-189	-188	-131
Aangepast nettoresultaat, Groepsaandeel	In € miljoen	477	156	378
Vrije kasstroom	In € miljoen	387	656	487
CFROI	%	6,9	6,9	6,9
Dividend (1)	in €	3,30	3,20	3,01
Werkongevallen (MTAR)	Werkongevallen per miljoen gewerkte uren	0,77	0,97	1,06
Intensiteit van de uitstoot van broeikasgassen	Kg CO_2 eq. per € REBITDA	7,26	8,08	8,84
SPM : duurzame oplossingen	% van de omzet	33	25	19
Betrokkenheidsindex van werknemers	%	75	-	72
Werknemers die zich maatschappelijk inzetten	%	20	-	-

(1) De dividenden van 2013 en 2014 zijn aangepast met een factor van 0,9398 voor de voorkeurrechten verbonden aan Solvay's kapitaalverhoging afgerond op 21 december 2015; het beschreven dividend van 2015 is het dividend dat aanbevolen zal worden door de Raad van Bestuur op de gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering van 10 mei 2016.
Aangepaste prestatie-dicatoren sluiten de niet-contante boekhoudkundige impact uit van de toewijzing van de overname prijs van Rhodia ("Purchase Price Allocation" PPA).
De consolidatieperimeter in deze periode van drie jaar is constant: De Europese chloorvinylactiviteiten, ondergebracht bij Innovyn (50-50 joint venture met Ineos) met ingang van 1 juli 2015, en de Eco Services bedrijfsactiviteit, die op 1 december 2014 verkocht werd, worden beiden weergegeven als beëindigde bedrijfsactiviteiten in de desbetreffende verslagperiodes.

- **REBITDA bedroeg in totaal € 1 955 miljoen, een stijging van 9,6% ten opzichte van 2014.** De REBITDA groeide in drie van de vier operationele segmenten van Solvay. Wisselkoersevoluties gedurende het jaar, in het bijzonder de herwaardering van de US dollar ten opzichte van de euro, ondersteunden de stijging van de REBITDA groei, en hadden een positieve impact van € 163 miljoen. Het sterke prijszettingsvermogen in alle operationele segmenten had een positieve impact op REBITDA van € 187 miljoen en werd gesteund door de vele uitmuntendheidsinitiatieven die in de Groep werden gelanceerd. Deze twee elementen compenseerden ruimschoots voor de impact van de volumedaling, die vooral toe te schrijven was aan de negatieve ontwikkelingen in de Noord-Amerikaanse olie- en gasindustrie en ook aan de voorraadafbouw in de markt van acetaatvezel, die samen resulteerden in een impact van € -147 miljoen. Solvay heeft ook een stijging in zijn vaste kosten geboekt als gevolg van het opstarten van 8 nieuwe vestigingen in de loop van het jaar. Solvay's 2015 REBITDA-marge steeg tot 19% van de omzet, één procentpunt hoger dan voorgaand jaar.
- **Het aangepaste nettoresultaat, Groepsaandeel, kwam uit op € 477 miljoen tegenover € 156 miljoen in 2014.** De hogere REBITDA en de lagere financiële lasten compenseerden ruimschoots voor de hogere belastingen, terwijl de bijdrage van de beëindigde bedrijfsactiviteiten negatief was met € -55 miljoen, voornamelijk vanwege bijzondere waardeverminderingsverliezen op de chloorvinylactiviteiten.
- **De vrije kasstroom bedroeg € 387 miljoen, tegenover € 656 miljoen in 2014,** hoofdzakelijk te wijten aan de hogere kapitaalinvesteringen voor groei, de hoge seizoensgebonden wijzigingen in het bedrijfskapitaal en de aanzienlijke kasinstroom uit beëindigde bedrijfsactiviteiten.
- **CFROI bedroeg 6,9% (vóór de Cytec-overname), stabiel ten opzichte van 2014,** met verbeteringen bij Functional Polymers, met dank aan de uitmuntendheidsprogramma's, die compenseerden voor de ongunstige evolutie van de markt in Advanced Formulations.
- **Voorgesteld brutodividend van € 3,30 per aandeel, een stijging van 3,3%[1].**
- **De indicator voor de werkongevallen (MTAR) bedroeg 0,77 tegenover 0,97 in 2014.** Er wordt sneller vooruitgang geboekt dan gemiddeld nodig is om de doelstelling voor 2025 te halen. Elk ongeluk vermijden is een basisvoorwaarde voor het verbeteren van het risicoprofiel van Solvay.
- **De intensiteit van de uitstoot van broeikasgassen bedroeg 7,26 tegenover 8,08 in 2014.** Het verminderen van de broeikasgasintensiteit verbetert de kostenstructuur en het risicoprofiel van de Groep.
- **Duurzame bedrijfsoplossingen maken 33% van de omzet van Solvay uit, een stijging van 8% ten opzichte van vorig jaar,** en komen zo tegemoet aan de duurzaamheidsverwachtingen van alle belanghebbenden. Er wordt sneller vooruitgang geboekt dan gemiddeld nodig is om de doelstelling voor 2025 te halen. Focussen op duurzame bedrijfsoplossingen zal de groei van de Groep ondersteunen.
- **De betrokkenheidsindex van werknemers bedraagt 75%, een stijging van 3% sinds 2011,** en ligt momenteel in lijn met de algemene referentiebenchmarks van de sector. Het verhogen van de betrokkenheid van de werknemers is een noodzakelijke voorwaarde om de productiviteit te verbeteren.
- **Werknemers die zich maatschappelijk inzetten.** Via de Solvay Way worden medewerkers aangemoedigd om zich te engageren voor projecten die bijdragen tot de lokale ontwikkeling. 20% zet zich al in voor diverse projecten wereldwijd.

(1) In vergelijking met een 2014 historische dividend van €3,40 bruto per aandeel of €3,20 na het aanpassen van het factor 0,9398 als gevolg van een verhooging van de waarde van Solvay's kapitaalverhoging voltoid op 21 december 2015.

FINANCIEEL BEHEERVERSLAG

Het verslag van de raad van bestuur voor het boekjaar eindigend op 31 december 2015, bestaande uit pagina's 31 tot 58 (Deugdelijk Bestuur) en 59 tot 70 (Risicobeheer), werd opgesteld in overeenstemming met de artikels 96 en 119 van het Belgisch Wetboek van Vennootschappen en werd op 24 februari 2016 goedgekeurd door de Raad van Bestuur. Dit verslag heeft zowel betrekking op de geconsolideerde jaarrekening van de Solvay-groep als op de statutaire jaarrekening van Solvay nv.

1 Operationele prestatie en analyse

Conventie voor de analyse door het management

Naast de geconsolideerde IFRS jaarrekening voor 2014 en 2015, toegelicht op bladzijden 127 tot 215 (jaarrekening) van dit verslag, geeft Solvay "aangepaste" winst- en verliesinformatie en -analyse om een meer betekenisvolle voorstelling te krijgen van de economische en financiële prestaties van de Groep en van haar bedrijfssegmenten over de perioden.

Aangepaste winst- en verliesindicatoren verwijzend naar 2014 en 2015 sluiten de niet-contante boekhoudkundige impact uit van de toewijzing van de overnameprijs van Rhodia ("Purchase Price Allocation" PPA).

Verder gebruikt Solvay voor zijn analyses en financiële berichtgeving non-GAAP[1] indicatoren, waarvan de definities hieronder volgen:

- De term "Netto-omzet" verwijst naar de omzet van goederen en diensten met toegevoegde waarde die overeenstemmen met de expertise en de kernactiviteiten van Solvay. De andere inkomsten, hoofdzakelijk uit handelstransacties in grondstoffen en energie en ook andere opbrengsten die door de Groep als onregelmatig worden beschouwd, zijn niet inbegrepen in de netto-omzet;
- REBITDA, bestaande uit EBIT zoals voorgesteld in de winst- en verliesrekening, exclusief:
  - afschrijvingen en waardeverminderingen;
  - niet-recurrente elementen, zoals hieronder gedefinieerd, met inbegrip van bedrijven die volgens de equity-methode geconsolideerd werden;
  - Inkomsten en uitgaven in verband met fusies en overnames, met inbegrip van, maar niet beperkt tot de Purchase Price Allocation (PPA)-gerelateerde afschrijving verbonden aan de overname van Rhodia; en
  - belangrijke financieringsgerelateerde effecten van deelnemingen geconsolideerd volgens de equity-methode zoals RusVinyl;
- Niet-recurrente elementen omvatten voornamelijk:
  - winst en verlies op de verkoop van dochterondernemingen en deelnemingen van Solvay in gezamenlijke bedrijfsactiviteiten, joint ventures en geassocieerde deelnemingen die niet als beëindigde bedrijfsactiviteiten beschouwd worden;
  - overnamekosten van nieuwe activiteiten;
  - winst en verlies op de verkoop van vastgoed dat niet direct te maken heeft met een bedrijfsactiviteit;
  - belangrijke herstructureringskosten;
  - bijzondere waardeverminderingsverliezen die voortvloeien uit de beëindiging van een activiteit of de sluiting van een vestiging;
  - bijzondere waardeverminderingsverliezen die resulteren uit het testen op bijzondere waardevermindering van een KGE (met eventuele waardeverminderingen op vaste en immateriële activa en toegekende goodwill);
  - de gevolgen van belangrijke juridische verschillen;
  - de saneringskosten die niet veroorzaakt worden door operationele productiefaciliteiten (gesloten vestigingen, beëindigde bedrijfsactiviteiten, milieuvervuiling in eerdere jaren).
- Vrije kasstroom wordt berekend als kasstroom uit bedrijfsactiviteiten (met inbegrip van dividenden uit geassocieerde deelnemingen en joint ventures) en de IFRS kasstroom uit investeringsactiviteiten, na aftrek van drie elementen: (1) overnames en verkopen van dochterondernemingen (2) overnames en verkopen van andere investeringen en (3) leningen aan geassocieerde deelnemingen en niet geconsolideerde dochterondernemingen;
- Aangepaste nettowinst wordt berekend door de IFRS nettowinst te corrigeren voor de PPA-afschrijvingen. De PPA-afschrijvingen zijn de afschrijvingslasten over de periode (na belastingen) op immateriële activa die opgenomen werden op de balans van Solvay aan de hand van de PPA-methode die toegepast werd op de activa en passiva van Rhodia;
- Nettoschuld is de som van "Financiële schulden op korte en lange termijn", verminderd met "Geldmiddelen en kasequivalenten" en "Overige vlottende vorderingen – Financiële instrumenten";
- CFROI wordt berekend als de verhouding tussen de recurrente kasstroom op het geïnvesteerde kapitaal, waarbij:
  - recurrente kasstroom gelijk is aan REBITDA plus ontvangen dividenden van volgens de equity-methode opgenomen joint ventures, min de inkomsten van deze entiteiten, plus recurrente kapitaalinvesteringen, min belastingen;
  - geïnvesteerd kapitaal staat voor de vervangingswaarde van de vaste activa, plus werkkapitaal, plus de waarde op onze balans van joint ventures die opgenomen werden volgens de equity-methode;

(1) Algemeen aanvaarde boekhouding principes.

- recurrente kapitaalinvesteringen gedefinieerd wordt als 2% van de vervangingswaarde van vaste activa, na aftrek van de waarde van de goodwill;
- belasting wordt gedefinieerd als 30% van de REBIT;
- vervangingswaarde van vaste activa doorgaans gebruik maakt van de volgens IFRS bepaalde brutowaarde van vaste activa als relevante indicatie van de vervangingswaarde. Voor bepaalde bedrijfsactiviteiten worden er echter aanpassingen aangebracht indien de boekwaarde niet representatief is. In dat geval wordt er gebruik gemaakt van een benchmark. Bovendien wordt in sommige gevallen de goodwill mee opgenomen, aangezien deze een deel van de aanschaffingskosten van het actief vertegenwoordigt, en
- werkkapitaal de som is van voorraden, handelsvorderingen (-schulden) en de vlottende netto belastingvorderingen (-verplichtingen) op de balans van Solvay.

Solvay is van oordeel dat deze prestatie-indicatoren nuttig zijn voor de analyse en beschrijving van wijzigingen en evoluties van zijn historische resultaten van activiteiten, omdat ze toelaten om prestaties te vergelijken op een consistente basis. Ze zijn echter niet onderworpen aan een audit en het zijn dus geen prestatie-indicatoren in overeenstemming met IFRS. De methodes gebruikt door Solvay om wijzigingen te waarderen, kunnen verschillen van deze van andere ondernemingen.

Analyse van de geconsolideerde resultaten voor het boekjaar eindigend op 31 december 2015

ANALYSE VAN DE OPERATIONELE PRESTATIES VAN DE GROEP

	IFRS		Aangepast	
In € miljoen	**2015**	**2014**	**2015**	**2014**
Omzet	**11 047**	**10 629**	**11 047**	**10 629**
Andere inkomsten	470	416	470	416
Netto-omzet	**10 578**	**10 213**	**10 578**	**10 213**
Kostprijs van de omzet	-8 289	-8 070	-8 289	-8 070
Brutowinst	**2 759**	**2 559**	**2 759**	**2 559**
Commerciële en administratieve kosten	-1 327	-1 225	-1 327	-1 225
Kosten van onderzoek en innovatie	-277	-247	-277	-247
Overige operationele winsten en verliezen	-99	-94	10	16
Winst of verlies uit geassocieerde deelnemingen en joint ventures	21	-34	21	-34
Niet-recurrente elementen	-245	-308	-245	-308
EBIT	**833**	**652**	**941**	**761**
Nettoresultaat	**454**	**13**	**525**	**89**
Minderheidsbelangen	-48	67	-48	67
Aandeel van Solvay in het nettoresultaat	**406**	**80**	**477**	**156**
Gewone winst per aandeel (in €)	**4,85**	**0,96**	**5,70**	**1,87**

NETTO-OMZET

Evolutie van de netto-omzet In € miljoen	**Netto-omzet 2014**	**Consolidatieperimeter**	**Omrekening valuta**	**Volume en mix**	**Prijs**	**Netto-omzet 2015**
Solvay-groep	**10 213**	**29**	**655**	**-260**	**-59**	**10 578**
		0,3%	***6,4%***	***-2,5%***	***-0,6%***	
Advanced Formulations	2 854	-14	260	-376	-71	2 652
		-0,5%	*9,1%*	*-13%*	*-2,5%*	
Advanced Materials	2 762	112	256	178	26	3 334
		4,1%	*9,3%*	*6,4%*	*0,5%*	
Performance Chemicals	2 944	6	115	-71	96	3 090
		0,2%	*3,9%*	*-2,4%*	*3,3%*	
Functional Polymers	1 654	-75	24	-2	-111	1 490
		-4,5%	1,4%	-0,9%	-6,7%	
Corporate & Business Services	11	-	-	-	-	n.m.

De **netto-omzet** is op jaarbasis met 4% gestegen tot € 10 578 miljoen dankzij het positieve netto omrekeningseffect van 6% uit wisselkoersschommelingen, voornamelijk als gevolg van de stijging van de Amerikaanse dollar ten opzichte van de euro. Het volume is in vergelijking met vorig jaar gedaald met -3%. De scherpe achteruitgang in de Noord-Amerikaanse olie- en gasexploratiesector liet zich voelen bij Advanced Formulations. Bovendien had de voorraadafbouw in de markt van acetaatvezel een nadelig effect op de volumeontwikkeling van Performance Chemicals. Dit werd slechts ten dele gecompenseerd door de sterke groei bij Advanced Materials, waar de vraag naar de vernieuwende producten van Solvay groot blijft. De prijzen zijn globaal slechts licht gedaald, ondanks de lagere grondstoffenprijzen bij Advanced Formulations en Functional Polymers, voornamelijk dankzij de prijsverhogingen bij Performance Chemicals. De overname van Ryton en Flux eind 2014 en de verkoop van de koelmiddelen- en PCC-activiteiten in respectievelijk mei en november 2015 hadden geen wezenlijke impact op de consolidatieperimeter.

Operationele elementen

Kostprijs van de omzet

De kostprijs van de omzet bedroeg € -8 289 miljoen in 2015, een stijging van 3% in vergelijking met vorig jaar, en was vooral het resultaat van wisselkoerseffecten, en dan vooral de stijging van de Amerikaanse dollar en Aziatische munten ten opzichte van de euro. Deze stijging werd deels gecompenseerd door de lagere grondstoffenprijzen in een overwegend deflatoir klimaat voor de meeste bedrijfsactiviteiten, en de verbetering van onze concurrentiekracht op basis van onze uitmuntendheidsinitiatieven.

Commerciële en administratieve kosten

De commerciële en administratieve kosten ten belope van € -1 327 miljoen in 2015, stegen met € -102 miljoen of 8% vergeleken met vorig jaar. Deze stijging is vooral te wijten aan de wisselkoerseffecten, de inflatie in verschillende regio's waarin de Groep actief is, en de overname van Ryton.

Kosten van onderzoek en innovatie

De kosten van onderzoek en innovatie bedroegen € -277 miljoen in 2015, een stijging van 12% in vergelijking met vorig jaar door de grotere onderzoeksinspanningen van belangrijke business units, voornamelijk in Solvay's groeimotoren, met stijgingen in het Advanced Materials segment, volledig voor rekening van Specialty Polymers, met € 12,9 miljoen, en Advanced Formulations. De verhouding onderzoek en onnovatie ten opzichte van de netto-omzet steeg tot 2,5%, tegenover 2,3% in 2014.

Overige operationele winsten en verliezen

De overige operationele winsten en verliezen van 2015 bedroegen € 10 miljoen, op een aangepaste basis, tegenover € 16 miljoen in 2014. De verschillen zijn voornamelijk toe te schrijven aan de hogere opstartkosten in 2015.

Op IFRS-basis resulteerden de overige operationele winsten en verliezen in een bedrag van € -99 miljoen, of een verschil van € -109 miljoen met de aangepaste rekeningen. Dit verschil komt voort uit de waardevermindering van PPA op vaste activa uit de overname van Rhodia. Zie hiervoor toelichting 5 bij de geconsolideerde jaarrekening.

Winst of verlies uit geassocieerde deelnemingen en joint ventures opgenomen volgens de equity-methode

Het aandeel in winst/verlies van geassocieerde deelnemingen en joint ventures opgenomen volgens de equity-methode bedroeg € 21 miljoen, tegenover € -34 miljoen in 2014. Deze verbetering met € 55 miljoen is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de bijdrage van de RusVinyl joint venture, die in 2014 negatief was door een roebel wisselkoersverlies op in euro gedenomineerde schuld.

REBITDA

Wijzigingen in REBITDA In € miljoen	2014	Consolidatieperimeter	Omrekening valuta	Volume en mix	Prijs	Variabele kosten	Vaste kosten	Overige (inclusief geassocieerde ondernemingen)	2015
Groep	1 783	*-1*	*163*	*-147*	*-59*	*246*	*-48*	*18*	1 955
		-0,1%	*9,1%*	*-8,3%*	*-3,3%*	*14%*	*-2,7%*	*1,0%*	

De **REBITDA** is met 10% gestegen tot € 1 955 miljoen. Het prijszettingsvermogen compenseerde ruimschoots voor de impact van de volumedaling op de REBITDA van -8%. Het prijszettingsvermogen van Solvay leverde € 187 miljoen op, wat de REBITDA met 11% deed stijgen, en was voelbaar in alle operationele segmenten. Dit compenseerde de negatieve impact van de awaarderingen op de voorraden van € -8 miljoen bij de start van het jaar, een gevolg van de scherpe daling van de grondstoffenprijzen. Dit was met name het geval bij Performance Chemicals en Functional Polymers, die profiteerden van de lagere grondstoffen- en energieprijzen, en die erin slaagden hun verkoopprijzen te handhaven, en soms zelfs te verhogen. Het transactionele wisselkoerseffect, dat deel uitmaakt van het prijszettingsvermogen, bedroeg € 70 miljoen. Het effect op de omrekening van de wisselkoersschommelingen bedroeg 9% en nam geleidelijk aan af in de loop van het jaar naarmate de delta op jaarbasis van de koers van de USD en in mindere mate de Chinese yuan verminderde, terwijl de devaluatie van de Braziliaanse real en de Russische roebel een negatieve impact op de omrekening hadden. De vaste kosten zijn gestegen met € -48 miljoen, voornamelijk vanwege het opstarten van nieuwe vestigingen in de loop van het jaar. Wijzigingen in de consolidatieperimeter hadden geen wezenlijke impact. De REBITDA-marge steeg tot 18% van de netto-omzet, een toename van één procentpunt. De globale uitmuntenheidsinitiatieven, gericht op operationele uitmuntendheid, commerciële uitmuntendheid en innovatie leverde een bijdrage van meer dan € 300 miljoen tot de REBITDA van 2015, hetgeen zich vertaalt in de innovatiegedreven volumestijging bij Advanced Materials, het prijszettingsvermogen bij Performance Chemicals en Functional Polymers en een inperking van de stijging van de vaste kosten, waardoor het effect van de inflatie volledig weggewerkt werd.

Afschrijvingen en waardeverminderingen

In 2015 bedroegen de afschrijvingen en waardeverminderingen € -733 miljoen op een aangepaste basis, *tegenover* € -641 miljoen in 2014. Deze stijging is voornamelijk het gevolg van wisselkoerseffecten en de impact van pas opgestarte entiteiten in Novecare en Speciality Polymers.

In 2015 bedroegen de lasten van afschrijvingen en waardeverminderingen in de IFRS rekeningen € -842 miljoen of een verschil van € -109 miljoen met de aangepaste rekeningen. Dit komt voort uit de afschrijving van PPA op vaste activa uit de overname van Rhodia.

Niet-recurrente elementen

Niet-recurrente elementen waren goed voor € -245 miljoen tegenover € -308 miljoen in 2014. De overname van Cytec was goed voor € -130 miljoen van dit bedrag, waaronder gespecialiseerde adviesdiensten ten belope van € -48 miljoen, financierings- en afdekkingsovereenkomsten voor € -54 miljoen en initiële integratiekosten van € -19 miljoen. De overige herstructureringskosten omvatten € -57 miljoen voor uitmuntendheidsprogramma's in de Groeps- en Functiestructuur, de Latijns-Amerikaanse divisies en in Novecare. De overige kosten hadden vooral betrekking op leefmilieuvoorzieningen van € -45 miljoen en bijzondere waardeverminderingsverliezen op niet-rendabele investeringen van € -48 miljoen.

EBIT

De aangepaste EBIT steeg met 24% tot € 941 miljoen. Afgezien van afschrijvings- en waardeverminderingskosten van € -733 miljoen, omvatte de EBIT voor € -22 miljoen aan aanpassingen, vooral verbonden aan de financiële lasten van de joint venture Rusvinyl en voor € -13 miljoen aan andere aanpassingen dan het PPA-effect van Rhodia (Chemlogics, Ryton,...). Op IFRS-basis bedroeg de EBIT € 833 miljoen. Het verschil tussen IFRS en de aangepaste cijfers weerspiegelt het niet-contante afschrijvingseffect van € -109 miljoen van de toewijzing van de overnameprijs van Rhodia ("Purchase Price Allocation" PPA).

ANALYSE VAN DE OPERATIONELE PRESTATIES PER OPERATIONEEL SEGMENT

	Aangepast		
In € miljoen	2015	2014	Evolutie op jaarbasis
Netto-omzet	**10 578**	**10 213**	**3,6%**
Advanced Formulations	2 652	2 854	-7,1%
Advanced Materials	3 334	2 762	21%
Performance Chemicals	3 090	2 944	5,0%
Functional Polymers	1 490	1 654	-9,9%
Corporate & Business Services	11	-	n.m.
REBITDA	**1 955**	**1 783**	**9,6%**
Advanced Formulations	378	426	-11%
Advanced Materials	836	709	18%
Performance Chemicals	789	724	8,9%
Functional Polymers	141	111	27%
Corporate & Business Services	-189	-188	-0,5%

Advanced Formulations

De bedrijfsactiviteiten van Advanced Formulations worden gekenmerkt door hun hoge klant- en toepassingsgerichte aanpak en relatief lage kapitaalintensiteit. Het productaanbod van dit segment is afgestemd op de algemene maatschappelijke trends en speelt in op de steeds strengere eisen op het gebied van respect voor het leefmilieu en energiebesparing, en op de uitdagingen in de markten voor massaconsumptie.

Novecare

Novecare ontwikkelt en produceert formuleringen die de eigenschappen van vloeistoffen wijzigen. Het biedt oplossingen voor de olie- en gasindustrie door gebruik te maken van het grootste assortiment aan chemische stoffen ter wereld. Novecare levert ook gespecialiseerde oplossingen voor bepaalde markten voor industriële toepassingen, landbouw en coatings.

- Wereldleider in de productie van gespecialiseerde oppervlakte-actieve stoffen;
- Belangrijke speler in de markt voor polymeren, guar en fosforderivaten;
- 32 industriële sites en 22 O&I-centra en -laboratoria;

Coatis

Coatis produceert duurzame oplosmiddelen op glycerinebasis en gespecialiseerde fenolproducten, voornamelijk voor de Latijns-Amerikaanse markt. Het is de onbetwiste marktleider in Brazilië voor fenolproducten en -derivaten die worden gebruikt bij de productie van kunstharsen voor gieterijen, de bouw en schuurmiddelen.

- Marktleider in Latijns-Amerika voor zowel zuurstofhoudende oplosmiddelen als fenolderivaten;
- 1 industriële site en 2 O&I-centra en -laboratoria.

Aroma Perfomance

Aroma Performance is de grootste producent wereldwijd van vanillearoma's voor gebruik in voeding, geuren en smaken en van synthetische halffabricaten die gebruikt worden in parfums.

- De grootste producent ter wereld van vanillearoma's voor de levensmiddelenindustrie; de grootste producent ter wereld van difenolen als halffabricaten voor de monomeren die worden ingezet in de petrochemie; de grootste producent ter wereld van difenolen en fluoroalifatische afgeleiden;
- 4 industriële sites en 3 O&I-centra en -laboratoria.

In € miljoen	Aangepast 2015	Aangepast 2014	Evolutie op jaarbasis
Netto-omzet	**2 652**	**2 854**	**-7,1%**
Novecare	1 895	2 033	-6,8%
Coatis	398	484	-18%
Aroma Performance	360	337	6,6%
REBITDA	**378**	**426**	**-11%**
REBITDA-marge	*14%*	*15%*	*-0,7 procentpunt*

De **Netto-omzet** is 7% gedaald tot € 2 652 miljoen. Door de sterke terugval van de Noord-Amerikanse niet-conventionele olie- en gasmarkt begin februari, is het omzetvolume met circa 13% gedaald voor dit segment en met bijna 20% voor Novecare alleen. De achteruitgang op de markt had een negatieve invloed op producten in het stimulerings-, boor-en cementeringssegment, terwijl het subsegment van productie zich veerkrachtig toonde. De commerciële ontwikkelingen in de andere eindgebruikersmarkten van Novecare waren over het algemeen gunstig. De omzet en prijzen van Coatis werden ongunstig beïnvloed door de zwakke interne vraag in Latijns-Amerika, waar de economie in een recessie beland is. De volumes van Aroma Performance zijn gestegen, zowel bij de performante oplossingen als bij de vanillineformuleringen, wat aantoont dat er vooruitgang geboekt is sinds de productietekorten van 2014. Op het niveau van het segment compenseerde het gunstige wisselkoerseffect van 9% voor de volumedaling, terwijl de prijzen met 2% daalden.

De **REBITDA** daalde met 11% tot € 378 miljoen, een duidelijke illustratie van de scherpe volumedaling in de niet-conventionele olie- en gasmarkten en de achteruitgang in de Latijns-Amerikaanse markt. Bovendien leidde de scherpe daling van de grondstoffenprijzen in het begin van het jaar tot afwaarderingen op de voorraden. Ondanks de druk op de verkoopprijzen, was het prijszettingsvermogen positief, met dank aan de lagere grondstoffenprijzen, de positieve impact van wisselkoerseffecten en de uitmuntendheidsmaatregelen die geïmplementeerd werden in die afdelingen die het meest getroffen werden door de ongunstige marktomstandigheden. Samen met het positieve effect van de wisselkoersen op de omrekening (behalve de Braziliaanse real), hielpen deze maatregelen om de impact op de REBITDA-marge beperkt te houden, die met 0,7 procentpunt daalde tot 14%.

Producten	Toepassingen	Markten	Handelsmerken	Concurrenten
Novecare				
Oppervlakteactieve chemicaliën	Dispersie, schuim-vorming, conditionering, oppervlaktewijziging, tussenproduct, gelvorming, vloeibaarheidswijziging	Landbouw, Veevoeder & Voedsel Consumptiegoederen & Gezondheidszorg Industriële Toepassingen Energie & leefmilieu	AGRHO®, STARGUAR®, AGHRO® N PROTECT®, SOPROPHOR®, RHODOLINE®	AKZO Nobel, BASF, Clariant, Croda, Dow, Koch, Huntsman, Lamberti Grp Oxiteno, Stepan
Amines			RHODIASOLV™®	
Synthetische en natuurlijke polymeren			SIPOMER®, MIRACARE®, RHEOMER®, JAGUAR®	
Fosforchemie			MACKAM®, PROBAN®, TIGUAR®, TOLCIDE®	
Coatis				
Fenol en derivaten	Kunsthars & gietverbindingen (Epoxy, polycarbonaat, polyamide, MMA fenolharsen)	Consumptiegoederen & Gezondheidszorg Automobiel & Luchtvaart Bouw & Constructie Industriële Toepassingen Landbouw, Veevoeder & Voedsel		Dow, Ineos, Shell
Zuurstofhoudende oplosmiddelen waaronder:	Kleefmiddelen, cosmetica, mijnbouw, coatings, printerinkt, houtbedekking, olievelden, reinigers, auto-industrie, industriële verf, farma, oplosbaarheid van actieve stoffen en harsen			Arkema, Sasol, Halterman Celanese, Ineos, Eastman, Dow, Shell, Oxiteno, Oxea, Sopo
Ketonische oplosmiddelen				
Azijnzuurhoudende oplosmiddelen			SOLSYS™	
Oplosmiddelen op glycerinebasis			AUGEO®	

Producten	Toepassingen	Markten	Handelsmerken	Concurrenten
Aroma Performance				
Cyclopentanone	Geuren, bouwsteen landbouw, farma	Consumptiegoederen & Gezondheidszorg Landbouw, Veevoeder & Voedsel		BASF, Nippon Zeon
	Elektronica	Industriële Toepassingen	RHODIASOLV® XPT	
Natuurlijke vanilline	Smaken	Landbouw, Veevoeder & Voedsel	RHOVANIL® NATURAL	Shanghai Apple, Bestally, Safisis, Symrise
Vanilline & ethylvanilline, vanille smaken	Smaken, geuren, gewasbescherming	Landbouw, Veevoeder & Voedsel Consumptiegoederen & Gezondheidszorg Industriële Toepassingen	RHOVANIL®, RHODIAROME® RHOVEA®, RHODIAROME® RHOVEA®, VANILTEK™ GOVANIL®, GOVANIL™ INTENSE, VANIFOLIA™ VANIFOLIA™ BEAN	Borregaard, Jiaxing, Thrive, Wanglong F&F, Prova
IBCH	Geuren	Consumptiegoederen & Gezondheidszorg	RHODIANTAL® ORIGINAL, RHODIANTAL® CANDALUM®	Bedrijven uit India en China
Pyrocatechol	Bouwsteen voor agrochemie	Landbouw, Veevoeder & Voedsel		Camlin, SanJili, UBE
	Oplosmiddel voor elektronica	Industriële Toepassingen		
	Bouwsteen voor synthese van geneesmiddelen	Consumptiegoederen & Gezondheidszorg		
	Bouwsteen voor geuren	Consumptiegoederen & Gezondheidszorg		
Hydroquinone	Inhibitoren Bouwsteen voor kleurstoffen Bouwsteen voor agrochemie Bouwsteen voor polymeren Bouwsteen voor anti-oxidans in rubber Reagens voor fotografie Bouwsteen voor anti-oxidantia voor voedingsmiddelen	Industriële Toepassingen Landbouw, Veevoeder & Voedsel		Camlin, Eastman, , Mitsui, Ube, Sanjili Goodyear
MeHQ	Bouwsteen voor agrochemie	Landbouw, Veevoeder & Voedsel		CST
	Inhibitoren	Industriële Toepassingen		CST, Seiko, Kawagushi
TBC	Inhibitoren	Industriële Toepassingen	Original TBC, TBC Optima	Camlin, KKPunja, DIC
Veratrole	Bouwsteen voor agrochemie	Landbouw, Veevoeder & Voedsel		Bedrijven uit India
	Bouwsteen voor synthese van geneesmiddelen	Consumptiegoederen & Gezondheidszorg		
Anisol	Oplosmiddel voor elektronica	Industriële Toepassingen		Bedrijven uit India
	Bouwsteen voor agrochemie	Landbouw, Veevoeder & Voedsel		
	Bouwsteen voor synthese van geneesmiddelen	Consumptiegoederen & Gezondheidszorg		

Advanced Materials

De bedrijfsactiviteiten van Advanced Materials leveren een belangrijke bijdrage aan de groei en de prestaties van de Groep door hun leiderspositie op markten met hoge toetredingsdrempels en door hun sterk kastroomrendement op investeringen. Innovatie, een wereldwijde aanwezigheid en samenwerkingsverbanden met klanten op lange termijn zorgen voor een aantrekkelijk competitief voordeel in sectoren die steeds meer op zoek gaan naar energie-efficiëntie en manieren om hun activiteiten minder vervuilend te maken.

Speciality Polymers

Met meer dan 1 500 producten beschikt Speciality Polymers over het grootste assortiment hoogwaardige polymeren ter wereld, waarmee men oplossingen op maat kan creëren, zoals bijvoorbeeld het verleggen van de grenzen op het gebied van metaalsubstitutie in de elektronica-, auto-, luchtvaart- en gezondheidszorgsector. De GBU beschikt over een ongeëvenaarde knowhow in vier technologieën: aromatische polymeren, hoge-weerstandpolymeren, fluorpolymeren, en hoogwaardige kruisverbindingspolymeren.

- De grootste producent ter wereld van gespecialiseerde en hoogwaardige polymeren;
- 16 industriële sites en 10 O&I-centra en -laboratoria.

Special Chem

Special Chem produceert fluor-en zeldzame-aardmetaalformuleringen voor auto-, halfgeleiders- en verlichtingstoepassingen. Met zijn industriële knowhow, wereldwijde aanwezigheid en lokale O&I-activiteiten, heeft Special Chem zich gepositioneerd als een strategische partner voor de automobielsector als producent van materialen die gebruikt worden in katalysatoren die uitlaatgassen zuiveren en bij het solderen van aluminium, en als producent van schoonmaak- en polijstmaterialen voor elektronische toestellen.

- Wereldleider in fluorverbindingen, de solderingstoepassing en specialiteiten op basis van barium en strontium;
- 16 industriële sites en 10 O&I-centra en -laboratoria.

Silica

Silica produceert hoog-dispersibele silica, die voornamelijk gebruikt wordt voor energiezuinige en hoogwaardige banden. Het ontwikkelt innovatieve oplossingen voor wereldwijde bandenproducenten en beschikt ook over een silica-assortiment in tal van andere marktsegmenten zoals tandpasta, voeding, industriële producten en rubberen voorwerpen.

- Uitvinder van hoog-dispersibele silica. Silica levert innovatieve oplossingen voor bandenproducenten, evenals toepassingen voor vele andere marktsegmenten: tandpasta, voeding, industriële producten en rubberen voorwerpen.
- 8 industriële sites en 4 O&I-centra en -laboratoria.

In € miljoen	Aangepast 2015	2014	Evolutie op jaarbasis
Netto-omzet	**3 334**	**2 762**	**21%**
Speciality Polymers	1 901	1 490	28%
Silica	521	451	16%
Special Chemicals	912	820	11%
REBITDA	**836**	**709**	**18%**
REBITDA-marge	*25%*	*26%*	*-0,6 procentpunt*

De **netto-omzet** steeg met 21% tot € 3 334 miljoen, dankzij de volumestijging van 6% en een prijsverhoging van 1%, en werd gunstig beïnvloed door het positieve effect van de wisselkoersen en de consolidatieperimeter van respectievelijk 9% en 4%. Laatstgenoemde omvat de overnames van Ryton en Flux in 2014, en de verkoop van de koelmiddelen- en PCC-activiteiten in 2015. De groei van Speciality Polymers wordt voornamelijk gedreven door de sterke vraag uit de sector van de slimme mobiele toestellen ("smart devices"), uit de automobielsector en vanuit andere hoogwaardige toepassingen. De capaciteit van Solvay om sterker te groeien dan deze markten, illustreert het succes van haar uitgebreid en hoogwaardig assortiment polymeren. De omzet van Silica profiteerde van zowel prijs- als volumestijgingen, aangezien de vraag naar energiezuinige banden in Europa en Noord-Amerika toenam, terwijl het economisch klimaat in Azië eerder aan de matige kant was. Special Chem boekte een mooie volumestijging bij de zeldzame-aardmetaalverbindingen, voornamelijk voor dieselkatalysatoren en voor gespecialiseerde fluorproducten en elektronische materialen.

De **REBITDA** bedroeg € 836 miljoen, een stijging van 18%, als gevolg van de volumestijging in alle GBU's en vooral in Specialty Polymers. Het segment profiteerde ook van de gunstige wisselkoerseffecten en het prijszettingsvermogen. De uitbreiding van de productiecapaciteit van Silica en Specialty Polymers deed de vaste kosten stijgen, maar had voorlopig geen wezenlijke impact op de volumes, aangezien de productie in deze fabrieken slechts geleidelijk aan opgetrokken wordt naarmate de langdurige kwalificatieprogramma's afgewerkt worden. Als gevolg van het effect van de consolidatieperimeter, dat op nettobasis negatief uitkomt, is de REBITDA-marge op jaarbasis met 0,6%punt gedaald tot 25%.

Producten	Toepassingen	Markten	Handelsmerken	Concurrenten
Speciality Polymers				
Biomaterialen voor implanteerbare hulpmiddelen, sulfoonpolymeren, aromatische polyamiden, aromatische polyketonen, polyvinylideenchloride	Gezondheidszorg	Consumptiegoederen & Gezondheidszorg	SOLVIVA® BIOMATERIALS, RADEL® PPSU, UDEL® PSU, IXEF® PARA, KETASPIRE® PEEK, DIOFAN® PVDC	Invibio, Evonik, Victrex, BASF, Sabic
Sulfoonpolymeren, aromatische polyamiden	Consumptiegoederen	Consumptiegoederen & Gezondheidszorg	RADEL® PPSU, VERADEL® PESU, AMODEL® PPA, IXEF® PARA	BASF, Sabic, EMS, Dupont, DSM, Sumitomo
Aromatische polyamiden, gefluoreerde elastomeren, aromatische polyketonen, gefluoreerde vloeistoffen, polyphenyleensulfide	Automobiel	Automobiel & Luchtvaart	AMODEL® PPA, IXEF® PARA, TECNOFLON® FKM, TECNOFLON® PFR FFKM, KETASPIRE® PEEK, TORLON® PAI, FOMBLIN® PFPE	Dupont, Dyneon, EMS, Victrex, Evonik, Mitsui, Kuraray
Sulfoonpolymeren, fluorpolymeren, aromatische polyamiden, aromatische polyketonen, gespecialiseerde grondstoffen	Luchtvaart	Automobiel & Luchtvaart	TEGRACORE™ PPSU RADEL® PPSU EN SOLEF® PVDF FOAMS, RADEL® PPSU, VIRANTAGE® PESU, AJEDIUM™ FILMS, IXEF® PARA, AVASPIRE® PAEK, KETASPIRE® PEEK, TORLON® PAI	Sabic, Victrex, Evonik, Arkema, Chemours, 3M, Daikin, Sumitomo
Aromatische polyamiden, sulfoonpolymeren, aromatische polyketonen	Mobiele elektronica	Elektriciteit & elektronica	IXEF® PARA, AMODEL® PPA, KALIX® HPPA, RADEL® PPSU, KETASPIRE® PEEK, AVASPIRE® PAEK, XYDAR® LCP	Dupont, EMS, Evonik, BASF, DSM, Kingfa, Sabic, Mitsubishi
Fluorpolymeren, kruisverbindingspolymeren	Draad & kabels	Elektriciteit & elektronica	HALAR® ECTFE, HYFLON® PFA/MFA®, SOLEF® PVDF, POLIDAN® PEX, COGEGUM® XLPO-HFFR	DuPont, Daikin, Dyneon, Polyone, AEI, Arkema
Aromatische polyketonen, polyvinylideenchloride, fluorpolymeren	Industriële en beschermende coatings	Industriële Toepassingen	TORLON® AI, DIOFAN® PVDC, HALAR® ECTFE, SOLEF® PVDF, HYFLON® PFA/MFA®, KETASPIRE® PEEK	DSM, Lubrizol, Arkema, 3M, Dyneon, Victrex, Kureha, Asahi Glass, 3M
Fluorpolymeren, gefluoreerde vloeistoffen	Industriële uitrusting	Industriële Toepassingen	HALAR® ECTFE, SOLEF® PVDF, HYFLON® PFA/ MFA®, FOMBLIN® PFPE	Dupont, Arkema, Dyneon, Daikin, Chemours, Chenguang, Dongyue, AsahiGlass
Gefluoreerde vloeistoffen, fluorpolymeren, aromatische polyketonen, gefluoreerde elastomeren	Halfgeleider	Industriële Toepassingen	GALDEN® PFPE, SOLEF® PVDF, HALAR® ECTFE, KETASPIRE® PEEK, TECNOFLON® PFR FFKM	3M, Victrex, Arkema, Dupont, Dyneon, Daikin
Kruisverbindingspolymeren, fluorpolymeren, sulfoonpolymeren, aromatische polyamiden	Loodgieterij	Bouw & Constructie	POLIDAN® PEX, SOLEF® PVDF, HALAR® ECTFE, RADEL® PPSU, ACUDEL® MODIFIED PPSU, UDEL® PSU, AMODEL® PPA	BASF, Dyneon, Arkema, EMS
Fluorpolymeren, gefluoreerde elastomeren, kruisverbindingspolymeren, aromatische polyketonen	Olie & gas	Energie & leefmilieu	SOLEF® PVDF, HYFLON® PFA/MFA®,TECNOFLON® FKM, TECNOFLON® PFR FFKM, POLIDAN® PEX, KETASPIRE® PEEK	Arkema, Dupont, Daikin, Victrex, Basell
Fluorpolymeren	Li-ion batterijen	Energie & leefmilieu	SOLEF® PVDF	Kureha, Arkema
Gespecialiseerde grondstoffen	Brandstofcellen	Energie & leefmilieu	AQUIVION® PFSA	Dupont
Fluorpolymeren	Fotovoltaïek	Energie & leefmilieu	SOLEF® PVDF, HALAR® ECTFE	Dyneon, AGC, Dupont, Arkema
Sulfoonpolymeren, fluorpolymeren	Membranen	Energie & leefmilieu	RADEL® PPSU, UDEL® PSU, VERADEL® PESU, SOLEF® PVDF	BASF, Arkema, Kureha, 3F, Lantian

Producten	Toepassingen	Markten	Handelsmerken	Concurrenten
Silica				
Hoog-dispersibele silica (HDS)	Energie-efficiënte banden	Automobiel & Luchtvaart	ZEOSIL®, ZEOSIL® PREMIUM EFFICIUM®	Evonik, PPG, OSC
Geprecipiteerde silica (conventioneel)	Polymeerversterking	Automobiel & Luchtvaart Industriële Toepassingen	ZEOSIL®	Evonik, PPG, OSC
	Mondhygiëne (tandpasta)	Consumptiegoederen & Gezondheidszorg	TIXOSIL®	JM Huber, PQ Corporation, WR Grace, Evonik, OSC
	Voeding	Landbouw, Veevoeder & Voedsel	TIXOSIL®	JM Huber, PQ Corporation, WR Grace, Evonik, OSC
Special Chemicals				
Waterstoffluoride	Raffinaderijen, staal & oppervlaktebewerking, chemische industrie	Industriële Toepassingen		Honeywell, Lanxess, DDF, 3F, Mexichem, China Yingpeng, Zheijang Sanmei, Shandong donuye Group
Verbindingen op fluorbasis	Hoogspannings-engineering, chemische vloeistoffen voor het etsen en reinigen van halfgeleiderchips, chemicaliën voor Li-batterijen	Elektriciteit & elektronica	voor C_4F_6: SIFREN®	Kemeite, Liming, Henan Huaneng Fluoride en andere, HaloPolymer, Asahi Glass, Kanto Denka, Show Denko, Cental Glas, Linde, AirProducts
	Isolatie, energiebesparing	Bouw & Constructie	SOLKANE®, IXOL®	Honeywell, Arkema, DuPont, Albarnali, Chemtura
	Solderen Oplosmiddelen (precisiereiniging)	Automobiel & Luchtvaart Industriële Toepassingen	NOCOLOK®, SOLVOKANE®	Morita, Honeywell, DuPont, Arkema, Central Glass, Asahi, 3M
TFAC, TFA, TFAH, TFAEt, TFK, ETFBO, andere CF_3	Bouwblokken in actieve ingrediënten, tussenproducten	Consumptiegoederen & Gezondheidszorg Landbouw, Veevoeder & Voedsel		Halocarbon, SRF, Sinochem, Lantian
Geprecipiteerd calciumcarbonaat (PCC)	Dichtingsproduct Verf Plastisol	Bouw & Constructie Bouw & Constructie	SOCAL®, WINNOFIL®	Shiraishi-Omya, SMI Schaefer Kalk
		Automobiel	SOCAL®, WINNOFIL®	Cales de Llierca, SMI
	Polymeer	Bouw & Constructie	SOCAL®, WINNOFIL®	Shiraishi-Omya, SMI
	Gezondheidszorg & voeding	Consumptiegoederen & Gezondheidszorg Landbouw, Veevoeder & Voedsel	SOCAL®	SMI
H_2O_2 van elektronische kwaliteit HF and NH_4F van elektronische kwaliteit	Halfgeleiders, schermen, fotovoltaïek, chemische vloeistoffen voor het etsen en reinigen van chips	Elektriciteit & elektronica	INTEROX® PICO, INTEROX® EG-1, INTEROX® EG10, INTEROX® EG-ST	BASF, MIGAS, Santoku, PeroxChem, Changchun, Dongwoo Finechem Stella Chemifa, Honeywell, Diakin, Morita, Kaisheng

Producten	Toepassingen	Markten	Handelsmerken	Concurrenten
Bariumverbindingen	Verven, coatings, batterijen, kunststoffen, papier	Automobiel & Luchtvaart Elektriciteit & Elektronica		Sachtleben, Chinese producenten
		Bouw & Constructie		
	Keramische capacitoren, schermen, keramiek en speciaal glas	Elektriciteit & Elektronica		Red Star, Jingshan, Sakai Chemicals, Nippon Chemicals
Strontiumverbindingen	Schermen en fotovoltaïsche glazen, ferrieten	Elektriciteit & Elektronica		Red Star, Quimica del Estroncio, Jinshi, Kinglong
Trifluomethaansulfonzuur (TA)	Tussenproduct voor vloeibaar kristal	Consumptiegoederen & Gezondheidszorg		Central Glass, Peric, Jiangxi Time
	Tussenproduct voor accu elektrolyt (LiTA)	Elektriciteit & Elektronica		
	Uitgangsgrondstoffen voor farma	Consumptiegoederen & Gezondheidszorg		
Trifluomethaansulfonzuuranhydride (TAA)	Tussenproduct voor vloeibaar kristal Uitgangsgrondstoffen voor farma	Consumptiegoederen & Gezondheidszorg		
LITFSI	Antistatistisch agens	Elektriciteit & Elektronica		3M, Mitsubishi Materials, Morita
	Elektrolyt zout voor accu's Ionische vloeistof			
Trifluorazijnzuur (TFA)	Tussenproduct voor landbouw	Landbouw, Veevoeder & Voedsel		Lantian, SRF, Halocarbon, Aziatische bedrijven
	Tussenproduct voor farma	Consumptiegoederen & Gezondheidszorg		
Zeldzame-aardmetaaloxide-formuleringen	Autokatalysatoren	Automobiel & Luchtvaart	ACTALYS®	DKK, MEL Chemicals, Sasol
			ACTALYS® HSA, EOLYS®POWERFLEX®	
			E-SIS®	
			OPTALYS®, STABILYS®	
	Hoogwaardige polijsten	Elektriciteit & Elektronica	CEROX®	OST, Treibacher, Ferro
	voor glaspolijsten			
	Energie-efficiënte verlichting	Elektriciteit & Elektronica	LUMINOSTAR®	Nichia
	Anorganische kleurstoffen voor hoogpresterende polymeren	Elektriciteit & Elektronica	NEOLOR®	
	Halfgeleiderpolijsting	Elektriciteit & Elektronica	ZENUS®	Nikki

Performance Chemicals

Actief op mature, sterke markten, waar het succes van dit segment vooral bepaald wordt door schaalvoordelen, concurrentievermogen en de kwaliteit van dienstverlening. Het operationele segment Performance Chemicals, waarvan de activiteiten veel kasstromen genereren, zet in op uitmuntendheidsprogramma's om op die manier extra toegevoegde duurzame waarde te creëren.

Soda Ash & Derivatives

Soda Ash & Derivatives is de grootste producent ter wereld van natriumcarbonaat en natriumbicarbonaat, dat voornamelijk verkocht wordt aan fabrikanten van glas, maar ook gebruikt wordt in detergenten, landbouwproducten, voedsel en voeding. Het is een stabiele en winstgevende divisie, dankzij de goede prijszetting en de groei met enkelvoudige cijfers in het midden van het spectrum, die gebouwd is op activa van hoge kwaliteit (met 60% activa van "wereldklasse" en 40% die tegemoet komen aan de lokale markten).

- De grootste producent ter wereld van natriumcarbonaat en natriumbicarbonaat.
- 11 industriële sites en 3 O&I-centra en -laboratoria.

Peroxides

Solvay is marktleider in waterstofperoxide (H_2O_2), zowel naar marktaandeel als technologie, en is ook de belangrijkste leverancier ter wereld van waterstofperoxide. Waterstofperoxide (H_2O_2) wordt voornamelijk gebruikt in de papierindustrie om houtpulp te bleken. De stof kan ook in tal van andere markten gebruikt worden zoals in de chemie, voeding, textiel en leefmilieu.

- Grootste leverancier ter wereld van waterstofperoxide.
- 11 industriële sites en 4 O&I-centra en -laboratoria.

Acetow

Acetow is een wereldwijde producent van celluloseacetaatvezel (geproduceerd op basis van biologische houtpulp) voor sigarettenfilters, de op een na belangrijkste component van sigaretten. Het is actief in zeer specifieke, mature en stabiele markten, waarin relaties met de klant opgebouwd worden op basis van betrouwbaarheid, een kwalitatieve dienstverlening en een gegarandeerde voorraad. Acetow produceert en commercialiseert een proces die de duurzaamheid van het hout dat buiten wordt gebruikt vergroot onder de acetylatietechnologielicentie ACCOYA®. Ook ontwikkelt het makkelijk te bewerken biokunststof op basis van celluloseacetaat, dat in vele consumptieproducten gebruikt wordt onder de merknaam OCALIO™.

- 4 industriële sites en 1 O&I-centra en -laboratoria.

Emerging Biochemicals

Emerging Biochemicals is een vooraanstaande producent van PVC en natronloog in Zuid-Oost-Azië en producent van epichloorhydrine op basis van biologische glycerine, die op de markt gebracht wordt onder de naam EPICEROL®. Emerging Biochemicals werd opgericht om een milieuvriendelijk chlooralkaliprocedé te ontwikkelen en opereert via de Thaise dochteronderneming Vinythai Public Company Ltd, die instaat voor de productie van vinylchloride en epichloorhydrine in Azië.

- Uitvinder van en wereldleider in biologische epichloorhydrine, of EPICEROL®, een vernieuwende technologie op basis van glycerine. Het biedt een hoogwaardig alternatief voor de traditionele methode.
- 1 samengevoegde productie- en O&I-vestiging.

In € miljoen	Aangepast 2015	2014	Evolutie op jaarbasis
Netto-omzet	**3 090**	**2 944**	**5,0%**
Soda Ash & Derivatives	1 554	1 377	13%
Peroxides	558	512	8,9%
Acetow	542	641	-16%
Emerging Biochemicals	437	413	5,6%
REBITDA	**789**	**724**	**8,9%**
REBITDA-marge	*26%*	*25%*	*0,9 procentpunt*

De **netto-omzet** steeg op jaarbasis met 5% tot € 3 090 miljoen, dankzij de gunstige wisselkoerseffecten van 4% en een algemene prijsstijging van 3%. Dit vertaalde zich in prijsverhogingen in de meest GBU's, met name bij Soda Ash & Derivatives en Acetow. De volumes zijn globaal echter met 2% gedaald, aangezien de voorraadafbouw in de markt voor acetaatvezel aanhield, hoewel de situatie in de tweede helft van het jaar er iets op verbeterde ten opzichte van het dieptepunt dat in de eerst jaarhelft bereikt werd. Het totale effect van de volumes en de productmix bij Soda Ash & Derivatives en Peroxides bleef grotendeels stabiel ten opzichte van 2014. Emerging Biochemicals was de enige uitzondering, aangezien de prijzen daalden door de lagere grondstoffenprijzen, hoewel dit gecompenseerd werd door hogere volumes.

De **REBITDA** bedroeg in totaal € 789 miljoen, een stijging van 9% ten opzichte van 2014 en werd gunstig beïnvloed door het sterke prijszettingsvermogen in heel het segment en de positieve wisselkoerseffecten, die ruimschoots compenseerden voor de volumedaling. De prijsverhogingen bij Soda Ash & Derivatives en in mindere mate bij Peroxides leidden tot hogere marges, mede ook dankzij de vorderingen bij de uitmuntendheidsinitiatieven. Acetow werd ondersteund door transactionele wisselkoerseffecten. De REBITDA-marge steeg van 25% in 2014 tot 26% in 2015, een toenam met 0,9 procentpunt.

Producten	Toepassingen	Markten	Handelsmerken	Concurrenten
Soda Ash & Derivatives				
Na_2CO_3 natrium-carbonaat	Flux in vlak glas	Bouw & Constructie Automobiel & Luchtvaart Energie & Leefmilieu	SODA SOLVAY® DENSE	Tata Chemicals, Ciech, Sisecam, Nirma, Bashkim, OCI, Eti-Soda, Novacarb, Tronox
	Flux in containerglas	Landbouw, Veevoeder & Voedsel Consumptiegoederen & Gezondheidszorg	SODA SOLVAY ® DENSE	
	Waterverzachters en detergenten	Consumptiegoederen & Gezondheidszorg	SODA SOLVAY ® LIGHT	
	Metallurgie	Industriële Toepassingen	SODA SOLVAY ® DENSE	
	Gezondheidszorg	Consumptiegoederen & Gezondheidszorg		
Na_2CO_3, $NaHCO_3$, $2H_2O$ trona	Reinigingsmiddel voor rookgassen	Energie & leefmilieu	SOLVAir®SELECT 200 SOLVAir®SELECT 150	Natronx
	Supplement in dierenvoeding, en voeding	Landbouw, Veevoeder & Voedsel	BICAR®Z, BICAR® Food, BI-PROTEC®	
$NaHCO_3$ natriumbicarbonaat	Supplement in dierenvoeding, en voeding	Landbouw, Veevoeder & Voedsel	BICAR®Z, BICAR® Food, BI-PROTEC®	Church & Dwight, FMC, Natural Soda, Tata Chemicals, Sisecam, Ciech, Bashkim, Eti-Soda, Novacarb
	Reinigingsmiddel voor rookgassen	Energie & leefmilieu Industriële Toepassingen	BICAR®TEC SOLVAIR®SBO/3 SOLVAIR®S300, SOLVAIR®S350	
	Actieve ingrediënten (API), excipiëns in wateroplosbare formuleringen, elektrolyt in hemodialyse	Consumptiegoederen & Gezondheidszorg	BICAR® PHARMA	
$CaCl_2$ calciumchloride	Voedingssupplement, supplement in dierenvoeding, wegbehandeling (ontdooien en ontstoffen), ontvochten	Landbouw, Veevoeder & Voedsel Industriële Toepassingen	CASO®	Tetra, Nedmag, Zirax
Na_2SO_3 natriumsulfiet	Reinigingsmiddel voor rookgassen	Energie & leefmilieu Industriële Toepassingen		INDSPEC
Peroxides				
Waterstofperoxide	Pulp (bleekfunctie)	Consumptiegoederen & Gezondheidszorg	INTEROX® MyH_2O_2	Arkema, Evonik, Peroxychem, Eka, Kemira, OCI
	Chemische synthese van tussenproducten (HPPO, caprolactam, caprolacton, ESBO, enz.) & mijnbouw	Industriële Toepassingen	INTEROX® MyH_2O_2	
Natriumpercarbonaat Waterstofperoxide	Huishoudelijke (gebleekte poederdetergent) & persoonlijke verzorging (mond & haar)	Consumptiegoederen & Gezondheidszorg	OXYPER® INTEROX®	Evonik, Kemira, Peroxychem, OCI
Waterstofperoxide en perazijnzuur	Aquacultuur, voedselveiligheid	Landbouw, Veevoeder & Voedsel	PARAMOVE® INTEROX®, PROXITANE®	Eka
	Waterzuivering	Energie & leefmilieu	INTEROX®, PROXITANE®, OXYSTRONG®	Evonik, Kemira, Peroxychem
Anorganische peroxiden en perazijnzuur	Olie & gas	Energie & leefmilieu	IXPER® PROXITANE®	Evonik, Kemira, Peroxychem

Producten	Toepassingen	Markten	Handelsmerken	Concurrenten
Acetow				
Celluloseacetaatvezels	Sigarettefilters	Consumptiegoederen & Gezondheidszorg	RHODIA® FILTERTOW	Celanese, Eastman, Daicel/Mitsubishi, Chinese bedrijven (Jinan, Henan, Xinyang)
Celluloseacetaatvezels			RHODIA DE-TOW™ RHODIA COLOURED TOW™	
Celluloseacetaatvlokken/Silica			RHODIA FILTERSORB®™	
Celluloseacetaatvlokken	Filterdoek, garen, farma, kunststoffen en scheurfolie		RHODIA ACETOL®	Celanese, Eastman, Daicel/Mitsubishi, Pacetati, Fergana
Salpeterzuur	Schuim, meststoffen, wasserij kuis & bleekproducten, ontsmettingsmiddel, coatings, kleefmiddelen & elastomeren, metaalbehandeling, explosieven en springstoffen, cetaanverbetering	Consumptiegoederen Automobiel & Luchtvaart Landbouw, Veevoeder & Voedsel Industriële Toepassingen	TARANIS™	Yara, Borealis, BASF, Radici, Maxam
Celluloseacetaat compound	Verpakking voor cosmetica en haaraccessoires, speelgoed, brilmonturen, goederenverzet en elektronica	Consumptiegoederen Elektriciteit & elektronica	OCALIO®	Eastman, DuPont, Braskem, Daicel, Pacetati, Mazzucchelli
Geacetyleerd hout	Buitentoepassingen zoals vensters, deuren en luiken, vloeren, bekleding en gevels, enz. en ook bouwwerk	Bouw & Constructie	ACCOYA®(1)	Geen directe concurrentie in geacetyleerd hout maar wel concurrentie van andere materialen
Emerging Biochemicals				
PVC	Buizen, armaturen, profielen, draden, kabels	Bouw & Constructie	SIAMVIC®	Thai Plastic & Chemical PCL
	Folie, platen	Consumptiegoederen & Gezondheidszorg Industriële Toepassingen		
NaOH natronloog	Meerdere toepassingen	Consumptiegoederen & Gezondheidszorg Industriële Toepassingen Landbouw, Veevoeder & Voedsel		AGC Chemicals (Thailand)
Biogebaseerde epichloorhydrine	Epoxyharsen, kationische reagensen, oppervlakteactieve chemicaliën	Bouw & Constructie Elektriciteit & Elektronica Consumptiegoederen & Gezondheidszorg Automobiel & Luchtvaart	EPICEROL®	Samsung Fine Chemicals, Dow

(1) ACCOYA® is een geregistreerd handelsmerk van Accsys Technologies.

Functional Polymers

De Groep heeft de focus van het operationeel segment Functional Polymers gelegd op de polyamideketen, in lijn met haar optimaliseringsstrategieën en focus op industriële innovatie. Het gaat hierbij om een verzameling van polyamide-gerelateerde activiteiten die ondergebracht zijn in de GBU Polyamide, die polyamideverbindingen produceren die gebruikt worden in high performance kunststoffen, en polyamidevezels, en het omvat ook de participatie van Solvay in de chloorvinyl joint ventures RusVinyl (Rusland) en Inovyn (Europa).

Polyamides

De GBU is één van de weinige spelers die de volledige polyamideketen beheerst, van de toelevering (productie van halffabricaten en polymeren) tot het eindproduct (ontwikkeling van technische kunststoffen met een hoge toegevoegde waarde), hoofdzakelijk voor de automobiel-, elektriciteit-, elektronica- en verschillende consumptiegoederenmarkten.

Deze omvat ook een bedrijfsactiviteit in Latijns-Amerika, die textiel en industriële garens op basis van polyamide 6.6 produceert en commercialiseert voor eindgebruik in kledij en industriële toepassingen.

- Een van de grootste producenten ter wereld van adipinezuur (nummer 1 in de wereld) en van polyamide 6.6 (nummer 2 in de wereld)
- Regionale nummer 1 in polyamide 6.6 garens in Latijns-Amerika
- 14 industriële sites en 9 O&I-centra.

Chlorovinyls

Chlorovinyls omvat Solvay's overblijvende PVC en chloorchemicaliën activa, behalve the activiteiten in Thailand die bij Emerging Biochemicals binnen Performance Chemicals horen. De Latijns-Amerikaanse chloorvinylactiviteiten worden momenteel verkocht en zijn opgenomen in beëindigde bedrijfsactiviteiten sinds einde 2012. De Europese chloorvinylactiviteiten werden ook als beëindigde bedrijfsactiviteiten opgenomen sinds de tweede helft van 2013, en zijn geïntegreerd in de INOVYN joint venture sinds de tweede helft van 2015, met een voorziene volledige uitstap in de tweede helft van 2018. De Russische chloorvinylactvitiviteit bestaat uit de RusVinyl joint venture die in 2014 operationeel werd. Deze wordt geconsolideerd volgens de equity-methode. De netto bijdrage van de INOVYN joint venture aan de GBU weerspiegelt echter alleen de wijziging in de uitstapprijs van de joint venture, die opgenomen wordt in niet-recurrente elementen.

In € miljoen	Aangepast 2015	2014	Evolutie op jaarbasis
Netto-omzet	**1 490**	**1 654**	**-9,9%**
Polyamides	1 448	1 536	-5,7%
Chloorvinyls	41	117	-65%
REBITDA	**141**	**111**	**27%**
REBITDA-marge	*9,5%*	*6,7%*	*2,8 procentpunt*

De **netto-omzet** is met 10% gedaald tot € 1 490 miljoen. 4% van deze omzetdaling is te wijten aan de gewijzigde consolidatieperimeter na de verkoop van de PVC activiteiten van Benvic in het tweede kwartaal van 2014. De lagere grondstoffenprijzen, vooral in de polyamide-6.6 productieactiviteiten van Solvay, hadden een negatieve impact van 7%, aangezien ze doorgerekend werden aan de klanten. De volumes bleven min of meer stabiel. De hogere verkoopcijfers voor PA-6.6-polymeren en halffabricaten, voornamelijk in Europa, compenseerden ruimschoots voor de aanzienlijke daling van de verkoop van garen in de slabakkende Latijns-Amerikaanse markt. Het effect van de wisselkoersen was licht positief met 1%.

De **REBITDA** bedroeg € 141 miljoen over het jaar, een stijging van 21% in vergelijking met 2014, ondanks de productieproblemen in de vestiging in Chalampé (Frankrijk) en de afwaarderingen op de voorraad in het eerste kwartaal. Deze stijging was voornamelijk het resultaat van de sterke positieve netto prijszetting, die profiteert van de uitmuntendheidsmaatregelen die geïmplementeerd werden in de PA-6.6-activiteiten, de lagere grondstoffenprijzen in de meer geavanceerde tak van de technische kunststoffen, en positieve wisselkoerseffecten. Het effect van de volumes en de productmix bleef globaal stabiel. De productiestijging in de joint venture RusVinyl in Rusland leverde eveneens een positieve bijdrage tot het operationeel resultaat. De REBITDA-marge steeg met 2,8 procentpunt tot 9,5% over het jaar.

Producten	Toepassingen	Markten	Handelsmerken	Concurrenten
Polyamides				
Adipinezuur	Polyamide 6.6, andere producten voor polyurethaan- en coatingtoepassingen, weekmakers	Industriële Toepassingen Automobiel & Luchtvaart Consumptiegoederen & Gezondheidszorg Bouw & Constructie Elektriciteit & elektronica	RHODIACID™®	Invista, Ascend, CPEC, CNPC, BASF, Radici, Asahi, Lanxess
Hexamethyleendiamine			RHODIAMINE™®	Invista, Ascend, BASF, Radici, CPEC
Polyamidehars: • PA 6.6 • PA 6.10	Polymeren voor Engineering Plastics, kunststofverbindingen, industriële garens (banddraad, airbags), textiel en vezeltoepassingen	Automobiel & Luchtvaart Industriële toepassingen Consumptiegoederen & Gezondheidszorg Bouw & Constructie Elektriciteit & elektronica	STABAMID®	Invista, Ascend, BASF, Radici, Asahi
Polyamide vezels en polyamide doek	Garens voor textiel- en tapijtmarkten, vlokken voor kleding en stoffering, auto-industrie, decoratie en verpakking	Automobiel & Luchtvaart Consumptiegoederen & Gezondheidszorg Bouw & Constructie	PASSOREA® RHODIA® ®TOW	Invista, Ascend, EMS, Jiaxing Fuda, Changshu Tehua
Polyamide-6.6 verbindingen	Metaalsubstitutie, brandbescherming, thermisch beheer, vloeistofbarrière	Automobiel & Luchtvaart Elektriciteit & elektronica Consumptiegoederen & Gezondheidszorg Energie & leefmilieu Bouw & Constructie Industriële Toepassingen	TECHNYL® TECHNYL STAR®	DuPont, BASF, Radici, Ascend, Invista
Polyamide-6 verbindingen			TECHNYL® STAR®	Basf, Lanxess, DSM, DuPont, Radici
Lange-keten-polyamideverbindingen			TECHNYL EXTEN®	Arkema, Evonik, EMS, UBE, Dupont
Hoge-temperatuur polyamideverbindingen			TECHNYL® ONE	DuPont, EMS, DSM, BASF
Gerecycleerde polyamide-verbindingen			TECHNYL® ®R TECHNYL® ®ECO TECHNYL® 4Earth®	Sterk gefragmenteerde concurrentie
Polyamidepoeders	3D-drukken – Lasersinteren		SINTERLINE™ ®TECHNYL® ® POWDERS	Evonik, Arkema, BASF
Design, simulatie, prototypes, testen van onderdelen	Metaalsubstitutie, brandbescherming, thermisch beheer, vloeistofbarrière		MMI TECHNYL® SINTERLINE® TECHNYL® APT® TECHNYL® VALIDATION	BASF
Textielgarens, vlak en getextureerd	Kleding	Consumptiegoederen & Gezondheidszorg	AMNI® EMANA® RHODIANYL®	Hyosung, Taekwang, Nilit, Acelon, LeaLea, Fujian, Radici, Thailon, Yiwu Huanding Nylon
Staple fiber	Schuurmiddelen, vlokvorming	Consumptiegoederen & Gezondheidszorg Industriële Toepassingen		Invista
Industriële garens	Naaidraad, band, MRG	Consumptiegoederen & Gezondheidszorg Automobiel & Luchtvaart Industriële Toepassingen		Kordsa, Enka, CSM, SRF, Sans Hyosung, Invista

Corporate & Business Services

Dit segment omvat de GBU Energy Services, die energiebesparingsprogramma's uitvoert voor de Groep en voor derden. Het omvat ook de Corporate Functions. Andere Corporate and Business Services

Solvay Energy Services

Solvay Energy Services levert innovatieve en duurzame diensten op maat om de energie-efficiëntie te verhogen en de CO_2-uitstoot te verminderen voor de Solvay-groep en andere industriële klanten met energie-intensieve activiteiten. Deze diensten kunnen onder meer de optimalisatie van de energievoorziening en het energieverbruik omvatten, maar even goed het beheren van energieprijsrisico's of de exploitatie van warmte-krachtkoppelingsinstallaties.

Andere Corporate & Business Services

Andere Corporate & Business Services omvat, via een wereldwijde organisatie van gedeelde diensten, alle informaticadiensten en de belangrijkste administratieve departementen van de Groep (boekhouding, kredietafdeling, klantendienst, douane-, loon- en personeelsadministratie, bevoorrading).

In € miljoen	Aangepast 2015	Aangepast 2014	Evolutie op jaarbasis
REBITDA	**-189**	**-188**	**-0,5%**

De netto **REBITDA** -kosten bedroegen € -189 miljoen, in lijn met 2014. De bijdrage van Energy Services was € -3 miljoen, € -28 miljoen lager dan in 2014, wat aantoont hoe moeilijk het investeringsklimaat is voor biomassacentrales en energie- en CO_2 managementdiensten in een context van goedkope energieprijzen. Bovendien werd er in het derde kwartaal een bijzondere waardevermindering van € -7 miljoen geboekt op uitstaande emissierechten in Brazilië, die wellicht niet meer te gelde gemaakt kunnen worden. Overige Corporate & Business Services boekten € -186 miljoen, in lijn met het algemene kostenniveau van 2014 als men de eenmalige opbrengst van € 30 miljoen in het eerste kwartaal van 2015 buiten beschouwing laat, die verband hield met de evolutie van de Medicare-verzekering na uitdiensttreding in de VS. Dit illustreert hoe de constante uitmuntendheidsmaatregelen het ongunstige effect van de wisselkoersen en de inflatie uitgewist hebben.

Energiesituatie

De energiekosten vormen een belangrijk onderdeel van de kostenstructuur van de Groep. De netto energiekosten bedroegen ongeveer € 0,85 miljard in 2015, een lichte daling ten opzichte van 2014. De energiebronnen waren gespreid over elektriciteit en gas (ongeveer 74%), cokes, steenkool en antraciet (ongeveer 20%) en stoom en andere (ongeveer 6%). Ongeveer 70% is afkomstig van fossiele brandstoffen. Meer dan de helft van de kosten werden gemaakt in Europa (circa 54%), gevolgd door Azië (circa 26%) en de resterende 20% in Noord- en Zuid-Amerika en de rest van de wereld.

De Groep volgt al vele jaren een dynamisch energiebeleid. Als grote energieverbruiker wekt de Groep haar eigen elektriciteit op via eigen warmte-krachtkoppelingsinstallaties en stoomturbines, met een totale capaciteit van circa 1 000 MW.

Solvay Energy Services heeft de optimalisatie van de energiekosten en de CO_2 -uitstoot van de Groep als opdracht. Solvay Energy Services ging bovendien ook door met SOLLWATT®, zijn uitmuntendheidsinitiatief voor operationele energie-efficiëntie, dat streeft naar een vermindering van het energieverbruik en de optimalisatie van de energieproductie in de industriële sites. Zie pagina's 112-113 van dit verslag voor meer informatie. Tegen eind 2015 is SOLWATT® geleidelijk aan uitgerold en wordt het nu toegepast in nagenoeg alle productievestigingen van de Groep. Per december 2015 werden er 2 460 mogelijke maatregelen, voor in totaal € 93 miljoen aan jaarlijkse energiebesparingen, geïdentificeerd na de onderzoeksfase. Meer dan de helft van deze maatregelen, goed voor € 40 miljoen en circa 120 kiloton CO_2 per jaar, is reeds uitgevoerd. Soda Ash & Derivatives en Specialty Polymers zijn de GBU's die hiervan het meest hebben geprofiteerd.

De grondstoffenfactuur voor de Groep bedroeg circa € 3 230 miljoen in 2015, 10% lager dan in 2014 vanwege de lagere volumes en prijzen. De grondstoffen kunnen onderverdeeld worden in verschillende categorieën: ruwe oliederivaten circa 43%, mineraalderivaten circa 17% (bv. glasvezel, natriumcarbonaat, natriumsilicaat, calciumsilicaat, fosfor, natriumhydroxide...), aardgasderivaten (circa 15%), biochemische stoffen circa 14% (bv. houtpulp, glycerol, guar, vetalcohol, ethanol...), overige (circa 10%). De creatie van Inovyn in juli leidde tot een verminderde afhankelijkheid van olie voor de Groep.

BIJKOMEND COMMENTAAR OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING VAN DE GROEP VOOR HET JAAR 2015 (IFRS/AANGEPAST)

In € miljoen	IFRS 2015	IFRS 2014	Aangepast 2015	Aangepast 2014
EBIT	**833**	**652**	**941**	**761**
Netto financiële lasten, waarvan:				
• Lasten als gevolg van leningen	-111	-151	-111	-151
• Renteopbrengsten uit leningen en termijnbeleggingen	11	36	11	36
• Overige winsten en verliezen op nettoschuld	-46	-30	-46	-30
• Kosten van beëindigde bedrijfsactiviteiten	-73	-163	-73	-163
Opbrengsten/verliezen (-) uit deelnemingen beschikbaar voor verkoop	-8	-1	-8	-1
Resultaat vóór belastingen	**606**	**343**	**715**	**453**
Winstbelasting	-97	-84	-135	-120
Resultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	**509**	**259**	**580**	**333**
Beëindigde bedrijfsactiviteiten	-55	-246	-55	-244
Nettowinst	**454**	**13**	**525**	**89**
Minderheidsbelangen	-48	67	-48	67
Nettoresultaat, Groepsaandeel	**406**	**80**	**477**	**156**

De netto financiële lasten daalden tot € -226 miljoen tegenover € -309 miljoen in 2014. De netto schuldenlast bleef stabiel op € -146 miljoen. 2015 omvatte onder meer € -25 miljoen kosten van de hyperinflatie in Venezuela, evenals € -8 miljoen opgebouwde rente op de obligaties uitgegeven voor de financiering van de overname van Cytec, terwijl in 2014 een € -21 miljoen eenmalige kost werd opgenomen voornamelijk door de afwikkeling van renteswaps.

De disconteringskosten op voorzieningen voor leefmilieu- en pensioenverplichtingen daalden tot € -73 miljoen, in vergelijking met € -163 miljoen in 2014. Dit kwam hoofdzakelijk door een eenmalig negatief effect van hogere disconteringsvoeten op leefmilieuverplichtingen van € 14 miljoen in 2015, terwijl vorig jaar € -35 miljoen eenmalige posten werden opgenomen te wijten aan dalende disconteringsvoeten. Opbrengsten/verliezen uit deelnemingen beschikbaar voor verkoop bedroeg € -8 miljoen gekoppeld aan bijzondere waardeverminderingen op bepaalde O&I investeringen.

De **winstbelasting** op aangepaste basis steeg tot € -135 miljoen tegenover € -120 miljoen het jaar voordien. Deze verhoging is te wijten aan het hogere resultaat vóór belastingen. Belastingaanpassingen m.b.t. vorige jaren waren in 2015 goed voor € 107 miljoen, tegenover € 123 miljoen in 2014. Het nominale belastingtarief bedroeg bijgevolg 19%. Het onderliggende belastingtarief daalde van 35% in 2014 tot 30% in 2015.

Het aangepaste nettoresultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten kwam uit op € 580 miljoen, tegenover € 333 miljoen in 2014. De post beëindigde bedrijfsactiviteiten boekte een nettoverlies van € -55 miljoen tegenover €-244 miljoen in 2014. De beëindigde bedrijfsactiviteiten omvatten onder meer Eco Services tot eind 2014, toen het verkocht werd, en de Europese chloorvinylactiviteiten, die ondergebracht zijn in de joint venture Inovyn sinds de tweede helft van 2015. De resterende activiteiten in de beëindigde bedrijfsactiviteiten zijn de chloorvinylactiviteiten in Latijns-Amerika van Indupa, die leden onder de ongunstige marktomstandigheden. Op het einde van het jaar leidde de herwaardering naar reële waarde minus de verkoopkosten tot een bijzonder waardeverminderingsverlies van € -88 miljoen. De beëindigde bedrijfsactiviteiten omvatten tevens een voorziening van € -20 miljoen voor de in 2010 verkochte farmaceutische tak. In 2014 omvatten de verliezen uit beëindigde bedrijfsactiviteiten bijzondere waardeverminderingen op de Europese chloorvinylactiva voordat ze ingebracht werden in de joint venture Inovyn. Het aangepast nettoresultaat, Groepsaandeel, kwam bijgevolg uit op € 477 miljoen, in vergelijking met € 156 miljoen in 2014. De aangepaste gewone winst per aandeel bedroeg € 5,70. Het nettoresultaat, Groepsaandeel, berekend volgens IFRS bedroeg € 406 miljoen, tegenover € 80 miljoen in 2014. Het onderliggend nettoresulaat, Groepsaandeel, bedroeg € 680 miljoen, tegenover € 622 miljoen in 2014.

NETTORESULTAAT, GROEPSAANDEEL (IFRS)

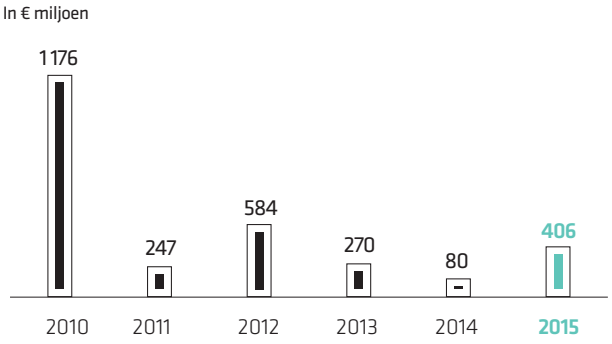

AANGEPASTE NETTORESULTAAT, GROEPSAANDEEL

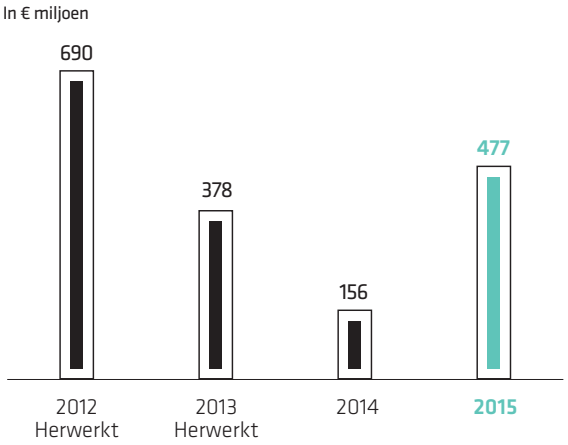

Financiële structuur

De financiële brutoschuld steeg van € 2 338 miljoen op het einde van 2014 tot € 6 520 miljoen op het einde van 2015.

De stijging van de brutoschuld is voornamelijk te wijten aan de nieuwe schulden (€ 2,25 miljard senior notes in € en US$ 1,6 miljard senior notes in US$ vóór uitgiftekosten) die in december 2015 uitgegeven werden om de overname van Cytec voor een deel te financieren en voor de vervroegde herfinanciering van bestaande financiële schulden op lange en korte termijn met vervaldatum in 2016 (geldmiddelen en kasequivalenten van circa € 1 miljard), de overname van de netto financiële schuld van Cytec (€ 532 miljoen), de toename van de uitgifte van commercial paper (+ € 250 miljoen eind 2015 tegenover eind 2014) en de financiering van projecten in de groeilanden.

In 2015 heeft Solvay ook de retailobligatie (€ 500 miljoen) met vervaldatum in juni terugbetaald.

De financiële nettoschuld steeg van € 778 miljoen op het einde van 2014 tot € 4 379 miljoen op het einde van 2015.

Het **eigen vermogen** bedroeg € 9 668 miljoen op het einde van 2015, tegenover € 6 778 miljoen op het einde van 2014. Het omvat de eeuwigdurende hybride obligaties die als eigen vermogen worden behandeld volgens IFRS, die stegen tot € 2,2 miljard aan het einde van 2015 van € 1,2 miljard op het einde van 2014 na de uitgifte van € 1 miljard aan obligaties om de Cytec overname gedeeltelijk te financieren. Solvay heeft ook zijn kapitaal verhoogd met € 1,5 miljard door gebruik te maken van voorkeurrechten om deze financiering af te ronden.

Op het einde van 2015 bedroeg de **schuldratio** 45% (netto schuld / eigen vermogen).

De kredietratings voor Solvay van twee ratingbureaus zijn: BBB-/A3 (met stabiel vooruitzicht) bij Standard and Poors, and Baa2/P2 (met negatief vooruitzicht) bij Moody's, na de overname van Cytec.

Vrije kasstroom

De **Vrije kasstroom** uit voortgezette bedrijfsactiviteiten bedroeg € 391 miljoen, tegenover € 511 miljoen vorig jaar. De stijging van de REBITDA werd tenietgedaan door de hogere kapitaalinvesteringen van € -969 miljoen, tegenover € -861 miljoen in 2014. Verder was er in 2015 een globale kasuitstroom voor werkkapitaaldoeleinden, in tegenstelling tot de aanzienlijk kasinstroom vorig jaar. De vrije kasstroom uit beëindigde bedrijfsactiviteiten bedroeg € -3 miljoen in 2015, in vergelijking met € 145 miljoen in 2014, grotendeels het gevolg van wijzigingen in de consolidatieperimeter, meer bepaald van de verkochte de farmaceutische activiteiten. De totale vrije kasstroom klokte bijgevolg af op € 387 miljoen, een daling ten opzichte van de € 656 miljoen uit 2014.

De overige kasstromen hielden voornamelijk verband met de overname van Cytec en de bijhorende financiering. Deze omvatten onder meer het totale overnamebedrag van € -5 047 miljoen en niet-recurrente kosten van € 130 miljoen, waarvan respectievelijk € -4 998 miljoen en € -101 miljoen betaald werden tijdens de periode, in totaal € -5 099 miljoen. De uitgifte van € 1,5 miljard aan rechten en € 1,0 miljard aan hybride obligaties zorgden voor een netto instroom van respectievelijk € 1 477 miljoen en € 991 miljoen. De uitgifte van senior obligaties voor € 2,25 miljard en US$ 1,6 miljard leverden netto € 3 693 miljoen op. De overige kasstromen omvatten onder meer rente- en dividendgerelateerde uitbetalingen voor in totaal € -536 miljoen.

INVESTERINGEN

	Kapitaaluitgaven (voortgezette activiteiten)		
In € miljoen	**2015**	**2014**	**% op jaarbasis**
Advanced Formulations	-214	-166	*-29%*
Advanced Materials	-340	-267	*-27%*
Performance Chemicals	-267	-275	*2,8%*
Functional Polymers	-71	-82	*14%*
Corporate & Business Services	-77	-69	*-11%*
GROEP	**-969**	**-861**	*-13%*

De totale kapitaaluitgaven (voortgezette bedrijfsactiviteiten) in 2015 bedroegen € 969 miljoen.

Naast kapitaaluitgaven voor gezondheid, veiligheid & leefmilieu en voor onderhoud, investeerde de Groep op selectieve wijze in een aantal strategische projecten, waarbij de prioriteit uitging naar activiteiten en regio's met een hoger en duurzamer groeipotentieel. In 2015 werden er verschillende groei-investeringen gedaan in onze sterkst groeiende en meest veerkrachtige divisies. De belangrijkste investeringen zijn de volgende:

- De grootschalige alkoxylatiefaciliteit in Singapore om de snel groeiende Aziatische markt te bedienen op het vlak van huishoudelijke en persoonlijke verzorgingsproducten, coatings, industriële producten, agrochemie en olie & gas;
- De grootschalige alkoxylatie-eenheid in de VS (Texas), gelegen op een geïntegreerde industriële faciliteit van Equistar Chemicals, dochter van LyondellBasell, om de groeiende Noord-Amerikaanse markt te bedienen;
- De nieuwe productiefaciliteit voor vanilline in China, die een stijging met 40% van de globale productie van Solvay voorstelt, om aan de toenemende vraag in de regio te voldoen;
- De eerste fase van de fabriek van fluorpolymeren in China (in Changshu) voor Specialty Polymers;
- De nieuwe fabriek van waterstofperoxide in China voor Peroxides;
- De nieuwe bicarbonaatfabriek (100kt/jaar) in Thailand om de verkoop in Azië te ontwikkelen.

Een aantal groeiprojecten zorgden voor belangrijke kapitaaluitgaven in 2015, maar zijn nog steeds in aanbouw:

- de nieuwe megafabriek van waterstofperoxide voor propeenoxide-productie (HPPO) (330kt/jaar) in Saoedi-Arabië in een joint venture met Sadara Aramco en Dow die grotendeels afgewerkt was op het einde van 2015 maar slechts zal openen in 2016;
- de bouw van een tweede PEEK-polymeerfabriek in de Verenigde Staten (Georgia) voor Specialty Polymers die in 2016 zal opstarten.
- de tweede fase van de fabriek voor fluorpolymeren in China (Changshu) voor Specialty Polymers, die in 2017 zal opstarten.
- de nieuwe Hoog-dispersibele silica (HDS) fabriek in Zuid Korea om de capaciteit met meer dan 80 000 ton per jaar uit te breiden, die in 2017 zal opstarten.

ONDERZOEK & INNOVATIE

In € miljoen	Nettokosten voor Onderzoek & Innovatie in 2015
Advanced Formulations	55
Advanced Materials	119
Performance Chemicals	21
Functional Polymers	24
Corporate & Business Services	55
GROEP	**277**

De nettokosten **voor Onderzoek & Innovatie** in 2015 bedroegen € 277 miljoen.

Het merendeel van de inspanningen van Solvay op gebied van innovatie worden ontwikkeld in Solvay's groeimotoren, Advanced Materials en Advanced Formulations, en vertegenwoordigen bijna 80% van de geconsolideerde kosten, exclusief Corporate & Business Services.

ANALYSE VAN DE RESULTATEN VAN DE MOEDERMAATSCHAPPIJ (SOLVAY nv)

In € miljoen	2015	2014
Te bestemmen winst van het boekjaar	1 774	550
Overgedragen winst	4 524	4 262
Totaal ter beschikking van de algemene aandeelhoudersvergadering	**6 298**	**4 812**
Verwerking:		
Wettelijke reserve	32	0
Brutodividend	349	288
Overgedragen winst	5 917	4 524
TOTAAL	**6 298**	**4 812**

Solvay nv is *een naamloze vennootschap* naar Belgisch recht met maatschappelijke zetel in de Ransbeekstraat 310 te 1120 Brussel. Solvay nv heeft twee filialen: Solvay nv Frankrijk (25 rue de Clichy, 75009 Parijs, Frankrijk) en Solvay nv Italië (Via Piave 6, 57013 Rosignano, Italië).

De jaarrekening van Solvay nv wordt opgemaakt volgens de in het Belgisch recht geldende algemeen aanvaarde boekhoudkundige principes en omvat ook de Franse en Italiaanse filialen.

De voornaamste activiteiten van Solvay nv zijn de controle over en het beheer van een aantal participaties in de vennootschappen van de Groep en de financiering van de Groep via de bank- en obligatiemarkten. Het beheert ook het onderzoekscentrum in Neder-Over-Heembeek (België).

Het bedrijfsresultaat is samengesteld uit de inkomsten van de Group Services facturatie, industriële en commerciële activiteiten die niet door dochterondernemingen worden uitgevoerd, min de werkingskosten van het hoofdkantoor.

De winst uit de gewone bedrijfsuitoefening vóór belasting bedraagt € 1 miljoen in 2015, in vergelijking met € 833 miljoen in 2014. Dit omvat het resultaat uit de gewone bedrijfsuitoefening (€ 94 miljoen, tegenover € -204 miljoen in 2014), dividenden uit verschillende participaties (€ 96 miljoen, tegenover € 1 226 miljoen in 2014) en het verschil tussen betaalde en ontvangen interesten voortvloeiend uit de financieringsactiviteiten (€ -189 miljoen, in vergelijking met € -190 miljoen in 2014).

Het saldo van de uitzonderlijke resultaten voor 2015 is € 1 754 miljoen tegen € -307 miljoen in 2014.

De nettowinst van Solvay nv kwam in 2015 uit op € 1 774 miljoen, tegenover € 550 miljoen in 2014.

Omdat er geen overdracht is naar de belastingvrije reserves bedraagt de te bestemmen overgedragen winst € 6 298 miljoen.

Prioriteiten en vooruitzichten

Prioriteiten

In 2016 zal Solvay zich vooral focussen op het uitvoeren van de Groepsstrategie en het verder ontplooien van de hefbomen van de transformatie via de opwaardering van de portefeuille en via uitmuntendheidsinitiatieven, met de nodige aandacht voor innovatie. De integratie van Cytec loopt voor op schema en de topprioriteit is om ervoor zorgen dat dit een succes wordt en synergieën oplevert. Tegelijkertijd zal Solvay scherp inzetten op een uitgesproken verbetering van de duurzame vrije kasstroom en op termijn de schuldpositie afbouwen.

Vooruitzichten voor 2016

Sinds eind 2015 heeft de Groep gemerkt dat de volatiliteit op de grondstoffenmarkten toegenomen is en dat de voorraden voor toepassingen voor slimme mobiele toestellen ("smart devices") aangepast worden. Deze tendensen zullen wellicht aanhouden in het eerste kwartaal van het jaar. In deze context, en in de veronderstelling dat de marktomstandigheden er niet verder op achteruitgaan, verwacht Solvay dat de REBITDA in 2016 een hoge eencijferige groei zal tonen, in vergelijking met de pro forma REBITDA[1] over 2015 van € 2 336 miljoen (inclusief Cytec).

De groei zal dit jaar wellicht vooral naar het einde van de periode opgetekend worden, rekening houdend met de relatief sterke cijfers in de eerste helft van 2015 waarmee vergeleken moet worden en de voorraadafbouw in slimme mobiele toestellen, de stapsgewijze invoering van onze innovaties, de opbrengsten van de synergieën met Cytec en de uitmuntendheidsprogramma's. De groei zal meer bepaald komen van de volumes en het constante prijszettingsvermogen op basis van onze uitmuntendheidsprogramma's, die goed op weg zijn om het bedrag van € 800 miljoen gecumuleerde REBITDA-opbrengsten te overschrijden tegen eind 2016.

Wat de synergieën betreft van de overname van Cytec, die op 1 januari al een jaarlijkse kostenbesparing van € 20 miljoen opgeleverd hebben, vertrouwd Solvay erop dat deze synergieën uit kostenbesparingen alleen al meer dan € 100 miljoen jaarlijks zullen opleveren tegen 2018. De inkomstensynergieën zullen de oplevering van synergieën vervolledigen.

Solvay gaat uit van een pro forma REBITDA-stijging in de vier operationele segmenten[2]:

- Advanced Materials: De groei in de gediversifieerde eindmarkten zal het effect van de voorraadafbouw van slimme mobiele toestellen in het eerste kwartaal uitwissen. In het luchtvaartsegment is er een constante groei en een toename van het aantal vliegtuigen die steeds meer composieten bevatten;
- Advanced Formulations: De groei in de sectoren gezondheidszorg en persoonlijke verzorging, landbouw en in technologische oplossingen zal naar verwachting compenseren voor de aanhoudende zwakte van de olie- en gasmarkten;
- Performance Chemicals: De voortzetting van de uitmuntendheidsprogramma's zal gecombineerd worden met een geleidelijk herstel van de vraag naar acetaatfilterdoek;
- Functional Polymers: Het winstherstel zal naar verwachting aanhouden.

De REBITDA-stijging, in combinatie met gedisciplineerde kapitaaluitgaven, zouden moeten leiden tot een kasstroom van meer dan € 650 miljoen, meer dan 30% hoger dan het pro forma niveau van vorig jaar.

De Groep staat erop haar investment grade rating te behouden.

De vooruitzichten voor 2016 zijn gebaseerd op een aantal verwachtingen, waaronder een verwachte groei van de wereldeconomie van circa 3%, een olieprijs van 30 USD per vat, het uitblijven van een herstel van de olie- en gasexploratieactiviteiten in de VS en een USD/EUR-wisselkoers van 1,10.

Risicobeheer

Het risicobeheer (processen, geïdentificeerde risico's evenals acties ondernomen om deze te beperken) wordt beschreven op de pagina's 59 tot 70 van dit jaarverslag.

Financiële instrumenten

Het beheer van financiële risico's en het gebruik van financiële instrumenten om deze af te dekken worden beschreven op pagina's 66 en 67 en pagina's 186 tot 196 (Toelichting 37 "Financiële instrumenten en beheer van financiële risico's van de geconsolideerde jaarrekening") in dit jaarverslag.

Auditcomité

De opdracht, samenstelling en werkwijze van het Auditcomité worden beschreven op de pagina's 42 en 56 (Punt 14, Bijlage 1 "Missieverklaring van het Auditcomité van de verklaring inzake Deugdelijk Bestuur") in dit verslag.

Verklaring inzake Deugdelijk Bestuur

De Verklaring inzake deugdelijk bestuur vindt u op pagina's 31 tot 58 van dit jaarverslag, waarin u ook het remuneratiebeleid en het verslag over de remuneraties terugvindt.

2 Bijkomende financiële informatie

Niet-geauditeerde pro forma informatie voor boekjaar 2015

Om een referentiekader te geven voor het evalueren van de Groepsresultaten in de toekomst, publiceert Solvay niet-geauditeerde pro forma informatie voor het boekjaar 2015. De cijfers stellen een situatie voor alsof de Cytec-overname zou hebben plaatsgevonden op 1 januari 2015. De opstellingsbasis in de volgende pagina's zijn een integraal deel van de pro forma informatie.

Drie versies van de geconsolideerde winst- en verliesrekeningen worden in dit rapport weergegeven: IFRS, Aangepast en Onderliggend.

Vanaf het eerste kwartaal van 2016 zullen de resultaten van de Groep alleen voorgesteld worden op IFRS-basis en onderliggende basis. De huidige definitie van REBITDA zal in de toekomst gelijk zijn aan de onderliggend REBITDA.

(1) De huidige definitie van REBITDA Komt in het vervolg overeen met die van onderliggene EBITDA.

(2) Na de overname van Cytec heeft Solvay de organisatie volgens segmenten heringericht om de strategische samenhang te verhogen en hun onderlinge afstemming te verfijnen. De herinrichting is van kracht sinds 1 januari 2016.

Indien de activiteiten van Cytec vanaf 1 januari 2015 geconsolideerd zouden zijn geweest, dan zou de pro forma winst- en verliesrekening over 2015 er als volgt hebben uitgezien:

	Solvay			Cytec				Pro forma				
Pro forma income statement FY 2015 In € miljoen	**IFRS**	**PPA impact**	**Aan-gepast**	**IFRS**	**PPA impact**	**Aangepast**	**Financering Cytec**	**IFRS**	**PPA impact**	**Aan-gepast**	**Uitzonderlijke elementen & hybrid**	**Onder-liggend**
Omzet	**11 047**	**-**	**11 047**	**1 800**	**-**	**1 800**	**-**	**12 847**	**-**	**12 847**	**-**	**12 847**
Andere inkomsten	470	-	470	-	-	-	-	470	-	470	-	470
Netto-omzet [a]	**10 578**	**-**	**10 578**	**1 800**	**-**	**1 800**	**-**	**12 378**	**-**	**12 378**	**-**	**12 378**
Kostprijs van de omzet	-8 289	-	-8 289	-1 317	82	-1 236	-	-9 606	82	-9 524	1	-9 523
Brutowinst	**2 759**	**-**	**2 759**	**482**	**82**	**564**	**-**	**3 241**	**82**	**3 323**	**1**	**3 324**
Commerciële & administratieve kosten	-1 327	-	-1 327	-221	-	-221	-	-1 548	-	-1 548	57	-1 491
Kosten van Onderzoek & Innovatie	-277	-	-277	-47	-	-47	-	-324	-	-324	-	-324
Overige operationele opbrengsten & kosten	-99	109	10	-144	131	-13	-	-242	240	-2	-	-2
Winst/verlies (-) van joint ventures & geassocieerde deelnemingen [b]	21	-	21	-	-	-	-	21	-	21	22	43
REBITDA [c = g-d-e-f]			**1 955**			**381**	**-**			**2 336**	**-**	**2 336**
REBITDA marge [c/a]			*18%*			*21%*				*19%*		*19%*
Waardevermindering & afschrijvingen (recurrent) [d]	-842	109	-733	-311	213	-98	-	-1 153	322	-831	45	-786
Overige aanpassingselementen van de REBITDA [e]			-35			-	-			-35	35	-
Niet-recurrente elementen [f]	-245	-	-245	-11	-	-11	-	-256	-	-256	256	-
EBIT [g]	**833**	**109**	**941**	**59**	**213**	**272**		**892**	**322**	**1 213**	**337**	**1 550**
Financiële lasten	-146	-	-146	-23	-	-23	-66	-235	-	-235	25	-210
Interesten op eeuwigdurende hybride obligaties(1)											-112	-112
Interesten en geboekte wieelskoersverliezen op RusVinyl (joint venture) [h]											-27	-27
Disconteringskosten van de voorzieningen	-73	-	-73	-8	-	-8	-	-81	-	-81	-14	-95
Verliezen uit financiële activa beschikbaar voor verkoop	-8	-	-8	-	-	-	-	-8	-	-8	8	-
Resultaat vóór belastingen [i]	**606**	**109**	**715**	**27**	**213**	**240**	**-66**	**568**	**322**	**889**	**216**	**1 105**
Belastingen op resultaat [j]	-97	-38	-135	-3	-66	-69	37	-63	-103	-166	-165	-331
Belastingvoet [j/(i-b-h)]	*17%*		*19%*	*12%*		*29%*		*12%*		*19%*		*30%*
Winst/verlies (-) uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	**509**	**71**	**580**	**24**	**147**	**171**	**-29**	**504**	**218**	**723**	**52**	**774**
Winst/verlies (-) uit beëindigde bedrijfsactiviteiten	-55	-	-55	-2	-	-2	-	-56	-	-56	115	59
Nettoresultaat	**454**	**71**	**525**	**23**	**147**	**170**	**-29**	**448**	**218**	**666**	**167**	**833**
Minderheidsbelangen	-48	-	-48	-	-	-	-	-48	-	-48	-17	-65
Aandeel van Solvay in het nettoresultaat	**406**	**71**	**477**	**23**	**147**	**170**	**-29**	**400**	**218**	**618**	**150**	**768**
Gewone winst per aandeel uit voortgezette bedrijfsactiviteiten (in EUR)	5,57	0,85	6,42					4,45	2,1	6,55	0,43	6,98
Gewone winst per aandeel (in EUR)	4,85	0,85	5,7					3,85	2,1	5,96	1,44	7,4
Verwaterde winst per aandeel uit voortgezette bedrijfsactiviteiten (in EUR)	5,53	0,85	6,38					4,42	2,09	6,51	0,42	6,93
Verwaterde winst per aandeel (in EUR)	4,81	0,85	5,66					3,83	2,09	5,92	1,43	7,35

(1) Deze eeuwigdurende hybride obligaties worden als eigen kapitaal geclassificeerd op IFRS-basis.

a) Opstellingsbasis van de IFRS pro forma winst- en verliesrekening

De pro forma financiële informatie combineert de geconsolideerde winst- en verliesrekening van Solvay met de geconsolideerde winst- en verliesrekening van Cytec, beiden opgesteld op afzonderlijke basis, na afstemming van de grondslagen voor financiële verslaggeving en de impact van de toewijzing van de aankoopprijs (d.w.z. afschrijving van step-ups aan reële waarde en erkenning in de kostprijs van de omzet van step-ups aan reële waarde op de voorraden); De pro forma informatie houdt ook rekening met de geschatte bijkomende financieringskosten in verband met de overname.

- De bijkomende rentelasten op IFRS basis zijn geschat op € -66 miljoen en houden rekening met:
  - De jaarlijkse IFRS rentelasten ten belope van € -104 miljoen op de € obligatieleningen ten belope van € 2,25 miljard en Amerikaanse obligatieleningen ten belope van $ 1,6 miljard;
  - De met € 30 miljoen verminderde rentelasten voor de € 1 062 miljoen extra financiering voor herfinanciering van bestaande schulden;
  - Van de netto totale rentelasten ten belope van € -74 miljoen wordt met € -66 miljoen rekening gehouden als bijkomende financiële kosten in de pro forma rekeningen, terwijl € -8 miljoen al opgenomen is in de afzonderlijke financiële kosten van Solvay voor 2015 voor de periode waarin de financiering beschikbaar was op het jaareinde;
  - Met de coupons op de € -1,0 miljard hybride leningen wordt geen rekening gehouden omdat zij als kapitaal aanzien worden onder IFRS. Dit wordt echter gecorrigeerd in de onderliggende resultaten.
- De schuldcapaciteit in de Verenigde Staten genereert een fiscaal verrekenbaar tegoed van € 37 miljoen op de € -66 miljoen Cytec financieringskost.
- De overnamekosten van Cytec zijn reeds opgenomen in de 2015 Solvay afzonderlijke winst- en verliesrekening in niet-recurrente elementen met een totaal van € -130 miljoen.
- Aangekondigde synergieën zijn niet opgenomen in de 2015 pro forma rekeningen.

b) Opstellingsbasis van de aangepaste winst- en verliesrekening

Behalve IFRS rekeningen presenteert Solvay ook prestatie-indicatoren in de aangepaste winst- en verliesrekening die geen rekening houden met de niet-contante boekhoudkundige impact van de toewijzing van de overnameprijs (PPA) van Rhodia en nu ook van Cytec.

- Solvay IFRS rekeningen omvatten de niet-contante afschrijvingen met betrekking tot de Rhodia PPA voor een totaal bedrag van € 109 miljoen in 2015. Het hieraan verbonden belastingeffect over deze periode bedraagt € -38 miljoen.
- IFRS PPA aanpassingen voor Cytec hebben betrekking op de toewijzing van de aankoopprijs van Cytec, met inbegrip van € 82 miljoen aan voorraden step-ups en € 131 miljoen aan afschrijvingen op immateriële activa. De combinatie hiervan bedraagt € 213 miljoen met een bijbehorende impact op de belastingen van € -66 miljoen.

c) Opstellingsbasis van de onderliggende winst- en verliesrekening

"Onderliggende" cijfers herwerken de IFRS rekeningen voor de niet-contante boekhoudkundige impact van toewijzing (PPA) van de overnameprijs van Rhodia en Cytec, voor de coupons op de hybride obligaties die als eigen vermogen worden opgenomen volgens IFRS, en voor andere items die de vergelijking van de onderliggende resultaten van de Groep in de loop der tijd vertekenen. Onderliggende resultaten worden geacht een meer volledige en vergelijkbare indicatie te geven van de ware prestaties van Solvay over de referentie-perioden.

De kolom "overige aanpassingen en hybride coupons" laat een totale correctie zien van € 167 miljoen, waarvan € -112 miljoen voor rentelasten op hybride obligaties (inclusief € -55 miljoen voor de overname van Cytec) en € 279 miljoen andere aanpassingen. Deze andere aanpassingen omvatten:

- M&A gerelateerde effecten van andere overnames (Chemlogics, Flux, Ryton, ...) voor € 58 miljoen, waarvan € 57 miljoen in commerciële en administratieve kosten en € 1 miljoen in de kostprijs van de omzet;
- Niet-recurrente elementen ten belope van € 245 miljoen voor Solvay afzonderlijk en € 11 miljoen voor Cytec afzonderlijk, in totaal € 256 miljoen;
- Effect van hyperinflatie in Venezuela ten belope van € 25 miljoen;
- Effecten van de verandering in de disconteringsvoet op leefmilieuvoorzieningen voor € -14 miljoen;
- Bijzondere waardeverminderingen op financiële activa beschikbaar voor verkoop ten belope van € 8 miljoen;
- Belastingeffecten in verband met de bovenstaande posten voor € -51 miljoen, evenals belastinginkomsten van voorgaande jaren voor € -114 miljoen waarvan € -107 miljoen voor Solvay en € -7 miljoen voor Cytec, die gecombineerd resulteren in een totaal aan uitzonderlijke belastingen van € -165 miljoen;
- Een totaal netto effect van € 22 miljoen op de RusVinyl joint venture met betrekking tot de totale financiele lasten en bijzondere waardeverminderingen die niet worden opgenomen in REBITDA, terwijl € -27 miljoen geherclassificeerd werd als onderliggende financiële lasten van rente en gerealiseerde wisselkoersverliezen op schulden gedenomineerd in euro.
- Een algemeen netto-effect op beëindigde bedrijfsactiviteiten van € 115 miljoen omvatte
  - Een bijzondere waardevermindering en andere lasten met betrekking tot Solvay Indupa voor € 96 miljoen;
  - Lasten na afwikkeling met betrekking tot de verkoop van de Pharma activiteiten in 2010 voor € 25 miljoen;
  - Positieve aanpassingen van de prijs met betrekking tot de verkoop van de Eco Services voor € -7 miljoen.
- De impact op minderheidsbelangen van deze andere aanpassingen bedroeg € -17 miljoen.

d) Pro forma vrije kasstroom 2015

De pro forma vrije kasstroom zou € 492 miljoen bedragen hebben, waarvan € 105 miljoen voor Cytec afzonderlijk. De pro forma vrije kasstroom uit voortgezette bedrijfsactiviteiten zou € 500 miljoen bedragen hebben, waarvan € 109 miljoen voor Cytec afzonderlijk.

Pro forma kapitaaluitgaven zouden € 1 160 miljoen bedragen hebben, waarvan € 123 miljoen voor Cytec afzonderlijk. Pro forma kapitaaluitgaven uit voortgezette bedrijfsactiviteiten zou € 1 092 miljoen bedragen hebben, waarvan € 123 miljoen voor Cytec afzonderlijk.

3 Historische financiële gegevens

De onderstaande tabel is een historische weergave van de cijfers van de Groep zoals bekendgemaakt op de referentiedatum. Deze gegevens zijn niet beïnvloed door mogelijke opeenvolgende herbewerkingen op grond van perimeterwijzigingen, evolutie van IFRS/IAS normen, enz.

In de referentieperioden hebben zich de volgende belangrijke veranderingen voorgedaan:

- 2011: Rhodia geconsolideerd met ingang van 17 september;
- 2012: Solvay Indupa activiteiten voorgesteld als beëindigd;
- 2013: Solvay Indupa en Europese chloorvinylactiviteiten voorgesteld als beëindigd en Chemlogics geconsolideerd met ingang van 1 november;
- 2014: toepassing van IFRS 11. Solvay Indupa, Europese chloorvinyl-activiteiten en Eco Services voorgesteld als beëindigd en Chemlogics volledig geconsolideerd;
- 2015: twee belangrijke wijzigingen vonden plaats:
  - De verkoop van de chloorvinylactiviteiten aan de Inovyn jointventure (50% Solvay, 50% Ineos) op 1 juli 2015, die opgenomen werd onder beëindigde bedrijfsactiviteiten,
  - De overname van 100% van de aandelen van Cytec Inc. op 9 december 2015. De beginbalans van Cytec is volledig geconsolideerd binnen de Solvay Groep per 31 december 2015. De resultaten en kasstromen van Cytec voor de periode tussen 9 en 31 december zijn niet materieel, behalve voor uitgaven die te maken hebben met de overname, die als niet-recurrente elementen worden weergegeven. Hierdoor heeft Cytec niet bijgedragen aan de nettowinst IFRS of kasstromen van de Groep in 2015.

	IFRS			
In € miljoen	**2012**	**2013**[1]	**2014**[1]	**2015**[1]
Omzet	12 831	10 367	10 629	11 041
Netto-omzet	12 435	9 938	10 213	10 578
REBITDA	2 022	1 663	1 783	1 955
REBITDA /netto-omzet (in %)	16%	17%	17%	18%
Totaal afschrijvingen en waardeverminderingen	794	752	751	842
EBIT	1 275	647	652	833
Nettoresultaat, Groepsaandeel	584	270	80	406
Winst per aandeel (gewone) (in EUR)	7,10	3,25	0,96	4,85
Onderzoeksuitgaven	261	247	247	277
Kapitaaluitgaven	826	1 809	1 399	1 037
vrije kasstroom	787	524	656	387
Financiële gegevens				
Eigen vermogen	6 596	7 453	6 778	9 668
Nettoschuld	1 125	1 102	778	4 379
Nettoschuld/Eigen vermogen	17%	15%	11%	45%
Brutodividend per aandeel (EUR)	3,20	3,20	3,40	3,30
Bruto-uitkering aan Solvay-aandeelhouders	271	271	288	349
Personeelsdata				
Personeelsaantal per 31 december	29 103	29 389	29 207	30 900
Personeelskosten	2 302	2 143	1 990	2 139

(1) Eigen vermogen omvat de eeuwigdurende hybride obligaties

Winst per aandeel

De aangepaste gewone winst per aandeel bedroeg € 5.70 tegenover € 1.87 in 2014.

Dividend

De Raad van Bestuur heeft besloten om tijdens de gewone algemene vergadering van 10 mei 2016 de betaling aan te bevelen van een totaal brutodividend van € 3,30 per aandeel (€ 2,41 netto per aandeel).

Zoals gewoonlijk bij dit soort transacties, werd het totale bedrag van het dividend van 2015 gecorrigeerd voor de uitgegeven voorkeurrechten bij de kapitaalverhoging afgerond in december 2015. Deze correctiefactor bedraagt 93,98% in overeenstemming met artikel 6.3 van de Euronext Derivatives Corporate Actions Policy. Het aanbevolen dividend over 2015 moet vergeleken worden met het aangepaste dividend over 2014 van € 3,20 per aandeel (afgerond, aangepast van € 3,40 bruto per aandeel), wat goed is voor een stijging van 3,3%.

Gelet op het interimdividend van € 1,36 bruto per aandeel (€ 0,99 netto per aandeel [1]; coupon nr. 97), dat op 21 januari 2016 werd betaald, zal het saldo van het dividend voor 2015, dat gelijk is aan € 1,94 bruto per aandeel (€ 1,42 netto per aandeel[1] ; coupon nr. 98) worden betaald op 17 mei 2016 op voorwaarde dat de algemene vergadering dit goedkeurt.

BRUTO DIVIDEND AANGEPAST VOOR DE BOVENSTAANDE BONUSFACTOR EN NETTO DIVIDEND PER AANDEEL

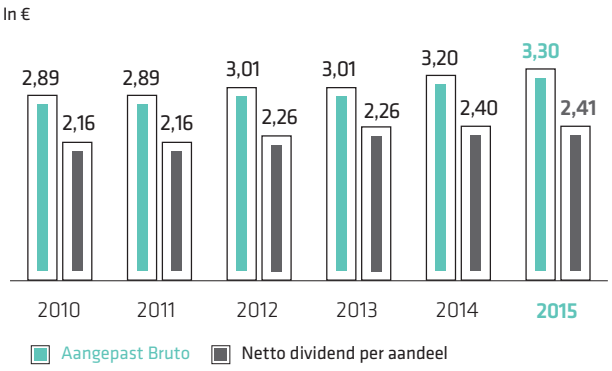

IFRS historische geconsolideerde gegevens per aandeel

In euro (zoals gepubliceerd)	2011	2012	2013[1]	2014[1]	2015[1] [2]
Eigen vermogen	75,79	80,14	85,07	79,10	115,46
REBITDA	14,87	24,57	20,00	21,42	23,34
Nettowinst	3,04	7,10	3,25	0,96	4,85
Nettoresultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	3,51	7,08	2,47	3,32	5,6
Verwaterd nettoresultaat	3,03	7,06	3,22	0,96	4,82
Verwaterd nettoresultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	3,49	7,04	2,45	3,30	5,5
Aantal aandelen (in duizendtallen) per 31 december	84 701	84 701	83 171	82 982	103 865
Gemiddeld aantal gewone aandelen (in duizendtallen) voor de berekening van de winst per aandeel (IFRS)	81 224	82 305	83 151	83 228	83 738
Gemiddeld aantal gewone aandelen (in duizendtallen) voor de berekening van de verwaterde winst per aandeel (IFRS)	81 546	82 696	83 843	83 890	84 303
Brutodividend	3,07	3,20	3,20	3,40	3,30
Nettodividend	2,30	2,40	2,40	2,55	2,41
Hoogste koers	111,6	109,80	118,90	129,150	132,606
Laagste koers	61,50	62,11	97,44	100,15	82,71
Koers op 31 december	63,7	108,6	115	112,4	98,4
Koers/winst verhouding op 31 december	21,0	15,30	35,42	116,59	20,3
Nettodividendrendement	2,9%	2,0%	2,1%	2,3%	2,4%
Brutodividendrendement	3,9%	2,7%	2,8%	3,0%	3,4%
Jaarlijks volume (in duizend aandelen)	63 462	77 846	54 437	49 218	83 358
Jaarlijks volume (in € miljoen)	5 522	6 796	5 960	5 630	9 294
Beurswaarde per 31 december (in € miljard)	5,4	9,2	9,8	9,5	10,4
Omloopsnelheid (in %)	78	92	63	58	89
Omloopsnelheid herwerkt voor free-float (in %)	111,2	131	94	83	127

(1) Eigen vermogen omvat hybride obligaties.
(2) Cijfers aangepast voor de 0,9398 bonusfactor.

(1) Zoals onderhevig aan de Belgische roerende voorheffing.

EXTRA-FINANCIËLE JAARREKENING

1 Duurzaamheidsbeheer

Het verslag van Solvay over zeer materiële maatschappelijke en leefmilieukwesties maakt nu deel uit van het jaarverslag. Dit gecombineerde verslag is een eerste stap in de evolutie van Solvay naar een geïntegreerde rapportering. Een bijkomend verslag, dat samengesteld werd volgens de Global Reporting Initiative G4 raamwerk, vormt een aanvulling op de informatie die voorgesteld wordt in dit jaarverslag.

1.1 Duurzaamheid staat centraal in de cultuur van de Groep

1.1.1 Een geschiedenis die 150 jaar teruggaat

De cultuur van verantwoordelijkheid van Solvay maakt deel uit van haar historische identiteit. De Groep heeft een pioniersrol vervuld bij tal van initiatieven die de werknemers ten goede zijn gekomen: interne sociale zekerheid (1878), de 8-urige werkdag (1897) en betaalde verlofdagen (1913). De afgelopen 150 jaar heeft Solvay ook een cultuur van veiligheid en sociale dialoog ontwikkeld. Ook was ze een van de eerste groepen die een sociale dialoog opstartte op Europees niveau en daarna op wereldwijd niveau. Deze visie vormt nog steeds de basis voor de manier waarop Solvay te werk gaat, meer bepaald via Solvay Way, het referentiekader voor duurzaamheid van de Groep. Vandaag de dag zijn de sociale praktijken één van de sterke punten van Solvay, waardoor de groep een toonaangevende positie bekleedt op het vlak van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO).

1.1.2 Ambitie op het gebied van duurzaamheid en doelstellingen voor 2025

Solvay heeft vijf prioritaire doelstellingen vastgelegd om elke entiteit te helpen om via gemeenschappelijke doelstellingen de duurzaamheidsambities van de Groep te realiseren.

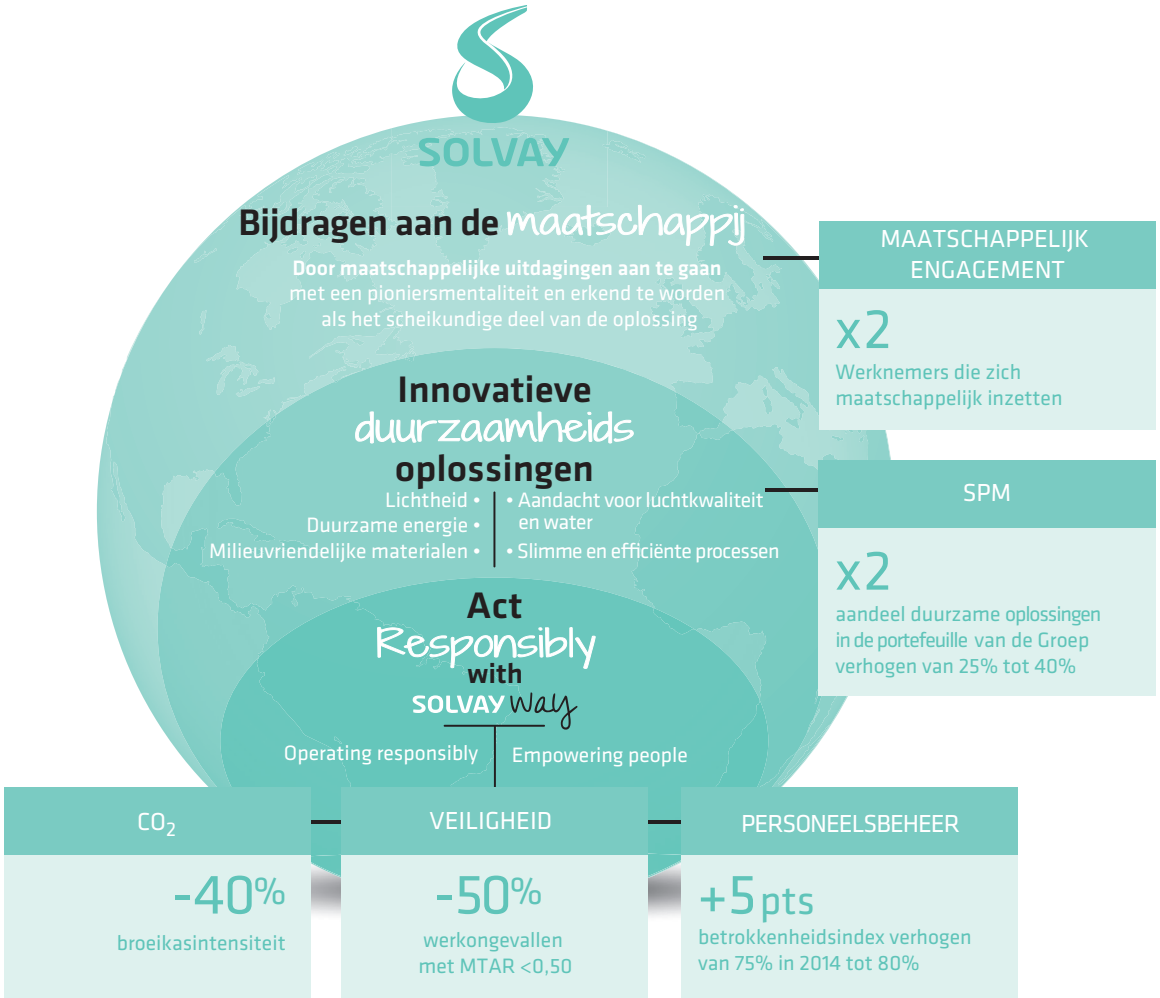

1.2 Vrijwillige externe verbintenissen

Solvay is vrijwillige externe verbintenissen aangegaan:

- **Voor een verantwoorde chemische industrie:** Solvay onderschrijft het wereldwijd charter "Responsible Care®". Dit wereldwijde initiatiefvoor de chemische industrie streeft naar eenvoortdurende verbetering wat betreft het veilig omgaan metscheikundige stoff en, vanaf de initiële ontwikkeling ervan tot hetuiteindelijke gebruik.

- **Voor de mensenrechten:** Solvay onderschrijft het Global Compact van de VN en engageert zich voor de beginselen ervan, om zo bij te dragen tot een duurzamere en meer inclusieve wereldmarkt die blijvende voordelen oplevert voor mensen, samenlevingen en markten.

- ISO 26000
  Voor een wereldwijde duurzaamheidsnorm: Solvay hanteert de vrijwillige internationale norm ISO 26000 over maatschappelijke verantwoordelijkheid als referentie. Deze norm geeft organisaties richtlijnen om op een maatschappelijk verantwoorde manier te opereren. De vereisten van deze internationale norm werden overgenomen in Solvay Way.

- **Voor een verantwoorde dialoog:** op 17 december 2013 ondertekende Solvay samen met IndustriALL Global Union een Corporate Social and Environmental Agreement voor de hele Groep. Deze overeenkomst, een van de eerste in haar soort voor de chemische industrie, geeft een concrete invulling aan de vastberadenheid van Solvay om ervoor te zorgen dat de fundamentele arbeidsrechten en de maatschappelijke normen van de Groep op het vlak van gezondheid, veiligheid en milieubescherming worden nageleefd in al haar vestigingen. Deze overeenkomst is van toepassing op alle medewerkers van Solvay. De sites van Solvay ondergaan elk jaar een evaluatie om te controleren of de engagementen die de Groep aanging vanaf de basis correct worden toegepast. Deze evaluatie gebeurt op basis van de normen van de International Labour Organisation (ILO) en van de principes van de United Nations Global Compact (UNGC).

  Om ervoor te zorgen dat alle werknemers de overeenkomst met de IndustriALL Global Union naleven, werd ze opgenomen in het Solvay Way referentiekader als een werknemerspraktijk, en elk jaar wordt er bij de Solvay Way evaluatie nagegaan hoe goed ze toegepast en begrepen wordt.

- Europees Pact voor de Jeugd
  Om de kansen van jongeren op de arbeidsmarkt te verhogen: op de Enterprise 2020 Summit lanceerden de Europese Commissie en bedrijfsleiders, waaronder Dhr. Jean-Pierre Clamadieu, CEO van Solvay, het Europees Pact voor de Jeugd, bedoeld om 10 000 samenwerkingsverbanden tussen de bedrijfswereld en het onderwijs tot stand te brengen en zo de kansen van de jongeren op de arbeidsmarkt te verhogen. Dit initiatief is bedoeld om de kwaliteit van het onderwijs en de vaardigheden die jongeren kunnen aanleren, zoals transversale, digitale, groene, zachte en ondernemersvaardigheden, te verbeteren.

FOCUS:

Wereldwijde verbintenis tegen klimaatverandering

In het kader van de klimaattop in Parijs werkte Solvay mee aan verschillende initiatieven, zoals:

- de introductie van de *Business Dialogue*, georganiseerd door de voorzitter van de klimaatconferentie, met gesprekken op hoog niveau tussen regeringen en ondernemingen, ter bevordering van meer verregaande klimaatmaatregelen, in onderlinge samenwerking met landen en de privésector op tal van gelegenheden zoals het *High Level Event* van de Algemene Vergadering van de VN en de *Business Climate Summit;*
- streven naar één wereldwijde koolstofprijs en naar een convergentie van emissieverhandelingssystemen om milieuvriendelijke investeringen en de vermindering van de uitstoot op wereldwijde schaal te stimuleren, door deel te nemen aan de *Carbon Pricing Leadership Coalition* en door de *Business Leadership* criteria voor het bepalen van de prijs van koolstof uit het *Global Compact* toe te passen. Solvay heeft ook beslist om een interne koolstofprijs in te voeren, die van toepassing is op alle investeringsbeslissingen vanaf 1 januari 2016;
- medewerking aan het vooruitstrevende initiatief van de *Low Carbon Technology Partnerships* om de ontwikkeling en grootschalige implementatie van koolstofarme technologieën te versnellen, onder leiding van de WBCSD;
- ondertekening van de Open Brief van CEO's van over heel de wereld waarin wereldleiders met aandrang verzocht worden om concrete maatregelen te nemen op klimaatgebied; de Open Brief aan de Europese Raad, de Europese Commissie en het Europees Parlement van CEFIC; de Boodschap van Belgische captains of society ter ondersteuning van COP21; de Paris Pledge; en de Franse *Business Climate Pledge*, samen met 38 andere ondernemingen uit allerlei sectoren die in Frankrijk actief zijn.

1.3 Naar een geïntegreerde rapportering

1.3.1 Materaliteitanalysesproces

Solvay heeft zijn materialiteitsanalyse in 2014 volledig herzien aan de hand van de aanpak vooropgesteld door de Sustainability Accounting Standards Board (SASB). Solvay koos voor de aanpak van de SABS omdat deze niet enkel een eerste volledige, gevalideerde lijst aanreikt van relevante thema's, maar ook drie tests om de prioriteit van de thema's te bepalen: bewijs van belang, bewijs van financiële impact en toekomstgerichte impact.

De Functie Duurzame Ontwikkeling coördineerde de analyse waarbij het netwerk van kampioenen betrokken werd in GBU's en Functies. Daarna werd het werk geëvalueerd door experts uit de belangrijkste Groepsfuncties en werd de volledige lijst van materiële thema's opnieuw herzien met elk van de experts. Daarbij werd er speciaal aandacht besteed aan de kruiselingse vergelijking van de analyse met het werk dat door de Functie Risk Management verricht werd om zo de consistentie ervan met de risicomatrix van de volledige Groep te garanderen: het efficiënt opvolgen en beheren van risico's is cruciaal om de duurzaamheidsdoelstellingen te bereiken. De lijst van zeer materiële thema's werd opnieuw bijgewerkt teneinde rekening te houden met deze controle. Tot slot werd de analyse vergeleken met de ontwerpversie van de SASB "Chemicals Sustainability Accounting Standard" die in oktober 2014 werd gepubliceerd, en vervolgens opnieuw met de voorlopige norm die in maart 2015 gepubliceerd werd.

Het resultaat van deze analyse was dat er 12 thema's werden gerangschikt als zeer materieel en dat er indicatoren geselecteerd werden voor de die.

1.3.2 Update 2015

De materialiteitsanalyse werd herzien in 2015 en er werd een extra zeer materieel thema toegevoegd om de consistentie met de visie van de Groep te verhogen (Inzet voor de gemeenschap). Er zijn nu vijf prioriteiten die uit de lijst met zeer materiële thema's geselecteerd werden. Er werden nieuwe langetermijndoelstellingen vastgelegd voor die prioriteiten.

De terminologie van de materiële thema's zijn consistent met die van de SASB Materiality Map™, tenzij het Uitvoerend Comité van de Groep een andere term gebruikt om het toepassingsgebied van bepaalde relevante thema's te verbreden. Het zeer relevante thema 'Engagement en welzijn van de werknemers' bijvoorbeeld omvat thema's die in het materialiteitsrooster van de SASB zijn ingedeeld bij "Arbeidsoverleg" en "Eerlijke praktijken op het werk".

MATERIALITEITSANALYSE SOLVAY

	LEEFMILIEU	MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL	MENSELIJK KAPITAAL	BEDRIJFSMODEL EN INNOVATIE	LEIDERSCHAP EN DEUGDELIJK BESTUUR
Prioritaire thema's	Uitstoot van broeikasgassen	Ontwikkeling van de gemeenschap	Gezondheid en veiligheid van de werknemers Engagement en welzijn van de werknemers	Duurzame bedrijfsoplossingen	
Zeer relevante thema's	Luchtkwaliteit Energiebeheer Milieuongevallen en remediëring Water- en afvalwaterbeheer Beheer van gevaarlijke stoffen	Klantentevredenheid			Beheer van het juridisch, ethisch en regelgevend kader Veiligheid van processen, paraatheid & reactievermogen op noodgevallen
Matig relevante thema's	Brandstofbeheer	Toegang en betaalbaarheid	Diversiteit en inclusie	Ecologische en sociale impact op activa en activiteiten	Beheer van systeemrisico's
	Afvalbeheer en afvalstromen	Gegevensbeveiliging en privacy van de klant	Aanwerving, Opleiding en retentie	Productverpakking	Lobbying en politieke bijdragen
	Gevolgen voor de biodiversiteit	Eerlijke informatieverschaffing en etikettering Eerlijke marketing en reclame	Vergoeding en andere voordelen	Kwaliteit en veiligheid van producten	Inkoop van grondstof Beheer van de toeleveringsketen

1.3.3 Hoe Solvay de duurzaamheidsdoelstellingen van de VN ondersteunt

Als mede-ondertekenaar van het Global Compact van de VN, is de Groep al bezig met de implementatie van de duurzaamheidsdoelstellingen van de VN in haar dagelijkse activiteiten, haar producten en oplossingen. De zeer materiële thema's van Solvay liggen in lijn met de wereldwijde ontwikkelingsdoelen.

MATERIALITEITSANALYSE SOLVAY	ZIJN CONSISTENT MET	DUURZAAMHEIDSDOELSTELLINGEN
• Ontwikkeling van de gemeenschap • Klantentevredenheid • Gezondheid en veiligheid van de werknemers • Betrokkenheid en welzijn • Ontwikkeling van de gemeenschap	PERSONEEL	1 NO POVERTY 3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING 4 QUALITY EDUCATION 5 GENDER EQUALITY 8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH 10 REDUCED INEQUALITIES 16 PEACE AND JUSTICE STRONG INSTITUTIONS
• Uitstoot van broeikasgassen • Luchtkwaliteit • Energiebeheer • Milieuongevallen en remediëring • Water- en afvalwaterbeheer • Beheer van gevaarlijke stoffen	PLANEET	6 CLEAN WATER AND SANITATION 11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES 12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION 14 LIFE BELOW WATER 15 LIFE ON LAND 17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS
• Duurzame bedrijfsoplossingen • Beheer van het juridisch, ethisch en regelgevend kader • Veiligheid van processen, paraatheid & reactievermogen op noodgevallen	WINST	2 ZERO HUNGER 7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY 9 INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE 13 CLIMATE ACTION

1.3.4 Engagement van de belanghebbenden

In 2015 focuste Solvay op de betrokkenheid van de belanghebbenden, door gebruik te maken de bestaande engagementskanalen.

Investeerders

De relevantieanalyse werd voorgesteld aan een specifieke groep van investeerders: nakomelingen van de oorspronkelijke families van de Solvay-groep, die momenteel de grootste investeerdersgroep vertegenwoordigen. Solvay maakte gebruik van een speciaal sociaal mediaplatform om de analyse voor te stellen en een vragenlijst voor te leggen waarin hen gevraagd werd de materiële thema's te rangschikken (prioriteit van hoog-gemiddeld-laag) zoals de SASB in zijn materialiteitsaanpak aangeeft. Op basis van hun feedback waren de volgende thema's het meest relevant voor deze specifieke groep van investeerders:

VOOR DE STICHTENDE FAMILIE'S

Categorie	Zeer materiël
Leefmilieu	Energiebeheer Milieuongevallen en remediëring Water- en afvalwaterbeheer Beheer van gevaarlijke stoffen Afvalbeheer en afvalstromen
Maatschappelijk Kapitaal	Klantentevredenheid Gezondheid en veiligheid van de klant
Menselijk kapitaal	Gezondheid en veiligheid van de werknemer Kinder- en dwangarbeid
Bedrijfsmodel en innovatie	Duurzame bedrijfsoplossingen Kwaliteit en veiligheid van producten Levenscyclus en impact van producten
Leiderschap en deugdelijk bestuur	Geen thema's met hoge prioriteit

De meeste thema's die als zeer materieel aangevinkt worden door deze groep van investeerders, zijn reeds opgenomen in onze eigen analyse. Deze feedback zal vergeleken worden met de feedback van andere belanghebbenden en als basis dienen voor de jaarlijkse updates van de materialiteitsanalyse van de Groep.

De vragenlijsten die van beleggingsfondsen ontvangen werden in 2015, hadden betrekking op de visie van de Groep op het klimaat- en energiebeleid en het beheer van endocriene verstoorders. Beide thema's zijn intussen opgenomen in de prioritaire thema's van de Groep.

FOCUS:

Betreffende Solvay's verslaggeving over duurzaamheid

Wat Solvay's verslaggeving over duurzaamheid betreft: In 2015 prijkte Solvay bovenaan de rangschikking van 'Beste niet-financiële informatie 2015' en 'Beste financiële informatie 2015' van de Belgische Vereniging van Financiële Analisten. Het Belgisch Instituut van Bedrijfsrevisoren heeft Solvay gelauwerd voor het 'Beste Belgische Duurzaamheidsverslag' in de categorie 'grote ondernemingen'.

Medewerkers

De materialiteitsanalyse van de Groep werd voorgelegd aan de Commissie Duurzame Ontwikkeling van de Europese ondernemingsraad van de Groep. Op de publicatiedatum van dit verslag is de analyse nog aan de gang.

Onze planeet

De reacties van de belanghebbenden van "Onze planeet" (regeringen en ngo's) werden vooral gedomineerd door twee belangrijke gebeurtenissen in 2015: de voorbereiding voor de klimaatconferentie in Parijs en de publicatie van de duurzaamheidsdoelstellingen van de VN.

Gemeenschappen

Het hoofdstuk "Ontwikkeling van de gemeenschap" in dit verslag, bevat enkele voorbeelden van maatregelen die op lokaal vlak ondernomen werden, in de buurt van onze vestigingen, in het kader van de inzet voor de lokale gemeenschap.

Klanten

In 2015 werden er geen maatregelen getroffen die specifiek verband houden met de materialiteitsanalyse.

Leveranciers

In 2015 werden er geen maatregelen getroffen die specifiek verband houden met de materialiteitsanalyse.

1.4 Benadering en beheer van Solvay Way

1.4.1 Solvay Way: de manier van aanpakken

Solvay Way is de duurzaamheidsbenadering van de Groep. Hierbij worden sociale, maatschappelijke, milieugerelateerde en economische aspecten geïntegreerd in het management en de strategie van de onderneming, met als doel waarde te creëren. Het houdt rekening met de veranderende verwachtingen van de maatschappij, die van de industrie verlangt dat ze technologieën, processen, producten, toepassingen en diensten ontwikkelt die afgestemd zijn op de duurzaamheidsdoelstellingen.

Het engagement van Solvay op het vlak van Duurzame Ontwikkeling en maatschappelijke verantwoordelijkheid geldt voor alle levensfasen van zijn producten - met inbegrip van het ontwerp, de fabricage, de producttoepassingen, afdanking en het gebruik van middelen - en de maatschappelijke gevolgen van het vervaardigen of het gebruik ervan.

Solvay stimuleert en voert een voortdurende dialoog met zijn belanghebbenden en hun vertegenwoordigers over kwesties in verband met Duurzame Ontwikkeling. Contracten worden voorbereid, onderhandeld en uitgevoerd door Solvay om het beleid van de Groep inzake Duurzame Ontwikkeling te weerspiegelen. De praktijken van Solvay Way worden elk jaar door externe partijen herzien en de Sustainable Development Functie implementeert de bevindingen en conclusies teneinde vooruitgang te realiseren. Voortgang van looptijd in Enterprise Risk Management is één van de Solvay Way praktijken. De besprekingen zijn gebaseerd op de wil om te innoveren, om samen vooruitgang te boeken en om specifieke samenwerkingsverbanden uit te bouwen.

Solvay Way, dat gecoördineerd wordt door de Sustainable Development Functie, wordt bewaakt via een wereldwijd netwerk van meer dan 200 "kampioenen" en "correspondenten" die ervoor zorgen dat het initiatief actief wordt ingevoerd in de GBU en in de Functies. De Functie Duurzame Ontwikkeling is verantwoordelijk voor het toezicht op de benadering namens de Groep. Ze coördineert de werkzaamheden van dit wereldwijd netwerk en rapporteert rechtstreeks aan de CEO.

SOLVAY WAY NETWERK

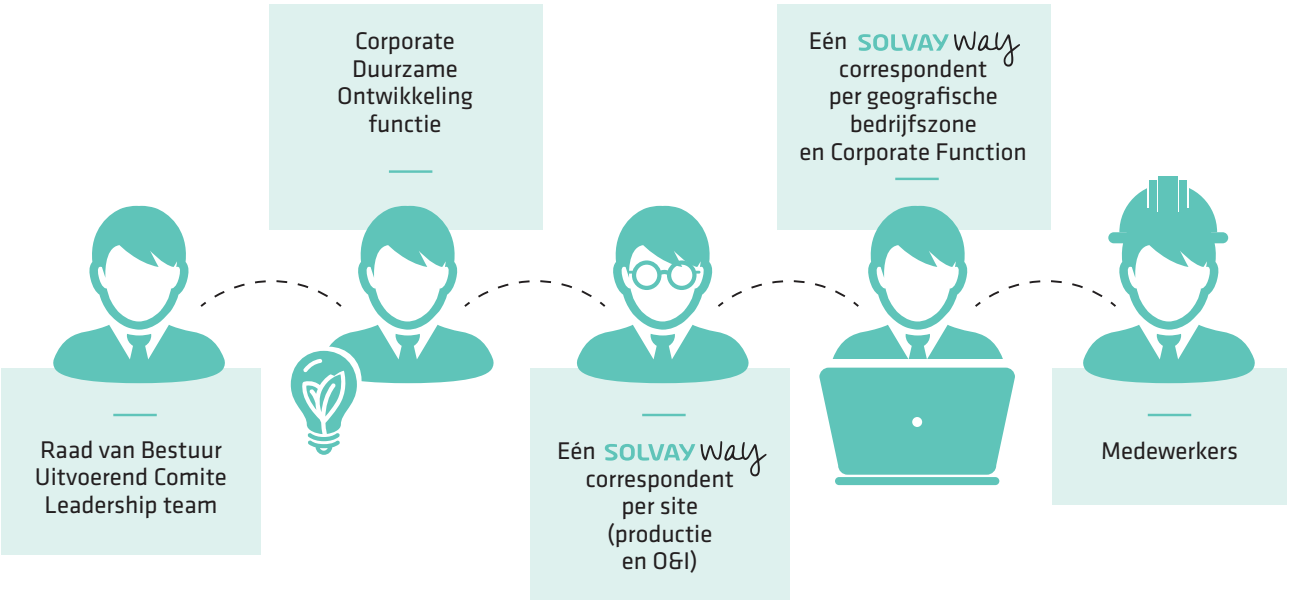

1.4.2 Solvay Way: een drijvende kracht achter vooruitgang

De verbintenissen en doelstellingen van Solvay worden aangepast op basis van de vooruitgang, de evolutie van de normen en de noden van de belanghebbenden en de lessen die getrokken worden uit zelfevaluaties, interne en externe audits en het uitwisselen van ideeën in verband met de beste praktijken.

Solvay Way is gebaseerd op een referentiekader met zes belanghebbenden (klanten, medewerkers, investeerders, leveranciers, gemeenschappen en de planeet) waarvoor de Groep 22 verbintenissen heeft geformuleerd, die werden opgesplitst in 49 bijhorende praktijken. Dit referentiekader helpt elke entiteit van de Groep om jaarlijks haar praktijken zelf te evalueren om zo de sterke en zwakke punten te identificeren en een gepast verbeteringsplan uit te werken.

SOLVAY WAY - ONZE DUURZAAMHEIDSBENADERING

Elk jaar hebben de productievestigingen, Business Units en onderzoekscentra van Solvay, de afdelingen aankoop, financiën, juridische zaken, publieke zaken, strategie en personeelszaken allemaal hun praktijken herzien op het vlak van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Het netwerk van Kampioenen en Correspondenten vervult een essentiële rol binnen Solvay Way. Zij zorgen ervoor dat het proces wordt geïmplementeerd. Hiervoor mobiliseren ze hun collega's rond de vastgelegde doelstellingen en werken ze actieplannen uit om de processen en praktijken te verbeteren.

De jaarlijkse zelfevaluatie, met behulp van het analyserooster en scoresysteem van Solvay Way, stelt de entiteit in staat te meten hoeveel vooruitgang er werd geboekt. De Functie Duurzame Ontwikkeling vat deze evaluatiegegevens samen en stelt de resultaten voor aan het Uitvoerend Comité en de Raad van Bestuur.

Meer informatie vindt u in het Rapport Duurzame Ontwikkeling van 2015.

1.4.3 Solvay Way, geïntegreerd in de beheerprocessen

Om ervoor te zorgen dat er snel vooruitgang wordt geboekt, heeft de Groep de doelstellingen van een meer Duurzame Ontwikkeling geïntegreerd in al haar beheerprocessen. Dit is de beste manier om er zeker van te zijn dat elke werknemer erover waakt dat hij al zijn engagementen in elke fase van de bedrijfscyclus en in de relaties met alle belanghebbenden nakomt.

HOE DUURZAAMHEID GEÏNTEGREERD IS IN HET NEMEN VAN BELANGRIJKE BESLISSINGEN DOOR SOLVAY

	Groep dimensies gestructureerd door beleidslijnen of processen		Duurzaamheid op deze manier integreren
PERSONEELS-BEHEER	GROEPSCULTUUR	• Personeels- en bestuursmodel • Gedragscode	Geïntegreerd in de SOLVAY Way -praktijken
	REMUNERA-TIEBELEID	• 10% van de jaarlijkse variabele bonus van de CEO en de 7 500 managers van de Groep • 10% van de mondiale winstdelingsregeling die op elke werknemer van toepassing is	Gekoppeld aan de SOLVAY Way -resultaten
BEDRIJFS-CYCLUS	VOORUITZICHTEN OP 1 JAAR	• Huidige producten (portefeuille en processen) • Toekomstige uitgaven (innovatie, overnames)	Spm-analyse geïntegreerd en aangepakt SOLVAY Way resultaten geëvalueerd
		• Controle en opvolging	Audit van SOLVAY Way evaluatie en resultaten Spm
	VOORUITZICHTEN OP 5 TOT 10 JAAR	• Strategisch vijfjarig businessplan	Spm-analyse en prioritaire doelstellingen aangepakt
		• Risicobeheer • Geïntegreerd rapporteren en denken	Requirement integrated in SOLVAY Way

Legend: The CSR bonus : Legende: De MVO-bonusstructuur houdt zowel rekening met interne als met externe erkenning. Het eerste deel is gekoppeld aan de verbetering van het Solvay Way-profiel in elke entiteit. Het andere deel hangt af van de mate waarin de Groep erkenning krijgt van niet-financiële ratingbureaus.

2 Resultaten op duurzaamheidsgebied

2.1 Maatschappelijke en leefmilieugerelateerde consolidatiekring

Tenzij anders vermeld, worden alle maatschappelijke en leefmilieu-indicatoren gerapporteerd voor de financiële perimeter. Deze niet-financiële verslaggeving is volledig consistent is met onze financiële consolidatiekring met 145 sites en 26 350 medewerkers (25 540 voltijds equivalenten) in 2014. Cytec is niet opgenomen in de consolidatiekring. Zie de consolidatiekring 2015 van pagina 202 tot 203 van dit verslag. De in 2013 overgenomen Chemlogics entiteit (3,3% van de omzet in 2015) is niet opgenomen in de leefmilieuverslaggeving en de energie- & CO_2-indicatoren.

Opmerking over de historische emissiecijfers

Voor de voorbije jaren (2012-2014) kunnen de cijfers voor de emissies afwijken van de gegevens die in de verslagen van 2014 te vinden zijn. Dit is het gevolg van correcties die aangebracht werden om de gegevens beter te laten overeenstemmen met de financiële perimeter. Zo werden de leefmilieucijfers van SolVin en Chlorchemicals opnieuw meegerekend in de totale cijfers voor 2012, en werd de consolidatie van de 2 vestigingen in Devnya (Deven, Sodi, Bulgarije) licht aangepast voor alle jaren.

Waar nodig worden gegevens ook gerapporteerd binnen de operationele perimeter, die alle activiteiten consolideert die onder de operationele controle van Solvay vallen, zelfs als zij niet financieel geconsolideerd zijn. Tenzij specifiek vermeld, is Cytec niet opgenomen in de gerapporteerde indicatoren.

De uitstoot van broeikasgassen wordt gerapporteerd overeenkomstig de "Guidance for Accounting & Reporting Corporate GHG Emissions in the Chemical Sector Value Chain" van de World Business Council for Sustainable Development.

Emissietypes	Toepassingsgebied	Definitie
Rechtstreekse emissies	Toepassingsgebied 1	Emissies van activiteiten die eigendom zijn van of gecontroleerd worden door de rapporterende onderneming.
Onrechtstreekse emissies	Toepassingsgebied 2	Emissies door het genereren van gekochte of verworven energie, zoals elektriciteit, stoom, verwarming of koeling, die verbruikt wordt door de rapporterende onderneming.

2.2 Resultaten van duurzame bedrijfsoplossingen

Sustainable Portfolio Management (SPM) of duurzaam portefeuillebeheer is het instrument waarmee de Groep haar streefdoelen voor een duurzamere onderneming bepaalt, de vooruitgang meet, de portefeuille stuurt en waarmee ze de afdelingen en het management helpt bij het besluitvormingsproces.

VAN GLOBALE MEGATRENDS TOT DUURZAME BEDRIJFSOPLOSSINGEN

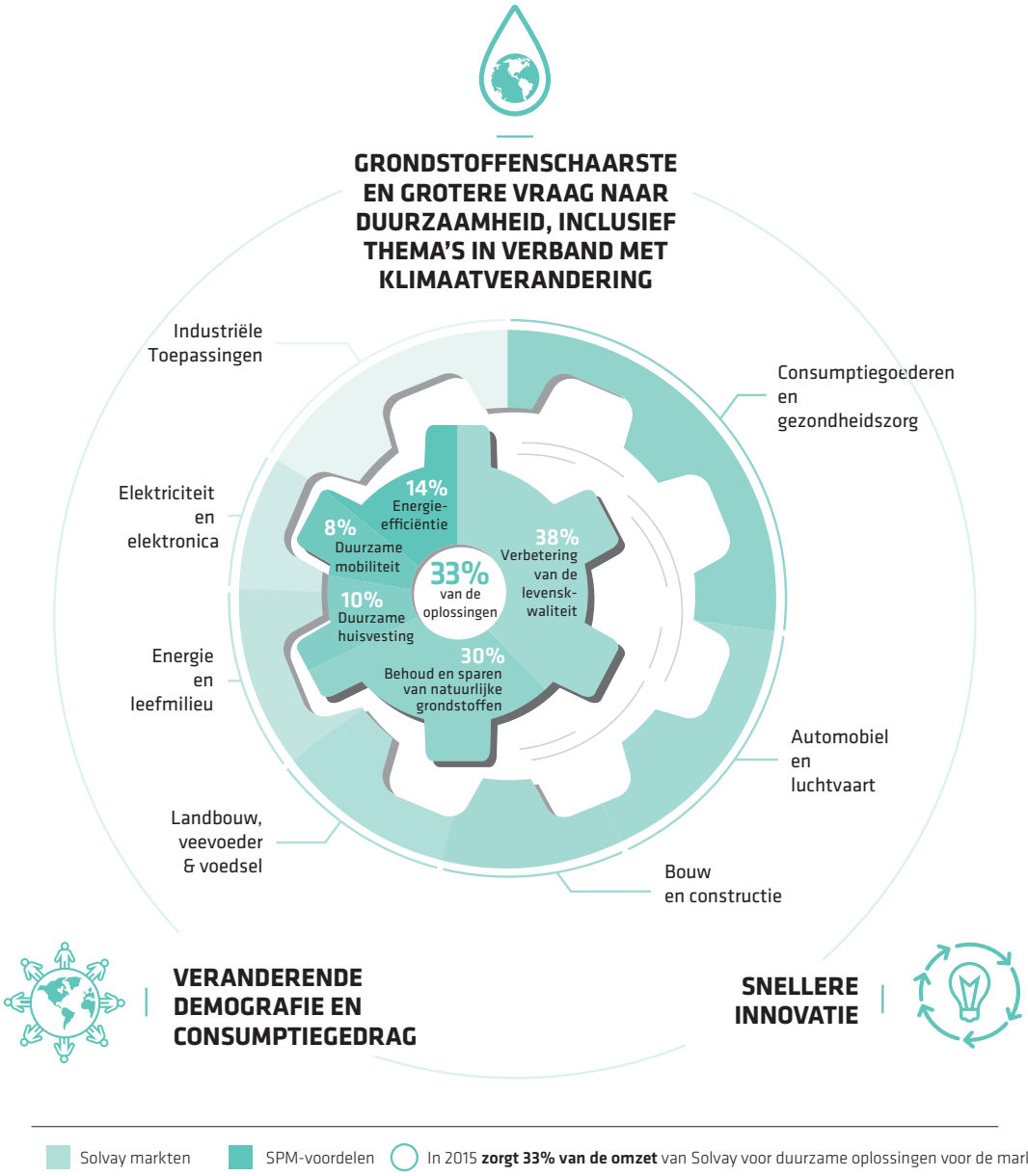

Solvay markten | SPM-voordelen | In 2015 **zorgt 33% van de omzet** van Solvay voor duurzame oplossingen voor de markt

Voor meer informatie over de voordelen van SPM kunt u het bijkomend verslag bij het Verslag Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen 2015 raadplegen.

2.2.1 Hoe de methode werkt

De SPM-methode werd intern uitgedacht in 2009 en verder ontwikkeld met behulp van twee erkende adviesbureaus, Arthur D. Little en TNO, omdat er op dat moment geen eenvoudige en toch sluitende methode bestond. Deze methode biedt een volledig consistente beoordeling van de bijdrage van onze producten in hun specifieke toepassing, met een sterke focus op de levenscyclus ervan. SPM berust op een beoordeling van de levenscyclus en een gedetailleerde en precieze vragenlijst, met een wieg-tot-wiegfocus, die ondersteund wordt door extern en gezaghebbend bewijsmateriaal.

Het unieke karakter van SPM bestaat in het gebruik van twee assen:

- de ecologische voetafdruk van de productie en de bijhorende bedrijfsrisico's en –opportuniteiten;
- hoe het product, in zijn specifieke toepassing, tegemoet komt aan duurzaamheidsbehoeftes van de markt.

Het eerste aspect wordt gemeten aan de hand van de ecologische voetafdruk. Hierbij wordt geschat wat het potentiële financieel risico is dat gepaard gaat met de algemene trend van "de vervuiler betaalt". De basisevaluatie begint met een klassieke berekening van het ecologisch profiel (ISO 14040 tot 44). De impact op het leefmilieu wordt becijferd, samengeteld en afgewogen tegen de gemiddelde verkoopprijs van dat product in die toepassing of applicatie.

Het ander aspect wordt gemeten aan de hand van de afstemming op de markt ("Market Alignment"). Het geeft de duurzame component van de algemene markttendensen weer. De bedoeling is om te anticiperen op een snelle groei van een product omdat het een actief onderdeel is van een duurzame oplossing waarnaar de markt op zoek is.

Om als deel van een "oplossing" beschouwd te worden, moeten producten een nut hebben dat een direct, significant en meetbaar voordeel oplevert voor de samenleving in het algemeen. Ze mogen geen negatieve impact hebben op een van de aandachtspunten voor duurzaamheid en hun productie moet gepaard gaan met een lage ecologische voetafdruk. Als er een obstakel voor de duurzaamheid gedetecteerd wordt of de ecologische voetafdruk te hoog is, dan wordt de product-applicatiecombinatie ingedeeld bij "Challenges".

De resultaten van de SPM-analyse worden voorgesteld in een heatmap met een opsplitsing van de omzet volgens de categorieën Oplossingen, Neutraal en Challenges.

SPM HEATMAP

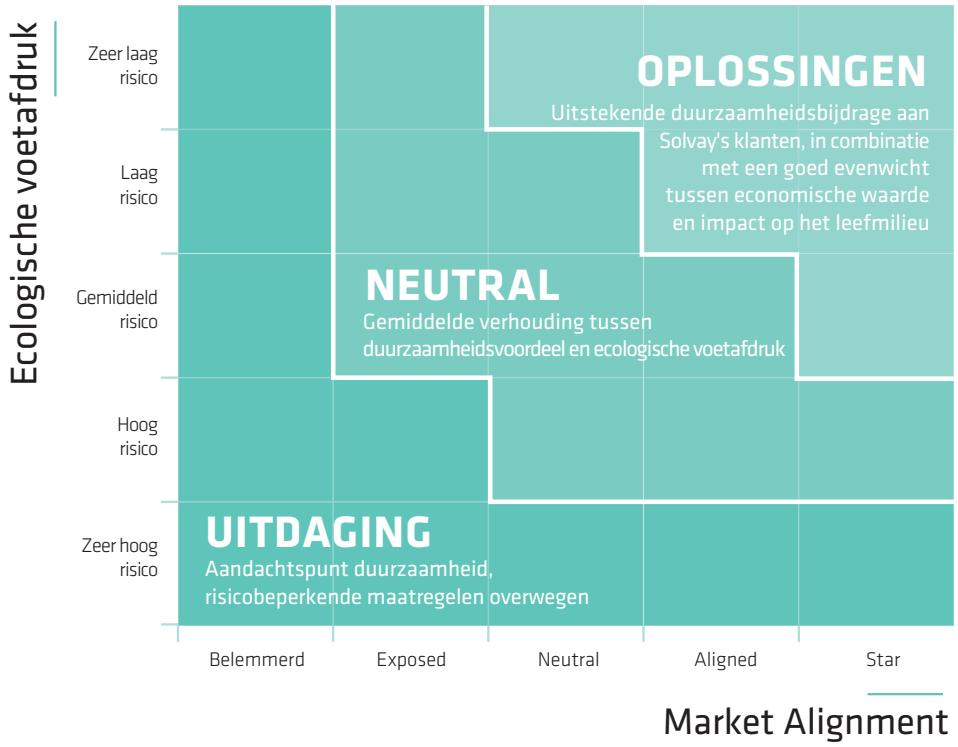

2.2.2 SPM sterk verankerd in belangrijke groepsprocessen

De SPM-methode valt onder de verantwoordelijkheid van de Functie Duurzame Ontwikkeling, wordt beheerd door een klein team van deskundigen en wordt uitgerold in nauwe samenwerking met de operationele functies en andere functies. Het fungeert op die manier als een strategisch instrument om op feiten gebaseerde informatie te verzamelen om betere strategieën te ontwikkelen, aangezien het aspect duurzaamheid geïntegreerd wordt in de bedrijfsactiviteiten:

- de SPM-methode is geïntegreerd in het Solvay Way raamwerk en doet dienst als een instrument om na te gaan in welke mate organisaties duurzaamheid integreren in hun operationele activiteiten;
- het SPM-profiel vormt een integraal onderdeel van de strategische bespreking van elk van de GBU's met het Uitvoerend Comité. het SPM-aspect dat in de strategische doorlichting van de GBU geïntegreerd wordt, is consistent met het financieel aspect, inclusief het tijdsbestek;
- beslissingen over investeringen (kapitaalinvesteringen en overnames) die door het Uitvoerend Comité of de Raad van Bestuur genomen worden, omvatten een duurzaamheidsluik, met onder meer een exhaustieve SPM-analyse van de beoogde investering;
- elk jaar wordt er een SPM-werkschema besproken tussen elke GBU en de Functie Duurzame Ontwikkeling. De prioriteiten en taken worden vastgelegd op basis van de resultaten van de SPM-evaluatie van het jaar voordien en houden rekening met nieuwe elementen op de markt, regelgeving, enz. De evaluaties worden zorgvuldig en in nauw overleg met de Solvay Way "Kampioen" van elke GBU voorbereid en worden uitgevoerd in workshops met de deskundigen van de GBU op vlak van strategie, industrie, productverantwoordelijkheid, marketing en technische diensten.

2.2.3 Resultaten van de SPM-analyse

Vordering van de evaluatie en planning - Productportefeuille

Tegen eind 2015 werd 88% van de omzet van de Solvay-groep geëvalueerd met de SPM methode.

GEËVALUEERDE OMZET SOLVAY

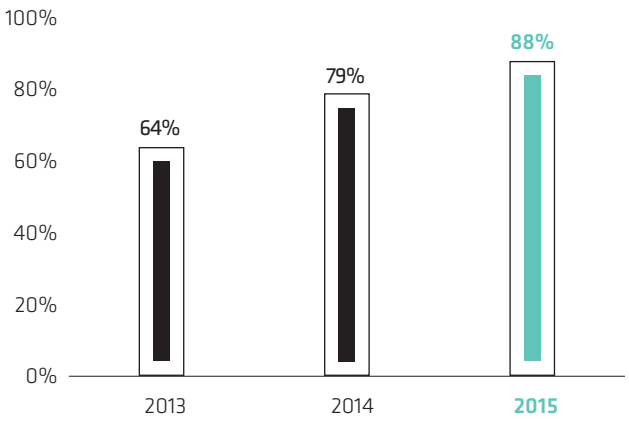

Legend: SPM-penetratie uitgedrukt als de verhouding tussen de met de SPM-methode geëvalueerde bedrijfsomzet en de totale omzet van de perimeter.
Perimeter: de perimeter die door SPM beschouwd wordt omvat alle bedrijven die door Solvay worden aangehouden aan het percentage van de deelneming.

Resultaten evaluatie per categorie - Productportfolio

Solvay legde nieuwe doelstellingen vast voor de vijf prioriteiten die uit de lijst met zeer materiële thema's geselecteerd werden, inclusief SPM. De vroegere streefdoelen waren enkel gericht op de as van de Market Alignment. Bij deze nieuwe doelstellingen wordt er een vooruitgang op beide assen verwacht: bij de marktafstemming maar ook bij de ecologische voetafdruk van het productieproces.

Prioritaire doelstelling Solvay voor 2025:

- enminste 50% van de geconsolideerde omzet van de Groep genereren door Duurzame Oplossingen.

OPSPLITSING OMZET NAAR SPM-HEATMAPCATEGORIEËN

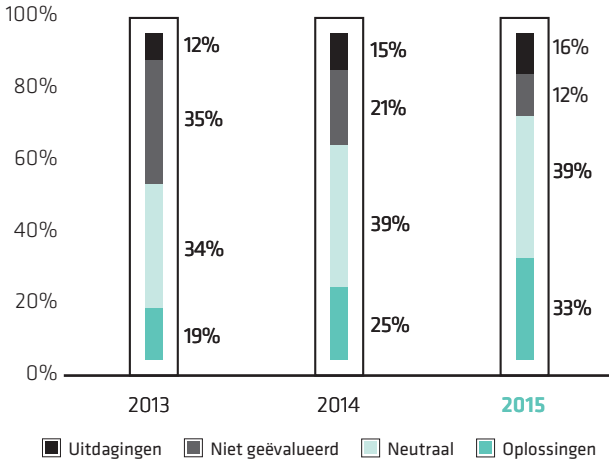

Legende: Opsplitsing omzet naar SPM-heatmapcategorieën. Alle cijfers zijn uitgedrukt conform de perimeter van Solvay per 31 december van elk jaar.
Perimeter: de perimeter die door SPM beschouwd wordt omvat alle bedrijven die door Solvay worden aangehouden aan het percentage van de deelneming.

Eind 2015 omvatte het geëvalueerde deel 33% van de Product-Applicatie Combinaties in de "Oplossingen", een aanzienlijke vooruitgang tegenover het voorgaande jaar (een stijging van 8%).

Deze verbetering bestaat voor:

- 3% uit een wijziging in de perimeter (Inovyn)
- 2% uit eenmalige "quick wins"
- 3% uit innovatieprogramma's bedoeld om een duurzamer bedrijfsmodel te ontwikkelen

Deze doelstelling vormt een evenwicht tussen enerzijds het ambitieuze transformatieprogramma van de Groep en anderzijds de regelgeving en het aankoopgedrag van onze klanten en de klanten in het algemeen, die naar verwachting steeds meer op duurzaamheid gericht zullen zijn.

Externe validering

In de voorbije twee jaar werd een grondig nazicht van de resultaten van de "Market Alignment" voor 291 product-applicatiecombinaties (PAC's) uitgevoerd door Arthur D. Little, onze partner in het ontwikkelen en verfijnen van de SPM-methode. Arthur D. Little komt tot:

- dezelfde conclusie voor 225 PAC's;
- een negatievere conclusie voor 10 PAC's, die door Solvay aanvaard werd;
- een positievere conclusie voor 6 PAC's, die door Solvay aanvaard werd;
- geen definitieve conclusie voor 50 PAC'S, die momenteel nog onderzocht worden.
- Overeengekomen resultaten worden in het volgende jaar opgenomen. De impact van de correctie is verwaarloosbaar.

FOCUS:

Naar een referentiekader voor Actief Portefeuillebeheer

Solvay is medevoorzitter van twee verenigingen die een belangrijke rol spelen in het creëren van een referentiekader voor actief portefeuillebeheer:

- Het Portfolio Sustainability Assessment initiatief van WBCSD tracht een kwalitatief en gemeenschappelijk kader te creëren voor het beheer van een productportefeuille op basis van duurzaamheidscriteria;
- Sustainable Chemical Product Performance, een gezamenlijk onderzoeksprogramma van TNO dat een referentiemethode tracht te vinden om de resultaten van een product te meten, met een sterk wetenschappelijke achtergrond.

2.2.4 Businesscases

FOCUS:

Bevorderen van een duurzame zalmkweek met PARAMOVE®

Naar verwachting zal de totale wereldbevolking toenemen tot 8 miljard tegen 2024. Een van de grootste uitdagingen voor de samenleving is om meer mensen eten te geven met beperktere middelen. Om aan de groeiende vraag naar voedsel te voldoen, beschouwen velen aquacultuur als de meest duurzame wijze om dierlijke eiwitten te produceren. Ongeveer de helft van de vissen die vandaag in de menselijke voedselketen geconsumeerd worden, is afkomstig van viskwekerijen en dit cijfer zal wellicht tot 75% stijgen tegen 2025.

Bij het kweken van zalm zijn er een aantal ziektes die dodelijk zijn voor de vissen indien ze niet behandeld worden. Solvay biedt het PARAMOVE® systeem aan, een oplossing tegen visluizen, de grootste kopzorg voor viskwekers. Het voornaamste voordeel van PARAMOVE® is dat het de parasieten snel elimineert en enkel zuurstof achterlaat in het water en in het leefmilieu, en geen resten nalaat in de vis zelf. De door de Aquaculture Stewardship Council (ASC) gecertificeerde kwekerijen zijn bijgevolg niet beperkt in het aantal behandelingen dat ze kunnen geven, in tegenstelling tot andere geneesmiddelen zonder peroxide. Zalmproducerende ondernemingen goed voor meer dan 50% van de wereldwijde productie hebben zich er al toe verbonden om hun kwekerijen te laten certificeren tegen 2020 via het Global Salmon Initiative (GSI)

Meer informatie over de ASC vindt u op http://www.asc-aqua.org/

FOCUS:

Natriumcarbonaat in dubbel glas

De klimaatverandering aanpakken gaat gepaard met een vermindering van de vraag naar energie, die vandaag nog grotendeels afkomstig is van fossiele brandstoffen.

Gebruik van het natriumcarbonaat van Solvay zorgt voor een sterke vermindering van de benodigde energie om glas te produceren, door de temperatuur van het smeltpunt aanzienlijk te verlagen. Natriumcarbonaat wordt gebruikt bij de productie van de meest voorkomende glassoort (90% van het glas), meer bepaald natronkalkglas, dat relatief goedkoop, chemisch stabiel, redelijk hard en erg gemakkelijk te bewerken is. Dit natronkalkglas kan verschillende keren opnieuw verzacht en gesmolten worden, waardoor het ook de beste keuze is vanuit recyclagestandpunt.

Natriumcarbonaat doet de vraag naar energie bij de productie van glas met de helft dalen, en glas op zich bespaart energie in de woning: tot het glas gerecycleerd wordt, wordt er een uitstoot van miljoenen tonnen CO_2 vermeden gedurende de levensduur van vensters uit dubbel of driedubbel glas (bron, TNO Verslag 2008-DR1240/B van TNO Built Environment and Geosciences, Delft, Nederland, "... jaarlijkse kan er meer dan 100 miljoen ton CO_2 bespaard worden indien alle gebouwen in Europa uitgerust worden met geavanceerd energiebesparend glas).

FOCUS:

OPTALYS® voor brandstofzuivering

Auto's zijn een van de grootste oorzaken van luchtvervuiling. Het grootste deel van de uitlaatgassen is giftig noch schadelijk: stikstof (N_2), waterdamp (H_2O), en koolstofdioxide (CO_2), hoewel deze laatste bijdraagt tot de opwarming van de aarde. Een relatief klein, maar nog steeds te groot deel van de uitlaatgassen (ongeveer 1%) is schadelijk of giftig: coolstofmonoxide (CO), niet-verbrande koolwaterstoffen (HC), stikstofoxiden (NO_x) en fijn stof.

De OPTALYS® producten van Solvay bevatten cerium (een zeldzaam aardemetaal) en zirkoonoxiden, die de vernietiging van deze vervuilende stoffen versnellen in driewegkatalysatoren.

Interne verbrandingsmotoren kunnen niet op hetzelfde moment geoptimaliseerd worden voor de hoogste brandstofefficiëntie én op de laagste uitstoot. In moderne wagens wordt de brandstofefficiëntie geoptimaliseerd en wordt de luchtverontreiniging geneutraliseerd in driewegkatalysatoren, waarbij OPTALYS®-producten hun bijdrage leveren tot de verbetering van de luchtkwaliteit.

2.3 Prestaties op leefmilieugebied

2.3.1 Uitstoot van broeikasgassen

In november 2015 heeft Solvay een nieuwe langetermijndoelstelling vastgelegd voor de uitstoot van broeikasgassen: de broeikasintensiteit met 40% verminderen tegen 2025. Daarnaast zal Solvay met ingang van 1 januari 2016 een interne prijs voor CO_2 uitstoot van € 25 per ton toepassen, om zo de klimaatuitdagingen te betrekken bij de investeringsbeslissingen.

Een gestructureerd rapporteringssysteem voor de uitstoot van broeikasgassen, dat extern gecontroleerd werd, en de reacties op ratingbureaus zoals het Carbon Disclosure Project, helpt de Groep om haar inspanningen af te stemmen op de doeltreffendheid van haar uitdagingen inzake broeikasgassen.

Definitie van indicatoren voor broeikasgassen

De uitstoot van broeikasgassen, zoals die door Solvay gerapporteerd wordt, past binnen het toepassingsgebied van het Kyoto-protocol en omvat de volgende componenten of componentfamilies: CO_2/N_2O/CH_4/SF_6/HFC's en PFC's. Om de impact van de klimaatverandering te berekenen, wordt de uitstoot van broeikasgassen omgezet van ton naar CO_2 equivalenten met behulp van het aardopwarmingsvermogen van elk gas, zoals gepubliceerd door de Intergouvernementele Werkgroep inzake Klimaatverandering in haar vijfde evaluatierapport.

Deze indicator houdt rekening met:

- de rechtstreekse emissies voor elk broeikasgas dat vrijkomt bij de industriële activiteiten van Solvay (Toepassingsgebied 1 van het Kyoto-protocol);
- CO_2 omvat de rapportering van de rechtstreekse emissies, inclusief de emissies door het verbranden van alle fossiele brandstoffen, alsook de procesemissies (*bijv.* thermische decompositie van koolzuurhoudende producten, chemische reductie van metaalerts);
- de onrechtstreekse CO_2 -uitstoot van de stoom en elektriciteit die gekocht worden bij derden (Toepassingsgebied 2 van het Kyoto-protocol);
- goedgekeurde conventie voor CO_2 emissies die verband houden met gekochte elektriciteit: de CO_2-emissiefactor die vermeld staat in het toeleveringscontract of, de nationale CO_2 -emissiefactoren, zoals gepubliceerd door het IEA.
- Voor de VS, de CO_2-factor van de overheid zoals gepubliceerd door het Amerikaanse Environmental Protection Agency.

UITSTOOT VAN BROEIKASGASSEN (TOEPASSINGSGEBIEDEN 1 EN 2)

		2015	2014	2013	2012
Rechtstreekse en onrechtstreekse CO_2-emissies (Toepassingsgebieden 1 & 2)	Mt CO_2 eq.	11.6	11.7	12	11.8
Uitstoot van andere broeikasgassen (Kyoto-protocol) (Toepassingsgebied 1)	Mt CO_2 eq.	2.6	2.7	2.7	2.6
Totale uitstoot van broeikasgassen (Kyoto-protocol)	Mt CO_2 eq.	14.2	14.4	14.7	14.4
Uitstoot van andere broeikasgassen (niet-Kyoto-protocol) (Toepassingsgebied 1)	Mt CO_2 eq.	0.1	0.1	0.1	0.1

Perimeter: met betrekking tot the productieactiviteiten van de bedrijven die tot de consolidatiekring behoren (volledig of proportioneel), exclusief Chemlogics.

Intensiteit van de uitstoot van broeikasgassen

Prioritaire doelstelling Solvay voor 2025:

- de intensiteit van de uitstoot van broeikasgassen met 40% verminderen.

Solvay verbindt zich ertoe om de CO_2 intensiteit van haar activiteiten met 40%, te verminderen, d.w.z. de uitstoot van broeikasgassen per euro toegevoegde waarde (met de REBITDA als richtcijfer voor de toegevoegde waarde).

BROEIKASGASINTENSITEIT

In Kg CO_2 eq. per € REBITDA

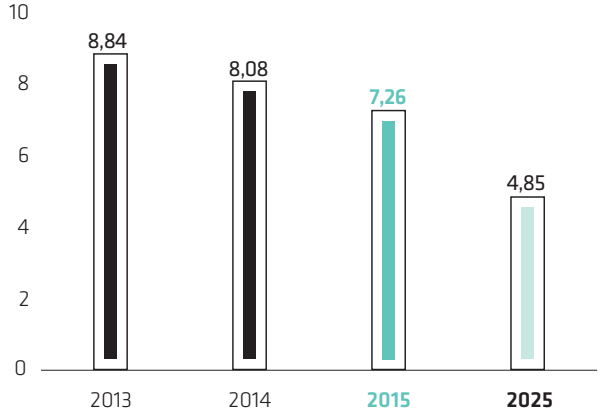

Perimeter: met betrekking tot the productieactiviteiten van de bedrijven die tot de consolidatiekring behoren (volledig of proportioneel), exclusief Chemlogics. De REBITDA houdt geen rekening met Cytec.

Het vorige streefdoel van Solvay was om haar uitstoot van broeikasgassen met 10% terug te dringen tegen 2020 bij een constante perimeter en een constant volume (basis 2012). Sinds 2012 heeft de Groep haar uitstoot van broeikasgassen met 5% verminderd bij constante activiteitsperimeter.

Belangrijkste verwezenlijkingen:

- in de tronamijn in Green River (Verenigde Staten) kon dankzij de gedeeltelijke recuperatie van het methaan dat vrijkomt bij de extractie en de verbranding van trona een uitstoot vermeden worden van 100.000 ton CO_2 eq. per jaar sinds 2011. Sinds 2012 werd een deel van de warmte die gegenereerd wordt bij de verbranding van het gerecupereerde methaan gebruikt in het productieproces, waardoor extra energie en CO_2 uitgespaard werd;
- in Brazilië heeft Solvay een warmte-krachtkoppelingscentrale op biomassa laten bouwen, waarbij gebruikgemaakt wordt van pulp dat gewonnen wordt uit suikerriet. Deze centrale is nu operationeel.

2.3.2 Energiebeheer

Doelstelling Solvay voor 2020*:

- het energieverbruik met 10% verminderen (gemiddeld 1,3% per jaar).

* *Basis 2012 bij constante activiteitsperimeter.*

Om deze ambitieuze doelstelling te bereiken, zal Solvay een versnelling hoger schakelen in de uitvoering van het plan voor energie-efficiëntie SOLWATT(R), de industriële productieprocessen continu blijven verbeteren, groene technologieën ontwikkelen en het aandeel van hernieuwbare energie in de energieproductie- en voorraad verhogen.

Ook het waarborgen van de energievoorziening op lange termijn is een constante bekommernis. Het diversifiëren van de energiebronnen en het ontwikkelen van alternatieven voor fossiele brandstoffen die duurzaam zijn op ecologisch, economisch, industrieel of sociaal vlak, is een strategische doelstelling. Er werden concrete maatregelen genomen in de vorm van grote technische investeringen zoals de recente aankopen van twee warmte-krachtkoppelingsinstallaties in Spinetta (Italië) en één in Massa Carrara (Italië) of de bouw van de warmte-krachtkoppelingscentrale in Oldbury (Verenigd Koninkrijk).

Vastleggen van energie-indicatoren

Energieverbruik binnen de organisatie bestaat uit drie componenten:

- primaire brandstoffen (steenkool, aardgas, stookolie enz). Primaire brandstoffen worden gebruikt om intern stoom, elektriciteit en mechanische energie op te wekken, en bij industriële processen (steenkool in kalkoven, gas in droogovens, enz.);
- aangekocht stoom;
- aangekochte elektriciteit.

Deze drie componenten worden omgezet in primaire energie, met de volgende conventies:

- brandstoffen tegen hun onderste verbrandingswaarde;
- aangekochte stoom tegen een veronderstelde efficiëntie van 90% op basis van de onderste verbrandingswaarde van de gebruikte brandstoffen voor de opwekking ervan;
- aangekochte elektriciteit tegen een gemiddelde efficiëntie van 39,5% voor alle soorten energieopwekking, met uitzondering van kernenergie (33%), op basis van de onderste verbrandingswaarde (bron: IEA).

ENERGIEVERBRUIK BINNEN DE ORGANISATIE (ONDERSTE VERBRANDINGSWAARDE IN PETAJOULES)

	2015	2014	2013	2012
Energieverbruik	175	179	181	179

Legende: deze indicator geeft het primair energieverbruik weer voor een bepaald jaar met betrekking tot de productieactiviteiten van de huidige (volledig of proportioneel) geconsolideerde ondernemingen.

Energie-intensiteit

De energie-intensiteit heeft betrekking op de primaire energie van brandstof en (steenkool, aardgas, stookolie) en van de aangekochte stoom en elektriciteit.

INDEX ENERGIE-EFFICIËNTIE

Baseline 100% in 2012

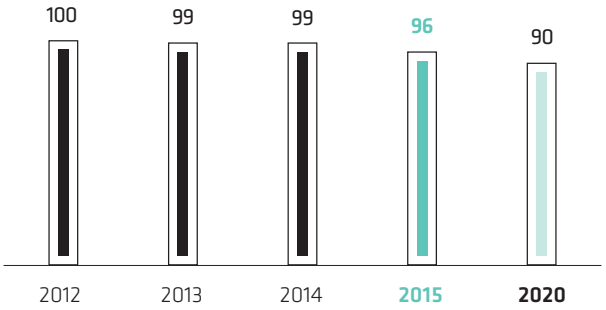

Legende: De energie-index bij constante activiteitsperimeter geeft de evolutie van het energieverbruik weer op een vergelijkbare basis, na correcties voor veranderingen in de perimeter van de Groep, en correcties voor wijzigingen in de productievolumes van jaar tot jaar.

Vermindering van het energie-verbruik

In 2015 werden er overeenkomsten ondertekend in het kader van het SOLWATT® project tussen Solvay Energy Services en de andere GBU's om ervoor te zorgen dat er gevolg gegeven wordt aan de bevindingen van de energieaudits. Er worden drie parallelle benaderingen toegepast:

- de efficiëntie van de opwekking van secundaire energie zoals stoom en elektriciteit verbeteren via de ontwikkeling van hoogefficiëntie warmte-krachtkoppelingscentrales. In 2015 werd een nieuwe warmte-krachtkoppelingscentrale op basis van gas in gebruik genomen in Oldbury (VK) om de conventionele verwarmingsketels te vervangen. Nieuwe warmte-krachtkoppelingsprojecten worden momenteel overwogen in Europa, de Verenigde Staten en India;
- Het SOLWATT® programma tracht mogelijke energiebesparingen te detecteren en te implementeren in bestaande productievestigingen, via technologische verbeteringen en het gedrag van het management. Tegen eind 2015 werd SOLWATT® geleidelijk aan uitgerold en wordt nu toegepast in nagenoeg alle productievestigingen;
- nieuwe of vernieuwde vestigingen worden geoptimaliseerd voor energieverbruik en -opwekking.

In 2015 heeft de GBU Soda Ash & Derivatives bijvoorbeeld de energieprestaties van zijn natriumcarbonaatfabriek in Devniya, Bulgarije aanzienlijk verbeterd met zijn baanbrekend competitiviteitsplan. Nieuwe warmte-krachtkoppelingsprojecten worden momenteel bestudeerd, in Map Tha Phut (Thailand), in Ospiate (Italië) en in Porto Marghera (Italië).

2.3.3 Luchtkwaliteit

Solvay is begaan met het verbeteren van de luchtkwaliteit op lokaal en regionaal niveau, in nauwe samenwerking met lokale belanghebbenden. De controle en doelstelling zijn gericht op de courante vervuilers (verzurende gassen, vluchtige organische stoffen, fijn stof, zware metalen...).

Doelstelling Solvay voor 2020*:

- verminderen van de uitstoot in de lucht van potentieel verzurende stoffen (in SO_2 equivalenten) met een extra 25% (3,1% per jaar);
- verminderen van de uitstoot in de lucht van stoffen met fotochemische oxidantvorming (in NMVOC-equivalenten) met een extra 10% (1,3% per jaar).

* *Basis 2012 bij constante activiteitsperimeter.*

Uitstoot in de lucht

INDEX EMISSIE VAN VERZURENDE STOFFEN

Baseline 100% in 2012

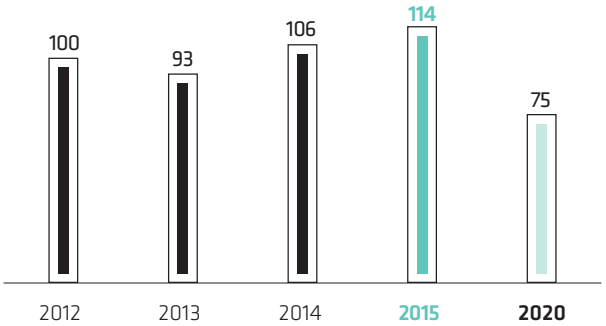

Perimeter: Index emissie van verzurende stoffen bij constante activiteitsperimeter geeft geeft de evolutie van de emissie van verzurende stoffen weer op een vergelijkbare basis, na correctie voor de historische perimeter teneinde rekening te houden met wijzigingen in de consolidatiekring, en gecorrigeerd voor.

INDEX FOTOCHEMISCHE OXIDANTVORMING

Baseline 100% in 2012

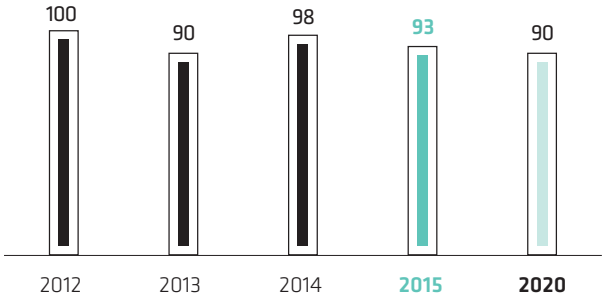

Perimeter: de index van de emissie van fotochemische oxidanten **bij constante activiteitsperimeter.** (Zie definitie hierboven).

	2015	2014	In 2013	2012
Verzuring (teq SO_2)	27 330	25 405	26 848	29 852
Fotochemische oxidantvorming (teq NMVOC)	19 329	20 360	18 745	19 980

De belangrijkste (verzurende stoffen, fotochemische oxidantvorming) impactcategorieën zijn internationaal erkend en berekend met gebruik van de karakteristieken gepubliceerd door ReCIPe, dat een compendium van wettelijk erkende databanken is van het International Panel on Climate Change (IPCC), de World Meteorological Organization (WMO), en andere bronnen.

Vooruitgang ten opzichte van streefcijfers

Een groot deel van de uitstoot van verzurende gassen is afkomstig van energieopwekking. De verzuringsindicator bedraagt 114% ten opzichte van het basisjaar 2012, tegenover 106% ten opzichte van het basiscijfer in 2014. De stijging in de loop van 2014 is vooral te wijten aan de energie-intensieve activiteiten van Soda Ash & Derivatives, waar de absolute uitstoot steeg met 2 557 Teq SO_2, een stijging met 13,4% terwijl het productievolume slechts met 3,9% gestegen is.

Niettegenstaande de recente verhoging van de index, worden er aanzienlijke verminderingen verwacht in 2017 en 2018 dankzij de geplande ingebruikname van de $DeSO_x$ en $DeNO_x$ installaties in de verwarmingsketels van Tavaux (Frankrijk) en Torrelavega (Spanje). Deze projecten zouden ervoor moeten zorgen dat Solvay de verwachte doelstellingen voor 2020 zal halen.

De vooruitgang sinds 2012 van de indicator voor fotochemische oxidantvorming is vooral te wijten aan de bijdrage van de Soda Ash & Derivatives activiteit, die gedaald is met 1518 Teq NMVOC (-14,3%). Tegen 2020 zou de indicator moeten verminderd zijn tot 90% van het basisjaar 2012, aangezien er verschillende $DeNO_x$-installaties in gebruik genomen zullen worden tegen eind 2018, met een beoogde NO_x-reductie van circa 2000 t/y (het equivalent van 2000 Teq NMVOC).

Andere parameters voor de luchtkwaliteit

De vestigingen hebben de andere parameters van de luchtkwaliteit opnieuw kunnen verbeteren. Zo zijn er bijvoorbeeld lokale preventieprogramma's voor stof, lawaai- en geurhinder van kracht in 99 vestigingen.

2.3.4 Waterbeheer

Het waterbeleid van de Groep bestaat erin de kwaliteit van de waterbronnen te beschermen en de nood aan vers water zo veel mogelijk te beperken. De Groep streeft een globale doelstelling voor 2020 na, die de specifieke doelstellingen van elke vestiging omvat in regio's met waterschaarste. Deze doelstelling is gericht op het verminderen van de onttrekking van grondwater omdat deze onttrekking niet terugvloeit naar de oorspronkelijke natuurlijke bron. Deze doelstelling beoogt ook de afhankelijkheid van drinkwater te verminderen, dat nog al te vaak gebruikt wordt bij gebrek aan een alternatieve minderwaardige waterbron.

Wateronttrekking

De doelstelling voor 2020 van Solvay*:

- het onttrekken van grondwater en drinkbaar water met 10% verminderen (1,3% per jaar).

* *Basis 2012 bij constante activiteitsperimeter.*

INDEX WATERVERBRUIK

Baseline 100% in 2012

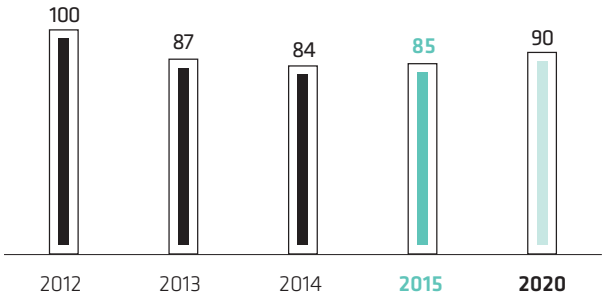

Legende: waterverbruik bij constante activiteitsperimeter.

ABSOLUTE OPNAME

In 1 000 m³

	2015	2014	In 2013	2012
Grondwater en drinkwater	194 330	186 726	198 386	242 136
Totale wateropname	616 274	626 757	654 617	762 638

Waterbeheer vertaalt zich in talrijke waterbesparings- en recyclageprogramma's. Eind 2013 was het behaalde resultaat voor de indicator "drinkwater+grondwater" al op het niveau van het streefcijfer van de Groep voor 2020.

Deze vooruitgang was echter vooral te wijten aan uitzonderlijke gebeurtenissen zoals tijdelijke of permanente sluitingen van productie-eenheden of kleine vestigingen en aan de regelgeving van overheden die een impact had op de waterbehoefte. In de komende jaren worden er meer structurele verbeteringen verwacht als gevolg van de waterbesparingsprogramma's of bedrijfsrationalisaties. In 2016 zal er een nieuwe doelstelling vastgelgde worden.

Duurzaam waterbeheer op locaties met waterschaarste

Doelstelling Solvay voor 2020

- een beleid van duurzaam waterbeheer invoeren in 100% van onze sites die een risico op waterschaarste lopen.

We trachten vooral de onttrekking van vers water te verminderen in gebieden waar de toegang tot water niet gegarandeerd is voor Solvay of voor andere behoeften (gezinnen, landbouw, industrie of leefmilieu). Intern onderzoek stelde vast dat momenteel 12 vestigingen van Solvay kampen met waterschaarste.

	2015
Vestigingen met een gedetailleerde waterboekhouding	122
Vestigingen waarvoor het risico op waterschaarste bevestigd werd	12
Duurzaam waterbeheer dat toegepast wordt in vestigingen met een risico op waterschaarste	*4 (33%)*

Perimeter: Financiële perimeter van Solvay + alle bijkomende productievestigingen onder operationele controle.

De waterbesparingscampagnes lopen door

In de volgende vestigingen worden er programma's uitgevoerd om de waterconsumptie te verminderen en de afhankelijkheid van de activiteiten van water te verminderen op momenten waarop er waterschaarste heerst. Er is meer bepaald een actieplan:

- om de onttrekking van water te verminderen in 20 vestigingen;
- om een wateropslagtank te gebruiken in 11 vestigingen;
- het afvalwater van externe bedrijven of van waterzuiveringsstations van derden te recycleren in 5 vestigingen.

2.3.5 Milieuongevallen en remediëring

Lekken vermijden en bodembescherming

Doelstelling Solvay voor 2020:

- 100% van de vestigingen heeft een eigen PSM-systeem, aangepast aan de specifieke risico's van elke vestiging.

Alle 132 industriële sites en onderzoekscentra zijn bezig met de ontwikkeling van of hebben *ad hoc* PSM-systemen die aangepast zijn aan hun risiconiveau: gerangschikt van niveau 1 (laag) tot 3 (hoog), afhankelijk van het potentieel gevaar. 96 vestigingen hebben een eigen PSM-systeem, aangepast aan de specifieke risico's van elke vestiging en volledig operationeel, goed voor 84% van het vereiste niveau.

Aangepaste risicoanalyse

Solvay heeft een gelaagde methode voor risicoanalyses ontwikkeld voor processen, aangepast aan het potentiële gevaar. Dit bevat onder meer een vereenvoudigde methode om risicoanalyses uit te voeren voor onderdelen van chemische processen die een laag potentieel gevaar inhouden. Deze methode werd met succes toegepast voor de processen van Soda Ash, met een identificatie van lage risico's in ten minste zeven vestigingen binnen Solvay. Dit resultaat is te danken aan de hoge efficiëntie van de methode, die als zodanig erkend en geïmplementeerd werd door de GBU Soda Ash & Derivatives.

Incidenten met gevolgen voor het leefmilieu

Sinds 2014 rangschikt en meldt Solvay alle veiligheidsincidenten met gevolgen voor het leefmilieu, aan de hand van een schaal op basis van verschillende criteria (zoals de grootte van de lekken, de aard van de stoffen, enz.).

INCIDENTEN MET GEVOLGEN OP GRAAD VAN ERNST VOOR HET LEEFMILIEU

	2015
Insert picto audit Gemiddeld	54
Hoog	0
Catastrofaal	0

Perimeter: productie- en O&O vestigingen onder operationele controle van Solvay-groep. De geconsolideerde gegevens voor veiligheidsincidenten hebben betrekking op 99 van de 132 operationele sites, inclusief O&I sites.

Er waren geen grote lekken van het niveau "Hoog" in 2015. De gemelde incidenten hadden voornamelijk te maken met voorvallen waarbij de toegestane vergunningslimiet overschreden werd, met verwaarloosbare of beperkte effecten, die beperkt bleven tot de onmiddellijke omgeving van de sites.

Op basis van de definitie van de CEFIC van te rapporteren veiligheidsincidenten, waartoe ook incidenten waarbij het lek de natuurlijke omgeving niet bereikt (incidenten met een "Loss of Primary Containment"), gerekend worden, vonden er 169 incidenten plaats in 2015.

Corrigerende maatregelen en meer in het algemeen het vermijden van ongelukken maken inherent deel uit van ons veiligheidsbeheer voor processen. In toepassing van de PSM-praktijken worden de lessen die getrokken werden uit alle ernstige (of potentieel ernstige) veiligheidsincidenten bij productieprocessen aan heel de Groep meegedeeld in een speciale maandelijkse nieuwsbrief, die in 15 talen verspreid wordt.

Bodemverontreiniging

Het beleid van Solvay beoogt bodemverontreiniging te vermijden; de toestand van de bodem van de betrokken sites in kaart te brengen waar nodig, of ze nu actief zijn of niet; en verontreiniging van de bodem/het drinkwater in de omgeving van onze sites aan te pakken. Het beoordelen van de bodemgesteldheid en de risico's is altijd een belangrijk stap om de meest geschikte managementmaatregelen te selecteren.

Er zijn twee O&I-projecten aan de gang in samenwerking met universiteiten, onderzoeksinstellingen en andere ondernemingen.

- In Tavaux heeft het Silphes-project voor de recuperatie van niet in water oplosbare chloorverbindingen resultaten opgeleverd: de opgepompte vervuilende stoffen worden vervolgens vernietigd in de verbrandingsoven van de vestiging. De volgende stap is het evalueren van technologieën om de resterende verontreiniging weg te werken die niet via pompen geëlimineerd kan worden.
- Solvay neemt deel aan het Europese samenwerkingsproject Nanorem, waarbij nano-ijzerdeeltjes gebruikt worden om vervuilende stoffen chemisch te verwijderen (zoals chloorhoudende oplosmiddelen of chroom 6). Dit leverde interessante resultaten op voor chloorhoudende oplosmiddelen bij testen in een van de Solvay-vestigingen. Het doel van Nanorem is nanotechnologische zuiveringstechnieken uit het labo aan te wenden voor toepassingen voor eindgebruikers om zo bij te dragen tot een schoner leefmilieu. Het wordt gefinancierd door de Europese Commissie. Het focust op het verstrekken van praktische, veilige, zuinige en bruikbare nanotechnologie voor *in situ* remediëring.

Beide projecten zullen meer inzicht verschaffen in de technologische prestaties in allerlei omstandigheden en zo een leidraad vormen voor de optimale toepassing.

MILIEUVOORZIENINGEN

In € miljoen	2015	2014	2013	2012
	723	713	636	800

Legend: de voorzieningen worden elk kwartaal opnieuw gewaardeerd conform de IFRS-normen. The Chemlogics voorzieningen zijn hierin opgenomen.

Solvay beheert de financiële, vooral toegewijd aan het beheer van bodemverontreiniging, vanuit een langetermijnperspectief. De financiële voorzieningen stegen is the opposite of daalden €10 miljoen in vergelijking met 2014. Dit is vooral te wijten aan financiële factoren (disconteringsvoeten en wisselkoersen) en wijzigingen in de perimeter. De verhoging tussen 2013 en 2014 was vooral te wijten aan de ontwikkeling van nieuwe en lopende projecten, waarvan er sommige beïnvloed werden door wijzigingen in de regelgeving.

2.3.6 Beheer van gevaarlijke stoffen

Gevaarlijk afval

Doelstelling Solvay voor 2020:

- het storten van gevaarlijk afval verder verminderen met 10%.

De Groep spant zich in om de hoeveelheid industrieel afval verder te verminderen, en met name gevaarlijk industrieel afval. Slechts 7% van het gevaarlijk afval wordt afgevoerd naar een stortplaats. 65% van ons afval wordt ofwel gerecycleerd, ofwel teruggewonnen via verbranding met energierecuperatie.

INDEX GESTORT GEVAARLIJK INDUSTRIEEL AFVAL

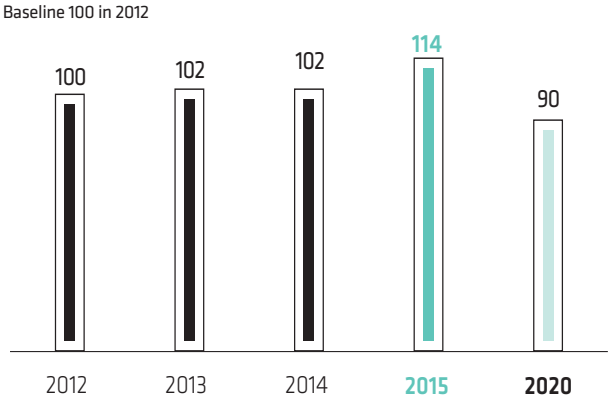

Legend: index van gestort gevaarlijk industrieel afval bij constante activiteitsperimeter.
Industrieel afval is afval dat bij de industriële activiteit van een vestiging gegenereerd wordt, inclusief verpakking en onderhoud en exclusief bouwafval en puin, afval van mijnen en ertsgroeven, gemeentelijk en huisafval.

ABSOLUUT

	2015	2014	In 2013	2012
Gestort Gevaarlijk Industrieel Afval	14 591	12 327	13 283	10 743

Het gestort gevaarlijk industrieel afval verhoogde tussen 2014 en 2015 met 2 264 ton (+31.6%). Dit is het resultaat van stijgingen bij Specialty Polymers (+2064 t) en Performance Polyamides (+1343 t) en verbeteringen bij Special Chem -699 t en Soda Ash and Derivatives -675 t. Kleinere variaties werden opgetekend voor de andere.

Producten en grondstoffen

Op de markt gebrachte producten: aanpassing aan Globally Harmonized System en 100% REACH-conform

Solvay beheert momenteel meer dan 12 000 producten die op de markt gebracht worden. Solvay hecht veel belang aan een grondig inzicht in de gevaren, risico's en effecten van elk product dat op de markt gebracht wordt, vanaf de productiefase tot aan het gebruik door de eindklant.

Gevaarlijke stoffen: uitbreiding van de gemeenschappelijke regels voor veiligheidsinformatie

De veiligheidsinformatie voor alle gevaarlijke stoffen wordt door Solvay centraal beheerd. Dit is belangrijk om ervoor te zorgen dat gevaarlijke stoffen op de juiste wijze beheerd worden, zowel bij de bewerking door Solvay als verder in de waardeketen. De volgende maatregelen zijn sinds september 2015 van toepassing:

- geharmoniseerde Product Safety Data Sheets op basis van gemeenschappelijke regels en modellen in heel de Groep;
- geautomatiseerde processen voor het opstellen en verspreiden van de Safety Data Sheets (regels voor GHS-indeling, automatische verspreiding volgens land van verkoop, wereldwijd etiketteringssysteem...);
- een consistente productetikettering conform de wereldwijde regelgeving;
- gebruik van gemeenschappelijke reglementaire, toxicologische en milieutoxicologische gegevens en vaste formuleringen.

Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)

Solvay past op eigen initiatief een wereldwijde aanpak van "zeer zorgwekkende stoffen". Ons beleid voor ZZS bestaat onder meer uit:

- het bijhouden van een actuele lijst met alle zeer zorgwekkende stoffen;
- ZZS in streng gecontroleerde omstandigheden behandelen;
- risicostudies updaten en indien mogelijk deze stoffen vervangen door veiligere alternatieven.

In 2015 werd er een referentielijst met ZZS opgesteld voor de hele Groep. 95 productievestigingen (78%) hebben tot nu toe hun voorraad gecontroleerd. De lijst met zeer zorgwekkende stoffen omvat alle stoffen die ofwel:

- carcinogeen, mutageen of reproductietoxisch (afgekort CMR) zijn die voldoen aan de classificatiecriteria van de nieuwe verordening betreffende het Global Harmonized System, de zogenaamde "GHS-verordening";
- persistent, bioaccumulerend en toxisch (PBT) of zeer persistent en zeer bioaccumulerend (zPzB) zijn;
- geval per geval geïdentificeerd worden op basis van wetenschappelijke bevindingen die erop wijzen dat ze waarschijnlijk ernstige effecten op de menselijke gezondheid en op het leefmilieu kunnen veroorzaken en die even zorgwekkend zijn als bovenstaande stoffen.

Beheer van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)

Doelstelling Solvay voor 2020:

- te komen tot 100% voltooiing van de risicobeoordelingen en analyse van eventuele veiligere alternatieven, waar beschikbaar, voor verkochte producten met ZZS.

Er worden nieuwe specifieke regels voor ZZS toegepast, die voorschrijven hoe er met deze stoffen moet worden omgegaan bij de eigen industriële activiteiten van Solvay en hoe derde partijen ermee moeten omgaan wanneer ze op de markt gebracht worden. Wat de activiteiten van Solvay betreft, worden de ZZS onderworpen aan gestandaardiseerde risico-evaluaties.

De GBU's zijn strategieën aan het uitwerken voor een proactief beheer van de ZZS die op de markt gebracht worden, waarbij de bedrijfscontinuïteit gegarandeerd wordt en tezelfdertijd de wettelijke verplichtingen, de verbintenissen op vlak van Responsible Care® en duurzame ontwikkeling in acht genomen worden.

Om te anticiperen op de noodzaak om bepaalde ZZS te vervangen, worden 3 categorieën (zwart, rood, geel) gebruikt om aan te geven op welk niveau het risicobeheer uitgevoerd moet worden:

- Zwarte lijst: ZZS die zich al in een reglementaire fase van geleidelijke stopzetting of beperking bevinden, met een gekende deadline in minstens één land of regio;
- Rode lijst: ZZS die momenteel vermeld staan op reglementaire lijsten van ZZS die op middellange termijn mogelijk het voorwerp kunnen uitmaken van een procedure voor de toelating of beperking ervan;
- Gele lijst: stoffen die een speciale aandacht vragen en die nauwkeurig bestudeerd worden door autoriteiten, ngo's, wetenschappers en sectoren wegens hun huidige gevaarlijke eigenschappen of potentiële effecten.

ZEER ZORGWEKKENDE STOFFEN VAN SOLVAY DIE VERKOPEN WORDEN[1]

	Aantal stoffen (2015, wereldwijdeperimeter)[2]		
	ZZS in op de mark gebrachte producten	waarvan de aanwezigheid te wijten is aan grondstoffen	Management
ZZS (lijst op basis van REACH- verordening - Europese autorisatieproces)	6	3	Updaten van risicostudies, beoordelen van alternatieven ter vervanging voor stoffen die in Europa op de markt gebracht worden en het uitbreiden van de risicostudies voor gebruik buiten Europa
ZZS (lijst op basis van REACH- verordening - Europese kandidaatslijst) ()	14	7	
Alle ZZS (volgens REACH-criteria)	20	10	
% ZZS geanalyseerd op veiligere alternatieven - wereld [4]		5%	

(1) **Perimeter:** alle op de markt gebrachte Solvay-producten die ofwel geproduceerd zijn door Solvay ofwel deel uitmaken van de samenstelling van de verkochte producten.
(2) ZZS die geproduceerd worden of deel uitmaken van de samenstelling van door Solvay wereldwijd verkochte producten die momenteel in de Europese "Kandidaatslijst" of "Autorisatielijst" van het REACH-proces opgenomen zijn.
(3) De Kandidaatslijst omvat stoffen die ook in de EU beperkingsprocedure voorkomen (bijlage XVII).
(4) % van producten met ZZS die doorgelicht werden voor potentiële vervanging of veiligere alternatieven via interne dossiers van Solvay.

2.4 Resultaten op maatschappelijk gebied

2.4.1 Gezondheid en veiligheid van medewerkers

3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING

De uitdaging om nog beter te worden

Prioritaire doelstelling Solvay voor 2025:

- de veiligheid van de werknemers van Solvay blijven verbeteren door het aantal ongevallen in onze vestigingen te delen door twee en zo een MTAR te bereiken van minder dan 0,5.

Momenteel kan Solvay veiligheidsresultaten voorleggen die tot de top 25% van de wereldwijde sector behoren. De MTAR daalde al met 70% tussen 2012 en 2015. Om deze positie te behouden en zich te blijven inzetten voor de veiligheid van het personeel, heeft Solvay een nieuw streefcijfer voor de veiligheid bepaald. Om deze ambitieuze doelstelling te bereiken, is Solvay van plan om de veiligheid op een verantwoorde manier te beheren, door mensen te betrekken bij het interne Safety Excellence Program, en door een plan voor continue verbetering uit te voeren.

WERKONGEVALLEN IN DE VESTIGINGEN VAN DE GROEP

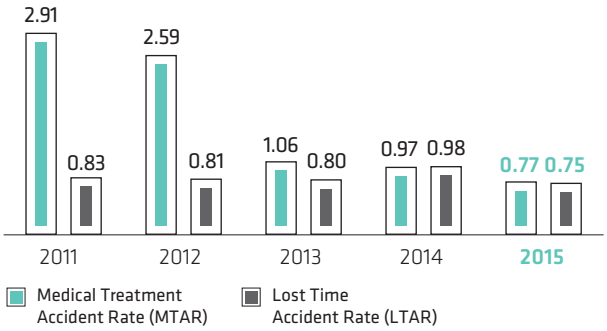

Perimeter: Alle vestigingen onder operationele controle van Solvay en waarvoor de Groep de veiligheidsresultaten controleert en beheert. 180 sites, inclusief productie, O&I, administratieve sites - Medewerkers en aannemers van Solvay die actief zijn op de sites. Medewerkers en aannemers van Solvay die actief zijn op de sites.
Legende: Medical Treatment Accident Rate (MTAR): Aantal werkongevallen met medische behandeling tot gevolg (andere dan eerste hulp) per miljoen gewerkte uren.
Lost Time Accident Rate (LTAR): werkongevallen met werkverlet (weg van het werk) gedurende meer dan een dag per miljoen gewerkte uren.

De resultaten van Solvay inzake veiligheid op het werk voor medewerkers en aannemers zijn de voorbije vijf jaar opmerkelijk verbeterd. De MTAR daalde in 2015 tot 0,77, tegenover 0,98 in 2014. De MTAR wordt gebruikt als interne maatstaf omdat het rekening houdt met de feitelijke ernst van het ongeval, los van het lokale wettelijk kader of de lokale praktijken voor arbeidsherschikkingen die invloed hebben op de LTAR-classificatie.

De LTAR verbeterde gedurende 2015, en bereikte 0,75, het laagste niveau ooit voor de activiteiten van Solvay. Dit cijfer is beter dan het resultaat van de sector in het algemeen en van de chemische industrie in het bijzonder. De chemische industrie wordt doorgaans als veilig beschouwd wordt, met in de voorbije jaren bijvoorbeeld een LTAR in Europa van circa 4,5.
Solvay slaagde er bovendien in om de chemische ongevallen te verminderen (van 14 in 2014 tot 9 in 2015). Het aantal "ongevallen met onomkeerbare gevolgen" blijft stabiel op twee in 2015.

In 2015 hebben er zich geen dodelijke ongevallen voorgedaan.

Safety Excellence Plan

Om het aantal ongevallen nog verder terug te dringen, wordt er in 2015-2016 een nieuw Safety Excellence Plan geïmplementeerd in de GBU's en vestigingen. Dit plan bevat drie hoofdlijnen:

- duidelijke communicatie van de verwachtingen van het management;
- ontwikkeling van HSE-stappenplannen in de GBU's en in hun respectievelijke vestigingen;
- ontwikkeling van een veiligheidscultuur.

Alle GBU's en vestigingen hebben een HSE-stappenplan opgesteld en goede veiligheidspraktijken ingevoerd zoals: dag van de veiligheid (114 vestigingen in 2015), op gedrag gebaseerde programma's (102 vestigingen), systematische analyse waar het bijna fout ging, alle managementniveaus betrekken bij veiligheid, voorbeeldigheid en zichtbaarheid, veiligheidsrondleidingen, betrekken van alle werknemers bij alle acties ter verbetering van de veiligheid, erkenning, persoonlijke doelstellingen gebonden aan voorlopende indicatoren, enz.

FOCUS:

Solvay Life Saving Rules

Preventing fatal accidents: Solvay Life-Saving Rules

The "Solvay Life Saving Rules" program has been deployed in 2015 in all sites.

1. Work at height: protect yourself and your tools from falling when working at height.
2. Work on powered systems: isolate and de-energize mechanical and electrical equipment before starting the work.
3. Line breaking: obtain authorization before starting line or vessel opening.
4. Work in confined spaces: be sure that atmospheric conditions are continuously monitored and a safety attendant is standing by before entering a confined space.
5. Work in explosive atmosphere: do not enter any area that has a potentially explosive atmosphere with objects which could generate a spark or ignition.
6. Lifting: do not stand or move under or in the vicinity of a lifted load.
7. Excavation: stay out of the line of fire of excavators, trucks and non-stabilized earth.
8. Traffic: respect the traffic rules.

Plan voor gezondheid en industriële hygiëne

VOORUITGANG STAPPENPLAN 2012-2020

	2015	2014	2013
Industriële hygiëne: aantal vestigingen waarin de nieuwe IH-normen van kracht zijn	102	33	4
Toezicht op de gezondheid: aantal vestigingen met toezicht op de gezondheid op basis van individuele blootstellingsprofielen volgens de Solvay-norm	39	36	36

Perimeter: financiële perimeter Solvay 2015 + andere sites onder operationele controle.

Doelstelling Solvay voor 2020:

- alle werkposten en werkstations controleren en registreren volgens de nieuwe normen voor industriële hygiëne van Solvay voor alle medewerkers.

Dit plan berust op vier pijlers:

1. Voor alle chemische stoffen die door Solvay verwerkt worden, moet er op zijn minst een grenswaarde voor beroepsmatige blootstelling vastgelegd en in acht genomen worden, of een door Solvay zelf bepaalde aanvaardbare blootstellingslimiet indien er geen officiële erkende grenswaarde voor beroepsmatige blootstelling is.
2. Een consistent en efficiënt risicobeoordelingsproces, de Critical Tasks Exposure Screening (CTES), waarmee de blootstelling aan gevaarlijke stoffen die de nodige aandacht of extra controles vereisen op efficiënte wijze gedetecteerd kan worden.
3. Speciale aandacht voor zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) die de gezondheid aantasten en voor de grootste potentiële blootstellingen aan risico's die vastgesteld werden.
4. Een wereldwijde gebruiksvriendelijke database voor industriële hygiëne (SOCRATES) met de bijhorende processen, instrumenten en databases.

2.4.2 Betrokkenheid en welzijn van de werknemers

Prioritaire doelstelling Solvay voor 2025:

- de betrokkenheidsindicator verhogen tot 80%.

De inzet van het personeel van Solvay werd geëvalueerd aan de hand van de "Solvay Employee Survey 2015". Meer dan 22 000 werknemers uit alle geografische regio's, bedrijfsafdelingen en niveaus hebben geantwoord op een aantal standaardvragen over hun visie op het werk, het management en de activiteiten van de Groep in zijn geheel. De betrokkenheidsindicator, die meet hoeveel energie het personeel wijdt aan het succes van Solvay, bereikte 75%, wat in lijn ligt met de algemene benchmarkcijfers uit de sector.

Er werden uitgebreide initiatieven genomen op Groepsniveau gericht op:

- Persoonlijke ontwikkeling;
- Beloning en erkenning;
- Een inclusieve cultuur;
- Combinatie werk-privéleven.

Sociaal overleg

De betrokkenheid van de werknemers wordt ook verhoogd door een regelmatige dialoog tussen het management van de Groep en de werknemers. Dit maakt integraal deel uit van de bedrijfscultuur van Solvay. De basis van deze dialoog berust volgens Solvay op een vertrouwelijke en constructieve relatie met de werknemers en hun vertegenwoordigers. Deze relatie is gebouwd op de verbintenis van de Groep om de fundamentele mensenrechten van de medewerkers te respecteren en hun sociale rechten te garanderen. De overeenkomst met IndustriALL geeft een concrete invulling aan dit engagement van de Groep.

Voor meer informatie over IndustriALL verwijzen wij naar pagina 101 van dit verslag.

FOCUS:

Europese Ondernemingsraad (EOR):

Een permanente dialoog over duurzaamheidsthema's wordt al jaren gevoerd tussen Solvay en haar Europese ondernemingsraad (EOR). In 2015 was er 1 week plenaire vergaderingen, de commissie Duurzame Ontwikkeling van de EOR vergaderde twee keer en het secretariaat van de EOR zat 10 keer samen met de directie van de Groep, zodat deze vertegenwoordigingsorganen betrokken worden bij de evolutie van de Groep. Onderwerpen die veel aandacht kregen: overname van Cytec, evolutie van de tewerkstelling in de Groep, strategie van de Groep en thema's omtrent duurzame ontwikkeling.

FOCUS:

Indicator van de werknemersvertegenwoordiging

Er zijn vakverenigingen actief in de meeste wereldwijde sites van Solvay. Het lidmaatschap van een vakbond wordt binnen de Groep geschat op 20% in Europa, 30% in Zuid-Amerika, 10% in Noord-Amerika en 30% in Azië. In de meeste gevallen gelden de collectieve arbeidsovereenkomsten voor alle werknemers, ook als ze geen lid zijn van een vakbond.
Het aantal werknemers dat gedekt is door een CAO is gedaald tot 77% wereldwijd door veranderingen in de perimeter.. Deze indicator werd berekend voor 2015 zonder rekening te houden met de gegevens van het pas overgenomen Cytec. Hij zal bijgewerkt worden in 2016 na de integratie van Cytec.

Deze cijfers tonen aan dat de vrijheid van vereniging gerespecteerd wordt binnen de Groep en dat de praktische toepassing ervan resulteert in wederzijds aanvaarde arbeidsvoorwaarden voor onze medewerkers.

2.4.3 Klantentevredenheid

Beheer van de relatie met de klant

Doelstelling Solvay voor 2020:

- de klanttevredenheid verbeteren tot een Net promoter score van 35%.

In het kader van het programma voor commerciële uitmuntendheid, wordt er sinds 2014 in heel de groep systematisch gepeild naar de tevredenheid van de klanten.

Verscheidene GBU's zoals Specialty Polymers, Novecare, Acetow, Silica en Performance Polyamides voeren al meer dan vier jaar "Voice of the Customer" enquêtes uit om te peilen naar de algemene tevredenheid van de klanten. Deze initiatieven mondden uit in actieplannen met een strikte opvolging en de implementatie van regelmatige follow-upsessies met handelspartners.

Hoewel de methode op maat van elke Business Unit toegepast wordt, werd er Een enkele indicator voor de Groep geselecteerd (NPS: Net promoter score) met het oog op interne en externe vergelijking, door de samenvoeging van de NPS-resultaten op Groepsniveau.

Hoewel deze tweejaarlijkse Voice of Customer-enquête verplicht is voor alle entiteiten, mag elke GBU zelf kiezen hoe hij dit invult. Dit varieert van een kleine rondvraag aan een beperkt aantal belangrijke klanten om de tevredenheid te meten, tot een grondige analyse van de klanttevredenheid via een uitgebreide vragenlijst die alle aspecten van de ervaring van klanten behandelt. De gegevens worden verzameld via individuele gesprekken met externe adviseurs, of via een elektronische enquête op basis van het kwaliteitsbeheer van de GBU. Deze enquêtes worden ofwel op wereldwijde basis, ofwel op regionaal niveau uitgevoerd.

Elke GBU stelt zijn eigen vragenlijst op aan de hand van de algemene richtlijnen van de Groep, maar beperkt zich tot zij eigen activiteitsgebied. De enquête omvat ook een hoofdstuk over duurzame ontwikkeling.

	2015	2014
Net promoter score Groep	24%	14%

In 2014 behaalde Solvay een NPS-score voor de Groep van 14%, die vergeleken werd met een geografisch gewogen benchmark voor de industriële sector van 25%.

In 2015 ging het resultaat van de Groep er aanzienlijk op vooruit, met een NPS van 24%. Dit was dankzij de meer doortastende GBU-gestuurde actieplannen en de directe betrokkenheid van het Uitvoerend Comité bij de opvolging. De Groep heeft verscheidene initiatieven gelanceerd om de nauwe band met onze klanten te versterken (zoals de Customer Tech Days: een voorstelling van de activiteiten van de Groep in één specifieke markt) en om gezamenlijke innovatie te stimuleren.

Naast de NPS-score werd een tweede indicator voor de klantentevredenheid ingevoerd (het klantenverloop: % van Groepsomzet afkomstig van klanten die het jaar voordien al een aankoop verricht hadden). In 2015 behaalde de Groep een score van 97%, stabiel in vergelijking met 2014, wat aantoont dat we een langdurige relatie hebben opgebouwd met onze klanten, dankzij onze betrouwbare diensten en onze capaciteit om te vernieuwen.

Ten slotte is de Groep ook een ultramodern en cloudgebaseerd CRM-systeem aan het implementeren in alle GBU's om klantgerelateerde inzichten beter te benutten en te integreren bij het nemen van belangrijke beslissingen en om kruisbestuivingen te bevorderen.

2.4.4 Ontwikkeling van de gemeenschap

Prioritaire doelstelling Solvay voor 2025:

- Het aantal werknemers dat zich maatschappelijk engageert verdubbelen van 20% tot 40%.

Solvay wijdt op lokaal en globaal niveau tijd en financiële middelen aan het verbeteren van de leefomstandigheden van mensen via wetenschappelijke oplossingen, wetenschappelijk onderwijs of door solidariteit op lokaal niveau.

De Groep maakt dat de entiteiten van Solvay goed geïntegreerd zijn in hun leefomgeving, een open dialoog voeren met de lokale gemeenschap, en ze tracht maatschappelijke problemen mee te verhelpen, en meer in het algemeen, oplossingen aan te reiken voor de maatschappij in zijn geheel. Dit is de duurzaamheidsambitie van de Groep, die aan de hand van Solvay Way meegedeeld wordt aan elke werknemer bij zijn of haar dagelijkse activiteiten.

Lokale betrokkenheid

Via Solvay Way worden werknemers aangemoedigd om deel te nemen aan projecten die de lokale ontwikkeling ondersteunen. Ze zetten zich in voor diverse projecten over heel de wereld die direct of indirect toegevoegde waarde bieden voor de lokale economie en werkgelegenheid, en ondersteunen lokale verenigingen en initiatieven. Solvay-Way-ambassadeurs en werknemers bepalen op lokaal niveau hoe ze zich maatschappelijk engageren en kiezen en financieren op onafhankelijke wijze projecten die tegemoet komen aan de noden van de hen omringende gemeenschappen.

SCHENKINGEN, SPONSORING EN EIGEN PROJECTEN SOLVAY-GROEP 2015

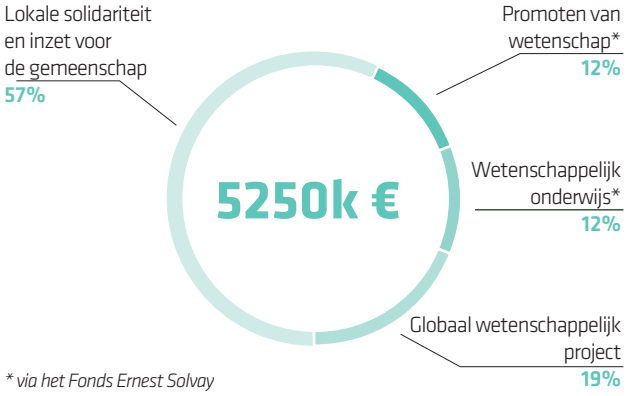

** via het Fonds Ernest Solvay*

Voorbeelden van lokale initiatieven

Momenteel worden deze activiteiten niet altijd gedocumenteerd op Groepsniveau, maar in 2015 er werd een interne enquête uitgevoerd om de maatschappelijke projecten waaraan Solvay meewerkt te beginnen bijhouden. Een belangrijke conclusie was dat de meeste maatschappelijke projecten mensen ten goede komen doordat werknemers een deel van hun werktijd opofferen, uitrusting schenken, financiële giften doen of lokale evenementen organiseren. In de regio Azië en Latijns-Amerika wordt er meer werktijd geschonken, terwijl in vestigingen in Europa en Noord-Amerika er meer financiële giften gedaan worden.

China (Zhenjiang)

FOCUS:

Hulp voor weeskinderen

Het Children's Charity House in Zhenjiang is een plek waar wezen opgevangen worden. De meesten zijn gehandicapt of hebben ernstige mentale problemen of leerstoornissen. Velen blijven in het Charity House tot ze 18 of 19 jaar oud zijn. Daarna moeten ze verhuizen naar een jeugdzorginstelling of moeten ze gaan werken in de gemeenschap. Een professioneel team geeft hen psychologische bijstand.

De Solvay-vestiging in Zhenjiang bood aan om het professioneel team te helpen door hulp te verlenen wanneer de kinderen opgroeien en voorbereid worden om het huis te verlaten. 10 medewerkers van Solvay boden zich aan om één keer in de maand van januari tot april 2015 de kinderen in het Charity House te helpen. Onder toezicht van het professioneel team spreken ze met de kinderen die het huis zullen verlaten en zullen gaan werken. Ze nemen deel aan een brede waaier aan activiteiten zoals koken en tuinieren. Het doel van de vrijwilligers is om de jongeren te helpen gewoon te worden aan de buitenwereld. Mede dankzij de betrokkenheid van het professioneel team en alle vrijwilligers vonden twee jongeren vorig jaar werk buiten het Charity House.

Verenigde Staten

FOCUS:

Bijdragen tot de lokale ontwikkeling

Er vonden heel wat activiteiten plaats in de 40 vestigingen in de Verenigde Staten. In Alpharetta, Georgia zetten werknemers zich in voor "Habitat for Humanity" om huizen te helpen bouwen voor gezinnen met een laag inkomen. In Houston is Solvay een grote voorstander van *Junior Achievement*. Solvay doneert er geld aan en stuurt gemiddeld 20 medewerkers per semester uit om zakelijke cursussen van zes weken te geven aan schoolkinderen. In Cranbury en vele andere vestigingen, verlenen werknemers van Solvay heel wat steun aan United Way, een nationaal systeem van vrijwilligers en sponsors van lokale liefdadigheidsprojecten. Daarnaast worden bij het Chemistry Connection® project van Solvay vrijwilligers naar lokale scholen gezonden om wetenschappelijke demonstraties te geven aan de hand van praktische experimenten.

Europa (Frankrijk - België)

FOCUS:

Wetenschappelijk onderwijs stimuleren

Solvay heeft gemerkt dat het moeilijk blijft om wetenschappers aan te trekken in de openbare sector en de industrie. Kinderen moeten opnieuw geboeid raken door de wetenschap. Het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen heeft de handen in elkaar geslagen met Solvay om een project te ontwikkelen dat jongeren in alle hoeken van het land kan bereiken en dat hun interesse in de wetenschap opnieuw doet aanwakkeren.
XperiLab is een vrachtwagen waarin een voltallige schoolklas reële experimenten kan uitvoeren. De vrachtwagen brengt een bezoek aan scholen in heel België, en bereikt elk jaar meer dan 10 000 jonge scheikundigen. Het initiatief is een groot succes en is al meer dan een jaar op voorhand volgeboekt.
Solvay wil dat kinderen de essentiële elementen uit onze omgeving begrijpen en zo de juiste mentaliteit ontwikkelen om toekomstige uitdagingen aan te gaan. Dit concept is al vijf jaar een echt succes en het loopt nog steeds als een trein.

Deze initiatieven helpen de band tussen onze wereldwijde vestigingen en de lokale gemeenschap te versterken.

Wereldwijd engagement

De Groep tracht haar liefdadigheidsinspanningen te doen aansluiten bij de expertise van de Groep en zet zich daar in waar haar producten en diensten een toegevoegde waarde kunnen bieden.

In 1923 richtte Solvay het Fonds Ernest Solvay als eerbetoon aan de oprichter van het bedrijf, die het jaar daarvoor overleden was. Vandaag worden de meeste liefdadigheidsacties van Solvay uitgevoerd via het Fonds Ernest Solvay. Het Fonds wordt beheerd door de onafhankelijke Koning Boudewijnstichting.

Solvay concentreert haar financiële of liefdadigheidsinspanningen op Groepsniveau op het promoten van de wetenschap en het wetenschappelijk onderwijs; en in sommige omstandigheden op het ondersteunen van humanitaire acties als reactie op sommige rampen en/of waar onze producten of diensten een rol van betekenis kunnen spelen.

Voorbeelden van projecten voor het promoten van de wetenschap

Op wereldwijde schaal

FOCUS:

9 INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE

De scheikundigen van morgen inspireren

De "Chemistry for the Future" prijs van Solvay beloont een belangrijke wetenschappelijke ontdekking die bepalend kan zijn voor de chemische sector van morgen en die de mensheid vooruithelpt.

De prijs is een voortzetting van de grote steun die Ernest Sovay, altijd heeft verleend aan wetenschappelijk onderzoek. Het doel is om fundamenteel onderzoek aan te moedigen en de essentiële rol van de chemie als wetenschappelijke discipline en industriële activiteit te beklemtonen in het helpen oplossen van de grote uitdagingen waarmee de wereld te kampen heeft.

De prijs van €300 000 wordt om de twee jaar uitgereikt.

In 2015 werd de Solvay Chemistry for the Future prijs toegekend aan professor Ben Feringa. Met zijn onderzoek naar unidirectionele moleculaire motoren heeft professor Feringa een nieuw onderzoeksgebied aangeboord en heeft hij het pad geëffend naar nieuwe therapeutische en technologische toepassingen. In de komende twintig tot dertig jaar zal dit onderzoek wellicht leiden tot de introductie van nanorobots - microscopische robots die zich op nauwkeurige wijze kunnen richten op specifieke molecules tijdens de therapeutische behandeling. Hierdoor kan een nieuwe generatie wetenschappers kunstspieren ontwikkelen of de opslag van informatie op een moleculaire schaal verder optimaliseren.

De volgende Chemistry for the Future prijs wordt uitgereikt in 2017.

FOCUS:

9 INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE

De Internationale Instituten voor Fysica en Chemie van Solvay

Na de legendarische Solvay-conferentie in 1911 over radioactiviteit en kwantummechanica, voorgezeten door Nobelprijslaureaut Hendrik Lorentz, richtte Ernest Solvay in 1912 het Internationaal Solvay Instituut voor Fysica op. Het Internationaal Solvay Instituut voor Chemie werd een jaar later opgericht, in 1913. De twee Instituten werden in 1970 samengevoegd in de Internationale Solvay Instituten voor Fysica en Chemie, opgericht door Ernest Solvay.

De opdracht van de Solvay Instituten is door nieuwsgierigheid gedreven onderzoek in de chemie, fysica en aanverwante domeinen te steunen en te stimuleren om "het begrip van natuurverschijnselen uit te breiden en te verdiepen".

De centrale activiteit van de Instituten is het organiseren van de befaamde Solvay-conferenties over fysica en chemie ("Conseils de Physique Solvay" en "Conseils de Chimie Solvay"). Deze steun voor fundamentele wetenschap wordt aangevuld met de inrichting van open workshops over specifieke thema's, internationale leerstoelen, colloquia en een internationale doctoraatsschool.

Naast deze activiteiten, streven de Solvay Instituten ook naar een democratisering van de wetenschap door jaarlijks de Solvay Public Lectures te organiseren, gewijd aan de grote wetenschappelijke uitdagingen van vandaag.

FOCUS:

Voorbeelden van projecten voor wetenschappelijk onderwijs van de Groep

- UNISTRA, creatie aan de universiteit van Straatsburg van "excellence en chimie" doctoraatsbeurzen. Voor 2015 ontvingen ze meer dan 50 aanvragen. Hierbij onder meer van kandidaten van het Imperial College in Londen, de universiteit van Cambridge, de universiteit van Saint Andrews;
- de leerstoel 'Eco-efficiënte procedures voor een duurzame chemische en biochemische engineering' aan de universiteit van Louvain-la-Neuve en de leerstoel Technologische Innovatie aan dezelfde universiteit;
- de jaarlijkse toelage voor de Geneeskundige Stichting Koningin Elisabeth (GSKE), die laboratoriumonderzoek en overleg tussen onderzoekers en artsen stimuleert, met een speciale focus op neurowetenschappen. De GSKE ondersteunt 17 universitaire teams in heel België;
- De Internationale "IUPAC-Solvay Award for Young Chemists, waarbij vijf jonge scheikundigen en onderzoekers van topuniversiteiten in heel de wereld beloond worden;
- de "Solvay Awards", waarbij al meer dan 20 jaar studenten van twee grote universiteiten in België gelauwerd worden;
- Solvay steunt de pas opgerichte "Fondation pour l'enseignement", die streeft naar een verdere ontwikkeling van het onderwijs in België om het nauwer te doen aansluiten bij de noden van de bedrijfswereld;
- Sinds 2014 ondersteunt Solvay de VOCATIO-beurzen, die toegekend worden aan getalenteerde jongeren, opdat ze hun droom kunnen bereiken of nastreven.

17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS

2.4.5 Leiderschap en deugdelijk bestuur

Beheer van het juridisch, ethisch en regelgevend kader

Bij het nazicht van de materialiteitsanalyse die in 2014 uitgevoerd werd, werd het beheer van het juridisch, ethisch en regelgevend raamwerk geselecteerd als een pertinent thema. In het verleden bracht Solvay verslag uit over de kosten van de belangrijke geschillen; er wordt nu gewerkt aan meer gedetailleerde indicatoren.

De kosten van belangrijke geschillen staan beschreven in het hoofdstuk over Risicobeheer in dit verslag.

De Gedragscode van Solvay en andere elementen die betrekking op de naleving van normen worden behandeld in het hoofdstuk over Deugdelijk Bestuur van dit verslag.

Veiligheid van processen, paraatheid & reactievermogen op noodgevallen

Naast specifieke doelstellingen voor elke vestiging, wordt met de algemene doelstellingen voor de Groep voor 2020 getracht de integriteit van de operationele systemen en processen te vrijwaren. Process Safety garandeert de betrouwbaarheid van bedrijfssystemen en -processen door de principes van goed design

en de beste operationele en technische praktijken toe te passen. Dit omvat de preventie en het beheer van veiligheidsincidenten die een potentieel risico inhouden dat er schadelijke stoffen of energie in het leefmilieu terechtkomen.

In de praktijk houdt preventie van industriële incidenten in:

- *Process Safety Management* (PSM) systemen invoeren in vestigingen in verhouding tot de risico's die met deze processen gepaard gaan, in overeenstemming met de lokale voorschriften en certificeringen;
- een consequente identificatie van potentiële gevaren en risicoanalyse uitvoeren voor bestaande, nieuwe of aangepaste installaties door gebruikt te maken van de methodes en procedures die overeenstemmen met de normen van de Groep en riskante situaties aanpakken.

Doelstelling Solvay voor 2020:

- 100% van onze vestigingen hebben een risicoanalyse voor elke productielijn, die in de voorbije vijf jaar bijgewerkt is.

Deze doelstelling beoogt de integriteit van de operationele systemen en processen te vrijwaren in alle vestigingen. Een regelmatige risicoanalyse wordt nu uitgevoerd aan de hand van een nieuwe risicoschaal. Deze analyse vormt de kern van de risicocontrole. De risicoscenario's werden verder verfijnd met behulp van het gestandaardiseerde risicomatrix van de Groep om alle potentiële Risiconiveau 1 situaties te detecteren.

Risiconiveau 1 verwijst naar een technisch plausibel scenario dat een explosie, brand of lek van gevaarlijke stoffen zich voordoet in een productie- of opslagfaciliteit, waarvan de ernst van de gevolgen voor mens en het leefmilieu en de waarschijnlijkheid dat deze gebeurtenis zich voordoet niet getolereerd kunnen worden door Solvay.

SITES MET EEN RISICOANALYSE DIE VOOR ELKE PRODUCTIELIJN IN DE VOORBIJE VIJF JAAR BIJGEWERKT IS

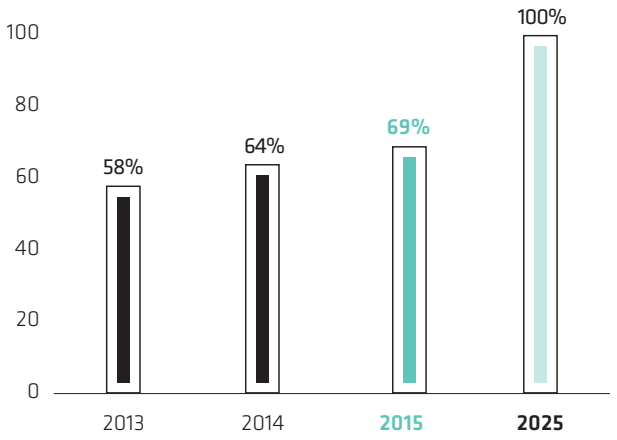

Legende: de resultaten die hierboven worden gepresenteerd zijn slechts op basis van de eigen aangifte van de sites.
Perimeter: Solvay groep operationele perimeter. De geconsolideerde gegevens voor de Process Safety risicoanalyse denkt 111 sites van een totaal van 132 operationele sites.

Aanpakken van "Risiconiveau 1" situaties

Een belangrijk element in het nieuwe programma dat nu volledig ingevoerd wordt, is het omgaan met "Risiconiveau 1" situaties, zoals beschreven in de rode lijn van Solvay voor veiligheid, gezondheid en milieurisico's. Rode lijnen zijn essentiële regels die moeten gerespecteerd worden in de mate dat ze van toepassing zijn in situaties die een groot risico vormen voor de Groep. Werknemers of organisaties die de rode lijnen niet respecteren lopen het risico gestraft of beboet te worden krachtens de toepasselijke regelgeving.

Deze vereiste werd gerespecteerd in 2015, aangezien er geen enkel geval van "Risiconiveau 1" was op het einde van 2015 dat ouder was dan één jaar. Een essentieel punt, dat op Groepsniveau opgevolgd wordt, is de verplichting om elk geval van "Risiconiveau 1" te verhelpen binnen één jaar.

- Eind 2014 waren er 217 "Risiconiveau 1" gevallen gedetecteerd. Alle gevallen werden in de loop van 2015 aangepakt. Het merendeel van de "Risiconiveau 1" gevallen had betrekking op een vestiging in China.
- Eind 2015 waren er 94 "Risiconiveau 1" gevallen geïdentificeerd. Deze moeten in 2016 aangepakt worden.

3 Overzicht resultaten op duurzaamheidsgebied

	Eenheid	Doelstellingen 2025	Streefcijfer 2020	2015	2014	2013	2012
Duurzame bedrijfsoplossingen							
√ 2015 Geëvalueerde productportefeuille	%	-	-	88	79	64	-
√ 2015 Duurzame bedrijfsoplossingen	%	50	-	33	25	19	-
Uitstoot van broeikasgassen							
√ 2015 Intensiteit van de uitstoot van broeikasgassen	Kg CO_2 per euro REBITDA	4,85	-	7,26	8,08	8,84	7,12
√ 2015 Rechtstreekse en onrechtstreekse CO_2-emissies (Toepassingsgebieden 1 & 2)	Mt CO_2 eq.	-	-	11,6	11,7	12,0	11,8
√ 2015 Uitstoot van andere broeikasgassen volgens Kyoto-protocol (Toepassingsgebied 1)	MT CO_2 eq.	-	-	2,6	2,7	2,7	2,6
√ 2015 Totale uitstoot van broeikasgassen (Kyoto-protocol)	MT CO_2 eq.	-	-	14,2	14,4	14,7	14,4
√ 2015 Uitstoot van andere broeikasgassen (niet-Kyoto-protocol) (Toepassingsgebied 1)	Mt CO_2	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1
Energiebeheer							
√ 2015 Energieverbruik binnen de organisatie	Onderste verbrandingswaarde in petajoules	-	-	175	179	181	179
Index energie-efficiëntie	%	-	90	96	99	99	100
Luchtkwaliteit							
√ 2015 Emissie van verzurende stoffen (in absolute termen)	Teq SO_2	-	-	27 330	25 405	26 848	29 852
Index emissie van verzurende stoffen	%	-	75	114	106	93	100
√ 2015 Fotochemische oxidantvorming (in absolute termen)	Teq NMVOC	-	-	19 329	20 360	18 745	19 980
Index fotochemische oxidantvorming	%	-	90	93	98	90	100
Waterbeheer							
√ 2015 Onttrekking grondwater en drinkwater	1 000 m^3	-	-	194 330	186 726	198 386	242.136
√ 2015 Totale wateropname	1 000 m^3	-	-	616 274	626 757	645 616	762 639
Index waterverbruik	%	-	90	85	84	87	100
Vestigingen met gedetailleerde waterbalans	Aantal	-	-	122	79	-	-
√ 2015 Vestigingen waarvoor het risico op waterschaarste bevestigd werd	Aantal	-	-	12	13	-	-
√ 2015 Vestigingen met een risico op waterschaarste en met een duurzaam waterbeheer	%	-	100	33	31	-	-
Milieuongevallen en remediëring							
Incidenten gemiddeld	Aantal	-	-	54	53	-	-
Incidenten hoog	Aantal	-	0	0	2	4	0
Incidenten catastrofaal	Aantal	-	0	0	0	0	1
√ 2015 Leefmilieuvoorzieningen	€ miljoen	-	-	723	713	636	800

	Eenheid	Doelstellingen 2025	Streefcijfer 2020	2015	2014	2013	2012
Beheer van gevaarlijke stoffen							
2015 Index van gestort gevaarlijk industrieel afval	%	-	90	114	102	102	100
Gestort gevaarlijk industrieel afval	Ton	-	-	14 591	12 327	13 283	10 743
Zeer zorgwekkende stoffen in producten die op de markt gebracht worden (op basis van REACH-verordening - Europees autorisatieproces)	Aantal	-	-	6	8	6	-
Zeer zorgwekkende stoffen in producten die op de markt gebracht worden, waarvan de aanwezigheid te wijten is aan grondstoffen (op basis van REACH-verordening - Europees autorisatieproces)	Aantal	-	-	3	6	10	-
Zeer zorgwekkende stoffen in producten die op de markt gebracht worden (op basis van REACH-verordening - Europese Kandidaatslijst)	Aantal	-	-	14	17	17	-
Zeer zorgwekkende stoffen in producten die op de markt gebracht worden, waarvan de aanwezigheid te wijten is aan grondstoffen (op basis van REACH-verordening - Europese Kandidaatslijst)	Aantal	-	-	7	12	29	-
Alle zeer zorgwekkende stoffen (op basis van REACH-criteria) in producten die op de markt gebracht worden	Aantal	-	-	20	25	23	-
Alle zeer zorgwekkende stoffen (op basis van REACH-criteria) in producten die op de markt gebracht worden, waarvan de aanwezigheid te wijten is aan grondstoffen	Aantal	-	-	10	18	39	-
2015 Producten met ZZS die doorgelicht werden voor potentiële vervanging of veiligere alternatieven via interne dossiers van Solvay	%	-	100	5	0	0	0
Gezondheid en veiligheid van de werknemers							
2015 Medical Treatment Accident Rate - Werknemers, aannemers en tijdelijke werkkrachten	Werkongevallen per miljoen gewerkte uren	0,5	-	0,77	0,98	1,06	2,59
2015 Lost Time Accident Rate - Werknemers, aannemers en tijdelijke werkkrachten (LTAR)	Werkongevallen per miljoen gewerkte uren	-	-	0,75	0,99	0,80	0,81
2015 Dodelijke ongevallen	Aantal	-	-	0	2	2	0
Vestigingen met toezicht op de gezondheid op basis van individuele blootstellingsprofielen volgens de Solvay-norm	Aantal	-	-	39	36	36	-
Vestigingen waarin de nieuwe normen voor industriële hygiëne van kracht zijn	Aantal	-	-	102	33	4	-
Betrokkenheid en welzijn van de werknemers							
Betrokkenheidsindicator Solvay	%	80	-	75	-	72	-
2015 Percentage werknemers die door een CAO gedekt zijn	%	-	-	-	82,2	85	85
Maatschappelijk engagement							
Werknemers die zich maatschappelijk inzetten	%	40		20	-	-	
Klantentevredenheid							
Net promoter score (NPS)	%	-	35	24	14	-	-
Veiligheid van processen, paraatheid & reactievermogen op noodgevallen							
% van de vestigingen waarvoor een risicoanalyse voor elke productielijn bijgewerkt werd in de voorbije vijf jaar	%	-	100	69	64	58	-
2015 Situaties die binnen één jaar opgelost werden	%	-	-	100	100	100	-
2015 "Risiconiveau 1" situatie aan het einde van het jaar	Aantal	-	-	94	217	11	111
2015 Opgeloste "Risiconiveau 1" situatie aan het einde van het jaar	Aantal	-	-	232	23	111	111

JAARREKENING

1 Geconsolideerde jaarrekening

Solvay (de "Onderneming") is een naamloze vennootschap naar Belgisch recht genoteerd op Euronext Brussel en Euronext Parijs. De belangrijkste activiteiten van de Onderneming, haar dochterondernemingen, gezamenlijke bedrijfsactiviteiten, joint ventures, en geassocieerde deelnemingen (waarnaar verwezen wordt als de "Groep") staan beschreven in Toelichting 1 over de informatie per Segment.

Deze geconsolideerde jaarrekening werd door de Raad van Bestuur vrijgegeven voor publicatie op 24 februari 2016. Ze werd opgesteld in overeenstemming met de IFRS-grondslagen voor financiële verslaggeving, die op de volgende pagina's beschreven staan.

Algemene – belangrijke wijzigingen in de consolidatiekring

In 2015 hebben twee grote veranderingen plaatsgevonden.

- op 1 juli 2015 verkocht Solvay zijn chloorvinylactiviteiten aan de INOVYN joint venture (50% Solvay, 50% Ineos) (zie toelichting 10 Beëindigde bedrijfsactiviteiten);
- op 9 december 2015 nam Solvay 100% van de aandelen van Cytec Inc. over.

De belangrijkste gevolgen van deze overname worden hierna beschreven:

- de beginbalans van Cytec is volledig geconsolideerd binnen de Solvay Groep vanaf 31 december 2015 – zie toelichting 26 "Goodwill en bedrijfscombinaties", en zij is gebaseerd op de volgende gegevens:
  - de vergoeding voor Cytec (€ 5 047 miljoen),
  - de verworven identificeerbare activa en overgenomen verplichtingen na herwaardering naar reële waarde op de overnamedatum (€ 2 449 miljoen), en
  - de goodwill ten belope van € 2 598 miljoen die overeenkomt met het verschil tussen de vergoeding en de netto verworven activa, gemeten aan reële waarde;
- de resultaten en kasstromen van Cytec voor de periode tussen 9 en 31 december zijn niet materieel, behalve voor uitgaven die te maken hebben met de overname, die als niet-recurrente elementen worden weergegeven. Hierdoor heeft Cytec niet bijgedragen aan de IFRS nettowinst of kasstromen van de Groep in 2015;
- de overname werd gefinancierd met een kapitaalverhoging en een uitgifte van eeuwigdurende hybride obligaties (zie toelichting 21 Opbrengsten uit de uitgifte van obligaties geclassificeerd in eigen vermogen en kapitaalverhoging) en uitgifte van schuld (zie toelichting 36 "Nettoschuld");
- om een referentiekader te geven voor de toekomstige resultaten publiceert Solvay een niet-gecontroleerde pro forma winst- en verliesrekening en de belangrijkste kasstroomgegevens voor het jaar 2015. De cijfers stellen een situatie voor alsof de overname had plaatsgevonden op 1 januari 2015 – zie Financieel Beheerverslag.

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

In € miljoen	Toelichtingen	2015	2014
Omzet	(1) (2)	**11 047**	**10 629**
Opbrengsten andere dan van kernactiviteiten		470	416
Netto-omzet		**10 578**	**10 213**
Kostprijs van de omzet		-8 289	-8 070
Brutomarge		**2 759**	**2 559**
Commerciële en administratieve kosten		-1 327	-1 225
Kosten van Onderzoek en Ontwikkeling		-277	-247
Overige operationele opbrengsten en kosten	(5)	-99	-94
Resultaat van joint ventures en geassocieerde deelnemingen	(6)	21	-34
Niet-recurrente elementen	(7)	-245	-308
EBIT		**833**	**652**
Lasten van schulden	(8)	-111	-151
Renteopbrengsten uit leningen en termijnbeleggingen	(8)	11	36
Overige financierings-winsten en - verliezen	(8)	-46	-30
Disconteringskosten van de voorzieningen	(8)	-73	-163
Opbrengsten/verliezen uit financiële activa beschikbaar voor verkoop	(8)	-8	-1
Resultaat vóór belastingen		**606**	**343**
Belastingen op resultaat	(9)	-97	-84
Resultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten		**509**	**259**
Resultaat uit beëindigde bedrijfsactiviteiten	(10)	-55	-246
Nettoresultaat van het jaar	(11)	**454**	**13**
Minderheidsbelangen		-48	67
Aandeel van Solvay in het nettoresultaat		**406**	**80**
Gewone winst per aandeel uit voortgezette bedrijfsactiviteiten (EUR)		5,57	3,32
Gewone winst per aandeel uit beëindigde bedrijfsactiviteiten (EUR)		-0,72	-2,36
Gewone winst per aandeel (EUR)	(13)	4,85	0,96
Verwaterde winst per aandeel uit voortgezette bedrijfsactiviteiten (EUR)		5,53	3,30
Verwaterde winst per aandeel uit beëindigde bedrijfsactiviteiten (EUR)		-0,72	-2,34
Verwaterde winst per aandeel (EUR)	(13)	4,81	0,96
RATIO'S			
Brutomarge in % van de omzet		25,0%	24,1%
Interest coverage ratio		7,4	6,6
Winstbelastingen/Resultaat vóór belastingen %		16,1%	24,5%

Interest coverage ratio = (EBIT – niet recurrent elementen)/financieringskosten.

NIET-IFRS MEETSTELSELS

In € miljoen	Toelichtingen	2015	2014
REBITDA	(3)	1 955	1 783
Aangepaste nettowinst	(12)	525	89

Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat

In € miljoen	Toelichtingen	2015	2014
Nettowinst van het jaar		**454**	**13**
Andere elementen van het totaalresultaat (other comprehensive income)			
Elementen die geherklasseerd kunnen worden			
Hyperinflatie	(14)	42	-11
Winsten en verliezen op herwaarderingen van voor verkoop beschikbare financiële activa	(14)	3	1
Winsten en verliezen op afdekkingsinstrumenten in een kasstroomafdekking	(14)	15	-60
Wisselkoersverschillen	(14)	186	231
Elementen die niet geherklasserd kunnen worden			
Herwaarderingen van de netto verplichting inzake toegezegd pensioen regelingen	(14)	279	-497
Winstbelastingen met betrekking tot andere elementen van het totaalresultaat			
Winstbelasting met betrekking tot de andere elementen van het totaalresultaat	(14)	-20	72
Andere elementen van het totaalresultaat na aftrek van de daarmee verband houdende winstbelastingen (other comprehensive income)		**505**	**-264**
Totaalresultaat van het jaar (total comprehensive income)		**959**	**-251**
toegerekend aan:			
• Solvay aandeel		892	-167
• minderheidsbelangen		67	-84

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

De hieronder vermelde bedragen omvatten het effect van de beëindigde bedrijfsactiviteiten.

In € miljoen	Toelichtingen	2015	2014
Nettoresultaat		454	13
Aanpassingen van de nettowinst			
• Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen van activa	(15)	978	1 430
• Winst van geassocieerde deelnemingen en joint ventures		-21	34
• Nettofinancieringskosten en opbrengsten/verliezen uit financiële activa beschikbaar voor verkoop		257	356
• Winstbelastingen	(16)	134	314
Wijziging in het werkkapitaal	(17)	-99	236
Wijziging in de voorzieningen	(18)	-302	-213
Dividenden ontvangen van geassocieerde deelnemingen en joint ventures		14	19
Betaalde belastingen (exclusief belastingen betaald op vervreemding van deelnemingen)	(16)	-250	-217
Andere niet operationele en niet in geldmiddelen afgewikkelde elementen	(19)	223	-351
Kasstromen uit bedrijfsactiviteiten		**1 388**	**1 621**
Verwerving (-) van dochterondernemingen	(20)	-4 934	-304
Verwerving (-) van deelnemingen – Overige	(20)	-28	-107
Leningen aan geassocieerde en niet-geconsolideerde deelnemingen	(20)	11	5
Vervreemding (+) van deelnemingen	(20)	70	721
Betaalde belastingen op vervreemding van deelnemingen	(20)	-232	0
Verwerving (-) van materiële vaste activa	(20)	-952	-923
Verwerving (-) van immateriële activa	(20)	-85	-64
Vervreemding (+) van materiële vaste en immateriële activa	(20)	31	21
Dividenden van financiële activa beschikbaar voor verkoop		1	0
Wijziging in financiële vaste activa		4	1
Kasstromen uit investeringsactiviteiten		**-6 113**	**-650**
Verhoging (+)/terugbetaling (-) van kapitaal	(21)	1 477	0
Opbrengsten van de uitgifte van eeuwigdurende hybride obligaties als eigen vermogen geklasseerd	(21)	991	0
Verwerving (-)/vervreemding (+) van eigen aandelen	(24)	-59	-41
Toename van schulden	(36)	4 628	151
Terugbetaling van schulden	(36)	-1 219	-1 365
Wijzigingen in de overige vlottende financiële activa	(36)	225	134
Betaalde interesten		-156	-234
Betaalde dividenden op eeuwigdurende hybride obligaties	(21)	-57	-41
Betaalde dividenden		-323	-291
Andere	(22)	-31	-3
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		**5 475**	**-1 690**
Nettowijziging in de geldmiddelen en kasequivalenten		**750**	**-718**
Wisselkoerswijzigingen		**13**	**21**
Geldmiddelen bij aanvang van het boekjaar		1 275	1 972
Geldmiddelen op het einde van het boekjaar[1]	(36)	2 037	1 275

(1) Met inbegrip van geldmiddelenopgenomen in activa aangehouden voor verkoop (€ 7 miljoen in 2015 en € 24 miljoen in 2014)

Vrije kasstroom

In € miljoen	Toelichtingen	2015	2014
Vrije kasstroom uit voortgezette bedrijfsactiviteiten[2]		391	511
Vrije kasstroom uit beëindigde bedrijfsactiviteiten[2]		-3	145
TOTAAL VRIJE KASSTROOM		**387**	**656**

(2) Vrije kasstroom = Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten (met inbegrip van dividenden ontvangen van geassocieerde ondernemingen en joint-ventures) + kasstroom uit investeringsactiviteiten, met uitzondering van verwerving/vervreemding van dochterondernemingen en andere deelnemingen en met uitzondering van leningen aan geassocieerde en niet-geconsolideerde deelnemingen.

Geconsolideerde kasstromen uit beëindigde bedrijfsactiviteiten

In € miljoen	Toelichtingen	2015	2014
Kasstromen uit bedrijfsactiviteiten		64	272
Kasstromen uit investeringsactiviteiten		-68	-127
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		-33	-21
NETTOWIJZIGING IN DE GELDMIDDELEN	(23)	**-36**	**124**

Geconsolideerde balans

In € miljoen	Toelichtingen	2015	2014
Activa			
Vaste activa		**18 716**	**11 529**
Immateriële activa	(25)	3 919	1 543
Goodwill	(26)	5 840	3 151
Materiële vaste activa	(27)	6 946	5 386
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	(29)	34	43
Geassocieerde deelnemingen en joint ventures	(30)	398	380
Overige deelnemingen	(31)	92	121
Uitgestelde belastingvorderingen	(9)	1 059	710
Leningen en andere activa op lange termijn	(37)	427	194
Vlottende activa		**6 613**	**6 365**
Voorraden	(32)	1 867	1 420
Handelsvorderingen	(37)	1 615	1 418
Belanstings vorderingen		158	52
Overige vlottende vorderingen – Financiële instrumenten	(37)	111	309
Overige vlottende vorderingen – Overige	(33)	655	500
Geldmiddelen en kasequivalenten	(36)	2 030	1 251
Activa aangehouden voor verkoop	(34)	177	1 414
TOTAAL VAN DE ACTIVA		**25 329**	**17 894**
Eigen vermogen en passiva			
Totaal eigen vermogen		**9 668**	**6 778**
Aandelenkapitaal	(21)	1 588	1 271
Reserves		7 835	5 293
Minderheidsbelangen		245	214
Langlopende verplichtingen		**11 330**	**6 088**
Voorzieningen op lange termijn: personeelsbeloningen	(35)	3 133	3 166
Overige voorzieningen op lange termijn	(35)	831	854
Uitgestelde belastingverplichtingen	(9)	1 456	378
Financiële schulden op lange termijn	(36)	5 628	1 485
Overige verplichtingen op lange termijn		282	204
Kortlopende verplichtingen		**4 331**	**5 029**
Overige voorzieningen op korte termijn	(35)	310	308
Financiële schulden op korte termijn	(36)	892	853
Handelsschulden	(37)	1 559	1 461
Belanstings schulden		130	355
Te betalen dividenden		144	114
Overige verplichtingen op korte termijn	(38)	1 022	776
Passiva in verband met activa aangehouden voor verkoop	(34)	275	1 162
TOTAAL VAN HET EIGEN VERMOGEN EN PASSIVA		**25 329**	**17 894**
Ratio's[1]			
Net debt to equity ratio		45,3%	11,5%

(1) Net debt to equity ratio = nettoschulden/eigen vermogen.
Nettoschulden = financiële schulden op korte en lange termijn – geldmiddelen en kasequivalenten en overige vlottende de activa Financiële instrumenten.

Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen

	Eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij											
							Herwaarderingsreserve (reële waarde)					
In € miljoen	Aandelenkapitaal	Uitgifte premies	Eigen aandelen	Hybride obligaties	Ingehouden winsten	Wisselkoers verschillen	Financiële activa beschikbaar voor verkoop	Kasstroomafdekkingen	Toegezegde pensioenregelingen	Totaal reserves	Minderheidsbelangen	Totaal eigen vermogen
Saldo per 31 december 2013	**1 271**	**18**	**-132**	**1 194**	**5 985**	**-768**	**-6**	**6**	**-494**	**5 804**	**378**	**7 453**
Nettoresultaat van het jaar					80					80	-67	13
Andere elementen van het totaalresultaat[1]					-9	241	1	-49	-433	-249	-17	-266
Totaalresultaat					***71***	***241***	***1***	***-49***	***-433***	***-169***	***-84***	***-252***
Uitgifte eeuwigdurende hybride obigaties [2]				0						0		0
Kosten van aandelenopties					11					11		11
Dividenden					-266					-266	-26	-292
Dividenden op eeuwigdurende hybride obligaties					-42					-42		-42
Verwerving (-)/ vervreemding van eigen aandelen			-39		-2					-41		-41
Toename/Afname (-) via wijzigingen in eigendomsrechten in dochteronderneningen zonder verlies van zeggenschap					-7					-7	-54	-61
Saldo per 31 december 2014	**1 271**	**18**	**-171**	**1 194**	**5 753**	**-527**	**-4**	**-43**	**-927**	**5 293**	**214**	**6 778**
Nettoresultaat van het jaar					406					406	48	454
Andere elementen van het totaalresultaat[1]					35	169	3	15	264	486	19	505
Totaalresultaat					***441***	***169***	***3***	***15***	***264***	***892***	***67***	***959***
Kapitaal verhoging	318	1 151								1 151		1 469
Uitgifte eeuwigdurende hybride obigaties [2]				994						994		994
Kosten van aandelenopties					11					11		11
Dividenden					-313					-313	-40	-354
Dividenden op eeuwigdurende hybride obligaties					-57					-57		-57
Verwerving (-)/ vervreemding van eigen aandelen			-59		3					-56		-56
Toename/Afname (-) via wijzigingen in eigendomsrechten in dochteronderneningen zonder verlies van zeggenschap					-118	5		-1	32	-82	5	-77
Saldo per 31 december 2015	**1 588**	**1 170**	**-230**	**2 188**	**5 720**	**-353**	**-2**	**-28**	**-630**	**7 835**	**245**	**9 668**

(1) Impact op ingehouden winsten na toepassing van IAS 29 Verslaggeving in economieën met hyperinflatie, voornamelijk het gevolg van de herbewerking van niet-monetaire activa (zoals materiële vaste activa) om de koopkracht te weerspiegelen aan het einde van het boekjaar gebruikmakend van een algemene prijsindex vanaf de datum waarop deze voor het eerst zijn opgenomen.

(2) Als gevolg van de verwerving van Cytec en om de kapitaalstructuur van Solvay te versterken werd er een eeuwigdurende hybride obligaties uitgegeven voor een waarde van € 1 miljard. Deze obligaties worden behandeld als eigen-vermogeninstrumenten.

2 Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

INHOUDSTAFEL

IFRS – Belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving 134

Toelichtingen bij de geconsolideerde winst- en verliesrekening 148

TOELICHTING 1 Financiële gegevens per Segment (Geconsolideerde winst- en verliesrekening per Segment na herclassificatie naar beëindigde bedrijfsactiviteiten van Chloorvinyls, Solvay Indupa en Eco Services) 148
TOELICHTING 2 Omzet per land en regio (voortgezette bedrijfsactiviteiten) 150
TOELICHTING 3 REBITDA (niet-IFRS meetstelsel) 151
TOELICHTING 4 Personeelskosten 152
TOELICHTING 5 Overige operationele winsten en verliezen 152
TOELICHTING 6 Winst uit geassocieerde deelnemingen en joint ventures 152
TOELICHTING 7 Niet-recurrente elementen 152
TOELICHTING 8 Netto financieringskosten 153
TOELICHTING 9 Winstbelasting 153
TOELICHTING 10 Beëindigde bedrijfsactiviteiten (Chloorvinyls, Solvay Indupa, en Eco Services) 155
TOELICHTING 11 Nettowinst 156
TOELICHTING 12 Aangepaste nettowinst (niet-IFRS meetstelsel) 156
TOELICHTING 13 Winst per aandeel 157

Toelichtingen bij het geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat 158

TOELICHTING 14 Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat 158

Toelichtingen bij het geconsolideerd kasstroomoverzicht (voortgezette en beëindigde bedrijfsactiviteiten) 159

TOELICHTING 15 Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen 159
TOELICHTING 16 Belasting op het resultaat 159
TOELICHTING 17 Wijzigingen in het bedrijfskapitaal 159
TOELICHTING 18 Wijzigingen in de voorzieningen 159
TOELICHTING 19 Overige niet-operationele en niet-cash elementen 159
TOELICHTING 20 Kasstromen in verband met de verwerving/vervreemding van activa en deelnemingen 160
TOELICHTING 21 Opbrengsten uit de uitgifte van obligaties geclassificeerd in eigen vermogen en kapitaalverhoging 161
TOELICHTING 22 Overige kasstromen uit financieringsactiviteiten 161
TOELICHTING 23 Kasstroom uit beëindigde bedrijfsactiviteiten 161
TOELICHTING 24 Op aandelen gebaseerde betalingen 161

Toelichtingen bij de geconsolideerde balans 164

TOELICHTING 25 Immateriële activa 164
TOELICHTING 26 Goodwill en bedrijfscombinaties 165
TOELICHTING 27 Materiële vaste activa 169
TOELICHTING 28 Bijzondere waardevermindering 170
TOELICHTING 29 Financiële activa beschikbaar voor verkoop 172
TOELICHTING 30 Investeringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures 172
TOELICHTING 31 Overige deelnemingen 173
TOELICHTING 32 Voorraden 173
TOELICHTING 33 Overige vlottende vorderingen – Overige 173
TOELICHTING 34 Activa aangehouden voor verkoop 174
TOELICHTING 35 Voorzieningen 174
TOELICHTING 36 Nettoschuld 183
TOELICHTING 37 Financiële instrumenten en beheer van financiële risico's 186
TOELICHTING 38 Overige verplichtingen op korte termijn 196

Overige toelichtingen 197

TOELICHTING 39 Verbintenissen tot verwerving van materiële vaste en immateriële activa 197
TOELICHTING 40 Dividenden voorgesteld voor uitkering maar nog niet opgenomen als uitkering aan aandeelhouders 197
TOELICHTING 41 Voorwaardelijke verplichtingen 197
TOELICHTING 42 Geassocieerde deelnemingen en joint ventures 197
TOELICHTING 43 Gezamenlijke bedrijfsactiviteiten 199
TOELICHTING 44 Minderheidsbelangen (voortgezette bedrijfsactiviteiten) 200
TOELICHTING 45 Verbonden partijen 201
TOELICHTING 46 Beleid inzake maatschappelijk kapitaal 201

Consolidatiekring 2015 202

Lijst van geconsolideerde entiteiten 203

IFRS – Belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving

De belangrijkste IFRS grondslagen voor het opstellen van deze geconsolideerde jaarrekening worden hieronder beschreven:

1 Opstellingsbasis

Deze informatie werd opgesteld overeenkomstig de Europese Verordening (EG) 1606/2002 inzake internationale boekhoudkunidge normen (IFRS) van 19 juli, 2002. De geconsolideerde jaarrekening van de Groep voor het op 31 december 2015 afgesloten boekjaar werd opgesteld in overeenstemming met de IFRS (International Financial Reporting Standards) die door de International Accounting Standards Board (IASB) gepubliceerd worden, en die goedgekeurd worden door de Europese Unie.

De boekhoudkundige normen die in de geconsolideerde jaarrekening toegepast worden voor het op 31 december 2015 afgesloten boekjaar zijn dezelfde als deze die gebruikt werden voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening van het op 31 december 2014 afgesloten boekjaar.

Normen, interpretaties en aanpassingen van kracht vanaf 2015

In 2015 zijn geen nieuwe normen, interpretaties of aanpassingen van toepassing geworden die een materiële invloed hebben op de geconsolideerde jaarrekening van de Groep.

Normen, interpretaties en aanpassingen van kracht vanaf 2016

In 2016 worden geen nieuwe normen, interpretaties of amendementen van toepassing die naar verwachting een materiële invloed zullen hebben op de geconsolideerde jaarrekening van de Groep.

Normen, interpretaties en aanpassingen van kracht na 2016

- IFRS 9 *Financiële Instrumenten* (van toepassing voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2018, nog niet goedgekeurd binnen de EU).
- IFRS 15 *Opbrengsten uit contracten met klanten* (van toepassing voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2018, nog niet goedgekeurd binnen de EU).
- IFRS 16 *Leaseovereenkomsten* (van toepassing voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2019, nog niet goedgekeurd binnen de EU).

De impact van de toepassing van deze standaarden, interpretaties en aanpassingen wordt momenteel bestudeerd.

Andere normen, interpretaties of aanpassingen die van toepassing worden na 2016 zullen naar verwachting geen materiële invloed hebben op de geconsolideerde jaarrekening van de Groep.

2 Waarderingsbasis en presentatie

De geconsolideerde jaarrekening wordt opgesteld in € miljoen, wat tevens de functionele munt van de moedermaatschappij is.

De opstelling van de jaarrekening vereist het gebruik van schattingen en veronderstellingen die een impact hebben op de toepassing van de grondslagen voor financiële verslaggeving en op de waardering van de bedragen opgenomen in de jaarrekening. De domeinen waarvoor schattingen en veronderstellingen materieel zijn met betrekking tot de geconsolideerde jaarrekening, worden samengevat in de toelichting "*Cruciale beoordelingen en belangrijkste bronnen van schattingsonzekerheden*".

3 Consolidatieprincipes

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële staten van de Onderneming en van:

- entiteiten waarover de Onderneming zeggenschap heeft (inclusief via haar dochterondernemingen) en die aldus worden beschouwd als dochterondernemingen;
- overeenkomsten waarover de Onderneming (inclusief via haar dochterondernemingen) gezamenlijke zeggenschap uitoefent, en die worden beschouwd als gezamenlijke bedrijfsactiviteiten (zie IFRS – *Belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving – 7. Belangen in gezamenlijke bedrijfsactiviteiten*);
- overeenkomsten waarover de Onderneming (inclusief via haar dochterondernemingen) gezamenlijke zeggenschap uitoefent, en die worden beschouwd als joint ventures (zie IFRS – *Belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving – 6. Geassocieerde deelnemingen en joint ventures*);
- entiteiten waarover de Onderneming (ook via haar dochterondernemingen) invloed van betekenis heeft en die aldus worden beschouwd als geassocieerde deelnemingen (zie IFRS – *Belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving – 6. Geassocieerde deelnemingen en joint ventures*).

Waar nodig worden aanpassingen aangebracht aan de jaarrekeningen van deelnemingen om hun grondslagen voor financiële verslaggeving te laten overeenstemmen met die van de Groep.

4 Investeringen in dochterondernemingen

Een dochteronderneming is een entiteit waarover de Groep zeggenschap heeft. We spreken van zeggenschap wanneer de Groep (a) de macht over een entiteit heeft, (b) blootgesteld is aan, of recht heeft op, variabele opbrengsten vanwege de betrokkenheid bij de entiteit, en (c) het vermogen heeft om de macht over de entiteit aan te wenden om het rendement voor de belegger te beïnvloeden. Om te bepalen of de Groep al dan niet zeggenschap heeft, worden de potentiële stemrechten in overweging genomen. Dochterondernemingen worden volledig geconsolideerd. De winst of het verlies van verworven of vervreemde dochterondernemingen worden in de geconsolideerde winst- en verliesrekening opgenomen vanaf de effectieve overnamedatum en tot het einde van de zeggenschap.

Alle intragroepsverrichtingen, -saldi, -opbrengsten en -kosten worden geëlimineerd bij de consolidatie.

Minderheidsbelangen in dochterondernemingen worden afzonderlijk voorgesteld naast het eigen vermogen van de Groep. Minderheidsbelangen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde ("full goodwill"-methode) of overeenkomstig hun aandeel in de reële waarde van de opgenomen identificeerbare nettoactiva ("proportionele goodwill"-methode). De keuze voor de waardering wordt geval per geval gemaakt. Na de overname is de boekwaarde van minderheidsbelangen gelijk aan de waarde van deze belangen bij de eerste opname plus het aandeel van de minderheidsbelangen in daarop volgende mutaties in het eigen vermogen. Het totaalresultaat wordt aan de minderheidsbelangen toegewezen, zelfs als dit een negatief saldo als gevolg kan hebben.

Wijzigingen in het belang van de Groep in een dochteronderneming die niet tot een verlies van zeggenschap leiden, worden behandeld als eigenvermogenstransacties. De boekwaarde van de belangen en de minderheidsbelangen van de Groep worden derhalve aangepast om de nieuwe proportionele belangen in de dochteronderneming te weerspiegelen. Elk eventueel verschil tussen het bedrag waarmee de minderheidsbelangen worden aangepast en de reële waarde van

de betaalde of ontvangen vergoeding, wordt rechtstreeks in het eigen vermogen opgenomen.

Wanneer de Groep de zeggenschap verliest over een dochteronderneming, wordt de winst of het verlies bij vervreemding berekend als het verschil tussen (i) de som van de reële waarde van de ontvangen vergoeding en de reële waarde van enig aangehouden belang en (ii) de voorheen opgenomen boekwaarden van de activa (met inbegrip van goodwill) en de passiva van de dochteronderneming en de eventuele minderheidsbelangen. Bedragen die voorheen opgenomen waren in andere elementen van het totaalresultaat met betrekking tot de dochteronderneming worden op dezelfde manier opgenomen (d.i. herclassificatie naar winst of verlies of rechtreeks naar de ingehouden winsten) als wanneer de betreffende activa of passiva zouden worden vervreemd. De reële waarde van elke in de voormalige dochteronderneming aangehouden deelneming op datum van verlies van zeggenschap, wordt beschouwd als de reële waarde bij eerste opname voor de daaropvolgende boekhoudkundige verwerking onder IAS 39 – Financiële instrumenten: Opname en waardering of, in voorkomend geval, de kostprijs bij eerste opname van een investering in een geassocieerde deelneming of een joint venture in overeenstemming met IAS 28 *Investeringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures*.

5 Bedrijfscombinaties

Algemeen

De overname van dochterondernemingen wordt verwerkt volgens de overnamemethode. De vergoeding voor elke overname wordt berekend als de som van de reële waarden van de overgedragen activa op de overnamedatum en de aangegane of overgenomen passiva en de door de Groep uitgegeven eigen-vermogensinstrumenten in ruil voor zeggenschap over de overgenomen partij. Overname-gerelateerde kosten worden onmiddellijk in winst of verlies opgenomen wanneer ze worden opgelopen.

Waar toepasbaar omvat de vergoeding voor de overname elk actief of passief als gevolg van een voorwaardelijke vergoedingsovereenkomst, dat gewaardeerd wordt aan de reële waarde op overnamedatum. Toekomstige wijzigingen aan deze reële waarden worden retrospectief verwerkt als ze beantwoorden aan aanpassingen tijdens de waarderingsperiode (zie hieronder). Alle andere wijzigingen in de reële waarde van de voorwaardelijke vergoeding opgenomen als actief of passief worden opgenomen in overeenstemming met de relevante IFRS, meestal in de winst- en verliesrekening.

Wanneer een bedrijfscombinatie in verschillende fasen wordt gerealiseerd, wordt het voorheen aangehouden belang van de Groep geherwaardeerd aan de reële waarde op overnamedatum (*d.i.* de datum waarop de zeggenschap wordt verworven) en de eventuele winst of het eventuele verlies wordt in de winst- en verliesrekening opgenomen. Bedragen als gevolg van het belang in de overgenomen partij, die voorheen werden opgenomen in andere elementen van het totaalresultaat worden geherclassificeerd naar winst of verlies, op dezelfde basis die vereist zou zijn indien de overnemende partij het voorheen aangehouden belang had vervreemd.

De identificeerbare activa, passiva en voorwaardelijke verplichtingen van de overgenomen partij die aan de opnamecriteria volgens IFRS 3 – Bedrijfscombinaties voldoen, worden opgenomen en gewaardeerd aan hun reële waarde op overnamedatum, behalve:

- uitgestelde belastingvorderingen of –verplichtingen en verplichtingen en activa uit hoofde van de personeelsbeloningen worden opgenomen en gewaardeerd in overeenstemming met respectievelijk IAS 12 Winstbelasting en IAS 19 – Personeelsbeloningen;
- verplichtingen of eigen-vermogensinstrumenten verbonden aan de vervanging door de Groep van beloningen in de vorm van op aandelen van een overgenomen partij gebaseerde betalingen, worden gewaardeerd in overeenstemming met IFRS 2 – *Op aandelen gebaseerde betalingen*; en
- activa (of groepen activa die worden vervreemd) die geclassificeerd worden als aangehouden voor verkoop in overeenstemming met IFRS 5 – *Vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten*, worden in overeenstemming met deze norm gewaardeerd.

Als de initiële verwerking van een bedrijfscombinatie niet voltooid is op het einde van de verslagperiode waarin de bedrijfscombinatie plaatsvond, presenteert de Groep voorlopige bedragen voor de posten die nog niet volledig zijn verwerkt. Tijdens de waarderingsperiode (zie verder) worden de opgenomen voorlopige bedragen aangepast, of worden bijkomende activa of passiva opgenomen om nieuwe informatie te weerspiegelen over feiten en omstandigheden die op de overnamedatum bestonden en die, indien bekend, de waardering van de per die datum opgenomen bedragen zouden hebben beïnvloed.

De waarderingsperiode is de periode vanaf de datum van de overname tot de datum waarop de Groep de complete informatie ontvangt over de feiten en omstandigheden die op de overnamedatum bestonden, en kan niet meer dan twaalf maanden bedragen.

Goodwill

Goodwill ontstaan uit een bedrijfscombinatie wordt opgenomen als een actief vanaf het moment dat de zeggenschap wordt verkregen (de overnamedatum). Goodwill is het verschil tussen het totaal van:

(a) de overgedragen vergoeding;

(b) het bedrag van minderheidsbelangen in de overgenomen partij; en

(c) bij een bedrijfscombinatie in verschillende fasen de reële waarde van het voorheen aangehouden belang in de overgenomen partij op de overnamedatum,

en het door de Groep verworven aandeel in de reële waarde van de netto identificeerbare activa van de entiteit op de overnamedatum.

Goodwill wordt niet afgeschreven maar wordt getest op bijzondere waardevermindering. Dat gebeurt elk jaar of vaker indien er aanwijzingen zijn van bijzondere waardevermindering.

Voor het testen op bijzondere waardevermindering wordt goodwill toegewezen aan de kasstroomgenererende eenheden (of een groep van kasstroomagenererende eenheden) van de Groep in overeenstemming met IAS 36 *Bijzondere waardevermindering van activa*.

Een kasstroomgenererende eenheid (KGE) is de kleinste identificeerbare groep van activa die een instroom van kasmiddelen genereert die in ruime mate onafhankelijk is van de instroom van kasmiddelen van andere activa of groepen van activa.

Deze testen bestaan erin om de boekwaarde van activa of (groepen van) KGE's te vergelijken met hun realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde van een actief of een (groep van) KGE('s) is de hoogste waarde van de reële waarde minus de verkoopkosten en zijn bedrijfswaarde. Indien de realiseerbare waarde van een KGE lager is dan de boekwaarde ervan wordt het bijzondere waardeverminderingsverlies eerst in mindering gebracht van de boekwaarde van de goodwill die aan de eenheid werd toegewezen. Daarna wordt de bijzondere waardevermindering toegewezen aan de andere vaste activa die tot de eenheid behoren, evenredig met hun boekwaarde. Wanneer eenmaal een bijzonder waardeverminderingsverlies voor goodwill is opgenomen, wordt dat in een latere periode niet teruggenomen.

Bij de verkoop van een activiteit binnen een KGE waaraan goodwill werd toegekend, dient het overeenstemmende deel van de goodwill in rekening te worden gebracht bij de berekening van de winst of het verlies op de vervreemding. Deze wordt berekend op basis van de relatieve waarde van de verkochte activiteit en van het aandeel in de KGE dat niet wordt vervreemd, tenzij een andere methode beter is om de goodwill van de vervreemde activiteit weer te geven.

6 Investeringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures

Een geassocieerde deelneming is een entiteit waarin de Groep een invloed van betekenis heeft en die geen dochteronderneming, noch een belang in een gezamenlijke overeenkomst is. Invloed van betekenis is de macht om deel te nemen aan de financiële en operationele beleidsbeslissingen van de deelneming, maar houdt geen zeggenschap of gezamenlijke zeggenschap over het betreffende beleid in.

Een joint venture is een gezamenlijke overeenkomst waarbij de partijen die een gezamenlijke zeggenschap over deze overeenkomst hebben, recht hebben op de nettoactiva van de overeenkomst. Gezamenlijke zeggenschap is het contractueel afgesproken delen van de zeggenschap over een overeenkomst waarvan slechts sprake is wanneer besluiten over de relevante activiteiten unanieme instemming vereisen van de partijen die de zeggenschap delen.

Het resultaat, de activa en passiva van geassocieerde deelnemingen en joint ventures worden in deze geconsolideerde jaarrekening opgenomen door gebruik te maken van de equity-methode, tenzij de deelneming wordt aangehouden voor verkoop, in welk geval deze in overeenstemming met IFRS 5 *Vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten* wordt verwerkt. Volgens de equity-methode worden geassocieerde deelnemingen en joint ventures initieel tegen kostprijs opgenomen in de geconsolideerde balans, en nadien wordt deze boekwaarde aangepast aan wijzigingen van het aandeel van de Groep in de nettoactiva van de geassocieerde deelneming of joint venture na de overname, minus eventuele bijzondere waardeverminderingen op de individuele deelneming. Verliezen van een geassocieerde deelneming of joint venture die het belang van de Groep in deze deelneming overschrijden (met inbegrip van langetermijnbelangen die in wezen deel uitmaken van de netto-investering van de Groep in de geassocieerde deelneming of joint venture) worden enkel opgenomen in de mate dat de Groep wettelijke of feitelijke verplichtingen heeft aangegaan of betalingen heeft gedaan ten behoeve van de geassocieerde deelneming of joint venture.

Het surplus van de kostprijs van de investering over het aandeel van de Groep in de netto reële waarde van de identificeerbare activa, en (voorwaardelijke) verplichtingen van de geassocieerde deelneming of joint venture opgenomen op overnamedatum, wordt opgenomen als goodwill. De goodwill wordt opgenomen in de boekwaarde van de investering en wordt onderworpen aan testen voor bijzondere waardevermindering als onderdeel van deze investering. Elk surplus van het aandeel van de Groep in de netto reële waarde van de identificeerbare activa en (voorwaardelijke) verpichtingen bovenop de kostprijs van de investering wordt, na herberekening, opgenomen in winst of verlies in de periode waarin de investering verworven wordt.

Wanneer een entiteit van de Groep verrichtingen realiseert met een geassocieerde deelneming of joint venture van de Groep, dan worden de winsten en verliezen geëlimineerd ten belope van het belang van de Groep in de betreffende geassocieerde deelneming of joint venture.

7 Belangen in gezamenlijke bedrijfsactiviteiten

Een gezamenlijke bedrijfsactiviteit is een gezamenlijke overeenkomst waarbij de partijen die een gezamenlijke zeggenschap over deze overeenkomst hebben, rechten hebben op de activa en aansprakelijk zijn voor de verplichtingen die verband houden met de overeenkomst. Gezamenlijke zeggenschap is het contractueel afgesproken delen van de zeggenschap over een overeenkomst waarvan slechts sprake is wanneer besluiten over de relevante activiteiten unanieme instemming vereisen van de partijen die de zeggenschap delen. De Groep neemt in de geconsolideerde jaarrekening het aandeel in de activa, verplichtingen, opbrengsten en uitgaven van de gezamenlijke bedrijfsactiviteit op in verhouding tot het eigendomsbelang in de gezamenlijke bedrijfsactiviteiten.

8 Vreemde valuta's

Elementen uit de jaarrekening van elk van de Groepsentiteiten worden gewaardeerd in de valuta van de primaire economische omgeving waarin zij werken ("de functionele valuta"). De geconsolideerde jaarrekening wordt voorgesteld in euro (EUR), de functionele valuta van de Onderneming en tevens de presentatievaluta van de gecontroleerde jaarrekening van de Groep.

Bij het opstellen van de jaarrekening van individuele entiteiten, worden transacties in vreemde valuta bij een initiële opname omgerekend volgens de wisselkoers die geldt op de transactiedatum. Monetaire activa en passiva uitgedrukt in vreemde valuta worden op het einde van de verslagperiode in de functionele valuta van de entiteit omgerekend waarbij de slotkoers van die dag wordt toegepast.

Niet-monetaire elementen gewaardeerd aan reële waarde die uitgedrukt zijn in vreemde valuta worden omgerekend volgens de wisselkoers die geldt op waarderingsdatum. Niet-monetaire elementen gewaardeerd aan historische kostprijs en uitgedrukt in vreemde valuta worden niet omgerekend aan de slotkoers.

Wisselkoersverschillen worden als winst of verlies opgenomen in de periode waarin deze ontstaan, behalve voor:

- wisselkoersverschillen op leningen in vreemde valuta met betrekking tot activa in aanbouw voor toekomstig productiegebruik, die opgenomen worden in de kostprijs van deze activa als ze beschouwd worden als een aanpassing van de interestkosten op deze leningen in vreemde valuta;
- wisselkoersverschillen op verrichtingen met betrekking tot het afdekken van bepaalde valutarisico's (zie IFRS – *belangrijke boekhoudkundige grondslagen – 23. Afdekking (hedge accounting*) hieronder voor de grondslagen inzake hedge accounting); en
- wisselkoersverschillen op monetaire elementen te ontvangen van of te betalen aan een buitenlandse activiteit wiens afwikkeling noch gepland, noch waarschijnlijk is (en dus deel uitmaakt van de netto-investering in een buitenlandse activiteit), die initieel opgenomen worden in de andere elementen van het totaalresultaat onder "Wisselkoersverschillen".

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening op het einde van elke verslagperiode worden de activa en de passiva van de buitenlandse activiteiten van de Groep op balansdatum omgerekend in EUR tegen de slotkoers. De opbrengsten en kosten van deze entiteiten worden omgerekend tegen de gemiddelde koers, behalve wanneer de impact van de gemiddelde koers wezenlijk verschilt van de toepassing van de marktkoers op hun respectievelijke transactiedatum, in welk geval laatstgenoemde gebruikt wordt. Mochten er eventuele wisselkoersverschillen ontstaan, dan worden die opgenomen in de andere elementen van het totaalresultaat als "wisselkoersverschillen".

Wisselkoersverschillen worden geherclassificeerd van eigen vermogen naar winst of verlies bij:

- of een gedeeltelijke vervreemding met verlies van zeggenschap over een dochteronderneming met een buitenlandse activiteit. In dat geval worden de gecumuleerde wisselkoersverschillen met betrekking tot die activiteit die toerekenbaar is aan de Groep geherclassificeerd naar winst of verlies. Eventuele wisselkoersverschillen die voorheen toegerekend werden aan de minderheidsbelangen worden uit de balans verwijderd, maar worden niet geherclassificeerd naar winst of verlies;

- een gedeeltelijke vervreemding van een belang in een gezamenlijke overeenkomst of een geassocieerde deelneming die een buitenlandse activiteit omvat, wanneer het belang dat behouden wordt een financieel actief is. In dat geval wordt het evenredige gedeelte van de gecumuleerde wisselkoersverschillen geherclassificeerd naar winst of verlies.

In het geval van een gedeeltelijke vervreemding (*d.i.* zonder verlies van zeggenschap) van een dochteronderneming met een buitenlandse activiteit wordt het evenredige gedeelte van de gecumuleerde wisselkoersverschillen toegewezen aan de minderheidsbelangen en niet in winst of verlies opgenomen.

Goodwill en reële waarde-aanpassingen ontstaan uit de overname van een buitenlandse activiteit worden beschouwd als activa en passiva van de buitenlandse activiteit en omgerekend in de presentatievaluta van de Groep tegen de slotkoers.

De voornaamste wisselkoersen zijn:

		Koers op jaareinde		Gemiddelde koers	
		2015	2014	2015	2014
1 Euro =					
Argentijnse peso	ARS	14,1601	10,3879	10,2349	10,7730
Braziliaanse real	BRL	4,3117	3,2207	3,7014	3,1211
Yuan Renminbi	CNY	7,0608	7,5358	6,9729	8,1876
Britse Pond	GBP	0,7340	0,7789	0,7259	0,8062
Japanse yen	JPY	131,0700	145,2300	134,3069	140,3130
Russie Ruble	RUB	80,6736	72,3370	68,1152	50,9460
Thaïse baht	THB	39,2480	39,9100	38,0270	43,1534
Amerikaanse dollar	USD	1,0887	1,2141	1,1094	1,3287
Venezuela Bolivar Fuerte	VEF	6,8626	7,6526	6,9901	8,3740

9 Voorzieningen voor personeelsbeloningen na uitdiensttreding en andere-personeelsbeloningen op lange termijn

Aan de werknemers van de Groep worden verschillende personeelsbeloningen na uitdiensttreding en andere beloningen op lange termijn aangeboden als gevolg van de wettelijke bepalingen die van toepassing zijn in bepaalde landen en de contractuele akkoorden afgesloten tussen de Groep en zijn werknemers of uit hoofde van feitelijke verplichtingen.

De beloningen na uitdiensttreding worden gerangschikt als toegezegde-bijdragenregelingen of toegezegd-pensioenregelingen.

Toegezegde-bijdragenregelingen

Toegezegde-bijdragenregelingen betreffen de betaling van vaste bijdragen aan een afzonderlijke entiteit, waardoor de werkgever vrijgesteld wordt van alle toekomstige verplichtingen, aangezien deze afzonderlijke entiteit als enige verantwoordelijk is voor de verschuldigde bedragen aan de werknemer. De verplichting wordt opgenomen wanneer een personeelslid tijdens de periode in dienst is geweest van de Groep.

Toegezegd-pensioenregelingen

Toegezegd-pensioenregelingen zijn alle andere regelingen dan toegezegde-bijdragenregelingen, en bevatten onder meer:

- personeelsbeloningen na uitdiensttreding: pensioenplannen, opzegvergoedingen, andere beloningen na uitdiensttreding en bijkomende beloningen;
- andere personeelsbeloningen op lange termijn: beloningen voor lange diensttijd, toegekend aan werknemers op basis van hun anciënniteit in de Groep;
- andere beloningen na uitdiensttreding: ziekteverzekering.

Rekening houdend met de geprojecteerde eindsalarissen op individuele basis worden de personeelsbeloningen na uitdiensttreding gewaardeerd aan de hand van een methode (Projected Unit Credit-waarderingsmethode) die uitgaat van veronderstellingen in verband met de disconteringsvoet, de levensverwachting, het personeelsverloop, salarissen, jaarlijkse herwaarderingen en de prijsstijging van medische kosten. De veronderstellingen die specifiek zijn voor elke regeling, houden rekening met de lokale economische en demografische situaties.

De disconteringsvoet is de rente op bedrijfsobligaties van hoge kwaliteit die luiden in de valuta waarin de beloningen zullen worden uitbetaald en die een looptijd hebben die de termijn van de pensioenverplichting in kwestie benadert.

Het opgenomen bedrag voor verplichtingen uit hoofde van beloningen na uitdiensttreding stemt overeen met het verschil tussen de contante waarde van de toekomstige verplichtingen en de reële waarde van de fondsbeleggingen die het plan moeten financieren. Als deze berekening een tekort oplevert, wordt er een verplichting opgenomen aan passiefzijde. Omgekeerd wordt er een nettoactief opgenomen, dat echter beperkt is tot de laagste waarde van het surplus van de toegezegd-pensioenregeling of de contante waarde van alle toekomstige betalingen van het stelsel en alle verlagingen van toekomstige bijdragen.

De kosten uit hoofde van toegezegd-pensioenregelingen bestaan uit de pensioenkosten en de nettorente (op basis van de disconteringsvoet) op het netto-actief of -passief, die beide opgenomen worden in winst of verlies, en de herwaarderingen van dit nettoactief of -passief, die worden opgenomen in andere elementen van het totaalresultaat.

De pensioenkosten omvatten aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten, pensioenkosten van verstreken diensttijd die resulteren uit een wijziging of inperking van de regeling en de eventuele winst of verlies bij afwikkeling.

De interestkosten uit het verloop van de discontering van de pensioenbeloningen, de financiële inkomsten uit de fondsbeleggingen (bepaald door de reële waarde van de fondsbeleggingen te vermenigvuldigen met de disconteringsvoet) en de rente op de gevolgen van het activaplafond worden op nettobasis opgenomen in de nettofinancieringskosten.

Herwaarderingen van nettoactiva of -passiva omvatten:

- actuariële winsten en verliezen op verplichtingen uit hoofde van pensioenverplichtingen als gevolg van ervaringsaanpassingen en wijzigingen in actuariële veronderstellingen (inclusief het effect van een wijziging van de disconteringsvoet);
- het rendement van de fondsbeleggingen (exclusief netto rentebedragen) en wijzigingen in de beperking van het opgenomen nettoactief.

Andere langetermijnpersoneelsbeloningen, zoals beloningen voor lange diensttijd, worden op dezelfde manier opgenomen als beloningen na uitdiensttreding, maar herwaarderingen worden integraal opgenomen in de nettofinancieringskosten in de periode waarin ze zich voordoen.

De actuariële berekeningen van deze verplichtingen worden door onafhankelijke actuarissen uitgevoerd.

10 Niet-recurrente elementen

De niet-recurrente elementen omvatten voornamelijk:

- winst en verlies op de verkoop van dochterondernemingen, gezamenlijke bedrijfsactiviteiten, joint ventures en geassocieerde deelnemingen die niet als beëindigde bedrijfsactiviteiten beschouwd worden;
- overnamekosten van nieuwe bedrijven;
- winst en verlies op de verkoop van vastgoed dat niet direct te maken heeft met een bedrijfsactiviteit;
- belangrijke herstructureringskosten;
- bijzondere waardeverminderingsverliezen die voortvloeien uit de beëindiging van een activiteit of de sluiting van een vestiging;
- bijzondere waardeverminderingsverliezen die voortvloeien uit het testen van KGE's;
- de gevolgen van belangrijke juridische geschillen;
- de saneringskosten die niet veroorzaakt worden door operationele productiefaciliteiten (gesloten vestigingen, beëindigde bedrijfsactiviteiten, milieuvervuiling in vroegere jaren).

11 Winstbelasting

Actuele belastingen

Actuele belastingen worden bepaald op basis van de belastbare winst van de periode. De belastbare winst verschilt van de winst zoals gepresenteerd in de geconsolideerde winst- en verliesrekening omwille van opbrengsten en kosten die belastbaar of aftrekbaar zijn in andere periodes of die nooit belastbaar of aftrekbaar zijn. De actuele belastingsschuld van de Groep wordt berekend op basis van de belastingtarieven waarvan het wetgevingsproces substantieel is afgesloten op de verslagperiode.

Uitgestelde belastingen

Uitgestelde belastingen worden berekend voor tijdelijke verschillen tussen enerzijds de boekwaarden van de activa en passiva in de geconsolideerde jaarrekening en hun onderliggende belastingbasis gebruikt in de berekening van de belastbare winst.

Uitgestelde belastingen worden op lokaal niveau berekend. Uitgestelde belastingverplichtingen worden over het algemeen opgenomen voor alle belastbare tijdelijke verschillen.

Uitgestelde belastingvorderingen worden doorgaans opgenomen voor alle aftrekbare tijdelijke verschillen in de mate dat het waarschijnlijk is dat er voldoende belastbare winst zal gerealiseerd worden waartegen deze tijdelijke verschillen kunnen worden afgezet.

Er worden geen uitgestelde belastingverplichtingen opgenomen ingevolge de eerste opname van goodwill.

Daarnaast worden er ook geen uitgestelde belastingactiva of -verplichtingen opgenomen in verband met de eerste opname van een actief of passief in een transactie die geen bedrijfscombinatie is en die geen invloed heeft op de boekhoudkundige of de belastbare winst.

Uitgestelde belastingverplichtingen worden opgenomen voor belastbare tijdelijke verschillen op deelnemingen in dochterondernemingen, gezamenlijke bedrijfsactiviteiten, joint ventures en geassocieerde deelnemingen, behalve in het geval dat de Groep kan beslissen over het tijdstip waarop het tijdelijk verschil teruggedraaid wordt en het waarschijnlijk is dat het tijdelijk verschil in de nabije toekomst niet teruggedraaid wordt. Een entiteit dient een uitgestelde belastingvordering op te nemen voor aftrekbare tijdelijke verschillen die voortvloeien uit dergelijke investeringen en belangen, in zoverre en alleen in zoverre het waarschijnlijk is dat er voldoende belastbare winst beschikbaar zal zijn waarmee het tijdelijke verschil kan worden verrekend en het tijdelijke verschil in de nabije toekomst zal worden afgewikkeld.

De boekwaarde van de uitgestelde belastingvorderingen wordt op het einde van iedere verslagperiode beoordeeld en wordt verlaagd in zoverre het niet langer waarschijnlijk is dat voldoende belastbare winst beschikbaar zal zijn om het mogelijk te maken het voordeel van die uitgestelde belastingvordering geheel of gedeeltelijk aan te wenden.

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen moeten worden gewaardeerd tegen de belastingtarieven die naar verwachting van toepassing zullen zijn op de periode waarin de vordering wordt gerealiseerd of de verplichting wordt afgewikkeld, op basis van de belastingtarieven (en de belastingwetgeving) waarvan het wetgevingsproces (materieel) is afgesloten op het einde van de verslagperiode. De waardering van uitgestelde belastingverplichtingen en -vorderingen moet de fiscale gevolgen weerspiegelen die zouden voortvloeien uit de wijze waarop de entiteit op het einde van de verslagperiode de boekwaarde van haar activa en verplichtingen verwacht te realiseren of af te wikkelen.

Een entiteit dient actuele belastingvorderingen en -verplichtingen te salderen wanneer de entiteit een in rechte afdwingbaar recht heeft om de opgenomen bedragen te salderen wanneer het winstbelasting betreft geheven door dezelfde fiscale authoriteit, en de Groep voornemens is om de belastingvordering en verplichting op een nettobasis af te wikkelen.

Actuele en uitgestelde belasting van de periode

Actuele en uitgestelde belastingen van de periode worden opgenomen als opbrengst of kost in de winst- en verliesrekening, behalve wanneer ze verband houden met elementen die buiten de winst- en verliesrekening werden opgenomen (in de andere elementen van het totaalresultaat of rechtstreeks in het eigen vermogen), dan worden ze eveneens buiten de winst- en verliesrekening opgenomen, of wanneer ze ontstaan zijn bij de initiële opname van een bedrijfscombinatie. In dit laatste geval wordt het belastingseffect in rekening genomen in de verwerking van de bedrijfscombinatie.

12 Leaseovereenkomsten

Leaseovereenkomsten worden geclassificeerd als financiële leaseovereenkomsten wanneer de leaseovereenkomst vrijwel alle aan de eigendom verbonden risico's en voordelen overdraagt. Alle andere leaseovereenkomsten worden als operationele leaseoverenkomsten geclassificeerd.

Overeenkomsten die niet de wettelijke vorm aannemen van een leaseovereenkomst worden geanalyseerd op basis van IFRIC 4 *Bepalen of een overeenkomst een leaseovereenkomst bevat* om te bepalen of ze al dan niet een leaseovereenkomst omvatten die verwerkt moet worden volgens IAS 17 *Leaseovereenkomsten*.

Financiële leaseovereenkomsten – lessee

Activa aangehouden via een financiële leaseovereenkomst worden initieel opgenomen als activa van de Groep tegen hun reële waarde bij aanvang van de lease of indien deze lager is, tegen de contante waarde van de minimale leasebetalingen. De overeenstemmende verplichting ten aanzien van de lessor wordt opgenomen op de geconsolideerde balans als financiële leaseverplichting.

Activa aangehouden via een financiële leaseovereenkomst worden afgeschreven over de verwachte gebruiksduur op dezelfde basis als activa in eigendom of, indien deze korter is, over de termijn van de lease.

Leasebetalingen worden opgesplitst in rentelasten en aflossingen van de uitstaande verplichting. Gedurende de leaseperiode worden de rentelasten aan elke periode toegerekend op een manier die resulteert in een constante periodieke rentevoet op het resterende saldo van de verplichting. De financiële kosten worden rechtstreeks opgenomen in de winst- en verliesrekening, behalve wanneer direct toewijsbaar zijn aan met in aanmerking komende activa, en wanneer ze opgenomen worden als activa in overeenstemming met de grondslagen voor financiële verslaggeving van de Groep betreffende financieringskosten (zie IFRS – *Belangrijkste boekhoudkundige grondslagen – 17. Geactiveerde financieringskosten*). Voorwaardelijke leasebetalingen binnen het kader van financiële leaseovereenkomsten worden als last opgenomen in de periode waarin ze worden opgelopen.

Operationele leaseovereenkomsten – lessee

Bij een operationele leaseovereenkomst worden de leasebetalingen als kosten opgenomen en lineair gespreid over de leaseperiode, tenzij een andere systematische wijze van toerekening meer representatief is voor het tijdspatroon van de voordelen die de gebruiker geniet. Voorwaardelijke leasebetalingen worden als last opgenomen in de periode waarin ze worden opgelopen.

Wanneer kortingen of voordelen worden ontvangen bij het afsluiten van een operationele leaseovereenkomst, worden deze kortingen of voordelen opgenomen als passief. De totale waarde van de kortingen of voordelen toegestaan door de lessor wordt in mindering gebracht van de leasekosten en lineair gespreid over de leaseperiode, tenzij een andere systematische wijze van toerekening meer representatief is voor het tijdspatroon van de economische voordelen die de gebruiker geniet.

13 Immateriële activa

Algemeen

Een immaterieel actief is een identificeerbaar niet-monetair actief zonder fysieke vorm. Het is identificeerbaar wanneer het kan worden geïsoleerd, *d.w.z.* het kan worden afgezonderd of afgesplitst van de Groep, of wanneer het ontstaat uit contractuele of andere juridisch afdwingbare rechten. Een immaterieel actief zal alleen worden opgenomen indien:

(a) het waarschijnlijk is dat de verwachte toekomstige economische voordelen die toe te schrijven zijn aan het actief naar de Groep zullen vloeien; en

(b) de kostprijs van het actief op een betrouwbare manier kan worden gewaardeerd.

Immateriële activa die verworven of intern ontwikkeld werden, worden initieel gewaardeerd tegen kostprijs. De kostprijs van een verworven immaterieel actief omvat de aankoopprijs, met inbegrip van de invoerrechten en niet-terugbetaalbare aankoopbelastingen, na aftrek van handels- en andere kortingen, en alle rechtstreeks toerekenbare kosten om het actief geschikt te maken voor het beoogde gebruik. Uitgaven na initiël opname op immateriële activa worden enkel opgenomen als het waarschijnlijk is dat ze de toekomstige economische voordelen verbonden aan het specifieke actief doen toenemen. Andere uitgaven worden ten laste genomen wanneer ze worden opgelopen.

Na hun initiële opname worden immateriële activa gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met de gecumuleerde afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingsverliezen.

Immateriële activa worden lineair afgeschreven over hun geschatte gebruiksduur, die niet langer is dan hun eventuele contractuele looptijd. De geschatte gebruiksduur, de restwaarde en de afschrijvingsmethode worden op elk jaareinde herzien, en elke wijziging in de schattingen wordt op prospectieve basis verwerkt.

Patenten en merken	2 – 20 jaar
Software	3 – 5 jaar
Ontwikkelingskosten	2 – 5 jaar
Overige immateriële activa – Klantenrelaties	5 – 29 jaar
Overige immateriële activa – Technologie	5 – 20 jaar

De afschrijvingskosten worden in de geconsolideerde winst- en verliesrekening opgenomen onder kostprijs van de omzet, commerciële en de administratieve kosten en onder kosten van onderzoek en ontwikkeling.

Het actief wordt getest een bijzondere waardevermindering indien er een aanwijzing is voor bijzondere waardevermindering, en jaarlijks voor projecten die nog in ontwikkeling zijn (zie IFRS – *Belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving – 16. Bijzondere waardevermindering van materiële vaste activa en immateriële activa, behalve goodwill, en investeringen die worden verwerkt volgens de equity-methode*).

Immateriële activa worden uit de geconsolideerde balans verwijderd bij vervreemding of wanneer er in de toekomst naar verwachting geen economisch voordeel meer gehaald zal worden uit het gebruik of de vervreemding ervan. De winst of het verlies als gevolg van de verwijdering van een immaterieel actief uit de balans wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening op het tijdstip van verwijdering uit de balans.

Kosten van Onderzoek en Ontwikkeling

Onderzoekskosten worden als kosten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in de periode waarin ze worden opgelopen.

Ontwikkelingskosten worden alleen opgenomen als activa als aan alle onderstaande voorwaarden is voldaan:

- de kostprijs van het actief kan op een betrouwbare manier worden gewaardeerd;
- de technische haalbaarheid van het product is bewezen;
- het product of proces zal gecommercialiseerd worden of intern worden aangewend;
- er wordt verwacht dat de activa toekomstige economische voordelen zullen genereren (bv. er bestaat een potentiële markt voor het product of het nut voor interne aanwending is bewezen);
- de nodige technische, financiële en andere middelen zijn aanwezig om het project te finaliseren.

Deze ontwikkelingskosten omvatten de personeelskosten, materiaalkosten en diensten die rechtreeks toerekenbaar zijn aan de projecten, en een gepast aandeel in de algemene kosten, met inbegrip, en waar van toepassing, van financieringskosten. Zij worden afgeschreven vanaf het moment waarop zij beschikbaar zijn voor gebruik, *d.w.z.* zodra zij ter plaatse en in de nodige staat zijn om te kunnen functioneren op de manier die het management voor ogen had. Ontwikkelingskosten die niet aan de bovenvermelde criteria voldoen, worden ten laste genomen wanneer ze worden opgelopen.

Overige immateriële activa

Overige immateriële activa bevatten voornamelijk klantenlijsten, technologieën en andere immateriële commerciële activa, zoals merknamen, die afzonderlijk of bij een bedrijfscombinatie verworven werden.

14 CO_2-emissierechten

Met betrekking tot het mechanisme opgezet door de Europese Unie om de producenten aan te zetten om hun emissie van broeikasgassen te beperken, werden aan de Groep CO_2-emissierechten toegekend voor enkele van haar installaties. Solvay is eveneens betrokken in projecten rond Clean Development Mechanism (CDM) onder het Kyoto protocol. In deze projecten heeft Solvay maatregelen genomen om emissies van broeikasgassen op de betreffende sites te beperken in ruil voor Certified Emission Reductions (CER).

Bij gebrek aan IFRS-normen betreffende de administratieve verwerking van CO_2-emissierechten, wordt het "Handel/Productie"-model gebruikt. Deze methode houdt in dat: CO_2-emissierechten worden weergegeven als voorraden wanneer zij in het productieproces zullen worden gebruikt of als afgeleide producten indien zij worden aangehouden voor handelsdoeleinden. Energy Services is betrokken bij de ontwikkeling van CO_2-instrumenten voor handelsdoeleinden, arbitrage en afdekkingsactiviteiten, en de ontwikkeling van de "Origination" activiteit. Het nettoresultaat van deze activiteiten wordt opgenomen in overige bedrijfsopbrengsten, zowel voor de "industriële" component, wanneer Energy Services de CO_2 emissierechten gegenereerd door Solvay verkoopt, als voor de "handelscomponent", wanneer Energy Services optreedt als verkoper/makelaar van die CO_2 emissierechten.

15 Materiële vaste activa

Algemeen

Materiële vaste activa zijn vaste activa die:

- worden aangehouden voor gebruik voor de productie of levering van goederen of diensten, voor verhuring aan anderen, of voor administratieve doeleinden; en
- naar verwachting meer dan één jaar gebruikt zullen worden.

Materiële vaste activa in eigendom van de Groep worden als materiële vaste activa opgenomen als aan de volgende voorwaarden voldaan is:

- het is waarschijnlijk dat de toekomstige economische voordelen van het actief naar de Groep zullen vloeien;
- de kostprijs van het actief kan op een betrouwbare manier worden gewaardeerd.

Materiële vaste activa worden aanvankelijk gewaardeerd tegen kostprijs. De kostprijs van een materieel vast actief omvat de aankoopprijs en alle rechtstreeks toerekenbare kosten om het actief ter plaatse en in de nodige staat te brengen om te kunnen functioneren op de manier die het management voor ogen heeft. In voorkomend geval omvatten deze kosten ook de tijdens de constructieperiode opgelopen financieringskosten.

Na de initiële eerste opname worden materiële vaste activa gewaardeerd tegen kostprijs min de gecumuleerde afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeminderingsverliezen.

Materiële vaste activa worden lineair afgeschreven over hun verwachte gebruiksduur. De onderdelen van een materieel vast actief met een verschillende gebruiksduur worden afzonderlijk afgeschreven. Terreinen worden niet afgeschreven. De geschatte gebruiksduur, restwaarden en de afschrijvingsmethode worden op elk jaareinde herzien, en elke wijziging in de schattingen wordt op prospectieve basis verwerkt.

Gebouwen	30 – 40 jaar
Informaticamateriaal	3 – 5 jaar
Machines en uitrusting	10 – 20 jaar
Transportmaterieel	5 – 20 jaar

De afschrijvingskosten worden in de geconsolideerde winst- en verliesrekening opgenomen onder kostprijs van de omzet, commerciële en de administratieve kosten en kosten van onderzoek en ontwikkeling.

Het actief wordt getest op bijzondere waardevermindering indien er een aanwijzing is voor bijzondere waardevermindering (zie IFRS – *Belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving – 16. Bijzondere waardevermindering van materiële vaste activa en immateriële activa, behalve goodwill, en investeringen die worden verwerkt volgens de equity-methode*).

Materiële vaste activa worden van de geconsolideerde balans verwijderd bij vervreemding of wanneer er in de toekomst naar verwachting geen economisch voordeel meer gehaald zal worden uit het gebruik of de vervreemding ervan. De winst of het verlies als gevolg van de verwijdering uit de balans van een materieel vast actief wordt in de winst- en verliesrekening opgenomen op het tijdstip van verwijdering uit de balans.

Kosten na initiële opname

Kosten na initiële opname op materiële vaste activa worden enkel opgenomen als het waarschijnlijk is dat ze de toekomstige economische voordelen verbonden aan het specifieke actief doen toenemen. Andere uitgaven worden ten laste genomen wanneer ze worden opgelopen. Kosten opgelopen na initiële opname voor de vervanging van een onderdeel van een materieel vast actief worden enkel opgenomen als een actief als het voldoet aan de bovenstaande opnamecriteria. De boekwaarde van het vervangen onderdeel wordt uit de balans verwijderd.

Herstel- en onderhoudskosten worden in de geconsolideerde winst- en verliesrekening opgenomen wanneer ze worden opgelopen.

Voor haar industriële activiteit loopt Solvay kosten op voor grote herstellingen die over verschillende jaren lopen voor de meeste sites. Het doel van deze uitgaven is om de goede werking van bepaalde installaties te vrijwaren zonder dat de gebruiksduur wordt geïmpacteerd. De uitgaven worden beschouwd als een specifiek onderdeel van het materieel vast actief en worden afgeschreven over de periode waarin de economische voordelen naar verwachting genoten zullen worden, d.w.z. de periode *tussen* de grote herstellingen.

Ontmantelingskosten

Ontmantelings- en saneringskosten worden opgenomen in de kostprijs van een materieel vast actief als de Groep een juridische of feitelijke verplichting heeft om te ontmantelen of te saneren. Ze worden afgeschreven over de gebruiksduur van het actief waarbij ze behoren.

Doorgaans zal de verplichting van Solvay om zijn sites te ontmantelen of te saneren waarschijnlijk pas ontstaan wanneer de activiteiten van een installatie stopgezet worden. De kosten voor de ontmanteling van beëindigde sites of installaties wordt echter wel opgenomen als er een juridische verplichting (als gevolg van een verzoek of een rechterlijk bevel van de relevante autoriteiten) is, of als er geen alternatief bestaat dan het ontmantelen om veiligheidsvoorschriften van de beëindigde sites of installaties te vrijwaren.

16 Bijzondere waardevermindering van materiële vaste activa en immateriële activa (behalve goodwill) en investeringen die worden verwerkt volgens de equity-methode

Op het einde van elke verslagperiode evalueert de Groep de boekwaarde van de materiële vaste en immateriële activa, om te beoordelen of er indicaties zijn voor een mogelijk bijzonder waardeverminderingsverlies van een actief. Indien dergelijke indicaties bestaan, dan wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat, om zo de omvang van het eventuele bijzondere waardeverminderingsverlies te bepalen. Waar het niet mogelijk is om de realiseerbare waarde van een individueel actief te bepalen, bepaalt de Groep de realiseerbare waarde van de KGE waartoe het betreffende actief behoort. Waar een redelijke en consistente toewijzingsbasis kan worden bepaald, worden de algemene bedrijfsactiva toegewezen aan de individuele KGE's, of aan de kleinste groep van KGE's waarvoor een redelijke en consistente toewijzingsbasis kan worden bepaald.

De realiseerbare waarde is de hoogste waarde van de reële waarde minus de verkoopkosten van het actief of zijn bedrijfswaarde. Bij het beoordelen van de bedrijfswaarde worden de geschatte toekomstige kasstromen verdisconteerd naar de contante waarde door gebruik te maken van disconteringsvoet vóór belastingen die de huidige marktbeoordelingen weerspiegelt van de tijdswaarde van het geld en de aan het actief verbonden risico's waarvoor de schattingen van toekomstige kasstromen niet zijn aangepast.

Indien wordt geschat dat de realiseerbare waarde van een actief (of KGE) lager is dan de boekwaarde, wordt de boekwaarde van het actief (of KGE) gereduceerd tot de realiseerbare waarde ervan. Een bijzonder waardeverminderingsverlies wordt onmiddellijk opgenomen in winst of verlies.

Wanneer een bijzonder waardeverminderingsverlies opgenomen in vroegere boekjaren wordt teruggenomen, wordt de boekwaarde van het actief (of KGE) gebracht tot de herziene geschatte realiseerbare waarde, voor zover de verhoogde boekwaarde niet hoger ligt dan de boekwaarde die (na aftrek van afschrijvingen) zou zijn bepaald als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief (of KGE) was opgenomen. Een terugboeking van een bijzonder waardeverminderingsverlies wordt onmiddellijk opgenomen in winst of verlies.

17 Geactiveerde financieringskosten

Financieringskosten die rechtstreeks zijn toe te rekenen aan de verwerving, bouw of productie van een in aanmerking komend actief (d.i. een actief dat noodzakelijkerwijs pas na een aanzienlijke tijdsperiode klaar is voor het beoogde gebruik of voor verkoop) dienen te worden geactiveerd als deel van de kostprijs van dat actief, tot vrijwel alle activiteiten zijn voltooid die nodig zijn om het in aanmerking komende actief voor te bereiden op zijn beoogde gebruik of verkoop.

Beleggingsinkomsten die uit de tijdelijke belegging van de specifieke leningen worden verdiend in afwachting van de uitgaven op de in aanmerking komende activa, worden in mindering gebracht van de financieringskosten die in aanmerking komen voor activering.

Alle andere financieringskosten worden als winst of verlies opgenomen van de periode waarin ze worden opgelopen.

18 Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden pas opgenomen als met redelijke zekerheid kan worden gesteld dat de entiteit de aan de subsidies gekoppelde voorwaarden zal vervullen en de subsidies zullen worden ontvangen.

Investeringssubsidies met betrekking tot de aankoop van materiële vaste activa worden in mindering gebracht van de kostprijs van deze activa. Het verwachte bedrag wordt in de geconsolideerde balans opgenomen op het ogenblik van de initiële goedkeuring door de overheid. De subsidie wordt opgenomen in winst of verlies over de afschrijvingsperiode van de onderliggende activa als een vermindering van de afschrijvingskost.

Andere overheidssubsidies worden systematisch als inkomsten opgenomen over de perioden waarin de gerelateerde kosten die ze beogen te compenseren, worden opgenomen. Overheidssubsidies die worden ontvangen als compensatie voor reeds opgelopen lasten of verliezen of met het oog op het verlenen van onmiddellijke financiële steun aan de Groep zonder toekomstige gerelateerde kosten, worden opgenomen in winst of verlies in de periode waarin ze invorderbaar zijn.

19 Voorraden

De kostprijs van de voorraden omvat de inkoopkosten, conversiekosten en alle andere kosten die voortvloeien uit het transport van de voorraden naar hun huidige locatie en de verwerking van de voorraden tot hun huidige toestand. De waarde van de voorraden wordt over het algemeen bepaald door toepassing van de formule voor de gewogen gemiddelde kostprijs of de eerst in – eerst uit (FIFO) methode. Voorraden van een vergelijkbaar type en met een vergelijkbare toepassing worden aan de hand van dezelfde formule gewaardeerd.

Voorraden worden gewaardeerd tegen het laagste van de aankoopkosten (grondstoffen en goederen), de conversiekosten (goederen in bewerking of gereed product), en de netto-opbrengstwaarde. De netto-opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs, min alle geschatte kosten voor de afwerking en de geschatte verkoopkosten.

20 Financiële activa

De financiële activa omvatten voor verkoop beschikbare effecten, leningen en vorderingen, en afgeleide financiële instrumenten. Alle financiële activa worden opgenomen in of verwijderd uit de balans op transactiedatum wanneer de inkoop of verkoop van een financieel actief op grond van een contract, waarvan de voorwaarden de levering van het actief voorschrijven, binnen de termijn die op de desbetreffende markt algemeen voorgeschreven of overeengekomen is, worden gewaardeerd tegen reële waarde, vermeerderd met transactiekosten, behalve voor financiële activa tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen opgenomen in winst of verlies, die initieel gewaardeerd worden tegen reële waarde.

Een financieel actief wordt geklasseerd als vlottend, wanneer de verwachte kasstromen een looptijd hebben van minder dan een jaar.

Bij de initiële opname classificeert Solvay de financiële activa in een van de vier categorieën van IAS 39 – *Financiële instrumenten: opname en waardering*. Deze classificatie bepaalt de waarderingsmethode van de financiële activa op toekomstige verslagdata: geamortiseerde kostprijs of reële waarde.

De geamortiseerde kostprijs is het bedrag waarvoor het financieel actief voor het eerst wordt opgenomen, na aftrek van de kapitaalaflossingen, vermeerderd of verminderd met de gecumuleerde afschrijvingen op basis van de effectieve rente-methode van elk verschil tussen het initieel bedrag en het bedrag op het einde van de looptijd, na aftrek wegens eventuele bijzondere waardevermindering of oninbaarheid. De effectieve rente-methode is een methode voor het berekenen van de geamortiseerde kostprijs van een schuldinstrument en voor het toerekenen van rentebaten aan de desbetreffende periode. De effectieve rentevoet is de rentevoet die de verwachte stroom van toekomstige geldontvangsten (met inbegrip van betaalde of ontvangen vergoedingen of punten die integraal deel uitmaken van de effectieve rentevoet alsook transactiekosten en overige premies en kortingen) tijdens de verwachte looptijd van het schuldinstrument of, indien relevant, een kortere periode, exact disconteert tot de nettoboekwaarde bij initiële opname.

Inkomsten worden op effectieve rentebasis opgenomen voor andere schuldinstrumenten dan financiële activa tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies.

Voor instrumenten die genoteerd worden op een actieve markt stemt de reële waarde overeen met de marktprijs (niveau 1). Voor instrumenten die niet genoteerd worden op een actieve markt wordt de reële waarde gewaardeerd met behulp van waarderingstechnieken, met inbegrip van recente transacties tussen ter zake goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde partijen die onafhankelijk zijn of transacties met instrumenten die in grote mate gelijkaardig zijn (niveau 2); of met behulp van verdisconteerde kasstroomanalyses, met inbegrip van veronderstellingen die in grote mate consistent zijn met waarneembare marktgegevens (niveau 3). Als de reële waarde van een eigen-vermogensinstrument waarvoor geen prijsnotering in een actieve markt voorhanden is echter niet op een betrouwbare manier kan bepaald worden, dan wordt het instrument gewaardeerd aan de kostprijs.

Financiële activa tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening

Financiële activa worden gewaardeerd tegen reële waarde, waarbij alle daaruit voortvloeiende winsten of verliezen in de winst- en verliesrekening opgenomen worden als zij worden aangehouden voor handelsdoeleinden. Een financieel actief wordt in deze categorie ondergebracht als het voornamelijk aangeschaft werd om het op korte termijn te verkopen. Afgeleide financiële instrumenten worden ook geclassificeerd als aangehouden voor handelsdoeleinden. In dit geval worden de daaruit voortvloeiende winsten en verliezen opgenomen in de winst- en verliesrekening tenzij zij als effectieve afdekkingsinstrumenten in een kasstroomafdekking worden aangemerkt.

Financiële activa beschikbaar voor verkoop

Financiële activa beschikbaar voor verkoop omvatten deelnemingen in entiteiten die niet hoofdzakelijk verworven werden om ze op korte termijn te verkopen en die noch dochterondernemingen, gezamenlijke bedrijfsactiviteiten, joint ventures of geassocieerde deelnemingen zijn. Activa in deze categorie worden gewaardeerd tegen reële waarde, waarbij alle daaruit voortvloeiende winsten en verliezen worden opgenomen in andere elementen van het totaalresultaat. Indien er echter objectief aangetoond kan worden dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan, wordt een eventueel gecumuleerd verlies dat was opgenomen in andere elementen van het totaalresultaat overgeboekt naar de winst- en verliesrekening.

Leningen en vorderingen

Leningen en vorderingen zijn niet-afgeleide financiële instrumenten met vaste of bepaalbare betalingen die niet genoteerd worden in een actieve markt. Tot de categorie leningen en vorderingen van de Groep behoren: geldmiddelen en kasequivalenten, handelsvorderingen, belastingsvorderingen en leningen en andere vorderingen op lange termijn, behalve overschotten van pensioenfondsen. Kasequivalenten zijn kortlopende, in hoge mate liquide beleggingen die onmiddellijk kunnen worden omgezet in geldmiddelen waarvan het bedrag bekend is, een oorspronkelijke looptijd hebben van hoogstens drie maand of minder vanaf de datum van overname en geen significant risico van waardeverandering inhouden. Leningen en vorderingen worden gewaardeerd tegen hun geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rente-methode, minus eventuele bijzondere waardeverminderingen.

Bijzondere waardevermindering van financiële activa

Het bijzondere waardeverminderingsverlies van een financieel actief gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs stemt overeen met het verschil tussen de boekwaarde en de geschatte toekomstige kasstromen, verdisconteerd aan de initiële effectieve rente. De bijzondere waardevermindering van een financieel actief beschikbaar voor verkoop wordt berekend op basis van de huidige reële waarde.

Een test voor bijzondere waardevermindering wordt uitgevoerd, op een individuele basis, voor elk significant financieel actief. Andere activa worden getest als groepen van financiële activa met gelijkaardige kenmerken op vlak van kredietrisico.

Bijzondere waardeverminderingsverliezen worden opgenomen in de geconsolideerde winst- en verliesrekening.

Het bijzondere waardeverminderingsverlies wordt teruggenomen als de terugboeking op een objectieve manier kan verbonden worden aan een gebeurtenis die na de opname van de bijzondere waardevermindering heeft plaatsgevonden. Voor financiële activa gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs wordt de terugboeking opgenomen als winst of verlies. Na de terugboeking mag de boekwaarde van het financieel actief dat tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd is niet groter zijn dan wat de geamortiseerde kostprijs geweest zou zijn indien er geen bijzondere waardevermindering opgenomen werd. Bijzondere waardeverminderingsverliezen met betrekking tot een eigen-vermogensinstrument dat als voor verkoop beschikbaar geclassificeerd is, worden niet teruggenomen via de winst- en verliesrekening. Bijzondere waardeverminderingsverliezen met betrekking tot schuldinstrumenten die als beschikbaar voor verkoop geclassificeerd zijn, worden opgenomen als winst of verlies ten belope van het bijzondere waardeverminderingsverlies dat voordien als winst of verlies opgenomen werd. Bijzondere waardeverminderingsverliezen met betrekking tot tegen kostprijs gewaardeerde activa worden niet teruggenomen.

21 Financiële verplichtingen

Financiële verplichtingen worden geclassificeerd als financiële verplichtingen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening of als financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs.

Financiële verplichtingen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening

Financiële verplichtingen worden gewaardeerd tegen reële waarde, waarbij alle daaruit voortvloeiende winsten of verliezen in de winst- en verliesrekening opgenomen worden als zij worden aangehouden voor handelsdoeleinden. Een financiële verplichting wordt in deze categorie ondergebracht als het voornamelijk aangeschaft werd om het op korte termijn te verkopen. Afgeleide financiële instrumenten worden ook geclassificeerd als aangehouden voor handelsdoeleinden. In dit geval worden de daaruit voortvloeiende winsten en verliezen opgenomen in de winst- en verliesrekening tenzij zij als effectieve afdekkingsinstrumenten in een kasstroomafdekking worden aangemerkt.

Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rente-methode

Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs, met inbegrip van schulden, worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde, na aftrek van de transactiekosten. Ze worden na initiële opname gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rente-methode, met interestkosten opgenomen volgens de effectieve rente.

De effectieve rente-methode is een methode voor het berekenen van de geamortiseerde kostprijs van een financiële verplichting en voor het toerekenen van interestkosten aan de desbetreffende periode. De effectieve rentevoet is de rentevoet die de verwachte stroom van toekomstige geldbetalingen tijdens de verwachte looptijd van de financiële schuld of, indien relevant, een kortere periode, exact verdisconteert tot de nettoboekwaarde bij initiële opname.

De financiële verplichtingen van de Groep gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs bestaan uit financiële schulden op lange termijn, overige kort- en langlopende verplichtingen, financiële schulden op korte termijn, handelsschulden en te betalen dividenden.

22 Afgeleide financiële instrumenten

Afgeleide financiële instrumenten zijn financiële instrumenten die over elke van de drie volgende eigenschappen beschikken:

- hun waarde evolueert mee met de wijziging in een specifieke rentevoet, koers van een financieel instrument, grondstoffenprijs, wisselkoers, rente- en prijsindex, kredietwaardigheid of kredietindex, enz;
- er is geen netto aanvangsinvestering vereist, of een lagere netto aanvangsinvestering dan nodig zou zijn voor andere contractsoorten die naar verwachting op een gelijkaardige manier zullen reageren op wijzigingen in marktfactoren; en
- ze worden in de toekomst afgewikkeld.

De Groep gebruikt verscheidene afgeleide financiële instrumenten (valutatermijncontracten, futures, opties en swaps) om haar blootstelling aan rente-, wisselkoers- en grondstoffenrisico's (hoofdzakelijk prijsrisico's voor energie en CO_2-emissierechten) te beheren. Meer informatie over afgeleide financiële instrumenten vindt u in toelichting 37.

Afgeleide financiële instrumenten worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde op het moment van aangaan van het afgeleide contract en worden na initiële opname geherwaardeerd tegen reële waarde op het einde van elke verslagperiode. De resulterende winst of het verlies wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening, tenzij het afgeleid product als effectief afdekkingsinstrument aangemerkt werd (zie IFRS – *Belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving – 23. Afdekking* (hedge accounting)). De Groep heeft bepaalde afgeleide financiële instrumenten aangemerkt als afdekkingsinstrumenten om het risico op schommelingen in de kasstromen van een opgenomen actief of passief af te dekken, of voor een erg waarschijnlijke transactie (kasstroomafdekkingen).

Een afgeleid financieel instrument met een positieve reële waarde wordt opgenomen als een financieel actief, terwijl een afgeleid financieel instrument met negatieve reële waarde als een financieel passief wordt opgenomen. Afgeleide financiële instrumenten (of onderdelen daarvan) worden gepresenteerd als langlopende activa of passiva verplichtingen indien de resterende looptijd van de onderliggende afwikkelingen meer dan twaalf maanden na de verslagperiode valt. De overige derivaten (of een deel ervan) worden gepresenteerd als vlottende activa of passiva.

23 Afdekking (hedge accounting)

De Groep merkt bepaalde instrumenten en in contracten besloten derivaten met betrekking tot wisselkoers-, energieprijsrisico's en CO_2-emissierechten, aan als afdekkingsinstrumenten in een kasstroomafdekkingsrelatie.

Bij aanvang van de afdekkingsrelatie documenteert de entiteit de relatie tussen het afdekkingsinstrument en de afgedekte positie, samen met de doelstellingen van het risicobeheer en de strategie voor het ondernemen van de afdekkingstransactie. Bovendien dient de Groep, bij aanvang en op continue basis, te documenteren dat het afdekkingsinstrument zeer effectief is in het compenseren van de wijzigingen in de kasstromen van de afgedekte positie.

Toelichting 37 geeft bijkomende informatie over de reële waarde van afgeleide financiële instrumenten die gebruikt worden voor afdekkingsdoeleinden.

Kasstroomafdekkingen

Het effectieve gedeelte van de wijzigingen in de reële waarde van afdekkingsinstrumenten aangemerkt voor kasstroomafdekking wordt opgenomen in de de andere elementen van het totaalresultaat. De winst of verlies van het niet-effectieve gedeelte wordt onmiddellijk opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Bedragen die voorheen werden opgenomen in de de andere elementen van het totaalresultaat worden getransfereerd naar de winst- en verliesrekening van de perioden waarin de afgedekte positie in de geconsolideerde winst- en verliesrekening wordt opgenomen op dezelfde lijn als de opgenomen afgedekte positie. Wanneer de afgedekte voorspelde transactie leidt tot de opname van een niet-financieel actief of passief, worden de eerder in de andere elementen van het totaalresultaat opgenomen winsten en verliezen overgedragen en opgenomen in de initiële waardering van de kostprijs van het niet-financieel actief of passief.

Hedge accounting wordt beëindigd indien de Groep de afdekkingsrelatie intrekt, het afdekkingsinstrument afloopt of wordt verkocht, beëindigd of uitgeoefend, of indien de afdekking niet langer voldoet aan de criteria voor hedge accounting. Een eventuele winst of verlies op dat ogenblik opgenomen in de andere elementen van het totaalresultaat blijft in deze rubriek en zal de in de paragraaf hierboven beschreven invloed hebben op de winst- en verliesrekening. Wanneer er verwacht wordt dat een waarschijnlijke transactie zich niet meer zal voordoen, worden de gecumuleerde winsten of verliezen in de andere elementen van het totaalresultaat onmiddelijk in de winst- en verliesrekening opgenomen als een herclassificatieaanpassing. Indien het volledige of gedeeltelijke verlies dat is opgenomen in de andere elementen van het totaalresultaat niet zal worden gerecupereerd in een of meerdere toekomstige perioden, wordt het bedrag waarvan men niet verwacht dat het nog gerecupereerd zal worden, onmiddellijk geherclassificeerd naar de winst- en verliesrekening.

24 Eigen vermogen

Aandelenkapitaal

Gewone aandelen worden geclassificeerd als eigen vermogen.

Bijkomende kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de uitgifte van nieuwe aandelen worden in het eigen vermogen opgenomen als een vermindering, na belasting, van de opbrengsten van de uitgifte van aandelen.

Reserves

De reserves omvatten:

- eigen aandelen;
- eeuwigdurende hybride obligaties die in aanmerking komen als eigen vermogen indien er geen onvermijdelijke contractuele verplichting is om de hoofdsom en de rente van de hybride obligaties terug te betalen (geen looptijd, de rente moet jaarlijks betaald worden, maar kan naar eigen goeddunken van de emittent voor onbepaalde tijd uitgesteld worden);
- ingehouden winsten;
- impact van verwerking van hyperinflatie;
- wisselkoersverschillen in het consolidatieproces met betrekking tot de omrekening van de jaarrekening van buitenlandse activiteiten die uitgedrukt zijn in een functionele valuta andere dan de euro;

- de invloed van de herwaardering tegen reële waarde van financiële activa beschikbaar voor verkoop;
- de invloed van de herwaardering tegen reële waarde van financiële instrumenten gedocumenteerd als afdekkingsinstrumenten in kasstroomafdekkingen;
- actuariële winsten en verliezen van toegezegd-pensioenregelingen.

Minderheidsbelangen

Onder minderheidsbelangen wordt verstaan het aandeel van minderheidsbelangen in de nettoactiva en in het nettoresultaat van dochterondernemingen van de Groep. Dit deel vertegenwoordigt de belangen in dochterondernemingen die geen eigendom zijn van de Onderneming of haar dochterondernemingen.

25 Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen in de balans (a) indien de Groep op balansdatum een huidige (wettelijke of feitelijke) verplichting heeft als gevolg van een gebeurtenis in het verleden, (b) het waarschijnlijk is dat de Groep deze verplichting zal moeten vereffenen, en (c) indien het bedrag van de verplichting op een betrouwbare manier kan geschat worden.

Het bedrag opgenomen als een voorziening is gebaseerd op de beste schatting van de uitgave nodig om aan de bestaande verplichting te voldoen op het einde van de verslagperiode, rekening houdend met de risico's en onzekerheden verbonden aan de verplichting. Als het effect van de tijdswaarde van geld aanzienlijk is, is dit bedrag de contante waarde van de nodige kasstromen om deze verplichting af te wikkelen. Het effect van wijzigingen in de disconteringsvoet wordt doorgaans opgenomen in het financieel resultaat.

Indien sommige of alle economische voordelen die vereist zijn om een voorziening af te wikkelen naar verwachting van een andere partij zullen worden gerecupereerd, dient een vordering te worden opgenomen als actief indien het vrijwel zeker is dat dit bedrag zal worden terugbetaald wanneer de Groep haar verplichting afwikkelt.

Verlieslatende contracten

Een verlieslatend contract is een contract waarbij de onvermijdelijke kosten die nodig zijn om de verplichtingen uit hoofde van het contract na te komen, hoger liggen dan de economische voordelen die naar verwachting uit het contract worden ontvangen. Huidige verplichtingen voortvloeiend uit verlieslatende contracten worden opgenomen en gewaardeerd als voorzieningen.

Reorganisatie

Een voorziening voor reorganisatie wordt enkel opgenomen wanneer de Groep een gedetailleerd en formeel plan voor de reorganisatie heeft ontwikkeld en bij de betrokkenen een geldige verwachting heeft gewekt dat zij de reorganisatie zal doorvoeren door het plan te beginnen uitvoeren of door de belangrijke kenmerken ervan mee te delen aan de betrokkenen. Een voorziening voor reorganisatie omvat enkel uitgaven die noodzakelijk zijn voor de reorganisatie en geen verband houden met de lopende activiteiten van de entiteit.

Leefmilieuverplichtingen

Solvay analyseert tweemaal per jaar al zijn leefmilieurisico's en de daarmee verband houdende voorzieningen. Solvay waardeert deze voorzieningen op basis van de gekende toepasbare reglementeringen, de aard en de omvang van de vervuiling, de saneringstechnieken en andere beschikbare informatie.

26 Verslaggeving in economieën met hyperinflatie

Vermits de economie van Venezuela als een economie met hyperinflatie beschouwd wordt, heeft de Solvay-groep de boekhoudkundige vereisten van IAS 29 – Financiële verslaggeving in economieën met hyperinflatie toegepast op zijn Venezolaanse activiteiten. De jaarrekening werd opgesteld op basis van de historische kostprijs en werd herwerkt om rekening te houden met de effecten van hyperinflatie.

De index die gebruikt wordt om de huidige waarde weer te geven is gebaseerd op het inflatiecijfer dat door de Banco Central de Venezuela gepubliceerd is voor de eerste negen maanden van 2015 en werd geëxtrapoleerd voor het laatste kwartaal.

In € miljoen	Op 31/12/2015	Op 31/12/2014
Index op het einde v.h. jaar (2002 = 100)	5,929	2,118
Beweging over het jaar	180.0%	67.5%

27 Informatie per Segment

Een Operationeel Segment is een onderdeel van de Groep dat bedrijfsactiviteiten uitoefent waaruit opbrengsten kunnen worden verdiend en waarbij kosten kunnen worden gemaakt, waarvan de bedrijfsresultaten regelmatig worden beoordeeld door de hoogstgeplaatste functionaris van de entiteit en waarover afzonderlijke financiële informatie beschikbaar is. De hoogstgeplaatste functionaris van Solvay is de Chief Executive Officer. Meer informatie per Segment staat beschreven in toelichting 1.

28 Opname van opbrengsten

De netto-omzet en andere opbrengsten dienen te worden gewaardeerd tegen de reële waarde van de vergoeding die is ontvangen of waarop recht is verkregen. Dit bedrag wordt aangepast rekening houdend met het terugzendingen; handelskortingen, kwantumkortingen, andere gelijkaardige voordelen, en omzetbelasting.

De netto-omzet omvat de verkoop van goederen en diensten met een toegevoegde waarde die overeenstemt met de knowhow van Solvay.

De opbrengsten andere dan van kernactiviteiten omvatten voornamelijk handelstransacties in grondstoffen en andere nutsgoederen en andere opbrengsten die occasioneel zijn voor de Groep.

De netto-omzet en andere opbrengsten dienen te worden opgenomen als alle volgende voorwaarden zijn vervuld:

- de Groep heeft de wezenlijke risico's en voordelen van eigendom van de goederen overgedragen aan de koper of het stadium van voltooiing van de verleende diensten kan op een betrouwbare manier gemeten worden;
- de Groep behoudt over de verkochte goederen niet de feitelijke zeggenschap of betrokkenheid die gewoonlijk toekomt aan de eigenaar;
- het bedrag van de opbrengst kan op een betrouwbare manier worden gemeten;
- het is waarschijnlijk dat de toekomstige economische voordelen van de transactie naar de Groep zullen vloeien; en
- de reeds gemaakte of nog te maken kosten met betrekking tot de transactie kunnen op betrouwbare wijze worden gemeten.

29 Vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten

Een vast actief, of een groep activa die worden afgestoten, wordt geclassificeerd als aangehouden voor verkoop wanneer de boekwaarde hoofdzakelijk zal worden gerealiseerd in een verkooptransactie in plaats van door voortgezette gebruik ervan. Deze voorwaarde is enkel vervuld als de verkoop zeer waarschijnlijk geacht wordt en als het actief (of de groep activa die wordt afgestoten) gereed is voor onmiddellijke verkoop in zijn huidige staat. Er kan pas sprake zijn van een zeer waarschijnlijke verkoop als het gepaste management niveau zich heeft verbonden tot een plan voor de verkoop van het actief (of de groep activa die wordt afgestoten) en als een operationeel plan om een koper te vinden en het plan te voltooien, opgestart werd. Bovendien moet het actief (of van de groep activa die wordt afgestoten) op actieve wijze voor verkoop op de markt gebracht worden tegen een redelijke prijs in verhouding tot zijn actuele reële waarde en dient de verkoopsovereenkomst naar verwachting afgesloten te worden binnen het jaar na de datum van de classificatie, en uit de handelingen om het plan te voltooien blijkt dat het onwaarschijnlijk is dat er belangrijke wijzigingen zullen aangebracht worden aan het plan, of dat het plan ingetrokken zal worden.

Een beëindigde bedrijfsactiviteit is een component van een entiteit die ofwel is afgestoten ofwel is geclassificeerd als aangehouden voor verkoop, en:

- een afzonderlijke belangrijke bedrijfsactiviteit of geografisch bedrijfsgebied vertegenwoordigt;
- deel uitmaakt van één enkel gecoördineerd plan om een afzonderlijke belangrijke bedrijfsactiviteit of geografisch bedrijfsgebied af te stoten; of
- een dochteronderneming is die uitsluitend is overgenomen met de bedoeling te worden doorverkocht.

Een component van de Groep bestaat uit de bedrijfsactiviteiten en kasstromen die zowel operationeel als voor de financiële verslaggeving kunnen worden onderscheiden van de rest van de Groep.

Wanneer de Groep zich heeft verbonden tot een verkoop die een verlies van zeggenschap over een dochteronderneming met zich meebrengt, dan dienen alle activa en passiva van deze dochteronderneming geclassificeerd te worden als aangehouden voor verkoop als aan de hierboven beschreven criteria voldaan is ongeacht of de Groep een minderheidbelang zal aanhouden in de dochteronderneming na de verkoop.

Vaste activa (en groepen activa die worden afgestoten) die geclassificeerd zijn als aangehouden voor verkoop worden gewaardeerd tegen reële waarde minus de verkoopkosten als deze lager is dan de boekwaarde. Een eventueel overschot van de boekwaarde tegenover de reële waarde minus de verkoopkosten wordt opgenomen als een bijzonder waardeverminderingsverlies. Zodra activa geclassificeerd worden als aangehouden voor verkoop worden ze niet langer afgeschreven. Vergelijkende balansinformatie voor voorgaande perioden wordt niet herwerkt om de nieuwe classificatie van vaste activa (of groep van activa) als aangehouden voor verkoop te weerspiegelen.

In het geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat, het geconsolideerd kasstroomoverzicht, en in de informatieverschaffing worden de beëindigde bedrijfsactiviteiten herwerkt voor voorgaande perioden.

30 Financiële opbrengsten en kosten

Meer informatie over financiële inkomsten en kosten vindt u in toelichting 8.

De netto-wisselkoersverschillen op financiële elementen en de wijzigingen in de reële waarde van afgeleide financiële instrumenten worden respectievelijk gepresenteerd in financiële opbrengsten of kosten, met uitzondering van wijzigingen in de reële waarde van afgeleide financiële instrumenten die afdekkingsinstrumenten zijn in een kasstroomafdekking en die opgenomen worden op dezelfde lijn als de afgedekte transactie wanneer die invloed heeft op de winst- en verliesrekening.

De interesten op leningen worden opgenomen in de financieringskosten wanneer zij opgelopen worden, met uitzondering van financieringskosten uit de verwerving, bouw en de productie van in aanmerking komende activa (zie IFRS – *Belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving – 17. Geactiveerde financieringskosten*).

31 Op aandelen gebaseerde betalingen

Solvay heeft verscheidene aandelenoptieplannen opgezet, waaronder in eigen-vermogensinstrumenten en in contanten afgewikkelde, op aandelen gebaseerde betalingen.

Bij de in eigen-vermogensinstrumenten afgewikkelde plannen ontvangt de Groep diensten in ruil voor de eigen-vermogensinstrumenten (aandelenopties). De reële waarde van de diensten geleverd door werknemers in ruil voor de toekenning van de eigen-vermogensinstrumenten vertegenwoordigt een kost. Deze kost wordt opgenomen op een lineaire basis in de geconsolideerde winst- en verliesrekening over de verwervingsperiode (vesting period) die betrekking heeft op deze eigen-vermogensinstrumenten ten opzichte van een overeenstemmende aanpassing in het eigen vermogen. De reële waarde van de geleverde diensten worden bepaald op basis van de reële waarde van de eigen-vermogensinstrumenten op toekenningsdatum. Deze wordt na de initiële opname niet geherwaardeerd. Op elke verslagdatum schat de Groep opnieuw het aantal aandelenopties die waarschijnlijk zullen worden verworven. De impact van de herziene schattingen wordt opgenomen als winst of verlies ten opzichte van een overeenstemmende aanpassing in eigen vermogen.

Bij de in contanten afgewikkelde plannen ontvangt de Groep diensten in ruil voor de verplichting om aan de medewerkers van deze diensten een geldbedrag over te maken op basis van de prijs (of waarde) van de eigen-vermogensinstrumenten (zoals aandelen of aandelenopties) van de Groep. De reële waarde van de diensten geleverd door werknemers in ruil voor de toekenning van de op aandelen gebaseerde betalingen vertegenwoordigt een kost. Deze kost wordt opgenomen op een lineaire basis in de geconsolideerde winst- en verliesrekening over de verwervingsperiode (vesting period) die betrekking heeft op deze op aandelen gebaseerde betalingen ten opzichte van een overeenstemmende aanpassing in de passiva. Op elke verslagdatum schat de Groep opnieuw het aantal opties die waarschijnlijk zullen worden verworven. De invloed van de herziene schattingen wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening. De Groep waardeert de verworven diensten en de aangegane verplichting tegen de reële waarde van de verplichting. Tot de verplichting afgewikkeld is, herwaardeert de Groep de reële waarde van de verplichting op het einde van elke verslagperiode en op de afwikkelingsdatum, waarbij eventuele wijzigingen in de reële waarde opgenomen worden als winst of verlies van de periode.

32 Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat

In overeenstemming met IAS 1 Presentatie van de jaarrekening, heeft de Groep ervoor gekozen om twee overzichten van het totaalresultaat te presenteren, *d.w.z.* een geconsolideerde winst- en verliesrekening, onmiddellijk gevolgd door een geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat.

De andere elementen van het totaalresultaat worden gegeven vóór de belastingimpact die ermee verband houdt met een lijn die het totale bedrag aan winstbelasting over deze elementen voorstelt. Meer informatie over de belastingimpact leest u in toelichting 14.

33 Voorwaardelijke activa en voorwaardelijke verplichtingen

Voorwaardelijke activa worden niet opgenomen. Ze worden beschreven in de toelichtingen als een instroom van economische voordelen waarschijnlijk is.

Voorwaardelijke verplichtingen worden niet opgenomen, tenzij ze voortvloeien uit een bedrijfscombinatie. Ze worden beschreven in de toelichting, behalve indien de kans op een uitstroom van economische voordelen zeer onwaarschijnlijk is.

34 Gebeurtenissen na de verslagperiode

Gebeurtenissen na de verslagperiode die wijzen op bepaalde omstandigheden die al bestonden aan het einde van de verslagperiode (adjusting events) worden verwerkt in de geconsolideerde jaarrekening. Gebeurtenissen die wijzen op omstandigheden die zijn ontstaan na de verslagperiode (non-adjusting events) worden enkel vermeld in de toelichtingen als zij materieel zijn.

35 Niet-IFRS meetstelsels

Bij de financiële verslaggeving wordt de nadruk gelegd op twee niet-IFRS meetstelsels:

a. REBITDA, dat bestaat uit EBIT van de geconsolideerde winst- en verliesrekening, exclusief:

- recurrente afschrijvingen;
- niet-recurrente elementen (zie IFRS - Belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving - 10. Niet-recurrente elementen en toelichting 7);
- wezenlijke financieringsgerelateerde kosten en niet-recurrente elementen van bedrijven die volgens de equity-methode geconsolideerd werden;
- bedrijfsopbrengsten/-kosten die niet in aanmerking genomen worden door het management bij de beoordeling van de resultaten van de Segmenten;

b. aangepaste nettowinst, die overeenkomt met de IFRS nettowinst, aangepast voor afschrijvingen en waardeverminderingen die voortvloeien uit de boekhoudkundige toewijzing van de aankoopprijs (Purchase Price Accounting of PPA) van Rhodia.

c. geplande wijzigingen in niet-IFRS meetstelsels:

- In 2016 zullen nieuwe niet-IFRS meetstelsels worden ingevoerd, om de bijkomende informatie duidelijker te maken zodat de resultaten van de Groep gemakkelijker te verstaan zijn. Om deze invoering voor te bereiden worden deze niet-IFRS meetstelsels met de bijbehorende woordenlijst opgenomen in de niet-gecontroleerde pro forma informatie, met inbegrip van de jaarrekening van Cytec (zie Financieel Beheerverslag en Woordenlijst).
- De onderliggende resultaten zijn IFRS-resultaten aangepast voor andere posten. Wij willen overige aanpassingen (beneden REBITDA) uitbreiden tot de financieringskosten, belastingen en de beëindigde bedrijfsactiviteiten. Zij zullen van invloed zijn op de Onderliggende Nettowinst en de Onderliggende winst per aandeel (WPA). Daardoor zal de praktijk van Solvay beter afgestemd zijn op de marktpraktijken.
- Andere posten zijn "inkomsten en kosten waarvan het management vindt dat zij de vergelijking van de onderliggende resultaten van de Groep in de loop der tijd vertekenen".
- De huidige definitie van Solvay van REBITDA (of Onderliggende REBITDA) blijft ongewijzigd en is zoals gebruikelijk in de markt.
- De Groep zal een meer volledige en doorzichtige aansluiting van beide meetstelsels geven.

Cruciale beoordelingen en de belangrijkste bronnen van schattingsonzekerheden

Bijzondere waardevermindering

Jaarlijks, en telkens wanneer er aanwijzingen zijn dat hun nettoboekwaarde mogelijk hoger is dan hun realiseerbare waarde, test de Groep (groepen van) KGE's waaraan goodwill was toegerekend, op bijzondere waardeverminderingen. Deze analyse vereist dat het management de toekomstige verwachte kasstromen die uit de KGE's zouden voortvloeien, en een relevante disconteringsvoet voor de berekening van de contante waarde schat.

Zie toelichting 28 voor bijkomende informatie.

Uitgestelde belastingvorderingen

De boekwaarde van de uitgestelde belastingvorderingen wordt op elke verslagdatum beoordeeld. De boekwaarde van een uitgestelde belastingvordering wordt verminderd in zoverre het niet langer waarschijnlijk is dat er voldoende belastbare winst beschikbaar zal zijn om een deel of de hele uitgestelde belastingvordering te kunnen gebruiken. Deze vermindering wordt teruggeboekt als het waarschijnlijk wordt dat er voldoende belastbare winst beschikbaar zal zijn.

Het Corporate Tax Reporting Team heeft een overzicht van de uitgestelde belastingposities van de Groep en is betrokken bij de beoordeling van de uitgestelde belastingvorderingen.

Uitgestelde belastingvorderingen voor voorwaarts te compenseren fiscale verliezen worden gebaseerd op de verwachte opbrengsten voor de komende vijf jaar, behalve voor financiële ondernemingen waarvan de financiële opbrengsten op tien jaar erg voorspelbaar zijn en bijgevolg gebruikt worden.

Zie toelichting 9.B voor bijkomende informatie.

Verplichtingen inzake personeelsbeloningen

De actuariële veronderstellingen die gebruikt worden om de verplichtingen voor toegezegd-pensioenregelingen per 31 december en de jaarlijkse kosten te bepalen, zijn te vinden in toelichting 35. Alle plannen voor personeelsbeloningen worden jaarlijks door onafhankelijke actuarissen geëvalueerd. De disconteringsvoeten en inflatiecijfers worden op Groepsniveau door het management vastgelegd. De andere veronderstellingen (zoals verwachte toekomstige loonsverhogingen en de verwachte aangroei van de medische uitgaven) worden op lokaal niveau bepaald. De centrale afdeling Personeelszaken van de Groep superviseert alle plannen met de hulp van een centrale actuaris, en gaat na of de resultaten aanvaardbaar zijn en waakt over de consistentie van de verslaggeving.

Zie toelichting 35 voor bijkomende informatie.

Leefmilieuvoorzieningen

De leefmilieuvoorzieningen worden gezamenlijk beheerd en gecoördineerd door de afdeling Milieusanering en de afdeling Financiën.

De voorspelling van uitgaven wordt verdisconteerd naar hun contante waarde.

De disconteringsvoet, die vastgelegd wordt per geografische zone, komt overeen met een gemiddeld risicovrij rendement voor staatsobligaties met een looptijd van 10 jaar. Het is de afdeling Financiën die de disconteringsvoet bepaalt. Hij kan worden herzien op basis van de evolutie van de economische parameters in het betreffende land.

Om het verstrijken van de tijd te weerspiegelen worden de voorzieningen elk jaar verhoogd op basis van de hierboven beschreven disconteringsvoeten.

Zie toelichting 35 voor bijkomende informatie.

Voorzieningen voor geschillen

Alle belangrijke geschillen (zoals over belastingen en andere zaken, inclusief dreigende geschillen) worden door de eigen juridische dienst van Solvay onderzocht en dit op zijn minst elk kwartaal. De juristen krijgen hiervoor indien nodig, ondersteuning van externe adviseurs. Dit onderzoek gaat ook over de vraag of voorzieningen dienen te worden aangelegd en/of bestaande voorzieningen dienen te worden geherwaardeerd. Dit gebeurt in overleg met de afdelingen Financiën en Verzekeringen. De Juridisch Directeur van de Groep legt het verslag dat het resultaat is van dit werk voor aan het Uitvoerend Comité en vervolgens aan het Auditcomité en de Raad van Bestuur.

Zie toelichting 35 voor bijkomende informatie.

Reële-waardeaanpassingen bij bedrijfscombinaties

In overeenstemming met IFRS 3 Bedrijfscombinaties waardeert de Groep de identificeerbare verworven activa en (voorwaardelijke) overgenomen verplichtingen bij een bedrijfscombinatie tegen reële waarde. Reële-waardeaanpassingen worden gebaseerd op schattingen en waarderingsmodellen van derden, bijvoorbeeld voor voorwaardelijke verplichtingen en immateriële activa die niet werden opgenomen door de overgenomen partij. Vaak worden interne maatstaven gebruikt voor het waarderen van specifieke productie-uitrusting. Bij elk van deze waarderingsmethoden worden veronderstellingen gebruikt zoals verwachte toekomstige kasstromen, resterende gebruiksduur enz.

Zie toelichting 26 voor bijkomende informatie.

Classificatie als aangehouden voor verkoop

Activa worden geclassificeerd als aangehouden voor verkoop indien hun boekwaarde zal gerealiseerd worden in een verkooptransactie in plaats van door het voortgezette gebruik. Deze voorwaarde is enkel vervuld als de verkoop zeer waarschijnlijk geacht wordt en als het actief gereed is voor onmiddellijke verkoop in zijn huidige staat. Naast andere voorwaarden, moet het gepaste management niveau zich verbinden tot de verkoop, die naar verwachting opgenomen zou moeten worden als een afgeronde verkooptransactie binnen één jaar na de datum van de classificatie. In bepaalde gevallen kan actief echter gedurende langer dan één jaar binnen deze classificatie blijven indien het niet verkocht wordt wegens gebeurtenissen of omstandigheden waarover de Groep geen controle heeft.

Inovyn

De activiteit Chloorvinyls werd geherclassificeerd als een groep van af te stoten activa die wordt aangehouden voor verkoop in 2013. De transactie werd afgesloten op 1 juli 2015.

Solvay Indupa

Op 12 november 2014 deelde de Braziliaanse mededingingsautoriteit (CADE) zijn beslissing mee om de geplande overname van het meerderheidsbelang van 70,59% in Solvay Indupa door de Braziliaanse chemicaliënproducent Braskem, af te wijzen. Solvay bevestigt dat dit geen invloed heeft op zijn strategische visie en dat het nu alternatieve opties overweegt om zijn belang in Solvay Indupa te verkopen. Vermits een verkoop binnen 12 maanden zeer waarschijnlijk geacht wordt, blijft Solvay Indupa geclassificeerd als vast actief aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten per 31 december 2015.

Zie toelichting 34 voor bijkomende informatie.

Beoordeling op niveau 3 van de reëlewaardehiërarchie

Inovyn

Solvay bracht op 1 juli 2015 zijn Chloorvinyls-activiteit onder in de joint venture Inovyn.

De uitstap van Solvay uit Inovyn in ruil voor een bijkomende betaling op basis van resultaten wordt beschouwd als een afgeleid financieel instrument, met een reële waarde van € 244 miljoen op 31 december 2015. De reële waarde ervan is grotendeels gebaseerd op inputs van niveau 3, namelijk REBITDA-multiples, die het resultaat zijn van de vergelijking van de verwachte uitstapprijs met de reële waarde van de deelneming van 50% die Solvay bezit in Inovyn. Alle toekomstige wijzigingen van schattingen van REBITDA-multiples zullen invloed hebben op de reële waarde van het afgeleide financiële instrument.

Zie toelichting 37 voor bijkomende informatie.

Solvay Indupa

Op 31 december 2015 werd de waarde van het belang van de Groep in Solvay Indupa gewaardeerd op basis van laatste indicatieve offertes.

Algemene beschrijving van de Segmenten

De structuur van Solvay bestaat uit vijf Operationele Segmenten:

Advanced Formulations: De activiteiten van Advanced Formulations, één van de drijvende krachten achter de groei van Solvay, onderscheiden zich door hun innovatievermogen en een relatief lage kapitaalintensiteit. Het productaanbod van dit Segment is afgestemd op de algemene maatschappelijke trends en speelt in op de steeds strengere eisen op het gebied van respect voor het leefmilieu en energiebesparing, en op de uitdagingen voor de markten voor massaconsumptie.

Advanced Materials: De activiteiten van het Advanced Materials Segment leveren een belangrijke bijdrage aan de groei en de prestaties van de Groep door hun leiderspositie op markten met hoge toetredingsdrempels en hun sterke return on investment. Innovatie, een wereldwijde aanwezigheid en samenwerkingsverbanden op lange termijn met klanten zorgen voor een aantrekkelijk competitief voordeel, nu tal van sectoren meer en meer op zoek zijn naar energie-efficiëntie en manieren om hun activiteiten minder vervuilend te maken.

Performance Chemicals: Actief op ontwikkelde sterke markten, waar het succes van dit Segment vooral bepaald wordt door schaalvoordelen, concurrentievermogen en de kwaliteit van de dienstverlening. Het Operationele Segment Performance Chemicals, waarvan de activiteiten veel inkomsten genereren, is bezig met nieuwe uitmuntendheidsprogramma's om op die manier extra toegevoegde duurzame waarde te creëren.

Functional Polymers: De belangrijkste succesfactoren voor dit Segment, dat in hoofdzaak de Polyamide-activiteiten omvat, zijn voortdurende industriële optimalisatie en innovatie. Solvay is vrijwel de enige speler op de markt die over de volledige polyamide 6.6-keten actief is.

Corporate & Business Services: Dit Segment omvat onder meer de divisie Energy Services, die instaat voor energieoptimaliseringsprogramma's binnen de Groep en voor derde partijen. Het omvat tevens de Corporate Functions.

Toelichtingen bij de geconsolideerde winst- en verliesrekening

TOELICHTING 1 Financiële gegevens per Segment (Geconsolideerde winst- en verliesrekening per Segment na herclassificatie naar beëindigde bedrijfsactiviteiten van Chloorvinyls, Solvay Indupa en Eco Services)

Hieronder volgt de informatie per Segment over 2015:

2015 In € miljoen **Winst- en verliesrekening**	**Advanced Formulations**	**Advanced Materials**	**Performance Chemicals**	**Functional Polymers**	**Corporate & Energy**	**Cytec**	**Groep Totaal**
Netto-omzet (intersegment verkoop inbegrepen)	2 656	3 341	3 126	1 541	11		10 676
• Intersegment verkoop	-4	-7	-36	-52	0		-98
Netto-omzet	2 652	3 334	3 090	1 490	11		10 578
Brutomarge	608	1 107	819	219	5		2 759
Afschrijvingen	194	265	216	102	64		842
Aanpassingen voor KPI gevolgd door de Directie	13			22			35
REBITDA	**378**	**836**	**789**	**141**	**-189**		**1 955**
Resultaat van geassocieerde deelnemingen en joint ventures	*9*	*8*	*20*	*-14*	*-2*		*21*
EBIT	**184**	**517**	**564**	**106**	**-539**		833
Nettofinancieringskosten							-226
Winstbelastingen							-97
Resultaat uit beëindigde bedrijfsactiviteiten							-55
Nettowinst							**454**

Balans en andere bestanddelen	**Advanced Formulations**	**Advanced Materials**	**Performance Chemicals**	**Functional Polymers**	**Corporate & Energy**	**Cytec**	**Groep Totaal**
Kapitaaluitgaven (voortgezette bedrijfsactiviteiten)	214	340	267	71	77		969
Kapitaaluitgaven (beëindigde bedrijfsactiviteiten)				68			68
Kapitaaluitgaven - deelnemingen (voortgezette bedrijfsactiviteiten)	23	22		13		4 901	4 960
Bedrijfskapitaal							
• Voorraden	310	651	317	190	19	381	1 867
• Handelsvorderingen	308	378	468	174	54	233	1 615
• Handelsschulden	277	336	342	189	259	156	1 559

De investering van € 4 901 miljoen in Cytec omvat de aankoopprijs plus de overnamekosten ten belope van € 5 099 miljoen minus de geldmiddelen overgenomen van Cytec ten belope van € 198 miljoen.

Cytec wordt per 31 december 2015 gepresenteerd als een afzonderlijk Segment.

Hieronder volgt de informatie per Segment over 2014:

2014 In € miljoen **Winst- en verliesrekening**	**Advanced Formulations**	**Advanced Materials**	**Performance Chemicals**	**Functional Polymers**	**Corporate & Energy**	**Groep Totaal**
Netto-omzet (intersegment verkoop inbegrepen)	2 859	2 770	2 970	1 756	0	10 355
• Intersegment verkoop	-5	-8	-26	-103	0	-142
Netto-omzet	2 854	2 762	2 944	1 654	0	10 213
Brutomarge	639	958	733	181	48	2 559
Afschrijvingen	172	200	206	116	57	751
Aanpassingen voor KPI gevolgd door de Directie	12			60		72
REBITDA	**426**	**709**	**724**	**111**	**-188**	**1 783**
Resultaat van geassocieerde deelnemingen en joint ventures	*13*	*12*	*15*	*-71*	*-2*	*-34*
EBIT	**236**	**457**	**459**	**-191**	**-309**	**652**
Nettofinancieringskosten						-308
Belastingen op resultaat						-84
Resultaat uit beëindigde bedrijfsactiviteiten						-246
Nettowinst						**13**

Balans en andere bestanddelen	**Advanced Formulations**	**Advanced Materials**	**Performance Chemicals**	**Functional Polymers**	**Corporate & Energy**	**Groep Totaal**
Kapitaaluitgaven (voortgezette bedrijfsactiviteiten)	166	267	275	82	69	861
Kapitaaluitgaven (beëindigde bedrijfsactiviteiten)			26	101		127
Kapitaaluitgaven - deelnemingen (voortgezette bedrijfsactiviteiten)	50	231	0	107	23	411
Bedrijfskapitaal						
• Voorraden	334	561	298	206	21	1 420
• Handelsvorderingen	342	359	436	186	95	1 418
• Handelsschulden	344	272	363	214	267	1 461

De aansluiting tussen REBITDA en EBIT wordt getoond in toelichting 3.

De kapitaaluitgaven hebben betrekking op materiële vaste en immateriële activa.

De externe netto-omzet per cluster is als volgt:

In € miljoen	2015	2014
Advanced Formulations	**2 652**	**2 854**
Novecare	1 895	2 033
Aroma performance	360	337
Coatis	398	484
Advanced Materials	**3 334**	**2 762**
Specialty polymers	1 901	1 490
Silica	521	451
Rare earth systems	0	266
Special Chemicals	912	554
Performance Chemicals	**3 090**	**2 944**
Soda Ash & Derivatives	1 554	1 377
Peroxides	558	512
Acetow	542	641
Emerging biochemicals	437	413
Functional Polymers	**1 490**	**1 654**
Polyamides	1 448	1 536
Chloorvinyls	41	117
Corporate & Business services	**11**	**0**
Energy services	11	0
CBS	0	0
TOTAAL	**10 578**	**10 213**

TOELICHTING 2 Omzet per land en regio (voortgezette bedrijfsactiviteiten)

De omzet van de Groep per land en regio is als volgt:

In € miljoen	2015	%	2014	%
België	155	1%	142	1%
Duitsland	893	8%	877	9%
Italië	456	4%	456	4%
Frankrijk	448	4%	494	5%
Groot-Brittannië	229	2%	226	2%
Spanje	253	2%	259	3%
Europese Unie – andere	704	7%	687	7%
Europese Unie	**3 138**	**30%**	**3 141**	**31%**
Europa – Andere	**247**	**2%**	**300**	**3%**
Verenigde Staten	2 311	22%	2 231	22%
Canada	102	1%	127	1%
Noord-Amerika	**2 413**	**23%**	**2 358**	**23%**
Brazilië	750	7%	828	8%
Mexico	126	1%	110	1%
Latijns-Amerika – Andere	191	2%	183	2%
Latijns-Amerika	**1 066**	**10%**	**1 121**	**11%**
Rusland	125	1%	151	1%
Turkije	71	1%	65	1%
China	1 008	10%	823	8%
India	216	2%	195	2%
Japan	352	3%	321	3%
Zuid Korea	385	4%	349	3%
Thailand	514	5%	455	4%
Egypte	55	1%	57	1%
Andere	989	9%	875	9%
Azië en de rest van de wereld	**3 715**	**35%**	**3 292**	**32%**
TOTAAL	**10 578**	**100%**	**10 213**	**100%**

Geïnvesteerd kapitaal, kapitaaluitgaven en investeringen per land en per regio.

Het geïnvesteerd kapitaal, de kapitaaluitgaven en de investeringen per land en per regio voor voortgezette bedrijfsactiviteiten zijn als volgt:

	Geïnvesteerd kapitaal				Kapitaaluitgaven			
In € miljoen	**2015**	**%**	**2014**	**%**	**2015**	**%**	**2014**	**%**
België	2 838	14%	2 668	22%	-17	0%	-76	6%
Duitsland	746	4%	742	6%	-59	1%	-101	8%
Italië	762	4%	758	6%	-86	1%	-70	6%
Frankrijk	1 952	10%	2 282	19%	-160	3%	-169	13%
Groot Britanje	205	1%	95	1%	-8	0%	-8	1%
Spanje	147	1%	224	2%	-17	0%	-13	1%
Europese Unie – andere	678	3%	172	1%	-63	1%	-71	6%
Europese Unie	**7 328**	**37%**	**6 939**	**57%**	**-410**	**7%**	**-509**	**40%**
Europa – Andere	**4**	**0%**	**3**	**0%**	**-15**	**0%**	**0**	**0%**
Verenigde Staten*	9 075	46%	2 600	21%	-5 126	86%	-332	26%
Canada	212	1%	3	0%	0	0%	0	0%
Noord-Amerika	**9 287**	**47%**	**2 603**	**21%**	**-5 126**	**86%**	**-332**	**26%**
Brazilië	447	2%	447	4%	-49	1%	-97	8%
Argentinië	20	0%	35	0%	0	0%	0	0%
Latijns-Amerika – Andere	91	0%	164	1%	-1	0%	-1	0%
Latijns-Amerika	**559**	**3%**	**645**	**5%**	**-50**	**1%**	**-97**	**8%**
Rusland	141	1%	154	1%	-14	0%	-99	8%
Thailand	424	2%	435	4%	-21	0%	-25	2%
China	869	4%	651	5%	-165	3%	-90	7%
Zuid Korea	230	1%	180	1%	-31	1%	-18	1%
India	230	1%	204	2%	-16	0%	-10	1%
Singapore	80	0%	50	0%	-24	0%	-18	1%
Japan	87	0%	69	1%	-2	0%	-3	0%
Egypte	111	1%	113	1%	-1	0%	-1	0%
Andere	229	1%	149	1%	-54	1%	-69	5%
Azië en de rest van de wereld	**2 402**	**12%**	**2 005**	**17%**	**-327**	**6%**	**-332**	**26%**
TOTAAL	**19 579**	**100%**	**12 195**	**100%**	**-5 927**	**100%**	**-1 272**	**100%**

* In de gerapporteerde bedragen is de overname van Cytec inbegrepen (zie toelichting 26).

Geïnvesteerd kapitaal omvat de vaste activa (exclusief uitgestelde belastingen), voorraden en handelsvorderingen en -schulden. De kapitaaluitgaven en investeringen omvatten de materiële vaste en immateriële activa, investeringen in dochterondernemingen en overige deelnemingen.

TOELICHTING 3 REBITDA (niet-IFRS meetstelsel)

REBITDA voor voortgezette bedrijfsactiviteiten is het niet-IFRS meetstelsel dat door het management wordt gebruikt om de Segmentprestaties op te volgen en om middelen toe te kennen.

REBITDA wordt als volgt berekend:

In € miljoen	**2015**	**2014**
EBIT IFRS	**833**	**652**
Niet-recurrente elementen	245	308
Aanpassingen RusVinyl (volgens de vermogensmutatiemethode)	22	65
Aanpassing van Chemlogics retentie plan	12	8
Aanpassing van voorraden van Chemlogics en Ryton aan reële waarde (PPA)	0	3
Andere aanpassingen	1	-5
Recurrente IFRS afschrijvingen	842	751
REBITDA (KPI VAN WINST- EN VERLIESREKENING GEVOLGD DOOR HET MANAGEMENT)	**1 955**	**1 783**

Jaar-op-jaarverbetering wordt voornamelijk gestuurd door toenemende volumes, programma's voor operationele uitmuntendheid ter compensatie van inflatie van de vaste kosten en bescherming van het prijszettingvermogen.

Meer informatie over de niet-recurrente elementen volgt in toelichting 7.

TOELICHTING 4 Personeelskosten

In € miljoen	2015	2014
Lonen/salarissen en rechtstreekse sociale voordelen	-1 486	-1 338
Werkgeversbijdrage aan de sociale zekerheid	-330	-305
Pensioenen en verzekeringen	-172	-240
Andere personeelskosten	-151	-107
TOTAAL	**-2 139**	**-1 990**

De stijging van de lonen en salarissen met 11% omvat een negatief effect van 6% als gevolg van de evolutie van de USD/EUR-wisselkoers.

TOELICHTING 5 Overige operationele winsten en verliezen

In € miljoen	2015	2014
Kosten voor opstarten, oprichting en voorstudie	-32	-22
Recurrente meer en minderwaarden op verkoop van materiële vaste activa	19	8
Wisselkoersresultaten	-5	-6
Afschrijving van immateriële activa in verband met PPA van Rhodia	-109	-110
Saldo van overige winsten en verliezen	29	36
Overige operationele winsten en verliezen	**-99**	**-94**

TOELICHTING 6 Winst uit geassocieerde deelnemingen en joint ventures

Het nettoresultaat van de geassocieerde deelnemingen en joint ventures bedraagt € 21 miljoen in 2015 tegenover € -34 miljoen in 2014. De verbetering is hoofdzakelijk te danken aan de financiële en bedrijfsresultaten van RusVinyl.

TOELICHTING 7 Niet-recurrente elementen

Niet-recurrente elementen werden gedefinieerd in IFRS – *Belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving – 10. Niet-recurrente elementen*.

Niet-recurrente elementen voor voortgezette bedrijfsactiviteiten omvatten het volgende:

In € miljoen	2015	2014
Herstructureringskosten	-57	-49
Kosten in verband met stopgezette activiteiten	-45	-52
Fusie overname kosten en meer-en minwaarden	27	-19
Kosten van overname Cytec	-130	
Belangrijke geschillen	8	-29
Byzondere waardeverminderingen	-48	-160
Niet-recurrente elementen	**-245**	**-308**

In 2015 houden de niet-recurrente elementen verband met:

- herstructureringskosten (€ -57 miljoen), iets hoger dan in 2014;
- De fusie- en overnamekosten werden vooral beïnvloed door een gedeeltelijke terugboeking van de holdback (€ 25 miljoen) die deel uitmaakte van de overnameprijs voor Chemlogics en waarvoor prestatievoorwaarden gesteld waren die in 2015 niet gehaald werden;
- Overnamekosten van Cytec (€ -130 miljoen), hoofdzakelijk voor adviesdiensten (zie toelichting 26);
- bijzondere waardeverminderingen die hoofdzakelijk te maken hebben met niet-rendabele activa van Special Chem (€ -26 miljoen) en Plextronics (€ -8 miljoen).

In 2014 houden de niet-recurrente elementen verband met:

- herstructureringskosten (€ -49 miljoen) voornamelijk met betrekking tot de integratie van Rhodia (€ -11 miljoen), Okorusu (€ -8 miljoen) en wijzigingen in de portefeuille (€ -9 miljoen);
- bijzondere waardevermindering van RusVinyl (€ -110 miljoen) en EPICEROL® (€ -34 miljoen).

TOELICHTING 8 Netto financieringskosten

In € miljoen	2015	2014
Netto interestkost	-100	-115
Overige financieringswinsten en -verliezen	-46	-30
De Netto-schuldenlast	**-146**	**-145**
Disconteringskosten van de voorzieningen	-73	-163
Opbrengsten/verliezen uit deelnemingen beschikbaar voor verkoop	-8	-1
Nettofinancieringskosten	**-226**	**-308**

Meer informatie volgt in toelichting 36.

De daling van de nettointerestkosten valt hoofdzakelijk als volgt te verklaren:

- In 2014 omvatten de lasten op leningen rentekosten op EMTN-obligaties en hoogrentende obligaties van Rhodia (terugbetaald in 2014);
- De retailobligatie werd medio 2015 terugbetaald.

De uitgifte van nieuwe obligaties (€ 2 250 miljoen senior € notes en US$ 1 600 miljoen senior US$ notes) in december 2015 om de overname van Cytec te financieren veroorzaakte bijkomende financieringskosten (€ 7 miljoen in december 2015).

De overige financieringswinsten en -verliezen stegen van € -30 miljoen in 2014 tot € -46 miljoen in 2015, wat als volgt te verklaren valt:

- in 2015 bedraagt de kost van de hyperinflatie in Venezuela € 25 miljoen, in vergelijking met € 11 miljoen in 2014;
- in 2015 bevatten de overige winsten en verliezen € 17 miljoen aan kosten in verband met de economische afdekking van een intragroepsfinanciering in USD van een Braziliaanse entiteit;
- in 2014 bevatten de overige winsten en verliezen de aanwas van de hoogrentende obligaties (€ -9 miljoen) en de stopgezette renteswapafdekking (€ -20 miljoen).

De lagere disconteringskosten van de voorzieningen hebben hoofdzakelijk te maken met de stijging van de disconteringsvoet die leidt tot een lagere contante waarde van de leefmilieuvoorzieningen.

TOELICHTING 9 Winstbelasting

9.A. Winstbelasting

Componenten van de winstbelasting

De winstbelasting omvat het volgende:

In € miljoen	2015	2014
Actuele belasting voor het lopend jaar	-146	-272
Actuele belasting voor voorgaande jaren	46	2
Uitgestelde belasting	1	189
Uitgestelde belasting impact van wijzigingen in de nominale belastingsvoeten	2	-3
TOTAAL	**-97**	**-84**

In € miljoen	2015	2014
Winstbelasting op elementen opgenomen in andere elementen van het totaalresultaat	-20	72
TOTAAL	**-20**	**72**

De actuele belasting voor het lopend jaar (€ -146 miljoen) omvat de terugboeking van voorzieningen voor belastingsrisico's (€ 66 miljoen).

De actuele belasting voor vorig jaar (€ 46 miljoen) omvat hoofdzakelijk aanpassingen in de Verenigde Staten na belangrijke wijzigingen in de portefeuille.

Afstemming van de winstbelasting

De effectieve belastingskost wordt afgestemd met de theoretisch bepaalde belastingkost door voor elk land waar een Groepsentiteit actief is, het toepasselijke nominale belastingtarief op de winst vóór belastingen toe te passen.

in € miljoen	2015	2014
Winst vóór belastingen	606	343
Resultaat van geassocieerde deelnemingen en joint ventures	21	-34
Winst vóór belastingen, exclusief het resultaat uit geassocieerde deelnemingen en joint ventures	**585**	**377**
Aansluiting van de belastingkost		
Totale belastingskost van alle entiteiten van de Groep, berekend op basis van toepasselijke lokale nominale belastingsvoeten	-212	-145
Gewogen gemiddelde nominale belastingsvoet	36%	38%
Belastingimpact van permanente verschillen	135	49
Belastingimpact op uitkering van dividenden	-4	-25
Belastingimpact van wijzigingen in belastingsvoeten	2	-3
Belastingimpactvan aanpassingen in actuele en uitgestelde belastingen m.b.t. vorige jaren	4	13
Verandering van niet opgenomen uitgestelde belastingvorderingen	-23	27
Effectieve belastingskost	**-97**	**-84**
Effectieve belastingstarief	**16%**	**24%**

Het gewogen gemiddelde nominale belastingtarief daalde in 2015 met 2% (ten opzichte van 2014) als gevolg van het lagere gewicht van de winst vóór belastingen in landen met een hoger belastingtarief.

De effectieve belastingvoet daalde van 24% tot 16% hoofdzakelijk als gevolg van de positieve invloed van permanente verschillen (€ 86 miljoen) met inbegrip van de terugboeking van voorzieningen voor belastingsrisico's (€ 66 miljoen).

9.B. De uitgestelde belastingen in de geconsolideerde balans

De opgenomen uitgestelde belastingen (na aftrek van waarderingscorrecties) in de geconsolideerde staat van financiële positie bevatten het volgende:

2015 In € miljoen	Begin-balans	Opgenomen in de winst- en verlies-rekening	Opgenomen in de andere elementen van het totaalresultaat	Effect van wissel-koers verschil	Cytec Overname	Overige Ver-werwingen/ Ver-vreemdingen	Herclassificatie naar activa aangehouden voor verkoop	Andere	Eindbalans
Tijdelijke verschillen									
Verplichtingen inzake personeelsbeloningen	234	-13	-13	7	97	-2	6	11	328
Andere voorzieningen dan voor de personeelsbeloningen	136	-19	1	3	59	7	13	-1	199
Materiële vaste en immateriële activa	-521	29	-7	-6	-862	1	4	1	-1 361
Goodwill	31	-8							23
Fiscale verliezen	386	1		-6	2		-12		373
Fiscaal verrekenbare tegoeden	11	29		1	44		2		86
Activa aangehouden voor verkoop		8				3	-14	3	
Andere	57	-28	-1	3	-76	-2	0	3	-44
TOTAAL (NETTO BEDRAG)	**333**	**0**	**-20**	**2**	**-735**	**7**	**0**	**17**	**-396**
Uitgestelde belastingvorderingen opgenomen op de balans	710								1 059
Uitgestelde belastingverplichtingen opgenomen op de balans	-378								-1 456

De totale uitgestelde belastingvorderingen bedragen in 2015 € 4 129 miljoen, waarvan € 3 070 miljoen niet opgenomen zijn.

De niet-opgenomen uitgestelde belastingvorderingen resulteren uit (i) overgedragen verliezen (€ 7 070 miljoen in holdingmaatschappijen, met name Rhodia SA sinds 2011) waarvoor de daaraan gerelateerde uitgestelde belastingvorderingen (€ 2 283 miljoen) niet opgenomen werden, en (ii) uitgestelde belastingvorderingen voor andere tijdelijke verschillen (€ 787 miljoen in de hele Groep), hoofdzakelijk voor verplichtingen inzake personeelsbeloningen (€ 502 miljoen, hoofdzakelijk in België (€ 70 miljoen), Frankrijk (€ 333 miljoen) en het Verenigd Koninkrijk (€ 82 miljoen)).

De uitgestelde belastingen op de materiële vaste en immateriële activa in verband met de overname van Cytec hebben hoofdzakelijk betrekking op de step-up naar reële waarde bij immateriële activa. De overige uitgestelde belastingverplichtingen die te maken hebben met de overname van Cytec hebben hoofdzakelijk betrekking op de opname van uitgestelde belastingverplichtingen voor niet uitgekeerde winsten (€ -68 miljoen).

De uitgestelde belastingverplichtingen inbegrepen in de overige uitgestelde belastingverplichtingen die betrekking hebben op niet uitgekeerde winsten van filialen van Solvay (behalve Cytec) bedragen in 2015 € 23 miljoen (€ 17 miljoen in 2014), waarvan:

- de totale tijdelijke verschillen die betrekking hebben op investeringen in dochterondernemingen, branches en geassocieerde deelnemingen en belangen in gezamenlijke overeenkomsten € -80 miljoen bedragen (€ -67 miljoen in 2014);
- er voor een bedrag van € 57 miljoen(€ 55 miljoen in 2014) aan uitgestelde belastingverplichtingen niet opgenomen werd onder voorbehoud dat de Groep zeggenschap heeft over de timing van de terugboeking van de tijdelijke verschillen en dat het waarschijnlijk is dat zij die in de nabije toekomst niet zullen terugboeken.

2014 In € miljoen	Beginbalans	Opgenomen in de winst- en verliesrekening	Opgenomen in de andere elementen van het totaalresultaat	Effect van wisselkoers verschil	Verwervingen/ vervreemdingen	Herclassificatie naar activa aangehouden voor verkoop	Andere	Eindbalans
Tijdelijke verschillen								
Verplichtingen inzake personeelsbeloningen	172	7	59	9	0	-14	2	234
Andere voorzieningen dan voor de personeelsbeloningen	119	23	0	8	0	-15	0	136
Materiële vaste activa	-613	53	2	-30	28	39	0	-521
Goodwill	39	-8						31
Fiscale verliezen	273	107		4		4	-2	386
Fiscaal verrekenbare tegoeden	12	0		1		-2		11
Activa aangehouden voor verkoop	0	-9			31	-15	-6	
Andere	25	15	12	2	0	3	1	57
TOTAAL (NETTO BEDRAG)	**27**	**186**	**72**	**-6**	**59**	**0**	**-5**	**333**
Uitgestelde belastingvorderingen opgenomen op de balans	501							710
Uitgestelde belastingverplichtingen opgenomen op de balans	-473							-378

De totale uitgestelde belastingvorderingen bedragen in 2014 € 3 588 miljoen, waarvan € 2 878 miljoen niet opgenomen zijn.

De niet-opgenomen uitgestelde belastingvorderingen resulteren uit (i) overgedragen verliezen (€ 6 785 miljoen in holdingmaatschappijen, met name Rhodia SA sinds 2011) waarvoor er daaraan gerelateerde uitgestelde belastingvorderingen (€ 2 180 miljoen) niet opgenomen werden, en (ii) uitgestelde belastingvorderingen voor andere tijdelijke verschillen (€ 698 miljoen in de hele Groep), hoofdzakelijk voor verplichtingen inzake personeelsbeloningen (€ 562 miljoen, hoofdzakelijk in België (€ 72 miljoen), Frankrijk (€ 364 miljoen) en het Verenigd Koninkrijk (€ 97 miljoen)).

Overige informatie

Voor het grootste deel van de overgedragen fiscale verliezen van de Groep zijn geen uitgestelde belastingvorderingen opgenomen. Hieronder volgt een overzicht van de overgedragen fiscale verliezen die uitgestelde belastingvorderingen genereren, gerangschikt volgens vervaldatum.

In € miljoen	2015	2014
Binnen 1 jaar	8	14
Binnen 2 jaar	16	20
Binnen 3 jaar	28	27
Binnen 4 jaar	32	21
Binnen 5 jaar of meer	174	136
Zonder tijdslimiet	937	1 013
Fiscale verliezen waarvoor uitgestelde belastingvorderingen werden opgenomen	**1 194**	**1 231**
Fiscale verliezen waarvoor geen uitgestelde belastingvorderingen werden opgenomen	7 070	6 785
TOTAAL FISCALE VERLIEZEN	**8 263**	**8 016**

De overgedragen fiscale verliezen (€ 1 194 miljoen) hebben aanleiding gegeven tot € 373 miljoen aan uitgestelde belastingvorderingen.

TOELICHTING 10 Beëindigde bedrijfsactiviteiten (Chloorvinyls, Solvay Indupa, en Eco Services)

In € miljoen	2015	2014
Omzet	1 494	2 680
Opdeling beëindigde bedrijfsactiviteiten		
Verlies opgenomen als gevolg van de waardering aan reële waarde minus verkoopkosten	-88	-476
EBIT	106	159
EBIT Eco Services (meerwaarde op verkoop)		349
Financiële kosten	-36	-49
Belastingen	-38	-40
Belastingen Eco Services (voornamelijk meerwaarde op verkoop)		-190
TOTAAL RESULTAAT UIT BEËINDIGDE BEDRIJFSACTIVITEITEN	**-55**	**-246**
toegerekend aan :		
• Solvay-aandeel	-60	-196
• minderheidsbelangen	6	-50

Chlorovinyls

Van 30 september 2013 tot 30 juni 2015 presenteerde Solvay de desbetreffende activiteiten in beëindigde bedrijfsactiviteiten na de intentieverklaring van Solvay en INEOS om hun Europese activiteiten op het vlak van chloorvinyl te combineren in een 50-50 joint venture. In juni 2014 herwaardeerde Solvay zijn Europese activiteiten op het vlak van chloorvinyl naar de reële waarde minus de verkoopkosten, wat leidde tot een verlies van € 476 miljoen. Op 1 juli 2015 vormden Solvay en INEOS hun joint venture Inovyn, wat verklaart waarom de activa aangehouden voor verkoop en de verplichtingen verbonden aan activa aangehouden voor verkoop in de geconsdideerde balans verminderden. De joint venture groepeert de activa van beide groepen doorheen de volledige chloorvinylketen, inclusief PVC, natriumhydroxide en chloorderivaten. RusVinyl, de Russische joint venture van Solvay op het vlak van chloorvinyl, samen met Sibur, werd uitgesloten van de transactie. De uiteindelijke voorwaarden van de joint-ventureovereenkomst blijven wezenlijk ongewijzigd van degene die waren aangekondigd in juni 2014. Solvay ontving bij het sluiten van de overeenkomst een voorschot in geldmiddelen van € 150 miljoen – het is onderworpen aan de gebruikelijke aanpassingen zoals de feitelijke grootte van het bedrijfskapitaal. Solvay bracht niet alleen zijn hele chloorvinylactiviteit in, het heeft ook verplichtingen van naar schatting € 260 miljoen overgedragen aan de joint venture. Drie jaar na de oprichting zal Solvay uitstappen uit Inovyn en een bijkomende betaling ontvangen op basis van een nagestreefd resultaat geschat op € 280 miljoen, met een minimum van € 95 miljoen. Daarna zal INEOS de enige eigenaar van het bedrijf zijn.

Solvay Indupa

Op 12 november 2014 deelde de Braziliaanse mededingingsautoriteit (CADE) zijn beslissing mee om de geplande overname van het meerderheidsbelang van 70,59% in Solvay Indupa door de Braziliaanse chemicaliënproducent Braskem, af te wijzen. Solvay bevestigt dat dit geen invloed heeft op zijn strategische visie en dat het nu alternatieve opties overweegt om zijn belang in Solvay Indupa te verkopen. Vermits een verkoop binnen 12 maanden zeer waarschijnlijk geacht wordt op 31 december 2015, blijft Solvay Indupa geclassificeerd als vast actief aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten per 31 december 2015. De herwaardering naar reële waarde minus de verkoopkosten van Solvay Indupa resulteert in een bijkomend uitzonderlijk waardeverminderingsverlies verlies van € 88 miljoen in 2015.

Eco Services

Op 30 juli 2014 ondertekende Solvay een bindende overeenkomst om de activiteiten van Eco Services, dat zich bezighoudt met de productie en regeneratie van zuiver zwavelzuur, te verkopen aan filialen van CCMP Capital Advisors, LLC. Met ingang van het 3de kwartaal van 2014 heeft Solvay de activiteiten van Eco Services geclassificeerd onder activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten. De transactie werd afgerond in het vierde kwartaal van 2014, wat leidde tot een meerwaarde uit de verkoop van € 177 miljoen na belasting (€ 349 miljoen voor belasting).

TOELICHTING 11 Nettowinst

De nettowinst bedraagt € 454 miljoen tegenover € 13 miljoen vorig jaar. Deze stijging van de nettowinst vloeit voornamelijk voort uit:

- een hogere REBITDA (€ 171 miljoen) en hogere vlottende afschrijvingen (€ -91 miljoen);
- niet-recurrente elementen (€ -245 miljoen in 2015 in vergelijking met € -308 miljoen in 2014);
- lagere disconteringskosten in financiële lasten (€ 90 miljoen) als gevolg van wijzigingen in de disconteringsvoeten;
- een hoger resultaat van beëindigde bedrijfsactiviteiten (€ 191 miljoen) als gevolg van:
  - de bijzondere waardevermindering van Inovyn 2014 (impact van € 476 miljoen),
  - de uitstap uit Eco Services 2014 (impact van € -212 miljoen),
  - de lagere bijdrage van Solvay Indupa (impact van € -76 miljoen).

TOELICHTING 12 Aangepaste nettowinst (niet-IFRS meetstelsel)

De aangepaste nettowinst sluit uit de IFRS nettowinst de belangrijkste impact uit van de toewijzing van de Rhodia Purchase Price voor de afschrijvingen van immateriële activa (na belastingen).

De aangepaste nettowinst wordt als volgt berekend:

In € miljoen	2015	2014
NETTOWINST IFRS	**454**	**13**
Aanpasingen van nettowinst IFRS		
Afschrijvingen van PPA op immateriële activa	109	110
Belasting op aanpassingen	-38	-36
Afschrijvingen van PPA van beëindigde bedrijfsactiviteiten		2
AANGEPASTE NETTOWINST	**525**	**89**

In 2016 wil de Groep bepaalde posten uitsluiten uit de aangepaste nettowinst en die andere aanpassingen (beneden REBITDA) uitbreiden tot de financieringskosten, belastingen en de beëindigde bedrijfsactiviteiten. Dat zal invloed hebben op de Onderliggende Nettowinst en de Onderliggende WPA. Daardoor zal de praktijk van Solvay beter afgestemd zijn op de marktpraktijken.

Andere aanpassingen zijn "inkomsten en kosten waarvan het management vindt dat zij de vergelijking van de onderliggende resultaten van de Groep in de loop der tijd vertekenen". Deze worden hieronder opgesomd:

(in € miljoen)	2015	2014
Aandeel van Solvay in het netto IFRS	406	80
Rhodia PPA (na belastingen)	71	75
Aandeel van Solvay in het aangepast nettoresultaat	**477**	**156**
Interesten op eeuwigdurende hybride obligaties	(57)	(57)
Overige aanpassingen		
Niet-recurrente elementen	245	308
Impacten aangaande fusies en overnames (Chemlogics, Flux, Ryton)	58	46
Netto financiële kosten (bv. wijzigingen disconteringsvoet, impacten schuldbeheer)	19	57
Winst op vervreemding (in beëindigde bedrijfsactiviteiten)		(177)
Aanpassingen RusVinyl	(5)	53
Beëindigde bedrijfsactiviteiten	114	514
Belastingen op voorgaande jaren en belastingen op aanpassingen	(154)	(175)
Minderheidsbelangen op aanpassingen	(17)	(104)
AANDEEL VAN SOLVAY IN HET AANGEPASTE NETTORESULTAAT, MET UITZONDERING VAN ANDERE AANPASSINGEN EN INCLUSIEF INTERESTEN OP EEUWIGDURENDE HYBRIDE OBLIGATIES	**680**	**622**

TOELICHTING 13 Winst per aandeel

Aantal aandelen (in duizenden)		2015		2014
Gewogen gemiddelde aantal gewone aandelen (gewoon) (in duizenden)		83,738		83,228
Verwaterend effect van inschrijvingsrechten		565		662
Gewogen gemiddelde aantal gewone aandelen (verwaterd (in duizenden))		84,303		83,890
	Gewone	Verwaterde	Gewone	Verwaterde
Nettoresultaat van het boekjaar (aandeel van Solvay), met inbegrip van de beëindigde bedrijfsactiviteiten (in duizenden €)	405,835	405,835	80,239	80,239
Nettoresultaat van het boekjaar (aandeel van Solvay), zonder beëindigde bedrijfsactiviteiten (in duizenden €)	466,232	466,232	276,665	276,665
Winst per aandeel (met inbegrip van beëindigde bedrijfsactiviteiten) (in €)	4.85	4.81	0.96	0.96
Winst per aandeel (zonder beëindigde bedrijfsactiviteiten) (in €)	5.57	5.53	3.32	3.30

Het gewogen gemiddelde aantal aandelen houdt rekening met de aandelen uitgegeven op 21 december 2015 (gedurende een periode van 10 dagen).

De gewone winst per aandeel wordt verkregen door het nettoresultaat te delen door het aantal aandelen.

De verwaterde winst per aandeel wordt verkregen door het nettoresultaat te delen door het aantal aandelen, verhoogd met het aantal aandelen die tot verwatering zullen leiden verbonden aan de uitgifte van aandelenopties. Voor de berekening van de verwaterde winst per aandeel werden er geen aanpassingen aangebracht aan het nettoresultaat van het boekjaar (aandeel Solvay).

Volledige gegevens per aandeel, met inbegrip van dividend per aandeel, kunnen geraadpleegd worden in het verslag van de raad van bestuur.

De gemiddelde slotkoers voor 2015 was € 115,08 per aandeel (2014: € 114,84 per aandeel). Op basis van de gemiddelde slotkoers waren alle aandelenopties "in the money", en hadden ze dus een verwaterend effect op de voorgestelde periode (zie toelichting 24).

Toelichtingen bij het geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat

TOELICHTING 14 Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat

Overzicht van de belastingeffecten op elk element van het totaalresultaat

In € miljoen	2015 Bedrag vóór belastingen	2015 Belastingen (-) (Belasting-vordering) (+)	2015 Bedrag na belastingen	2014 Bedrag vóór belastingen	2014 Belastingen (-) (Belasting-vordering) (+)	2014 Bedrag na belastingen
Winsten en verliezen op herwaarderingen van hyperinflatie	42	-7	35	-11	2	-9
Hyperinflatie	**42**	**-7**	**35**	**-11**	**2**	**-9**
Winsten en verliezen op herwaarderingen van voor verkoop beschikbare financiële activa	3	0	3	1	0	1
Financiële activa beschikbaar voor verkoop (zie toelichting 29)	**3**	**0**	**3**	**1**	**0**	**1**
Effectief deel van winsten en verliezen op afdekkingsinstrumenten in een kasstroomafdekking	-42	0	-42	-59	11	-48
Herclassificatie naar de winst- en verliesrekening	134		134	-1		-1
Aanpassing van de basis	-77		-77			
Kasstroomafdekkingen (zie toelichting 37)	**15**	**0**	**15**	**-60**	**11**	**-49**
Wisselkoersverschillen van het jaar	185		185	232		232
Herclassificatie van wisselkoersverschillen op buitenlandse activiteiten die verkocht werden gedurende het jaar	1		1	-1		-1
Wisselkoersverschillen op buitenlandse activiteiten	**186**	**0**	**186**	**231**	**0**	**231**
Niet opgenomen actuariële winsten/verliezen van toegezegd-pensionregelingen (zie toelichting 35.A)	**279**	**-13**	**266**	**-497**	**59**	**-438**
Andere elementen van het totaalresultaat (other comprehensive income)	**525**	**-20**	**505**	**-336**	**72**	**-264**

Hyperinflatie

Vermits de economie van Venezuela sinds 2013 als een economie met hyperinflatie beschouwd wordt, past de Solvay-groep de boekhoudkundige vereisten van IAS 29 – Financiële verslaggeving in economieën met hyperinflatie toe op zijn Venezolaanse activiteiten. De jaarrekening werd opgesteld op basis van de historische kostprijs en werd herwerkt om rekening te houden met de effecten van de inflatie (2015: € 35 miljoen na belasting in andere elementen van het totaalresultaat, 2014: € -9 miljoen na belasting in andere elementen van het totaalresultaat).

Wisselkoersverschillen

De totale wisselkoersverschillen dalen van € -549 miljoen op het einde van 2014 tot € -314 miljoen op het einde van 2015 als gevolg van:

- € 186 miljoen aan wisselkoersverschillen in 2015, waarvan € 169 miljoen voor het aandeel van de Groep;
- de overdracht van € 44 miljoen aan wisselkoersverschillen in minderheidsbelangen naar de reserves van de Groep na de aankoop van minderheidsbelangen van BASF in SolVin.

De grootste verschillen houden verband met:

- de waardevermindering van de Braziliaanse real (€ -80 miljoen), het Britse Pond (€ -41 miljoen) en de Zwitserse frank (€ -16 miljoen) ten opzichte van de euro;
- de waardestijging van de Amerikaanse dollar (€ 295 miljoen) ten opzichte van de euro.

Toelichtingen bij het geconsolideerd kasstroomoverzicht (voortgezette en beëindigde bedrijfsactiviteiten)

TOELICHTING 15 Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen

In 2015 bedragen de totale afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingsverliezen € 978 miljoen, waarvan:

- lineaire afschrijvingen ten bedrage van € 842 miljoen voor voortgezette bedrijfsactiviteiten met inbegrip van:
  - Kostprijs van de omzet (€ 573 miljoen),
  - Commerciële en administratieve kosten (€ 98 miljoen),
  - Kosten van Onderzoek en Ontwikkeling (€ 40 miljoen),
  - Overige (€ 131 miljoen), inclusief € 109 miljoen voor de afschrijving van PPA Rhodia (zie Toelichting 5);
- een netto bijzonder waardeverminderingsverlies van € 48 miljoen voor voortgezette bedrijfsactiviteiten; en
- € 88 miljoen voor een bijzonder waardeverminderingsverlies van Solvay Indupa op het einde van het jaar.

In 2014 bedroegen de totale afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingsverliezen € -1 430 miljoen, waarvan:

- lineaire afschrijvingen ten bedrage van € 751 miljoen voor voortgezette bedrijfsactiviteiten met inbegrip van:
  - Kostprijs van de omzet (€ 514 miljoen),
  - Commerciële en administratieve kosten (€ 89 miljoen),
  - Kosten van Onderzoek en Ontwikkeling (€ 29 miljoen),
  - Overige (€ 119 miljoen), inclusief € 110 miljoen voor de afschrijving van PPA Rhodia (zie Toelichting 5);
- een netto bijzonder waardeverminderingsverlies van € 152 miljoen voor voortgezette bedrijfsactiviteiten; en
- € 525 miljoen voor beëindigde bedrijfsactiviteiten, inclusief € 3 miljoen voor PPA Rhodia.

TOELICHTING 16 Belasting op het resultaat

In 2015

De winstbelasting (€ 135 miljoen) omvat € 38 miljoen voor beëindigde bedrijfsactiviteiten.

De betaalde winstbelasting bedraagt € 250 miljoen, waarvan € 6 miljoen voor beëindigde bedrijfsactiviteiten.

In 2014

De winstbelasting (€ 314 miljoen) omvat € 230 miljoen voor beëindigde bedrijfsactiviteiten (inclusief meerwaardebelasting op Eco Services van € 171 miljoen).

De betaalde winstbelasting bedraagt € 217 miljoen, waarvan € 13 miljoen voor beëindigde bedrijfsactiviteiten.

TOELICHTING 17 Wijzigingen in het bedrijfskapitaal

De wijziging in het bedrijfskapitaal bedroeg € -99 miljoen in 2015, waarvan € -49 miljoen voor voortgezette bedrijfsactiviteiten en € -50 miljoen voor beëindigde bedrijfsactiviteiten, vooral toe te schrijven aan Chloorvinyls (€ -42 miljoen).

De wijziging in bedrijfskapitaal bedroeg € 236 miljoen in 2014, waarvan € 105 miljoen voor voortgezette bedrijfsactiviteiten en € 131 miljoen voor beëindigde bedrijfsactiviteiten, vooral toe te schrijven aan Pharma.

TOELICHTING 18 Wijzigingen in de voorzieningen

In 2015 omvat dit bedrag (€ -302 miljoen):

- de uitbetaling van € -372 miljoen, waarvan € -33 miljoen voor beëindigde bedrijfsactiviteiten, voornamelijk Chloorvinyls;
- de opnames (€ 282 miljoen) en terugboekingen (€ -212 miljoen) die verduidelijkt worden in toelichting 35.

In 2014 omvat dit bedrag (€ -213 miljoen):

- de uitbetaling van € -398 miljoen, waarvan € -35 miljoen voor beëindigde bedrijfsactiviteiten, voornamelijk Chloorvinyls;
- de opnames (€ 345 miljoen) en terugboekingen (€ -158 miljoen).

TOELICHTING 19 Overige niet-operationele en niet- cash elementen

De overige niet-operationele en niet-cash elementen voor 2015 (€ 223 miljoen) omvatten hoofdzakelijk de niet-recurrente kosten die te maken hebben met de overname van Cytec (€ 130 miljoen) en de impact op de winst en verliesrekening van terugboekingen van voorzieningen voor belastinggeschillen (€ 84 miljoen). De overige niet-operationele en niet-cash elementen voor 2014 (€ -351 miljoen) omvatten voornamelijk de brutomeerwaarde op Eco Services.

TOELICHTING 20 Kasstromen in verband met de verwerving/vervreemding van activa en deelnemingen

2015 In € miljoen	Verwervingen	Vervreemdingen	Totaal
Dochterondernemingen	-4 934	70	-4 864
Geassocieerde deelnemingen en joint ventures	-13		-13
Andere	-15	-232	-247
Totaal deelnemingen	**-4 961**	**-162**	**-5 123**
Materiële vaste/immateriële activa	-1 037	31	-1 006
TOTAAL	**-5 998**	**-131**	**-6 129**

2014 In € miljoen	Verwervingen	Vervreemdingen	Totaal
Dochterondernemingen	-304	732	428
Geassocieerde deelnemingen en joint ventures	-107		-107
Andere		-11	-11
Totaal deelnemingen	**-411**	**721**	**310**
Materiële vaste/immateriële activa	-988	21	-967
TOTAAL	**-1 398**	**742**	**-657**

In 2015

De overname van dochterondernemingen (€ -4 934 miljoen) houdt voornamelijk verband met de overname van Cytec (€ -4 901 miljoen – zie toelichting 26.

De overname van geassocieerde deelnemingen en joint ventures (€ -13 miljoen) heeft betrekking op de kapitaalverhoging bij RusVinyl.

De uitbetaling bij vervreemding (€ -232 miljoen) heeft te maken met de betaling van belastingen op de meerwaarde uit de verkoop van Eco Services.

De andere vervreemding (€ 70 miljoen) heeft hoofdzakelijk te maken met de netto geldmiddelen van Inovyn in (€ 58 miljoen): de voorafbetaling van netto-opbrengst van Inovyn ten belope van € 150 miljoen, gecorrigeerd voor overboekingen van geldmiddelen en andere financiële stromen die te maken hadden met de joint venture, en desinvesteringskosten, voor een totaal van € -92 miljoen.

Overname van materiële vaste en immateriële activa (€ -1 037 miljoen) heeft betrekking op verschillende projecten:

- Aroma Performance: nieuwe fabriek voor de productie van vaniline in Zhenjiang (China), waardoor de productiecapaciteit met 40% steeg;
- Novecare: uitbreiding van de ethoxylatiecapaciteit in Azië en de Verenigde Staten;
- Novecare: uitbreiding en rationalisatie van de productiecapaciteit in Brazilië;
- Peroxides: bouw van een megafabriek voor H_2O_2, joint venture in Saoedi-Arabië met Sadara (JV Dow-Aramco);
- Peroxides: bouw van een 60 Kt. H_2O_2 fabriek in Zhengiang (China);
- Soda Ash and Derivatives: bouw van een grote natriumbicarbonaat fabriek (Thailand);
- Specialty Polymers: investering in Changshu (China);
- Speciality Polymers: investering in PEEK-capaciteit in de Verenigde Staten.

In 2014

De overname van dochterondernemingen (€ -304 miljoen) houdt voornamelijk verband met de overname van Ryton ®PPS (€ -198 miljoen). Overige overnames omvatten onder meer Erca Quimica, Brazilië, Flux Schweiß- und Lötstoffe GmbH en Solvay Biomass Energy.

De overname van geassocieerde deelnemingen en joint ventures (€ -107 miljoen) heeft hoofdzakelijk betrekking op de kapitaalverhoging bij RusVinyl (€ -98 miljoen).

Overname van materiële vaste en immateriële activa (€ -988 miljoen) heeft betrekking op verschillende projecten:

- de uitbreiding van de ethoxylatiecapaciteit van Novecare in Azië en de Verenigde Staten;
- Aroma Performance: nieuwe fabriek voor de productie van vaniline in Zhenjiang (China) (verhoging van de productiecapaciteit met 40%);
- de investering in Specialty Polymers in Changshu (China);
- Silica: bouw van een nieuwe Highly Dispersible Silica fabriek in Wloclawek (Polen);
- Peroxides: bouw van een megafabriek voor H_2O_2, joint venture in Saoedi-Arabië met Sadara (JV Dow-Aramco);
- Peroxides: Eagle (60 kt. H_2O_2 fabriek in Zhengiang (China);
- Soda Ash and Derivatives: bouw van een grote natriumbicarbonaat fabriek in Thailand;

De overname van materiële vaste en immateriële activa met betrekking tot beëindigde bedrijfsactiviteiten bedraagt € -127 miljoen.

TOELICHTING 21 Opbrengsten uit de uitgifte van obligaties geclassificeerd in eigen vermogen en kapitaalverhoging

Om de kapitaalstructuur van Solvay te versterken heeft de Onderneming niet-gedateerde, ver achtergestelde eeuwigdurende obligaties uitgegeven ("eeuwigdurende hybride obligaties"), met een waarde van respectievelijk € 1,2 miljard in 2013 als gevolg van de overname van Chemlogics en € 1,0 miljard (€ 991 miljoen na aftrek van aan uitgiftekosten) in december 2015 voor de financiering van de overname van de Cytec groep.

De beide eeuwigdurende hybride obligaties worden geclassificeerd als eigen vermogen omdat er geen onvermijdelijke contractuele verplichting bestaat om de hoofdsom en de interesten van de hybride obligaties terug te betalen, meer bepaald:

- geen eindvervaldag, maar de emittent heeft een call-optie bij elke herzieningsdatum om het instrument terug te betalen;
- de rentebetalingen kunnen naar keuze van de emittent voor onbepaalde tijd worden uitgesteld.

De coupons op de eeuwigdurende hybride obligaties worden opgenomen als eigenvermogenstransacties en worden gepresenteerd als dividenden in de periode waarin zij worden vastgesteld (zie geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen);

- zij bedragen € 57 miljoen in 2015 voor de uitgifte van 2013 € 1,2 miljard (€ 700 miljoen NC5.5 aan 4,199% en € 500 miljoen NC10 aan 5,425%);
- zij bedragen € 0 in 2015 voor de uitgifte van € 1,0 miljard in december 2015, waarvoor de eerste couponbetaling in juni 2016 (€ 28 miljoen) plaatsvindt en daarna € 55 miljoen op elke daaropvolgende betaaldatum in juni tot de eerste call-opties (€ 500 miljoen NC5.5 aan 5,118% en € 500 miljoen NC8.5 aan 5,869%).

In december 2015 heeft Solvay zijn kapitaal verhoogd met € 1,5 miljard (na aftrek van de uitgiftekosten van aandelen ten belope van € 1 477 miljoen betaald op 31 december 2015), bij de uitgifte van 21 175 283 nieuwe aandelen tegen € 70,83 per aandeel met voorkeurrechten. Deze uitgifte van rechten werd gelanceerd om de financiering van de overname van Cytec te voltooien.

AANTAL AANDELEN (IN DUIZENDTALLEN)

	2015	2014
Uitgegeven en volledig betaalde aandelen op 1 januari	84 701	84 701
Kapitaalverhoging	21 175	0
Uitgegeven en volledig betaalde aandelen op 31 december	105 876	84 701
Aangehouden eigen aandelen op 31 december	2 106	1 719

TOELICHTING 22 Overige kasstromen uit financieringsactiviteiten

In 2015 omvatten de overige kasstromen uit financieringsactiviteiten (€ -31 miljoen) de betalingen voor de liquiditeitsclausule met betrekking tot op aandelen gebaseerde betalingen ondertekend als onderdeel van de overname van Rhodia (€ -39 miljoen).

In 2014 omvatten de overige kasstromen uit financieringsactiviteiten (€ -3 miljoen) een divers aantal niet significante kas in- en uitstromen.

TOELICHTING 23 Kasstroom uit beëindigde bedrijfsactiviteiten

De kasstromen uit beëindigde bedrijfsactiviteiten in 2015 (€ -36 miljoen) zijn het gevolg van de totale kasstroom van Solvay Indupa in Latijns-Amerika (€ -53 miljoen), Chloorvinyls (€ 41 miljoen) en Pharma (€ -24 miljoen).

De kasstromen uit beëindigde bedrijfsactiviteiten voor 2014 (€ 124 miljoen) hebben betrekking op de kasinstroom van de ANDROGEL®-mijlpaal, in verband met de vervreemding van de Pharma-activiteit (€ 100 miljoen) en de totale kasstroom van de Solvay Indupa-activiteit in Latijns-Amerika (€ -2 miljoen), Chloorvinyls (€ -9 miljoen) en Eco Services (€ 44 miljoen).

TOELICHTING 24 Op aandelen gebaseerde betalingen

Aandelenoptieplan

Zoals elk jaar sinds 1999 heeft de Raad van Bestuur in 2015 zijn aandelenoptieplan hernieuwd dat aan de leidinggevende kaderleden (ongeveer 70 personen) wordt aangeboden met de bedoeling hen te betrekken in de ontwikkeling van de Groep op lange termijn. Het plan is een in eigenvermogensinstrumenten afgewikkeld, op aandelen gebaseerd plan. De meeste van deze kaderleden hebben in 2015 de aangeboden opties onderschreven bij een aangepaste uitoefenkoers van € 114,51, de gemiddelde beurskoers van het Solvay-aandeel gedurende de 30 dagen die aan het aanbod voorafgingen. De verwervingsperiode van de rechten duurt 3 jaar en wordt gevolgd door een uitoefenperiode van 5 jaar, waarna elke niet-uitgeoefende optie vervalt. De afrekening gebeurt in de vorm van aandelen.

Om de verwaterende invloed van de kapitaalverhoging te compenseren werden in 2015 voor elk plan de referentieprijs op de spotmarkt, de uitoefenprijs en het aantal opties aangepast (op basis van de Euronext-ratio van 0,93984). Dat is weergegeven in de onderstaande tabellen en had geen invloed op de winst- en verliesrekening van de Groep.

Eind december 2015 bezat de Groep 2 105 905 eigen aandelen, die werden afgetrokken van het geconsolideerde eigen vermogen. Op het einde van 2014 bezat de Groep 1 719 208 eigen aandelen. Eigen aandelen zijn bestemd voor de dekking van zijn programma voor aandelenopties bestemd voor de hogere kaderleden van de Groep.

Aandelenopties	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Aantal toegekende en uitstaande aandelenopties op 31/12/2014		362 436	405 716	779 847	413 250	222 200	182 900	98 750	212 850	124 200	87 540
Toegekende aandelenopties	328 106										
Toegekende aandelenopties ingevolge de kapitaalsverhoging	21 002	22 870	25 745	49 541	9 189	8 539	9 186	4 257	5 371	5 761	4 327
Verlies van rechten en vervallen opties		-5 155	-3 518	-5 900					-33 200	-15 500	-3 000
Uitgeoefende aandelen opties					-269 700	-88 800	-40 400	-33 250	-96 250	-18 700	-16 940
Aantal aandelenopties op 31/12/2015	349 108	380 151	427 943	823 488	152 739	141 939	151 686	69 757	88 771	95 761	71 927
Uitoefenbare op aandelen opties op 31/12/2015					152 739	141 939	151 686	69 757	88 771	95 761	71 927
Uitoefenprijs (EUR)	114,51	101,14	104,33	83,37	61,76	71,89	67,99	55,27	90,97	102,53	91,45
Reële waarde van de opties op de waarderingsdatum (EUR)	26,09	24,25	21,32	22,53	13,54	15,58	19,85	14,95	18,68	21,20	10,12

	2015		2014	
	Aantal aandelenopties	Gewogen gemiddelde uitoefenprijs	Aantal aandelenopties	Gewogen gemiddelde uitoefenprijs
Op 1 januari	2 889 689	89,65	3 259 353	87,97
Toegekend gedurende het jaar	493 894	106,54	362 436	107,61
Verlies van rechten en vervallen opties gedurende het jaar	-63 273	94,52		
Uitgeoefend gedurende het jaar	-564 040	70,65	-732 100	91,06
Op 31 december	2 756 270	96,45	2 889 689	89,65
Uitoefenbaar op 31/12	772 580		928 440	

De aandelenopties leidden in 2015 tot € 11 miljoen aan lasten, berekend door derden aan de hand van het Black-Scholes-model, die werden opgenomen in de winst- en verliesrekening onder commerciële en administratieve kosten.

Het model waardeert de opties waarbij ze ermee rekening houdt dat een aantal ervan uitgeoefend zullen zijn voor de vervaldatum van de optie.

De waarde van de optie is gebaseerd op:

- de koers van het onderliggend actief (aandeel Solvay): € 125,95 per 25 februari 2015;
- de resterende looptijd van de opties: uitoefenbaar vanaf 1 januari 2019 tot 24 februari 2023;
- de uitoefenprijs van de optie: € 114,51 na aanpassing als gevolg van de kapitaalverhoging van Solvay NV in december 2015;
- de risicovrije rente: 0,57% (gemiddeld);
- de volatiliteit van het onderliggend rendement geïmpliceerd door de optieprijs: 23,50%;
- een dividendrendement van 2,5%.

Gewogen gemiddelde resterende contractuele looptijd:

In jaren	2015	2014
Aandelenoptieplan 2005	3,0	2,8
Aandelenoptieplan 2006	4,0	1,4
Aandelenoptieplan 2007	5,0	2,5
Aandelenoptieplan 2008	1,0	2,0
Aandelenoptieplan 2009	1,9	2,9
Aandelenoptieplan 2010	3,0	4,0
Aandelenoptieplan 2011	4,0	5,0
Aandelenoptieplan 2012	4,1	5,1
Aandelenoptieplan 2013	5,2	6,2
Aandelenoptieplan 2014	6,2	7,2
Aandelenoptieplan 2015	7,2	

De uitoefenperiode voor aandelenoptieplannen die werden verleend van 2005-2007 werd in 2015 verlengd.

Performance Share Units (PSU)-regeling

Sinds 2013 heeft de Raad van Bestuur een jaarlijkse Performance Share Units-regeling hernieuwd, die aan het uitvoerend management aangeboden wordt om hen nauwer te betrekken bij de ontwikkeling van de Groep, en die een onderdeel vormt van het beleid inzake langetermijnverloning. Alle betrokken managers hebben in 2015 ingeschreven op de aangeboden PSU's aan een aangepaste toekenningsprijs van hen € 117,39. De Performance Share Units-regeling is in een contanten afgewikkeld, op aandelen gebaseerd plan waarbij de begunstigden voordelen ontvangen in contanten op basis van de koers van het Solvay-aandeel en bepaalde prestatievoorwaarden.

Om de verwaterende invloed van de kapitaalverhoging te compenseren werden in 2015 voor elk plan de referentieprijs op de spotmarkt en het aantal PSU's aangepast (op basis van de Euronext-ratio van 0,93984). Dit had geen invloed op de winst- en verliesrekening van de Groep.

Bij elk plan is er een verwervingsperiode van 3 jaar, waarna er een afwikkeling in contanten geschiedt indien er aan de uitbetalingsvoorwaarden voldaan is.

Performance share units	**Plan 2015**	**Plan 2014**
Aantal PSU's (Performance Share Unit)	183.352	219.713
Datum van toekenning	25/03/2015	24/02/2014
Datum van verwerving	01/01/2018	01/01/2017
Wachtperiode	31/3/2015 tot 31/12/2017	24/02/2014 tot 31/12/2016
Prestatievoorwaarden	50% van de initieel toegekende PSU's zijn afhankelijk van een jaarlijks REBITDA groei % voor de jaren 2015, 2016, 2017	50% van de PSU's toegekend op basis van de REBITDA voor het boekjaar 2016
	50% van de initieel toegekende PSU's zijn afhankelijk van een jaarlijks CFROI variantie % voor de jaren 2015, 2016, 2017	50% van de PSU's toegekend op basis van de CFROI voor het boekjaar 2016
Bekrachtiging van de prestatievoorwaarden	Door de Raad van Bestuur onderworpen aan bevestiging door de Comissaris	Door de Raad van Bestuur onderworpen aan bevestiging door de Comissaris

In 2015 bedraagt de impact op de geconsolideerde winst en verliesrekening van de PSU's € 18 miljoen, tegenover € 19 miljoen in 2014.

Toelichtingen bij de geconsolideerde balans

TOELICHTING 25 Immateriële activa

In € miljoen	Ontwikkelings-kosten	Merken en octrooien	Andere immateriële activa	Totaal
Brutoboekwaarde				
Op 31 december 2013	**206**	**907**	**1 199**	**2 310**
Aanschaffingen	38	5	22	64
Buitengebruikstelling en vervreemding	-5	-46	-71	-122
Verwervingen via bedrijfscombinaties	0	39	23	62
Wisselkoersverschillen	5	31	58	94
Andere	5	21	-5	21
Op 31 december 2014	**249**	**956**	**1 226**	**2 430**
Aanschaffingen	51	15	20	**85**
Buitengebruikstelling en vervreemding	-5	-5	-1	**-11**
Verwervingen via bedrijfscombinaties	0	1	2 458	**2 460**
Wisselkoersverschillen	3	5	51	**60**
Andere	0	16	-12	**4**
OP 31 DECEMBER 2015	**298**	**989**	**3 742**	**5 029**
Gecumuleerde afschrijving				
Op 31 december 2013	**-58**	**-383**	**-248**	**-690**
Afschrijvingen	-27	-65	-115	**-207**
Buitengebruikstelling en vervreemding	3	19	15	**38**
Wisselkoersverschillen	-1	-13	-11	**-25**
Andere	0	0	-3	**-4**
Op 31 december 2014	**-83**	**-442**	**-362**	**-887**
Afschrijvingen	-25	-72	-126	**-223**
Buitengebruikstelling en vervreemding	5	5	1	**11**
Wisselkoersverschillen	0	-3	-11	**-14**
Andere	-1	-7	12	**4**
OP 31 DECEMBER 2015	**-105**	**-518**	**-487**	**-1 110**
Nettoboekwaarde				
Op 31 december 2013	147	523	951	**1 621**
Op 31 december 2014	165	514	864	**1 543**
OP 31 DECEMBER 2015	**193**	**471**	**3 255**	**3 919**

In 2015 had de toename van "verwervingen via bedrijfscombinaties" vooral betrekking op Cytec met € 2 451 miljoen (klantenrelaties € 1 721 miljoen en technologieën € 730 miljoen). De gemiddelde gebruiksduur van deze activa is 17 jaar.

In 2014 bestond de boekwaarde van overige immateriële activa voornamelijk uit de overgenomen klantenrelaties en technologieën van Rhodia. De gemiddelde gebruiksduur van deze activa is 11 jaar.

In 2014 omvatte de overname van Ryton® PPS en Flux Schweiß – und Lötstoffe GmbH immateriële activa ter waarde van € 62 miljoen.

TOELICHTING 26 Goodwill en bedrijfscombinaties

Goodwill – Overzicht

In € miljoen	Totaal
Nettoboekwaarde	
Op 31 december 2013	**3 095**
Verwervingen	29
Buitengebruikstelling en vervreemding	-51
Wisselkoersverschillen	76
Op 31 december 2014	**3 150**
Verwervingen	2 610
Buitengebruikstelling en vervreemding	-4
Wisselkoersverschillen	62
Andere	23
OP 31 DECEMBER 2015	**5 840**

De goodwill nam toe met € 2 690 miljoen, hoofdzakelijk door de Cytec- overname (€ 2 598 miljoen).

Goodwill per kasstroomgenererende eenheid (KGE)

De goodwill die ontstaat bij een bedrijfscombinatie wordt bij de overname toegewezen aan de kasstroomgenererende eenheden (KGE) of groepen KGE's (operationele segmenten) die naar verwachting zullen genieten van de voordelen van de bedrijfscombinatie.

	2014					2015				
In € miljoen	Begin-balans	Overboeking	Overnames en des-investeringen	Wissel-koersen-verschillen	Eind-balans	Over-boeking	Aanpas-singen	Overnames en des-investeringen	Wissel-koersen-verschillen	Eind-balans
Groep van KGE's (Operationele Segmenten)										
Advanced Formulations	221				221		8	-2		**227**
Advanced Materials	485				485		8			**493**
Performance Chemicals	166		-9		157		7			**164**
Cytec								2 598		2 598
Kassstroomgenererende eenheden										
Novecare	1 001		13	71	1 085			11	61	**1 157**
Special Chem						231			-3	228
Polyamides	170				170					**170**
Rare Earth Systems	161				161	-161				
Specialty Polymers	185			3	188			2	4	**194**
Acetow	120				120					**120**
Soda Ash and Dreivatives EMEA	120	-120								
Soda Ash and Dreivatives NAFTA	42	-42								
Soda Ash and Dreivatives		162			162					**162**
Coatis	82				82					**82**
Silica	72				72					**72**
Aroma Performance	49				49					**49**
Energy Services	49		1		50					**50**
Fluorochemicals	53		16	1	70	-70				
Eco Services	42		-42							
Hydrogen Peroxide Europe	20				20					**20**
Emerging biochemicals	20				20					**20**
Hydrogen Peroxide Mercosul	14				14					**14**
Hydrogen Peroxide NAFTA	7			1	8					**8**
Hydrogen Peroxide Asia	10				10					**10**
Precipitated Calcium Carbonate	4				4			-4		
PVC Mercosur	2				2					**1**
TOTAAL GOODWILL	**3 095**		**-22**	**76**	**3 150**		**23**	**2 606**	**62**	**5 840**

In 2015 zijn de KGEs Chemicals en Rare Earth Systems gecombineerd in de nieuwe KGE Special Chemicals. De goodwill uit de overname van Cytec, afgerond op 9 december 2015, is toegewezen aan een afzonderlijke groep KGE's (Cytec) in de tabel hierboven per 31 december 2015. Na de overname van Cytec heeft Solvay vanaf 1 januari 2016 de organisatie volgens segmenten heringericht om de strategische samenhang te verhogen en hun onderlinge afstemming te verfijnen. Cytec's voormalige Aerospace Materials en Industrial Materials activiteiten zijn opgenomen in Advanced Materials en de In Process Separation & Additive Technologies activiteiten in Advanced Formulations. Solvay's GBU Coatis is bij Performance Chemicals ondergebracht en de GBU Emerging Biochemicals is opgenomen in Functional Polymers.

In 2014 werden de KGE Soda ash & Derivatives EMEA en NAFTA samengevoegd vanwege (i) de globalisering van het exportbeheer binnen één Global Business Unit en (ii) de invoering van één wereldwijd beheer dat zorgt voor meer onderling afhankelijke kasstromen.

Bedrijfscombinaties

Cytec Industries Inc.

1. Overnamevergoeding en andere effecten op kasstromen

Op 29 juli 2015 sloot Solvay nv een definitieve overnameovereenkomst af met het Amerikaanse Cytec Industries Inc. om 100% van zijn aandelenkapitaal en van de stemrechten aan te kopen voor US$ 75,25 per aandeel in contanten, onder voorbehoud van de gebruikelijke voorwaarden zoals de wettelijke goedkeuringen en de goedkeuring van de aandeelhouders van Cytec. Na het verkrijgen van deze goedkeuringen werd de overname afgerond op 9 december 2015.

De totale vergoeding voor de overname bedroeg € 5 047 miljoen, en werd als volgt berekend:

(i) het aantal uitstaande Cytec-aandelen (die niet door Cytec aangehouden worden als eigen aandelen) op 9 december 2015, namelijk 71 568 528, vermenigvuldigd met de aandelenprijs van US$ 75,25 die Solvay overeenkwam in contanten te betalen op grond van de overnameovereenkomst tussen Solvay nv en Cytec Industries Inc. van 28 juli 2015, gelijk aan US$ 5 385 miljoen (€ 4 947 miljoen); en

(ii) de reële waarde van de uitstaande op aandelen gebaseerde betalingstransacties van Cytec, die geannuleerd en omgezet zijn in een recht op een contant bedrag op de overnamedatum. Dit werd opgenomen in de vergoeding in overeenstemming met IFRS 3 Bedrijfscombinaties voor een bedrag van US$ 193 miljoen (€ 177 miljoen);

(iii) daarenboven heeft Solvay op 29 juli 2015 een valutatermijncontract afgesloten om US$ 1 880 miljoen van de verwachte aankoopprijs af te dekken, op voorwaarde dat de de overname uitgevoerd werd. Het effect van dit afdekkingscontract was een vermindering van de vergoeding met € 77 miljoen, die afgetrokken is van de goodwill als een basisaanpassing.

De kosten verbonden aan de overname, ten belope van € 130 miljoen, werden geboekt als niet-recurrente kosten in 2015.

Niet reccurente kosten van de overname van Cytec In € miljoen	**2015**
Professionele diensten	**-48**
Financieel en brokerage advies	-36
Juridisch advies	-8
Boekhoudkundig advies	-4
Financiële en afdekkings overeenkomsten	**-54**
Herstructureringskosten	**-19**
Andere kosten	**-10**
TOTAAL	**-130**

De totale kasuitstroom bedroeg € 5 099 miljoen in 2015, waarvan € 5 082 miljoen in het vierde kwartaal en € 17 miljoen in het derde kwartaal.

- Van de totale vergoeding van € 5 047 miljoen, werd € 4 998 miljoen betaald in het vierde kwartaal van 2015;
- Van de totale kosten verbonden aan de overname ten belope van € 130 miljoen, werd € 101 miljoen betaald in 2015, waarvan € 84 miljoen in het vierde kwartaal en € 17 miljoen in het derde kwartaal;

Rekening houdend met de overgenomen geldmiddelen van Cytec (€ 198 miljoen), die afgetrokken worden van de overnamevergoeding, werd in 2015 € 4 901 miljoen uitbetaald. Het resterende saldo zal in de komende jaren betaald worden.

2. Financiering

Solvay haalde € 6,2 miljard op om de overname te financieren, zoals hieronder toegelicht. Van deze € 6,2 miljard werd meer dan € 1 miljard opgehaald om herfinancieringsbehoeften te anticiperen.

In € miljoen	**Bruto gefinancierd bedrag**	**Totaal bedrag betaald tijdens 2015**	**Financieringskasstroom 2015**
US Obligatie lening (US$ 1,6 miljard)	1 470	-7	**1 463**
Euro Obligatie lening	2 250	-20	**2 230**
Eeuwigdurende hybride Obligatie lening	1 000	-9	**991**
Kapitaalverhoging	1 500	-23	**1 477**
Totaal netto gefinancierd bedrag (a)	**6 220**	**-59**	**6 161**
Totale uitgaande kasstroom voor overname Cytec (b)			**-5 099**
Overschot aan geldmiddelen beschikbaar voor herfinanciering in 2016 (a-b)			**1 062**

Solvay nam ook brutoschulden van Cytec over ten belope van € 730 miljoen per 31 december 2015. Rekening houdend met de overgenomen geldmiddelen ten belope van € 198 miljoen komt dit neer op een nettoschuld van € 532 miljoen.

3. Toewijzing aankoopprijs

De beginbalans van Cytec is volledig geconsolideerd binnen de Solvay groep vanaf 31 december 2015.

Bijgevolg werd er een voorlopige waardering van de verworven identificeerde activa en overgenomen verplichtingen uitgevoerd per 31 december 2015.

De volgende tabel geeft een samenvatting van:

- de vergoeding voor Cytec van € 5 047 miljoen;
- identificeerbare verworven activa minus overgenomen verplichtingen na herwaardering naar reële waarde op de overnamedatum ten belope van € 2 449 miljoen; en
- goodwill ten belope van € 2 598 miljoen, die overeenstemt met het verschil tussen de vergoeding en de netto verworven activa, gewaardeerd tegen reële waarde.

In € miljoen	Totale vergoeding	Reële waarde	Reële waarde aanpassingen aan de boekwaarde van de verworven identificeerbare activa en overgenomen verplichtingen
TOTALE VERGOEDING	**5 047**		
Netto activa verworven opgenomen aan reële waarde		**2 449**	
Vaste activa		**4 076**	**2 385**
Immateriële activa		2 451	2 283
Materiële vaste activa		1 136	102
Geassocieerde deelnemingen		11	
Overige deelnemingen		7	
Uitgestelde belastingvorderingen		447	
Leningen en andere activa op lange termijn		24	
Vlottende activa		**926**	**83**
Voorraden		380	83
Handelsvorderingen		233	
Belasting vorderingen		57	
Overige vlottende vorderingen – Overige		58	
Geldmiddelen en kasequivalenten		198	
TOTAAL VAN DE ACTIVA		**5 002**	**2 468**
Langlopende verplichtingen		**2 189**	**751**
Voorzieningen op lange termijn: personeelsbeloningen		215	
Overige voorzieningen op lange termijn		81	
Uitgestelde belastingverplichtingen		1 182	768
Financiële schulden op lange termijn		664	-17
Overige verplichtingen op lange termijn		47	
Kortlopende verplichtingen		**364**	**0**
Overige voorzieningen op korte termijn		37	
Financiële schulden op korte termijn		65	
Handelsschulden		156	
Belasting schulden		8	
Overige verplichtingen op korte termijn		98	
TOTAAL VAN DE PASSIVA		**2 553**	**751**
GOODWILL		**2 598**	

De voorlopige reële-waardeaanpassing ten belope van € 2 283 miljoen van de immateriële activa heeft geresulteerd in de opname van verworven klantenrelaties voor een totaal van € 1 721 miljoen en verworven technologieën voor een totaal van € 730 miljoen. De materiële vaste activa werden voor € 102 miljoen geherwaardeerd tegen reële waarde. Voorraden werden voor € 83 miljoen geherwaardeerd tegen reële waarde. Activa werden tegen reële waarde gewaardeerd met behulp van een externe onafhankelijke expert.

De reële waarde van de verworven handelsvorderingen benadert hun bruto contractuele bedragen. Er werden voor € 7 miljoen aan voorwaardelijke verplichtingen in verband met leefmilieurisico's opgenomen.

Er werd een netto uitgestelde belastingvordering van € 768 miljoen met betrekking tot de voornoemde reële-waardeaanpassing opgenomen, op basis van het wettelijk belastingtarief indien de activa of verplichtingen toegewezen konden worden aan een specifieke wettelijke entiteit, en op een genormaliseerd effectieve belastingtarief van 30,8% in de andere gevallen.

Tijdens de waarderingsperiode van 12 maanden zullen de reële waarden van verworven activa en overgenomen verplichtingen verder verfijnd worden, maar het management verwacht niet dat de waardes die per 31 december 2015 opgenomen werden op ingrijpende wijze aangepast zullen worden.

De hieruit voortvloeiende voorlopige goodwill ten belope van € 2 598 miljoen komt voornamelijk voort uit groeimogelijkheden in geavanceerde lichtgewichtsmaterialen voor de luchtvaart- en automobielsector en in speciale chemicaliën voor de mijnbouw, synergieën (geschat op ten minste € 100 miljoen in jaarlijkse synergieën binnen drie jaar na de overname), alsook opgeleid personeel. Deze voordelen zijn niet afzonderlijk van goodwill opgenomen omdat zij niet voldoen aan de definitie van identificeerbare immateriële activa.

De goodwill is naar verwachting niet aftrekbaar voor winstbelastingdoeleinden.

De resultaten en kasstromen van Cytec voor de periode tussen 9 december en 31 december zijn niet materieel, behalve de niet-recurrente kosten. Hierdoor heeft Cytec niet bijgedragen aan de IFRS nettowinst of kasstromen van de Groep in 2015.

Indien de activiteiten van Cytec vanaf 1 januari 2015 geconsolideerd zouden zijn geweest, dan zouden er in het geconsolideerde overzicht van het totaalresultaat een omzet van € 1 800 miljoen en een nettoresultaat van € 23 miljoen opgenomen zijn. Gedetailleerde pro forma informatie voor boekjaar 2015 kan geraadpleegd worden in het Financieel Beheerverslag.

Ryton® PPS (overdracht van activa)

Op 31 december 2014 heeft Solvay de overname van de activiteiten van Ryton ®PPS afgerond, dat in handen was van het Amerikaanse Chevron Phillips Chemical Company. Deze aankoop is bedoeld om de ongeëvenaarde leiderspositie in Specialty Polymers-oplossingen verder te versterken.

In de volgende tabel wordt een samenvatting gegeven van de vergoeding die werd betaald voor Ryton® PPS en het bedrag van de identificeerbare activa en passiva die voorlopig opgenomen werden op de overnamedatum.

In € miljoen	
TOTAALBEDRAG VAN DE VERGOEDING (GELDMIDDELEN)	**198**
Opgenomen bedragen van de verworven activa en overgenomen verplichtingen	**198**
Materiële vaste activa	116
Immateriële activa	44
Voorraden	38
Niet-industrieel bedrijfskapitaal en pensioenverplichtingen	0
GOODWILL	**0**

De reële waarde van de immateriële activa heeft vooral betrekking op handelsmerken en octrooien.

Indien de activiteiten van Ryton® PPS vanaf 1 januari 2014 geconsolideerd zouden zijn geweest, dan zouden er in het geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat opbrengsten ten belope van € 111 miljoen en een bedrijfswinst van € -11 miljoen opgenomen zijn.

De overnamekosten bedroegen € 4 miljoen en zijn opgenomen in de niet-recurrente elementen.

Andere bedrijfscombinaties

Op 15 april 2015 rondde Solvay de overname van Erca Emery Surfactant B.V. af, een alkoxylatiefaciliteit die het gezamenlijk eigendom was van Emery Oleochemicals en ERCA Group in het geïntegreerde industriepark in Moerdijk in Nederland, een versterking van zijn strategie om wereldwijd duurzame, grootschalige activa op het gebied van oppervlakteactieve chemicaliën te verwerven, voor een totaal contant bedrag van € 23 miljoen in 2015. Deze transactie genereerde een totaal bedrag aan goodwill van € 1 miljoen. De verworven identificeerbare nettoactiva bedroegen € 42 miljoen en bestaan vooral uit materiële vaste activa.

Op 5 november 2015 nam Solvay EPIC Polymers' langvezelige theromoplasten (LFT) technologie over, ter versterking van zijn aanbod aan hoogwaardige lichtgewichtmaterialen en om toegang te krijgen tot metaalvervanging van grote semi-structurele automobielonderdelen, voor een totaal contant bedrag van € 7 miljoen. Deze transactie genereerde een totaal bedrag aan goodwill van € 2 miljoen. De verworven identificeerbare nettoactiva bedroegen € 5 miljoen en bestaan vooral uit immateriële activa.

In 2014 rondde Solvay de overname van Erca Química af in Brazilië, Solvay Biomass Energy in de Verenigde Staten en Flux Schweiß- und Lötstoffe GmbH in Duitsland voor een totaal contant bedrag van € 96 miljoen. Deze transacties genereerden een totaal bedrag aan goodwill van € 33 miljoen. De verworven identificeerbare nettoactiva bedroegen € 63 miljoen en bestonden vooral uit materiële vaste en immateriële activa, en voorraden.

TOELICHTING 27 Materiële vaste activa

In € miljoen	Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrustingsgoederen	Andere materiële vaste activa	Vaste activa in aanbouw	Totaal
Brutoboekwaarde					
Op 31 december 2013	**2 776**	**10 139**	**387**	**600**	**13 902**
Aanshaffingen	17	161	10	756	**945**
Buitengebruikstelling en vervreemding	-113	-691	-40	-30	**-875**
Verwerving via bedrijfscombinaties	18	108	1	0	**127**
Wisselkoersverschillen	96	442	17	48	**605**
Andere	69	362	49	-458	**22**
Op 31 december 2014	**2 863**	**10 521**	**424**	**916**	**14 725**
Aanshaffingen	63	309	20	619	**1 011**
Buitengebruikstelling en vervreemding	-44	-253	-16	-3	**-315**
Verwerving via bedrijfscombinaties	277	566	21	320	**1 183**
Wisselkoersverschillen	21	14	2	27	**64**
Andere	151	560	29	-632	**110**
OP 31 DECEMBER 2015	**3 332**	**11 718**	**480**	**1 248**	**16 778**
Gecumuleerde afschrijvingen					
Op 31 december 2013	**-1 398**	**-7 186**	**-303**	**0**	**-8 887**
Afschrijvingen	-79	-332	-64		**-475**
Bijzondere waardeverminderingen		-288	-2		**-290**
Terugneming bijzondere waardeverminderingen	4				**4**
Buitengebruikstelling en vervreemding	60	531	30		**621**
Wisselkoersverschillen	-40	-269	-14		**-323**
Andere	0	4	5		**8**
Op 31 december 2014	**-1 452**	**-7 540**	**-348**	**0**	**-9 339**
Afschrijvingen	-85	-522	-32		**-640**
Bijzondere waardeverminderingen	-1	-21	-2		**-23**
Terugneming bijzondere waardeverminderingen					**0**
Buitengebruikstelling en vervreemding	31	237	15		**283**
Wisselkoersverschillen	-16	14	-2		**-4**
Andere	-6	-104	2		**-109**
OP 31 DECEMBER 2015	**-1 530**	**-7 935**	**-367**	**0**	**-9 832**
Nettoboekwaarde					
Op 31 december 2013	1 378	2 953	84	600	**5 015**
Op 31 december 2014	1 412	2 982	77	916	**5 386**
OP 31 DECEMBER 2015	**1 801**	**3 783**	**113**	**1 248**	**6 946**

Zie ook Toelichting 20 voor kapitaalinvesteringen.

Financiële leaseverplichtingen

In € miljoen	Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrustingsgoederen	Totaal
Nettoboekwaarde van financiële leaseovereenkomsten opgenomen in de vorige tabel	2	51	**53**

Financiële leaseoverplichtingen

	Minimale leasebetalingen	
In € miljoen	2015	2014
Bedragen te betalen met betrekking tot financiële leaseovereenkomsten		
• binnen 1 jaar	10	1
• van het 2e tot het 5e jaar (inbegrepen)	33	3
• na 5 jaar	84	0
Min : toekomstige financiële lasten	-74	-3
Contante waarde van de minimale leasebetalingen van financiële leaseovereenkomsten	**53**	**1**
Bedrag te betalen binnen de 12 maanden	**10**	**1**
Bedrag te betalen na 12 maanden	**117**	**3**

Operationele leaseoverplichtingen

In € miljoen	2015	2014
Totaal bedrag van de minimale leasebetalingen voor operationele leaseovereenkomsten opgenomen in de winst- en verliesrekening	81	86

In € miljoen	2015	2014
Binnen 1 jaar	87	85
Van het 2e tot het 5e jaar (inbegrepen)	261	242
Na 5 jaar	125	97
TOTAAL BEDRAG VAN TOEKOMSTIGE MINIMALE LEASEBETALINGEN VOOR NIET-OPZEGBARE OPERATIONELE LEASEOVEREENKOMSTEN	**474**	**424**

Operationele leaseovereenkomsten betreffen voornamelijk kantoren en magazijnen.

TOELICHTING 28 Bijzondere waardevermindering

Activa andere dan vaste activa aangehouden voor verkoop

In overeenstemming met IAS 36 *Bijzonder waardevermindering van Activa*, (*zie IFRS – Belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving – 7. Goodwill, en 16. Bijzondere waardevermindering van materiële vaste activa en immateriële activa (behalve goodwill), en investeringen volgens de equity-methode*), stemt de realiseerbare waarde van materiële vaste activa, immateriële activa, KGE's of groepen van KGE's, inclusief goodwill, en investeringen geconsolideerd volgens de equity-methode overeen met de hoogste waarde van hun reële waarde verminderd met de verkoopkosten, en hun bedrijfswaarde. De bedrijfswaarde is gelijk aan de contante waarde van de toekomstige kasstromen die verwacht worden van elk actief, elke KGE of groep van KGE's, en ze wordt bepaald aan de hand van de volgende inputs:

- businessplan goedgekeurd door het management op grond van veronderstellingen ten aanzien van groei en rentabiliteit, waarbij rekening wordt gehouden met prestaties uit het verleden, wijzigingen in de prognoses van de economische omgeving en de verwachte marktontwikkelingen. Een dergelijk businessplan dekt in het algemeen 5 jaar, tenzij het management voldoende vertrouwen heeft in prognoses op langere termijn;
- beschouwing van een eindwaarde (terminal value) bepaald op basis van de kasstromen die verkregen worden door het extrapoleren van de meest recente kasstromen van het laatste jaar van het hiervoor vermelde businessplan, waarbij rekening wordt gehouden met een groeipercentage op lange termijn van toepassing op de activiteit en de locatie van de activa;
- verdisconteren van verwachte kasstromen aan een disconteringsvoet die bepaald wordt op basis van de formule van de gewogen gemiddelde kapitaalkost.

Disconteringsvoet

De disconteringsvoet wordt geschat op basis van uitgebreide benchmarking met sectorgenoten om duidelijk te maken welk rendement vereist zou zijn voor investeerders bij investeringen in de onderliggende activa. De gewogen gemiddelde kapitaalkost gebruikt voor de verdiscontering van toekomstige kasstromen werd vastgesteld op 7,7% in 2015 (7,7% in 2014).

Groeivoet op lange termijn

De groeivoet op lange termijn werd vastgelegd tussen 1% en 3%, afhankelijk van de KGE. De groeivoeten zijn consistent met de gemiddelde groeivoeten voor de markt op lange termijn van de respectievelijke KGE's en de landen waarin ze actief zijn.

Andere belangrijke veronderstellingen zijn specifiek voor elke KGE (energieprijs, volumes, marge...).

Algemeen

Behalve zoals hierna toegelicht, hebben de tests voor bijzondere waardevermindering die op 31 december 2015 en 2014 werden uitgevoerd niet geleid tot een bijzondere waardevermindering van activa, aangezien de realiseerbare waarde van de (groepen van) KGE's significant hoger was dan hun boekwaarde. Het verschil tussen de boekwaarde en de bedrijfswaarde van de (groepen van) KGE's bedraagt in alle gevallen meer dan 10% van hun boekwaarde. Voor deze (groepen van) KGE's zou een redelijke wijziging in een sleutelveronderstelling waarop de realiseerbare waarde van de (groepen van) KGE's is gebaseerd, niet leiden tot een bijzonder waardeverminderingsverlies in de betreffende (groepen van) KGE's. In dit verband valt het volgende te vermelden:

- in 2014 omvatte de groep van KGE's Polyamide & Intermediates een goodwill van € 170 miljoen. De realiseerbare waarde werd bepaald in overeenstemming met de bedrijfswaarde en werd berekend zoals hiervoor beschreven werd. Een stijging van de disconteringsvoet met 50 basispunten verlaagt het positieve verschil tussen de realiseerbare waarde en de boekwaarde van € 337 miljoen naar € 215 miljoen. Een daling van de groeivoet met 100 basispunten verlaagt het positieve verschil tussen de realiseerbare waarde en de boekwaarde van € 337 miljoen naar € 198 miljoen. Op het einde van 2015 bedraagt het verschil tussen de boekwaarde en de bedrijfswaarde van de groep KGE's Polyamide & Intermediates' meer dan 10% van zijn boekwaarde, als gevolg van de REBITDA groei die verwacht wordt van de bedrijfsreorganisatie;
- in 2014, omvatte de groep van KGE's Rare Earth Systems een goodwill van € 161 miljoen. De realiseerbare waarde werd bepaald in overeenstemming met de bedrijfswaarde en werd berekend zoals hiervoor beschreven werd. Een stijging van de disconteringsvoet met 50 basispunten verlaagt het positieve verschil tussen de realiseerbare waarde en de boekwaarde van € 50 miljoen naar € 11 miljoen. Een daling van de groeivoet met 100 basispunten verlaagt het positieve verschil tussen de realiseerbare waarde en de boekwaarde van € 50 miljoen naar € 21 miljoen. In 2015 werd de groep KGE's Rare Earth Systems geabsorbeerd door de KGE Special Chemicals. Op 31 december 2015 bedraagt het verschil tussen de boekwaarde en de bedrijfswaarde van Special Chemicals meer dan 10% van zijn boekwaarde.

Bijzondere waardeverminderingsverliezen worden opgenomen als niet-recurrente elementen (zie toelichting 7).

RusVinyl

RusVinyl is een Russische joint venture in chloorvinyl (Operationeel Segment: Functional Polymers) waarin Solvay een eigen vermogensbelang van 50% heeft samen met Sibur, dat de andere 50% bezit. Na toepassing van de equity-methode werd de investering onderworpen aan een test voor bijzondere waardevermindering in 2014, op basis van prognoses van Solvay. Het bijzondere waardeverminderingsverlies dat opgenomen werd in 2014 bedraagt € 110 miljoen.

In 2015 leidde een nieuw businessplan dat door RusVinyl werd voorgelegd aan zijn crediteuren tot een positieve aanpassing van RusVinyl's aandeel opgenomen volgens de equity-methode voor een totaal van € 19 miljoen. De realiseerbare waarde van de investering is geschat op basis van een dividend discount model dat rekening houdt met dit nieuwe businessplan.

De realiseerbare waarde is uiterst gevoelig voor de RUB/€-wisselkoers. Deze koers beïnvloedt de boekwaarde van de investering, de valutaverliezen op de schuld in euro en bijgevolg het potentiële resultaat beschikbaar voor uitkering. De gevoeligheid voor de RUB/EUR-wisselkoers en de inflatie in Rusland leiden tot een reeks resultaten die gaan van € 90 miljoen boven en onder de realiseerbare waarde.

Andere

Een bijzondere waardevermindering van € 26 miljoen in verband met niet-renderende Special Chemicals-activa (Operationeel Segment: Advanced Materials) werd in 2015 opgenomen.

Door voorwaarden die specifiek zijn voor de Chinese markt, heeft de Groep in 2014 beslist om de constructie van een productiefaciliteit voor Solvay Biochemical (Taixing) on hold te zetten (Operationeel Segment: Performance Chemicals). De daaruit volgende test voor bijzondere waardevermindering heeft geleid tot de opname van een bijzonder waardeverminderingsverlies voor materiële vaste activa van € 34 miljoen in 2014.

Andere dan vaste activa aangehouden voor verkoop

Chlorovinyls

Bij deze alinea hoort toelichting 34. Het bijzondere waardeverminderingsverlies dat werd opgenomen in 2014 op vaste activa aangehouden voor verkoop houdt verband met de beëindigde bedrijfsactiviteiten in chloorvinyl die in 2015 werden ingebracht in de 50-50 joint venture met INEOS. De joint venture groepeert de activa van beide groepen doorheen de volledige chloorvinylketen, inclusief PVC, natriumhydroxide en chloorderivaten. Activa die geclassificeerd zijn als aangehouden voor verkoop worden gewaardeerd tegen het laagste van hun boekwaarde en hun reële waarde na aftrek van verkoopkosten. De reële waarde na aftrek van de verkoopkosten werd berekend op basis van de overeenkomst die ondertekend werd met INEOS op het einde van het tweede kwartaal van 2014. Hierbij werd rekening gehouden met de te ontvangen voorafbetaling op de balansdatum, de overdracht van verplichtingen naar de joint venture, en met Solvay's uitstapvoorwaarden, waarbij Solvay na drie jaar een extra kasopbrengst zal ontvangen op basis van de gemiddelde REBITDA van de joint venture tijdens deze periode van drie jaar. Daardoor wordt de reële waarde ingedeeld onder niveau 3 en de sleutelveronderstelling is de gemiddelde REBITDA-prestaties van de volgende drie jaar. Op basis hiervan werd op 30 juni 2014 een bijzonder waardeverminderingsverlies van € 477 miljoen opgenomen en toegewezen aan goodwill (€ 143 miljoen), materiële vaste activa en passief voor verkoopkosten (€ 335 miljoen). De impact op de netto winst/verlies van het groepsaandeel bedroeg € -422 miljoen, rekening houdend met het deel voor minderheidsbelangen.

Solvay Indupa

Solvay bevestigt dat zijn strategische visie om zijn belang in Solvay Indupa te verkopen dat ongewijzigd blijft en het nu alternatieve opties overweegt om zijn objectief te bewerkstellingen. Vermits een verkoop binnen 12 maanden als zeer waarschijnlijk geacht wordt op 31 december 2015, blijft Solvay Indupa geclassificeerd als vast actief aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten per 31 december 2015. De herwaardering naar reële waarde minus de verkoopkosten van Solvay Indupa resulteert in een bijkomend bijzondere-waardeverminderingsverlies van € 88 miljoen in 2015.

TOELICHTING 29 Financiële activa beschikbaar voor verkoop

In € miljoen	2015	2014
BOEKWAARDE OP 1 JANUARI	**43**	**38**
Verwerving van New Business Development ('NBD')	4	4
Impact van kapitaal vermindering	-8	
Winsten en verliezen op herwaarderingen van financiële activa beschikbaar voor verkoop	2	1
Bijzondere waardeverminderingen op financiële activa beschikbaar voor verkoop	-9	-1
Andere	1	1
BOEKWAARDE OP 31 DECEMBER(1)	**34**	**43**
Waarvan direct opgenomen in andere elementen van het totaalresultaat	-2	-4

(1) Zie nota 37.B.

De bedragen in bovenstaande tabel omvatten alleen eigen-vermogensinstrumenten geclassificeerd als beschikbaar voor verkoop.

TOELICHTING 30 Investeringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures

GEASSOCIEERDE DEELNEMINGEN(1)

In € miljoen	2015	2014
BOEKWAARDE OP 1 JANUARI	**30**	**19**
Verwerving/Vervreemding		11
Verwerving via bedrijfscombinaties	11	
Netto resultaat van geassocieerde deelnemingen	2	
Dividenden ontvangen van geassocieerde deelnemingen	-3	-2
Wisselkoersverschillen	1	1
Andere		1
BOEKWAARDE OP 31 DECEMBER	**41**	**30**

(1) Zie nota 42.

DEELNEMINGEN IN JOINT VENTURES(1)

In € miljoen	2015	2014
BOEKWAARDE OP 1 JANUARI	**350**	**563**
Kapitaal verhoging/vermindering	13	97
Netto resultaat van joint ventures	1	-34
Dividenden ontvangen van joint ventures	-11	-15
Waardevermindering (verlies)/Terugneming RusVinyl	19	-110
Overboeking van overige deelnemingen	9	
Wisselkoersverschillen	-20	-154
Andere	-3	2
BOEKWAARDE OP 31 DECEMBER	**357**	**350**

(1) Zie nota 42.

De kapitaalverhoging in joint ventures betreft voornamelijk de deelneming in RusVinyl (€ 13 miljoen in 2015, € 96 miljoen in 2014).

Het wisselkoersverschil bij joint ventures heeft voornamelijk betrekking op de waardeverminderingen van de Russische roebel en de Braziliaanse real ten opzichte van de euro.

TOELICHTING 31 Andere deelnemingen

In € miljoen	2015	2014
BOEKWAARDE OP 1 JANUARI	**121**	**114**
Verwervingen	1	16
Vervreemdingen	-13	-5
Verwerving via bedrijfscombinaties	7	
Kapitaal verhoging/vermindering	33	3
Wijzigingen in consolidatiemethode	-9	-1
Wijzigingen in de consolidatiekring	-14	
Bijzondere waardeverminderingen	-32	-8
Terugneming van bijzondere waardeverminderingen	4	2
Andere	-6	1
BOEKWAARDE OP 31 DECEMBER	**92**	**121**

In overeenstemming met het materialiteitsprincipe zijn een aantal niet significante entiteiten niet opgenomen in de consolidatiekring. Zie *Consolidatiekring 2015* voor meer informatie.

TOELICHTING 32 Voorraden

In € miljoen	2015	2014
Gereed product	1 172	854
Grondstoffen en benodigdheden	702	591
Goederen in bewerking	63	45
Brutototaal	**1 937**	**1 490**
Waardeverminderingen	-71	-70
NETTOTOTAAL	**1 867**	**1 420**

TOELICHTING 33 Overige vlottende vorderingen – Overige

In € miljoen	2015	2014
BTW en andere belastingen	290	249
Leveranciers voorschotten	52	30
Financiële instrumenten operationeel	90	52
Verzekeringspremies	22	18
Andere	202	151
OVERIGE VLOTTENDE VORDERINGEN – OVERIGE	**656**	**500**

Financiële instrumenten omvatten afgeleide financiële instrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden en kasstroomafdekking (zie toelichting 37 A).

TOELICHTING 34 Activa aangehouden voor verkoop

In € miljoen	2015 Solvay Indupa	2014 Chloorvinyls	2014 Solvay Indupa	2014 Totaal
Materiële vaste activa	55	635	145	780
Goodwill	0	0	1	1
Andere immateriële activa	0	4	0	4
Deelnemigen	8	0	11	11
Voorraden	44	166	55	221
Handels- en andere vorderingen	62	315	57	372
Geldmiddelen en kasequivalenten	7	0	24	24
Activa aangehouden voor verkoop	***177***	***1 120***	***294***	***1 414***
Langlopende verplichtingen	3	111	5	116
Handels- en andere schulden	271	765	281	1 047
Verplichtingen verbonden aan activa aangehouden voor verkoop	***275***	***876***	***286***	***1 162***
NETTOACTIVA AANGEHOUDEN VOOR VERKOOP	**-98**	**244**	**7**	**251**
Opgenomen in andere elementen van het totaalresultaat				
Wisselkoersverschillen[1]	-56	0	-63	-63
Toegezegde-pensioenregelingen	-3	-49	-3	-52
ANDERE ELEMENTEN VAN HET TOTAALRESULTAAT	**-59**	**-49**	**-65**	**-114**

(1) Inclusief € -48 miljoen voor het aandeel van Solvay in Solvay Indupa CTA in 2015 (€ -53 miljoen in 2014).

In 2015 is de reële waarde van Solvay Indupa herzien, wat leidde tot een bijkomend uitzonderlijk verlies van € 88 miljoen.

De activa aangehouden voor verkoop omvatten op het jaareinde 2014 de voor verkoop aangehouden nettoactiva van Chloorvinyls voor € 244 miljoen, en resulteren uit het verschil tussen de reële waarde van de ingebrachte nettoactiva (€ 404 miljoen), de geschatte correcties (€ -137 miljoen op basis van de eindbalans) voor het beoogde bedrijfskapitaal, exclusief activa en passiva (waaronder financiële schulden) en andere verkoopkosten (€ -22 miljoen).

TOELICHTING 35 Voorzieningen

In € miljoen	Personeels-beloningen	Reorganisaties	Leefmilieu	Geschillen	Andere	Totaal
Op 31 december 2014	**3 166**	**77**	**713**	**285**	**87**	**4 328**
Toevoegingen	84	53	56	60	30	282
Terugnames	-23	-15	-33	-128	-13	-212
Gebruik	-191	-50	-88	-18	-25	-372
Disconteringseffect	64		11	2	1	78
Herwaarderingen	-279					-279
Wisselkoersverschillen	60		-14	-10	2	38
Verwervingen en wijzigingen in de consolidatiekring	215	33	74	23		345
Vervreemdingen	-16		-2			-17
Overboeking van/naar activa aangehouden voor verkoop	14	-1	7	1	32	53
Andere	38				-8	30
OP 31 DECEMBER 2015	**3 133**	**97**	**723**	**214**	**106**	**4 273**
Waarvan kortlopende voorzieningen	0	95	111	51	52	310

In totaal zijn de voorzieningen gedaald met € 55 miljoen.

De voornaamste gebeurtenissen van 2015 betreffen:

- de overname van Cytec die leidde tot een verhoging van de voorzieningen van Solvay van € 345 miljoen;
- de daling in de disconteringsvoeten en andere financiële veronderstellingen die gebruikt worden voor de berekening van de verplichtingen inzake personeelsbeloningen in de eurozone, Groot-Brittannië en de Verenigde Staten met een positieve impact op het eigen vermogen van € 242 miljoen;

De overboeking van voorzieningen uit aangehouden voor verkoop naar voortgezette bedrijfsactiviteiten komt voornamelijk overeen met de herclassificaties van voorzieningen in verband met de aanpassing van de aankoopprijs voor Inovyn. Het saldo per 31 december 2015 met betrekking tot voorzieningen resulterend uit het sluiten van de Inovyn joint venture bedraagt € 33 miljoen.

Het management verwacht dat de voorzieningen (behalve de Personeelsbeloningen) als volgt zullen worden opgebruikt (uitstroom van geldmiddelen):

In € miljoen op 31 december 2015	Tot 5 jaar	Tussen 5 en 10 jaar	Na 10 jaar	Totaal
Totale voorzieningen voor leefmilieu	336	125	262	723
Totale voorzieningen voor geschillen[1]	169	7		176
Totale overige voorzieningen	149	21	33	203
TOTAAL	**654**	**153**	**295**	**1 102**

(1) Exclusief provisies met deposito's ter garantie van de verplichtingen (€ 38 miljoen).

35.A. Voorzieningen for personeelsbeloningen

Overzicht

De voorzieningen voor personeelsbeloningen waren als volgt:

In € miljoen	2015	2014
Personeelsbeloningen na uitdiensttredding	2 964	3 015
Andere personeelsbeloningen op lange termijn	115	111
Opzegvergoedingen	53	41
TOTAAL PERSONEELSBELONINGEN	**3 133**	**3 166**

De beloningen na uitdiensttreding worden gerangschikt als toegezegde bijdragenregelingen en toegezegd-pensioenregelingen.

Toegezegde-bijdragenregelingen

De toegezegde-bijdragenregeling is een regeling inzake vergoedingen na uitdiensttreding waarbij de onderneming vaste bijdragen betaalt aan een aparte entiteit of fonds, overeenkomstig de bepalingen van de regeling. Wanneer de bijdragen betaald zijn, heeft de onderneming geen bijkomende verplichtingen meer.

Voor deze regelingen betaalt Solvay bijdragen aan publieke of private beheerde pensioenfondsen of verzekeringsmaatschappijen. Voor 2015 bedraagt de kost € 20 miljoen, in vergelijking met € 18 miljoen in 2014.

Toegezegde-pensioenregelingen

Regelingen die niet onder de toegezegde-bijdragenregeling vallen, behoren tot de toegezegd-pensioenregelingen. Deze regelingen worden ofwel van buitenaf gefinancierd door pensioenfondsen of verzekeringsmaatschappijen ("gefinancierde regeling"), ofwel gefinancierd binnen de Groep ("niet-gefinancierde regeling"). De belangrijkste pensioenregelingen worden jaarlijks door onafhankelijke actuarissen geëvalueerd.

Collectieve pensioenregelingen van meer werkgevers

Solvay heeft in de Verenigde Staten bijgedragen aan twee collectieve pensioenregelingen van meerdere werkgevers in het kader van collectieve arbeidsovereenkomsten die sommige syndicaal vertegenwoordigde personeelsleden dekken. In 2014 heeft Solvay zich met ingang van 1 mei 2014 teruggetrokken uit het PACE Industry Union-Management-pensioenfonds in het kader van een collectieve arbeidsovereenkomst. Na de verkoop van Eco Services, draagt Solvay niet meer bij tot het Western Conference of Teamsters-pensioenfonds.

Elke collectieve pensioenregeling van meerdere werkgevers is een toegezegd-pensioenregeling. In geen enkele van de collectieve pensioenregelingen van meerdere werkgevers worden activa, verplichtingen of kosten toegewezen aan werkgevers die bijdragen. Voor geen enkele collectieve pensioenregeling van meerdere werkgevers is er voldoende informatie beschikbaar om Solvay, of andere werkgevers die bijdragen, toe te laten om de regeling administratief te verwerken als een toegezegd-pensioenregeling. Bijgevolg wordt het belang in elk van de collectieve pensioenregelingen van meerdere werkgevers administratief verwerkt alsof het een toegezegde-bijdragenregeling betreft.

In 2015 en 2014 betaalde Solvay minder dan € 1 miljoen als jaarlijkse bijdrage voor de collectieve pensioenregelingen van meerdere werkgevers.

Voorzieningen voor personeelsbeloningen na uitdiensttreding

Het nettopassief is het netto van de voorzieningen en de opgenomen fondsbeleggingen.

In € miljoen	2015	2014
Voorzieningen	2 964	3 015
Actief regeling overschot	-9	-1
Nettoverplichtingen	**2 955**	**3 014**
Operationele kosten	30	57
Financiële kosten	66	94

A. Risicobeheer

De laatste jaren heeft de Groep de risicoblootstelling van toegezegd-pensioenregelingen beperkt door de bestaande pensioenplannen om te zetten in pensioenplannen met een lager risicoprofiel (hybride plannen, plannen met cashsaldo, toegezegde-bijdragenregelingen) of door deze te sluiten voor nieuwe begunstigden.

Solvay volgt de risico's voor de Groep permanent op, in het bijzonder voor de volgende risico's:

Volatiliteit van activa

Aandelen brengen volatiliteit en risico's op korte termijn met zich mee, hoewel ze op lange termijn doorgaans wel een hoger rendement opleveren dan bedrijfsobligaties. Om het risico te beperken is het globale objectief voor gefinancierde regelingen het investeren in een evenwichtige portfeuille van obligaties en aandelen. Het aandelensegment wordt nauwlettend opgevolgd met ALM-technieken om ervoor te zorgen dat het blijft overeenstemmen met de betreffende regelingen en met de langetermijndoelstellingen van de onderneming.

Wijzigingen in obligatierendementen

Een verlaging van de rente op bedrijfsobligaties zal de boekwaarde van de verplichtingen van het plan verhogen. Bij gefinancierde regelingen wordt dit deels gecompenseerd door een verhoging van de waarde van de obligaties in de portefeuille.

Inflatierisico

De verplichtingen voor toegezegd-pensioenregelingen hangen af van de inflatie en een hogere inflatie leidt tot hogere verplichtingen (hoewel er in de meeste gevallen bovengrenzen zijn aan de inflatiestijgingen om de regeling te beschermen tegen extreme inflatie). Slechts een beperkt deel van de activa wordt niet getroffen door inflatie of is er nauwelijks mee gecorreleerd, wat betekent dat een stijging van de inflatie ook leidt tot een groter tekort.

Levensverwachting

De meeste verplichtingen van de beloningsregelingen zijn bedoeld om de deelnemer voor de rest van zijn leven een vergoeding te verschaffen. Een stijgende levensverwachting leidt op die manier tot een toename van de verplichtingen.

Valutarisico

Dit risico is beperkt, vermits grote pensioenregelingen in vreemde valuta's gefinancierd zijn en de meeste activa uitgedrukt zijn in de valuta waarin de uitbetaling van de vergoedingen zal gebeuren.

Risico in verband met de regelgeving

Bij gedeeltelijk of volledig ongefinancierde regelingen staat de Groep bloot aan het risico van externe financiering als gevolg van reglementaire beperkingen. Dit zou geen impact mogen hebben op de verplichtingen in toegezegd-pensioenregelingen maar kan de Groep mogelijk blootstellen aan een aanzienlijke uitstroom van kasmiddelen.

Voor meer informatie over het risicobeheer van de Solvay-groep kunt u het gedeelte Risicobeheer van dit verslag nalezen.

B. Beschrijving van de verplichtingen

Deze voorzieningen zijn vooral bedoeld voor de beloningen na uitdiensttreding. Dit gebeurt in het merendeel van de bedrijven van de Groep, ofwel in de geest van de plaatselijke regelgeving en praktijk, ofwel op basis van gevestigde gewoonten die feitelijke verplichtingen meebrengen.

De belangrijkste pensioenplannen in 2015 zijn gesitueerd in het Groot-Brittannië, Frankrijk, de Verenigde Staten, Duitsland en België. Deze vijf landen vertegenwoordigen 94% van de totale verplichtingen in toegezegd-pensioenregelingen.

In € miljoen	2015	2014
Groot-Brittannië	30%	33%
Frankrijk	19%	25%
Verenigde Staten	27%	15%
Duitsland	12%	14%
België	6%	8%
Andere landen	6%	5%

Groot-Brittannië

Solvay financiert enkele toegezegd-pensioenregelingen in het Groot-Brittannië, waarvan de belangrijkste het Rhodia-pensioenfonds is. Dit is een gefinancierde pensioenregeling die gebaseerd is op het eindsalaris en die recht geeft op een percentage van het salaris per dienstjaar. Het werd afgesloten voor nieuwe deelnemers in 2003 en vervangen door een toegezegde-bijdrageregeling.

Algemeen genomen zijn ongeveer 7% van de verplichtingen toerekenbaar aan de huidige werknemers, 26% aan ex-medewerkers en 67% aan huidige gepensioneerden.

Het fonds werkt in overeenstemming met de Britse wetgeving, en valt onder een uitgebreid regelgevend kader. De Pensions Regulator (bevoegde autoriteit voor pensioenen) hanteert een risicogebaseerde benadering tot regelgeving en een werkwijze die praktische begeleiding verstrekt voor beheerders van en werkgevers met toegezegd-pensioenregelingen over de manier waarop aan de financieringsvereisten van de regeling voldaan moet worden. Volgens de Britse wetgeving is het fonds onderworpen aan regelingspecifieke financiering die vereist dat pensioenregelingen gefinancierd worden.

Het Rhodia-pensioenfonds wordt driejaarlijks gewaardeerd op het vlak van financiering. Deze waardering wordt uitgevoerd door de adviseur van de regeling overeenkomstig de Britse regelgeving, en ze wordt besproken met de beheerders en betalende werkgever om tot waarderingsveronderstellingen en een financieringsplan te komen. De laatste waardering gebeurde op 1 januari 2015 en leidde tot het vastleggen van een vaste pensioensbijdrage voor actieve leden plus een herstelplan voor tekorten om de regeling te voorzien van financiering overeenkomstig de technische bepalingen voor een bepaalde termijn. Toekomstige bijdragen werden op hetzelfde niveau gehouden als bij de vorige waardering.

Het Britse Rhodia-pensioenfonds wordt bestuurd door een beheerraad. De beheerraad beheert het fonds met voorzichtigheid en billijkheid. De beheerders bepalen welke financiële verplichtingen er gelden voor de statutaire financieringsdoelstellingen op basis van voorzichtige actuariële en economische veronderstellingen. Elk tekort moet bijgepast worden met bijkomende bijdragen en binnen een termijn die aansluit bij het betalingsvermogen van de werkgever en de garanties uit hoofde van de overeenkomst of de voorwaardelijke zekerheden die worden geboden.

Frankrijk

Solvay financiert verschillende toegezegd-pensioenregelingen in Frankrijk: de Franse verplichte pensioenregeling maar ook twee gesloten plannen en één open pensioenplan voor hoge inkomens.

Het belangrijkste pensioenplan is voor alle huidige en gepensioneerde werknemers van het vroegere Rhodia die bijdroegen tot het plan tot aan de sluiting ervan in de jaren '70. Het biedt een garantie op een volledige vergoeding op basis van het salaris op het einde van de loopbaan. Dit plan is niet gefinancieerd en ongeveer 95% van de verplichtingen zijn toewijsbaar aan op heden gepensioneerden.

Solvay verwacht niet dat er een uitbetalingsimpact is in Frankrijk door veranderingen in de wetgeving betreffende minimum financieringsvereisten.

Verenigde Staten

Tot eind 2014 financierde Solvay drie verschillende toegezegd-pensioenregelingen in de VS, waarvan er twee sinds 2003 gesloten waren voor nieuwe deelnemers, en één nog open was. Deze laatste is een kassaldoplan (cash balance). Deze kassaldoregeling werd eind 2015 gesloten en alle deelnemers hebben de mogelijkheid gekregen om van het bestaande plan over te gaan naar een nieuw toegezegde-bijdragenregeling. Op dit ogenblik zijn alle toegezegd-pensioenregelingen gesloten en zijn al deze regelingen gefinancierd.

De regelingen van Solvay voldoen aan de lokale wetgeving inzake gecontroleerde jaarrekeningen, neerlegging bij de overheid en Pension Benefit Guaranty Corp-verzekeringspremies indien van toepassing. De regelingen worden lokaal bekeken en opgevolgd door fiduciaire comités met het oog op investeringen met betrekking tot de regeling en administratieve zaken.

Voor deze Amerikaanse regelingen houden de bijdragen van Solvay rekening met de minimale (fiscaal aftrekbare) financieringsvereisten en de maximale fiscaal aftrekbare bijdragen, die beide geregeld worden door de IRS.

Deelnemers die in aanmerking komen kunnen er ook voor kiezen om hun pensioen in één enkel bedrag uitgekeerd te krijgen in plaats van maandelijks.

Algemeen genomen zijn ongeveer 29% van de verplichtingen toerekenbaar aan de huidige werknemers, 14% aan ex-medewerkers waarvoor de uitbetaling van de vergoedingen nog niet begonnen is, en 57% aan huidige gepensioneerden.

De overname van Cytec door Solvay resulteert in een verhoging van de verplichtingen voor toegezegd-pensioenregelingen in de Verenigde Staten met € 207 miljoen.

Het vroegere Cytec financierde drie verschillende toegezegd-pensioenregelingen in de Verenigde Staten (één gekwalificeerd plan en twee niet-gekwalificeerde plannen). Het voornaamste was het gekwalifideerde plan "Cytec Retirement Plan" dat goed is voor 96% van de pensioenverplichtingen van Cytec per 31 december 2015. Al deze plannen zijn gesloten voor nieuwe deelnemers en de toegerekende bedragen zijn bevroren. Het Cytec Retirement Plan is gefinancierd terwijl de twee niet-gekwalificeerde plannen niet gefinancierd zijn.

De regelingen van Cytec voldoen aan de lokale wetgeving inzake gecontroleerde jaarrekeningen, neerlegging bij de overheid en Pension Benefit Guaranty Corp-verzekeringspremies indien van toepassing.

De bijdragen van Cytec houden rekening met de minimale (fiscaal aftrekbare) financieringsvereisten en de maximale fiscaal aftrekbare bijdragen, die beide geregeld worden door de IRS.

Een optie om het pensioen in één keer uit te keren is niet beschikbaar in deze plannen, met uitzondering van de wettelijke uitbetaling van kleine bedragen.

Algemeen genomen zijn ongeveer 24% van de Cytec-verplichtingen toerekenbaar aan de huidige werknemers, 9% aan ex-medewerkers waarvoor de uitbetaling van de vergoedingen nog niet begonnen is, en 65% aan huidige gepensioneerden.

Duitsland

Solvay draagt bij tot vier verschillende toegezegd-pensioenregelingen in Duitsland, waarvan er twee gesloten zijn voor nieuwe deelnemers en twee open. Zoals gewoonlijk in Duitsland, zijn al deze regelingen niet-gefinancierd. In deze stelsels hebben medewerkers na de uitdiensttreding recht op een jaarlijks pensioen op basis van hun dienstjaren en eindsalaris.

Ongeveer 58% van de verplichtingen is toerekenbaar aan huidige gepensioneerden.

België

Solvay financiert twee toegezegd-pensioenregelingen in België. Dit zijn gefinancierde pensioenregelingen die gesloten zijn voor verdere uitbreiding sinds eind 2006 wat de regeling voor het management betreft en sinds eind 2004 wat de regeling voor arbeiders en bedienden betreft. De vergoedingen voor verstreken diensttijd die uitbetaald worden onder deze regelingen worden elk jaar aangepast aan de jaarlijkse loonstijgingen en de inflatie ("Dynamisch beheer"). Zoals vaak in België, worden de meeste vergoedingen vanwege de gunstige fiscaliteit voor vaste pensioenuitkeringen uitbetaald in de vorm van een vaste uitkering.

Daarnaast financiert Solvay twee open toegezegde-bijdrageregelingen. Dit zijn gefinancierde pensioenregelingen die geopend zijn sinds begin 2007 wat betreft de regeling voor het management en sinds begin 2005 wat betreft de regeling voor arbeiders en bedienden. Deelnemers kunnen ervoor kiezen om hun bijdragen te investeren in vier verschillende beleggingsfondsen (van "Conservatief" tot "Dynamisch"). Maar, wat ze ook kiezen, de Belgische wet bepaalt momenteel dat de werkgever een rendement op de werkgeversbijdrage en op de persoonlijke bijdrage moet garanderen, wat op die manier een potentiële verplichting voor de onderneming doet ontstaan. Het rendement tot 31 december 2015 is 3,25% op de werkgeversbijdrage en 3,75% op de persoonlijke bijdrage. Vanaf 1 januari 2016 worden deze rendementen op jaarbasis vastgesteld met een minimum van 1,75% en een maximum van 3,75%. Voor 2016 is het rendement voor beide types bijdrage vastgelegd op 1,75%. Voor deze regelingen had Solvay voor € 104 miljoen fondsbeleggingen per 31 december 2015, en werd er € 9 miljoen aan bijdragen betaald in 2015. Eind 2015 werd er geen belangrijke nettoverplichting opgenomen in de balans met betrekking tot deze regelingen.

De regelingen van Solvay worden beheerd door twee Solvay-pensioenfondsen die werken volgens de lokale wetgeving voor wat betreft de minimale financiering, de investeringsprincipes, gecontroleerde jaarrekeningen, neerlegging bij de overheid en bestuursprincipes. Pensioenfondsen worden beheerd door een algemene vergadering en een raad van bestuur die de dagelijkse activiteiten delegeert aan een operationeel comité.

Overige

De meeste van deze verplichtingen hebben betrekking op pensioenregelingen. In sommige landen (met name de Verenigde Staten) zijn er ook medische zorgverzekeringen voorzien voor na de uitdiensttreding, die 5% van de totale verplichtingen in toegezegd-pensioenregelingen uitmaken.

C. Bewegingen over het jaar

Nettokosten

De bedragen die voor deze regelingen ten laste van het resultaat genomen werden:

In € miljoen	2015	2014
Toegerekende pensioenkosten	**18**	**48**
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	51	46
Pensioenkosten van verstreken diensttijd (waaronder inperkingen)	-32	2
Netto rentekosten	**66**	**94**
Rentekosten	149	188
Rente opbrengsten	-83	-94
Administratieve kosten betaald	**11**	**9**
NETTO KOST OPGENOMEN IN DE WINST- EN VERLIESREKENING- TOEGEZEGD PENSIOENREGELING	**96**	**151**
Herwaarderingen	-279	508
HERWAARDERINGEN OPGENOMEN IN ANDERE ELEMENTEN VAN HET TOTAALRESULTAAT	**-279**	**508**

De aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten en de administratieve kosten van deze pensioenregelingen worden in de winst- en verliesrekening opgenomen ofwel als verkoopskosten, als commerciële en administratieve kosten, als kosten voor onderzoek & ontwikkeling, of als operationele winsten en verliezen en niet-recurrente elementen. De netto rentekosten worden geboekt als een financiële kost.

In 2015 bedroegen de aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten van de Groep € 51 miljoen, waarvan € 33 miljoen voor gefinancierde regelingen en € 18 miljoen voor niet-gefinancierde regelingen. Pensioenkosten van verstreken diensttijd omvatten positieve effecten van de evolutie van de medische zorgverzekeringen na de uitdiensttreding in de Verenigde Staten (€ 30 miljoen).

In 2014 bedroegen de aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten van de Groep € 46 miljoen, waarvan € 29 miljoen voor gefinancierde regelingen en € 17 miljoen voor niet-gefinancierde regelingen.

Nettoverplichting

In de balans zijn volgende bedragen opgenomen in verband met toegezegd-pensioenregelingen:

In € miljoen	2015	2014
Verplichtingen voor toegezegd-pensioenregelingen – gefinancierde regelingen	3 648	2 907
Reële waarde van fondsbeleggingen – einde periode	-2 940	-2 102
FINANCIERINGSTEKORT VOOR GEFINANCIERDE REGELINGEN	**708**	**805**
Verplichtingen voor toegezegd-pensioenregelingen – niet gefinancierde regelingen	2 223	2 197
FINANCIERINGSTEKORT	**2 931**	**3 002**
Niet als activa opgenomen, tengevolge van de actiefplafond	24	12
NETTOVERPLICHTING (NETTOACTIEF) IN THE BALANS	**2 955**	**3 014**
Verplichting opgenomen	2 964	3 015
Actief opgenomen	-9	-1

De nettodaling van de nettoverplichting met € 59 miljoen tussen 2014 en 2015 valt voornamelijk te verklaren door:

- herwaarderingen die hoofdzakelijk te danken zijn aan de stijging de disconteringsvoet in de eurozone, het Groot-Brittannië en de Verenigde Staten;
- de overname van de Cytec activiteiten (€ 207 miljoen).

De stijging van opgenomen activa is voornamelijk verklaard door de overname van Cytec.

De brutoverplichtingen voor toegezegd-pensioenregelingen evolueerden als volgt:

In € miljoen	2015	2014
VERPLICHTINGEN VOOR TOEGEZEGD-PENSIOENREGELINGEN BIJ AANVANG PERIODE	**5 103**	**4 443**
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten: werkgever	51	46
Rentekosten	149	188
Reële bijdrage van de werknemer	4	6
Pensioenkosten van verstreken diensttijd (waaronder inperkingen)	-32	2
Afwikkeling van regelingen	1	0
Verwervingen/Vervreemdingen (-)	986	-62
Herwaarderingen in andere elementen van het totaalresultaat	-324	583
Winsten en verliezen met betrekking tot veranderingen in de demografische veronderstellingen	*-77*	*5*
Winsten en verliezen met betrekking tot veranderingen in de financiële veronderstellingen	*-242*	*570*
Winsten en verliezen met betrekking tot ervaring	*-5*	*8*
Betaalde voordelen	-270	-261
Wisselkoersverschillen	158	199
Overboekingen en andere	38	-1
Overboeking van/naar activa aangehouden voor verkoop	9	-40
VERPLICHTINGEN VOOR TOEGEZEGD-PENSIOENREGELINGEN BIJ EINDE PERIODE	**5 871**	**5 103**
Verplichtingen toegezegd-pensioenregelingen – gefinancierde regelingen	3 648	2 907
Verplichtingen toegezegd-pensioenregelingen – niet-gefinancierde regelingen	2 223	2 197

In 2015 hielden de voornaamste wijzigingen van Solvay's verplichtingen voor toegezegd-pensioenregelingen verband met de overname van de Cytec activiteiten, die leidden tot een stijging van € 992 miljoen.

In 2014 leidde de classificatie als "Aangehouden voor verkoop" van de Chloorvinyls activiteiten tot een daling van € 40 miljoen. Eveneens in 2014 heeft de verkoop van de Eco Services-activitieiten geleid tot een daling van de toegezegd-pensioenverplichtingen met € 62 miljoen.

De reële waarde van de fondsbeleggingen evolueerde als volgt:

In € miljoen	2015	2014
REËLE WAARDE VAN FONDSBELEGGINGEN BIJ AANVANG PERIODE	**2 102**	**1 907**
Financiële opbrengsten	83	94
Herwaarderingen in andere elementen van het totaalresultaat	-33	87
Rendement van fonds beleggingen (exclusief bedragen inbegrepen in financiële opbrengsten)	*-33*	*87*
Bijdragen van de werkgever	168	180
Bijdragen van de werknemer	4	6
Verwervingen/Vervreemdingen (-)	797	-43
Administratieve kosten betaald	-11	-9
Afwikkeling van regelingen	1	0
Betaalde voordelen	-270	-261
Wisselkoersverschillen	97	142
Overboekingen en andere	7	5
Overboeking van/naar activa aangehouden voor verkoop	-4	-7
REËLE WAARDE VAN DE FONDSBELEGGINGEN BIJ EINDE PERIODE	**2 940**	**2 102**
Reëel rendement van de fondsbeleggingen	50	181

Het totale rendement van de fondsbeleggingen in 2015 bedraagt € 50 miljoen. De onstabiele marktomstandigheden in 2015 hebben geleid tot aanzienlijk lagere rendementen dan in vorige jaren.

De overname van Cytec heeft geleid tot een stijging van de fondsbeleggingen van € 785 miljoen.

In 2014 leidde de classificatie als "Aangehouden voor verkoop" van de Chloorvinyls activiteiten tot een daling van de fondsbeleggingen van € 7 miljoen. Ook in 2014 heeft verkoop van de Eco Services-activiteiten geleid tot een daling van de fondsbeleggingen met € 43 miljoen.

De bijdragen in geldmiddelen van de Groep (met inbegrip van rechtstreeks uitgekeerde beloningen) bedroegen in 2015 € 168 miljoen, waarvan € 63 miljoen in bijdragen tot fondsen en € 105 miljoen in rechtstreeks uitgekeerde beloningen.

De bijdragen in geldmiddelen van de Groep (met inbegrip van rechtstreeks uitgekeerde beloningen) in 2014 bedroegen € 180 miljoen, waarvan € 75 miljoen in bijdragen tot fondsen en € 105 miljoen in rechtstreeks uitgekeerde beloningen.

Behoudens ingrijpende wijzigingen in het regelgevend kader (zie "Risico in verband met de regelgeving" hierboven), zullen de bijdragen in contanten van de Groep in 2016 ongeveer € 182 miljoen bedragen.

De voornaamste categorieën van fondsbeleggingen zijn:

	2015		2014	
	Beursgenoteerde % van het totaal	Niet-beursgenoteerde % van het totaal	Beursgenoteerde % van het totaal	Niet-beursgenoteerde % van het totaal
Aandelen	40%	0%	51%	0%
Obligaties				
Obligaties met hoge kredietwaardigheid (Investment Grade)	55%	0%	44%	0%
Obligaties met lage kredietwaardigheid (Non Investment Grade)	2%	0%	1%	0%
Vastgoed	0%	0%	1%	0%
Geldmiddelen en kasequivalenten	2%	0%	3%	0%
Afgeleide financiële instrumenten				
Gestructureerde schulden (LDI)	0%	0%	0%	0%
Andere afgeleide financiële instrumenten	1%	0%	0%	0%
Andere	0%	0%	0%	0%
TOTAAL	**100%**	**0%**	**100%**	**0%**

Wat de geïnvesteerde activa betreft, dient opgemerkt te worden dat deze activa geen directe beleggingen bevatten in aandelen van de Solvay-groep of in andere activa die in het bezit zijn van of gebruikt worden door Solvay. Dit wil niet zeggen dat er geen Solvay-aandelen kunnen opgenomen zijn in investeringen zoals gemeenschappelijke beleggingsfondsen.

Wijzigingen in de nettopassiva gedurende de periode:

In € miljoen	2015	2014
Opgenomen nettobedrag bij begin periode	**3 014**	**2 536**
Nettokost in resultaat opgenomen – toegezegd-pensioenregelingen	96	151
Reële bijdrage van de werkgever/directe betaalde voordelen	-168	-180
Verwervingen/vervreemdingen	189	-18
Herwaarderingen	-279	508
Overboekingen	30	-6
Wisselkoersverschillen	61	57
Overboeking van/naar activa aangehouden voor verkoop	12	-33
Opgenomen nettobedrag op einde periode	**2 955**	**3 014**

Wijzigingen in het actiefplafond gedurende de periode:

In € miljoen	2015	2014
Impact van het actiefplafond limiet aan het begin van het jaar	**12**	
Wijzigingen van de impact van het actiefplafond limiet	**12**	**12**
Impact van het actiefplafond limiet aan het einde van het jaar	**24**	**12**

De impact van wijzigingen in het actiefplafond opgenomen via de andere elementen van het totaalresultaat bedroeg € 12 miljoen, in vergelijking met € 12 miljoen in 2014. Deze impact heeft betrekking op de plannen in Brazilië, het Groot-Brittannië, Portugal en Zwitserland.

Actuariële veronderstellingen

Deze veronderstellingen zijn niet segmentspecifiek.

	Eurozone		Groot-Brittannië		Verenigde Staten	
In %	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Disconteringsvoet	2,25	1,75	3,75	3,50	4,25	4,00
Verwachte toekomstige loonsverhogingen	1,75 – 4,00	2,25 – 4,25	2,15 – 3,25	3,35 – 3,50	3,00 – 3,75	2,75 – 4,25
Inflaties	1,75	1,75	3,25	3,00	2,25	2,25
Verwachte toekomstige pensioenverhogingen	0,00 – 1,75	0,00 – 1,75	3,25	3,00	NA	NA
Verwachte aangroei medische uitgaven	1,75	1,75	5,5	5,5	4,50 – 7,50	4,25 – 7,75

Actuariële veronderstellingen gebruikt voor de bepaling van de jaarlijkse kosten

Deze veronderstellingen zijn niet segmentspecifiek.

	Eurozone		Groot-Brittannië		Verenigde Staten	
In %	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Disconteringsvoet	1,75	3,25	3,50	4,50	4,00	4,75
Verwachte toekomstige loonsverhogingen	1,75 – 4,00	2,50 – 4,50	1,90 – 3,00	3,60 – 3,75	3,00 – 3,75	2,75 – 4,25
Inflaties	1,75	2,00	3,00	3,25	2,25	2,50
Verwachte toekomstige pensioenverhogingen	0,00 – 1,75	0,00 – 2,00	3,00	3,25	NA	NA
Verwachte aangroei medische uitgaven	1,75	2,00	5,5	5,5	4,50 – 7,50	4,50 – 8,00

Actuariële veronderstellingen met betrekking tot de toekomstige mortaliteit zijn gebaseerd op landspecifieke mortaliteitstabellen. Deze veronderstellingen komen per 31 december 2015 bij pensionering aan 65 jaar neer op een gemiddelde levensverwachting in jaren van:

In jaren	Groot-Brittannië	Verenigd Staten	België	Frankrijk	Duitsland
Pensioen aan het einde van het periode					
Mannelijk	21,2	20,1	18,1	23,9	19,5
Vrouwelijk	23,7	21,9	21,5	27,4	23,6
Pensioen na 20 jaren na het einde van het periode					
Mannelijk	22,8	20,7	18,1	26,7	22,1
Vrouwelijk	25,6	22,5	21,5	30,3	26,1

In sommige landen zoals Groot-Brittannië en de Verenigde Staten, geven de veronderstellingen met betrekking tot mortaliteit de ervaring van het plan en/of Solvay's verwachtingen in termen van toekomstige verbetering van de mortaliteit weer.

De actuariële veronderstellingen bij het bepalen van de pensioenverplichting per 31 december zijn gebaseerd op de volgende looptijden van de verplichtingen uit hoofde van personeelsbeloningen:

	Eurozone	Groot-Brittannië	Verenigde Staten
Looptijd in jaren	13,1	16,4	11,6

Gevoeligheidsanalyse

De gevoeligheid voor een wijziging van percentage van de disconteringsvoeten op de brutoverplichting voor toegezegd-pensioenregelingen is als volgt:

In € miljoen	0,25% toename	0,25% afname
Eurozone	-72	75
Groot-Brittannië	-68	71
Verenigde Staten	-41	42
Andere landen	-5	5
TOTAAL	**-186**	**193**

De gevoeligheid voor een wijziging in het inflatiecijfer op de brutoverplichting voor toegezegd-pensioenregelingen is als volgt:

In € miljoen	0,25% toename	0,25% afname
Eurozone	68	-66
Groot-Brittannië	50	-49
Verenigde Staten	0	0
Andere landen	1	-1
TOTAAL	**119**	**-116**

De gevoeligheid voor een wijziging in het stijgingspercentage van de lonen op de brutoverplichting voor toegezegd-pensioenregelingen is als volgt:

In € miljoen	0,25% toename	0,25% afname
Eurozone	22	-21
Groot-Brittannië	4	-4
Verenigde Staten	1	-1
Andere landen	1	-1
TOTAAL	**28**	**-27**

De gevoeligheid voor een wijziging van 1 jaar in de mortaliteitstabellen op de brutoverplichting voor toegezegd-pensioenregelingen is als volgt:

In € miljoen	+1 jaar toename	-1 jaar afname
Eurozone	-81	83
Groot-Brittannië	-59	59
Verenigde Staten	-54	55
Andere landen	-5	5
TOTAAL	**-199**	**202**

35.B. Voorzieningen voor reorganisatie

Deze voorzieningen bedragen € 97 miljoen, tegen € 77 miljoen eind 2014.

De voornaamste voorzieningen op het einde van 2015 hebben betrekking op:

- de reorganisatie van Corporate Functions na herziening van de portefeuille van de Groep (€ 36 miljoen);
- Cytec (€ 33 miljoen).

35.C. Leefmilieuvoorzieningen

Deze voorzieningen bedragen € 723 miljoen, tegen € 713 miljoen eind 2014, en hebben betrekking op:

- mijnen en proefboringen, voor zover de wetgeving en/of exploitatievergunningen in verband met mijnen en proefboringen in een verplichting tot schadevergoeding aan derden voorzien. Deze voorzieningen, die aangelegd worden op basis van lokale expertise, zullen naar verwachting binnen een periode van 1 tot 20 jaar aangewend worden en bedragen € 146 miljoen;
- de stopzetting van de activiteiten van elektrolyse op basis van kwik: de verwachte uitgaven zijn gespreid doorheen de tijd als gevolg van de geplande herbestemming van de sites, de nationale regelgeving in verband met het beheer van bodemverontreiniging en de besmettingsgraad van de bodem en grondwater. Het merendeel van deze voorzieningen zal naar verwachting in de loop van de komende 10 tot 20 jaar aangewend worden;
- dijken, stortplaatsen en terreinen: de voorzieningen betreffen hier vooral dijken bij de sodafabrieken, de oude dijken van kalkputten en ook terreinen en stortplaatsen gebruikt voor de activiteiten op bepaalde industriële sites. Deze voorzieningen hebben een tijdshorizon van 1 tot 20 jaar;
- verschillende soorten vervuiling (organisch en niet-organisch) als gevolg van diverse gespecialiseerde chemische producties: deze voorzieningen dekken voornamelijk stopgezette activiteiten of gesloten fabrieken. De meeste van deze voorzieningen hebben een tijdshorizon van 1 tot 20 jaar.

De geschatte bedragen worden verdisconteerd op basis van de waarschijnlijke afrekeningsdatum, en worden regelmatig aangepast naargelang de tijd verstrijkt.

35.D. Voorzieningen voor geschillen

Deze voorzieningen bedragen eind 2015 € 214 miljoen, tegen € 285 miljoen eind 2014. De daling is voornamelijk te verklaren door de terugname van een voorziening voor belastinggeschillen (€ 84 miljoen).

De voornaamste voorzieningen op het einde van 2015 hebben betrekking op: belastingrisico's (€ 108 miljoen); en juridische claims (€ 105 miljoen).

35.E. Overige voorzieningen

Deze voorzieningen hebben betrekking op de stopzetting of verkoop van activiteiten en bedragen € 106 miljoen, tegen € 87 miljoen op het einde van 2014.

TOELICHTING 36 Nettoschuld

De nettoschuld van de Groep is het saldo van de financiële schuld en de overige vlottende vorderingen – financiële instrumenten en de geldmiddelen en kasequivalenten.

In € miljoen	2015	2014
Financiële schulden	6 520	2 338
• Overige vlottende vorderingen – Financiële instrumenten	-111	-309
• Geldmiddelen en kasequivalenten	-2 030	-1 251
NETTOSCHULD	**4 379**	**778**

Verplichtingen (+)/Activa (-)

De kredietratings voor Solvay van twee ratingbureaus zijn: BBB-/A3 (met stabiele outlook) bij Standard and Poors, and Baa2/P2 (met negatieve outlook) bij Moody's, na de overname van Cytec.

Financiële schulden

In € miljoen	2015	2014
Achtergestelde leningen	500	499
Obligatieleningen	4 837	491
Langlopende financiële leaseverplichtingen	51	2
Langlopende schulden bij financiële instellingen		300
Andere langlopende schulden	240	193
Binnen 12 maanden verschuldigd bedragen (opgenomen onder schuld op korte termijn)	308	505
Overige kortlopende leningen (met inbegrip van de negatieve banksaldi)	584	348
FINANCIËLE SCHULDEN (KORT- EN LANGLOPEND)	**6 520**	**2 338**

De brutoschuld steeg van € 2,338 miljoen op het einde van 2014 tot € 6 520 miljoen op het einde van 2015.

De stijging van de brutoschuld in 2015 is voornamelijk het gevolg van de nieuwe schulden (€ 2 250 miljoen senior notes in euro en US$ 1 600 miljoen senior notes in USD vóór uitgiftekosten) die werden uitgegeven in december 2015 om gedeeltelijk de overname van Cytec te financieren en voor de vervroegde herfinanciering van bestaande financiële schulden op lange en korte termijn met vervaldatum in 2016 (resulterend in een stijging van geldmiddelen en kasequivalenten met ongeveer € 900 miljoen), de overname van de netto financiële schuld van Cytec (€ 531 miljoen), de verhoging van de uitgifte van commercial paper (€ 250 miljoen eind 2015 tegenover eind 2014) zowel als de financiering van projecten in de groeilanden.

In 2015 heeft Solvay ook de retailobligatie (€ 500 miljoen) met vervaldatum in juni terugbetaald.

Merk op dat Solvay, in het kader van de overname van Cytec, een toegezegd overbruggingslening heeft afgesloten die gedeeltelijk aangesproken werd (€ 600 miljoen) bij de afronding van de overname in begin december en die volledig terugbetaald is net na de uitgifte van voorkeurrechten van € 1,5 miljard later in december.

In 2014 betaalde Solvay de € 500 miljoen in januari aflopende EMTN-obligaties terug, en in mei de twee hoogrentende obligaties van Rhodia van respectievelijk € 500 miljoen ("first call"-optie) en US$ 400 miljoen (vroegtijdige aflossing).

In april 2014 gaf Solvay met succes Belgische thesauriebewijzen uit (€ 75 miljoen tegen eind 2014 en € 324 miljoen op het einde eind 2015) binnen het beschikbare programma van € 1 miljard.

Leningen en kredietlijnen

De belangrijkste leningen die na 2015 aflopen zijn :

In € miljoen (behalve waar anders vermeld)	Nominaal bedrag			Coupon	Einde looptijd	Door zekerheid gedekt	2015 Bedrag aan geamortiseerde kostprijs	2015 Reële waarde	2014 Bedrag aan geamortiseerde kostprijs	2014 Reële waarde
Retail	500			5,01%	2015	Nee			500	510
Europese Investeringsbank	300			3,90%	2016	Nee	300	312	300	320
Obligaties met variabele rentevoet €	1 000			Euribor 3m+82 bps	2017	Nee	995	1 004		
Uitgifte EMTN obligaties door Solvay nv (België)	500	300		4,75%	2018	Nee	493	551	491	571
		200	(tap)	5,71%						
Senior obligatie US$ (144A)	735			3,40%	2020	Nee	731	730		
Senior obligatie €	750			1.625%	2022	Nee	741	751		
Senior obligatie US$ (144A)	735			4,45%	2025	Nee	730	730		
Senior obligatie €	500			2,75%	2027	Nee	494	505		
Diep achtergestelde schuld uitgegeven door Solvay Finance SA (Frankrijk) met de steun van Solvay nv (België)	500	(1)		6.375%	2104	Nee	500	507	499	525
Senior obligatie US$ Cytec Industries Inc (82.2 mUS$)	76			8,95%	2017	Nee	82	82		
Senior obligatie US$ Cytec Industries Inc (400 mUS$)	367			3,5%	2023	Nee	347	347		
Senior obligatie US$ Cytec Industries Inc (250 mUS$)	230			3,95%	2025	Nee	224	224		
TOTAAL	**6 192**						**5 637**	**5 743**	**1 790**	**1 926**

(1) De kredietbeoordelingagentschappen Moody's en Standard & Poors beoordelen deze achtergestelde schuld als 50% eigen vermogen en 50% schuld. Volgens IFRS is dit echter 100% schuld. Deze schuld is ondergeschikt aan andere schulden van de Groep en is beursgenoteerd in Luxemburg. De uitbetaalde coupon heeft een vaste rentevoet gedurende de eerste tien jaren. In 2016 wordt de coupon vlottend (3-maand Euribor + 335 basispunten) tot de vervaldatum in 2104. Solvay heeft een terugkoopoptie a pari met de uitgifte vanaf 2016. De emittent beschikt over een optie om de coupon eventueel niet te betalen, volgens de regels van het overdrachtmechanisme van de coupon.

De Groep ging niet in gebreke op de hierboven vermelde financiële schulden. Er zijn geen financiële covenanten bij Solvay nv en de holdingcompany's van de Groep.

Overige vlottende vorderingen – financiële instrumenten en geldmiddelen en kasequivalenten

De totale beschikbare geldmiddelen, d.i. het totaal van de "Overige vlottende vorderingen – financiële instrumenten" en de "Geldmiddelen en kasequivalenten" bedragen € 2 141 miljoen op het einde van 2015 tegen € 1 560 miljoen op het einde van 2014.

In januari 2014 gebruikte Solvay een deel van de thesaurie om de aflopende EMTN-obligatie van € 500 miljoen terug te betalen en in mei de twee hoogrentende obligaties van Rhodia van respectievelijk € 500 miljoen ("first call"-optie) en US$ 400 miljoen (vroegtijdige aflossing) en in juni 2015 de € 500 miljoen.

Geldmiddelen omvatten ook de extra financiering die in december 2015 was uitgegeven voor de vervroegde herfinanciering van bestaande financiële schulden op lange en korte termijn met vervaldatum in 2016 (resulterend in een stijging van geldmiddelen en kasequivalenten van circa € 900 miljoen) zowel als de geldmiddelen van Cytec (€ 198 miljoen).

Overige vlottende vorderingen – Financiële instrumenten

In € miljoen	2015	2014
Geldmarktfondsen (Money Market Funds)		300
Valutaswaps	49	
Andere verhandelbare effecten op meer dan 3 maanden	21	
Overige vlottende financiële activa	41	9
OVERIGE VLOTTENDE VORDERINGEN – FINANCIËLE INSTRUMENTEN	**111**	**309**

De "Overige vlottende vorderingen – financiële instrumenten" bedragen € 111 miljoen eind 2015 en omvatten valutaswaps, andere verhandelbare effecten > 3 maanden (Chinese bankwissels), en overige vlottende financiële activa (voornamelijk margestortingen van Solvay Energy Services). Op het einde van 2014 omvatte het voornamelijk Geldmarktfondsen.

De daling van € 309 miljoen tot € 111 miljoen verklaart grotendeels de "wijzigingen in de overige vlottende financiële activa" in de kasstromen uit financieringsactiviteiten (€ 225 miljoen).

Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen en kasequivalenten bedragen € 2 030 miljoen op het einde van 2015 tegen € 1 251 miljoen op het einde van 2014.

In € miljoen	2015	2014
Geldmiddelen	1 214	754
Termijndeposito's	815	485
Andere	0	12
GELDMIDDELEN EN KASEQUIVALENTEN	**2 030**	**1 251**

Door de aard van geldmiddelen en kasequivalenten is hun boekwaarde gelijk, of zo goed als gelijk aan hun reële waarde.

TOELICHTING 37 Financiële instrumenten en beheer van financiële risico's

De volgende tabel geeft de financiële instrumenten weer per categorie, opgesplitst in vlottende en vaste activa en passiva.

In € miljoen	Classificatie	2015 Boekwaarde	2014 Boekwaarde	
Vaste activa – Financiële instrumenten		**452**	**237**	
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	Beschikbaar voor verkoop	34	43	Zie toelichting 29
Leningen en overige vaste activa (behalve overschotten van pensioenfondsen		418	193	
• Inovyn afgeleide financiële instrument	Aangehouden voor handelsdoeleinden	244	0	
• Andere	Leningen en vorderingen	174	193	
Vlottende activa – Financiële instrumenten		**3 846**	**3 030**	
Handelsvorderingen	Leningen en vorderingen	1 615	1 418	
Overige vlottende vorderingen – Financiële instrumenten		111	309	Zie toelichting 36
• Andere verhandelbare effecten > 3 maanden	Leningen en vorderingen	21	0	
• Geldmarktfondsen (Money Market Fund)	Beschikbaar voor verkoop	0	300	
• Valutaswaps	Aangehouden voor handelsdoeleinden	49	0	
• Overige vlottende financiële activa	Leningen en vorderingen	40	6	
• Overige vlottende financiële activa	Beschikbaar voor verkoop	0	3	
Financiële instrumenten – Operationeel		90	52	Zie toelichting 33
• Aangehouden voor handelsdoeleinden	Aangehouden voor handelsdoeleinden	76	42	
• Afgeleide financiële instrumenten gedocumenteerd in kasstroomafdekkingen	Kasstroomafdekkingen	14	10	
Geldmiddelen en kasequivalenten	Leningen en vorderingen	2 030	1 251	Zie toelichting 36
TOTAAL ACTIVA – FINANCIËLE INSTRUMENTEN		**4 298**	**3 267**	
Langlopende verplichtingen – Financiële instrumenten		5 911	1 690	
Financiële schulden op lange termijn		5 628	1 485	Zie toelichting 36
• Achtergestelde leningen en obligatieleningen	Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	5 337	990	
• Andere langlopende schulden	Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	240	493	
• Langlopende financiële leaseverplichtingen	Financiële leaseverplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	51	2	Zie toelichting 27
Overige verplichtingen op lange termijn	Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	282	204	
Kortlopende verplichtingen – Financiële instrumenten		**2 730**	**2 516**	
Financiële schulden op korte termijn		891	853	Zie toelichting 36
• Financiële schulden op korte termijn (behalve financiële leaseverplichtingen	Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	890	853	
• Financiële leaseverplichtingen op korte termijn	Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	2	0	
Handelsschulden		1 559	1 461	
Financiële instrumenten – Operationeel		135	88	Zie toelichting 38
• Aangehouden voor handelsdoeleinden	Aangehouden voor handelsdoeleinden	90	32	
• Afgeleide financiële instrumenten gedocumenteerd in kasstroomafdekkingen	Kasstroomafdekkingen	45	57	
Te betalen dividenden		144	114	
TOTAAL FINANCIËLE VERPLICHTINGEN – FINANCIËLE INSTRUMENTEN		**8 640**	**4 206**	

37.A. Overzicht van de financiële instrumenten

De volgende tabel geeft een overzicht van de boekwaarden van alle financiële instrumenten volgens aard en volgens waarderingscategorie zoals gedefinieerd door IAS 39 Financiële instrumenten: opname en waardering.

In € miljoen	2015 Boekwaarde	2014 Boekwaarde
Reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening		
Aangehouden voor handelsdoeleinden	*369*	*42*
Afgeleide financiële instrumenten gedocumenteerd in kasstroomafdekkingen	14	10
Leningen en vorderingen (inclusief geldmiddelen en kasequivalenten, handelsvorderingen, leningen en andere activa op korte lange termijn, behalve de overschotten van pensioenfondsen)	3 881	2 868
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	34	347
TOTAAL FINANCIËLE ACTIVA	**4 298**	**3 267**
Reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening		
Aangehouden voor handelsdoeleinden	*-90*	*-32*
Afgeleide financiële instrumenten gedocumenteerd in kasstroomafdekkingen	-45	-57
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs (inclusief financiële schulden op lange termijn, overige verplichtingen op lange termijn, financiële schulden op korte termijn, handelsschulden)	-8 308	-4 001
Te betalen dividenden	-144	-114
Financiële leaseverplichtingen	-53	-2
TOTAAL FINANCIËLE VERPLICHTINGEN	**-8 640**	**-4 206**

De categorie "Aangehouden voor handelsdoeleinden" omvat enkel afgeleide financiële instrumenten die gebruikt worden voor het thesauriebeheer, het valutarisicobeheer, risicobeheer in verband met grondstoffen of instrumenten voor CO_2-emissierechten, maar die niet gedocumenteerd zijn als afdekkingsinstrumenten. Zij omvatten ook de afgeleide financiële instrumenten van Inovyn (meer details in deel 37.B).

Financiële activa beschikbaar voor verkoop betreffen Solvay's New Business Development ("NBD") activiteit: de Groep heeft een Corporate Venturing portefeuille samengesteld met deelnemingen in start-ups en investeringen in risicokapitaalfondsen. De financiële activa beschikbaar voor verkoop worden gewaardeerd tegen de reële waarde volgens de waarderingsrichtlijnen gepubliceerd door de European Private Equity and Venture Capital Association.

Daarenboven werden op 31 december 2014 Geldmarktfondsen (schuldinstrumenten) aangehouden (€ 300 miljoen).

37.B. Reële waarde van financiële instrumenten

Waarderingstechnieken en veronderstellingen gebruikt voor de waardering van de reële waarde

Genoteerde marktprijzen zijn beschikbaar voor financiële activa en financiële passiva met standaardbepalingen en -voorwaarden die verhandeld worden op liquide markten. De reële waarden van afgeleide financiële instrumenten zijn gelijk aan hun genoteerde prijzen (indien beschikbaar). Als dergelijke marktprijzen niet beschikbaar zijn wordt de reële waarde van de financiële instrumenten bepaald op basis van een verdisconteerde kasstroomanalyse met gebruik van de toepasselijke rendementscurven die afgeleid zijn van genoteerde rentevoeten met gelijkaardige looptijden of de contracten voor niet-optionele afgeleide financiële instrumenten. De reële waarde van optionele afgeleide financiële instrumenten wordt bepaald op basis van optiewaarderingsmodellen, met inachtneming van contante waarde van de verwachte risicogewogen toekomstige rendementen aan de hand van formules op basis van marktreferenties.

De uitstap van Solvay uit Inovyn in ruil voor een bijkomende betaling die afhangt van de bedrijfsresultaten wordt beschouwd als een financieel afgeleid instrument, met een reële waarde van € 244 miljoen op 31 december 2015. De reële waarde ervan is grotendeels gebaseerd op inputs van niveau 3, namelijk REBITDA-multiples, waarbij de verwachte uitstapprijs wordt vergeleken met de reële waarde van de deelneming van 50% die Solvay bezit in Inovyn. Alle toekomstige wijzigingen van schattingen van REBITDA-multiples zullen invloed hebben op de reële waarde van het afgeleide financiële instrument. Een daling van REBITDA met 10% verlaagt de reële waarde van het afgeleide financiële instrument met € 39 miljoen. Een stijging van REBITDA met 10% verhoogt de reële waarde van het afgeleide financiële instrument met € 54 miljoen. Een daling/stijging van de disconteringsvoet met 10% verhoogt/verlaagt de reële waarde van het afgeleide financiële instrument met € 6 miljoen.

De reële waarden van andere financiële activa en verplichtingen (behalve deze beschreven hierboven) worden bepaald in overeenstemming met de algemeen aanvaarde waarderingsmodellen op basis van de contantewaardeberekening.

Reële waarde van financiële instrumenten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs

In € miljoen	2015 Boekwaarde	2015 Reële waarde	2014 Boekwaarde	2014 Reële waarde	Niveau van reële waarde
Vaste activa – Financiële instrumenten	**174**	**174**	**193**	**193**	
Leningen en overige vaste activa (behalve overschotten van pensioenfondsen	174	174	193	193	2
Langlopende verplichtingen – Financiële instrumenten	**-5 911**	**-6 005**	**-1 690**	**-1 817**	
Achtergestelde leningen en obligatieleningen	-5 337	-5 431	-990	-1 097	1
Andere langlopende schulden	-240	-240	-493	-513	2
Overige verplichtingen op lange termijn	-282	-282	-204	-204	2
Langlopende financiële leaseverplichtingen	-51	-51	-2	-2	2

De boekwaarde van de vlottende financiële activa en passiva wordt geacht de reële waarde te benaderen gezien de korte looptijden.

Financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde op de geconsolideerde balans

De tabel "Financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde op de geconsolideerde balans" geeft een analyse van financiële instrumenten die na initiële opname gewaardeerd worden tegen reële waarde, gegroepeerd in niveaus 1 tot 3 volgens de mate waarin de reële waarde observeerbaar is. (zie IFRS Belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving - 20. Financiële activa).

Conform de interne regels van de Groep ligt de verantwoordelijkheid voor de waardering tegen reële waarde bij (a) de thesaurieafdeling voor niet van energie afgeleide financiële instrumenten en financiële verplichtingen, (b) bij de business unit Energy Services voor de van energie afgeleide financiële instrumenten en (c) bij de afdeling Financiën voor niet-afgeleide financiële activa.

Financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde op de geconsolideerde balans

	2015			
In € miljoen	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Aangehouden voor handelsdoeleinden	**2**	**123**	**244**	**369**
• Wisselrisico		49		49
• Energierisico		55		55
• CO_2 risico	2	19	0	22
• Inovyn afgeleide financiële instrument			244	244
Kasstroomafdekkingen	**6**	**8**		**14**
• Wisselrisico		8		8
• Energierisico		1		1
• CO_2 risico	6			6
Deelnemingen beschikbaar voor verkoop			**34**	**34**
• New Business Development			34	34
TOTAAL	**8**	**131**	**278**	**417**
Aangehouden voor handelsdoeleinden		**-90**	**0**	**-90**
• Wisselrisico		-12		-12
• Energierisico		-46		-46
• CO_2 risico		-28	0	-28
• Solvay-aandelenkoers		-4		-4
Kasstroomafdekkingen	**0**	**-45**		**-45**
• Wisselcontracten		-23		-23
• Renterisico		-1		-1
• Energierisico		-16		-16
• Solvay-aandelenkoers		-5		-5
TOTAAL	**0**	**-135**	**0**	**-135**

	2014			
In € miljoen	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Aangehouden voor handelsdoeleinden	**1**	**41**	**0**	**42**
• Wisselrisico		11		11
• Energierisico		22		22
• CO_2 risico	1	1	0	1
• Solvay-aandelenkoers		7		7
Kasstroomafdekkingen	**3**	**8**		**10**
• Wisselrisico		7		7
• CO_2 risico	3			3
• Solvay-aandelenkoers		1		1
Deelnemingen beschikbaar voor verkoop	**300**		**43**	**343**
• New Business Development			43	43
• Overige vlottende vorderingen – financiële instrumenten (Geldmarktfondsen)	300			300
Geldmiddelen en kasequivalenten	**3**			**3**
• Verhandelbare effecten	3			3
TOTAAL	**306**	**49**	**43**	**398**
Aangehouden voor handelsdoeleinden	**-5**	**-26**	**-1**	**-32**
• Wisselrisico		-5		-5
• Energierisico	-3	-18		-21
• CO_2 risico	-3	-3	-1	-6
Kasstroomafdekkingen	**-1**	**-56**		**-57**
• Wisselrisico		-41		-41
• Rente risico		-1		-1
• Energierisico		-13		-13
• CO_2 risico	-1			-1
• Solvay-aandelenkoers		-1		-1
TOTAAL	**-6**	**-82**	**-1**	**-88**

Wijzigingen van de periode

Aansluiting van de financiële activa en verplichtingen gewaardeird volgens niveau 3

	2015		
	Tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst- en verliesrekeningen	Beschikbaar voor verkoop	
In € miljoen	Afgeleide financiële instrumenten	Aandelen	Totaal
Openingssaldo op 1 januari	**-1**	**43**	**43**
Totale winsten of verliezen			
• Opgenomen in de winst- en verliesrekening	0	-9	-9
• Opgenomen in de andere elementen van het totaalresultaat		3	3
Verwervingen	244	4	248
Vervreemdingen		-8	-8
Eindsaldo op 31 december	**244**	**34**	**277**

	2014		
	Tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst- en verliesrekeningen	Beschikbaar voor verkoop	
In € miljoen	Afgeleide financiële instrumenten	Aandelen	Totaal
Openingssaldo op 1 januari	**0**	**38**	**38**
Totale winsten of verliezen			
• Opgenomen in de winst- en verliesrekening	0	-1	-1
• Opgenomen in de andere elementen van het totaalresultaat		2	2
Verwervingen		4	4
Eindsaldo op 31 december	**-1**	**43**	**43**

Opbrengsten en kosten van financiële instrumenten opgenomen in de winst- en verliesrekening en in de andere elementen van het totaalresultaat

In € miljoen	2015	2014
Opgenomen in de winst- en verliesrekening		
Recycleren van andere elementen van het totaalresultaat voor afgeleide financiële instrumenten gedocumenteerd in een kasstroomafdekking		
• Wisselrisico	-112	1
• Energierisico	-19	-6
• CO_2 risico	-3	0
Wijzigingen in de reële waarde van financiële instrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden		
• Energierisico	-2	-2
• CO_2 risico	4	1
Opgenomen in de brutowinst	**-132**	**-6**
Recycleren van andere elementen van het totaalresultaat voor afgeleide financiële instrumenten gedocumenteerd in een kasstroomafdekking		
• Wisselrisico	0	5
Wijzigingen in de reële waarde van financiële instrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden		
• Solvay-aandelenkoers	-4	0
Recycleren van andere elementen van het totaalresultaat voor afgeleide financiële instrumenten gedocumenteerd in een kasstroomafdekking		
• Wisselrisico	7	2
Operationele valutawinsten en verliezen	-5	-6
Opgenomen in de overige operationele opbrengsten en kosten	**-2**	**1**
Wijzigingen in de reële waarde van financiële instrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden		
• Solvay-aandelenkoers	5	1
Inefficiënt deel van de afgeleide financiële instrumenten gedocumenteerd in een kasstroomafdekkingsrelatie		
• Wisselrisico	-33	0
Opgenomen in niet-recurrente winsten en verliezen	**-27**	**1**
Netto rentelasten	-100	-115
Overige financieringswinsten en-verliezen (behalve winsten en verliezen van hyperinflatie en overige elementen niet gerelateerd aan financiële instrumenten)		
• Wisselrisico	-2	2
• Rente element van swaps	-18	-21
• Andere	2	2
Opgenomen in de financieringskosten	**-117**	**-132**
Winsten/verliezen uit financiële activa beschikbaar voor verkoop	-8	-1
TOTAAL OPGENOMEN IN DE WINST- EN VERLIESREKENING	**-286**	**-136**

De valutakosten opgenomen in de brutowinst van € 112 miljoen zijn het resultaat van de afwikkeling van financiële derivaten gedocumenteerd voor kasstroomafdekking. Hun doel was een deel van het wisselkoersverschil op de omzet te compenseren. De voornaamste valuta die door de Groep afgedekt worden zijn de Amerikaanse dollar, Japanse yen, Braziliaanse real en Zuid-Koreaanse won.

De valutakosten opgenomen in de overige niet-recurrente winsten en verliezen van € 33 miljoen zijn het niet-effectieve deel (tijdswaarde) van het afgeleid financieel instrument met betrekking tot de overname van Cytec.

Opbrengsten en kosten van financiële instrumenten opgenomen in andere elementen van het totaalresultaat omvatten de volgende:

In € miljoen	2015	2014
Netto wijziging in de reële waarde van financiële activa beschikbaar voor verkoop	2	1
Totaal Financiële activa beschikbaar voor verkoop	**2**	**1**
Recycleren van andere elementen van het totaalresultaat voor afgeleide financiële instrumenten gedocumenteerd in kasstroomafdekkingen		
• Wisselrisico	112	-7
• Energierisico	19	6
• CO_2 risico	3	
Aanpassing van de basis		
• Wisselrisico	-77	
Effectief deel van de wijzigingen in de reële waarde van kasstroomafdekkingen		
• Wisselrisico	-15	-42
• Energierisico	-19	-14
• CO_2 risico	-3	
• Solvay-aandelenkoers	-5	-3
Totaal kasstroomafdekkingen	15	-60
TOTAAL	**17**	**-59**

De herklassificatie vanuit de andere elementen van het totaalresultaat (valutarisico) van € 112 miljoen miljoen staat hierboven beschreven. Het bedrag van € -77 miljoen is het gedocumenterde deel van het afgeleide financiële instrument (intrinsieke waarde) met betrekking tot de overname van Cytec dat in goodwill geherklassificeerd is op de overnamedatum als een basisaanpassing.

37.C. Beleid inzake maatschappelijk kapitaal

Zie 2.1 Beleid inzake maatschappelijk kapitaal in het hoofdstuk over Deugdelijk Bestuur van dit verslag.

37.D. Beheer van financiële risico's

De Groep is blootgesteld aan marktrisico's als gevolg van bewegingen in wisselkoersen, rentevoeten en andere marktprijzen (energieprijzen, CO_2 emissierechten en aandelenkoersen). De Solvay-groep gebruikt afgeleide financiële instrumenten om zich in te dekken tegen duidelijk geïdentificeerde valuta-, rente-, energieprijs-, en CO_2emissierechten risico's (afdekkingsinstrumenten). Toch zijn niet altijd de vereiste voorwaarden vervuld om de hedgeaccounting te kunnen toepassen.

Verder is de Groep eveneens blootgesteld aan liquiditeits- en kredietrisico's.

Financiële instrumenten (met inbegrip van afgeleide financiële instrumenten) worden niet gebruikt voor speculatieve doeleinden.

Valutarisico

Voorts is het beleid voor de afdekking van valutarisico's gebaseerd op de volgende principes: de financiering van activiteiten in lokale munt, de systematische afdekking van transactionele valutarisico's (zie hieronder) op het moment van de verzending van de facturen (zekere risico's) en de opvolging en eventuele afdekking van de transacties in valuta die voortvloeien uit de activiteiten van de Groep op basis van de verwachte kasstromen. Zie ook punt 5 Financiële Risico's in het hoofdstuk over Risicobeheer van dit verslag voor meer informatie over het beheer van het valutarisico.

De Groep onderneemt transacties uitgedrukt in vreemde valuta. Hierdoor ontstaat blootstelling aan de wisselkoersfluctuaties. De blootstelling aan wisselkoersen wordt beheerd binnen goedgekeurde beleidsparameters door gebruik te maken van valutaopties.

In 2015 werd het valutarisico van de overname van Cytec gedeeltelijk afgedekt (zie toelichting 26).

Het valutarisico van de Groep kan opgedeeld worden in twee categorieën: valutaomrekeningrisico en valutatransactierisico.

Valutaomrekeningrisico

Het gaat hier om het omrekeningsrisico voor het deel van het geconsolideerde resultaat van de Groep dat verbonden is met het resultaat van ondernemingen waarin de Groep een belang heeft die in andere valuta werken dan de euro (rapporteringsvaluta van de Groep). De belangrijkste andere vreemde munten zijn de Amerikaanse dollar, de Chinese yuan, de Braziliaanse real en de Russische roebel.

De wisselkoersschommelingen, in het bijzonder die van de Amerikaanse dollar, kunnen invloed hebben op het resultaat. In de loop van 2015 is de wisselkoers EUR/USD geëvolueerd van 1,2141 begin januari tot 1,0887 op het einde van december. In de loop van 2014 is de wisselkoers EUR/USD geëvolueerd van 1,3791 begin januari tot 1,2141 op het einde van december. In de loop van 2014 en 2015 heeft de Solvay-groep het valutarisico van buitenlandse activiteiten niet afgedekt.

Valutatransactierisico

Het gaat hier om het valutarisico in verband met een specifieke transactie, zoals de aan- of verkoop door een bedrijf van de Groep in een andere valuta dan zijn functionele valuta.

In de mate van het mogelijke beheert de Groep het transactierisico op vorderingen en leningen op het niveau van Solvay CICC in België en lokaal voor andere filialen.

De keuze van de valuta waarin de lening wordt aangegaan hangt vooral af van de kansen die de diverse geldmarkten bieden.

Dit betekent dat de gekozen valuta niet per se dezelfde is als die van het land waar de fondsen zullen worden geïnvesteerd. Niettemin worden de operationele entiteiten doorgaans in de plaatselijke valuta gefinancierd. Daarbij wordt deze valuta desnoods verkregen door een valutaswap uitgaande van de valuta die de financiële vennootschap ter beschikking heeft. De kosten van dergelijke valutaswaps vormen een deel van de financieringskosten. Zo kan de Groep valutarisico's beperken, zowel voor de financiële vennootschap als voor de eindgebruiker van de fondsen.

In de opkomende landen is het niet altijd mogelijk op de lokale financiële markten geld te lenen in de valuta van het land, ofwel omdat deze markten te krap zijn en er geen fondsen beschikbaar zijn, ofwel omdat de financiële voorwaarden ongunstig zijn. In zo'n geval moet de Groep ontlenen in een andere valuta. De Groep overweegt niettemin mogelijkheden om haar schulden te herfinancieren in de lokale valuta van deze opkomende landen.

De valutapositie van de Groep wordt centraal ondergebracht bij Solvay CICC. Deze gecentraliseerde valutapositie wordt dan beheerd volgens de regels en de specifieke limieten die door de Groep vastgelegd zijn.

De voornaamste gebruikte financiële instrumenten zijn de aan- en verkoop van valuta in contanten of op termijn en aankoop van opties.

Kasstroomafdekkingen

De Groep gebruikt van afgeleide financiële instrumenten om zich af te dekken tegen geïdentificeerde wisselkoersrisico's. Deze worden als afdekkinginstrumenten gedocumenteerd tenzij zij een opgenomen financieel actief of passief afdekken waarbij in het algemeen geen kasstroomafdekking gedocumenteerd is.

Op het einde van 2015 heeft de groep omwille van de toekomstige blootstelling voornamelijk haar verwachte omzet afgedekt voor een nominaal bedrag van USD 665 miljoen (€ 595 miljoen) en JP¥ 11 753 miljoen (€ 88 miljoen).

Op het einde van 2014 heeft de groep omwille van de toekomstige blootstelling voornamelijk haar verwachte omzet afgedekt voor een nominaal bedrag van USD 743 miljoen (€ 594 miljoen) en JP¥ 12 332 miljoen (€ 90 miljoen).

Aangehouden voor handelsdoeleinden

Het dagelijks beheer van het transactierisico wordt voornamelijk bij Solvay CICC uitgevoerd aan de hand van spottransacties of termijncontracten. Behalve indien ze gedocumenteerd zijn als afdekkingsinstrumenten (zie hiervoor) worden deze termijncontracten geclassificeerd als aangehouden voor handelsdoeleinden.

De volgende tabel geeft een overzicht van de openstaande wisseltermijncontracten op het einde van het boekjaar:

NETTO NOTIONELE BEDRAGEN

	Notioneel bedrag		Reële waarde activa		Reële waarde verplichtingen	
In € miljoen	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Aangehouden voor handelsdoeleinden	-1 174	298	49	11	-12	-5
Kasstroomafdekkingen	-683	-668	8	7	-23	-41
TOTAAL	**-1 857**	**-370**	**57**	**18**	**-34**	**-46**

(1) Lange/(korte) positie.

In vergelijking met 2014, toen er een longpositie van € 298 miljoen was, is er in 2015 een shortpositie van € -1 174 miljoen, voornamelijk veroorzaakt door financieringsbeperkingen (inclusief valutaswaps aangehouden om een US$ 900 miljoen synthetische financiering te creëren met betrekking tot de overname van Cytec).

De winst of verlies en het eigen vermogen van de Groep zijn niet wezenlijk gevoelig voor schommelingen in wisselkoersen.

- Afdekkingsverrichtingen beogen om de schommelingen van de verwachte brutowinst van de Groep te beperken. Wisselkoersverschillen zouden tot veranderingen in de waarde van financiële instrumenten kunnen leiden en tot omgekeerde veranderingen in toekomstige kasstromen uit geplande transacties.
- De thesaurieafdeling van de Groep onderneemt acties om het valutatransactierisico op Groepsniveau te verminderen om de impact van wisselkoersschommelingen op de winst of verlies te beperken. De impact van de omrekening aan de slotkoers van de financiële vorderingen, leningen, geldmiddelen en financiële verplichtingen in de functionele valuta van de desbetreffende groepsmaatschappij wordt afgezet door financiële instrumenten.

Renterisico

Zie ook pagina 66: Financiële Risico's in het hoofdstuk over Risicobeheer van dit verslag voor meer informatie over het beheer van renterisico's.

Het renterisico wordt beheerd op Groepsniveau.

De Groep is blootgesteld aan renterisico's omdat entiteiten van de Groep leningen aangaan met zowel vaste als vlottende rentevoeten. Het renterisico wordt beheerd op Groepsniveau door een geschikte mix van leningen met vaste en vlottende rentevoeten.

Blootstelling aan de rentevoeten per valuta:

In € miljoen	Op 31 december 2015			Op 31 december 2014		
Valuta	**Vaste rentevoet**	**Vlottende rentevoet**	**Totaal**	**Vaste rentevoet**	**Vlottende rentevoet**	**Totaal**
Financiële schulden						
EUR	-2 539	-1 461	-4 000	-1 869	-138	-2 008
USD	-2 170	-74	-2 244	0	-53	-53
THB	-43	-61	-104	-41	-94	-135
BRL	-20	-4	-24	-30	-5	-35
CNY	-103	0	-103	0	-30	-30
Andere	-22	-23	-45	-39	-39	-77
Totaal	**-4 897**	**-1 623**	**-6 520**	**-1 978**	**-359**	**-2 338**
Geldmiddelen en kasequivalenten						
EUR		1 083	1 083		281	281
USD		455	455		525	525
THB		99	99		69	69
BRL		74	74		90	90
CNY		40	40		82	82
Andere		279	279		204	204
Totaal		**2 030**	**2 030**		**1 251**	**1 251**
Overige vlottende vorderingen – financiële instrumenten						
EUR		29	29		306	306
Andere		83	83		3	3
Totaal		**111**	**111**		**309**	**309**
TOTAAL	**-4 897**	**518**	**-4 379**	**-1 978**	**1 200**	**-778**

Op het einde van 2015 had de Groep voor ongeveer € 4,9 miljard aan brutoschulden met vaste rente, met name:

- de uitgegeven obligaties (EMTN) van € 500 miljoen met vervaldatum in 2018 (boekwaarde € 493 miljoen);
- de ver achtergestelde obligaties van € 500 miljoen die in 2006 uitgegeven werden met vervaldatum in 2104 (boekwaarde € 500 miljoen) met een vaste couponrente tot 2016 en daarna een vlottende rente;
- senior €-notes voor in totaal € 1 250 miljoen (boekwaarde € 1 235 miljoen);
- Europese Investeringsbank € 300 miljoen (vervalt in 2016);
- senior €-notes voor in totaal € 1 600 miljoen (nominale waarde € 1 470 miljoen, boekwaarde € 1 461 miljoen); en
- senior US$-notes overgenomen bij de verwerving van Cytec van US$ 732 miljoen (nominale waarde € 673 miljoen, boekwaarde € 653 miljoen) met een vaste couponrente (voornamelijk drie obligaties die vervallen in 2017, 2023 en 2025).

De stijging van de schulden met vlottende rentevoet is het gevolg van de senior notes van € 1 miljard (boekwaarde € 995 miljoen) die in 2017 vervallen (Euribor plus een marge van 82 basispunten).

Effect van wijzigingen in de rentevoeten op het einde van 2015 in vergelijking met 2014 is als volgt:

	Sensitiviteitsanalyse voor een toename van 100 bp in de EUR marktrente		Sensitiviteitsanalyse voor een afname van 100 bp in de EUR marktrente	
In € miljoen	**2015**	**2014**	**2015**	**2014**
Winst of verlies	-15	-1	15	1

Daarnaast sloot ook de MTP HP joint venture (50/50 joint venture tussen Dow en Solvay) in Thailand (HPPO-project) een renteswap af voor afdekkingsdoeleinden (nominaal bedrag € 64 miljoen eind 2015, 100%); met een reële waarde van € -1 miljoen (2014: € -1 miljoen), opgenomen in de nettofinancieringskosten (slechts 50% Solvay aandeel).

	Notioneel bedrag		Reële waarde activa		Reële waarde verplichtingen	
In € miljoen	**2015**	**2014**	**2015**	**2014**	**2015**	**2014**
Kasstroomafdekkingen	32	38	0	0	-1	-1
TOTAAL	**32**	**38**	**0**	**0**	**(1)**	**(1)**

Overige marktrisico's

Energieprijsrisico's

De Groep koopt grote hoeveelheden van zijn behoeften in steenkool, aardgas en elektriciteit in Europa en de Verenigde Staten gebaseerd op de fluctuerende liquide marktindices. Om de volatiliteit van de kosten te verminderen, heeft de Groep een beleid ontwikkeld om variabele prijzen tegen vaste prijzen om te ruilen door middel van afgeleide financiële instrumenten. De meeste van deze afdekkingsinstrumenten kunnen gedocumenteerd worden als afdekkingsinstrumenten voor de onderliggende koopovereenkomsten. Inkopen van fysieke energie tegen vaste prijzen aangeduid als overeenkomsten "voor eigen gebruik" (niet afgeleid) vormen een natuurlijke afdekking en zijn niet opgenomen in deze toelichting. Zo wordt ook de blootstelling van de Groep aan de CO_2-prijs gedeeltelijk afgedekt door termijnaankopen van EUA's (European Union Allowance) die gedocumenteerd kunnen worden als afdekkingsinstrumenten of als overeenkomsten voor eigen gebruik.

Tenslotte kunnen bepaalde blootstellingen aan gas-elektriciteit en steenkool-elektriciteit spreads ontstaan uit de productie van elektriciteit in Solvay-sites (meestal in warmtekrachteenheden in Europa), die kunnen afgedekt worden via termijnaankopen en –verkopen en opties. In dat geval wordt kasstroomafdekking toegepast.

Energy Services

De financiële afdekking van energieprijsrisico's en de emissierechtenprijs wordt centraal beheerd door Energy Services voor alle entiteiten van de Groep.

Energy Services voert ook handelstransacties uit met betrekking tot energie en CO_2, met een resterende prijs- of koersblootstelling van nagenoeg nul.

De volgende tabel geeft de nominale bedragen en de resterende looptijd van de openstaande energie- en CO_2-derivaten op het einde van de verslagperiode weer:

	Notioneel bedrag		Reële waarde activa		Reële waarde verplichtingen	
In € miljoen	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Aangehouden voor handelsdoeleinden	624	559	76	24	-75	-26
Kasstroomafdekkingen	73	100	6	3	-16	-14
TOTAAL	**697**	**659**	**82**	**26**	**-91**	**-40**

Kredietrisico

Zie Financiële Risico's in het hoofdstuk over Risicobeheer, op pagina 66 van dit verslag voor meer informatie over het beheer van het kredietrisico.

Er is geen significante concentratie van kredietrisico's voor de Groep, aangezien het risico van de vorderingen verdeeld is over een groot aantal klanten en markten.

De historische balans van handelsvorderingen, Financiële instrumenten – Operationeel, leningen en overige vaste activa ziet er als volgt uit:

			waarvan vorderingen zonder waardeverminderingen				
2015 In € miljoen	**Totaal**	**met waarde vermindering**	**niet vervallen**	**minder dan 30 dagen vervallen**	**30 tot 60 dagen vervallen**	**60 tot 90 dagen vervallen**	**meer dan 90 dagen vervallen**
Handelsvorderingen	1 615	102	1 389	95	13	2	14
Financiële instrumenten – Operationeel	90		90				
Leningen en andere activa op lange termijn	427	35	392	1			
TOTAAL	**2 133**	**137**	**1 871**	**95**	**13**	**2**	**14**

			waarvan vorderingen zonder waardeverminderingen				
2014 In € miljoen	**Totaal**	**met waarde vermindering**	**niet vervallen**	**minder dan 30 dagen vervallen**	**30 tot 60 dagen vervallen**	**60 tot 90 dagen vervallen**	**meer dan 90 dagen vervallen**
Handelsvorderingen	1 418	77	1 229	73	21	4	14
Financiële instrumenten – Operationeel	52		52				
Leningen en andere activa op lange termijn	194	26	167	1			
TOTAAL	**1 665**	**103**	**1 449**	**74**	**21**	**4**	**14**

Liquiditeitsrisico

Zie Financiële Risico's in het hoofdstuk over Risicobeheer pagina 66 van dit verslag voor meer informatie over het beheer van het liquiditeitsrisico.

Het liquiditeitsrisico betreft de mogelijkheid voor Solvay zijn schulden (inclusief uitgegeven notes) te betalen of te herfinancieren, en zijn werking te financieren.

Dit hangt af van zijn vermogen om cash te genereren met zijn activiteiten en niet te overbetalen voor overnames.

Het Comité van Financiën geeft zijn mening over het geschikte beheer van het liquiditeitsrisico voor de financiering van de Groep op korte, middellange en lange termijn en de vereisten van het liquiditeitsbeheer.

De Groep beheert het liquiditeitsrisico door gepaste reserves en kredietfaciliteiten aan te houden, door permanent toezicht op de vooropgestelde en de actuele kasstromen en door de looptijden van financiële activa en verplichtingen overeen te laten stemmen.

De Groep spreidt de looptijden van zijn financieringsbronnen doorheen de tijd om het bedrag dat elk jaar geherfinancierd moet worden te beperken.

De volgende tabellen geven een overzicht van de resterende contractuele looptijden voor de financiële verplichtingen met contractueel overeengekomen aflossingsperioden. De tabellen werden opgesteld met de niet-verdisconteerde kasstromen van financiële verplichtingen gebaseerd op de vroegste datum waarop de Groep verplicht kan worden om te betalen. De tabellen omvatten zowel de kasstromen met betrekking tot de rente als de kasstromen met betrekking tot het kapitaal. In de mate waarin de rente vlottend is, werd het niet-verdisconteerde bedrag afgeleid van de rentecurven op het einde van de verslagperiode.

2015 In € miljoen	**Totaal**	**opvraagbaar binnen het eerste jaar**	**in het tweede jaar**	**in het 3e tot 5e jaar**	**na 5 jaar**
Uitstromen van geldmiddelen in verband met financiële verplichtingen:	**8 640**				
Overige verplichtingen op lange termijn	282	282			
Financiële schulden op korte termijn	891	891			
Handelsschulden	1 559	1 559			
Te betalen dividenden	144	144			
Financiële instrumenten – Operationeel	135	135			
Financiële schulden op lange termijn	5 628		1 101	1 334	3 193
TOTALE FINANCIËLE SCHULDEN (LANG- EN KORTLOPEND)	**6 520**	**891**	**1 101**	**1 334**	**3 193**

2014 In € miljoen	**Totaal**	**opvraagbaar binnen het eerste jaar**	**in het tweede jaar**	**in het 3e tot 5e jaar**	**na 5 jaar**
Uitstromen van geldmiddelen in verband met financiële verplichtingen:	**4 206**				
Overige verplichtingen op lange termijn	204	204			
Financiële schulden op korte termijn	853	853			
Handelsschulden	1 461	1 461			
Te betalen dividenden	114	114			
Financiële instrumenten – Operationeel	88	88			
Financiële schulden op lange termijn	1 485		811	572	102
TOTALE FINANCIËLE SCHULDEN (LANG- EN KORTLOPEND)	**2 338**	**853**	**811**	**572**	**102**

Naast de bovenvermelde financieringsbronnen heeft de Groep ook toegang tot de volgende instrumenten:

- een Belgisch thesauriebewijsprogramma voor een bedrag van € 1 miljard, waarvan € 324 miljoen werd uitgegeven eind 2015 (€ 75 miljoen eind 2014), en als alternatief een Amerikaans commercial paper-programma voor een bedrag van US$ 500 miljoen, ongebruikt in 2015 en eind 2014. De twee programma's zijn gedekt door "back-up"-kredietlijnen;
- voor € 1,5 miljard en € 550 miljoen aan multilaterale kredietlijnen, die respectievelijk in 2020 en 2018 aflopen; en bilaterale kredietlijnen (€ 300 miljoen). Deze waren eind 2015 en 2014 allemaal ongebruikt.

TOELICHTING 38 Overige verplichtingen op korte termijn

In € miljoen	**2015**	**2014**
Schulden betreffende salarissen & voordelen	322	287
BTW en andere belastingen	136	112
Sociale zekerheid	87	94
Operationele financiele instrumenten	135	88
Verzekeringspremies	11	12
Klanten voorschotten	23	25
Overige	308	157
OVERIGE VERPLICHTINGEN OP KORTE TERMIJN	**1 022**	**776**

Overige toelichtingen

TOELICHTING 39 Verbintenissen voor het verwerven van materiële vaste en immateriële activa

In € miljoen	2015	2014
Verbintenissen voor het verwerven van materiële vaste en immateriële activa	104	131

TOELICHTING 40 Dividenden voorgesteld voor uitkering maar nog niet opgenomen als uitkering aan aandeelhouders

De Raad van Bestuur zal aan de Algemene Aandeelhoudersvergadering een brutodividend voorstellen van € 3,30, waarbij rekening gehouden wordt met de aanpassing voor de waarde van de uitgegeven voorkeurrechten na de recente kapitaalverhoging van € 1,5 miljard van Solvay, die in december 2015 afgerond werd, de aanpassingsfactor zijnde 93,98%.

Rekening houdend met het interimdividend van €1,36 per aandeel dat in januari 2016 uitgekeerd werd, bedragen de dividenden voorgesteld als uitkering, maar nog niet opgenomen als uitkering aan aandeelhouders € 205 miljoen.

TOELICHTING 41 Voorwaardelijke verplichtingen

In € miljoen	2015	2014
Verplichtingen en verbintenissen van derden gegarandeerd door de onderneming	881	1 027
Voorwaardelijke verplichtingen met betrekking tot leefmilieu	313	246
Geschillen en andere belangrijke verbintenissen	27	35

De verplichtingen en verbintenissen van derden gegarandeerd door de Onderneming betreffen voornamelijk garanties gegeven in het kader van:

- RusVinyl, de joint venture met SIBUR voor de bouw en het beheer van een pvc-vestiging in Rusland. Er werd een hoofdelijke garantie van € 292 miljoen op 31 december 2015 (€ 344 miljoen eind 2014) verstrekt door SolVin en Sibur, wat voor elke partner overeenkomt met 50% van de hoofdsom voor de projectfinanciering van RusVinyl plus interesten en kosten;
- BTW-betaling (€ 318 miljoen per 31 december 2015, € 355 miljoen per 31 december 2014);
- de gezamenlijke bedrijfsactiviteit Saudi Hydrogen Peroxide Co met Sadara voor de bouw en beheer van een waterstofperoxidevestiging in Saoedi-Arabië. De bouwfinancieringsgarantie die door Solvay in 2011 werd toegekend aan zijn partner Sadara daalt naarmate de tijd vordert en is nagenoeg tot nul gedaald op het einde van 2015. Ook de vergelijkbare garantie voor de financieringsverplichtingen van het project, van de partners aan Solvay, is op dezelfde wijze verminderd.

In het kader van de jaarlijkse herziening van de voorwaardelijke verplichtingen werden op het vlak van leefmilieu voorwaardelijke verplichtingen geïdentificeerd voor een totaal van € 313 miljoen per 31 december 2015 (€ 246 miljoen per 31 december 2014).

TOELICHTING 42 Geassocieerde deelnemingen en joint ventures

De geassocieerde deelnemingen en joint ventures die niet geclassificeerd worden als aangehouden voor verkoop/beëindigde bedrijfsactiviteiten worden geconsolideerd volgens de equity-methode.

	2015			2014		
In € miljoen	Geassocieerde deelnemingen	Joint ventures	Totaal	Geassocieerde deelnemingen	Joint ventures	Totaal
Geassocieerde deelnemingen en joint ventures	41	357	398	30	350	380
Winst uit geassocieerde deelnemingen en joint ventures	2	19	21	0	-34	-34

De tabellen hieronder geven een overzicht van de balans en de winst- en verliesrekening van de materiële geassocieerde deelnemingen en joint ventures alsof de proportionele consolidatie methode werd toegepast.

Geassocieerde deelnemingen

In € miljoen	2015	2014
Balans		
Vaste activa	**67**	**53**
Vlottende activa	**35**	**29**
Geldmiddelen en kasequivalenten	8	4
Langlopende verplichtingen	**22**	**19**
Financiële schulden op lange termijn	18	16
Kortlopende verplichtingen	**39**	**33**
Financiële schulden op korte termijn	16	10
Geassocieerde deelnemingen	**41**	**30**
Winst- en verliesrekening		
Omzet	90	83
Afschrijvingen	-4	-3
Lasten van schulden	-1	0
Renteopbrengsten uit leningen en termijnbeleggingen	0	0
Winstbelastingen	-1	0
Resultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	**2**	**-1**
Resultaat uit beëindigde bedrijfsactiviteiten	0	0
Nettowinst van het jaar	**2**	**-1**
Andere elementen van het totaalresultaat	-2	-1
TOTAALRESULTAAT	**0**	**-1**
Ontvangen dividenden	**2**	**2**

Joint ventures

	2015					
In € miljoen	Rusvinyl OOO	Peroxidos do Brasil Ltda	Solvay & CPC Barium Strontium	Shandong Huatai Interox Chemical Co. Ltd	Hindustan Gum & Chemicals Ltd	Other
Belang	50%	69.40%	75%	50%	50%	
Operationele segment	Functional Polymers	Performance Chemicals	Advanced Materials	Performance Chemicals	Advanced Formulations	
Balans						
Vaste activa	**406**	**32**	**12**	**11**	**9**	**6**
Vlottende activa	**31**	**40**	**37**	**3**	**146**	**20**
Geldmiddelen en kasequivalenten	7	21	6	1	135	3
Langlopende verplichtingen	**275**	**6**	**10**	**1**	**1**	**1**
Financiële schulden op lange termijn	256	3	0	1	0	0
Kortlopende verplichtingen	**51**	**19**	**13**	**3**	**9**	**8**
Financiële schulden op korte termijn	35	5	1	0	0	1
Deelnemingen in joint ventures	**112**	**47**	**26**	**10**	**145**	**17**
Winst- en verliesrekening						
Omzet	114	69	68	11	48	56
Afschrijvingen	-24	-3	-1	-1	-1	-1
Terugneming van waardevermindering	19					
Lasten van schulden	-28	-1	0	0	0	0
Renteopbrengsten uit leningen en termijnbeleggingen	0	2	0	0	7	0
Winstbelastingen	10	-7	-1	0	-3	0
Resultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	**-16**	**16**	**7**	**3**	**8**	**1**
Resultaat uit beëindigde bedrijfsactiviteiten	0	0	0	0	0	0
Nettowinst van het jaar	**-16**	**16**	**7**	**3**	**8**	**1**
Andere elementen van het totaalresultaat (other comprehensive income)	20	-9	-1	0	7	-8
TOTAALRESULTAAT	**5**	**6**	**6**	**4**	**15**	**-7**
Ontvangen dividenden	**0**	**7**	**3**	**0**	**2**	**0**

	2014				
In € miljoen	**Rusvinyl OOO**	**Peroxidos do Brasil Ltda**	**Solvay & CPC Barium Strontium**	**Hindustan Gum & Chemicals Ltd**	**Other**
Belang	50%	69.40%	75%	50%	
Operationele segment	Functional Polymers	Performance Chemicals	Advanced Materials	Advanced Formulations	
Balans					
Vaste activa	**428**	**36**	**11**	**8**	**9**
Vlottende activa	**27**	**43**	**39**	**136**	**30**
Geldmiddelen en kasequivalenten	3	22	8	103	6
Langlopende verplichtingen	**284**	**8**	**11**	**1**	**1**
Financiële schulden op lange termijn	266	5	0	0	0
Kortlopende verplichtingen	**47**	**22**	**17**	**12**	**15**
Financiële schulden op korte termijn	35	7	8	0	1
Deelnemingen in joint ventures	**124**	**50**	**23**	**131**	**23**
Winst- en verliesrekening					
Omzet	24	68	66	96	76
Afschrijvingen	-8	-4	-1	-1	-1
Lasten van schulden	-25	0	0	0	0
Renteopbrengsten uit leningen en termijnbeleggingen	1	2	0	7	0
Winstbelastingen	22	-7	-1	-6	-2
Resultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	**-74**	**14**	**11**	**12**	**3**
Resultaat uit beëindigde bedrijfsactiviteiten	0	0	0	0	0
Nettowinst van het jaar	**-74**	**14**	**11**	**12**	**3**
Andere elementen van het totaalresultaat	-163	1	0	12	-1
TOTAALRESULTAAT	**-237**	**15**	**11**	**24**	**2**
Ontvangen dividenden	**0**	**10**	**0**	**4**	**1**

TOELICHTING 43 Gezamenlijke bedrijfsactiviteiten

De lijst van gezamenlijke bedrijfsactiviteiten is beschikbaar in de *lijst van geconsolideerde vennootschappen (Lijst van gezamenlijke bedrijfsactiviteiten).*

- Activiteiten/belangen van Soda Ash & Derivatives in Devnya (Bulgarije), voor 75% in het bezit van Solvay en bestaande uit de volgende juridische entiteiten:
  - Deven AD;
  - Solvay Sodi AD;
  - Solvay Sisecam Holding AG.
- Activiteiten/belangen van Hydrogen Peroxide Propylene Oxide (HPPO) in Zandvliet (België), Map Ta Put (Thailand) en de HPPO-installatie die gebouwd wordt in Saoedi-Arabië, allen voor 50% in het bezit van Solvay en bestaande uit de volgende juridische entiteiten:
  - BASF Interox H_2O_2 Production nv;
  - MTP HPJV C.V.;
  - MTP HPJV Management B.V.;
  - MTP HPJV (Thailand) Ltd.;
  - Saudi Hydrogen Peroxide Co.
- Activiteiten/belangen van Polyamides in Butachimie (Frankrijk), voor 50% in het bezit van Solvay.
- Activiteiten/belangen van Acetow in Primester (Verenigde Staten), voor 50% in het bezit van Solvay, en in Warmeverbundkraftwerk Freiburg (Duitsland), voor 49,9% in het bezit van Solvay.

TOELICHTING 44 Minderheidsbelangen (voortgezette bedrijfsactiviteiten)

De volgende dochterondernemingen die geen deel uitmaken van deze die geclassificeerd zijn als aangehouden voor verkoop, hebben belangrijke minderheidsbelangen.

De hierna vermelde bedragen zijn volledig geconsolideerd en zijn vóór eliminatie van intragroepsverrichtingen.

	2015				
In € miljoen	Zhejiang Lansol	Vinythai	ANAN Kasei	Solvay Biomas Energy LLC	Solvay Soda Ash
Belang	45%	41%	33%	35%	20%
Balans					
Vaste activa	24	244	19	10	337
Vlottende activa	15	145	30	7	34
Langlopende verplichtingen	0	47	1	0	14
Kortlopende verplichtingen	15	43	15	4	16
Winst- en verliesrekening					
Omzet	32	404	83	11	350
Nettowinst van het jaar	0	24	8	-12	176
Andere elementen van het totaalresultaat	1	-18	3	0	-15
TOTAALRESULTAAT	**1**	**6**	**11**	**-12**	**162**
Dividenden betaald aan minderheidsbelangen	0	1	3	0	34
Deel van de minderheidbelang in de netto resultaat	0	10	3	-4	35
Gecumuleerde minderheidsbelangen	11	123	11	5	67

	2014				
In € miljoen	Zhejiang Lansol	Vinythai	ANAN Kasei	Solvin's interest in Rusvinyl	Solvay Soda Ash
Belang	45%	41%	33%	25%	20%
Balans					
Vaste activa	18	260	15	124	291
Vlottende activa	10	128	41		18
Langlopende verplichtingen	0	77	0		14
Kortlopende verplichtingen	6	24	21		17
Winst- en verliesrekening					
Omzet	22	378	68		274
Nettowinst van het jaar	0	21	9		119
Andere elementen van het totaalresultaat	2	2	0		-17
TOTAALRESULTAAT	**2**	**23**	**8**		**101**
Dividenden betaald aan minderheidsbelangen	0	1	0		23
Deel van de minderheidbelang in de netto resultaat	0	9	3	-45	24
Gecumuleerde minderheidsbelangen	10	133	10	32	58

TOELICHTING 45 Verbonden partijen

Saldo's en transacties tussen Solvay nv en haar dochterondernemingen, die verbonden partijen zijn van Solvay nv, werden geëlimineerd in de consolidatie en ze worden bijgevolg niet opgenomen in deze toelichting. Transacties tussen de Groep en andere verbonden partijen worden hieronder toegelicht.

Aan - en verkooptransacties

	Verkoop van goederen		Aankoop van goederen	
In € miljoen	2015	2014	2015	2014
Geassocieerde deelnemingen	16	16	8	8
Joint ventures	164	18	78	31
Overige verbonden partijen	27	18	77	53
TOTAAL	**207**	**51**	**163**	**92**

	Bedragen verschuldigd door verbonden partijen		Bedragen verschuldigd aan verbonden partijen	
In € miljoen	2015	2014	2015	2014
Geassocieerde deelnemingen	0	3	0	10
Joint ventures	36	2	21	2
Overige verbonden partijen	8	2	7	14
TOTAAL	**44**	**7**	**28**	**26**

Leningen aan verbonden partijen

In € miljoen	2015	2014
Leningen aan geassocieerde deelnemingen	2	16
Leningen aan joint ventures	2	0
Leningen aan overige verbonden partijen	1	12
TOTAAL	**4**	**28**

Vergoedingen aan managers op sleutelposities

Managers op sleutelposities bestaan uit alle leden de Raad van Bestuur en van het Uitvoerend Comité.

Verschuldigde bedragen met betrekking tot het jaar (vergoedingen) en bestaande verplichtingen op het einde van het jaar:

In € miljoen	2015	2014
Salarissen, rechtstreekse sociale voordelen en personeelsbeloningen op korte termijn	2	2
Personeelsbeloningen op lange termijn	10	15
Verplichting van op aandelen gebaseerde plannen afgewikkeld in geldmiddelen	16	13
TOTAAL	**28**	**31**

Kosten van het jaar:

In € miljoen	2015	2014
Salarissen, rechtstreekse sociale voordelen en personeelsbeloningen op korte termijn	9	8
Personeelsbeloningen op lange termijn	1	1
Lasten van op aandelen gebaseerde plannen	5	5
TOTAAL	**14**	**13**

Exclusief sociale lasten er belastingen ten laste van de werkgever.

TOELICHTING 46 Beleid inzake maatschappelijk kapitaal

Zie 2.1 Beleid inzake maatschappelijk kapitaal in het hoofdstuk over Deugdelijk Bestuur van dit verslag.

Consolidatiekring 2015

De Groep bestaat uit Solvay nv en een totaal van 469 deelnemingen in 59 landen.

De Groep consolideert een deelneming integraal wanneer ze er zeggenschap over heeft. Dit betekent dat de Groep (a) is blootgesteld aan, of recht heeft op variabele opbrengsten vanwege haar betrokkenheid bij de entiteit, hoofdzakelijk door eigen vermogen in de deelneming, en (b) het vermogen heeft om de macht over de entiteit aan te wenden om het rendement voor de belegger te beïnvloeden.

De Groep heeft een meerderheidsbelang in het eigen vermogen en een meerderheid van stemrechten voor een aantal deelnemingen. Aangezien voor belangrijke beslissingen unanieme goedkeuring vereist is, oefent de Groep geen exclusieve, maar gezamenlijke zeggenschap uit over deze deelnemingen. Voor een aantal deelnemingen daarentegen bezit de Groep 20% tot 50% van de stemrechten, maar aangezien voor belangrijke beslissingen unanieme goedkeuring vereist is, oefent de Groep geen invloed van betekenis maar gezamenlijke zeggenschap uit over de deelnemingen. Deze deelnemingen worden aangeduid als gezamenlijke overeenkomsten.

Van de 469 deelnemingen zijn er 235 integraal geconsolideerd (waarvan een toenane van 55 ingevolge de overnane van Cytec, 11 proportioneel geconsolideerd en 22 geconsolideerd via de equity-methode. De overige 201 ondernemingen voldoen niet aan de consolidatiecriteria van de Groep.

In overeenstemming met het materialiteitsprincipe zijn een aantal niet significatieve entiteiten niet opgenomen in de consolidatiekring. Met niet significatief worden de entiteiten bedoeld die gedurende twee opeenvolgende jaren geen van de drie volgende drempels overschrijden voor bijdrage tot de jaarrekening van de Groep:

- € 30 miljoen omzet;
- totaal actief van € 15 miljoen;
- 150 personeelsleden.

Toch kunnen bedrijven die niet aan deze criteria voldoen alsnog geconsolideerd worden, indien de Groep oordeelt dat ze het potentieel hebben om zich snel te ontwikkelen, of als ze een aandeel hebben in bedrijven die op grond van dezelfde criteria zijn geconsolideerd.

De niet-geconsolideerde bedrijven hebben samen een verwaarloosbare impact op de geconsolideerde gegevens van de Groep.

De volledige lijst van bedrijven is ingediend bij de Nationale Bank van België als bijlage bij het jaarverslag en kan verkregen worden in het hoofdkantoor van de Onderneming.

Lijst van geconsolideerde entiteiten

Lijst van entiteiten die tot de Groep toetraden of die de Groep verlieten

Entiteiten die tot de Groep toetraden

Land	Vennootschap	Commentaar
AUSTRALIË	Cytec Asia Pacific Holdings Pty Ltd, Baulkham Hills	Verwerving Cytec
	Cytec Australia Holdings Pty Ltd, Baulkham Hills	Verwerving Cytec
BELGIË	Cytec Belgium bvba, Diegem	Verwerving Cytec
BRAZILIE	Cytec Comercio de Materiais Compostos E Produtos Quimicos do Brasil Ltda, Sao Paulo	Verwerving Cytec
	Dhaymers Industria E Comércio de Produtos Quimicos Ltda, Sao Paulo	Verwerving
CANADA	Cytec Canada Inc, Niagara Falls Welland	Verwerving Cytec
CHINA	Cytec Engineered Materials Co. Ltd, Shanghai	Verwerving Cytec
	Cytec Industries Co. Ltd, Shanghai	Verwerving Cytec
	Shandong Huatai Interox Chemical Co. Ltd, Dongying	voldoet aan consolidatiecriteria
	Suzhou Interox Sem Co. Ltd, Suzhou	voldoet aan consolidatiecriteria
CHILI	Cytec Chile Ltda, Santiago	Verwerving Cytec
FRANKRIJK	Cytec Process Materials Sarl, Toulouse	Verwerving Cytec
DUITSLAND	Cytec Engineered Materials GmbH, Oestringen	Verwerving Cytec
	EPIC Technologies GmbH, Schotten	Verwerving
GROOT-BRITTANNIË	Advanced Composites Group Holdings Ltd, Heanor	Verwerving Cytec
	Advanced Composites Group Investments Ltd, Heanor	Verwerving Cytec
	Cytec Engineered Materials Ltd, Wrexham	Verwerving Cytec
	Cytec Industrial Materials (Derby) Ltd, Heanor	Verwerving Cytec
	Cytec Industrial Materials (Manchester) Ltd, Heanor	Verwerving Cytec
	Cytec Industries UK Holdings Ltd, Wrexham	Verwerving Cytec
	Cytec Industries UK Ltd, Wrexham	Verwerving Cytec
	Cytec Med-Lab Ltd, Heanor	Verwerving Cytec
	Cytec Process Materials (Keighley) Ltd, Keighley	Verwerving Cytec
	Inovyn Limited, Runcorn	oprichting
	Med-Lab International Ltd, Heanor	Verwerving Cytec
	Umeco Composites Ltd, Heanor	Verwerving Cytec
	Umeco Ltd, Heanor	Verwerving Cytec
INDIA	Cytec India Specialty Chemicals & Materials Private Ltd, Nagpur	Verwerving Cytec
INDONESIE	PT. Cytec Indonesia, Jakarta	Verwerving Cytec
IERLAND	C.I.I. Luxembourg Sarl – Irish Branch, Dublin	Verwerving Cytec
ITALIË	Cytec Process Materials S.r.l., Mondovi	Verwerving Cytec
JAPAN	Cytec Industries Japan LLC, Tokyo	Verwerving Cytec
LETLAND	Cytec Latvia SIA, Riga	Verwerving Cytec
LUXEMBURG	C.I.I. Luxembourg Sarl, Strassen	Verwerving Cytec
	Cytec Luxembourg International Holdings Sarl, Strassen	Verwerving Cytec
	Solvay Chloorvinyls Holding S.a.r.l., Luxembourg	oprichting
MEXICO	Cytec de Mexico S.A. de C.V., Jalisco	Verwerving Cytec
NETHERLANDS	Cytec Industries B.V., Vlaardingen	Verwerving Cytec
	Cytec Industries Europe C.V., Vlaardingen	Verwerving Cytec
	Cytec Netherlands Holdings B.V., Vlaardingen	Verwerving Cytec
	Onecarbon International B.V., Utrecht	voldoet aan consolidatiecriteria
	Solvay Solutions Nederland B.V., Klundert	oprichting
PERU	Cytec Peru S.A.C., Lima	Verwerving Cytec
SINGAPORE	Cytec Industries PTE Ltd, Singapore	Verwerving Cytec
ZUID-KOREA	Cytec Korea Inc, Seoul	Verwerving Cytec
THAILAND	Cytec Specialty Chem (Thailand) Ltd, Bangkok	Verwerving Cytec

Land	Vennootschap	Commentaar
VERENIGDE STATEN	Cytec Acrylic Fibers Inc., New Jersey	Verwerving Cytec
	Cytec Aerospace Materials (ca) Inc., New Jersey	Verwerving Cytec
	Cytec Carbon Fibers LLC, New Jersey	Verwerving Cytec
	Cytec Engineered Materials Inc., Arizona	Verwerving Cytec
	Cytec Global Holdings Inc., New Jersey	Verwerving Cytec
	Cytec Industrial Materials (ok) Inc., New Jersey	Verwerving Cytec
	Cytec Industries Inc, New Jersey	Verwerving Cytec
	Cytec Korea Inc., New Jersey	Verwerving Cytec
	Cytec Olean Inc., New Jersey	Verwerving Cytec
	Cytec Overseas Corp., New Jersey	Verwerving Cytec
	Cytec Plastics LLC, New Jersey	Verwerving Cytec
	Cytec Process Materials (ca) Inc., New Jersey	Verwerving Cytec
	Cytec Technology Corp., New Jersey	Verwerving Cytec
	D'Aircraft Products Inc., California	Verwerving Cytec
	Garret Mountain Insurance Co., New Jersey	Verwerving Cytec
	IMC Mining Chemicals LLC, New Jersey	Verwerving Cytec
	Netherlands Cytec GP Inc., New Jersey	Verwerving Cytec

Entiteiten die de Groep verlieten

Land	Vennootschap	Commentaar
BELGIË	Solvic S.A., Brussels	verkocht aan Inovyn
	Solvay Nafta Development and Financing S.A., Brussels	absorptie met Solvay Luxembourg S.a.r.l.
	Solvin S.A., Brussels	verkocht aan Inovyn
	Solvay Chlorchemicals S.A., Brussels	verkocht aan Inovyn
	Chlorchemicals Trade Services S.A., Brussels	verkocht aan Inovyn
BRAZILIË	Erca Quimica Brasil, Itatiba	absorptie met Rhodia Poliamida e Especialidades Ltda
	Solvay do Brasil Ltda, Sao Paulo	absorptie met Rhodia Poliamida e Especialidades Ltda
	Dhaymers Industria E Comércio de Produtos Quimicos Ltda, Sao Paulo	absorptie met Rhodia Poliamida e Especialidades Ltda
DUITSLAND	Solvay Chloorvinyls GmbH, Hannover	verkocht aan Inovyn
	Solvay Holding GmbH , Freiburg	absorptie met Solvay P&S GmbH
	Solvay Energy Services Deutschland GmbH, Hannover	absorptie met Solvay P&S GmbH
	Solvin GmbH & Co KG, Hannover	absorptie met Solvay Chloorvinyls GmbH
GROOT-BRITTANNIË	Solvay Speciality Chemicals Ltd, Warrington	verkocht aan Imerys
FRANKRIJK	PVC Tavaux S.A.S.	verkocht aan Inovyn
	Solvay – Olefines – France S.A.S., Paris	verkocht aan Inovyn
	Solvay – Spécialités – France S.A.S., Paris	verkocht aan Imerys
	Solvay – Electrolyse – France S.A.S., Paris	verkocht aan Inovyn
ITALIË	Solvin Italia S.p.A., Ferrara	verkocht aan Inovyn
	Societa Italiana Del Cloro S.R.L., Bollate	verkocht aan Inovyn
	Società Elettrochimica Solfuri e Cloroderivati (ELESO) S.p.A., Bollate	absorptie met Societa Italiana del Cloro S.R.L
	SIS Italia S.p.A., Bollate	absorptie met Solvay Chimica IT
LUXEMBURG	Caredor S.A., Strassen	absorptie met Solvay Hortensia S.A.
MEXICO	Solvay Quimica Y Minera Servicios SA de CV, Monterrey	absorptie met Solvay Mexicana S. de R.L. de C.V.
	Solvay Quimica Y Minera Ventas SA de CV, Monterrey	absorptie met Solvay Mexicana S. de R.L. de C.V.
	Rhodia de Mexico SA de CV, Mexico	absorptie met Solvay Mexicana S. de R.L. de C.V.
	Rhodia Especialidades SA de CV, Mexico	absorptie met Solvay Mexicana S. de R.L. de C.V.
PORTUGAL	Quimicos Da Leziria Unipessoal Lda, Povoa	verkocht aan Inovyn
SPANJE	Solvin Spain S.L., Martorell	verkocht aan Inovyn
	Chloro Vinyls Spain S.L.	verkocht aan Inovyn
ZWITSERLAND	Sopargest – Société de participation et de gestion S.A., Fribourg	absorptie met Rhodia S.A.
VERENIGDE STATEN	American Soda LLP, Parachute, CO	absorptie met Solvay Chemicals Inc.
	Heat Treatment Services Inc., Cranbury NJ	absorptie met Solvay USA Inc.
URUGUAY	Fairway Investimentos SA, Montevideo	absorptie met Rhodia Poliamida Brasil Ltda

Lijst van dochterondernemingen

Met aanduiding van het aangehouden belang.

Het belang in termen van stemrecht benadert het aangehouden belang.

ARGENTINIË	
Solvay Argentina SA, Buenos Aires	100
Solvay Indupa S.A.I.C., Bahia Blanca	70.6
Solvay Quimica SA, Buenos Aires	100
AUSTRALIË	
Cytec Asia Pacific Holdings Pty Ltd, Baulkham Hills	100
Cytec Australia Holdings Pty Ltd, Baulkham Hills	100
Solvay Chemicals Pty Ltd , Sydney	100
Solvay Interox Pty Ltd, Banksmeadow	100
OOSTENRIJK	
Solvay Österreich GmbH, Wien	100
BELGIË	
Carrières les Petons S.P.R.L., Walcourt	100
Cytec Belgium bvba, Diegem	100
Financière Solvay S.A., Brussels	100
Solvay Chemicals International S.A., Brussels	100
Solvay Chimie S.A., Brussels	100
Solvay Coordination Internationale des Crédits Commerciaux S.A., Brussels	100
Solvay Energy S.A., Brussels	100
Solvay Participations Belgique S.A., Brussels	100
Solvay Pharmaceuticals S.A. – Management Services, Brussels	100
Solvay Specialty Polymers Belgium SA/nv	100
Solvay Stock Option Management S.P.R.L., Brussels	100
BRAZILIË	
Cogeracao de Energia Electricica Paraiso SA, Brotas	100
Cytec Comercio de Materiais Compostos E Produtos Quimicos do Brasil Ltda, Sao Paulo	100
Rhodia Brazil Ltda, Sao Paolo	100
Rhodia Energy Brazil Ltda, Paulinia	100
Rhodia Poliamida Brasil Ltda , Sao Paolo	100
Rhodia Poliamida e Especialidades Ltda, Sao Paolo	100
Rhopart-Participacoes Servidos e Comercio Ltda, Sao Paolo	100
Solvay Indupa do Brasil SA, Sao Paulo	70.6
BULGARIJE	
Solvay Bulgaria EAD, Devnya	100
CANADA	
Cytec Canada Inc, Niagara Falls Welland	100
Solvay Canada Inc, Toronto	100
CAYMANEILANDEN	
Blair International Insurance (Cayman) Ltd, Georgetown	100

CHINA	
Baotou Solvay Rare Earths Company Ltd, Baotou	55
Beijing Rhodia Eastern Chemical Co., Ltd , Beijing	60
Cytec Industries Co. Ltd, Shanghai	100
Cytec Engineered Materials Co. Ltd, Shanghai	100
Liyang Solvay Rare Earth New Material Co., Ltd, Liyang City	96.3
Rhodia Hong Kong Ltd , Hong Kong	100
Solvay (Beijing) Energy Technology Co., Ltd , Beijing	100
Solvay (Shanghai) Engineering Plastics Co., Ltd	100
Solvay (Shanghai) International Trading Co., Ltd, Shanghai	100
Solvay (Shanghai) Ltd, Shanghai	100
Solvay (Zhangjiagang) Specialty Chemicals Co. Ltd, Suzhou	100
Solvay (Zhenjiang) Chemicals Co., Ltd, Zhenjiang New area	100
Solvay Biochemical (Taixing) Co. Ltd, Shanghai	58.7
Solvay Chemicals (Shanghai) Co. Ltd, Shanghai	100
Solvay China Co., Ltd , Shanghai	100
Solvay Fine Chemical Additives (Qingdao) Co., Ltd, Qingdao	100
Solvay Hengchang (Zhangjiagang) Specialty Chemical Co., Ltd, Zhangjiagang City	70
Solvay High Performance Materials R&D (Shanghai) Co., Ltd. , Shanghai	100
Solvay Silica Qingdao Co., Ltd , Qingdao	100
Solvay Speciality Polymers (Changshu) Co. Ltd, Changshu	100
Suzhou Interox Sem Co. Ltd, Suzhou	100
Zhejiang Lansol Fluorchem Co., Ltd, Zhejiang	55
Zhuhai Solvay Specialty Chemicals Co Ltd, Zhuhai City	100
CHILI	
Cytec Chile Ltda, Santiago	100
EGYPTE	
Solvay Alexandria Sodium Carbonate Co, Alexandria	100
FINLAND	
Solvay Chemicals Finland Oy, Voikkaa	100
FRANKRIJK	
Cogénération Chalampe S.A.S., Puteaux	100
Cytec Process Materials Sarl, Toulouse	100
RHOD V S.N.C. , Courbevoie	100
RHOD W S.N.C. , Courbevoie	100
Rhodia Chimie S.A.S. , Aubervilliers	100
Rhodia Energy GHG S.A.S. , Puteaux	100
Rhodia Finance S.A.S. , Courbevoie	100
Rhodia Laboratoire du Futur S.A.S. , Pessac	100
Rhodia Operations S.A.S. , Aubervilliers	100
Rhodia Participations S.N.C. , Courbevoie	100
Rhodia S.A. , Courbevoie	100
Rhodianyl S.A.S. , Saint-Fons	100
Solvay – Carbonate – France S.A.S., Paris	100
Solvay – Fluorés – France S.A.S., Paris	100
Solvay Energie France S.A.S., Paris	100
Solvay Energy Services S.A.S. , Puteaux	100
Solvay Finance France S.A., Paris	100
Solvay Finance S.A., Paris	100
Solvay Participations France S.A., Paris	100
Solvay Speciality Polymers France S.A.S., Paris	100
Solvay Tavaux S.A.S.	100

DUITSLAND	
Cavity GmbH, Hannover	100
Cytec Engineered Materials GmbH, Oestringen	100
EPIC Technologies GmbH, Schotten	100
Girindus AG, Hannover	83.1
Horizon Immobilien AG, Hannover	100
Salzgewinnungsgesellschaft Westfalen GmbH & Co KG, Epe	65
Solvay Acetow GmbH , Freiburg	100
Solvay Chemicals GmbH, Hannover	100
Solvay Fluor GmbH, Hannover	100
Solvay Flux GmbH, Hannover	100
Solvay GmbH, Hannover	100
Solvay Infra Bad Hoenningen GmbH, Hannover	100
Solvay Organics GmbH, Hannover	100
Solvay P&S GmbH, Freiburg	100
Solvay Specialty Polymers Germany GmbH, Hannover	100
Solvin GmbH & Co. KG – PVDC, Rheinberg	100
Solvin Holding GmbH, Hannover	100
GROOT-BRITTANNIË	
Advanced Composites Group Holdings Ltd, Heanor	100
Advanced Composites Group Investments Ltd, Heanor	100
Cytec Engineered Materials Ltd, Wrexham	100
Cytec Industrial Materials (Derby) Ltd, Heanor	100
Cytec Industrial Materials (Manchester) Ltd, Heanor	100
Cytec Industries UK Holdings Ltd, Wrexham	100
Cytec Industries UK Ltd, Wrexham	100
Cytec Med-Lab Ltd, Heanor	100
Cytec Process Materials (Keighley) Ltd, Keighley	100
Holmes Chapel Trading Ltd , Watford	100
McIntyre Group Ltd , Watford	100
Med-Lab International Ltd, Heanor	100
Rhodia Holdings Ltd , Watford	100
Rhodia International Holdings Ltd , Oldbury	100
Rhodia Limited , Watford	100
Rhodia Organique Fine Ltd , Watford	100
Rhodia Overseas Ltd , Watford	100
Rhodia Pharma Solutions Holdings Ltd, Cramlington	100
Rhodia Pharma Solutions Ltd, Cramlington	100
Rhodia Reorganisation, Watford	100
Solvay Chemicals Ltd, Warrington	100
Solvay Interox Ltd, Warrington	100
Solvay Solutions UK Ltd, Watford	100
Solvay UK Holding Company Ltd, Warrington	100
Umeco Composites Ltd, Heanor	100
Umeco Ltd, Heanor	100

INDIA	
Cytec India Specialty Chemicals & Materials Private Ltd, Nagpur	100
Rhodia Polymers & Specialties India Private Limited, Mumbai	100
Rhodia Specialty Chemicals India Limited, Mumbai	99
Solvay Specialities India Private Limited, Mumbai	100
Sunshield Chemicals Limited, Mumbai	62.4
IERLAND	
C.I.I. Luxembourg Sarl – Irish Branch, Dublin	100
Solvay Finance Ireland Unlimited , Dublin	100
INDONESIE	
PT. Cytec Indonesia, Jakarta	100
ITALIË	
Cytec Process Materials S.r.l., Mondovi	100
Solvay Bario e Derivati S.p.A., Massa	100
Solvay Chimica Bussi S.p.A., Rosignano	100
Solvay Chimica Italia S.p.A., Milano	100
Solvay Energy Services Italia S.r.l., Bollate	100
Solvay Solutions Italia S.p.A. , Milano	100
Solvay Specialty Polymers Italy S.p.A., Milano	100
JAPAN	
Anan Kasei Co Ltd, Anan City	67
Cytec Industries Japan LLC, Tokyo	100
Nippon Solvay KK, Tokyo	100
Solvay Japan K.K., Tokyo	100
Solvay Nicca Ltd, Tokyo	60
Solvay Specialty Polymers Japan KK, Minato Ku-Tokyo	100
LETLAND	
Cytec Latvia SIA, Riga	100
LUXEMBURG	
C.I.I. Luxembourg Sarl, Strassen	100
Cytec Luxembourg International Holdings Sarl, Strassen	100
Solvay Chloorvinyls Holding S.a.r.l., Luxembourg	100
Solvay Finance (Luxembourg) SA, Luxembourg	100
Solvay Hortensia S.A., Luxembourg	100
Solvay Luxembourg S.a.r.l., Luxembourg	100
MEXICO	
Cytec de Mexico S.A. de C.V., Jalisco	100
Solvay Fluor Mexico S.A. de C.V., Ciudad Juarez	100
Solvay Mexicana S. de R.L. de C.V., Monterrey	100
NAMIBIË	
Okorusu Fluorspar (Pty) Ltd, Otjiwarongo	100
Okorusu Holdings (Pty) Ltd, Windhoek	100

NEDERLAND	
Cytec Industries B.V., Vlaardingen	100
Cytec Industries Europe C.V., Vlaardingen	100
Cytec Netherlands Holdings B.V., Vlaardingen	100
Onecarbon International B.V., Utrecht	100
Rhodia International Holdings B.V., Den Haag	100
Solvay Chemicals and Plastics Holding B.V., Linne-Herten	100
Solvay Chemie B.V., Linne-Herten	100
Solvay Solutions Nederland B.V., Klundert	100
Solvin Holding Nederland B.V., Linne-Herten	100
NIEUW-ZEELAND	
Solvay New Zealand Ltd, Auckland	100
PERU	
Cytec Peru S.A.C., Lima	100
POLEN	
Solvay Engineering Plastics Poland Sp z.o.o. , Gorzow Wielkopolski	100
Solvay Advanced Silicas Poland Sp. z o.o.	100
PORTUGAL	
Solvay Business Services Portugal Unipessoal Lda, Carnaxide	100
Solvay Portugal – Produtos Quimicos S.A., Povoa	100
RUSLAND	
Solvay Vostok OOO, Moscow	100
Sertow OOO, Serpukhov Khimi	100
SINGAPORE	
Cytec Industries PTE Ltd, Singapore	100
Rhodia Amines Chemicals Pte Ltd , Singapore	100
Solvay Fluor Holding (Asia-Pacific) Pte. Ltd., Singapore	100
Solvay Singapore Pte Ltd, Singapore	100
Solvay Specialty Chemicals Asia Pacific Pte. Ltd., Singapore	100
Vinythai Holding Pte Ltd., Singapore	58.8
ZUID-KOREA	
Cytec Korea Inc, Seoul	100
Daehan Solvay Special Chemicals Co., Ltd, Seoul	100
Solvay Chemicals Korea Co. Ltd , Seoul	100
Solvay Energy Services Korea Co. Ltd , Seoul	100
Solvay Korea Co. Ltd, Seoul	100
Solvay Silica Korea Co. Ltd , Incheon	100
Solvay Specialty Polymers Korea Company Ltd, Seoul	100
SPANJE	
Solvay Energy Services Iberica, S.L., Madrid	100
Solvay Ibérica S.L., Barcelona	100
Solvay Quimica S.L., Barcelona	100
Solvay Solutions Espana S.L. , Madrid	100
ZWITSERLAND	
Solvay (Schweiz) AG, Bad Zurzach	100
Solvay Vinyls Holding AG, Bad Zurzach	100

THAILAND	
Advanced Biochemical (Thailand) Company Ltd, Bangkok	58.8
Cytec Specialty Chem (Thailand) Ltd, Bangkok	100
Solvay (Bangpoo) Specialty Chemicals Ltd, Bangkok	100
Solvay Asia Pacific Company Ltd, Bangkok	100
Solvay Peroxythai Ltd, Bangkok	100
Vinythai Public Company Ltd, Bangkok	58.8
VERENIGDE STATEN	
Cytec Industries Inc, New Jersey	100
Garret Mountain Insurance Co., New Jersey	100
D'Aircraft Products Inc., California	100
Cytec Plastics LLC, New Jersey	100
Cytec Overseas Corp., New Jersey	100
Netherlands Cytec GP Inc., New Jersey	100
Cytec Engineered Materials Inc., Arizona	100
Cytec Carbon Fibers LLC, New Jersey	100
Cytec Olean Inc., New Jersey	100
Cytec Acrylic Fibers Inc., New Jersey	100
Cytec Industrial Materials (ok) Inc., New Jersey	100
Cytec Aerospace Materials (ca) Inc., New Jersey	100
Cytec Process Materials (ca) Inc., New Jersey	100
Cytec Korea Inc., New Jersey	100
Cytec Global Holdings Inc., New Jersey	100
Cytec Technology Corp., New Jersey	100
IMC Mining Chemicals LLC, New Jersey	100
Alcolac Inc., Cranbury NJ	100
Ausimont Industries, Inc., Wilmington, DE	100
Girindus America Inc., Cincinnati, OH	83.1
Rhodia India Holding Inc., Cranbury NJ	100
Rocky Mountain Coal Company, LLC, Houston, TX	100
Solvay America Holdings, Inc., Houston, TX	100
Solvay America Inc., Houston, TX	100
Solvay Biomass Energy LLC,Quitman MI	65
Solvay Chemicals, Inc., Houston, TX	100
Solvay Energy Holding LLC, Wilmington DE	100
Solvay Finance (America) LLC, Houston, TX	100
Solvay Financial Services INC., Wilmington DE	100
Solvay Fluorides, LLC., Greenwich, CT	100
Solvay Holding INC., Cranbury NJ	100
Solvay Soda Ash Expansion JV, Houston, TX	80
Solvay Soda Ash Joint Venture, Houston, TX	80
Solvay Specialty Polymers USA, LLC, Alpharetta, GA	100
Solvay USA INC., Cranbury NJ	100
URUGUAY	
Alaver SA, Montevideo	100
Zamin Company S/A, Montevideo	100
VENEZUELA	
Rhodia Silices de Venezuela C.A., Barquisimeto	100

Lijst van gezamenlijke bedrijfsactiviteiten

OOSTENRIJK	
Solvay Sisecam Holding AG, Wien	75
BELGIË	
BASF Interox H_2O_2 Production N.V., Brussels	50
BULGARIJE	
Deven AD, Devnya	73.4
Solvay Sodi AD, Devnya	73.5
FRANKRIJK	
Butachimie S.N.C. , Courbevoie	50
DUITSLAND	
Warmeverbundkraftwerk Freiburg GmbH, Freiburg	49.9
NEDERLAND	
MTP HP JV C.V., Weesp	50
MTP HP JV Management bv, Weesp	50
SAOEDI ARABIE	
Saudi Hydrogen Peroxide Co, Jubail	50
THAILAND	
MTP HP JV (Thailand) Ltd, Bangkok	50
VERENIGDE STATEN	
Primester, Kingsport TN	50

Lijst van vennootschappen geconsolideerd volgens de equity-methode

Joint ventures

BRAZILIË	
Dacarto Benvic SA, Santo André	50
Peroxidos do Brasil Ltda, Sao Paulo	69.4
CHINA	
Shandong Huatai Interox Chemical Co. Ltd, Dongying	50
DUITSLAND	
Solvay & CPC Barium Strontium GmbH & Co KG, Hannover	75
Solvay & CPC Barium Strontium International GmbH, Hannover	75
GROOT-BRITTANNIË	
Inovyn Limited, Runcorn	50
INDIA	
Hindustan Gum & Chemicals Ltd, New Delhi	50
MEXICO	
Solvay & CPC Barium Strontium Monterrey S. de R.L. de C.V., Monterrey	75
Solvay & CPC Barium Strontium Reynosa S. de R.L. de C.V., Reynosa	75
RUSLAND	
Poligran OAO, Tver	50
Rusvinyl OOO, Moscow	50
Soligran ZAO, Moscow Aptekars	50
VIETNAM	
Rhodia Nuoc Trong Biogas LLC, Ho Chi Minh City	75

Geassocieerde deelnemingen

ARGENTINIË	
Solalban Energia S.A., Bahia Blanca	40.9
CHINA	
Qingdao Hiwin Solvay Chemicals Co. Ltd , Qingdao	30
FRANKRIJK	
GIE Chime Salindres , Salindres	50
Gie Osiris, Roussillon	34.8
GROOT-BRITTANNIË	
Penso Holdings Ltd, , Coventry	20
INDONESIË	
Solvay Manyar P.T. , Gresik	50
MEXICO	
Silicatos y Derivados S.A. DE C.V.	20
POLEN	
Zaklad Energoeloctryczny Energo-Stil Sp. z o.o., Gorzow Wielkopolski	25
VERENIGDE STATEN	
BTH Quitman Hickory LLC, Quitman Mississippi	41.4

3 Verkorte jaarrekening van Solvay nv

De statutaire jaarrekening van Solvay nv wordt hier voorgesteld in een verkorte vorm. Overeenkomstig de wet op de handelsvennootschappen worden de jaarrekening van Solvay nv, het verslag van de raad van bestuur en het verslag van de commissaris ingediend bij de Nationale Bank van België.

Deze documenten zijn kosteloos op internet te raadplegen of op aanvraag verkrijgbaar bij:

Solvay nv
Ransbeekstraat 310
B – 1120 Brussel

De balans van Solvay nv voor het jaar 2015 hieronder is op basis van een dividenduitkering van € 3,30 per aandeel.

Verkorte balans van Solvay nv (samenvatting)

In € miljoen	2015	2014
ACTIVA		
Vaste activa	**15 974**	**11 769**
Oprichtingskosten en immateriële vaste activa	128	131
Materiële vaste activa	57	60
Financiële vaste activa	15 789	11 578
Vlottende activa	**3 742**	**772**
Voorraden	3	1
Handelsvorderingen	219	138
Overige vorderingen	110	595
Geldmiddelen en kasequivalenten	3 396	11
Overlopende	15	27
TOTAAL VAN DE ACTIVA	**19 716**	**12 541**
EIGEN VERMOGEN EN PASSIVA		
Eigen vermogen	**10 688**	**7 764**
Kapitaal	1 588	1 271
Agio	1 200	18
Reserves	1 982	1 950
Overgedragen winst	5 917	4 524
Kapitaalsubsidies	0	1
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	**331**	**385**
Financiële schulden	**8 040**	**3 748**
• op meer dan één jaar	5 251	2 499
• op ten hoogste één jaar	2 789	1 249
Handelsschulden	**143**	**153**
Overige schulden	**429**	**391**
Overlopende rekeningen	**86**	**100**
TOTAAL VAN HET EIGEN VERMOGEN EN PASSIVA	**19 716**	**12 541**

Verkorte winst- en verliesrekening van Solvay nv (samenvatting)

In € miljoen	2015	2014
Bedrijfsopbrengsten	**1 030**	**956**
• Omzet	126	305
• Overige bedrijfsopbrengsten	904	651
Bedrijfskosten	**-936**	**-1 160**
Bedrijfswinst/verlies	**94**	**-204**
Financiële kosten en opbrengsten	-93	1 037
Winst uit gewone bedrijfsuitoefening vóór belasting	**1**	**833**
Uitzonderlijke resultaten	1 754	-307
Resultaat van het boekjaar vóór belasting	**1 755**	**526**
Belasting	19	24
Resultaat van het boekjaar	**1 774**	**550**
Overboeking naar (-)/Onttrekking van (+) de belastingvrije reserves	0	0
Te bestemmen winst van het boekjaar	**1 774**	**550**

VERSLAGEN VAN DE COMMISSARIS

Verslag van de commissaris inzake het beperkte nazicht van sociale en ecologische indicatoren en andere informatie over Duurzame Ontwikkeling voor het jaar geëindigd op 31 december 2015

Op grond van uw verzoek en in onze bevoegdheid van Commissaris van Solvay nv hebben we beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd gericht op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid op een selectie van sociale en ecologische indicatoren en andere informatie over Duurzame Ontwikkeling opgenomen in de sectie "Informatie over Deugdelijk Bestuur en financiële informatie", hoofdstuk "2. Financiële & extra-financiële gegevens", paragraaf "Extra-Financiële Jaarekening" van het jaarverslag van de Solvay Groep voor het jaar geëindigd op 31 december 2015 ("Jaarverslag 2015"), aangeduid met het symbool √2015.

Verantwoordelijkheid van het bedrijf

Deze selectie van informatie (de "Informatie") onttrokken uit het Rapport Duurzame Ontwikkeling 2015 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de raad van bestuur van de Solvay Groep, in overeenstemming met de interne rapportage richtlijnen gebruikt door Solvay Groep (het "Rapporteringskader"). Dit Rapporteringskader bestaat uit specifieke definities en veronderstellingen die worden samengevat in de sectie "Verslag Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen" van het Jaarverslag 2015.

Verantwoordelijkheid van de statutaire commissaris

Het is onze verantwoordelijkheid, op basis van de procedures uitgevoerd door ons, een onafhankelijk oordeel uit te drukken dat de informatie die aangeduid wordt met het symbol √2015 in het Jaarverslag 2015, in alle materiële opzichten, in overeenstemming met het Rapporteringskader werd voorbereid.

Wij hebben een beperkt nazicht uitgevoerd overeenkomstig de internationale standaard ISAE (International Standard on Assurance Engagements) 3000 [1]. Met betrekking tot de regels i.v.m. onafhankelijkheid verwijzen we naar de wettelijke en reglementaire teksten, evenals de professionele Ethische Code, uitgegeven door de International Federation of Account ("IFAC").

Aard en omvang van de procedures

We hebben de volgende procedures uitgevoerd om een beperkte mate van zekerheid te verkrijgen dat de informatie aangeduid met het symbool √2015 X in het Jaarverslag 2015 geen materiële fouten bevat die de voorbereiding, in alle materiële opzichten, in overeenstemming met het Rapporteringskader in vraag zou stellen. Een hogere mate van zekerheid zou meer uitgebreide procedures gevergd hebben.

(1) ISAE 3000 – internationale audit standaard met betrekking tot niet-financiële informatie

Onze belangrijkste beoordelingswerkzaamheden bestonden uit:

- De evaluatie van het Rapporteringskader op vlak van de relevantie, volledigheid, neutraliteit, duidelijkheid en betrouwbaarheid, door rekening te houden, indien relevant, met de rapporteringspraktijken binnen de sector.
- Het verkrijgen van inzicht in de opzet van de systemen en methoden gebruikt binnen de Solvay Groep voor het verzamelen, verwerken, consolideren en controleren van de geselecteerde informatie en het beoordelen van de effectieve werking van deze systemen en methoden. We hebben ons vertrouwd gemaakt met de procedures van interne controle en risicobeheer met betrekking tot de samenstelling van de informatie. We hebben interviews afgelegd met personen die verantwoordelijk zijn voor de rapportering van sociale en ecologische indicatoren en andere informatie over Duurzame Ontwikkeling.
- Met betrekking tot de geselecteerde informatie [1]:
  - Het opzetten van analytische procedures voor de entiteit die verantwoordelijk is voor de consolidatie, alsook voor de gecontroleerde entiteiten, om vervolgens met behulp van steekproeven, de berekeningen en de consolidatie van deze informatie te controleren.
- Op een steekproef van sites geselecteerd [2] op basis van hun activiteiten, hun bijdrage aan de geconsolideerde indicatoren, hun locatie en een risicoanalyse, hebben we:
  - Interviews afgelegd om de correcte toepassing van de procedures te verifiëren en hebben we informatie verkregen om onze verificaties uit te voeren;
  - Inhoudelijke tests uitgevoerd met behulp van steekproeven om de berekeningen te verifiëren en data met onderliggende bewijsstukken te valideren.

Conclusie

Op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden bleek niets ons te doen geloven dat de informatie die door het symbool X aangeduid in √2015 het Jaarverslag van de Solvay Groep voor het jaar eindigend op 31 december 2015 niet is opgesteld, in alle materiële opzichten, in overeenstemming met het Rapporteringskader.

Vaststellingen

Zonder de hierboven vermelde conclusies van ons werk in vraag te stellen zouden wij uw aandacht willen vestigen op het feit dat de entiteit Chemlogics, overgenomen in 2013, niet is opgenomen in de rapporteringsperimeter voor de indicatoren die te maken hebben met leefmilieu, energie en uitstoot van broeikasgassen, zoals uitgelegd in de paragraaf "Maatschappelijke en leefmilieugerelateerde consolidatiekring" (hoofdstuk "Extra-financiële jaarrekening").

Diegem, 15 maart 2016

De Statutaire Commissaris

DELOITTE Bedrijfsrevisoren/Reviseurs d'Entreprises

BV o.v.v.e. CVBA/SC s.f.d. SCRL

Vertegenwoordigd door Eric Nys

(1) ***Gezondheid en veiligheid van de werknemers:*** *Lost Time Accident Rate - werknemers, aannemers en tijdelijke werkkrachten (LTAR) Medical Treatment Accident Rate - werknemers, aannemers en tijdelijke werkkrachten (MTAR), aantal dodelijke ongevallen.*

Leefmilieu-informatie: *Broeikasgasintensiteit, rechtstreekse en onrechtstreekse CO2-emissies (Toepassingsgebieden 1 & 2), uitstoot van andere broeikasgassen volgens Kyoto-protocol (Toepassingsgebied 1), totale uitstoot van broeikasgassen (Kyoto-protocol), uitstoot van andere broeikasgassen (niet-Kyoto-protocol) (Toepassingsgebied 1), energieverbruik, emissie van verzurende stoffen (in absolute termen), fotochemische oxidantvorming (in absolute termen), totale onttrekking water, onttrekking grondwater en drinkwater, vestigingen waarvoor het risico op waterschaarste bevestigd werd, vestigingen met een risico op waterschaarste en met een duurzaam waterbeheer, gestort gevaarlijk industrieel afval, producten met ZZS die doorgelicht werden voor potentiële vervanging of veiligere alternatieven via interne dossiers van Solvay.*

Veiligheid van processen, paraatheid & reactievermogen op noodgevallen: *Vestigingen met "Risk Sheet 1"-situaties die binnen één jaar opgelost werden, risicosituatie van niveau 1 aan het einde van het jaar, in de loop van het jaar opgeloste risicosituatie van niveau 1.*

Duurzame bedrijfsoplossingen: *Geëvalueerde productportefeuille (% van de omzet), % duurzame oplossingen.*

Leefmilieugevallen en remediëring: *leefmilieuvoorziening.*

Betrokkenheid en welzijn van de werknemers: *percentage medewerkers die door een CAO gedekt zijn.*

(2) *Tavaux (Frankrijk), Rosignano (Italië), Green River (Verenigde Staten), Augusta (Verenigde Staten), Paulinia (Brazilië), Torrelavega (Spanje), Liyang (China), Zhangjiagang Feixang (China), Chalampé (Frankrijk) alleen voor CZV, grondwaterverbruik, stikstof en gevaarlijk industrieel afval, Spinetta Marengo (Italië) alleen voor CF4- en R22-uitstoot*

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering over de geconsolideerde jaarrekening afgesloten op 31 december 2015

Aan de aandeelhouders

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons verslag over de geconsolideerde jaarrekening, en omvat tevens ons verslag over andere door wet- en regelgeving gestelde eisen. Deze geconsolideerde jaarrekening omvat de geconsolideerde balans op 31 december 2015, de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerde overzicht van het totaalresultaat, het geconsolideerde mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerde kasstroomoverzicht voor het boekjaar eindigend op die datum, alsmede een overzicht van de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en toelichtingen.

Verslag over de geconsolideerde jaarrekening – Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van Solvay nv ("de vennootschap") en haar dochterondernemingen (samen "de groep"), opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften. De totale activa in de geconsolideerde balans bedragen 25 329 miljoen EUR en de geconsolideerde winst (aandeel van de groep) van het boekjaar bedraagt 406 miljoen EUR.

Verantwoordelijkheid van de raad van bestuur voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van een geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor het implementeren van een interne controle die ze noodzakelijk acht voor het opstellen van een geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat, die het gevolg is van fraude of van fouten.

Verantwoordelijkheid van de commissaris

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle volgens de internationale controlestandaarden (International Standards on Auditing – ISA) uitgevoerd. Die standaarden vereisen dat wij aan de deontologische vereisten voldoen alsook de controle plannen en uitvoeren teneinde een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de geconsolideerde jaarrekening geen afwijking van materieel belang bevat.

Een controle omvat werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de beoordeling door de commissaris, met inbegrip van diens inschatting van de risico's van een afwijking van materieel belang in de geconsolideerde jaarrekening als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van die risico-inschatting neemt de commissaris de interne controle van de groep in aanmerking die relevant is voor het opstellen van een geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft, teneinde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet gericht zijn op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne controle van de groep. Een controle omvat tevens een evaluatie van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving, de redelijkheid van de door de raad van bestuur gemaakte schattingen, alsmede de presentatie van de geconsolideerde jaarrekening als geheel. Wij hebben van de aangestelden en van de raad van bestuur van de groep de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om daarop ons oordeel te baseren.

Oordeel zonder voorbehoud

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening van Solvay nv een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de groep per 31 december 2015, en van haar resultaten en kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Verslag over andere door wet- en regelgeving gestelde eisen

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en voor de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening.

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, de naleving van bepaalde wettelijke en reglementaire verplichtingen na te gaan. Op grond hiervan doen wij de volgende bijkomende verklaring die niet van aard is om de draagwijdte van ons oordeel over de geconsolideerde jaarrekening te wijzigen:

- Het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening behandelt de door de wet vereiste inlichtingen, stemt overeen met de geconsolideerde jaarrekening en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van ons mandaat.

Diegem, 4 maart 2016

De commissaris

DELOITTE Bedrijfsrevisoren

BV o.v.v.e. CVBA

Vertegenwoordigd door Eric Nys

VERKLARING VAN DE PERSONEN MET VERANTWOORDELIJKHEID

De Raad van Bestuur verklaart dat voor zover zij weet:

a) de jaarrekening, die conform de internationale normen voor financiële verslaggeving (IFRS) werd opgesteld, een oprecht en getrouw beeld geeft van het vermogen, de financiële positie en de winst of het verlies van de emittent en de ondernemingen die behoren tot de consolidatiekring;

b) het verslag van de raad van bestuur een nauwkeurig beeld geeft van de evolutie van de activiteiten, de resultaten en de financiële positie van de emittent en de ondernemingen die behoren tot de consolidatiekring, samen met de omschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden waarmee deze entiteiten af te rekenen hebben.

Voor de Raad van Bestuur,

Nicolas Boël
Voorzitter van de Raad van Bestuur

Jean-Pierre Clamadieu
Voorzitter van het Uitvoerend Comité en CEO
Bestuurder

WOORDENLIJST

Aangepast: aangepaste prestatie indicatoren zijn uitsluitend exclusief niet-contante boekhoudkundige impact van de Purchase Price Allocation (PPA) voor de overname van Rhodia (en Cytec).

- Aangepaste gewone winst per aandeel: Aangepaste nettowinst (aandeel Solvay) gedeeld door het gewogen gemiddeld aantal aandelen. na aftrek van eigen aandelen aangekocht om het aandelenoptieplan te dekken.
- Aangepast nettoresultaat (aandeel Solvay): Aandeel van Solvay in nettowinst exclusief niet-contante Purchase Price Allocation (PPA) boekhoudkundige impact met betrekking op de overname van Rhodia (en Cytec).
- Aangepast nettoresultaat: Nettoresultaat exclusief niet-contante Purchase Price Allocation (PPA) boekhoudkundige impacten betreffende de overname van Rhodia (en Cytec).

Gewone winst per aandeel: Nettowinst (aandeel Solvay) gedeeld door het gewogen gemiddeld aantal aandelen na aftrek van eigen aandelen aangekocht om het aandelenoptieplan te dekken.

Carechem: Carechem 24 is een meertalige telefonische adviesdienst die toegang geeft tot een team van geoefende correspondenten en dit 24 uur per dag en 365 dagen per jaar. Carechem 24 biedt in noodgevallen bedrijven waar ook ter wereld productinformatie bij een incident met gevaarlijke stoffen.

CEFIC: Europese Raad van de Chemische Nijverheid.

CEO: Chief Executive Officer of afgevaardigd-bestuurder.

CFO: Chief Financial Officer of financieel directeur.

CFROI: Cash Flow Return On Investment of kasstroomrendement op investering.

Gedragscode: Solvay hecht het grootste belang aan verantwoordelijk gedrag en integriteit, waarbij het rekening houdt met de duurzame groei van zijn activiteiten en zijn goede reputatie in de gemeenschappen waarin het actief is.

Comex: Uitvoerend Comité.

CSR: Corporate Social Responsibility of Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.

Verwaterde winst per aandeel: Nettowinst (aandeel Solvay) gedeeld door het gewogen gemiddeld aantal aandelen, gecorrigeerd voor verwateringseffecten.

Dividendrendement (netto): Nettodividend gedeeld door de slotkoers van het aandeel per 31 december.

Dividendrendement (bruto): Brutodividend gedeeld door de slotkoers van het aandeel per 31 december.

DJ Stoxx: Dow Jones Stoxx is een Europese beursindex samengesteld uit de 665 belangrijkste Europese aandelen.

DJ Euro Stoxx: Dow Jones Euro Stoxx is een Europese aandelenindex, samengesteld uit de 326 belangrijkste aandelen van de algemene Dow Jones index uit elf landen van de eurozone.

EBIT: Earnings before Interest & Taxes of bedrijfsresultaat.

Environmental Protection Agency: Het Amerikaanse Environmental Protection Agency (EPA, soms ook USEPA) is een agentschap dat afhangt van de federale regering van de Verenigde Staten en dat opgericht werd ter bescherming van gezondheid en leefmilieu. Het legt de regelgeving vast op basis van de wetten die in het Congres goedgekeurd worden, en het ziet toe op de naleving ervan.

Eigen vermogen per aandeel: Eigen vermogen (Groepsaandeel) gedeeld door het aantal uitstaande aandelen op het einde van het jaar (uitgegeven aandelen minus eigen aandelen).

Euronext: Wereldwijde uitbater van financiële markten en leverancier van handelstechnologieën.

Vrije kasstroom: Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten (met inbegrip van dividenden uit geassocieerde deelnemingen en joint ventures) en kasstroom uit investeringsactiviteiten (uitgezonderd overnames en verkoop van dochterondernemingen en andere deelnemingen en uitgezonderd leningen aan geassocieerde deelnemingen en niet-geconsolideerde entiteiten).

FTSEurofirst 300: De FTSEurofirst 300 Index volgt de aandelenkoers van de 300 belangrijkste ondernemingen in de regio, gerangschikt volgens de marktkapitalisatie in de FTSE Developed Europe Index.

GBU: Global Business Unit of operationele bedrijfseenheid waarin Solvay is opgedeeld.

GHG: Greenhouse gas of broeikasgas.

GRI: Het Global Reporting Initiative (GRI) is een toonaangevende organisatie op het gebied van duurzaamheid. GRI promoot verslaggeving over duurzaamheid als een manier voor organisaties om duurzamer te worden en om bij te dragen tot duurzame ontwikkeling.

HBP: High Barrier Polymer of hoge-weerstandpolymeren.

HDS: Highly Dispersible Silica of hoogdisibele Silica.

HPPA: Hoogwaardige Polyamide (High Performance PolyAmide).

IFRS: International Financial Reporting Standards of internationale normen voor financiële verslaggeving.

Geïntegreerde rapportering: Dit is een aanpak op basis van geïntegreerd denken, die resulteert in een periodiek geïntegreerd verslag van een organisatie over de creatie van toegevoegde waarde op termijn, en gerelateerde informatieverschaffing met betrekking tot bepaalde aspecten van de waardecreatie.

Onderliggend: Onderliggende cijfers herwerken de IFRS rekeningen voor de niet-contante Purchase Price Allocation (PPA) boekhoudkundige impact van de overname van Rhodia (en Cytec), voor de coupons op de eeuwigdurende hybride obligaties die als eigen vermogen worden opgenomen volgens IFRS, en voor andere posten die de vergelijking van de onderliggende resultaten van de Groep in de loop der tijd vertekenen. Onderliggende resultaten worden geacht een meer volledige en vergelijkbare indicatie te geven van de fundamentele prestaties van Solvay over de referentie-periodes.

ISO 9001: De ISO 9001-norm stelt een aantal eisen voor het opzetten van een kwalitatief managementsysteem in een organisatie, ongeacht de omvang en de activiteit ervan.

ISO 14001: De ISO 14001-familie behandelt diverse aspecten van het leefmilieubeheer. Het reikt praktische instrumenten aan voor bedrijven en organisaties die het effect van hun activiteiten op het leefmilieu willen kennen en onder controle willen krijgen en hun prestaties op vlak van leefmilieu constant willen verbeteren.

ISO 14040: De ISO 14040-norm heeft betrekking op de uitvoering van studies van levenscyclusanalyses (LCA) en levenscyclusinventarisaties (LCI).

ISO 26000: ISO 26000 is een wereldwijde norm die organisaties richtlijnen geeft om op een sociale verantwoorde manier te opereren. Deze norm werd in 2010 gepubliceerd na vijf jaar onderhandelen tussen een groot aantal betrokken partijen over de hele wereld. Vertegenwoordigers van regeringen, NGO's, de industrie, consumenten- en sociale organisaties waren betrokken bij de totstandkoming van deze norm. De norm vertegenwoordigt dus een internationale consensus.

KGE: kasstroomgenererende eenheid

Loss prevention process: Het voorkomen van verlies (loss prevention) beoogt een vlot verlopend productieproces en de vrijwaring van het rendement door beperking van de risico's. Het draagt ook bij tot een betere bescherming van de mens en het leefmilieu.

LTAR: Lost Time Accident Rate of de ongevallen met werkverlet per miljoen werkuren.

LTI: Langetermijnverloning (Long Term Incentive).

M&A: Fusies en overnames (Mergers and Acquisitions).

M&A gerelateerde effecten: Dit omvat voornamelijk de impacten van de niet-contane toewijzing van de overnameprijs (bijvoorbeeld voorraden step-up en afschrijving van immateriële activa anders dan voor het PPA-effect van Rhodia) en retentiebonussen met betrekking tot Chemlogics en overige overnames.

Materialiteit: Organisaties worden geconfronteerd met een brede waaier aan aandachtspunten waarover ze kunnen rapporteren. De relevante punten zijn deze die redelijkerwijs beschouwd kunnen worden als belangrijk om de economische, ecologische en sociale impact van de organisatie weer te geven, of die de beslissingen van stakeholders beïnvloeden, en die het daarom verdienen om opgenomen te worden in het jaarverslag. Eventueel materialiteit is de drempel waarop aspecten voldoende belangrijk genoeg worden om erover te rapporteren.

MTAR: Medical Treatment Accident Rate – aantal werkongevallen die medische tussenkomst vereisen per 1 miljoen werkuren.

Natuurlijke wisselkoersafdekking: Een natuurlijke wisselkoersafdekking is een instrument dat het ongewenste risico beperkt door de kasstromen (in en uit) te laten overeenkomen.

Netto financiële lasten: De netto financiële lasten omvatten de netto interestkost, plus de overige financiering winsten en -verliezen, discontokosten op voorzieningen (met name in verband met beloningen na uitdiensttreding en HSE-verplichtingen) en de winst/verlies uit financiële activa beschikbaar voor verkoop.

Netto interestkosten: netto interestkosten omvatten de kosten van schulden min interestinkomsten op geldmiddelen en basequivalenten en overige vlottende vorduiningen - financiële instrumenten.

OCI: Andere elementen van het totaalresultaat.

OESO: Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling.

OHSAS 18001: OHASAS 18001 is een internationale norm voor het managementsysteem van veiligheid en gezondheid op het werk.

OLED: Organic Light-Emitting Diode of organische lichtemitterende diode.

Open innovatie: Innovatie verrijkt door externe expertise, door de ontwikkeling van samenwerkingsverbanden met de academische wereld en door het verwerven van een belang in startups, ofwel direct of via een investeringsfonds.

Overige aanpassingen: Aanpassingen gemaakt voor elementen die de vergelijkbaarheid over de tijd van de prestaties van de Groep bemoeilijken. Ze omvatten niet recurrente elementen, M&A impacten, inclusief PPA impacten van overnames andere dan Rhodia en Cytec en retentiebenussen toegekend overnaaredatum,netto financiële kosten of inkomsten betreffende wijzegingen in diskonteringsroeten, hyperinflatie financiële resultaten en herfinanciering van schuld, aanpassingen van resultaten volgens equity-methode betreffende waardeverminderingen (verliezen en winsten) en niet gerealiseerde wisselkoerswinsten of - verliezen op schulden, belasting effecten betreffende bovenstaande elementen, belastingkosten of voor voortgezette bedrijfsactiviteiten en met een effect op beëindigde bedrijfsactiviteiten.

PEEK: Polyetheretherketon.

PPA: Purchase Price Allocation (PPA) boekhoudkundige impacten betreffende overnames.

PSU: Performance Share Unit.

PO: Propyleenoxide.

PPS: Polyphenyleensulfide.

PPSU: Polyphenyleensulfon.

Product Stewardship: Een verantwoordelijke aanpak voor het beheer van risico's gedurende de hele levenscyclus van een product, vanaf het ontwerp tot het einde ervan.

PVC: Polyvinylchloride.

PVDF: Polyvinylideenfluoride.

R&I: (Research & Innovation), onderzoek en innovatie.

REBITDA: Recurring Earnings Before Interest and taxes, Depreciation & Amortization. Dit is het operationeel resultaat (EBIT) vóór afschrijvingen en waardeverminderingen, vóór niet-recurrente elementen (inclusief deze van deelnemingen geconsolideerd volgens de equity-methode), vóór effecten van fusies en overnames (met inbegrip van, maar niet beperkt tot, PPA-elementen) en vóór belangrijke financieringsgerelateerde effecten van deelnemingen geconsolideerd volgens de equity-methode (bv. RusVinyl).

REACH: Is de Europese regelgeving voor chemische substanties en het veilig gebruik ervan (EC 1907/2006). Deze regelt de registratie, de evaluatie, de toelating en de beperking van chemische stoffen. De wet werd van kracht op 1 juni 2007.

Responsible Care®: Responsible Care® is het unieke en mondiale handvest van de chemische industrie voor betere prestaties op het gebied van gezondheid en leefmilieu, een verhoogde veiligheid

en communicatie met alle betrokken partijen over producten en aangewende procedés.

ROE: Return on equity: rendement op eigen vermogen.

Safety Data Sheets: Het belangrijkste instrument om ervoor te zorgen dat producenten en invoeders voldoende informatie uitwisselen over de gehele productieketen, om veilig gebruik van hun stoffen en mengsels mogelijk te maken.

SASB: Sustainability Accounting Standards Board. De opdracht van SASB bestaat erin om boekhoudkundige normen op het gebied van duurzaamheid te ontwikkelen en te verspreiden, zodat beursgenoteerde ondernemingen informatie kunnen verstrekken die de belegger helpt bij het nemen van een beslissing. Deze opdracht wordt uitgevoerd via een nauwkeurige methode die onder meer steunt op empirisch onderbouwd onderzoek en een grondig en evenwichtig overleg met de stakeholders.

Seveso-regelgeving: Betreft de controle over belangrijke ongevallenrisico's die vallen onder de regelgeving van de gevaarlijke stoffen. Deze regelgeving (ook bekend als "COMAH-richtlijnen" of Seveso-richtlijnen') is de uitvoering van de Europese richtlijn 96/82/EG. Zij geldt enkel voor plaatsen waar belangrijke hoeveelheden van gevaarlijke substanties worden opgeslagen.

Solvay Way: Solvay Way, gelanceerd in 2013 en in overeenstemming met ISO 26000, is het referentiekader voor duurzaamheid van de Groep. Hierbij worden sociale, maatschappelijke, leefmilieugerelateerde en economische aspecten geïntegreerd in het management en de strategie van de Onderneming, met de bedoeling om waarde te creëren voor alle stakeholders. Solvay Way berust op een ambitieus en pragmatisch raamwerk voor het sturen en meten van ons succes. Solvay Way omvat 49 goede praktijken, die de 22 verbintenissen van Solvay Way weerspiegelen en die gerangschikt worden op een schaal met vier niveaus (lancering, implementatie, maturiteit en prestatie).

SOP: Stock Option Plan: aandelenoptieplan.

SPM: Sustainable Portfolio Management of duurzaam portefeuillebeheer is een onderdeel van het Solvay Way raamwerk (gerelateerd aan 5 activiteiten). Het is een strategisch instrument om informatie te ontwikkelen over onze portefeuille en om de impact van de algemene duurzaamheid en megatendensen op onze activiteiten te beoordelen.

STI: Kortetermijnverloning (Short Term Incentive).

ZZS: Zeer Zorgwekkende Stoffen, een chemische stof waarvoor voorgesteld is dat het gebruik ervan binnen de Europese Unie goedkeuring zal vereisen onder de REACH verordening.

Omloopsnelheid: Totaal aantal aandelen verhandeld gedurende het jaar gedeeld door het totaal aantal beursgenoteerde aandelen, op basis van de definitie van Euronext.

VCM: Vinylchloride.

Omloopsnelheid herwerkt voor free-float: Omloopsnelheid aangepast voor het percentage van de beursgenoteerde aandelen in handen van het publiek, op basis van de definitie van Euronext.

WBCSD: World Business Council for Sustainable Development.

WCF: World Class Factory.

AGENDA VAN DE AANDEELHOUDER

3 mei 2016

Publicatie van de resultaten van het eerste kwartaal 2016.

10 mei 2016

Algemene Aandeelhoudersvergadering.

17 mei 2016:

Uitkering van het dividendsaldo voor 2015 van € 1,42 [1] (coupon nr. 8).

29 juli 2016

Resultaten voor het tweedekwartaal en voor de eerste zes maanden van 2016.

8 november 2016

Resultaten voor het derde kwartaal en voor de eerste negen maanden van 2016 en bekendmaking van het interimdividend over 2016.

(1) Indien onderworpen aan Belgische roerende voorheffing.

This report is also available in English.
Ce rapport est aussi disponible en français.

Concept en realisatie:

agence anstophane

LABRADOR +33 (0)1 53 06 30 80

Redactiehoofd:

Solvay mededeling

Foto's:

Solvay, Didier Vandenbosch, Jean-Michel Byl, Fotolia, GalleryStock, GettyImages, Shutterstock, Thinkstock, CAPA Pictures, Solar Impulse/Ackermann/Rezo

Gedrukt op papier afkomstig van duurzaam beheerde bossen.

Vertaling:

LABRADOR TRANSLATIONS

Wilkens c.s.

Machmedia

SOLVAY
asking more from chemistry®

Solvay nv
Ransbeekstraat 310
1120 Brussel
België
T : +32 2 264 2111
F : +32 2 264 3061

www.solvay.com

Volg ons dagelijks op

www.twitter.com/solvaygroup
www.facebook.com/solvaygroup
www.youtube.com/solvaygroup